EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROJÄRJESTELMÄ

01 | 2013
02 | 2013
03 | 2013
04 | 2013
05 | 2013
06 | 2013
07 | 2013
08 | 2013
09 | 2013
10 | 2013
11 | 2013
12 | 2013

KUUKAUSIKATSAUS
KESÄKUU

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROJÄRJESTELMÄ

Vuonna 2013 kaikkien EKP:n julkaisujen kuva-aiheet on valittu 5 euron setelistä.

KUUKAUSIKATSAUS
KESÄKUU 2013

© Euroopan keskuspankki, 2013

Käyntiosoite
Kaiserstrasse 29
D-60311 Frankfurt am Main
Germany

Postiosoite
Postfach 16 03 19
D-60066 Frankfurt am Main
Germany

Puhelinnumero
+49 69 1344 0

Internet
http://www.ecb.europa.eu

Faksi
+49 69 1344 6000

Kuukausikatsauksen laatimisesta vastaa EKP:n johtokunta. Pääkirjoitusta ja osaa ”Euroalueen talousnäkymiä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot” lukuun ottamatta Kuukausikatsaus on käännetty Suomen Pankissa, joka myös huolehtii katsauksen julkaisemisesta.

Kuukausikatsausta ei ole enää painettu syyskuun 2006 numerosta alkaen suomenkielisenä, vaan se julkaistaan sähköisessä muodossa neljännesvuosittain EKP:n ja SP:n verkkosivuilla. Suomen Pankin verkkosivuilla on maksuton palvelu, jonka kautta voi tilata sähköisiä julkaisuja Suomen Pankista. Tilaaja saa sähköpostiinsa tiedon tilaamastaan julkaisusta heti sen ilmestyttyä. Julkaisuja voi tilata osoitteessa www.suomenpankki.fi/fi/julkaisut/ > Sähköisten julkaisujen tilaaminen. Mikäli tietojen rekisteröimisessä ilmaantuu ongelmia, voi ottaa yhteyttä osoitteeseen publications@bof.fi. Englanninkielisen Kuukausikatsauksen tilaukset tulee lähettää EKP:hen.

Kaikki oikeudet pidätetään. Kopiointi on sallittu opetuskäyttöön ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin, kunhan lähde mainitaan.

Tämän numeron tilastot perustuvat 5.6.2013 käytettävissä olleisiin tietoihin.

ISSN 1725-2822 (verkkojulkaisu)

SISÄLLYS

PÄÄKIRJOITUS 5

RAHA- JA REAALITALOUDEN KEHITYS

1 Talouskehitys euroalueen ulkopuolella 9
Kehikko 1. Keski- ja Itä-Euroopan yritykset eurooppalaisissa ja globaaleissa tuotannon arvoketjuissa 15
2 Rahatalous ja rahoitusmarkkinat 22
Kehikko 2. Euroalueen maksutaseen rahoitustaseen viimeaikainen kehitys 28
Kehikko 3. Likviditeettitilanne ja rahapoliittiset operaatiot 13.2.2013–7.5.2013 35
Kehikko 4. Euroalueen yritysten liikkeeseen laskemien joukkolainojen riskilisien viimeaikainen kehitys 43
3 Hinnat ja kustannukset 58
Kehikko 5. Työntekijää kohden tehtyjen työtuntien viimeaikainen kehitys 63
4 Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat 68
Kehikko 6. Vientimarkkinaosuuksien kehitys euroalueella 73
Kehikko 7. Kolme täydentävää työllisyys- ja työttömyysindikaattoria 80
5 Julkisen talouden kehitys 85
Kehikko 8. Rahoitussektorille annetun tuen vaikutus julkiseen talouteen 85
6 Euroalueen talousnäkymiä koskevat eurojärjestelmän asiantuntiojoiden arviot 94
Kehikko 9. Korkoja, valuuttakursseja, raaka-aineiden hintoja ja finanssipolitiikkaa koskevat tekniset oletukset 94
Kehikko 10. Muiden laitosten ennusteet 99

EUROALUEEN TILASTOT T1

LIITTEET

Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet I
TARGET-maksujärjestelmä (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer) system V
Euroopan keskuspankin julkaisuja vuodesta 2009 VII
Sanasto IX

LYHENTEET

MAAT

BE	Belgia
BG	Bulgaria
CZ	Tšekki
DK	Tanska
DE	Saksa
EE	Viro
IE	Irlanti
GR	Kreikka
ES	Espanja
FR	Ranska
IT	Italia
CY	Kypros
LV	Latvia
LT	Liettua
LU	Luxemburg
HU	Unkari
MT	Malta
NL	Alankomaat
AT	Itävalta
PL	Puola
PT	Portugali
RO	Romania
SI	Slovenia
SK	Slovakia
FI	Suomi
SE	Ruotsi
UK	Iso-Britannia
JP	Japani
US	Yhdysvallat

MUUT

BIS	Kansainvälinen järjestelypankki
BKT	bruttokansantuote
BPM5	IMF:n maksutasekäsikirja (5. laitos)
cif	kulut, vakuutus ja rahti hintaan luettuina
ECU	Euroopan valuuttayksikkö
EKP	Euroopan keskuspankki
EKPJ	Euroopan keskuspankkijärjestelmä
EKT 95	Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä 1995
EMI	Euroopan rahapoliittinen instituutti
EMU	talous- ja rahaliitto
EU	Euroopan unioni
EUR	euro
fob	vapaasti laivassa
HWWI	Hamburgisches WeltWirtschaftsInstitut
ILO	Kansainvälinen työjärjestö
IMF	Kansainvälinen valuuttarahasto
KHI	kuluttajahintaindeksi
NACE	Euroopan unionin tilastollinen toimialaluokitus
OECD	Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö
SITC Rev. 4	Kansainvälinen ulkomaankaupan tavaranimikkeistö (4. tarkistettu laitos)
YKHI	yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

Euroopan yhteisön käytännön mukaisesti EU-maiden nimet ovat aakkosjärjestyksessä kunkin maan omakielisen nimen mukaan (eivät suomennoksen mukaan).

PÄÄKIRJOITUS

EKP:n neuvosto päätti 6.6.2013 pitämässään kokouksessa jättää EKP:n ohjauskorot ennalleen. Päätöksen perustana olivat EKP:n neuvoston säännölliset analyysit eli taloudellinen ja rahatalouden analyysi. Tuoreimmat tiedot vahvistavat oikeaksi EKP:n neuvoston aikaisemman arvion, jonka perusteella korkoja laskettiin toukokuun alussa. Hintapaineiden odotetaan pysyvän euroalueella vaimeina keskipitkällä aikavälillä, kun myös rahan määrän ja etenkin luotonannon kehitys on vaimeaa. Keskipitkän aikavälin inflaatio-odotukset ovat pysyneet euroalueella tiukasti EKP:n neuvoston tavoitteen mukaisina (inflaatiovauhti hieman alle kahden prosentin). Talouden luottamus on ollut heikkoa, mutta tuoreiden luottamuskyselyjen perusteella se alkaa jonkin verran kohentua. Rahapolitiikka tukee kasvua ja tilanne rahoitusmarkkinoilla on parantunut merkittävästi vuoden 2012 puolivälistä lähtien, mikä parantaa mahdollisuuksia, että talous elpyy loppuvuodesta. Rahapolitiikka mitoitetaan tässä tilanteessa siten, että se tukee kasvua niin kauan kuin tilanne vaatii. EKP:n neuvosto seuraa erittäin tarkasti uusia tietoja talouden ja rahatalouden kehityksestä ja arvioi mahdollisia vaikutuksia hintavakausnäkymiin.

Taloudellisessa analyysissa todettiin, että BKT supistui vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä 0,2 % (vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä 0,6 %). BKT on siis supistunut jo kuudella perättäisellä vuosineljänneksellä, ja työmarkkinatilanne on pysynyt heikkona. Tuoreet luottamuskyselyt kuitenkin kertovat, että heikoissa lukemissa ollut talouden luottamus alkaa jonkin verran kohentua. Kansainvälisen kysynnän elpymisen odotetaan edistävän euroalueen viennin kasvua myöhemmin kuluvana vuonna sekä vuonna 2014, ja kotimainen kysyntä hyötynee kasvua tukevasta rahapolitiikasta ja reaalitulojen viimeaikaisesta noususta öljyn hinnan laskun ja inflaation yleisen hidastumisen myötä. Lisäksi viime kesästä jatkuneen rahoitusmarkkinatilanteen merkittävän kohentumisen sekä julkisen talouden vakauttamisessa saavutetun edistyksen pitäisi vaikuttaa vähitellen reaalitalouden kehitykseen. Vielä tarvittava taseiden sopeutus julkisella ja yksityisellä sektorilla kuitenkin heikentää edelleen talouskehitystä. Kaiken kaikkiaan euroalueen talouskehityksen odotetaan tämän vuoden kuluessa vakaantuvan ja talouden odotetaan elpyvän hidasta tahtia.

Näkemys ilmenee myös euroalueen talousnäkymiä koskevista eurojärjestelmän asiantuntijoiden kesäkuun 2013 arvioista, joissa BKT:n ennakoidaan vuositasolla supistuvan 0,6 % vuonna 2013 ja kasvavan 1,1 % vuonna 2014. Kehitys vuonna 2013 on lähinnä tuoreimpien BKT-tietojen vaikutuksesta arvioitu hieman heikommaksi kuin maaliskuisessa EKP:n asiantuntijoiden arviossa. Arviota vuodelle 2014 on sen sijaan tarkistettu hieman ylöspäin maaliskuusta.

EKP:n neuvoston näkemyksen mukaan euroalueen talousnäkymiin liittyy edelleen odotettua heikomman kehityksen riskejä. Talouskehitys voi jäädä odotetusta, jos esimerkiksi kotimainen ja kansainvälinen kysyntä kehittyvät ennakoitua heikommin tai rakenneuudistusten toteutus euroalueella on hidasta tai jää puutteelliseksi.

Eurostatin alustavan arvion mukaan vuotuinen YKHI-inflaatio oli toukokuussa 1,4 % eli nopeampi kuin huhtikuussa (1,2 %). Nopeutumisen taustalla on palvelujen hintojen kääntyminen nousuun pääsiäispyhien vaikutuksen väistyttyä sekä elintarvikkeiden hintojen nousu. Kuten viime kuussa todettiin, vuotuinen inflaatiovauhti saattaa vaihdella jonkin verran vuoden mittaan. Pääasiallisena syynä on energian ja elintarvikkeiden vuoden takaiseen hintakehitykseen liittyvä vertailuajankohdan vaikutus. Muuten inflaatiopaineiden odotetaan olevan keskipitkällä aikavälillä edelleen vaimeita, sillä kapasiteetin käyttöaste on alhainen ja talouden elpyminen on verkkaista. Keskipitkän aikavälin inflaatio-odotukset ovat pysyneet tiukasti hintavakauden määritelmän mukaisina.

Näkemystä tukevat myös eurojärjestelmän asiantuntijoiden kesäkuun 2013 arviot, joissa vuotuisen YKHI-inflaation arvioidaan olevan euroalueella 1,4 % vuonna 2013 ja 1,3 % vuonna 2014. Vuo-

den 2013 inflaatiovauhti on pääasiassa öljyn hinnan laskun vuoksi arvioitu hitaammaksi kuin maaliskuisessa EKP:n asiantuntijoiden arviossa. Arvio vuodelle 2014 ei ole muuttunut.

EKP:n neuvoston näkemyksen mukaan hintakehitysnäkymiin liittyvät riskit ovat jokseenkin tasapainossa keskipitkällä aikavälillä. Yhtäältä odotettua suuremmat hallinnollisesti säänneltyjen hintojen ja välillisten verojen korotukset tai raaka-aineiden hintojen nousu voisivat nopeuttaa inflaatiota, ja toisaalta talouskehityksen heikentyminen voisi hidastaa inflaatiota.

Rahatalouden analyysissa todettiin, että tuoreimpien tietojen mukaan rahan määrän ja etenkin luotonannon trendikasvu on pysynyt vaimeana. M3:n eli lavean rahan määrän vuotuinen kasvuvauhti oli huhtikuussa 3,2 % eli nopeampi kuin maaliskuussa (2,6 %). Taustalla olivat pääasiassa vertailuajankohdan vaikutus ja erityistekijät. Samat tekijät vaikuttivat myös suppean raha-aggregaatin M1:n vuotuiseen kasvuvauhtiin, joka nopeutui ja oli huhtikuussa 8,7 % (maaliskuussa 7,1 %).

Yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen kehitys oli edelleen heikkoa. Kotitalouksien lainakannan kehitys (ilman lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutusta) jatkui samankaltaisena kuin jo vuodenvaihteesta lähtien, eli lainakanta kasvoi 0,3 % vuositasolla. Yrityslainakannan vuotuinen kehitys (ilman lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutusta) heikkeni entisestään, ja lainakanta supistui huhtikuussa 1,9 % (maaliskuussa 1,3 %). Lainakannan supistuminen johtui pääasiassa lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksusta, mikä saattaa kertoa siitä, että käyttöpääoman kysyntä on pienentynyt alkukevään heikon tilauskantakehityksen vuoksi. Yleisesti ottaen lainakannan kehityksen heikkous johtuu edelleen suurelta osin suhdannevaiheesta, tavanomaista suuremmista luottoriskeistä sekä jatkuvasta taseiden sopeuttamisesta rahoitussektorilla ja muualla taloudessa.

Jotta voidaan varmistaa, että rahapolitiikan vaikutus välittyy asianmukaisesti rahoitusoloihin euroalueen maissa, on ehdottoman tärkeää, että euroalueen luottomarkkinoiden hajautuminen lievenee edelleen ja pankkien häiriönsietokykyä vahvistetaan tarpeen mukaan. Viime kesän jälkeen pankkien rahoitustilanne on kohentunut ja vaikeuksista kärsivien maiden kotimainen talletuskanta on vahvistunut. Lisäksi riippuvuus eurojärjestelmästä on vähentynyt, mistä kertoo kolmen vuoden pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa jaetun likviditeetin takaisinmaksu. Tavoitteen saavuttamista edistää jatkuva päättäväinen eteneminen kohti pankkiunionin toteutumista. EKP:n neuvosto korostaa erityisesti, että tuleva yhteinen valvontamekanismi ja yhteinen kriisinratkaisumekanismi ovat keskeisiä elementtejä pankkijärjestelmän uuden yhdentymisen kannalta, joten ne on tärkeää saada nopeasti käyttöön.

Kaiken kaikkiaan hintakehityksen pitäisi taloudellisen analyysin perusteella pysyä hintavakauden määritelmän mukaisena keskipitkällä aikavälillä. Taloudellisen analyysin ja rahatalouden analyysin tulosten vertailu vahvistaa tätä näkemystä.

EKP:n neuvosto pitää myönteisenä julkisen talouden vakauttamisessa ja rakenneuudistusten saralla saavutettua edistystä ja kannustaa valtioita jatkamaan päättäväisesti tällä tiellä. On ehdottoman tärkeää, ettei euroalueen maissa jousteta pyrkimyksistä saada julkisen talouden alijäämä kuriin. Talous- ja finanssipolitiikassa tulisi noudattaa horjumatta uuden eurooppalaisen ohjausjärjestelmän sääntöjä. EKP:n neuvosto pitää erityisen tärkeänä, että EU:n neuvosto pidättyy antamasta lisäaikaa liiallisen alijäämän korjaamiseksi muuten kuin poikkeustapauksissa. Rakenneuudistusten toteuttamista on jatkettava tarvittaessa lainsäädäntötoimin tai toteuttamalla ripeästi muita toimia. Rakenneuudistuksilla tulisi pyrkiä vaikuttamaan etenkin kilpailu- ja sopeutumiskykyyn työ- ja hyödykemarkkinoilla. Näin edistettäisiin työllistymismahdollisuuksia tilanteessa, jossa monien maiden työttömyysaste ja etenkin nuorisotyöttömyysaste on kohtuuttoman korkea. Toteuttamalla rinnakkain finanssipoliittisia

toimia ja rakenneuudistuksia voidaan vahvistaa niin julkisen talouden kestävyyttä kuin talouden kasvupotentiaaliakin, mikä edistäisi kestävää uusien työpaikkojen syntymistä.

RAHA- JA REAALITALOUDEN KEHITYS

I TALOUSKEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

Globaali talous elpyy edelleen hitaasti. Elpyminen vaihtelee alueittain ja etenee hauraana. Kyselytulokset näyttävät vakiintuneen. Viime aikoina mielialat ovat kuitenkin jonkin verran lientyneet, mikä viittaa siihen, että maailmantalous elpyy hitaasti. Useimmissa suurissa euroalueen ulkopuolisissa kehittyneissä talouksissa maltillinen elpyminen jatkuu, mutta monet tekijät jarruttavat edelleen keskipitkän aikavälin kasvunäkymiä. Kehittyvissä markkinatalouksissa kasvu hidastui jonkin verran vuoden alussa. Sen odotetaan kuitenkin vahvistuvan vuoden 2013 aikana. Näiden talouksien odotetaankin jatkossa piristävän merkittävästi maailmanlaajuista talouskasvua. Samalla maailmankauppa on pysynyt laimeana, vaikka kyselytulokset ennakoivat edelleen asteittaista elpymistä. Kuluttajahintainflaatio on jälleen alkanut hidastua kehittyneissä talouksissa, mutta kehittyvillä markkinoilla kehitys on ollut vaihtelevampaa.

I.1 MAAILMANTALOUDEN JA KAUPAN KEHITYS

Globaalin talouden elpyminen on edelleen hidasta, vaihtelee alueittain ja jatkuu hauraana. Vaikka tilanne maailmanlaajuisilla rahoitusmarkkinoilla on kohentunut, monet kielteiset yllätykset sekä mielialoissa että tilastotiedoissa toisen vuosineljänneksen aikana korostavat elpymisen haurautta ja maailmantalouden näkymien epävarmuutta. Alustavien arvioiden mukaan taloudellinen toimeliaisuus lisääntyi (euroalueen ulkopuolisissa) G20-maissa vuoden 2013 kolmen ensimmäisen kuukauden aikana vuosineljännestasolla 0,8 %. Edellisen vuosineljänneksen tasolta kasvuvauhti oli hieman hidastunut ja maiden välillä on edelleen eroja (ks. taulukko 1). Kehittyneistä talouksista kasvu nopeutui Yhdysvalloissa ja Japanissa, mikä johtui molemmissa maissa lähinnä vahvasta yksityisestä kulutuksesta. Samalla edellisellä neljänneksellä hidastunut tuotannon kasvu kääntyi positiiviseksi Isossa-Britanniassa. Kehittyvissä markkinatalouksissa BKT kasvoi voimakkaasti vuoden 2012 viimeisinä kuukausina, mutta hidastui jälleen tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä varsinkin Intiassa ja Kiinassa. Kasvun odotetaan kuitenkin elpyvän kehittyvillä markkinoilla ja muodostuvat kehittyneiden talouksien kasvuvauhtia nopeammaksi, mikä edistää huomattavasti maailmantalouden kasvua.

Taulukko 1. BKT:n määrän kasvu tietyissä talouksissa

(prosenttimuutos)	Vuotuinen kasvuvauhti					Neljännesvuosikasvuvauhti		
	2011	2012	2012 III	2012 IV	2013 I	2012 III	2012 IV	2013 I
G20[1)]	3,8	2,8	2,5	2,4	2,3	0,6	0,6	0,6
G20 (pl. euroalue)[1)]	4,3	3,5	3,2	3,2	3,0	0,8	0,9	0,8
Yhdysvallat	1,8	2,2	2,6	1,7	1,8	0,8	0,1	0,6
Japani	-0,5	2,0	0,4	0,4	0,0	-0,9	0,3	0,9
Iso-Britannia	1,0	0,3	0,4	0,2	0,6	0,9	-0,3	0,3
Tanska	1,1	-0,5	0,0	-0,7	-0,8	0,8	-0,9	0,2
Ruotsi	3,8	1,1	0,3	1,5	1,7	0,2	0,1	0,6
Sveitsi	1,9	1,0	1,3	1,2	1,4	0,6	0,3	0,6
Brasilia	2,7	0,9	0,9	1,4	1,9	0,3	0,6	0,6
Kiina	9,3	7,8	7,4	7,9	7,7	2,1	2,0	1,6
Intia	7,7	3,8	2,5	4,1	3,0	0,5	2,3	0,1
Venäjä[2)]	4,3	3,4	3,0	2,1	1,6	0,7	1,8	-
Turkki	8,8	2,2	1,6	1,4	-	0,1	0,0	-
Puola	4,5	2,0	1,7	0,7	0,5	0,3	0,0	0,1
Tšekki	1,8	-1,2	-1,4	-1,6	-2,2	-0,3	-0,3	-1,1
Unkari[3)]	1,6	-1,8	-1,8	-2,8	0,7	-0,4	-0,9	-0,3

Lähteet: Kansalliset tiedot, BIS, Eurostat ja EKP:n laskelmat.
1) Vuoden 2013 ensimmäisen neljänneksen luvut on arvioitu tuoreimpien käytettävissä olevien tietojen perusteella.
2) Vuoden 2013 ensimmäiseltä neljännekseltä ei ole käytettävissä Venäjän kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja.
3) Kursivoidut luvut viittaavat alustaviin arvioihin.

Maailmantalouden kasvu jatkui ennallaan vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä. CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis -tutkimuslaitoksen mukaan maailman tavarakauppa lisääntyi vuosineljännestasolla 0,7 %, eli kasvuvauhti oli pysynyt edelliseen neljännekseen verrattuna ennallaan. Kokonaiskasvun nopeus kätkee taakseen vaihtelevaa kehitystä kuukausitasolla ja alueittain. Kehittyneissä talouksissa kauppa piristyi mutta samalla vienti ja tuonti vähenivät kehittyvissä talouksissa. Tämä poikkeaa jyrkästi viime vuosineljännesten kehityksestä, jossa kehittyvät taloudet ovat toimineet maailmantalouden kasvun pääasiallisina vetureina.

Tulevaisuudennäkymiä koskevat kyselytulokset näyttävät vakiintuneen, mikä viittaa maailmantalouden kasvun jatkumiseen, vaikka se pysyykin hitaana. Uusin yleinen (ilman euroaluetta laskettu) koko teollisuustuotantoa koskeva ostopäälliköiden indeksi (PMI) nousi toukokuussa lukemaan 54,3, kun se oli huhtikuussa laskenut. Koko teollisuustuotantoa koskevan indeksin muutos johtui täysin palvelusektoria koskevista aiempaa myönteisemmistä arvioista. Tehdasteollisuustuotannon indeksi puolestaan heikkeni hieman, mutta pysyi silti edelleen talouskasvun ja taantuman raja-arvon yläpuolella (ks. kuvio 1). Kuluttajia koskevat kyselytulokset osoittavat luottamuksen edelleen paranevan vaihtelevasti maittain, vaikkakin varsin alhaisilta lähtötasoilta. Maailmankauppa on hidastunut viime kuukausina, mutta kyselytulokset tukevat edelleen asteittaista elpymistä. Samalla monet indikaattorit pysyivät historiallisen matalissa lukemissa ja viittasivat kaupan pysymiseen lyhyellä aikavälillä vaimeana. Koko tuotantoa koskeva (ilman euroaluetta laskettu) uusien tilausten PMI laski toukokuussa hieman 50,4 pisteeseen.

Eurojärjestelmän asiantuntijoiden kesäkuun 2013 kokonaistaloudellisissa arvioissa (ks. osa 6) maailmantalouden kasvun odotetaan asteittain nopeutuvan, vaikka eri maiden kasvuluvut vaihtelevat huomattavasti. Tämä vastaa suurin piirtein maaliskuun 2013 kasvuennusteissa kuvattua globaalia kasvuprofiilia. Tilanne maailmanlaajuisilla rahoitusmarkkinoilla on parantunut ja yritysten mielialat

Kuvio 1. Koko tuotantoa koskeva ostopäälliköiden indeksi (pl. euroalue)

(kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja, kuukausihavaintoja)

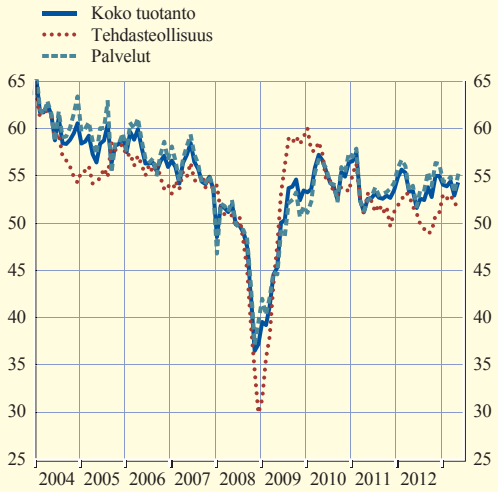

Lähde: Markit.

Kuvio 2. Ennakoiva yhdistelmäindikaattori ja teollisuustuotanto

(vasen asteikko: normalisoitu indeksin keskiarvo = 100; oikea asteikko: kolmen kuukauden prosenttimuutos edellisestä kolmen kuukauden jaksosta)

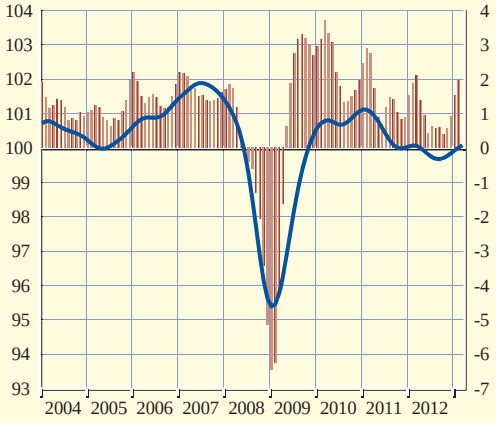

Lähteet: OECD ja EKP:n laskelmat.
Huom. Yhdistelmäindikaattori viittaa OECD-maihin sekä Brasiliaan, Kiinaan, Intiaan, Indonesiaan, Venäjään ja Etelä-Afrikkaan. Vaakasuora viiva 100:n kohdalla kuvaa talouskehityksen trendiä. Teollisuustuotanto käsittää saman otoksen Indonesiaa lukuun ottamatta.

tukevat maltillista kasvua. Samanaikaisesti OECD:n ennakoiva yhdistelmäindikaattori, joka on tarkoitettu ennakoimaan talouskehityksen käänteitä, jatkoi nousuaan maaliskuussa, mikä viittaa kasvun nopeutumiseen koko OECD-alueella (ks. kuvio 2). Lisätodisteita kohentuneista mielialoista antoi Ifo World Economic Climate Indicator, jonka kyselyindikaattori nousi jälleen vuoden 2013 toisella neljänneksellä ja ylitti pitkän aikavälin keskiarvonsa ensimmäistä kertaa lähes kahteen vuoteen. Kokonaisindikaattorin nousua vauhdittivat sekä entistä myönteisemmät arviot nykyisestä taloustilanteesta että kuuden kuukauden päähän ulottuvat odotukset.

Maailmantalouden elpymisen odotetaan etenevän hitaasti, ja keskipitkän aikavälin kehitystä rajoittavat edelleen useat tekijät. Vaikka yksityisen sektorin velkaantuneisuus vähenee, kotitalouksilla on suurissa kehittyneissä talouksissa edelleen huomattavasti velkaa. Monissa maissa lyhyen aikavälin kasvunäkymiä parantavat myös ylimääräiset verokannustimet, joiden voimassaolo ei julkisen sektorin suuren ja edelleen kasvavan velkataakan vuoksi voi jatkua loputtomiin. Myös useiden maiden korkea työttömyysaste todennäköisesti hidastaa kasvua.

Maailmantalouden näkymät ovat edelleen hyvin epävarmat. Maailmantalouden ja -kaupan vilkastumiseen kohdistuu edelleen riskejä. Niihin kuuluvat mahdollisuus maailmanlaajuisen kysynnän jäämisestä odotettua heikommaksi, euroalueen rakenteellisten uudistusten hitauden tai riittämättömyyden heijastusvaikutukset, geopoliittiset kysymykset sekä suurten teollisuusmaiden tasapainottomuudet, jotka voivat haitata maailmanlaajuisten raaka-aine- ja rahoitusmarkkinoiden kehitystä. Myönteinen tekijä on tilanteen merkittävä paraneminen maailmanlaajuisilla rahoitusmarkkinoilla, mutta sen vaikutusten näkyminen reaalitaloudessa voi viedä jonkin aikaa.

1.2 MAAILMANLAAJUINEN HINTAKEHITYS

Useimmissa kehittyneissä talouksissa inflaatio jatkoi huhtikuussa hidastumistaan, mutta kehittyvillä markkinoilla inflaatiokehitys vaihtelee. Huhtikuussa 2013 OECD-alueen vuotuinen kuluttajahinta-

Taulukko 2. Hintakehitys tietyissä talouksissa

(vuotuinen prosenttimuutos)

	2011	2012	2012 Marras	2012 Joulu	2013 Tammi	2013 Helmi	2013 Maalis	2013 Huhti
OECD	2,9	2,3	1,9	1,9	1,7	1,8	1,6	1,3
Yhdysvallat	3,2	2,1	1,8	1,7	1,6	2,0	1,5	1,1
Japani	-0,3	0,0	-0,2	-0,1	-0,3	-0,6	-0,9	-0,7
Iso-Britannia	4,5	2,8	2,7	2,7	2,7	2,8	2,8	2,4
Tanska	2,7	2,4	2,2	1,9	1,0	1,0	0,7	0,4
Ruotsi	1,4	0,9	0,8	1,0	0,7	0,5	0,5	0,0
Sveitsi	0,2	-0,7	-0,3	-0,4	-0,3	-0,3	-0,6	-0,7
Brasilia	6,6	5,4	5,5	5,8	6,2	6,3	6,6	6,5
Kiina	5,4	2,6	2,0	2,5	2,0	3,2	2,1	2,4
Intia[1)]	9,5	7,5	7,2	7,3	7,3	7,3	6,0	4,9
Venäjä	8,4	5,1	6,5	6,6	7,1	7,3	7,0	7,2
Turkki	6,5	8,9	6,4	6,2	7,3	7,0	7,3	6,1
Puola	3,9	3,7	2,7	2,2	1,6	1,2	1,0	0,8
Tšekki	2,1	3,5	2,8	2,4	1,8	1,8	1,5	1,7
Unkari	3,9	5,7	5,3	5,1	2,8	2,9	2,3	1,8
Lisätieto: OECD:n pohjainflaatio[2)]	1,6	1,8	1,6	1,6	1,5	1,6	1,6	1,4

Lähteet: OECD, kansalliset tiedot, BIS, Eurostat ja EKP:n laskelmat.
1) Tukkuhintaindeksin mukainen inflaatio Intian osalta.
2) Ilman elintarvikkeiden ja energian hintoja.

inflaatio hidastui 1,3 prosenttiin maaliskuun 1,6 prosentista (ks. taulukko 2). Myös ilman elintarvikkeiden ja energian hintoja laskettu kuluttajahintainflaatio hidastui OECD-alueella huhtikuussa 1,4 prosenttiin. Yleisten inflaatiopaineiden helpottuminen oli kehittyneissä talouksissa laaja-alaista. Kehittyvillä markkinoilla inflaatiokehitys vaihteli. Kuluttajahintainflaatio nopeutui Kiinassa ja Venäjällä, mutta hidastui Brasiliassa ja Intiassa.

Energian hinnat kehittyivät niin, että Brent-raakaöljyn barrelihinta oli laskenut maaliskuun 2013 alusta kesäkuun 5. päivään mennessä 9 % ja oli 102 Yhdysvaltain dollaria. Brent-öljyn hinnan noustua vuoden kahtena ensimmäisenä kuukautena se laski maalis-huhtikuussa noin 100 dollariin barrelilta. Toukokuussa öljyn barrelihinta oli 100–105 dollarin luokkaa. Brent-öljyn hinta on noin 5 % korkeampi kuin vuosi sitten.

Kuvio 3. Raaka-ainemarkkinoiden kehitys pääpiirteittäin

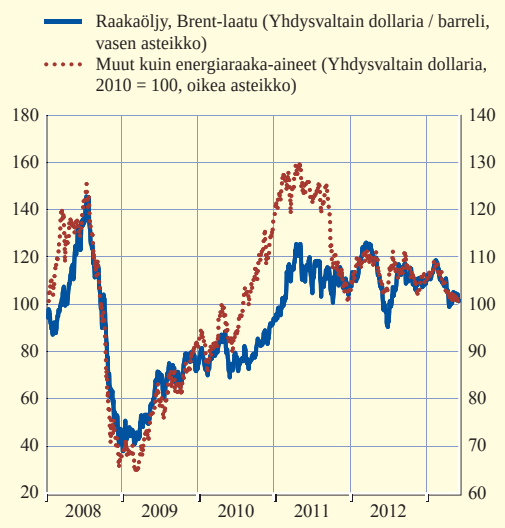

Lähteet: Bloomberg ja HWWI.

Öljyn hinnan viimeaikaisen laskun syynä oli yhdistelmä odotettua heikommista kysyntänäkymistä ja kausivaihteluista tilanteessa, jossa tarjontaa on runsaasti Yhdysvaltain lisättyä liuskeöljyn tuotantoaan. Keskipitkällä aikavälillä markkinaosapuolet odottavat öljyn hinnan laskevan, ja joulukuun 2014 futuurihinta on 97 Yhdysvaltain dollaria barrelilta.

Maaliskuun alun jälkeen muiden raaka-aineiden kuin energian hinnat ovat laskeneet kaikkiaan 4 % (ks. kuvio 3). Lasku on ollut laaja-alaista öljykasvien siemenien ja öljyjen hinnannousua lukuun ottamatta. Erityisesti laskivat rautamalmin ja juomien, sokerin ja tupakan erät. Muiden raaka-aineiden kuin energian hintaindeksin lukema (dollarimääräisin hinnoin laskettuna) oli toukokuun 2013 lopussa noin 2 % alempi kuin samaan aikaan vuosi sitten.

1.3 TALOUSKEHITYS JOISSAKIN TALOUKSISSA

YHDYSVALLAT

Yhdysvalloissa BKT:n kasvu nopeutui vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä. Yhdysvaltalaisen Bureau of Economic Analysis -taloustutkimuslaitoksen toisen arvion mukaan BKT:n määrä kasvoi vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä vuositasolle korotettuna 2,4 %, kun se oli edellisellä vuosineljänneksellä kasvanut 0,4 %. Toisessa arviossa BKT:n kasvua korjattiin 0,1 prosenttiyksikköä alhaisemmaksi, kun julkinen kulutus oli laskenut odotettua enemmän ja varastojen muutoksen myönteiset vaikutukset jäivät ennakoitua pienemmiksi. Nämä tekijät vaikuttivat enemmän kuin kotitalouksien kulutuksen odotettua suurempi kasvu ja nettoviennin aiempia arvioita vähäisempi supistuminen. Vuoden 2012 viimeiseen neljännekseen verrattuna kasvua lisäsivät pääasiassa suuri kotitalouksien kulutus, joka kasvoi vuositasolla 3,4 %, mikä merkitsee nopeinta kasvua kahteen vuoteen, ja varastojen elpyminen. Myös yksityisen sektorin kiinteät investoinnit nopeuttivat BKT:n kasvua, vaikka kasvu hidastui jyrkästi muualla kuin asuntosektorilla. Toisaalta julkinen kulutus jatkoi supistumistaan. Lisäksi nettoviennin vaikutukset muuttuivat negatiivisiksi, kun tuonti kasvoi vientiä nopeammin. Käytettävissä olevat henkilökohtaiset tulot supistuivat merkittävästi, vaikka tähän suun-

taukseen vaikuttivat edellisellä vuosineljänneksellä maksetut suuret osingot. Samalla yksityinen säästämisaste laski kriisin jälkeisen ajan alimpiin lukemiin, eli 2,3 prosenttiin vuoden 2012 viimeisen neljänneksen 5,3 prosentista.

Tuoreimmat toisen vuosineljänneksen talouden toimeliaisuutta kuvaavat indikaattorit vaihtelevat. Toisaalta hallituksen uusien menoleikkauksien (”sequester”) odotetaan hillitsevän toimeliaisuuden vilkastumista. Yritysten luottamusta mittaavan ISM-kyselyn indikaattorit vaihtelivat toukokuussa, jolloin muuta kuin tehdasteollisuutta koskeva indeksi nousi hieman kun taas tehdasteollisuusindeksi alitti talouskasvun ja taantuman raja-arvona pidetyt 50 pistettä ensimmäistä kertaa vuonna 2013. Huhtikuussa henkilökohtaiset tulot pysyivät ennallaan ja nimellinen kulutuskysyntä väheni samalla, kun myös teollisuustuotanto aiheutti pettymyksen. Toisaalta kuluttajien luottamus kasvoi toukokuussa ja asuntomarkkinoiden elpyminen on jatkunut vahvana, kun myynti oli huhtikuussa vilkasta ja maaliskuussa asuntojen hinnat nousivat. Huhtikuun työllisyysluvut olivat rohkaisevia ja edellisten kuukausien lukuja korjattiin ylöspäin. Työttömyysaste laski 7,5 prosenttiin, talouskriisin jälkeen alimmalle tasolleen. Jatkossa talouden elpymisen odotetaan jatkuvan maltillisena. Sitä tukevat asteittain koheneva kotimainen kysyntä elvyttävissä raha- ja rahoituspoliittisissa olosuhteissa, asunto- ja työmarkkinoiden vähittäinen piristyminen sekä taseiden korjaamisesta aiheutuneiden rasitteiden asteittainen häviäminen. Poliittinen epävarmuus oikeasta veropoliittisesta linjasta jatkuu ja saattaa vaikuttaa kielteisesti luottamukseen. Viimeaikaiset julkistaloutta koskevat tiedot olivat kuitenkin myönteiset, sillä ne osoittivat vajeen pienentyneen odotettua nopeammin.

Huhtikuussa 2013 vuotuinen kuluttajahintainflaatio hidastui 1,1 prosenttiin maaliskuun 1,5 prosentista. Tämä alitti helmikuun lukeman 2,0 % lähes kokonaisella prosentilla, ja inflaatio on näin ollen hitaimmillaan sitten marraskuun 2010. Vuotuisen inflaationopeuden hidastuminen johtui pääasiassa energian hintojen jyrkästä laskusta, kun elintarvikkeiden hinnannousu jatkui ennallaan. Pohjainflaatio hidastui huhtikuussa 1,7 prosenttiin maaliskuun 1,9 prosentista, ja sitä piti yllä lähinnä majoituspalveluiden hintakehitys.

Yhdysvaltojen keskuspankin avomarkkinakomitea (FOMC) päätti 1.5.2013 pitää federal funds -koron tavoitevaihteluvälin ennallaan 0–0,25 prosentissa. Se ennakoi federal funds -koron pysyvän poikkeuksellisen alhaisena ainakin niin kauan, kuin työttömyysaste ylittää 6,5 %, inflaation ennustetaan pysyvän yhdestä kahteen vuotta enintään 2,5 prosentissa ja pitkän aikavälin inflaatio-odotukset pysyvät vakaina. FOMC päätti jatkaa valtiosidonnaisten laitosten liikkeeseen laskemien kiinteistövakuudellisten arvopapereiden ostamista 40 miljardilla dollarilla kuukaudessa ja pitkäaikaisten valtion velkakirjojen ostamista 45 miljardilla dollarilla kuukaudessa.

JAPANI

Japanissa kansantalouden kehitystä vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä koskevat ensimmäiset alustavat tiedot vahvistivat, että talouskasvu nopeutui vuoden alussa. BKT:n määrä kasvoi kausivaihteluista korjattuna vuosineljännestasolla 0,9 %, kun vuoden 2012 viimeisen neljänneksen korjattu kasvu oli ollut 0,3 %. Kasvun nopeutumista tuki huomattavasti yksityisen kulutuksen vahva kasvu ja nettoviennin myönteinen osuus (ensimmäistä kertaa neljään neljännekseen), kun tavaroiden ja palveluiden vienti kasvoi tuontia nopeammin. Julkinen kulutus vaikutti myös myönteisesti kasvuun, vaikka se lisääntyi aiempia vuosineljänneksiä hitaammin varsinkin julkisten investointien osalta. Samalla yksityiset asuntoinvestoinnit kasvoivat edelleen voimakkaasti ja korvasivat jossain määrin yksityisten muuhun kuin asuntoihin tekemien investointien heikkouden. Ne heikkenivät jo viidentenä peräkkäisenä vuosineljänneksenä.

Uusimmat lyhyin aikavälein julkaistavat indikaattorit viittaavat kasvun jatkumiseen myös toisella vuosineljänneksellä. Huhti- ja toukokuussa julkaistujen kyselytietojen mukaan yritysten mielialat kohenivat asteittain. Yksityinen kulutus pysyi huhtikuussa suhteellisen vakaana. Teollisuustuotanto puolestaan kasvoi 1,7 % huhtikuussa 2013 ja maaliskuun korjattu kasvuvauhti oli 0,9 %. Tavaroiden reaalinen vienti elpyi edelleen jonkin verran ja kasvoi huhtikuussa 2,1 % (kuukausitasolla), mutta tavaroiden reaalinen tuonti väheni ensimmäistä kertaa neljään kuukauteen 2,2 %. Nimellinen, tullin ulkomaankauppaa koskeviin tietoihin perustuva kausivaihteluista korjattu kauppavaje väheni huhtikuussa toisena kuukautena peräkkäin ja oli noin 764 miljardia Japanin jeniä. Jatkossa elpymisen odotetaan vähitellen vakiintuvan vuoden 2013 kuluessa pääasiassa lisääntyvien finanssi- ja rahapoliittisten kannustimien ja jenin heikentymisen ja maailmanlaajuisen kysynnän lisääntymisen vuoksi kasvavan viennin ansiosta.

Hintakehityksen osalta vuotuinen kuluttajahintainflaatio oli huhtikuussa –0,7 %, kun se oli ollut edellisenä kuukautena –0,9 %. Ilman tuoreita elintarvikkeita ja energiaa laskettu vuotuinen kuluttajahintainflaatio nopeutui –0,6 prosenttiin (maaliskuun –0,8 prosentista). Viimeisimmässä rahapoliittisessa kokouksessaan 22.5.2013 Japanin keskuspankki päätti pitää rahan määrää koskevan tavoitteensa ennallaan.

ISO-BRITANNIA

Isossa-Britanniassa BKT kasvoi vuosineljännestasolla 0,3 % vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä pääasiassa kotimaisen kysynnän vauhdittamana. Talouden elpymisen odotetaan asteittain nopeutuvan, mutta kotimaista kysyntää rajoittavat edelleen tiukat luottoehdot, jatkuva yksityisten ja julkisten taseiden korjaaminen sekä kotitalouksien reaalitulojen heikko kehitys. Työmarkkinat ovat pysyneet suhteellisen vahvoina ja työllisyysaste liikkuu juuri 8 prosentin alapuolella. Työllisyyden kasvu on viime kuukausina kuitenkin hidastunut merkittävästi. Uusimmat kyselytutkimustulokset viittaavat siihen, että talouskasvu on vuoden 2013 toisella neljänneksellä jatkunut hitaana.

Vuotuinen kuluttajahintainflaatio hidastui huhtikuussa 0,4 prosenttiyksikköä 2,4 prosenttiin, kun taas ilman energiaa ja jalostamattomia elintarvikkeita laskettu kuluttajahintainflaatio hidastui 2,3 prosenttiin. Inflaation hidastuminen johtui pääasiassa energian ja kuljetusten hintakehityksestä. Jatkossa työvoiman ja pääomien käyttämättömän kapasiteetin odotetaan hillitsevän inflaatiopaineita. Hallinnollisesti määräytyvien ja säänneltyjen hintojen noususta sekä punnan heikkenemisestä aiemmin tänä vuonna johtuvat paineet saattavat kuitenkin pitää yllä inflaatiovauhtia. Englannin pankin rahapolitiikan komitea päätti kokouksessaan 9.5.2013 pitää ohjauskorkonsa 0,5 prosentissa ja arvopapereiden osto-ohjelmansa 375 miljardin punnan suuruisena.

MUUT EUROOPAN TALOUDET

BKT:n määrä kasvoi vuosineljännestasolla Ruotsissa 0,6 % ja Tanskassa 0,2 % vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä. Kummassakin maassa kasvua vauhditti lähinnä kotimainen kysyntä. Sveitsissä BKT:n kasvu nopeutui vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä 0,6 % edelliseen neljännekseen verrattuna viime vuoden jälkipuoliskon vahvan kasvun jälkeen. BKT:n kasvun odotetaan jonkin verran nopeutuvan Tanskassa ja jatkuvan vakaana Sveitsissä mutta laantuvan Ruotsissa. Hintakehitystä kuvaava vuotuinen YKHI-inflaatio on viime kuukausina hidastunut Ruotsissa ja Tanskassa. Sveitsissä inflaatio pysyi edelleen negatiivisena, mikä johtui pääasiassa laskeneista energian hinnoista ja edelleen alhaisista energian hinnoista. Tämä kehitys on vallinnut yleisesti siitä lähtien, kun Sveitsin keskuspankki päätti syyskuussa 2011 asettaa tavoitealarajan Sveitsin frangin eurokurssille.

Suurimmissa Keski- ja Itä-Euroopan EU-maissa taloudellinen toimeliaisuus on jatkunut vaimeana. Alustavien tietojen mukaan BKT kasvoi vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä Unkarissa, Puo-

lassa ja Romaniassa ja jatkoi supistumistaan Tšekissä. Taloudellisen toimeliaisuuden ennakoidaan pysyvän vaimeana mutta vakiintuvan vuonna 2013 ja elpyvän sen jälkeen asteittain ulkomaisen ja kotimaisen kysynnän lisääntyessä. Vuotuinen YKHI-inflaatio on hidastunut merkittävästi viime kuukausina varsinkin Unkarissa ja Puolassa. Tämä on johtunut pääasiassa raaka-aineiden hintainflaation hidastumisesta, aiemmin toteutettujen välillisten verojen ja hallinnollisesti säänneltyjen hintojen nousuun liittyvistä myönteisistä vertailuajankohdan vaikutuksista sekä maltillisista kotimaisista kysyntäpaineista. Kehikossa 1 tarkastellaan lyhyesti Keski- ja Itä-Euroopan maiden roolia yleiseurooppalaisissa ja maailmanlaajuisissa arvoketjuissa.

Turkissa ja Venäjällä talouden kehitys vaihteli vuoden 2013 alussa. Vaikka talouden elpymisestä on nähtävissä merkkejä Turkissa, Venäjällä toimeliaisuus jatkoi hidastumistaan. Alustavan arvion mukaan Venäjän BKT kasvoi vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä vuositasolla 1,6 %, kun se oli kasvanut vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä 2,1 %. Ennakoivat indikaattorit viittaavat Turkin talouden elpymisen nopeutumiseen lähikuukausina. Venäjällä taloudellinen toimeliaisuus pysynee lyhyellä aikavälillä vaimeana, kun kotimainen kysyntä heikkenee ja ulkoinen kysyntä ei tarjoa lisätukea. Hintakehitykseen näissä maissa vaikuttivat lähinnä elintarvikkeiden hintojen muutokset. Venäjällä inflaatio pysyi alkuvuoden kuukausina suhteellisen nopeana, kun taas Turkissa yleinen inflaatiovauhti vaihteli huomattavasti, mikä johtui osittain vertailuajankohdan vaikutuksista.

Kehikko 1.

KESKI- JA ITÄ-EUROOPAN YRITYKSET EUROOPPALAISISSA JA GLOBAALEISSA TUOTANNON ARVOKETJUISSA

Suuri osa Keski- ja Itä-Euroopan maiden (KIE-maiden)[1] ulkomaankaupasta tapahtuu osana globaaleja tuotannon arvoketjuja[2]. Niissä KIE-maiden vientiyritykset ovat yleensä lähempänä ketjun loppupäätä (eli lopputuotteen ostajaa) kuin euroalueen yritykset.

Tämän kehikon analyysissa tukeudutaan Koopmanin, Powersin, Wangin ja Wein (2010)[3] analyysiperustaan ja hyödynnetään Trade in Value-Added -arvonlisätietokantaa (TiVA)[4]. Samaa aihetta on käsitelty myös toukokuun 2013 Kuukausikatsauksen kehikossa 1, jossa tarkasteltiin globaalien arvoketjujen vaikutusta maailmankauppaan yleisemmällä tasolla. Tässä kehikossa pyritään saamaan kattavampi käsitys KIE-maiden ja euroalueen maiden välisistä kytköksistä tuotannon arvoketjuissa, minkä vuoksi siinä perehdytään yksityiskohtaisesti sellaisiin eurooppalaisiin ja globaaleihin arvoketjuihin, joissa on mukana KIE-maiden vientiyrityksiä.

Globaaleihin tuotannon arvoketjuihin osalistuvien euroalueen maiden merkitys KIE-maiden vientiyrityksille

Taulukosta A nähdään, että suuri osa KIE-maiden ulkomaankaupasta, joka sijoittuu globaalien arvoketjujen keskivaiheille, kohdistuu euroalueen maihin. Globaaleissa arvoketjuissa KIE-mai-

1 Tässä kehikossa KIE-mailla tarkoitetaan seuraavia euroalueeseen kuulumattomia EU-maita: Bulgaria, Latvia, Liettua, Puola, Romania, Tšekki ja Unkari.
2 Globaalit tuotannon arvoketjut on määritelty julkaisussa R. Koopman, W. Powers, Z. Wang ja S. Wei, "Give Credit Where Credit Is Due: Tracing Value Added in Global Production Chains", NBER Working Paper, No 16426, The National Bureau of Economic Research, Cambridge, Massachusetts, syyskuu 2010, s. 2.
3 Ibid.
4 OECD:n ja Maailman kauppajärjestön Trade in Value-Added (TiVA) -tietokanta, toukokuu 2013, saatavilla osoitteessa stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=TIVA_OECD_WTO. Tuoreimmat tilastot ovat vuodelta 2009.

Taulukko A. Kauppakumppanien merkitys KIE-maille globaaleissa arvoketjuissa vuonna 2009

(prosenttiyksikköä)

Bulgaria		Tšekki		Unkari		Latvia	
Venäjä	6,0	Saksa	15,6	Saksa	12,3	Saksa	4,9
Saksa	4,6	Kiina	3,4	Kiina	3,5	Venäjä	4,3
Italia	3,1	Venäjä	3,3	Yhdysvallat	3,4	Ruotsi	3,5
Yhdysvallat	2,2	*Puola*	3,1	Venäjä	3,0	*Liettua*	3,4
Turkki	2,1	Slovakia	3,0	Ranska	2,6	Yhdysvallat	2,6
Kiina	1,9	Ranska	2,8	Itävalta	2,5	Kiina	2,0
Kreikka	1,9	Italia	2,7	Italia	2,5	Singapore	2,0
Ranska	1,9	Yhdysvallat	2,5	Japani	2,0	Ranska	1,9
Romania	1,4	Itävalta	2,3	Alankomaat	1,8	Viro	1,8
Belgia	1,3	Japani	2,1	Iso-Britannia	1,8	Iso-Britannia	1,8
Japani	1,2	Iso-Britannia	1,9	Korea	1,5	*Puola*	1,7
Espanja	1,0	Alankomaat	1,7	*Tšekki*	1,5	Tanska	1,4
Iso-Britannia	0,9	Belgia	1,4	Slovakia	1,4	Alankomaat	1,3
Alankomaat	0,9	Espanja	1,3	*Puola*	1,4	Suomi	1,2
Singapore	0,9	Sveitsi	1,2	*Romania*	1,4	Japani	1,2

Liettua		Puola		Romania	
Venäjä	18,5	Saksa	11,0	Saksa	7,3
Saksa	3,2	Venäjä	3,4	Italia	4,6
Yhdysvallat	2,1	Italia	3,0	Ranska	3,1
Puola	2,1	Ranska	2,4	*Unkari*	2,6
Latvia	1,9	Kiina	2,3	Venäjä	2,2
Ranska	1,7	*Tšekki*	2,2	Kiina	1,8
Ruotsi	1,4	Yhdysvallat	2,0	Yhdysvallat	1,7
Kiina	1,4	Iso-Britannia	1,6	Turkki	1,6
Tanska	1,2	Alankomaat	1,4	Iso-Britannia	1,4
Viro	1,1	Ruotsi	1,4	Itävalta	1,3
Italia	1,0	Itävalta	1,1	Espanja	1,1
Alankomaat	1,0	Belgia	1,0	Alankomaat	1,1
Japani	0,9	Japani	1,0	*Puola*	1,0
Iso-Britannia	0,9	Espanja	1,0	Belgia	1,0
Hong Kong	0,8	Korea	1,0	*Tšekki*	0,9

Lähteet: OECD:n ja Maailman kauppajärjestön TiVA-tietokanta ja EKP:n asiantuntijoiden laskelmat.
Huom. KIE-maat on merkitty kursiivilla. Taulukossa esitetään kunkin KIE-maan 15 tärkeintä kauppakumppania globaaleissa arvoketjuissa. Luvut on saatu laskemalla yhteen 1) tarkasteltavan KIE-maan kokonaisvientiin sisällytetty kauppakumppanimaassa syntynyt arvonlisäys ja 2) tarkasteltavassa KIE-maassa syntynyt arvonlisäys, joka viedään kauppakumppanimaahan ja sisällytetään kumppanimaan vientiin (miljoonina Yhdysvaltain dollareina). Tiedot on ilmoitettu prosenttiosuutena KIE-maan kokonaisviennistä. Kuten toukokuun Kuukausikatsauksen kehikossa 1 todettiin, näiden kahden erityyppisen arvonlisäyksen osuuksia kokonaisviennistä voidaan pitää indikaattoreina, jotka kuvaavat tarkasteltavan KIE-maan vientiyritysten toimintaa globaalin arvoketjun alku- ja loppupäässä. Alkupään toimintaa kuvaava indikaattori ei sisällä maassa syntynyttä arvonlisäystä, joka palautuu maahan osana kauppakumppanien vientiä. Toukokuun Kuukausikatsauksen kehikosta 1 nähdään, että tällaisen arvonlisäyksen osuus euroalueen kokonaisviennin arvosta on alle 1 %, ja sama pätee kaikkiin KIE-maihin.

den 15 tärkeimmän kauppakumppanimaan joukossa on ainakin 5 euroalueen maata, tärkeimpänä niistä Saksa. Myös Italia, Ranska ja Itävalta ovat merkittäviä kauppakumppaneita.

Ulkomaankauppaa tarkasteltaessa tulisi ottaa huomioon myös ulkomaiset suorat sijoitukset. Euroalueen yritysten osuus KIE-maihin tehdyistä suorista ulkomaisista sijoituksista oli 78 % vuoden 2005 lopussa (saatavilla ei ole tuoreempia kaikki euroalueen maat kattavia tilastoja).[5] Merkittävä osa näistä sijoituksista oli saksalais-, itävaltalais-, ranskalais- ja italialaisyritysten tekemiä (ks. taulukko C). Kun otetaan huomioon euroalueen maiden suuri merkitys osana globaaleja arvoketjuja tapahtuvassa KIE-maiden ulkomaankaupassa sekä euroalueen merkittävät investoinnit KIE-maihin, näyttää siltä, että euroalueen yritykset ovat taustalla suuressa osassa KIE-maiden kautta kulkevista globaaleista arvoketjuista. Arvoketjussa mukana olevat KIE-maiden vientiyritykset ovat usein joko euroalueen yritysten suorassa omistuksessa tai yhteishankkeita euroalueen yritysten kanssa.

5 Ks. suoria ulkomaisia sijoituksia koskeva Eurostatin tietokanta osoitteessa http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/balance_of_payments/data/main_tables.

Taulukko B. KIE-maiden ja niiden kauppakumppanien asemat globaaleissa arvoketjuissa vuonna 2009

(suhdeluku)

	Bulgaria		Tšekki		Unkari		Latvia	
Alkupää	Venäjä	19,9	Japani	12,9	Venäjä	11,4	Venäjä	10,0
	Japani	6,9	Venäjä	8,7	Japani	8,6	Yhdysvallat	3,2
	Yhdysvallat	4,4	Yhdysvallat	6,5	Yhdysvallat	8,2	Japani	3,2
	Sveitsi	2,9	Korea	2,6	Korea	4,4	*Liettua*	2,0
	Itävalta	2,0	Kiina	2,6	Ranska	2,9	*Puola*	2,0
	Ranska	1,9	Italia	2,2	Alankomaat	2,7	*Bulgaria*	1,9
	Romania	1,9	Iso-Britannia	2,1	Iso-Britannia	2,3	Italia	1,6
	Kiina	1,8	*Puola*	1,9	Italia	2,2	Ranska	1,4
	Liettua	1,6	Espanja	1,8	Saksa	2,1	*Romania*	1,4
	Puola	1,5	*Romania*	1,6	Kiina	2,0	Itävalta	1,3
	Korea	1,4	Alankomaat	1,6	Sveitsi	1,7	Sveitsi	1,3
	Italia	1,4	Ranska	1,5	Itävalta	1,7	Saksa	1,2
	Saksa	1,3	Saksa	1,2	Ruotsi	1,6	*Unkari*	1,1
	Iso-Britannia	1,3	*Latvia*	1,1	*Romania*	1,6	**Latvia**	.
	Tšekki	1,3	Sveitsi	1,0	*Puola*	1,5	*Tšekki*	0,9
	Bulgaria	.	Belgia	1,0	*Liettua*	1,5	Kiina	0,7
Loppupää	Alankomaat	1,0	**Tšekki**	.	Espanja	1,4	Alankomaat	0,7
	Espanja	1,0	*Unkari*	0,9	Belgia	1,4	Espanja	0,4
	Unkari	0,8	Ruotsi	0,9	*Bulgaria*	1,2	Belgia	0,4
	Ruotsi	0,7	Itävalta	0,8	*Tšekki*	1,1	Iso-Britannia	0,4
	Latvia	0,5	*Bulgaria*	0,8	**Unkari**	.	Ruotsi	0,3
	Belgia	0,4	*Liettua*	0,7	*Latvia*	0,9	Korea	0,2

	Liettua		Puola		Romania	
Alkupää	Venäjä	39,3	Venäjä	11,5	Venäjä	6,7
	Japani	5,0	Japani	6,0	Japani	3,1
	Yhdysvallat	4,0	Yhdysvallat	5,5	Yhdysvallat	2,7
	Saksa	3,2	Korea	3,1	Italia	1,4
	Italia	2,2	Italia	2,0	Sveitsi	1,3
	Kiina	1,8	Espanja	1,4	Itävalta	1,3
	Romania	1,6	Iso-Britannia	1,4	Iso-Britannia	1,3
	Puola	1,6	Kiina	1,3	*Puola*	1,1
	Tsekki	1,5	Ranska	1,3	Ranska	1,0
	Ranska	1,4	Alankomaat	1,3	**Romania**	.
	Sveitsi	1,3	Sveitsi	1,2	Alankomaat	1,0
	Itävalta	1,3	Belgia	1,1	Saksa	0,8
	Korea	1,0	**Puola**	.	Kiina	0,8
	Liettua	.	Itävalta	1,0	Korea	0,8
Loppupää	Alankomaat	0,9	*Romania*	0,9	Ruotsi	0,7
	Belgia	0,8	Saksa	0,9	*Latvia*	0,7
	Iso-Britannia	0,7	*Bulgaria*	0,7	Espanja	0,7
	Unkari	0,7	*Unkari*	0,6	*Liettua*	0,6
	Ruotsi	0,6	*Liettua*	0,6	*Unkari*	0,6
	Espanja	0,6	Ruotsi	0,6	*Tšekki*	0,6
	Bulgaria	0,6	*Tšekki*	0,5	Belgium	0,6
	Latvia	0,5	*Latvia*	0,5	*Bulgaria*	0,5

Lähteet: OECD:n ja Maailman kauppajärjestön TiVA-tietokanta ja EKP:n asiantuntijoiden laskelmat.
Huom. KIE-maat on merkitty kursiivilla. Kauppakumppanijoukko on kaikkien tarkasteltavien KIE-maiden kohdalla sama, ja se sisältää kaikki (muut) KIE-maat sekä sellaiset maat, jotka ovat vähintään kolmen KIE-maan viidentoista tärkeimmän kauppakumppanin joukossa maasta toiseen kulkevissa arvoketjuissa (ks. taulukko A). Taulukossa esitetään kunkin KIE-maan sijainti globaaleissa arvoketjuissa suhteessa sen tärkeimpiin kauppakumppaneihin. Indikaattorina käytettävä suhdeluku on saatu suhteuttamalla toisiinsa 1) tarkasteltavan KIE-maan kokonaisvientiin sisällytetty kauppakumppanimaassa syntynyt arvonlisäys (toiminta arvoketjun loppupäässä) ja 2) tarkasteltavassa KIE-maassa syntynyt arvonlisäys, joka viedään kauppakumppanimaahan ja sisällytetään kumppanimaan vientiin (toiminta arvoketjun alkupäässä). Mitä suurempi suhdeluku on, sitä kauempana globaalin arvoketjun alkupäässä kauppakumppani on suhteessa tarkasteltavan KIE-maan kauppakumppaneihin.

KIE-maiden suhteellinen asema globaaleissa arvoketjuissa

KIE-maiden yritykset ovat yleensä lähempänä arvoketjun loppupäätä kuin niiden kauppakumppanit euroalueella. Ne tuovat euroalueen maista tavanomaisesti tuotantolaitteita ja suuren arvonlisän komponentteja, joiden avulla ne valmistavat uusia komponentteja sekä kokoavat väli- ja lop-

Taulukko C. Suorat sijoitukset KIE-maihin vuonna 2011

(milj. Yhdysvaltain dollaria)

Kohdemaat	Sijoittajamaat						
	Itävalta	Ranska	Saksa	Italia	Tšekki	Unkari	Puola
KIE-maat	47 127	43 596	74 449	21 155	1 971	2 340	6 141
Bulgaria	5 903	751	2 849	614	597	1 076	48
Tšekki	14 100	10 842	18 165	1 298	–	323	2 453
Unkari	11 131	4 408	19 592	1 827	74	–	493
Liettua	67	561	1 126	31	..	5	2 463
Latvia	205	98	537	35	..	0	30
Puola	4 777	21 281	25 954	12 542	590	340	–
Romania	10 944	5 654	6 225	4 807	711	596	653

Lähde: OECD:n maakohtaiset tilastot suorista sijoituksista.
Huom. Saksan tiedot vuoden 2010 lopulta. Taulukossa kaksi pistettä (..) tarkoittaa, että tietoja ei ole julkaistu, ja viiva (–) tarkoittaa, että suoria sijoituksia ei ole ollut.

putuotteita toimitettaviksi arvoketjussa eteenpäin viime kädessä loppukuluttajille eri puolilla maailmaa. Taulukosta B näkyvät yksittäisten KIE-maiden ja niiden tärkeimpien kauppakumppanien asemat globaaleissa tuotannon arvoketjuissa. Eurooppalaisissa arvoketjuissa mukana olevat euroalueen maat (etenkin Saksa, Italia ja Ranska, ks. taulukko A) ovat yleensä lähempänä ketjun alkupäätä ja kauempana loppukuluttajista kuin KIE-maiden vientiyritykset, poikkeuksena Saksan ulkomaankauppa Puolan ja Romanian kanssa (ks. taulukko B).

KIE-maista Unkarin sekä Latvian ja Bulgarian vientiyritykset ovat lähimpänä globaalien arvoketjujen loppupäätä (ks. taulukko B). Romania ja Puola ovat muihin KIE-maihin ja joihinkin euroalueen maihin nähden arvoketjun alkupäässä. Syynä saattaa olla yhtäältä maiden vientiyritysten erikoistuminen tuotantolaitteisiin ja välituotteisiin ja toisaalta se, että merkittävä osuus viennistä koostuu luonnonvaroista.

KIE-maiden aseman kehitys globaaleissa arvoketjuissa

Analyysien perusteella osa suurten KIE-maiden vientiyrityksistä on alkanut muodostaa KIE-alueella omia arvoketjujaan, ja globaaleissa tuotannon arvoketjuissa KIE-maat lukeutuvat toistensa tärkeimpiin kauppakumppaneihin (ks. taulukko A). Esimerkiksi Puola on globaaleissa arvoketjuissa kaikista KIE-maista lähimpänä ketjun alkupäätä (ks. taulukko B). Puolalaisyrityksillä taas oli vuoden 2011 lopussa 6 miljardin Yhdysvaltain dollarin arvosta suoria sijoituksia muihin KIE-maihin (ks. taulukko C). Vastaavasti Tšekki sijoittuu arvoketjussa Bulgarian edelle ja maasta tehdään Bulgariaan mittavia suoria sijoituksia, mikä viittaa kaiken kaikkiaan siihen, että puolalaiset ja tšekkiläiset vientiyritykset (josta osa on euroalueella sijaitsevien monikansallisten yritysten tytäryhtiöitä) kykenevät luomaan alueellisia arvoketjuja.

Päätelmät

Suuri osa KIE-maiden viennistä tapahtuu osana maasta toiseen kulkevia tuotantoketjuja, joiden taustalla on euroalueen yrityksiä ja joissa KIE-maiden vientiyritykset ovat usein lähempänä ketjun loppupäätä kuin niiden kauppakumppanit euroalueella. Tuotantomallissa ketju voi olla niin Euroopan kuin maailmankin laajuinen, ja se muodostaa merkittävän kanavan, jonka välityksellä tuotannon vaihtelujen vaikutukset voivat levitä euroalueelta KIE-maihin toimialakohtaisten häiriöiden tai varastojen mukautuksen vaikutusten edetessä pitkin tuotantoketjua. Toisaalta näyttää siltä, että KIE-maissa hyödynnetään kokemuksia mukanaolosta globaaleissa tuotannon arvoketjuissa: KIE-maiden vientiyritykset ovat nyt ryhtyneet perustamaan omia alueellisia arvoketjujaan.

KEHITTYVÄ AASIA

Kehittyvässä Aasiassa BKT:n kasvu nopeutui entisestään vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä. Heikko kotimainen ja ulkomainen kysyntä hidastivat molemmat osaltaan kasvua. Talouskasvun odotetaan kehittyvässä Aasiassa nopeutuvan hieman vuonna 2013 ulkoisen ympäristön asteittaisen elpymisen ja kotimaisen kysynnän vahvistumisen myötä.

Esimerkiksi Kiinassa BKT:n kasvuvauhti hidastui vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä vuositasolla 7,7 prosenttiin, kun kasvu oli ollut vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä 7,9 %, mikä johtui lähinnä investointien vähenemisestä. Sen sijaan yksityinen kulutus lisääntyi ja oli tärkein kasvua vauhdittava tekijä, mutta myös nettoviennin vaikutus oli positiivinen. Ulkomaankaupan kehitys jatkui vahvana huhtikuussa varsinkin Japanin ulkopuolisessa Aasiassa, ja 12 kuukauden kumulatiivisin luvuin laskettuna kauppatase pysyi hyvänä. Muut talouden toimeliaisuutta kuvaavat indeksit, kuten ostopäälliköiden indeksit (PMI:t) ja teollisuustuotantoa kuvaavat indeksit jäivät huhtikuussa suhteellisen heikoiksi. Toukokuussa virallinen tehdasteollisuuden PMI nousi jälleen 50,8 pisteeseen huhtikuun 50,6 pisteestä, mikä osoittaa talouskehityksen pysyvän tasaisena ja kasvun jatkuvan hieman trendikasvua hitaampana. Toimeliaisuus asuntomarkkinoilla oli vilkasta ja asuntojen hinnat jatkoivat nousuaan kaikkialla Kiinassa.

Vuotuinen kuluttajahintainflaatio pysyi suhteellisen maltillisena vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä. Huhtikuussa se kiihtyi 2,4 %, kun taas tuottajahintainflaatio oli negatiivinen jo neljäntenätoista kuukautena peräkkäin. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä Kiinan valuuttavarannot kasvoivat 131 miljardilla Yhdysvaltain dollarilla 3 400 miljardiin dollariin, mikä on suurin vuosineljännestason kasvu sitten vuoden 2011 toisen neljänneksen. Huhtikuun lopussa renminbin reaalinen efektiivinen valuuttakurssi oli 4,6 % korkeampi kuin vuoden 2012 lopussa. Renminbin nimellinen kahdenvälinen valuuttakurssi suhteessa Japanin jeniin ja Yhdysvaltain dollariin nousi toukokuun jälkipuoliskolla kaikkien aikojen korkeimmalle tasolleen.

Muista suurista Aasian maista Intian taloudellinen toimeliaisuus pysyi suhteellisen vaimeana ja inflaatiopaineet hellittivät. Vuotuinen BKT:n kasvu hidastui vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä 3,0 prosenttiin, kun se oli ollut vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä 4,1 %. Hidastuminen johtui sekä kotimaisen että ulkomaisen kysynnän heikkenemisestä. Intian keskuspankin ensisijainen inflaatiomittari, vuotuinen tukkuhintainflaatio, hidastui huhtikuussa 2013 4,9 prosenttiin.. Kasvun ja inflaation dynamiikan sekä meneillään olevien uudistusten vuoksi Intian keskuspankki laski keskeistä ohjauskorkoaan 25 peruspisteellä maaliskuussa ja uudelleen toukokuussa 7,25 prosenttiin. Koreassa vuotuinen BKT:n kasvu nopeutui hieman ja oli vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä 1,5 %. Kasvun nopeutuminen johtui nettoviennin voimakkaasta lisääntymisestä, mikä tasoitti yksityisen kulutuksen hidastumisen ja investointien supistumisen vaikutukset. Vuotuinen kuluttajahintainflaatio hidastui toukokuussa 1,0 prosenttiin ja alitti Korean keskuspankin asettaman 2,5–3,5 prosentin tavoitevaihteluvälin. Korean keskuspankki laski toukokuussa 2013 ohjauskorkoaan 25 peruspisteellä 2,5 prosenttiin.

LÄHI-ITÄ JA AFRIKKA

Vuonna 2012 öljyn tuotannon vauhdittama kasvu oli vahvaa useimmissa alueen öljynviejämaissa. Korkean öljyn hinnan tukema julkinen kulutus lisääntyi yhteiskunnallisten paineiden vuoksi huomattavasti useissa Lähi-idän maissa. Samalla siirtymävaiheessa olevissa arabimaissa esiintyi makrotaloudellista, poliittista ja yhteiskunnallista tasapainottomuutta ja samalla ulkoinen ympäristö pysyi epävarmana. Alueen muissa osissa taloudellinen toimeliaisuus jatkui vilkkaana. Lyhyellä aikavälillä öljyn kysynnän heikkeneminen hidastaa kasvua öljynviejämaissa. Toisaalta kasvun öljyntuojamaissa odotetaan vähitellen nopeutuvan, kun maailmanlaajuinen ja kotimainen kysyntä vähitellen lisääntyvät.

LATINALAINEN AMERIKKA

Latinalaisen Amerikan BKT:n kasvu nopeutui hieman vuoden 2012 lopussa. Taloudellinen toimeliaisuus on jatkanut elpymistään vuoden 2013 ensimmäisinä kuukausina, vaikka kehitys on ollut vaimeaa. Tätä elpymistä tukevat aiemmat rahapolitiikan helpotustoimet ja suurten maiden hallitusten ohjelmat investointien tukemiseksi etenkin Brasiliassa, sekä suotuisat rahoitusolosuhteet. Jatkossa etenkin vahvan kotimaisen kysynnän ja vähitellen lisääntyvän ulkoisen kysynnän odotetaan tukevan kasvua.

Brasiliassa BKT kasvoi vuosineljännestasolla 0,6 % vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä, eli samaa vauhtia kuin aiempina kolmena kuukautena. Taloudellista toimeliaisuutta tukivat lähinnä yksityisten investointien voimakas kasvu samalla, kun nettovienti vaikutti kasvua hidastavasti. Meksikossa BKT:n kasvu hidastui vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä, kun talous kasvoi vuosineljännestasolla 0,5 %. Viime vuoden viimeisellä neljänneksellä kasvuvauhti oli ollut 0,7 %. Argentiinassa taloudellinen toimeliaisuus vaimeni hieman vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä. Sitä kuvaava indikaattori laski vuosineljännestasolla 1,0 prosenttiin vuoden 2012 viimeisen neljänneksen 1,2 prosentista. Hintakehityksen osalta vuotuinen inflaatio on jatkuvasti nopeutunut Brasiliassa ja oli huhtikuussa Brasilian keskuspankin asettaman vaihteluvälin ylärajalla (6,5 %). Tästä syystä keskuspankki nosti huhtikuussa ohjauskorkoaan 25 peruspisteellä ja toukokuussa 50 peruspisteellä. Meksikossa yleinen inflaatio on nopeutunut, mutta perusinflaatio pysyy suhteellisen vakaana ja hitaana. Siksi keskuspankki on ilmoittanut, että maaliskuisen 50 peruspisteen koronlaskun jälkeen rahapolitiikkaan saattaa olla tulossa lisää helpotuksia, jos taloudellinen toimeliaisuus hidastuu entisestään ja inflaatiovauhti laantuu tavoitetasolle.

1.4 VALUUTTAKURSSIT

Viimeisten kolmen kuukauden aikana euron valuuttakurssi vahvistui hieman ja vaihtelut olivat vähäisiä. Valuuttakurssien muutokset johtuivat suureksi osaksi euroalueen talousnäkymiä koskevista markkinoiden muuttuneista odotuksista suhteessa muihin suuriin kehittyneisiin talouksiin ja inflaatio-odotusten kehityksestä. Siksi euro heikkeni hieman koko maaliskuun ajan, mutta vahvistui jälleen huhtikuussa ja vakiintui toukokuussa. Toukokuun 5. päivänä 2013 euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi suhteessa euroalueen 20 merkittävimmän kauppakumppanimaan valuuttoihin oli 0,9 % vahvempi kuin maaliskuun alussa ja 3,9 % vahvempi kuin vuotta aiemmin (ks. taulukko 3 ja kuvio 4). Samaan aikaan Japanin jenin nimellinen efektiivinen valuuttakurssi suhteessa Japanin 40 tärkeimmän kauppakumppanin valuuttoihin jatkoi heikkenemistään ja laski noin 7 % samalla, kun inflaatio-odotukset lisääntyvät. Suureksi osaksi tästä kehityksestä johtuu, että Yhdysvaltain dollarin nimellinen efektiivinen valuuttakurssi suhteessa Yhdysvaltain 40 tärkeimmän kauppakumppanin valuuttoihin vahvistui noin 1 %.

Kuvio 4. Euron, Yhdysvaltain dollarin ja Japanin jenin nimelliset efektiiviset valuuttakurssit

(päivähavaintoja, I/1999 = 100)

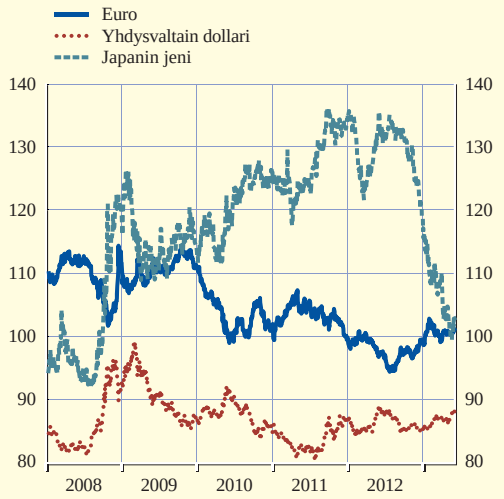

Lähde: EKP.
Huom. Euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi on laskettu euroalueen 20 tärkeimmän kauppakumppanimaan valuuttaan nähden.

Taulukko 3. Euron valuuttakurssikehitys

(päivähavaintoja, kansallinen valuutta euroa kohden, prosenttimuutos

	Paino 20 maan valuutan efektiivisessä valuuttakurssi-indeksissä	Euron valuuttakurssimuutos 5.6.2013 verrattuna tilanteeseen	
		1.3.2013	5.6.2012
EER-20		0,9	3,9
Kiinan renminbi	18,8	-1,0	1,2
Yhdysvaltain dollari	16,9	0,5	5,1
Englannin punta	14,9	-1,6	5,1
Japanin jeni	7,2	8,0	33,8
Sveitsin frangi	6,5	1,0	3,0
Puolan zloty	6,2	2,4	-3,1
Tšekin koruna	5,0	0,7	0,5
Ruotsin kruunu	4,7	3,1	-3,8
Korean won	3,9	3,4	-0,3
Unkarin forintti	3,2	-0,2	-2,5
Tanskan kruunu	2,6	0,0	0,3
Romanian leu	2,0	1,4	-0,9

Lähde: EKP.
Huom. Euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi on laskettu euroalueen 20 tärkeimmän kauppakumppanimaan valuuttaan nähden (20 maan valuutan efektiivinen valuuttakurssi-indeksi, EER-20).

Tarkasteltaessa kahdenvälisiä valuuttakursseja viimeisten kolmen kuukauden ajalta euro vahvistui hieman suhteessa Yhdysvaltain dollariin (0,5 %), mutta heikkeni suhteessa Englannin puntaan (1,6 %). Euro vahvistui suhteessa useimpiin muihin Euroopan valuuttoihin ja Aasian valuuttoihin. Suhteessa Japanin jeniin se vahvistui 8,0 %. ERM II -järjestelmään kuuluvat valuutat pysyivät jokseenkin vakaina suhteessa euroon ja vaihtelivat eurokeskuskurssinsa tasolla tai lähellä sitä.

Euroalueen kansainvälistä kustannus- ja hintakilpailukykyä mittaavista indikaattoreista voidaan todeta, että euron reaalinen efektiivinen valuuttakurssi oli toukokuussa 2013 noin 2,3 % vahvempi kuin vuotta aiemmin. Indeksi perustuu kuluttajahintojen kehitykseen (ks. kuvio 5). Tämä johtui enimmäkseen euron sittemmin tapahtuneesta nimellisen valuuttakurssin vahvistumisesta, mitä kuluttajahintainflaation hidastuminen verrattuna sen tärkeimpiin kauppakumppaneihin tasoitti vain osittain.

Kuvio 5. Euron reaaliset efektiiviset valuuttakurssit

(kuukausi-/neljännesvuosihavaintoja, I/1999 = 100)

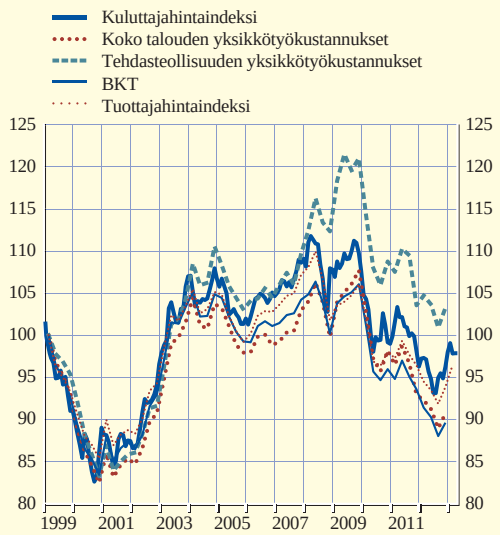

Lähde: EKP.
Huom. Euron reaalinen efektiivinen valuuttakurssi on laskettu euroalueen 20 tärkeimmän kauppakumppanimaan valuuttaan nähden.

2 RAHATALOUS JA RAHOITUSMARKKINAT

2.1 RAHAN MÄÄRÄ JA RAHALAITOSTEN LUOTOT

Lavean raha-aggregaatin vuotuinen kasvuvauhti maltillistui vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä ennen kuin vahvistui jonkin verran huhtikuussa maaliskuuhun verrattuna – vaikka tämä johtuikin lähinnä vertailuajankohdan vaikutuksista. Samaan aikaan oli havaittavissa merkkejä vähenevästä mutta silti edelleen merkittävästä euroalueen rahoitusmarkkinoiden pirstoutumisesta. Pankkeja koskevien rahoitusehtojen koheneminen, euroalueen ulkopuolisten sijoittajien jatkuvat pääomasijoitukset ja varojen jakautuminen uudelleen talousvaikeuksissa oleviin euroalueen maihin edisti pirstoutumisen vähenemistä ja mahdollisti ylimääräisen keskuspankkilikviditeetin merkittävän supistumisen. Rahoitusmarkkinoiden tilanteen kohentuminen ei kuitenkaan vielä johtanut yksityiselle ei-rahoitussektorille myönnettyjen lainojen suurenemiseen. Yhtäältä yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen kasvu vakautui ensimmäisellä neljänneksellä. Toisaalta yrityksille myönnetyt lainat supistuivat tuolloin edelleen huhtikuussa. Supistumista tapahtui laajasti eri maturiteeteissa ja eri maissa.

M3:n vuotuinen kasvuvauhti oli 3,2 % huhtikuussa 2013 eli sama kuin vuoden ensimmäisellä neljänneksellä mutta hieman hitaampi kuin vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä, jolloin se oli 3,6 % (ks. kuvio 6 ja taulukko 4). M3:n vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi huhtikuussa eräiden kertaluonteisten tekijöiden vaikutuksesta. Näihin tekijöihin kuuluivat vertailuajankohdan vaikutus, kun M3:n voimakas supistuminen huhtikuussa 2012 jäi pois vuotuista kasvuvauhtia koskevista laskelmista, sekä erityistoimet, jotka liittyivät pääomaosuuden kolmannen maksuerän suorittamiseen Euroopan vakausmekanismille. Nämä kertaluonteiset tekijät vaikuttivat erityisen voimakkaasti M1:een, jonka vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi huhtikuussa 8,7 prosenttiin.

M1:n vuotuisen kasvuvauhdin kehityksessä näkyy myös se, että likviditeettiä suositaan tilanteessa, jossa muille rahoitusvaroille maksettavat korot ovat matalia (ja alenevia). M1:n merkittävä kasvu ensimmäisellä vuosineljänneksellä johtui yön yli -talletusten suurenemisesta, joka korvasi jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien supistumisen ja muiden lyhytaikaisten talletusten kasvuvauhdin maltillistumisen. Tässä kehityksessä näkyivät sijoituskäyttäytymisen normalisoituminen rahoitusmarkkinoiden pirstoutumisen vähentyessä – vaikka se olikin edelleen merkittävää – riskin välttämisen vähentyminen ja tuoton aktiivisempi hakeminen. Tästä osoituksena olivat osakemarkkinoiden indeksien suurenemi-nen euroalueen eri maissa (mikä on tapahtunut suhdanteista riippumatta), pääomasijoitukset euroalueelle (erityisesti talousvaikeuksissa oleviin maihin), pankkien talletusrahoituksen kohentuminen useimmissa talousvaikeuksissa olevissa maissa vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä ja merkittävät sijoitukset osake- ja joukkolainarahastoihin vuoden ensimmäisellä neljänneksellä.

Kuvio 6. M3:n kasvu

(prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

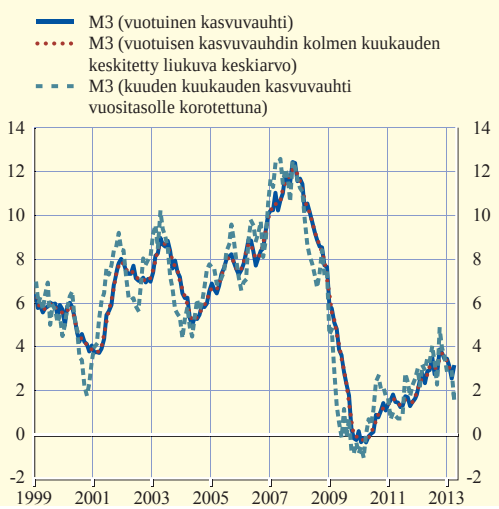

Lähde: EKP.

Tilanteen kohentuminen on mahdollistanut sen, että monet pankit ovat kyenneet maksamaan takaisin likviditeetin, jota ne saivat kahdessa kolmen vuoden pitkäaikaisessa rahoitusoperaatiossa. On viitteitä siitä, että markkinoille pääsyn ja rahoitusolosuhteiden kohentuminen sekä pirstoutumisen vähentyminen ovat olleet tärkeimpiä tekijöitä, jotka ovat edistäneet likviditeetin takaisinmaksua, kun taas pankkien pyrkimyksellä viestiä kohentuneesta tilastaan on ollut parhaassakin tapauksessa vain toissijainen merkitys.

Taulukko 4. Rahataloudelliset muuttujat

(neljännesvuosikeskiarvoja, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	Kanta prosentteina M3:sta[1)]	Vuotuinen kasvuvauhti					
		2012 II	2012 III	2012 IV	2013 I	2012 Maalis	2013 Huhti
M1	**53,3**	**2,8**	**4,6**	**6,2**	**6,8**	**7,1**	**8,7**
Liikkeessä oleva raha	9,0	5,6	5,3	3,0	1,7	1,9	3,4
Yön yli -talletukset	44,3	2,3	4,5	6,9	7,8	8,2	9,8
M2–M1 (= muut lyhytaikaiset talletukset)	39,5	2,6	1,4	1,6	1,3	0,5	0,1
Enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset	18,0	2,5	-0,9	-1,8	-3,7	-5,2	-6,2
Irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset	21,5	2,7	3,4	4,9	6,1	5,9	6,0
M2	**92,8**	**2,7**	**3,2**	**4,2**	**4,3**	**4,2**	**4,9**
M3–M2 (= jälkimarkkinakelpoiset instrumentit)	7,2	2,6	1,5	-2,7	-8,5	-13,9	-14,2
M3	**100,0**	**2,7**	**3,0**	**3,6**	**3,2**	**2,6**	**3,2**
Luotot euroalueelle		1,4	0,9	0,5	0,0	0,0	-0,1
Luotot julkisyhteisöille		8,6	9,2	8,3	4,2	3,5	3,5
Lainat julkisyhteisöille		-1,7	1,5	1,9	-0,8	-1,2	-0,9
Luotot yksityiselle sektorille		-0,3	-1,0	-1,3	-1,0	-0,9	-0,9
Lainat yksityiselle sektorille		-0,1	-0,6	-0,8	-0,8	-0,7	-0,9
Lainat yksityiselle sektorille lainojen myyntiä ja arvopaperistamista koskevilla tiedoilla korjattuna[2)]		0,5	-0,1	-0,4	-0,3	-0,3	-0,5
Pitkäaikaiset velat (ilman omaa pääomaa ja varauksia)		**-2,4**	**-4,4**	**-5,1**	**-5,1**	**-4,8**	**-5,0**

Lähde: EKP.
1) Sen viimeisen kuukauden lopussa, jolta tiedot ovat käytettävissä. Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.
2) Rahalaitosten myöntämien lainojen vuosikasvua on korjattu taseesta pois myytyjen lainojen tai arvopaperistamisen osuudella.

Pankkien rahoitustilanteen kohentuminen ei ole kuitenkaan vielä johtanut siihen, että yksityiselle ei-rahoitussektorille myönnetyt lainat olisivat kasvaneet nopeammin. Vaikka yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen kasvu vakautui hitaalle tasolle vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä, lainojen lunastukset lisääntyivät jälleen huhtikuussa. Tässä näkyivät yrityksille myönnettyjen lainojen nettolunastukset ja kotitalouksille myönnettyjen luottojen vaimeus, joka johtui heikosta kysynnästä ja tarjontapuolen rajoitusten jatkumisesta.

Tärkein M3:n kasvua tukeva vastaerä oli rahalaitosten ulkoisen nettoaseman kohentuminen markkinoiden epävarmuuden vähentyessä. Lisäksi pitkäaikaiset rahoitusvelat supistuivat edelleen ensimmäisellä vuosineljänneksellä, mikä myös tuki M3:n kasvua.

Rahan määrän kehitys vuoden 2013 neljän ensimmäisen kuukauden aikana vahvistaa kaiken kaikkiaan sen, että rahan määrän trendikasvu on vaimeaa. Vaimea kasvu johtuu erityisesti siitä, että rahalaitosten lainananto yksityiselle sektorille on heikkoa.

Kuvio 7. M3:n pääerät

(vuotuinen prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

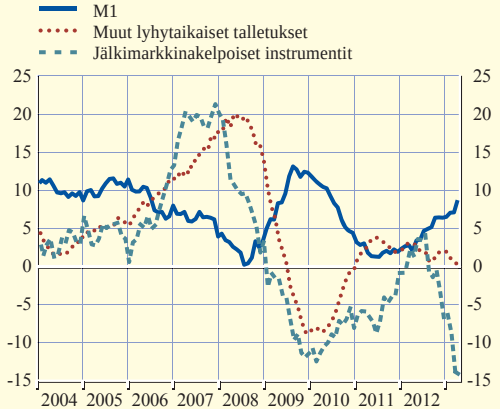

Lähde: EKP.

M3:N PÄÄERÄT

M1:een sisältyvien likvidien instrumenttien kehitys vaikutti edelleen eniten M3:n suurentumiseen ensimmäisellä neljänneksellä ja huhtikuussa 2013 (ks. kuvio 7).

M1:n vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä edelleen 6,8 prosenttiin ja huhtikuussa 8,7 prosenttiin vuoden

2012 viimeisen neljänneksen 6,2 prosentista (ks. taulukko 4). M1:n merkittävä suureneminen ensimmäisellä vuosineljänneksellä johtui yön yli -talletusten kasvusta, kun kotitaloudet ja yritykset suosivat edelleen likvidejä talletuksia M3:een sisältyville rahoitusvaroille maksettavien korkojen ollessa matalia. Taustatekijät poikkesivat siten vuoden 2012 puolivälissä havaituista, sillä tuolloin kasvatettiin likviditeettipuskureita – lähinnä institutionaalisten sijoittajien toimesta – vastauksena rahoitusmarkkinoiden epävarmuuden lisääntymiseen. Samaan aikaan sijoituksia M1:een kiihdyttivät vuoden alusta huhtikuuhun myös merkittävät transaktiot, jotka liittyivät tiettyihin muihin rahoituksenvälittäjiin kuin rahalaitoksiin.

Kuvio 8. Lyhytaikaiset talletukset ja takaisinostosopimukset

(vuotuinen prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

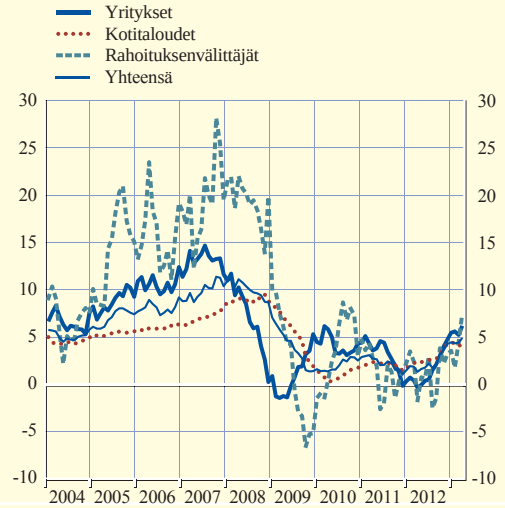

Lähde: EKP.
Huom. Rahalaitossektori eurojärjestelmää lukuun ottamatta.

Muiden lyhytaikaisten talletusten kuin yön yli -talletusten vuotuinen kasvuvauhti (eli M2–M1) hidastui ensimmäisellä neljänneksellä 1,3 prosenttiin vuoden 2012 viimeisen neljänneksen 1,6 prosentista ennen kuin heikkeni vielä 0,1 prosenttiin huhtikuussa (ks. kuvio 8). Lyhytaikaiset määräaikaistalletukset (eli maturiteetiltaan enintään kahden vuoden talletukset) supistuivat merkittävästi ensimmäisellä neljänneksellä, kun taas lyhytaikaiset säästötalletukset (eli irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletukset) pysyivät heikkoina, ja tämä suuntaus jatkui huhtikuussa.

Jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien vuotuinen kasvuvauhti (eli M3–M2) hidastui ensimmäisellä neljänneksellä edelleen -8,5 prosenttiin ja huhtikuussa -14,2 prosenttiin oltuaan -2,7 % vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä. Rahaa hallussa pitävän sektorin hallussa olevat rahalaitosten lyhytaikaiset velkapaperit (eli velkapaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään kaksi vuotta) supistuivat ensimmäisellä neljänneksellä merkittävästi, ja myös rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet ja takaisinostosopimukset pienenivät. Tämä suuntaus jatkui huhtikuussa. Rahamarkkinarahastojen supistuminen ensimmäisellä neljänneksellä liittyi kaiken kaikkiaan todennäköisesti niiden tuottoon ja siihen, ettei rahaa hallussa pitävä sektori vältellyt enää riskiä yhtä paljon kuin aiemmin, koska niiden vastapainona osake- ja joukkolainarahastot kasvoivat vahvasti kyseisen ajanjakson aikana (ks. yksityiskohtaisemmin jakso 2.2). Kun lyhyet korot ovat erittäin matalia, rahamarkkinarahastojen on ollut yhä vaikeampaa tuottaa merkittävää positiivista tuottoa sijoittajille. Näin matalat korot heikentävät myös rahalaitosten lyhytaikaisten velkapaperien houkuttelevuutta. Rahalaitosten velkapaperiemissioiden (kaikissa maturiteeteissa) ja rahamarkkinarahastojen liikkeeseenlaskujen heikkous on kuitenkin myös rakenteellista, koska erityisesti sääntelyllä kannustetaan pankkeja talletusperusteiseen rahoitukseen markkinaperusteisen rahoituksen sijasta.

M3-talletukset sisältävät lyhytaikaiset talletukset ja takaisinostosopimukset ja ovat laajin raha-aggregaatti, josta on saatavilla luotettavaa sektorikohtaista tietoa. Näiden talletusten vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi ensimmäisellä neljänneksellä 4,3 prosenttiin ja huhtikuussa 4,8 prosenttiin viimeisen neljänneksen 3,8 prosentista (ks. kuvio 8). Nopeutuminen johtui erityisesti vertailuajankohdan vaikutuksesta. Kaikkien yksittäisten rahaa hallussa pitävien sektoreiden sijoitukset M3-talletuksiin olivat ensimmäisellä neljänneksellä pienempiä kuin edellisellä neljänneksellä, ja muiden rahoituksenvälittäjien kuin rahalaitosten (pl. vakuutuslaitokset ja eläkerahastot) sijoitukset jopa hieman supistuivat. Kotitaloudet nopeuttivat kasvuvauhtia edelleen eniten. M3-talletuksiin tehtyjen sijoitusten laajapohjainen maltillistuminen liittyi todennäköisesti siihen, että nämä rahaa hallussa pitävät sek-

torit eivät enää välttäneet yhtä paljon kuin aikaisemmin, kun korot olivat matalia, ja hakivat enemmän tuottoa. Muihin rahoituksenvälittäjiin kuuluvat sijoitusrahastot ja arvopaperistamisvälineet, joiden taholta tuleva rahan kysyntä on toisinaan epävakaata, ja siihen ovat vaikuttaneet vahvasti rahoitusmarkkinoiden heilahtelu ja suhteellisten tuottojen vaihtelu laajapohjaisesti eri rahoitusvarojen osalta. Lisäksi euroalueen maiden pääomansiirrot Euroopan vakausmekanismille, joka luokitellaan muuksi rahoituksenvälittäjäksi, vastaa osaltaan yön yli -talletusten suurenemisesta huhtikuussa. Kotitalouksien M3-talletusten maantieteellinen erittely osoittaa, että suurimmassa osassa talousvaikeuksissa olevista maista M3-talletukset suurenivat vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä – useimmissa tapauksissa enemmän kuin euroalueella keskimäärin – mikä merkittävästi vähensi näiden talletusten kehityksen maiden välistä vaihtelua. Sijoitukset keskeytyivät huhtikuussa talousvaikeuksissa olevien maiden osalta.

Samaan aikaan on otettava huomioon tiettyjä erityisiä seikkoja huhtikuun osalta. Erityisesti Kyproksella luottolaitoksista ja muista laitoksista annetun lain nojalla toteutetut kriisinratkaisutoimenpiteet johtivat siihen, että joitain talletuksia muunnettiin osittain osakkeiksi, kun taas muita talletuksia osittain jättiin ja muunnettiin yli kahden vuoden määräaikaistalletuksiksi. Tämä rakennemuutos kirjattiin rahatilastoihin transaktiona, ja se vaikutti yli 100 000 euron talletuksiin (joista luotot on vähennetty) vain tiettyjen kahden pankin osalta.

M3:N KESKEISET VASTAERÄT

M3:n vastaerien tarkastelu osoittaa, että rahalaitosten euroalueella oleville myöntämien luottojen vuotuinen kasvuvauhti heikkeni vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä 0,0 prosenttiin vuoden 2012 viimeisen neljänneksen 0,5 prosentista ennen kuin kääntyi huhtikuussa negatiiviseksi (ks. taulukko 4). Tässä näkyi julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen vuotuisen kasvuvauhdin maltillistuminen vuoden 2012 viimeiseen neljännekseen verrattuna, kun taas yksityiselle sektorille myönnetyt luotot supistuivat edelleen.

Rahalaitosten julkisyhteisöille myöntämät luotot vaikuttivat edelleen myönteisesti rahan määrän kasvuun, vaikka niiden vuotuinen kasvuvauhti hidastuikin huhtikuussa 3,5 prosenttiin oltuaan 4,2 % ensimmäisellä neljänneksellä ja 8,3 % vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä. Kasvuvauhdin heikkeneminen ensimmäisellä neljänneksellä johtui suureksi osaksi siitä, että julkisyhteisöille myönnetyt lainat supistuivat. Rahalaitosten suorittamat julkisyhteisöjen velkapapereiden ostot suurenivat tämän ajanjakson aikana, vaikka maakohtaisia eroja olikin jonkin verran.

Rahalaitosten yksityiselle sektorille myöntämien luottojen vuotuinen kasvuvauhti oli huhtikuussa -0,9 % oltuaan -1,0 % ensimmäisellä neljänneksellä ja -1,3 % vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä. Yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen myönteinen kehitys ensimmäisellä neljänneksellä johtui siitä, että sijoitukset osakkeisiin ja osuuksiin suurenivat, ja vähäisemmässä määrin yksityisen sektorin velkapapereiden netto-ostoista ja rahalaitosten yksityiselle sektorille myöntämien lainojen suurenemisesta (ilman lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutusta). Luottojen supistumisessa näkyivät huhtikuussa rahalaitosten yksityiselle sektorille myöntämien lainojen vahvat nettolunastukset ja osakkeiden ja osuuksien nettolunastukset.

Yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen vuotuinen kasvuvauhti (ilman lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutusta) hidastui huhtikuussa -0,5 prosenttiin ensimmäisen neljänneksen -0,3 prosentista ja vuoden 2012 viimeisen neljänneksen -0,4 prosentista (ks. taulukko 4). Sektorikohtainen tarkastelu osoittaa, että yrityksille myönnetyt lainat (ilman lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutusta) hidastivat kokonaisvauhtia ensimmäisellä neljänneksellä, kun taas kotitalouksille myönnetyt lainat kasvoivat jonkin verran positiivisesti. Sitä vastoin muille rahoituksenvälittäjille kuin rahalaitoksille myönnetyt lainat suurenivat merkittävästi. Nämä sektorikohtaiset trendit säilyivät huhtikuussa.

Rahalaitosten kotitalouksille myöntämien lainojen vuotuinen kasvuvauhti (ilman lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutusta) vakautui vuodenvaihteen tienoilla ja oli huhtikuussa 0,3 % oltuaan 0,4 % ensimmäisellä neljänneksellä ja 0,8 % vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä. Vuosineljännestasolla vuoden 2012 jälkipuoliskon hienoinen elpyminen jatkui vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä, mutta maiden välisiä vaihteluja oli edelleen. Huhtikuun tiedot tukevat näkemystä, jonka mukaan kasvu on vakautunut (ks. yksityiskohtaisemmat tiedot jaksosta 2.7).

Rahalaitosten yrityksille myöntämien lainojen vuotuinen kasvuvauhti (ilman lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutusta) hidastui huhtikuussa -1,9 prosenttiin oltuaan -1,4 % sekä vuoden 2013 ensimmäisellä että vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä. Maturiteettikohtainen tarkastelu osoittaa, että suurin osa lunastuksista tehtiin ensimmäisellä neljänneksellä pitemmissä maturiteeteissa, kun taas huhtikuussa lunastukset olivat erityisen vahvoja lyhytaikaisten lainojen osalta ja niitä tehtiin laajasti euroalueen eri maissa (ks. yksityiskohtaisemmat tiedot jaksosta 2.6).

Pankkien rahoitustilanteen kohentuminen ensimmäisellä neljänneksellä ei kaiken kaikkiaan johtanut siihen, että yksityiselle ei-rahoitussektorille olisi myönnetty enemmän lainoja. Itse asiassa yksityiselle ei-rahoitussektorille myönnetyt luotot ovat edelleen supistuneet viime kuukausina. Pankkien luotonannon heikkous näyttää johtuvan lähinnä suhdanteisiin liittyvistä ja rakenteellisista kysyntätekijöistä – ja vähemmässä määrin tarjontatekijöistä.

Kysyntätekijät liittyvät siihen, että taloudellinen toimeliaisuus on yleisesti heikkoa, epävarmuus edelleen runsasta ja rahoitusmarkkinat pirstoutuneita (mikä on vähentynyt viime neljännesten aikana). Keskipitkän aikavälin tekijöistä tarve vähentää kotitalouksien ja yritysten velkaantuneisuutta useissa maissa heikentää myös lainojen kysyntää. Lisäksi joissain maissa on käytetty merkittävässä määrin muita yritysten käytettävissä olevia rahoituslähteitä (mukaan lukien sisäiset lähteet ja suora pääsy pääomamarkkinoille velkapaperiemissioiden kautta) pankkilainojen vaihtoehtoina, vaikka eri maiden sekä erityyppisten ja -kokoisten yritysten välillä onkin huomattavia eroja.

Tarjontatekijät hidastavat edelleen sekä kotitalouksille että yrityksille myönnettyjen lainojen kasvua. Euroalueen pankkien lainanantoa koskeva tutkimus viittaa siihen, että luottoriskiin liittyvät seikat ovat todennäköisesti yksi tärkeimmistä syistä, joiden vuoksi lainojen tarjontaa on rajoitettu tiukoilla luottostandardeilla. Pidättyvä lainananto voi johtua myös muutoksista, joita pankit ovat tehneet täyttääkseen uuden sääntelyn vaatimukset.

M3:n muista vastaeristä rahalaitosten pitkäaikaisten (ilman omaa pääomaa ja varauksia laskettujen) velkojen vuotuinen kasvuvauhti oli huhtikuussa -5,0 % oltuaan -5,1 % sekä vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä että vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä (ks. kuvio 9). Ne pienentyivät ensimmäisellä neljänneksellä neljännesvuositasolla jälleen merkittävästi, mikä johtui lähinnä hallussa olevien euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemien velkapapereiden supistumisesta. Vaikka rahaa hallussa pitävän sektorin hallussa olevat pitkäaikaiset talletukset euroalueen rahalaitoksissa vuositasolla supistuivat, sijoitukset olivat vuosineljännestasolla

Kuvio 9. M3 ja rahalaitosten pitkäaikaiset velat

(vuotuinen prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

positiivisia vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä, mikä osaltaan maltillisti M3:n kasvua. Ensimmäisen neljänneksen kehitys saattaisi liittyä tietyissä maissa käyttöön otetun sääntelyn rajoituksiin, jotka kannustivat pitempiaikaisiin talletuksiin, kun taas sijoitusten supistuminen huhtikuussa johtuu loivasta tuottokäyrästä, jonka takia pitempiaikaisten talletusten hallussapito on vähemmän houkuttelevaa. Lisäksi arvopaperistamisen vähentäminen johti muiden rahoituksenvälittäjien pitempiaikaisten talletusten supistumiseen. Euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemien pitempiaikaisten velkapapereiden nettolunastukset jatkuivat sekä ensimmäisellä neljänneksellä että huhtikuussa.

Kuvio 10. M3:n vastaerät

(vuotuisia virtatietoja, mrd. euroa, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

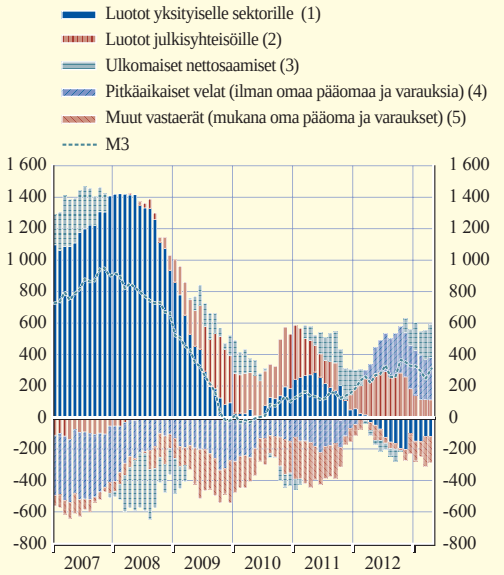

Lähde: EKP.
Huom. M3 esitetään ainoastaan viitteeksi (M3 = 1 + 2 + 3 – 4 + 5). Pitkäaikaiset velat (ilman omaa pääomaa ja varauksia) esitetään käänteismerkkisinä, koska ne ovat rahalaitossektorin velkoja.

Kohentunut luottamus euroalueella näkyi vastaerien puolella edelleen pääomansijoituksina, mistä osoituksena oli rahalaitosten ulkomaisen nettoaseman parantuminen. Euroalueen rahalaitosten ulkomainen nettoasema – jossa näkyvät rahaa hallussa pitävän sektorin pääomavirrat, jos ne kulkevat rahalaitosten kautta, samoin kuin rahaa hallussa pitävän sektorin liikkeeseen laskemien varallisuuserien siirrot – kohenikin ensimmäisellä neljänneksellä jälleen neljännesvuositasolla ja kasvoi edelleen merkittävästi huhtikuussa (ks. kuvio 10). Tämä oli jatkoa suurille sijoituksille, joita on ollut havaittavissa heinäkuusta 2012, josta lähtien sijoituksia on kertynyt yhteensä 215 miljardia euroa. Euroalueen ulkopuolella olevien sijoitukset velkapapereihin ja osakkeisiin ovat suurentuneet merkittävästi heinäkuusta 2012 (ks. yksityiskohtaisemmin kehikko 2).

KOKONAISARVIO EUROALUEEN LIKVIDITEETTITILANTEESTA

M3:n osalta joulukuun 2012 lopusta huhtikuun 2013 loppuun havaitut pääomavirrat johtivat siihen, että euroalueelle ennen kriisiä kertynyt likviditeetti pieneni edelleen (ks. kuviot 11 ja 12). Jotkin likviditeetin määrää kuvaavat indikaattorit, joita EKP seuraa, viittaavat siihen, että merkittävä määrä ennen kriisiä kertyneestä runsaasta likviditeetistä on nyt osittain purkautunut. Jatkossa jotkin indikaattorit saattavat liikkua lähemmäksi tasoa, joka viittaa kansantalouden tasapainoiseen likviditeettitilanteeseen. Pitäisi kuitenkin muistaa, että tällaisia likviditeetin indikaattoreita on tulkittava varauksin, sillä ne perustuvat arvioon rahan hallussapidosta tasapainotilanteesta, mihin liittyy huomattavaa epävarmuutta.

Rahan määrän ja luottojen trendikasvu pysyi kaiken kaikkiaan vaimeana ensimmäisellä vuosineljänneksellä ja huhtikuussa. M3:n kasvu maltillistui ensimmäisellä neljänneksellä, kun sijoituskäyttäytyminen normalisoitui rahoitusmarkkinoiden pirstoutumisen vähentyessä ja sijoittajien hakiessa suurempia tuottoja. Samaan aikaan lainojen kasvu pysyi negatiivisena, koska kysyntä oli heikkoa ja luoton tarjonnalle oli edelleen rajoitteita. Yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen heikko kasvu johtui lähinnä suhdanteisiin liittyvistä ja rakenteellisista kysyntätekijöistä – ja vähäisemmässä määrin tarjontatekijöistä, vaikka viimeksi mainittujen vaikutusta ei edelleenkään voida väheksyä. Keskipitkällä aikavälillä keskeinen edellytys yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen kestävälle elpymiselle on pankkien riskinottokyvyn palautuminen ja yksityisen sektorin pankkiluottojen kysynnän palautuminen.

Kuvio 11. Nimellisen rahapoikkeaman estimaatit[1)]

(prosentteina M3:n kannasta, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja, joulukuu 1998 = 0)

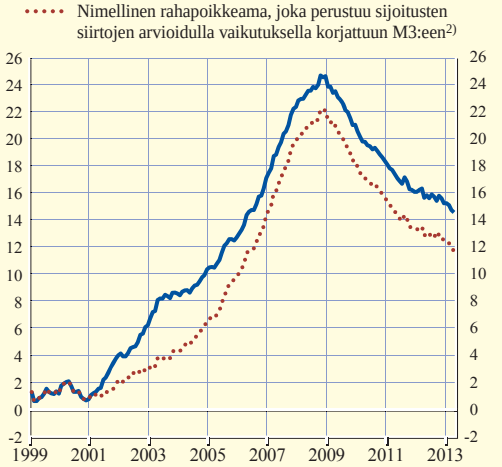

Lähde: EKP.

1) Nimellinen rahapoikkeama tarkoittaa eroa, joka lasketaan M3:n toteutuneesta määrästä ja M3:n kasvuvauhdin viitearvon (4½ % vuodessa) mukaisesta määrästä (perusjaksona pidettävästä) joulukuusta 1998 alkaen.

2) Arviot sijoitusten siirtojen vaikutuksesta M3:een perustuvat lokakuun 2004 Kuukausikatsauksen artikkelissa "Monetary analysis in real time" esitettyyn menetelmään.

Kuvio 12. Reaalisen rahapoikkeaman estimaatit[1)]

(prosentteina reaalisen M3:n kannasta, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja, joulukuu 1998 = 0)

Lähde: EKP.

1) Reaalinen rahapoikkeama tarkoittaa M3:n toteutuneen määrän (M3:n nimellinen määrä deflatoituna YKHIllä) poikkeamaa määrästä, joka olisi toteutunut, mikäli nimellinen M3 olisi kasvanut 4½ prosentin viitearvon mukaisesti ja YKHI-inflaatio olisi kehittynyt EKP:n hintavakauden määritelmän mukaisesti perusjaksosta (joulukuu 1998) lähtien.

2) Arviot sijoitusten siirtojen vaikutuksesta M3:een perustuvat lokakuun 2004 Kuukausikatsauksen artikkelissa "Monetary analysis in real time" esitettyyn menetelmään.

Koska aikaisempien ylijäämien korjaaminen hidastaa rahan määrän ja luottojen trendikasvua, euroalueen rahan määrän kokonaiskasvu ei kaiken kaikkiaan viittaa siihen, että hintavakauteen kohdistuisi riskejä keskipitkällä aikavälillä.

Kehikko 2.

EUROALUEEN MAKSUTASEEN RAHOITUSTASEEN VIIMEAIKAINEN KEHITYS

Tässä kehikossa tarkastellaan euroalueen maksutaseen rahoitustasetta ja sen kehitystä vuoden 2013 ensimmäisen neljänneksen loppuun saakka. Yhteenlaskettuihin suoriin sijoituksiin ja arvopaperisijoituksiin liittyvä pääoman nettotuonti euroalueelle oli vuoden 2012 maaliskuusta vuoden 2013 maaliskuuhun 96,0 miljardia euroa (vastaavana ajankohtana vuotta aiemmin pääomaa vietiin nettomääräisesti 57,6 miljardin euron verran, ks. taulukko). Muina sijoituksina pääomaa kuitenkin vietiin euroalueelta tätä enemmän, mikä näkyy euroalueen vaihtotaseen mittavana ylijäämänä. Sen jälkeen kun EKP oli syyskuussa 2012 ilmoittanut rahapoliittisista suorista kaupoista, tilanne rahoitusmarkkinoilla alkoi kohentua ja euroalueen pääomavirrat normalisoituivat selvästi. Viimeksi kuluneen puolen vuoden aikana ulkomaiset sijoittajat ovat lisänneet tuntuvasti euroalueen osake- ja velkapaperisijoituksiaan. Jo pidempään jatkuneen vähäisten sijoitusten kauden

Euroalueen maksutaseen rahoitustase

(mrd. euroa; kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja)

	2013		3 kk:n kumulatiivisia lukuja				12 kk:n kumulatiivisia lukuja	
				2012		2013	2012	2013
	Helmi	Maalis	Kesä	Syys	Joulu	Maalis	Maalis	Maalis
Rahoitustase [1]	-19, 0	-24, 6	-19, 5	-41, 6	-74, 2	-42, 1	-35, 0	-177, 4
Suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset yhteensä, netto	-6, 5	-6, 1	81, 5	-19, 7	26, 0	8, 2	-57, 6	96, 0
Suorat sijoitukset, netto	-2, 4	-14, 4	-15, 2	-4, 9	-21, 2	-25, 1	-99, 4	-66, 3
Arvopaperisijoitukset, netto	-4, 1	8, 3	96, 7	-14, 8	47, 2	33, 2	41, 9	162, 3
Osakkeet	-3, 6	0, 1	24, 4	17, 5	-2, 4	5, 9	65, 7	45, 4
Velkapaperit	-0, 5	8, 1	72, 2	-32, 3	49, 6	27, 3	-23, 8	116, 9
Joukkolainat	-11, 8	6, 3	39, 9	10, 5	10, 4	2, 5	95, 2	63, 3
Rahamarkkinainstrumentit	11, 3	1, 8	32, 3	-42, 8	39, 2	24, 8	-119, 0	53, 6
Muut sijoitukset, netto	-21, 0	-23, 5	-84, 0	-24, 6	-113, 3	-65, 8	35, 9	-287, 8
Ei-rahalaitossektorin osuus								
Suorat sijoitukset, netto	-3, 1	-15, 8	-18, 3	-6, 9	-21, 2	-28, 4	-92, 9	-74, 7
Arvopaperisijoitukset, netto	-19, 8	41, 5	59, 5	0, 9	47, 2	43, 5	-10, 1	151, 1
Osakkeet	-8, 9	12, 4	28, 6	20, 6	19, 1	20, 9	31, 1	89, 2
Velkapaperit	-10, 9	29, 1	30, 8	-19, 7	28, 2	22, 6	-41, 2	61, 9
Muut sijoitukset, netto	-23, 1	-34, 0	-39, 0	9, 5	-19, 9	-33, 4	32, 7	-82, 8

Lähde: EKP.
Huom. Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.
1) Nettovirtoja. Positiivinen luku tarkoittaa nettotuontia ja negatiivinen nettovientiä.

jälkeen myös euroalueen rahalaitokset ovat vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä vihdoin pystyneet lisäämään likviditeettiään lainoina ja talletuksina.

Muutos euroalueen yhteenlasketuissa suorissa sijoituksissa ja arvopaperisijoituksissa vuoden 2012 maaliskuusta vuoden 2013 maaliskuuhun johtui lähinnä arvopaperisijoituksiin liittyvän pääoman nettotuonnin kasvusta. EKP:n ilmoitettua rahapoliittisista suorista kaupoista ulkomaiset sijoittajat ovat lisänneet huomattavasti euroalueen ei-rahalaitossektorin liikkeeseen laskemien arvopapereiden ostoja. Samalla myös euroalueen sijoittajat ovat lisänneet ulkomaisten arvopapereiden hankintojaan, joskin vähemmässä määrin. Tämä lisääntyminen on johtunut lähinnä siitä, että euroalueen ei-rahalaitossektori on ostanut ulkomaisia osakkeita, kun taas euroalueen rahalaitokset ovat nettomääräisesti myyneet ulkomaisia velkainstrumentteja järjestellessään taseitaan uudelleen. Muiden sijoitusten pääomavirrat muuttuivat pääoman nettovienniksi, ja tämä oli suurempaa kuin pääomantuonti arvopaperisijoituksina, koska euroalueen ulkopuoliset sijoittajat purkivat huomattavasti talletuksiaan ja maksoivat lainojaan euroalueen rahalaitoksissa vuoden 2012 toisella puoliskolla.

Vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä yhteenlaskettuihin suoriin sijoituksiin ja arvopaperisijoituksiin liittyvä pääoman nettotuonti väheni 8,2 miljardiin euroon edellisestä neljänneksestä, jolloin nettotuonti oli 26,0 miljardia euroa. Vaikka ulkomaisissa suorissa nettosijoituksissa ei ensimmäisellä neljänneksellä ollut suuria muutoksia, pääoman nettohankinta euroalueen ulkopuolelta lisääntyi jonkin verran, mikä myös kertoo rahoitusmarkkinoiden jännitteiden lievenemisestä. Arvopaperisijoitusten pääomavirrat olivat nettomääräisesti tuontivoittoisia toisena peräkkäisenä neljänneksenä, kun sekä euroalueen että ulkomaiset sijoittajat hankkivat ulkomaisia osakkeita ja velkapapereita. Ulkomaisten sijoittajien euroalueen arvopapereiden ostot palautuivat tasolle, jota ei ole nähty sitten vuoden 2011 puolivälin. Euroalueen rahalaitosten muihin sijoituksiin lukeutuvat velat kasvoivat lopulta nettomääräisesti vuoden 2013 alussa sen jälkeen, kun euroalueen ulkopuoliset sijoittajat olivat vetäneet sijoituksiaan näihin liittyvistä instrumenteista yhtäjaksoisesti vuoden 2012 kol-

men viimeisen neljänneksen aikana. Tämän johdosta euroalueen pankit ensimmäistä kertaa sitten maaliskuun 2012 keskeyttivät muihin sijoituksiin liittyvien saamisten myynnin, joka oli ollut välttämätöntä varainhankintaan kohdistuneiden paineiden takia.

Arvopaperisijoituksiin liittyvät nettopääomavirrat olivat paljon pienemmät rahalaitossektorilla kuin ei-rahalaitossektorilla. Euroalueen rahalaitokset jatkoivat ulkomaisten velkapaperiomistusten vähentämistä taseiden uudelleenjärjestelyjen myötä, mutta ostivat edelleen ulkomaisia osakkeita. Euroalueen ulkopuoliset sijoittajat näyttävät siirtäneen aiemmin euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemiin joukkolainoihin sijoittamiaan varoja euroalueen rahalaitosten osakkeisiin ja rahamarkkinainstrumentteihin. Euroalueen ei-rahalaitossektori lisäsi ulkomaisten rahamarkkinainstrumenttien netto-ostoja samalla, kun se vähensi hieman ulkomaisten osakkeiden ja joukkolainojen hankintoja. Euroalueen ei-rahalaitossektorin euroalueella liikkeeseen laskemiin arvopapereihin kohdistuneet ulkomaisten sijoittajien nettohankinnat olivat lähellä edellisen neljänneksen tasoa siten, että rahamarkkinainstrumentteihin sijoitetut määrät kaksinkertaistuivat mutta muihin instrumentteihin sijoitetut määrät pienenivät. Euroalueen arvopapereihin liittyvien omistusten kasvu saattaa viitata siihen, että sijoittajien luottamus euroalueen talousnäkymiin on lisääntynyt. Kaiken kaikkiaan arvopaperisijoituksiin liittyvä pääoman nettotuonti vuoden ensimmäisellä neljänneksellä osaltaan lisäsi euroalueen likviditeettiä, mikä jossakin määrin näkyi lavean raha-aggregaatin M3:n kehityksessä. Maksutaseen rahataloudellisesta esityksestä ilmenee, että ei-rahalaitossektorin taloustoimet olivat yksi tärkeä rahalaitosten ulkomaisten nettosaamisten kasvun taustatekijä vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä.

Rahoitustaseen pääerät

(mrd. euroa, neljännesvuosittaiset nettovirrat)

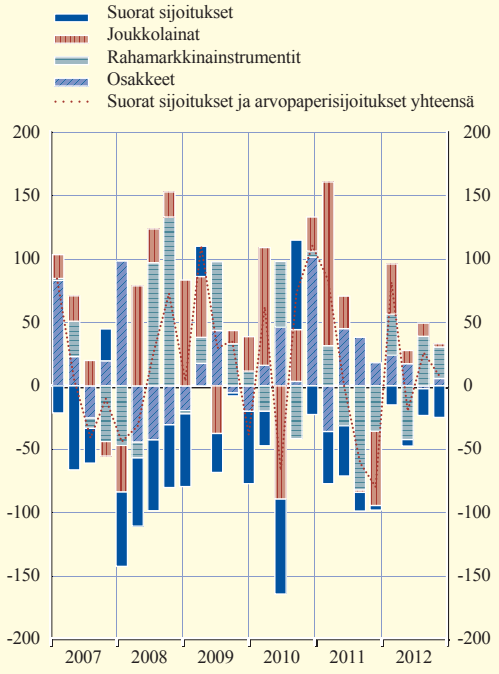

Lähde: EKP.

2.2 EI-RAHOITUSSEKTORIN RAHOITUSINVESTOINNIT JA INSTITUTIONAALISET SIJOITTAJAT

Ei-rahoitussektorin rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi hieman ja oli 2,5 % vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä, kun taloudellinen toimintaympäristö pysyi edelleen heikkona. Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti nopeutui viimeisellä neljänneksellä 3,6 prosenttiin rahoitusmarkkinoiden epävarmuuden hieman hälvennyttyä. Sijoitukset sijoitusrahastoihin suurenivat edelleen merkittävästi vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä kasvun jakautuessa verrattain tasaisesti tärkeimpiin rahastotyyppeihin.

EI-RAHOITUSSEKTORI

Ei-rahoitussektorin rahoitusinvestointien kokonaismäärän vuotuinen kasvuvauhti nopeutui hieman vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä (jolta tuoreimmat käytettävissä olevat neljännesvuositiedot ovat) ennallaan ja oli 2,5 % oltuaan 2,3 % kolmannella neljänneksellä (ks. taulukko 5). Sijoituksia siirrettiin kuitenkin velkapapereista muihin sijoitusryhmiin.

Taulukko 5. Euroalueen ei-rahoitussektorin rahoitusinvestoinnit

	Kanta prosentteina rahoitus-varoista[1)]	Vuotuinen kasvuvauhti									
		2010 III	2010 IV	2011 I	2011 II	2011 III	2011 IV	2012 I	2012 II	2012 III	2012 IV
Rahoitusinvestoinnit	**100**	**2,7**	**3,6**	**3,5**	**3,6**	**3,2**	**2,5**	**2,7**	**2,3**	**2,3**	**2,5**
Käteinen ja talletukset	24	2,4	3,2	3,9	4,2	3,8	3,3	3,7	3,1	3,3	3,5
Velkapaperit lukuun ottamatta johdannaisia	5	-3,5	5,2	6,2	6,9	7,1	3,2	2,5	1,4	0,3	-5,9
josta: lyhytaikaiset	0	-10,6	-5,7	1,5	8,3	1,7	19,4	15,5	18,2	19,0	-5,9
josta: pitkäaikaiset	5	-2,8	6,1	6,6	6,8	7,6	1,9	1,4	0,1	-1,1	-5,9
Osakkeet ja osuudet lukuun ottamatta rahasto-osuuksia	29	2,5	3,3	2,6	2,6	2,4	2,2	2,7	2,4	2,0	2,0
josta: noteeratut osakkeet	5	1,9	2,7	0,9	0,7	2,5	1,8	2,4	2,9	0,6	0,8
josta: noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	24	2,7	3,4	3,0	3,0	2,4	2,4	2,8	2,3	2,3	2,3
Rahasto-osuudet	5	-3,0	-3,7	-4,3	-3,4	-4,4	-4,8	-3,8	-2,8	-2,2	0,4
Vakuutustekninen vastuuvelka	16	4,9	4,4	3,6	3,1	2,6	2,0	1,8	1,7	1,8	2,1
Muut[2)]	21	4,9	5,6	5,4	5,3	5,0	3,8	4,0	3,3	3,3	4,8
M3[3)]		0,8	1,1	1,8	1,3	1,7	1,6	2,8	2,9	2,7	3,5

Lähde: EKP.
1) Sen viimeisen neljänneksen lopussa, jolta tiedot ovat käytettävissä. Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.
2) Muut rahoitusvarat käsittävät lainat ja muut saamiset, joihin puolestaan sisältyvät yritysten myöntämät kauppaluotot.
3) Vuosineljänneksen lopussa. Raha-aggregaatti M3 sisältää euroalueen ei-rahalaitossektorin (eli yrityssektorin ja muiden rahoituksen-välittäjien kuin rahalaitosten) monetaariset saamiset euroalueen rahalaitoksilta ja valtionhallinnolta.

Sektorikohtainen tarkastelu osoittaa, että kotitaloudet ja yritykset vähensivät viimeisellä neljänneksellä edelleen rahoitusinvestointejaan, kun taas julkisyhteisöjen sektori lisäsi sijoituksiaan (mikä liittyi osittain pankkien pelastus- ja pääomitustoimiin, kuten Espanjassa; ks. kuvio 13). Rahoitusinvestointien kasvun jatkuminen heikkona johtuu tulojen heikosta kasvusta ja pyrkimyksistä vähentää velkaantuneisuutta joissain maissa. Samaan aikaan kotitaloudet lisäsivät edelleen hallussaan olevia M3-talletuksia muiden instrumenttien (erityisesti velkapaperien ja M3:een kuulumattomien talletusten) kustannuksella, kun likvidien varojen hallussapidon vaihtoehtoiskustannukset olivat pieniä ja epävarmuus edelleen suurta.

Yritysten rahoitusinvestointien kokonaismäärän vuotuisen kasvuvauhdin hidastuminen viimeisellä neljänneksellä johtui edelleen bruttotoimintaylijäämien supistumisen jatkumisesta, kun yritykset pienensivät varastojaan ja supistivat kiinteitä sijoituksiaan. Julkisyhteisöjen sektorin rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi viimeisellä neljänneksellä edelleen. Rahoitusinvestointeja ja rahoitusvirtoja heikensi merkittävästi valtioiden välinen lainananto rahoituskriisin yhteydessä. Lisäksi valtionhallinnon sisäisellä lainanannolla ja pankkijärjestelmään tehdyillä pääomansijoituksilla oli merkitystä. Yksityiskohtaisempia tietoja yksityisen ei-rahoitussektorin rahoitusvirtojen ja taseiden kehityksestä on saatavissa jaksoista 2.6 ja 2.7. Tietoja on saatavilla – kaikkien institutionaalisten sektorien osalta – myös toukokuun 2013 Kuukausikatsauksen kehikosta ”Integrated euro area accounts for the fourth quarter of 2012”.

Kuvio 13. Ei-rahoitussektorin rahoitusinvestoinnit

(vuotuinen prosenttimuutos, prosenttiyksikköinä)

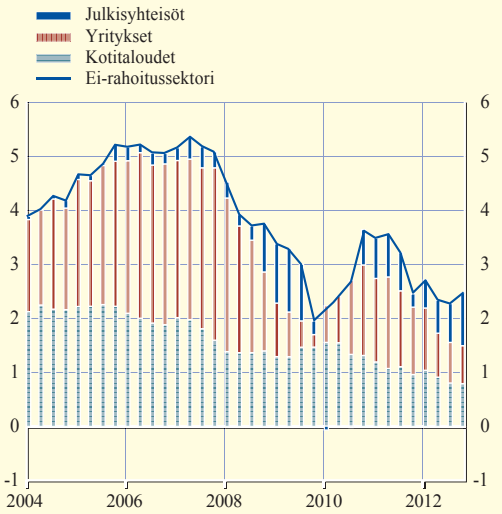

Lähde: EKP.

INSTITUTIONAALISET SIJOITTAJAT

Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi 3,6 prosenttiin vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä (joka on viimeisin neljännes, jolta tietoja euroalueen integroidusta tilinpidosta on saatavissa; ks. kuvio 14). Tämä viimeisin nopeutuminen saattaisi viitata käänteeseen vuoden 2012 vaimean kasvun jälkeen, ja siinä näkyy useimpien investointitoimintojen (erityisesti velkapapereihin tehtyjen sijoitusten) maltillinen kasvu, kun taas muut alueet (esim. noteeraamattomat osakkeet ja osuudet) ovat pysyneet suurin piirtein ennallaan. Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen hallussa olevan käteisen ja talletusten pienentyminen näyttää keskeytyneen rahoitusmarkkinoiden epävarmuuden hieman hellitettyä. Rahasto-osuudet ja velkapaperit vaikuttivat edelleen eniten vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusinvestointien kokonaismäärään.

Sijoitusrahastoista on jo saatavilla vuoden 2013 ensimmäisen neljänneksen tietoja, jotka osoittavat sijoitusten normalisoituneen ja sijoittajien hakevan tuottoa. Kaiken kaikkiaan maaliskuussa 2013 euroalueen muiden sijoitusrahastojen kuin rahamarkkinarahastojen liikkeeseen laskemien osakkeiden ja osuuksien arvo oli 327 miljardia euroa suurempi kuin se oli ollut vuosineljännestä aiemmin joulukuussa 2012. Näiden sijoitusten vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi 6,3 prosenttiin vuoden 2012 viimeisen neljänneksen 5,5 prosentista. Sijoitustyypin mukainen erittely osoittaa, että joukkolainarahastojen emissiot kasvoivat edelleen vahvimmin, sillä niiden vuotuinen kasvuvauhti oli 11,3 %, kun taas osakerahastojen vuotuinen kasvuvauhti oli 2,4 % ja yhdistelmärahastojen 5,8 % (ks kuvio 15). Vuoden 2013 ensimmäisen neljänneksen transaktiot jakautuivat kuitenkin huomattavasti tasapainoisemmin. Transaktiot jakautuivat melko tasaisesti vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä, sillä joukkolainarahastojen liikkeeseen laskemiin osakkeisiin ja osuuksiin liittyvien transaktioiden kokonaisarvo oli 55 miljardia euroa, osakerahastojen osalta vastaava kokonaisarvo oli 43 miljardia euroa ja yhdistelmärahastojen osalta 49 miljardia euroa.

Kuvio 14. Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusinvestoinnit

(vuotuinen prosenttimuutos, prosenttiyksikköinä)

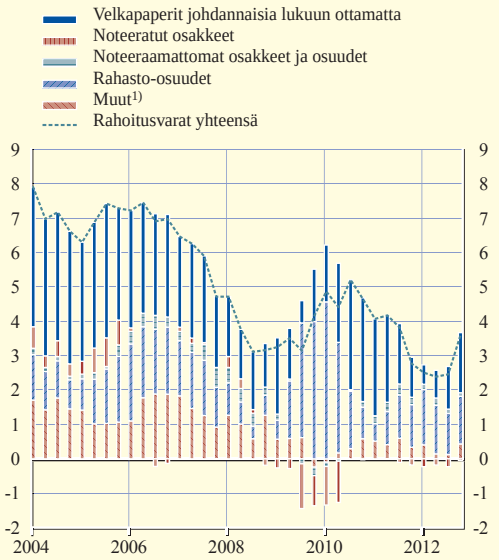

Lähde: EKP.
1) Lainat, talletukset, vakuutustekninen vastuuvelka ja muut saamiset.

Kuvio 15. Vuotuiset nettosijoitukset rahamarkkina- ja sijoitusrahastoihin

(mrd. euroa)

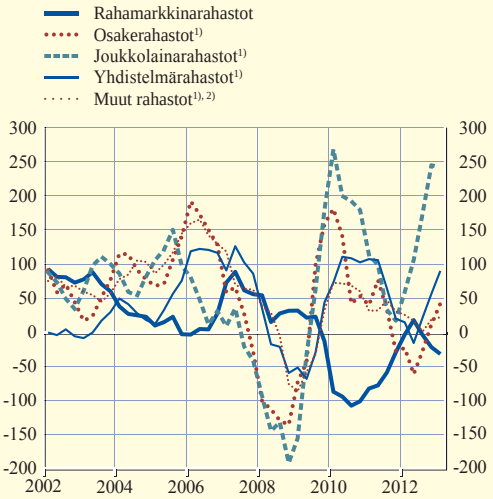

Lähteet: EKP ja EFAMA.
1) Ennen vuoden 2009 ensimmäistä neljännestä arviot neljännesvuotuisista virtatiedoista on johdettu yhdenmukaistamattomista EKP:n sijoitusrahastotilastoista, EFAMAn tuottamiin kansallisiin tietoihin perustuvista EKP:n laskelmista ja EKP:n arvioista.
2) Kiinteistörahastot, riskirahastot ja muualla luokittelemattomat rahastot.

Vaikka sijoitukset sijoitusrahastojen osakkeisiin ja osuuksiin kasvoivat vahvasti vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä, sijoittajat myivät nettomääräisesti edelleen rahamarkkinarahastojen rahastoosuuksiaan, koska korot olivat matalat ja tämäntyyppisistä sijoituksista saadut tuotot pieniä.

2.3 RAHAMARKKINAKOROT

Rahamarkkinakorot pysyivät suurin piirtein ennallaan maaliskuun alusta toukokuun 2. päivänä rahamarkkinakorkoja hieman alentaneeseen viimeisimpään perusrahoitusoperaatioiden koron leikkaukseen saakka. Eoniakorko nousi tarkastelujakson aikana 0,01 prosenttiyksikköä, vaikka pysyikin matalana, koska EKP:n ohjauskorot ovat pitkällä aikavälillä arvioituina ennätyksellisen matalia ja yön yli -markkinoilla on edelleen hyvin suuria määriä ylimääräistä likviditeettiä.

Vakuudettomat rahamarkkinakorot laskivat jonkin verran jaksolla 6.3.–5.6.2013. Ne pysyivät maalis-huhtikuussa suurin piirtein ennallaan ja laskivat toukokuun alussa. Yhden kuukauden euriborkorko oli kesäkuun 5. päivänä 0,11 %, kolmen kuukauden 0,20 %, kuuden kuukauden 0,30 % ja 12 kuukauden 0,48 %. Lyhyimpien maturiteettien korot pysyivät siten ennallaan, kun taas kuuden kuukauden maturiteetin korko oli 0,02 ja kahdentoista kuukauden 0,06 prosenttiyksikköä alempi kuin 6.3. Näin ollen kahdentoista ja yhden kuukauden euriborkorkojen välinen ero – joka on rahamarkkinoiden tuottokäyrän jyrkkyyden indikaattori – pieneni tämän ajanjakson aikana 0,06 prosenttiyksikköä ja oli 0,37 prosenttiyksikköä 5.6. (ks. kuvio 16).

Vakuudelliset rahamarkkinakorot pysyivät kaiken kaikkiaan suurin piirtein ennallaan. Kaikki korot nousivat hieman maaliskuussa, mutta vakautuivat tämän jälkeen huhtikuussa ja laskivat jälleen toukokuussa. Korot pysyivät näin ollen kaiken kaikkiaan suurin piirtein ennallaan tarkastelujakson aikana (ks. kuvio 17). Kolmen kuukauden yön yli -indeksiswapkorko oli kesäkuun 5. päivänä 0,07 % eli 0,01 prosenttiyksikköä korkeampi kuin 6.3. Koska vastaava vakuudeton euriborkorko pysyi ennallaan, näiden kahden koron välinen ero supistui 0,13 prosenttiyksikköön eli oli 0,01 prosenttiyksikköä pienempi kuin 6.3. Kolmen kuukauden eurepokorko oli kesäkuun 5. päivänä 0,01 % eli sama kuin 6.3.

Kuvio 16. Rahamarkkinakorot

(vuotuinen korko, korkoero prosenttiyksikköinä, päivähavaintoja)

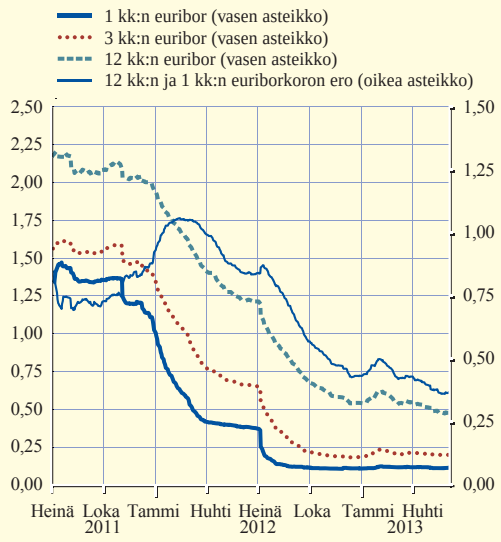

Lähteet: EKP ja Thomson Reuters.

Kesäkuussa ja syyskuussa 2013 erääntyvien kolmen kuukauden euriborfutuurisopimusten pohjalta johdettu korko 5.6. oli 0,20 % ja joulukuussa erääntyvien 0,24 %. Kesäkuussa erääntyvien sopimusten korko oli siten noussut hieman eli 0,02 prosenttiyksikköä maaliskuun 6. päivän tasosta ja joulukuussa erääntyvien laskenut 0,01 prosenttiyksikköä mutta syyskuussa erääntyvien pysynyt ennallaan (ks. kuvio 18). Kolmen kuukauden euriborfutuurisopimuksiin perustuvista optioista johdettu implisiittinen volatiliteetti py-

Kuvio 17. Kolmen kuukauden eurepo, euribor ja yön yli -indeksiswap

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

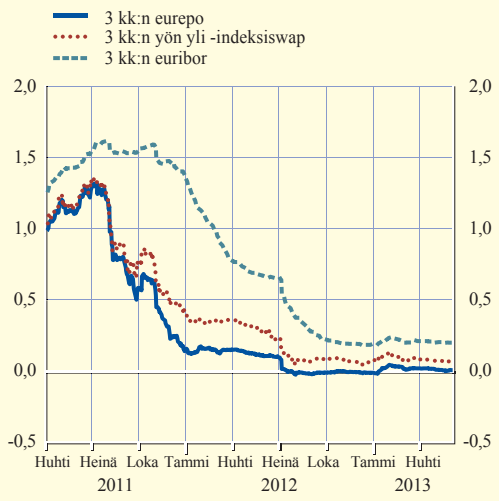

Lähteet: EKP, Bloomberg ja Thomson Reuters.

Kuvio 18. Kolmen kuukauden korot ja futuurikorot euroalueella

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

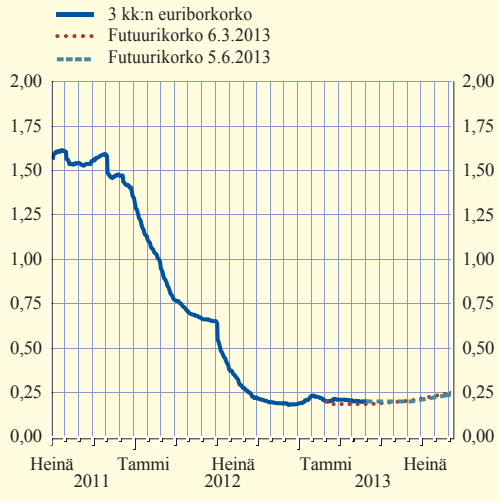

Lähde: Thomson Reuters.
Huom. Tänä ja kolmena seuraavana neljänneksenä erääntyvien kolmen kuukauden futuurisopimusten korkoja Liffen noteerausten mukaan.

syi kolmen, kuuden, yhdeksän ja 12 kuukauden kiinteissä maturiteeteissa maaliskuun 6. päivän tasoon verrattuna ennallaan (ks. kuvio 19).

Yön yli -maturiteetin tarkastelu osoittaa, että eoniakorko nousi 0,01 prosenttiyksikköä ja oli keskimäärin 0,08 % vuoden 2013 kolmannen, neljännen ja viidennen pitojakson aikana sekä pysyi samalla tasolla kesäkuun 5. päivänä. Tämän seurauksena eoniakoron ja perusrahoitusoperaatioiden koron välinen negatiivinen ero pieneni 0,26 prosenttiyksikköä tarkastelujakson aikana 2.5. julkistetun perusrahoituskoron alentamisen seurauksena (ks. kuvio 20). EKP lisäsi edelleen likviditeettiä rahoitusoperaatioilla, jotka olivat yhden viikon, yhden pitojakson ja kolmen kuukauden mittaisia. Kaikki nämä operaatiot toteutettiin kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksyttiin täysimääräisesti (ks. kehikko 3).

EKP toteutti viikoittain myös yhden viikon pituisia likviditeettiä vähentäviä operaatioita vaihtuvakorkoisena huutokauppana, jossa maksimitarjouskorko oli vuoden 2013 kolmannella ja neljännellä pitojaksolla 0,75 % ja vuoden viidennel-

Kuvio 19. Kolmen kuukauden euribor-futuureiden optioihin perustuva implisiittinen volatiliteetti vakiomaturiteeteissa

(vuotuisina prosentteina, päivähavaintoja)

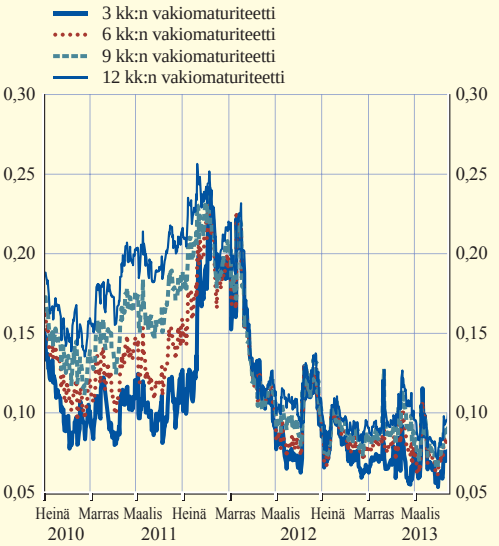

Lähteet: Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.
Huom. Tämä indikaattori lasketaan kahdessa vaiheessa. Kolmen kuukauden euriborfutuureiden optioista johdetut implisiittiset volatiliteetit muunnetaan ensin siten, että ne ilmaistaan logaritmisina hintoina eikä tuottoina. Tämän jälkeen näin saadut implisiittiset volatiliteetit, joilla on vakiomaturiteettipäivämäärä, muunnetaan vakiojuoksuaikaisiksi tiedoiksi.

lä pitojaksolla 0,50 %. EKP eliminoi kaikilla näillä likviditeettiä vähentävillä operaatioilla velkapaperiohjelmassa tehtyjen ostojen jäännösarvoa vastaavan määrän (joka oli 197 miljardia euroa 5.6.).

Tarkastelujaksolle oli edelleen ominaista ylimääräisen likviditeetin runsas määrä, vaikka sen määrä pieneni jonkin verran, koska kahdessa kolmen vuoden pitempiaikaisessa rahoitusoperaatiossa, joiden maksut selvitettiin joulukuussa 2011 ja maaliskuussa 2012, saatua likviditeettiä maksettiin vapaaehtoisesti jonkin verran takaisin etuajassa. Vastapuolet ovat maksaneet tähän mennessä takaisin 296 miljardia euroa 1 018,7 miljardista eurosta, jotka saatiin kyseisistä kahdesta pitempiaikaisesta rahoitusoperaatiosta. Tämän seurauksena päivittäinen ylimääräinen likviditeetti supistui keskimäärin 330,9 miljardiin euroon vuoden 2013 kolmannen, neljännen ja viidennen pitojakson aikana oltuaan 543,0 miljardia euroa kolmen edellisen pitojakson aikana. Talletusmahdollisuutta käytettiin päivittäin keskimäärin 112 miljardin euron verran, kun taas varantovaatimukset ylittävät hallussa olevat käyttötilivarat supistuivat keskimäärin 218,9 miljardiin euroon – kun talletusmahdollisuutta käytettiin päivittäin keskimäärin 193,1 miljardin euron verran ja käyttötilivarat supistuivat keskimäärin 349,9 miljardia euroa kolmen edellisen pitojakson aikana.

Kuvio 20. EKP:n korot ja yön yli -korko

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

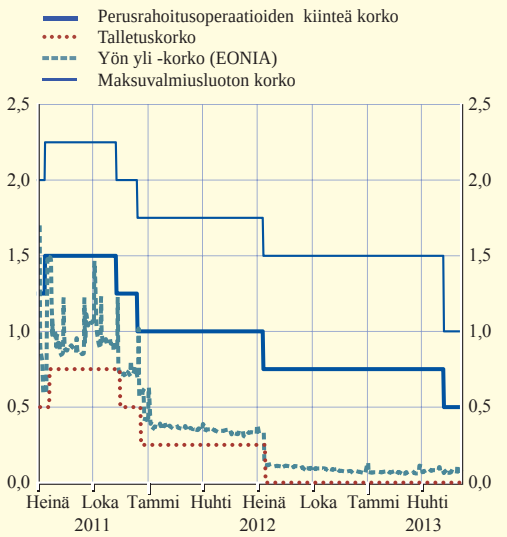

Lähteet: EKP ja Thomson Reuters.

Kehikko 3.

LIKVIDITEETTITILANNE JA RAHAPOLIITTISET OPERAATIOT 13.2.2013–7.5.2013

Tässä kehikossa tarkastellaan EKP:n rahapoliittisia operaatioita 12.3.2013, 9.4.2013 ja 7.5.2013 päättyneillä vähimmäisvarantojen pitoajanjaksoilla.

Perusrahoitusoperaatiot toteutettiin tänä aikana edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksyttiin täysimääräisesti. Samaa menettelyä käytettiin edelleen myös poikkeavalla maturiteetilla toteutetuissa eurojärjestelmän rahoitusoperaatioissa (maturiteettina yksi pitoajanjakso). Näiden operaatioiden kiinteänä korkona käytettiin perusrahoitusoperaatioiden korkoa.

Myös kolmen kuukauden pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot toteutettiin tänä aikana kiinteäkorkoisina huutokauppoina ja niissä tehdyt tarjoukset hyväksyttiin täysimääräisesti. Kolmen kuukauden rahoitusoperaatioiden kiinteänä korkona käytettiin perusrahoitusoperaatioiden keskimääräistä korkoa kulloisenkin operaation ajalta.

Osana EKP:n neuvoston 8.12.2011 päättämiä toimia, joilla edistetään pankkien lainanantoa ja euroalueen rahamarkkinoiden likvidiyttä, joulukuussa 2011 ja helmikuussa 2012 toteutettuihin kah-

teen kolmen vuoden pitempiaikaiseen rahoitusoperaatioon osallistuneille pankeille annettiin mahdollisuus ennenaikaiseen takaisinmaksuun noin vuoden jälkeen eli 30.1.2013 ja 27.2.2013 alkaen.

EKP:n neuvosto päätti pitää EKP:n ohjauskorot ennallaan tarkastelujakson aikana.

Pankkijärjestelmän likviditeettitarpeet

Pankkijärjestelmän päivittäinen likviditeettitarve – määriteltynä riippumattomien tekijöiden vaikutuksen ja varantovelvoitteiden summaksi – oli tarkastelujakson aikana keskimäärin 595,1 miljardia euroa eli 19,4 miljardia euroa suurempi kuin edeltäneinä kolmena pitoajanjaksona (14.11.2012–12.2.2013) keskimäärin. Varantovelvoitteet olivat tarkastelujakson kolmena pitoajanjaksona keskimäärin 105,1 miljardia euroa eli jälleen hieman pienemmät kuin edeltäneinä kolmena pitoajanjaksona (105,9 miljardia euroa keskimäärin). Riippumattomien tekijöiden keskimääräinen vaikutus kasvoi 20,3 miljardilla eurolla 490,0 miljardiin euroon. Valtion keskuspankkitalletukset supistuivat ja liikkeessä olevien setelien määrä pieneni, kun taas kotimaiset saamiset kasvoivat keskimäärin. Suurimpana syynä riippumattomien tekijöiden keskimääräisen vaikutuksen nettomääräiseen kasvuun oli kuitenkin se, että muihin riippumattomiiin tekijöihin luettavat euromääräiset saamiset euroalueen luottolaitoksilta supistuivat selvästi.

Sekkitilitalletuksia oli tänä aikana keskimäärin 357,1 miljardin euron arvosta eli 131,4 miljardia euroa vähemmän kuin edeltäneinä kolmena pitoajanjaksona. Kuten edellisellläkin tarkastelujaksolla, sekkitilitalletusten suuruuden voidaan katsoa johtuneen talletuskoron laskemisesta nollaan prosenttiin heinäkuussa 2012, mikä vähensi merkittävästi pankkien kannustimia siirtää ylimääräistä likviditeettiään yön yli maksuvalmiusjärjestelmään. Tarkasteltavina kolmena pitoajanjaksona talletusmahdollisuuden käyttö väheni huomattavasti eli 88,5 miljardilla eurolla 131,2 miljardiin euroon (ks. myös tämän kehikon jakso ”Maksuvalmiusjärjestelmän käyttö”). Talletusmah-

Kuvio A. Pankkien varantovelvoitteen ylittävät sekkitilitalletukset

(mrd. euroa, päivittäiset luvut kultakin pitoajanjaksolta)

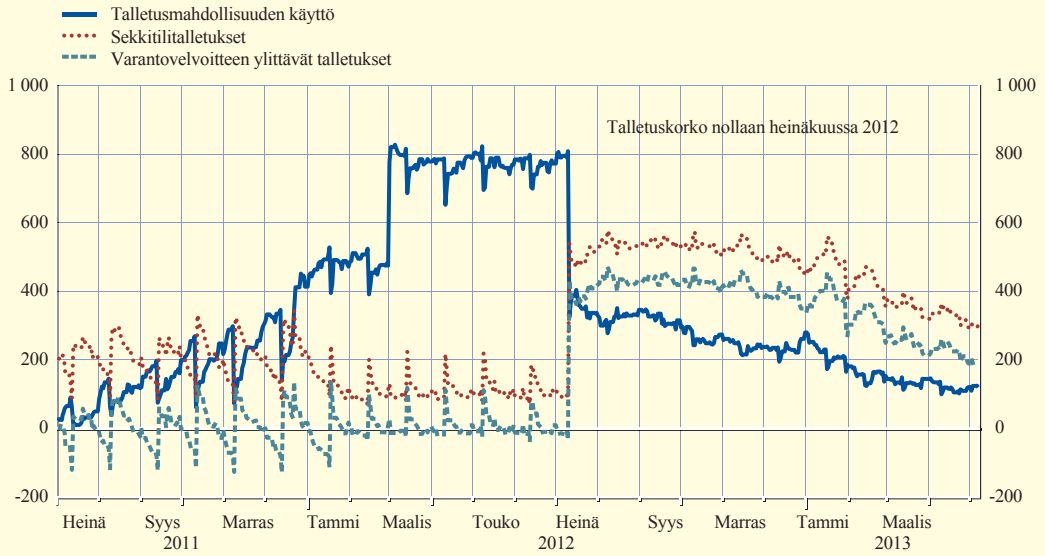

Lähde: EKP.

dollisuuden käytön selvä supistuminen tammikuun 2013 lopulta lähtien liittyy pääasiassa pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa jaetun likviditeetin takaisinmaksuun, jonka yhteydessä ylimääräinen likviditeetti vähenee.

Likviditeetin tarjonta

Avomarkkinaoperaatioissa jaetun likviditeetin nettomääräinen kokonaisvolyymi oli tarkastelujaksolla keskimäärin 977,5 miljardia euroa eli merkittävästi (198,4 miljardia euroa) pienempi kuin edeltäneinä kolmena pitoajanjaksona. Huutokauppoina toteutetuissa operaatioissa1 jaetun likviditeetin määrä oli keskimäärin 709,3 miljardia euroa (ks. kuvio B) eli 190,7 miljardia euroa pienempi kuin edeltäneellä tarkastelujaksolla.

Viikoittaisissa perusrahoitusoperaatioissa jaetun likviditeetin päivittäisvolyymi pysyi vakaana koko tarkastelujakson ajan ja oli keskimäärin 122,4 miljardia euroa eli suurempi kuin edeltäneinä kolmena pitoajanjaksona (92,1 miljardia euroa keskimäärin).

Pitempiaikaisen likviditeetin kokonaismäärä supistui kaikkiaan 223,5 miljardilla eurolla. Poikkeavalla maturiteetilla (maturiteettina yksi pitoajanjakso) toteutetuissa rahoitusoperaatioissa jaetun likviditeetin keskimääräinen päivittäisvolyymi oli 5,7 miljardia euroa (edellisellä tarkastelujaksolla 14,0 miljardia euroa) ja kolmen kuukauden pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa jaetun likviditeetin keskimääräinen päivittäisvolyymi 23,8 miljardia euroa (edellisellä tarkastelujaksolla 30 miljardia euroa). Kahdessa kolmen vuoden pitempiaikaisessa rahoitusoperaatiossa jaetun likviditeetin päivittäisvolyymi oli tarkastelujaksolla keskimäärin 762,3 miljardia euroa (edeltäneinä kolmena pitoajanjaksona 971,5 miljardia euroa). Pieneneminen johtuu pääasiassa siitä, että eurojärjestelmän vastapuolet ovat maksaneet näissä kahdessa operaatiossa jaettua likviditeettiä takaisin ennen eräpäivää. Tarkastelujakson loppuun mennessä euroalueen pankit olivat maksaneet likviditeettiä vapaaehtoisesti takaisin yhteensä 278,8 miljardia euroa. Takaisinmaksun myötä ylimääräinen likviditeetti väheni markkinoilla.

Ensimmäisessä ja toisessa katettujen joukkolainojen osto-ohjelmassa sekä velkapaperiohjelmassa tehtyjen ostojen myötä jaetun likviditeetin määrä oli tarkastelujaksolla yhteensä keskimäärin 268,2 miljardia euroa eli 7,7 miljardia euroa pienempi kuin edeltäneinä kolmena pitoajanjaksona keskimäärin.

Kuvio B. Pankkijärjestelmän likviditeettitarpeet ja likviditeetin tarjonta

(mrd. euroa, kunkin erän päivittäinen keskiarvo koko jaksolta)

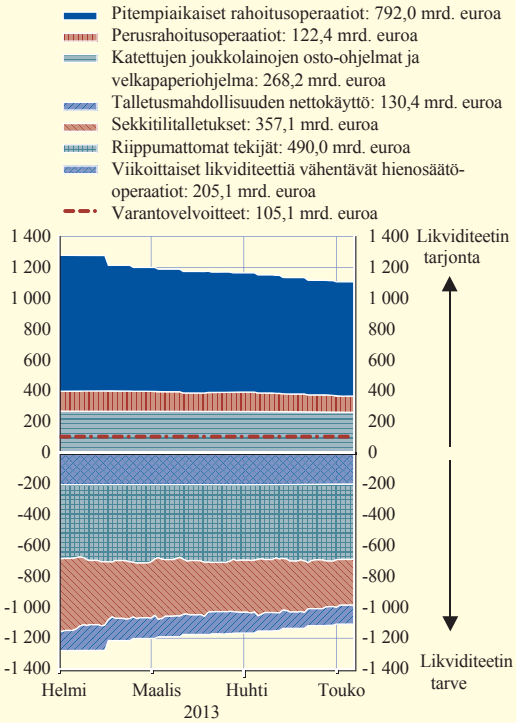

Lähde: EKP.

1 Huutokauppoina toteutettavia operaatioita ovat perusrahoitusoperaatiot, pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot ja hienosäätöoperaatiot. Hienosäätöoperaatiot voivat olla joko likviditeettiä lisääviä tai sitä vähentäviä.

Ensimmäinen katettujen joukkolainojen osto-ohjelma päättyi kesäkuussa 2010. Siinä ostettuja joukkolainoja erääntyi tarkastelujakson aikana 2,8 miljardin euron arvosta, ja 7.5.2013 siinä jaettua likviditeettiä oli jäljellä oli 46,1 miljardia euroa. Toinen katettujen joukkolainojen osto-ohjelma päättyi 31.10.2012. Siinä ostettuja joukkolainoja erääntyi tarkastelujakson aikana 0,2 miljardilla eurolla, ja 7.5.2013 siinä jaettua likviditeettiä oli jäljellä 16,1 miljardia euroa. Velkapaperiohjelmassa tehtyjen ostojen nettoarvo supistui 4,4 miljardilla eurolla arvopaperien erääntymisen myötä ja oli 201,0 miljardia euroa 7.5.2013. Velkapaperiohjelman likviditeettivaikutukset neutraloitiin viikoittaisilla hienosäätöoperaatioilla.

Maksuvalmiusjärjestelmän käyttö

Ylimääräistä likviditeettiä – määriteltynä rahoitusoperaatioissa ja maksuvalmiusluottona jaetun likviditeetin kokonaismäärän sekä riippumattomien tekijöiden ja varantovelvoitteiden yhteismäärän väliseksi erotukseksi – oli tarkastelujaksolla keskimäärin 382,4 miljardia euroa (edeltäneellä tarkastelujaksolla 600,2 miljardia euroa). Maksuvalmiusluoton käyttö oli edelleen hyvin vähäistä, vain 0,8 miljardia euroa (edellisellä tarkastelujaksolla keskimäärin 2,0 miljardia euroa). Talletusmahdollisuuden keskimääräinen käyttö väheni 219,7 miljardista eurosta 131,2 miljardiin euroon. Sen osuus kaikesta ylimääräisestä likviditeetistä pysyi kuitenkin suhteellisen vakaana, eli noin 34 % ylimääräisestä likviditeetistä talletettiin maksuvalmiusjärjestelmään.

Korot

Perusrahoitusoperaatioiden korko oli koko tarkastelujakson ajan 0,75 %, maksuvalmiusluoton korko 1,50 % ja talletuskorko 0,00 %.

Vaikka ylimääräinen likviditeetti väheni 217,8 miljardilla eurolla (pääasiassa siksi, että kahdessa kolmen vuoden pitempiaikaisessa rahoitusoperaatiossa jaettua likviditeettiä maksettiin takaisin viikko viikolta), likviditeettiä oli tarkastelujaksolla edelleen hyvin runsaasti, minkä vuoksi eoniakorko ja muut lyhyet rahamarkkinakorot pysyttelivät lähellä maksuvalmiusjärjestelmän talletuskorkoa. Eoniakorko oli tarkastelujaksolla keskimäärin 0,074 % eli 0,676 prosenttiyksikköä alle perusrahoitusoperaatioiden koron. Alimmillaan 27.2.2013 se oli 0,056 % eli ennätyksellisen alhainen (ks. kuvio C).

Kuvio C. Eoniakorko ja EKP:n korot

(päivittäinen korko prosentteina)

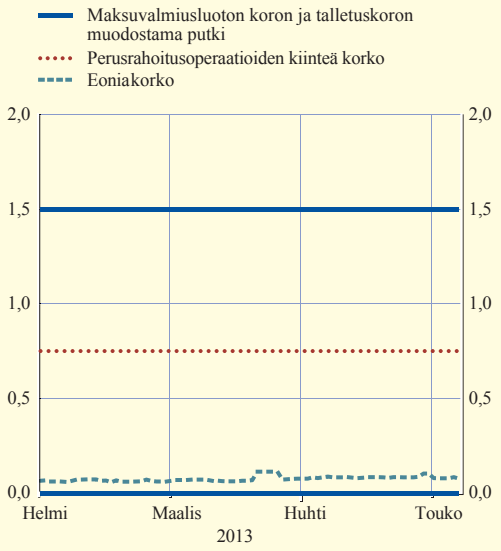

Lähde: EKP.

2.4 JOUKKOLAINAMARKKINAT

Helmikuun 2013 lopusta kesäkuun alkuun AAA-luokituksen saaneiden valtion pitkien joukkolainojen tuotot ensin pienenivät euroalueella maalis-huhtikuussa, kun markkinat huolestuivat talouden lähiajan näkymistä, ennen kuin palautuivat alkuperäiselle tasolle tarkastelujakson lopussa ja olivat noin 1,8 %. Yhdysvalloissa kehitys noudatteli suurin piirtein euroalueen kehitystä, vaikka valtion pitkien joukkolainojen tuotot suurenivat nopeammin tarkastelujakson lopussa ja olivat tuolloin 0,30 prosenttiyksikköä korkeammat eli noin 2,1 %. Euroalueella erot Saksan valtion joukkolainojen tuottoon pyrkivät suurentumaan maaliskuussa, koska joidenkin maiden kotimarkkinoilla vallitsi epävarmuutta, ennen kuin palasivat alkuperäiselle tasolle tai joissain tapauksissa jopa alemmalle tasolle tarkastelujakson lopussa. Epävarmuus joukkolainamarkkinoiden tulevasta kehityksestä hälveni joukkolainamarkkinoiden implisiittisellä volatiliteetilla mitattuna euroalueella toukokuun alussa ennen kuin lisääntyi jälleen tarkastelujakson lopussa. Joukkolainamarkkinoiden implisiittinen volatiliteetti kehittyi Yhdysvalloissa samansuuntaisesti. Markkinaperusteiset indikaattorit viittaavat edelleen siihen, että inflaatio-odotukset ovat keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä täysin hintavakauden määritelmän mukaisia.

AAA-luokituksen saaneiden valtion pitkien joukkolainojen tuotot pysyivät euroalueella suurin piirtein ennallaan helmikuun lopusta kesäkuun 5. päivään, kun taas Yhdysvalloissa valtion pitkien joukkolainojen tuotot suurenivat 0,30 prosenttiyksikköä (ks. kuvio 21). Tarkastelujakson lopussa tuotot olivat euroalueella 1,8 % ja Yhdysvalloissa 2,1 %. Japanissa valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotot supistuivat ensin jyrkästi Japanin keskuspankin rahapoliittisten toimenpiteiden yhteydessä huhtikuun alussa mutta suurenivat jälleen tarkastelujakson lopussa lähelle 0,8:aa prosenttia.

Tarkastelujakson kahden ensimmäisen kuukauden aikana AAA-luokituksen saaneet valtion pitkät joukkolainat pienenivät vakaasti euroalueella. Tämä johtui euroalueen makrotalouden heikoista näkymistä, joihin viittaavat elinkeinoelämän tutkimuksista, työllisyydestä ja tuotantotoiminnasta julkaistut tiedot. Nämä pettymystä aiheuttaneet julkistukset alensivat markkinoiden odotuksia tulevista ohjauskoroista (ks. kuvio 25), mikä puolestaan alensi edelleen pitkiä korkoja. Lisäksi Kyproksen tukipaketin julkistaminen ja kotimarkkinoita koskevat epävarmuustekijät joissain euroalueen maissa johtivat siihen, että sijoituksia siirrettiin jälleen jonkin verran turvallisempina kohteina pidettyihin AAA-luokituksen saaneisiin maihin. Tämän seurauksena AAA-luokituksen saaneiden euroalueen valtioiden joukkolainojen tuotot supistuivat pitkällä aikavälillä ennätyksellisen pieniksi lähelle 1,5:tä prosenttia 2.5. Sen jälkeen AAA-luokituksen saaneiden valtion pitkien joukkolainojen tuotot suurenivat euroalueella, kun aikaisempia sijoitusten siirtoja turvallisempiin kohteisiin jossain määrin purettiin. Viimeksi mainittu seikka johtui siitä, että joissain euroalueen maissa koettu kotimarkkinoiden epävarmuus hälveni, mikä johti myös siihen, että likviditeettipreemiot verrattuna Saksan valtion joukkolainoihin supistuivat merkittävästi suhteessa Saksan valtionhallinnon yksi-

Kuvio 21. Valtion pitkien lainojen tuotot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

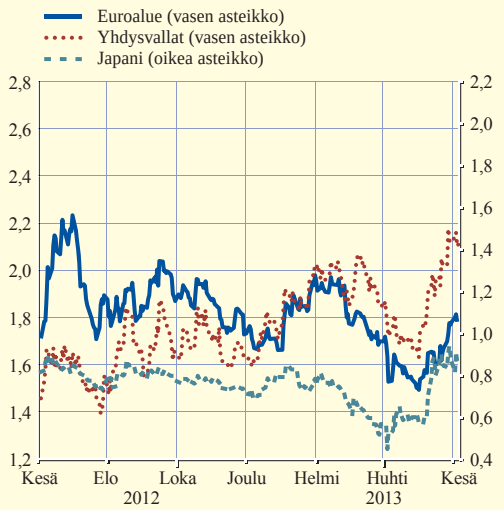

Lähteet: EuroMTS, EKP, Bloomberg ja Thomson Reuters.
Huom. Valtion pitkillä lainoilla tarkoitetaan 10 vuoden joukkovelkakirjalainoja tai maturiteetiltaan lähimpiä vastaavia lainoja. Euroalueen joukkolainojen tuotto perustuu EKP:n tietoihin AAA-luokituksen saaneista joukkolainoista, joihin nykyisin sisältyvät Itävallan, Suomen, Ranskan, Saksan ja Alankomaiden valtion joukkolainat.

köiden 10 vuoden joukkolainojen preemioihin. Nämä erot supistuivat pienimmilleen sitten elokuun 2010.

Valtion pitkien joukkolainojen tuotot kehittyivät Yhdysvalloissa samansuuntaisesti, vaikka olivatkin suurempia erityisesti tarkastelukauden loppupuolella. Maalis-huhtikuussa valtion 10 vuoden joukkolainojen tuottojen supistumista edisti Yhdysvaltain keskuspankin päätös säilyttää rahoitusvarojen ostoohjelmansa 85 miljardin dollarin kuukausittaisella tasolla ja toistaa ennakoivaa rahapolitiikan ohjaustaan. Julkaistut taloustiedot pysyivät yleisesti ristiriitaisina huhtikuun puoliväliin saakka, kun jotkin tutkimustiedot osoittautuivat odotettua heikommiksi, mikä mahdollisesti johtui valtion menoleikkausten mahdollisiin vaikutuksiin liittyneistä huolista. Tämän seurauksena valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotot supistuivat toukokuun 2. päivänä 1,6 prosenttiin eli pienimmilleen vuoden 2013 aikana. Tämän jälkeen valtion pitkien joukkolainojen tuotot suurenivat Yhdysvalloissa merkittävästi noin 2,1 prosenttiin tarkastelujakson lopussa, kun julkistetut taloustiedot olivat odotettua parempia ja rahoitusvarojen oston vähittäisestä vähentämisestä käytiin keskustelua.

Japanin keskuspankki teki huhtikuun alussa merkittäviä muutoksia rahapolitiikkaansa. Se muun muassa lisäsi Japanin valtion joukkolainojen ostojaan 7 triljoonaan jeniin kuukaudessa. Tämä päätös aiheutti jossain määrin heilahtelua Japanin valtion pitkien joukkolainojen tuottoihin. Aluksi 10 vuoden tuotto supistui pitkällä aikavälillä arvioituna ennätyksellisen pieneksi huhtikuun 4. päivänä (0,4 %) ennen kuin suureni nopeasti 0,8 prosenttiin tarkastelujakson lopussa, kun BKT kasvoi odotettua vahvemmin vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä ja Japanin keskuspankin politiikan muutoksen tulevista vaikutuksista markkinoihin vallitsi epävarmuutta.

Tarkastelujakson aikana talousvaikeuksissa olevien euroalueen valtioiden joukkolainamarkkinoiden segmentti kehittyi ristiriitaisella tavalla. Tuotot jatkoivat supistumistaan maaliskuun puoliväliin saakka, kun rahapoliittisten suorien kauppojen (OMT-ohjelma) viimevuotiseen julkistamiseen liittyneen häntäriskin koettiin vähentyneen. Koettu riski lisääntyi kuitenkin jonkin verran Kyproksen tukipaketin julkistamisen jälkeen, mikä johti siihen, että joukkolainojen tuotot suurenivat maltillisesti joissain talousvaikeuksissa olevissa euroalueen maissa. Huhti–toukokuussa tuotot kuitenkin pienivät joidenkin talousvaikeuksissa olevien euroalueen valtioiden joukkolainojen osalta, kun saatiin myönteisiä uutisia esimerkiksi siitä, että euroryhmä hyväksyi Irlannille ja Portugalille myönnetyille lainoille seitsemän vuoden jatkon, Kyproksen parlamentti hyväksyi EU:n lainaohjelman, Fitch nosti Kreikan valtion luokitusta yhdellä pykälällä luokitukseen B-, koska näkymät vaikuttivat vakailta, ja euroryhmä hyväksyi seuraavan tukierän maksamisen Kreikalle. Myös primäärimarkkinoiden olosuhteet kohentuivat, kun Italia, Espanja, Portugali ja Slovenia toteuttivat menestyksekkäästi joukkolainojen ja valtion velkasitoumusten huutokauppoja, ja ulkomaiset sijoittajat palasivat markkinoille. Tarkastelujakson lopussa tuotot suurenivat kuitenkin jälleen jonkin verran joissain talousvaikeuksissa olevien valtioiden joukkolainamarkkinoiden segmenteissä.

Tarkastelujakson aikana sijoittajien epävarmuus joukkolainamarkkinoiden lähiajan kehityksestä vähentyi optioista johdetulla implisiittisellä volatiliteetilla mitattuna ensin sekä euroalueella että Yhdysvalloissa toukokuun alkuun saakka, jolloin se oli euroalueella 4,3 % ja Yhdysvalloissa 3,1 % (ks. kuvio 22), ennen kuin lisääntyi 5,8 prosenttiin ja 5,5 prosenttiin tarkastelujakson lopussa. Joukkolainamarkkinoiden implisiittinen volatiliteetti lisääntyi sitä vastoin merkittävästi Japanissa sen jälkeen kun Japanin keskuspankki muutti rahapoliittista strategiaansa huhtikuun alussa, ja lisääntyi lähes 6 prosentin tasolle toukokuun puolivälissä ennen kuin väheni jälleen tarkastelujakson lopussa.

Euroalueen valtioiden pitkien joukkolainojen nimellistuotot voidaan jakaa reaalituottoihin ja inflaatioodotuksiin. Tältä osin sekä 10 vuoden että viiden vuoden inflaatiosidonnaisten euroalueen valtioiden joukkolainojen tuotot pienenivät noin 0,20 prosenttiyksikköä maaliskuun 1. päivästä huhtikuun alkuun,

Kuvio 22. Valtion joukkolainamarkkinoiden implisiittinen volatiliteetti

(prosentteina, päivähavaintoja)

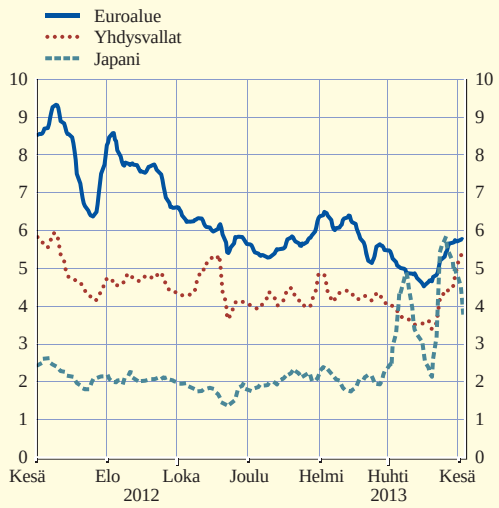

Lähde: Bloomberg.
Huom. Joukkolainamarkkinoiden implisiittinen volatiliteetti mittaa Saksan ja Yhdysvaltain valtion kymmenen vuoden joukkolainojen hintoihin liittyvää lyhyen aikavälin (enintään kolmen kuukauden) vaihtelua. Se perustuu vastaavien optiosopimusten markkina-arvoihin. Bloomberg käyttää sellaisten lähinnä olevana kuukautena erääntyviin futuureihin perustuvien sekä myynti- että osto-optioiden implisiittistä volatiliteettia, joiden toteutushinta on lähinnä markkinahintaa.

Kuvio 23. Nollakorkoisten inflaatiosidonnaisten joukkolainojen tuotot euroalueella

(vuotuinen korko, päivähavaintojen viiden päivän liukuvia keskiarvoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

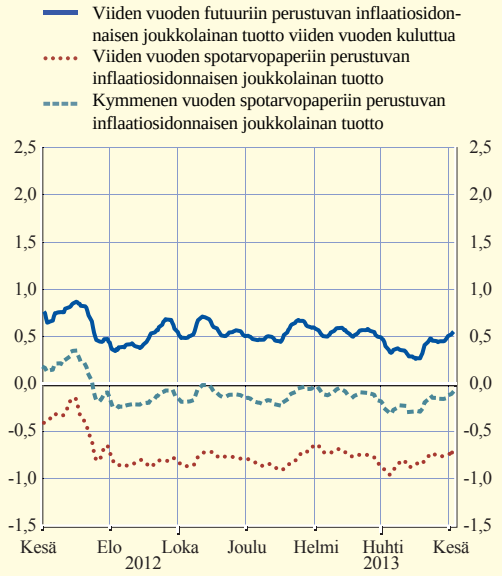

Lähteet: Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.
Huom. Elokuun 2011 lopusta lähtien reaalikorot on laskettu Ranskan ja Saksan erillisten reaalikorkojen BKT-painotettuna keskiarvona. Tätä ennen reaalikorot laskettiin estimoimalla Ranskan ja Saksan yhdistetty reaalituottokäyrä.

kun kielteiset kasvuodotukset alensivat reaalikorkoja. Tämän jälkeen reaalituotot suurenivat hieman eli vähemmän kuin prosenttiyksikön verran ja saavuttivat -0,1 prosentin ja -0,7 prosentin tason (ks. kuvio 23). Implisiittiset tuotot yhtenäistävät inflaatiovauhdit kehittyivät pidemmissä maturiteeteissa (viiden vuoden futuuriin perustuva inflaatiovauhti viiden vuoden kuluttua) euroalueella samalla tavoin ja olivat jakson lopussa hieman suurempia eli 0,55 %.

Euroalueen pitkäaikaisia inflaatio-odotuksia mittaavista rahoitusmarkkinoiden indikaattoreista perinteisiin joukkovelkakirjalainoihin ja inflaatiosidonnaisiin joukkolainoihin perustuva implisiittinen viiden vuoden futuuriin perustuva inflaatiovauhti viiden vuoden kuluttua hidastui lähes 0,10 prosenttiyksikköä ja oli noin 2,5 % tarkastelujakson lopussa (ks. kuvio 24). Vastaava swapsopimuksista johdettu inflaatiovauhti pysyi suurin piirtein ennallaan ja oli noin 2,3 % saman ajanjakson lopussa. Markkinaperusteiset indikaattorit viittaavat kaiken kaikkiaan siihen, että inflaatio-odotukset pysyvät tiukasti hintavakauden määritelmän mukaisina.

Euroalueen valtioiden pitkien joukkolainojen tuotot voidaan eritellä myös tulevia lyhyitä korkoja eli yön yli -korkoja ja riskipreemioita koskevien odotusten mukaan (ks. kuvio 25). Tältä osin korkojen aikarakenteesta johdettuja euroalueen yön yli -korkojen odotuksia kuvaava käyrä siirtyi alaspäin kaikissa maturiteeteissa tarkastelujakson aikana. Se pieneni hieman lyhyissä maturiteeteissa ja noin 0,10 prosenttiyksikköä pidemmissä maturiteeteissa. Kuten edellä todettiin, tämä kehitys johtui lähinnä siinä, että taloudellista toimeliaisuutta koskevat näkymät heikkenivät ja samalla markkinat odottivat EKP:n ohjauskorkojen alenevan.

Kuvio 24. Nollakorkoisiin futuureihin perustuva tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti ja inflaatiosidonnainen swapkorko euroalueella

(vuotuisina prosentteina, päivähavaintojen viiden päivän liukuvia keskiarvoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähteet: Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.

Huom. Elokuun 2011 lopusta lähtien tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti on laskettu Ranskan ja Saksan erikseen estimoitujen tuotot yhtenäistävien inflaatiovauhtien BKT-painotettuna keskiarvona. Tätä ennen tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti laskettiin vertaamalla euroalueen AAA-luokituksen saaneiden valtion joukkolainojen nimellistuottokäyrän tuottoja Ranskan ja Saksan inflaatiosidonnaisista valtion joukkolainoista johdettuun yhdistettyyn reaalituottokäyrään.

Kuvio 25. Korkojen aikarakenteesta johdetut euroalueen yön yli -korkojen odotukset

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

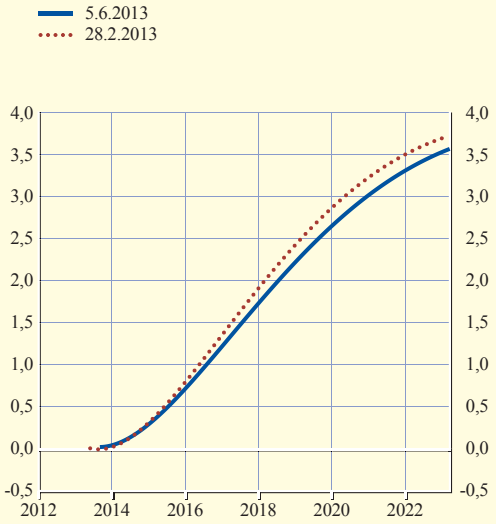

Lähteet: EKP, EuroMTS (taustatiedot) ja Fitch Ratings (luokitukset).

Huom. Korkojen aikarakenteesta johdettu termiinikorkokäyrä kuvaa markkinoiden odotuksia lyhyiden korkojen tulevasta kehityksestä. Käyrien laskentamenetelmää selostetaan EKP:n verkkosivuilla kohdassa "Euro area yield curve". Estimoinnissa käytetyt tiedot perustuvat AAA-luokituksen saaneiden valtion joukkolainojen tuottoihin euroalueella.

Yritysten liikkeeseen laskemien investointiluokkaan kuuluvien joukkolainojen tuottoerot supistuivat kaiken kaikkiaan euroalueella (suhteessa Merrill Lynchin AAA-luokituksen saaneiden valtion joukkolainojen EMU-indeksiin) kaikissa luottoluokitusryhmissä helmikuun lopusta kesäkuun 5. päivään. Ainoa poikkeus oli yritysten liikkeeseen laskemien AAA-luokituksen saaneiden joukkolainojen tuottoero. Supistuminen oli merkittävintä alemmissa luottoluokitusryhmissä. Tarkastelujakson alkuvaiheissa liikkeeseenlaskijoina olevien rahoituslaitosten tuottoerot pyrkivät yleisesti suurenemaan, kun taas muiden liikkeeseenlaskijoiden kuin rahoituslaitosten tuottoerot pienenivät tai pysyivät ennallaan. Tuottoerot suurenivat erityisesti maaliskuun 1. päivästä huhtikuun 4. päivään noin 0,10 prosenttiyksikköä kaikkien liikkeeseenlaskijoina olleiden rahoituslaitosten osalta. Rahoituslaitoksia koskeva tuottoerojen suureneminen tämän ajanjakson aikana saattoi johtua siitä, että markkinat olivat huolestuneita seurauksista, joita Kyproksen osalta saavutetulla sopimuksella saattaisi olla pankkien tulevan rakennemuutoksen kannalta euroalueen tasolla. Huhtikuusta lähtien tuottoerot kehittyivät kuitenkin yhtenäisesti ja supistuivat yleisesti kaikilla aloilla. Huhtikuun alusta tuottoerot ovat itse asiassa pienentyneet liikkeeseenlaskijoina olleiden rahoituslaitosten osalta merkittävästi eli noin 0,15 prosenttiyksikköä AAA-luokituksen saaneiden ja noin 0,50 prosenttiyksikköä BBB-luokituksen saaneiden joukkolainojen osalta. Myös muiden liikkeeseenlaskijoiden kuin rahoituslaitosten tuottoerot pienenivät, mutta vähemmän eli noin 0,10 prosenttiyksikköä AA-luokituksen ja noin 0,30 prosenttiyksikköä BBB-luokituksen saaneiden joukkolainojen osalta. Kehikossa 4 tarkastellaan yritysten liikkeeseen laskemien joukkolainojen tuottoerojen kehitystä vuodesta 2012 lähtien ja tämän kehityksen taustalla olevia tekijöitä.

Kehikko 4.

EUROALUEEN YRITYSTEN LIIKKEESEEN LASKEMIEN JOUKKOLAINOJEN RISKILISIEN VIIMEAIKAINEN KEHITYS

Yritysten liikkeeseen laskemien joukkolainojen riskilisien seuraaminen on rahapolitiikan välittymisen kannalta tärkeää, koska riskilisät vaikuttavat keskuspankin ohjauskorkojen ja yrityssektorin rahoituskustannuksen kytkökseen. Vuoden 2012 puolivälistä lähtien yrityslainojen riskilisät – määriteltynä euroalueen yritysten liikkeeseen laskemien joukkolainojen ja vastaavien swap-korkojen välisenä tuottoerona – ovat olleet laskevalla trendillä. Tämä yleinen kehitys kuitenkin peittää alleen heterogeenisuuden, joka paljastuu tarkasteltaessa euroalueen maita yksittäin, sillä kriisimaissa riskilisät ovat pysyneet merkittävästi korkeampina. Tässä kehikossa analysoidaan tätä kehitystä.

Yrityslainojen riskilisien laskeva trendi ja euroalueen maiden heterogeenisuuden lievä väheneminen

Kahden kolmivuotisen pitempiaikaisen rahoitusoperaation jälkeen yrityslainojen riskilisät laskivat jyrkästi vuoden 2011 lopusta lähtien, ennen kuin ne palasivat korkealle tasolle vuoden 2012 toisella neljänneksellä. Rahapolitiikan suoria operaatioita koskevan ilmoituksen jälkeen riskilisät jälleen ovat olleet laskusuunnassa. Esimerkiksi heinäkuusta 2012 lähtien investment grade -luokitettujen yrityslainojen (ks. kuvio A) riskilisät laskivat 70 peruspistettä ja high yield -yrityslainojen (ks. kuvio B) riskilisät laskivat noin 300 peruspistettä. Huhtikuun 2013 lopussa koko euroalueen keskimääräinen yritysten liikkeeseen laskemien muiden kuin investment grade -joukkolainojen riskilisä oli lähes 350 peruspistettä ja investment grade -joukkolainojen riskilisä oli 90 pe-

Kuvio A. Investment grade -yrityslainojen riskilisät euroalueella ja eräissä euroalueen maissa

(peruspistettä)

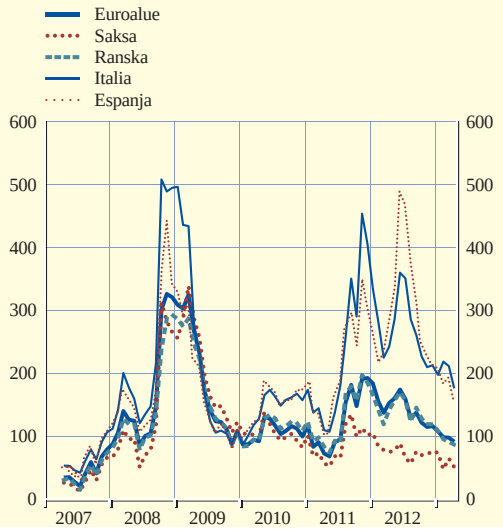

Lähteet: Merrill Lynch ja EKP:n laskelmat.
Huom. Tuorein havainto on huhtikuulta 2013. Riskilisät laskettu suhteessa swap-korkoihin ottaen huomioon maturiteettikorjaus. Keskimääräinen jäljellä oleva juoksuaika on kolmesta kuuteen vuotta.

Kuvio B. High yield -yrityslainojen riskilisät euroalueella ja eräissä euroalueen maissa

(peruspistettä)

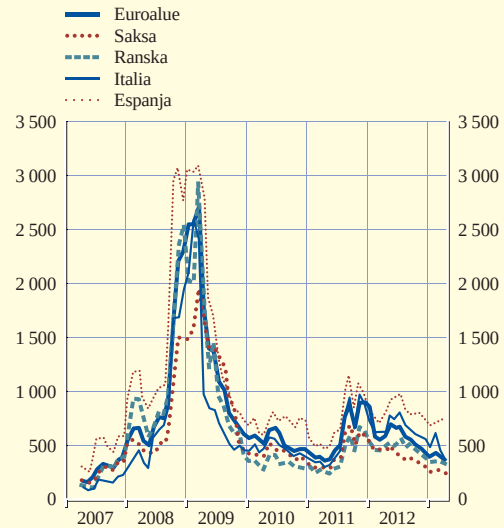

Lähteet: Merrill Lynch ja EKP:n laskelmat.
Huom. Tuorein havainto on huhtikuulta 2013. Riskilisät laskettu suhteessa swap-korkoihin ottaen huomioon maturiteettikorjaus. Keskimääräinen jäljellä oleva juoksuaika on kolmesta kuuteen vuotta.

ruspistettä. Nämä riskilisät ovat suhteellisen lähellä vuoden 2007 historiallisen alhaista tasoa[1], jolloin ei-investment grade -lainojen riskilisä oli noin 280 peruspistettä ja investment grade -lainojen riskilisä 45 peruspistettä.

Kriisimaiden ja muiden maiden välillä on edelleen merkittäviä eroja. Esimerkiksi Saksassa ja Ranskassa investment grade -yrityslainojen riskilisät ovat melkein palanneet vuoden 2007 tasolle, kun taas Espanjassa ja Italiassa ne ovat edelleen paljon korkeammat kuin vuonna 2007, joskin ne ovat laskeneet merkittävästi syyskuusta 2012. Kaiken kaikkiaan yrityslainojen riskilisien heterogeenisuus euroalueella esimerkiksi eräille euroalueen maille[2] lasketulla keskihajonnalla mitattuna alkoi laskea syyskuussa 2012 rahapolitiikan suoria operaatioita koskevan ilmoituksen jälkeen, joskin se on edelleen suurta.

Liikkeeseenlaskujen kasvu ja luottoluokituksiin liittyvien hintaerojen väheneminen

Euroalueen yrityslainojen riskilisien supistuminen saattaa olla merkki siitä, että sijoittajien suhtautuminen riskiin on muuttumassa sekä koetun riskin että riskinkarttamisen suhteen. Tämä näkyy alhaisen luottoluokituksen velan liikkeeseenlaskujen lisääntymisenä sekä hintadiskriminaation vähenemisenä luottoluokitukseltaan erilaisten yritysten välillä. Ensinnäkin euroalueen yrityslainojen yhteenlaskettu liikkeeseenlasku oli suurta vuonna 2012 ja jopa ennätyksellistä high yield -segmentissä vuonna 2012 sekä kesäkuuta 2013 edeltäneinä kuukausina (ks. kuvio C). Lisäksi high yield -lainojen osuus euroalueen yritysten kaikista liikkeeseenlaskuista kasvoi vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä 31 prosenttiin, mikä on selvästi enemmän kuin pitkän aikavälin keskiarvo 13 % vuodesta 1999 lähtien. Vaikka osa high yield -lainojen liikkeeseenlaskujen kasvusta voi johtua sijoittajien lisääntyneestä riskinottohalukkuudesta, se voi heijastaa myös markkinoiden koostumuksen muutosta yritysten luottoluokitusten yleisen laskun myötä sekä pankkirahoituksen korvaamista markkinarahoituksella vastaavasti kuin vuosina 2009–10. Toiseksi muutos suhtautumisessa luottoriskiin näkyy selvästi hintadiskriminaation vähenemisenä luottoluokitukseltaan heikompien yritysten liikkeeseen laskemaa velkaa kohtaan. Esimerkiksi investment grade -lainojen ja high yield -lainojen välinen tuottoero oli 270 peruspistettä huhtikuussa 2013 oltuaan korkeimmillaan 700 peruspistettä marraskuussa 2011. Riskilisien kapeneminen eri luottoluokkien välillä oli kuitenkin tätäkin selvempää ennen kriisiä, sillä toukokuussa 2007 tuottoero oli vain 120 peruspistettä. Tämä viittaa siihen, että sijoittajat edelleen erottelevat riskiluokkia enemmän kuin ennen kriisiä.

Taloudelliset tekijät yrityslainojen riskilisien taustalla

Yrityslainojen riskilisät kompensoivat sijoittajille sekä odotettuja yrityksen maksukyvyttömyydestä aiheutuvia tappioita (maksukyvyttömyyden todennäköisyyden ja todennäköisen tappion tulo) että tällaisiin tappioihin liittyvää epävarmuutta. Lisäksi ne saattavat sisältää kompensaatiota useista muista riskeistä kuin luottoriskeistä, esimerkiksi likviditeettiriskipreemio, joka tarkoittaa sijoittajien vaatimaa lisäkorvausta riskistä, että he eivät välttämättä kykene kaikissa tilanteissa myymään saamista muutoin kuin huomattavaan alennushintaan. Vuoden 2011 lopusta lähtien yrityslainojen riskilisien kehitys on heijastellut useita näistä tekijöistä ympäristössä, johon on vaikuttanut myös useita rahapoliittisia toimenpiteitä, kuten kolmivuotiset pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot sekä rahapolitiikan suorat operaatiot.

1 Tällä jaksolla riskilisät kaventuivat sijoittajien hakiessa korkeampaa tuottoa, mikä johti korkeampaan riskinottohalukkuuteen sijoittajien keskuudessa. Siten tämän jakson käyttämiseen vertailukohtana riskien hinnoittelussa on suhtauduttava varovaisesti.

2 Tietojen saatavuudesta johtuen keskihajonnat on laskettu seuraavien maiden luvuilla: Saksa, Ranska, Espanja, Italia, Alankomaat ja Belgia.

Ensinnäkin riskilisien nousu ennen heinäkuuta 2012 voidaan selittää kokonaistaloudellisen tilanteen heikkenemisellä, joka johti odotettujen konkurssitappioiden kasvuun, mikä näkyy osittain euroalueen pörssiyritysten odotettujen konkurssien lukumäärän kasvuna (ks. kuvio D). Sen jälkeen, kun syyskuussa 2012 ilmoitettiin rahapolitiikan suorista operaatioista, mikä johti euromääräisiin omaisuuseriin liittyvän koetun riskin laskuun, odotettu konkurssien lukumäärä alkoi laskea asteittain, kuten yrityslainojen riskilisätkin. Odotettu konkurssien lukumäärä euroalueella on kuitenkin edelleen verrattain korkea historiallisesti katsoen sekä suhteessa yrityslainojen riskilisiin. Siinä, missä yritysten odotettu maksukyvyttömyyden todennäköisyys euroalueella oli keskimäärin 0,1 % vuonna 2007, se oli 0,9 % maaliskuussa 2013, kun talousnäkymät olivat vaimeat.[3] Tämä saattaa osoittaa mahdollista epäsuhtaa yrityslainojen riskilisien ja maksukyvyttömyyden todennäköisyyden välillä. Riskilisissä havaittava maittainen heterogeenisuus (ks. kuvio A) voidaan selittää euroalueen maiden välisillä merkittävillä eroilla odotetuissa konkurssien lukumäärissä (ks. kuvio D).

Toiseksi alhainen korkotaso ja ympäri maailmaa toteutetut poikkeukselliset rahapoliittiset toimenpiteet ovat johtaneet sijoittajat etsimään korkeampaa tuottoa tarjoavia sijoitusmahdollisuuksia. Tämä sai riskillisempien omaisuuserien, kuten yrityslainojen, hinnat nousuun. Sijoittajien kysyntä kohdistui ensin korkean luottoluokituksen yrityslainoihin ja siitä asteittain yrityslainojen laatujakaumassa alaspäin.

3 Verrattaessa odotettuja konkurssien lukumääriä yritysten joukkolainojen riskilisiin on kuitenkin pidettävä mielessä, että eri indeksit eivät välttämättä sisällä samoja yrityksiä.

Kuvio C. Yrityslainojen liikkeeseenlasku euroalueella

(vuotuiset tiedot, milj. euroa)

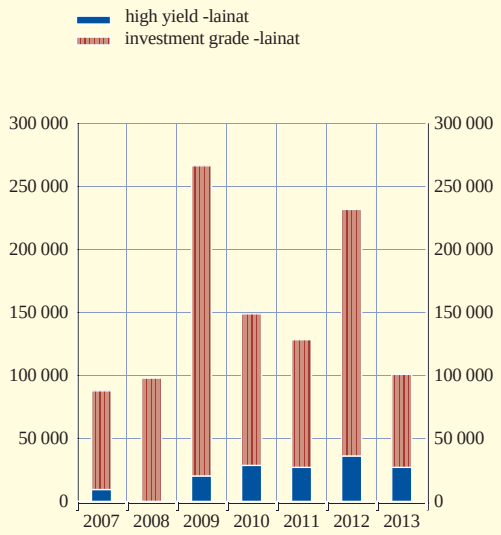

Lähteet: Dealogic ja EKP:n laskelmat.
Huom. Vuoden 2013 tiedot kattavat jakson tammikuu-toukokuu.

Kuvio D. Euroalueen pörssiyhtiöiden odotettu konkurssitodennäköisyys

(prosenttia)

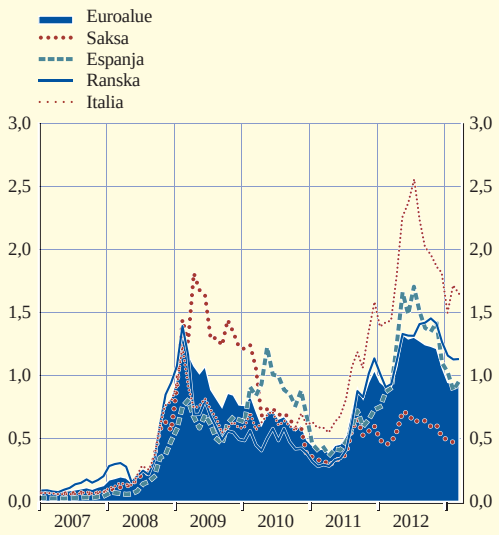

Lähteet: Moody's KMV ja EKP:n laskelmat.
Huom. Odotettu konkurssitodennäköisyys on määritelty todennäköisyytenä, että yrityksen omaisuuden arvo laskee maksukyvyttömyysrajan alle seuraavan vuoden aikana. Kunkin maan ja koko euroalueen osalta laskelma perustuu yksittäisten konkurssitodennäköisyyksien keskiarvoon omaisuuden arvolla painotettuna. Tuorein havainto on huhtikuulta 2013.

Kolmanneksi edellä mainittu liikkeeseenlaskujen lisääntyminen osoittaa, että yrityslainamarkkinoiden likviditeettitilanne on kohentunut, mikä on saattanut vähentää riskilisiin sisältyvää likviditeettipreemiota.

Yhteenvetona voidaan todeta, että vaikka absoluuttisesti euroalueen yritysten liikkeeseen laskemien joukkolainojen tuotot ovat saavuttaneet historiallisen matalan tason, riskilisät ovat edelleen jonkin verran korkeammat kuin vuonna 2007. Lisäksi liikkeeseenlaskuvolyymi kasvoi huomattavasti vuonna 2012 kohdistuen erityisesti heikommin luokitettuun velkaan. Kaiken kaikkiaan tämä kielii markkinatilanteen normalisoitumisesta, mikä edistää rahapolitiikan välittymistä. Samaan aikaan on kuitenkin mahdollista, että joissakin markkinasegmenteissä todellisten riskien hinnoittelu ei ole riittävää, ja tämä edellyttää tiivistä tarkkailua.

2.5 OSAKEMARKKINAT

Osakkeiden hinnat nousivat helmikuun lopun ja 5.6.2013 välisenä aikana noin 3 % euroalueella ja 6 % Yhdysvalloissa. Heikon talouskasvun leimaamassa ympäristössä osakkeiden hintakehitystä euroalueella tuki edelleen lähinnä epävarmuuden väheneminen kotimarkkinoilla sekä muiden omaisuuserien, kuten joukkolainojen, heikko tuotto. Yhdysvalloissa osakkeiden hintakehitys sai tukea talouskasvun elpymisestä saaduista merkeistä sekä hieman odotettua paremmista yritysten tuloksista. Osakemarkkinoiden epävarmuus euroalueella implisiittisellä volatiliteetilla mitattuna väheni hieman tarkastelujakson aikana. Kesäkuun alussa se oli suunnilleen samalla tasolla kuin vuoden 2012 puolivälistä lähtien keskimäärin.

Helmikuun lopun ja 5.6.2013 välisenä aikana euroalueen osakemarkkinoiden yleisindeksi nousi noin 3 % ja vastaava indeksi Yhdysvalloissa nousi 6 % (ks. kuvio 26). Euroalueella osakkeiden hinnat nousivat 4 % rahoitusalalla ja 2 % muilla toimialoilla kokonaisuutena. Samaan aikaan Yhdysvalloissa rahoitusalan osakkeet kehittyivät paremmin (8 %) muiden alojen yhtiöihin (5 %) verrattuna. Samaan aikaan Japanin yleisindeksi nousi noin 13 % kesäkuun alussa päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla.

Kuvio 26. Osakeindeksit

Lähde: Thomson Reuters.
Huom. Dow Jones Euro Stoxx (laaja) euroalueen osalta. Standard & Poor's 500 Yhdysvaltojen ja Nikkei 225 Japanin osalta.

Euroalueella osakkeiden hinnat nousivat huolimatta odotettua heikommista taloustiedoista, kuten ensimmäisen vuosineljänneksen BKT-luvuista ja keskeisistä kyselyihin perustuvista indikaattoreista. Osakemarkkinoiden positiivinen kehitys sai tukea kotimarkkinoiden epävarmuuden hälvenemisestä sekä vaihtoehtoisten sijoituskohteiden, kuten valtion- tai yrityslainojen tuottojen heikkoudesta (ks. osa 2.4).

Yhdysvalloissa osakemarkkinat hyötyivät jonkin verran talouskasvun piristymisestä saaduista merkeistä. Vaikka julkistetut talousluvut olivat edelleen epäyhtenäisiä, asunto- ja työmarkkinoiden kehitys oli varsin myönteistä. Myös yritysten

tulosjulkistukset pääasiassa tukivat markkinoiden tunnelmia, joskin liikevaihdon kasvu jäi useimmissa tapauksissa odotuksista. Tarkastelujakson loppua kohti markkinoiden spekulaatiot määrällisen elvytyksen asteittaisesta lopettamisesta vaikuttivat osakekursseihin negatiivisesti. Japanissa osakkeiden hinnat jatkoivat jyrkkää nousua sen jälkeen, kun Japanin keskuspankki ilmoitti uusista rahapoliittisista toimenpiteistä ja BKT:n kasvu vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä ylitti odotukset. Osakkeiden hinnat laskivat jakson loppua kohti ja kurssivaihtelu oli voimakasta, mikä rajoitti kokonaisnousua.

Osakemarkkinoiden epävarmuus euroalueella implisiittisellä volatiliteetilla mitattuna väheni hieman tarkastelujaksolla (19 prosenttiin helmikuun lopun 20 prosentista). Yhdysvalloissa se kasvoi hieman mutta pysyi edelleen vähäisempänä kuin euroalueella, noin 14 prosentissa (ks. kuvio 27). Vaikka implisiittinen volatiliteetti kasvoi molemmilla talousalueilla tarkastelujakson lopussa osittain siksi, että markkinat spekuloivat Yhdysvaltojen määrällisen elpymyksen asteittaisella päättymisellä, se pysyi jokseenkin samalla tasolla kuin keskimäärin vuoden 2012 jälkipuoliskosta lähtien.

Kuvio 27. Osakekurssien implisiittinen volatiliteetti

(vuotuisina prosentteina; päivähavaintojen viiden päivän liukuva keskiarvo)

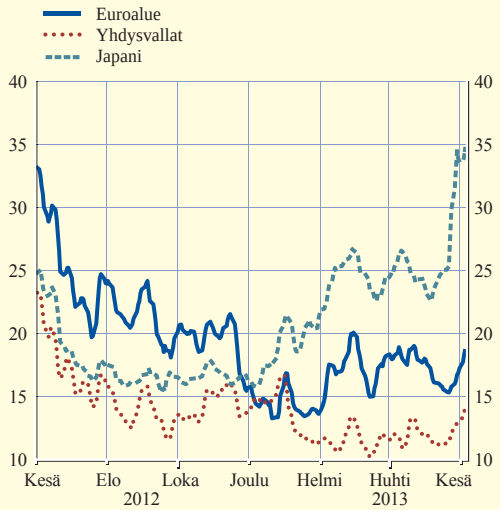

Lähde: Bloomberg.
Huom. Sarjat kuvaavat osakeindekseihin perustuvien optioiden hinnoista johdettua odotettua osakkeiden prosentteina laskettujen hinnanmuutosten keskihajontaa enintään kolmen kuukauden aikana. Osakeindeksit, joiden implisiittistä volatiliteettia kuvataan, ovat Dow Jones Euro Stoxx 50 euroalueen osalta, Standard & Poor's 500 Yhdysvaltojen osalta ja Nikkei 225 Japanin osalta.

Kaikki euroalueen osakemarkkinoiden toimialaindeksit nousivat tarkastelujaksolla (ks. taulukko 6). Nousu oli selvintä terveydenhuolto- ja rahoitusaloilla; ensin mainitulla osakekurssit nousivat noin

Taulukko 6. Hintojen muutokset Dow Jones Euro Stoxxin toimialakohtaisissa indekseissä

(hintojen muutokset prosentteina, ajanjakson loppu)

	Euro Stoxx	Raaka-aineet	Kulutus-palvelut	Kulutus-tavarat	Öljy ja kaasu	Rahoitus	Terveyden-hoito	Teollisuus	Tekniikka	Tele-viestintä	Perus-palvelut
Toimialan osuus yhteenlasketusta markkina-arvosta	100,0	10,6	7,1	18,0	6,7	21,5	6,4	14,9	5,1	4,1	5,7
Hintojen muutokset											
I/2012	9,5	14,2	5,2	15,3	1,4	11,3	5,5	12,7	21,6	-5,0	1,3
II/2012	-8,4	-8,3	-5,3	-4,6	-9,3	-13,7	5,0	-8,5	-16,1	-10,6	-8,2
III/2012	7,9	13,2	8,3	5,7	7,7	12,0	7,4	6,5	10,8	-1,0	2,1
IV/2012	6,8	6,0	9,4	8,8	0,8	11,5	4,2	9,7	12,1	-8,1	-4,0
I/2013	2,0	1,1	10,1	7,9	-3,7	-5,1	10,9	4,9	3,9	-3,1	-4,4
Huhtikuu 2013	2,3	0,3	0,6	-0,5	2,8	7,7	2,0	-0,9	-0,3	6,1	6,1
Toukokuu 2013	2,5	4,0	0,2	3,4	0,1	4,3	-0,9	4,7	3,3	-3,9	-2,1
28.2.–5.6.2013	2,6	1,7	1,8	2,8	0,8	3,9	6,2	1,8	1,3	2,2	2,6

Lähteet: Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.

6 % ja jälkimmäisellä 4 %. Yhdysvalloissa toimialaindekseistä voimakkaimmin nousivat terveydenhuolto, rahoitusala ja kuluttajapalvelut, joista jokainen nousi yli 8 %. Raaka-aine- sekä öljy- ja kaasuala jäivät yleisestä kehityksestä sekä euroalueella että Yhdysvalloissa, kun öljyn ja hyödykkeiden hinnat laskivat.

Dow Jones Euro Stoxx -indeksiin kuuluvien euroalueen rahoitusalan yritysten ja muiden yritysten tulostiedot osoittavat, että toteutuneiden tulosten negatiivinen kasvuvauhti edellisten 12 kuukauden aikana kiihtyi jonkin verran tarkastelujakson aikana eli helmikuun noin -4 prosentista noin -6 prosenttiin toukokuussa. Rahoitusalan tuloskasvu oli edelleen voimakkaan negatiivista, ja se heikkeni hieman kolmen viime kuukauden aikana (helmikuun -20 prosentista -21 prosenttiin). Tästä huolimatta rahoitusalan yhtiöiden tulosjulkistukset johtivat useimmissa tapauksissa pieneen kurssinousuun, sillä tulokset olivat kuitenkin markkinoiden pessimistisiä odotuksia parempia. Muillakin toimialoilla tuloskasvu oli negatiivista, joskin vähäisessä määrin. Yleensä ottaen euroalueen ei-rahoitusalan yhtiöiden tulokset jäivät markkinoiden odotuksista, mutta tämä ei vaikuttanut merkittävästi osakemarkkinoiden kehitykseen kokonaisuutena. Markkinaosapuolet odottavat osakekohtaisten tulosten elpyvän 12 seuraavan kuukauden aikana (11 %) ja kasvavan pitkällä aikavälillä hieman eli noin 9 % vuosittain, eli odotukset ovat pysyneet jokseenkin muuttumattomina helmikuisista (ks. kuvio 28).

Kuvio 28. Osakekohtaisten tuotto-odotusten kasvu Yhdysvalloissa ja euroalueella

(vuotuisina prosentteina, kuukausihavaintoja)

Lähteet: Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.

Huom. Tuotto-odotusten kasvu perustuu Dow Jones Euro Stoxx -indeksiin euroalueen osalta ja Standard & Poor´s 500 -indeksiin Yhdysvaltojen osalta.

1) Lyhyen aikavälin odotukset tarkoittavat 12 kuukauden päähän ulottuvia analyytikkojen odotuksia (vuotuinen kasvuvauhti).

2) Pitkän aikavälin odotukset tarkoittavat 3–5 vuoden päähän ulottuvia analyytikkojen odotuksia (vuotuinen kasvuvauhti).

2.6 YRITYSTEN RAHOITUSVIRRAT JA RAHOITUSASEMA

Euroalueen yritysten rahoituksen reaalikustannukset pysyivät ennallaan tammi- ja huhtikuun 2013 välisenä aikana. Tähän oli syynä sekä markkinaehtoisen velkarahoituksen että osakerahoituksen kustannusten pieneneminen ja vastaavasti pankkilainojen kustannusten suureneminen. Rahoitusvirroissa pankkien antolainaus yrityksille väheni edelleen tammikuusta huhtikuuhun 2013 vuositasolla lähes samaan tahtiin kuin vuoden 2012 lopulla. Yritysluotonannon väheneminen johtuu lähinnä pankkien tiukoista luottokriteereistä osassa euroaluetta sekä heikosta talouskasvusta. Viimeksi mainittu on syynä myös velkapaperien vähäisempään liikkeeseenlaskuun, joka on pysynyt kuitenkin runsaana suotuisten hintaehtojen vuoksi sekä siksi, että pankkilainoja on mahdollisesti korvattu muilla rahoituslähteillä.

RAHOITUSOLOT

Euroalueen yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannukset pysyivät ennallaan 3,2 prosentissa tammi- ja huhtikuun 2013 välisenä aikana (ks. kuvio 29). Pankkilainojen kustannusten kasvaessa nimittäin markkinaehtoisen velkarahoituksen ja osakerahoituksen kustannukset vastaavasti alenivat. Reaalikustannukset lasketaan painottamalla eri rahoituslähteistä saatavan rahoituksen kustannukset saadun rahoituksen määrällä (arvostusmuutosten vaikutuksista puhdistettuna). Sekä osakerahoituksen että markkinaehtoisen velkarahoituksen reaalikustannukset supistuivat tarkastelujaksolla: osakerahoituksen kustannukset 6,6 prosenttiin ja markkinaehtoisen velan kustannukset 0,6 prosenttiin. Lyhyt- ja pitkäaikaisten yritysluottojen reaalikorot sen sijaan nousivat aavistuksen verran tammi- ja huhtikuun 2013 välisenä aikana. Lyhytaikaisten luottojen reaalikorot nousivat 1,3 prosenttiin ja pitkäaikaisten luottojen 1,6 prosenttiin. Tuoreemmat tiedot osoittavat markkinaehtoisen velkarahoituksen kustannusten pienenneen edelleen: sekä markkinaehtoisen velan että osakerahoituksen reaalikustannukset supistuivat noin 0,10 prosenttiyksikköä toukokuussa. Pitemmällä aikavälillä tarkasteltuina euroalueen yritysten rahoituksen reaaliset kokonaiskustannukset olivat huhtikuussa 2013 alimmillaan sitten vuoden 1999. Alimmillaan olivat myös markkinaehtoisen velkarahoituksen reaalikustannukset, kun taas pankkilainojen reaalikustannukset olivat vain hieman suuremmat kuin vuoden 1999 jälkeinen alin taso, joka saavutettiin vuoden 2013 alussa.

Kuvio 29. Euroalueen yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannukset

(vuotuisina prosentteina, kuukausihavaintoja)

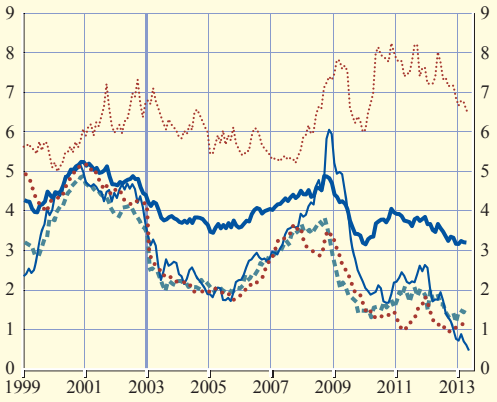

Lähteet: EKP, Thomson Reuters, Merrill Lynch ja Consensus Economicsin ennusteet.
Huom. Yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannukset lasketaan pankkilainojen, velkapapereiden ja osakkeiden kustannusten painotettuna keskiarvona niiden kannan määrien perusteella ja deflatoituna inflaatio-odotuksilla (ks. maaliskuun 2005 Kuukausikatsauksen kehikko ”Euroalueen yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannus”). Rahalaitosten yhdenmukaistettujen antolainauskorkojen käyttöönotto vuoden 2003 alussa aiheutti katkoksen aikasarjatilastossa. Kesäkuusta 2010 alkaen tiedot eivät välttämättä ole täysin vertailukelpoisia aiempien tietojen kanssa niiden metodologisten muutosten vuoksi, joita EKP:n asetusten EKP/2008/32 ja EKP/2009/7 (asetuksen EKP/2001/18 muuttamiseksi) täytäntöönpanosta on aiheutunut.

Rahalaitosten myöntämien uusien yrityslainojen nimelliskorot nousivat hieman tammikuusta huhtikuuhun 2013 pienissä (enintään miljoonan euron) lainoissa, vaihtuvakorkoisissa ja koroltaan alun perin alle vuodeksi sidotuissa suurissa (yli miljoonan euron) lainoissa sekä koroltaan alun perin yli viideksi vuodeksi sidotuissa suurissa lainoissa (ks. taulukko 7). Tarkastelujaksolla havaittu yrityslainojen korkokehitys koko euroalueella viittaa siis siihen, että joulukuuhun 2012 saakka toteutetut ohjauskorkojen laskut eivät ole enää välittyneet yrityslainojen korkoihin. Euroalueen kokonaiskehitys pitää kuitenkin sisällään suuria maakohtaisia eroja.

Kolmen kuukauden rahamarkkinakorot laskivat tarkastelujaksolla 0,02 prosenttiyksikköä, ja valtion kahden vuoden joukkolainojen tuotot alenivat 0,27 prosenttiyksikköä koko euroalueella (ks. huomautus taulukossa 7). AAA-luokituksen saaneiden valtion seitsemän vuoden joukkolainojen tuotot supistuivat tuntuvammin (0,48 prosenttiyksikköä). Lisäksi pienten ja suurten yrityslainojen korkoerot pienenivät hieman tarkastelujaksolla lyhyissä maturiteeteissa ja suurenivat pitkissä maturiteeteissa.

Taulukko 7. Rahalaitosten yrityksille myöntämien uusien lainasopimusten korot

(vuotuinen korko, peruspisteinä)

	Maalis 2012	Kesä 2012	Syys 2012	Joulu 2012	2013 Maalis	2013 Huhti	Muutos peruspisteinä huhtikuuhun 2013 saakka[1)] Tammi 2012	Tammi 2013	Maalis 2013
Rahalaitosten antolainauskorot									
Sekkiluotot yrityksille	4,39	4,19	3,96	3,94	3,92	3,90	-55	-7	-2
Enintään miljoonan euron lainat yrityksille									
Vaihtuvakorkoiset ja koroltaan alun perin enintään vuodeksi sidotut	4,20	4,08	3,87	3,79	3,75	3,86	-52	6	11
Koroltaan alun perin yli viideksi vuodeksi sidotut	4,21	4,00	3,64	3,41	3,49	3,42	-78	3	-7
Yli miljoonan euron lainat yrityksille									
Vaihtuvakorkoiset ja koroltaan alun perin enintään vuodeksi sidotut	2,52	2,56	2,21	2,28	2,12	2,21	-59	1	9
Koroltaan alun perin yli viideksi vuodeksi sidotut	3,46	3,28	3,01	2,90	2,85	2,99	2	3	14
Lisätieto									
Kolmen kuukauden rahamarkkinakorko	0,78	0,65	0,22	0,19	0,21	0,21	-92	-2	0
Valtion kahden vuoden joukkolainan tuotto	0,39	0,27	0,07	-0,01	0,07	0,04	-41	-27	-3
Valtion seitsemän vuoden joukkolainan tuotto	1,90	1,69	1,26	1,07	1,10	0,95	-103	-48	-15

Lähde: EKP.
1) Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.
Huom. Valltion joukkolainojen tuotot viittaavat euroalueen joukkolainojen tuottoihin, jotka perustuvat EKP:n tietoihin AAA-luokituksen saaneista joukkolainoista (perustuvat Fitchin luokituksiin). Näihin sisältyvät nykyisin Itävallan, Suomen, Ranskan, Saksan ja Alankomaiden valtion joukkolainat.

Yritysten markkinaehtoisen velan kokonaiskustannusten ja valtion joukkolainojen tuottojen väliset erot pienenivät 0,09 prosenttiyksikköä tammi- ja toukokuun 2013 välisenä aikana. Tämä johtui siitä, että sekä investointiluokkaan kuuluvien että siihen kuulumattomien joukkolainojen tuotot ovat supistuneet jo seitsemän vuoden ajan (ks. kuvio 30). Taustalla oli rahoitusmarkkinoiden luottamuksen yleinen koheneminen kyseisellä jaksolla sekä sijoittajien lisääntynyt tuottohakuisuus ja riskinottohalukkuuden yleinen kasvu. Erot BBB-luokituksen saaneiden yritysten joukkolainojen tuottoihin pienenivät enemmän (0,35 prosenttiyksikköä) kuin erot AA-luokituksen saaneiden joukkolainojen tuottoihin (0,14 prosenttiyksikköä) ja A-luokituksen saaneiden joukkolainojen tuottoihin (0,19 prosenttiyksikköä).

Kuvio 30. Yritysten joukkolainojen tuottoerot

(peruspisteinä, kuukausikeskiarvoja)

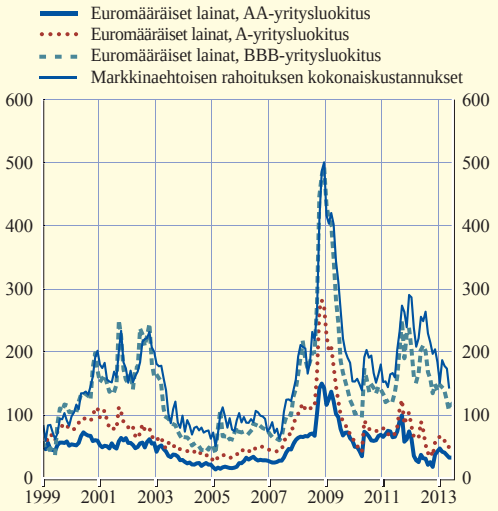

Lähteet: Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.
Huom. Yritysten joukkolainojen tuottoerot on laskettu suhteessa AAA-luokituksen saaneiden valtion joukkolainojen tuottoihin. Markkinaehtoisen rahoituksen kokonaiskustannusten laskenta perustuu investointiluokkaan kuuluvien euromääräisten yrityslainojen keskimääräistä tuottoa kuvaavaan Merrill Lynchin indeksiin ja euromääräisten high yield -yrityslainojen tuottoindeksiin. Indeksit painotetaan niiden kannan määrillä.

RAHOITUSVIRRAT

Euroalueen yritysten kannattavuus heikkeni vuoden 2013 alussa, koska talouskasvu vaimeni sekä vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä että vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä. Euroalueen pörssiyhtiöiden osakekohtaisten tuottojen vuotuinen muutosvauhti hidastui euroalueella helmikuun 0,8 prosentista -1,29 prosenttiin toukokuussa 2013 (ks. kuvio 31). Markkinalähteistä johdettujen indikaattorien perusteella markkinaosapuolet odottavat tuottojen asteittain paranevan ja muuttuvan positiivisiksi tämän vuoden jälkipuoliskolla.

Kuvio 31. Pörssiyhtiöiden osakekohtainen tuotto euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

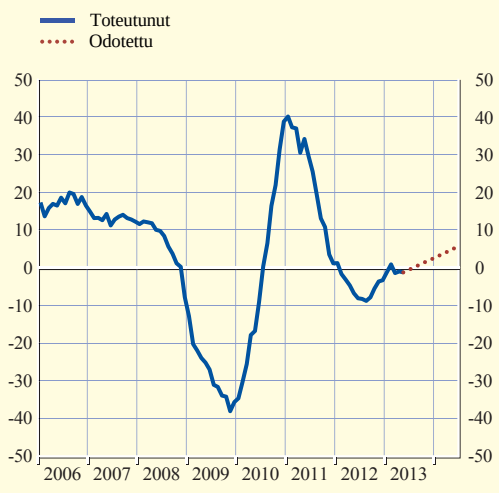

Lähteet: Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.

Kuvio 32. Yritysten ulkoisen pankki- ja markkinarahoituksen hankinta eriteltynä

(vuotuinen prosenttimuutos)

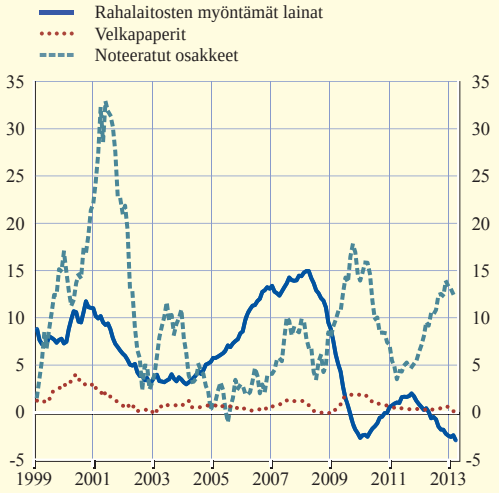

Lähde: EKP.
Huom. Noteeratut osakkeet ovat euromääräisiä.

Yritysten ulkoisten rahoituslähteiden tarkastelu osoittaa, että rahalaitosten myöntämien yrityslainojen vuotuinen muutosvauhti pysyi vuoden 2012 viimeiseen neljännekseen verrattuna käytännössä ennallaan eli -2,4 prosentissa vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä. Lainankysyntää vaimensivat heikot talousnäkymät ja yritysten vähäinen luottamus sekä se, että yrityksillä oli käytettävissään muita ulkoisia rahoituslähteitä (kuten velkapapereita). Pankit sovelsivat myös edelleen tiukkoja luottokriteereitä vaikeuksissa olevissa maissa, mikä on heikentänyt luotontarjontaa reaalitaloudelle.

Jokseenkin runsas velkapapereiden liikkeeseenlasku kompensoi osittain rahalaitosten myöntämien yrityslainojen vähenemistä ja viittaa siihen, että joillakin markkinalohkoilla osa pankkirahoituksesta on korvattu markkinarahoituksella (ks. kuvio 32). Yritysten velkapapereiden liikkeeseenlaskun vuotuista kasvua ovat osittain siivittäneet suotuisat hintaehdot, mutta se on kuitenkin jonkin verran vaimentunut vuoden 2013 alusta. Kasvu putosi 12,5 prosenttiin maaliskuussa 2013. Velkapapereiden liikkeeseenlaskun vaimentuminen johtui lähinnä siitä, että yritykset laskivat aiempaa vähemmän liikkeeseen pitkäaikaisia kiinteäkorkoisia velkapapereita. Tätä kehitystä kompensoi osittain se, että vaimeana pysytellyt lyhytaikaisten velkapapereiden liikkeeseenlasku alkoi jälleen lisääntyä. Koska eurooppalaiset yritysvelkamarkkinat ovat hyvin keskittyneet, kokonaistasolla havaitut muutokset voivat johtua muutaman suuren liikkeeseenlaskijan toimista. Viimeaikaiset muutokset eivät siis välttämättä johdu euroalueen sisäisestä kokonaistaloudellisesta tilanteesta, kuten talouskasvusta, yleisestä epävarmuudesta tai suhteellisista varallisuushinnoista. Ne johtuvat näkökohdista, jotka ohjaavat suurten liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseenlaskutoimia ja joita ovat muun muassa yrityksen sisäinen velanhallinta, likviditeetinhallinta sekä fuusioita ja yritysostoja koskevat suunnitelmat. Yritysten noteerattujen osakkeiden liikkeeseenlaskun vuotuinen kasvuvauhti pysyi samalla jaksolla suurin piirtein ennallaan eli vaimeana.

Pankkien myöntämien yrityslainojen vuotuinen kasvuvauhti pysyi vakaana vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä. Tämä johtui siitä, että maturiteetiltaan alle vuoden pituisten lainojen vuosikasvu

Taulukko 8. Yritysten rahoituksen hankinta

(prosenttimuutos, vuosineljänneksen lopussa)

	Vuotuinen kasvuvauhti				
	2012 I	2012 II	2012 III	2012 IV	2013 I
Rahalaitosten lainat	0,3	-0,6	-1,5	-2,3	-2,4
Enintään vuoden	-0,3	-1,6	-2,0	0,1	1,4
Yli vuoden ja enintään 5 vuoden	-3,1	-2,7	-4,1	-5,3	-5,8
Yli 5 vuoden	1,6	0,5	-0,4	-2,3	-3,0
Liikkeeseen lasketut velkapaperit	8,0	10,5	12,4	13,9	12,5
Lyhytaikaiset	13,1	28,8	3,3	2,8	8,3
Pitkäaikaiset, *joista:*[1)]	7,5	8,7	13,4	15,0	12,9
Kiinteäkorkoiset	8,1	9,5	14,2	16,4	14,2
Vaihtuvakorkoiset	-1,9	-1,8	1,1	-1,8	-0,9
Noteeratut osakkeet	0,3	0,3	0,4	0,5	0,1
Lisätieto[2)]					
Rahoituksen hankinta yhteensä	2,0	1,5	1,1	1,0	-
Lainat yrityksille	1,6	0,9	1,0	-0,2	-
Vakuutustekninen vastuuvelka[3)]	1,4	1,4	1,4	1,1	-

Lähteet: EKP, Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Tämän taulukon tiedot (paitsi lisätiedot) perustuvat raha- ja pankkitilastoihin ja arvopapereiden liikkeeseenlaskuja koskeviin tilastoihin. Pieniä eroja rahoitustilinpidon tietoihin nähden saattaa ilmetä lähinnä arvostusmenetelmien erojen vuoksi.

1) Kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten velkapapereiden summa ei välttämättä täsmää pitkäaikaisten velkapapereiden yhteismäärän kanssa, koska tässä taulukossa ei esitetä erikseen nollakorkoisia pitkäaikaisia arvopapereita, joihin liittyy arvostusvaikutuksia.

2) Tiedot perustuvat sektorin mukaisen rahoitustilinpidon neljännesvuositilastoihin. Yritysten rahoituksen hankinta käsittää lainat, liikkeeseen lasketut velkapaperit, osakkeet ja osuudet, vakuutusteknisen vastuuvelan, muut velat ja johdannaiset.

3) Sisältää eläkerahastot.

parani vuoden 2012 viimeisen neljänneksen 0,1 prosentista 1,4 prosenttiin vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä, ja maturiteetiltaan keskipitkien ja pitkien lainojen vuotuinen kasvuvauhti vastaavasti pieneni (ks. taulukko 8).

Euroalueen pankkien luotonantokyselyn tulokset vuoden 2013 ensimmäiseltä neljännekseltä osoittavat, että lainojen nettokysyntä väheni yrityksissä kutakuinkin samaa tahtia kuin vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä (ks. kuvio 33). Kyselyyn vastanneiden pankkien mukaan kysynnän heikkeneminen johtui edellisten vuosineljännesten tapaan lähinnä yritysten vähäisemmästä tarpeesta rahoittaa kiinteitä investointeja. Fuusioiden ja yritysostojen vähäisemmät rahoitustarpeet heikensivät nekin lainankysyntää, mutta varastojen ja käyttöpääoman rahoitustarpeet vaikuttivat keskimäärin vähemmän lainankysynnän jatkuvaan vaimenemiseen. Yritysluottojen myöntämiskriteereja tiukennettiin yhä melko tasaisesti vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä. Tiukentumisen pääasiallisena syynä olivat edelleen käsitykset etenkin heikentyviin talouskasvuodotuksiin liittyvistä ja eri toimialoja koskevista riskeistä. Pankkien rahoituskustannusten ja taserajoitteiden vaiku-

Kuvio 33. Lainojen kasvu ja yritysten lainankysyntään vaikuttavat tekijät

(vuotuinen prosenttimuutos, nettomääräinen prosenttiosuus)

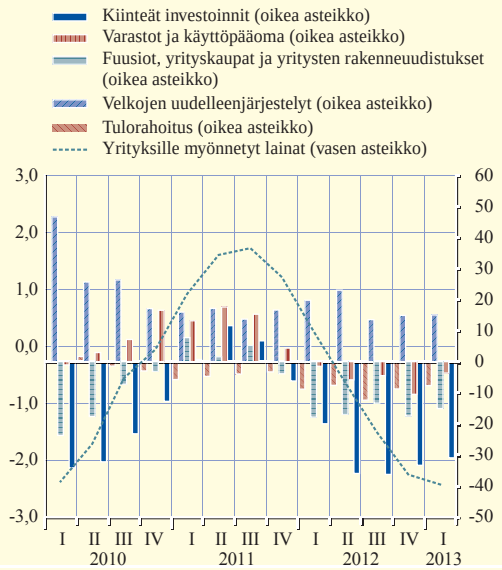

Lähde: EKP.

Huom. Nettomääräinen prosenttiosuus viittaa eroon lainankysynnän kasvuun vaikuttaneista tekijöistä ilmoittaneiden pankkien ja lainankysynnän vähenemiseen vaikuttaneista tekijöistä ilmoittaneiden pankkien määrässä.

Kuvio 34. Yritysten säästäminen, rahoituksen hankinta ja investoinnit

(neljän neljänneksen liukuvia summia, % bruttoarvonlisäyksestä)

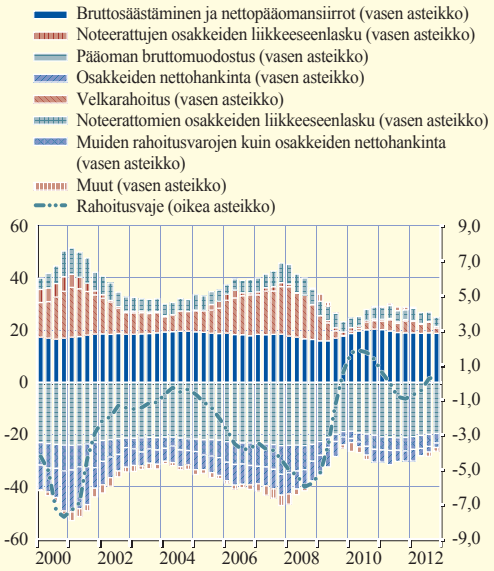

Lähde: Euroalueen tilinpidon tilastot.
Huom. Velkarahoitus käsittää lainat, velkapaperit ja eläkerahastojen vastuuvelat. Muut-erään sisältyvät johdannaiset, muut nettoutetut velat/saamiset ja korjauserät. Yrityksen sisäiset lainat on nettoutettu. Rahoitusvaje tarkoittaa nettoluotonantoasemaa, joka suunnilleen vastaa bruttosäästämisen ja pääoman bruttomuodostuksen välistä eroa.

Kuvio 35. Yritysten velkasuhteita

(prosentteina)

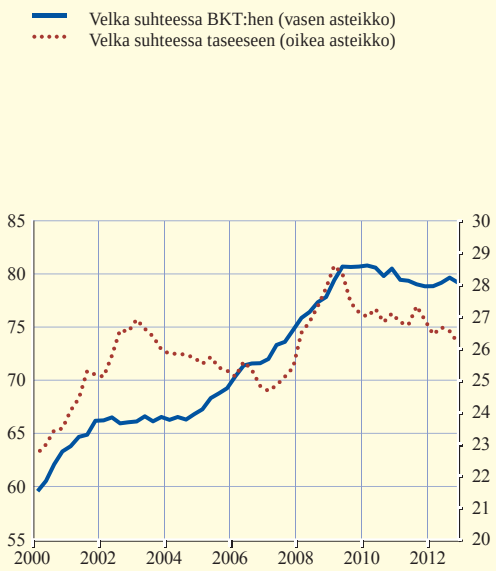

Lähteet: EKP, Eurostat ja EKP:n laskelmat.
Huom. Velka perustuu sektorin mukaisen rahoitustilinpidon neljännesvuositilastoihin. Siihen sisältyvät lainat (pl. yrityksen sisäiset lainat), liikkeeseen lasketut velkapaperit ja eläkerahastojen vastuuvelat.

tus sen sijaan väheni jonkin verran, kun pankit kertoivat pääomapositioiden vahvistuneen ja tunnelman rahoitusmarkkinoilla kohenneen kesästä 2012. Pankit arvelevat yritysluottojen myöntämiskriteerien hieman tiukentuvan vuoden 2013 toisella neljänneksellä.

Yritysten rahoitusvaje (nettoluotonotto) – eli ero yritysten tulorahoituksen (bruttosäästämisen) ja pääoman bruttomuodostuksen välillä suhteessa niiden tuottamaan bruttoarvonlisäykseen – pysyi pienenä (eli yritykset olivat nettoluotonantoasemassa). Rahoitusvaje muuttui vuoden 2012 kolmannen neljänneksen 0,2 prosentista 0,4 prosenttiin vuoden neljännellä neljänneksellä (ks. kuvio 34). Tämä johtui lähinnä siitä, että yritykset hankkivat nettomääräisesti vähemmän osakkeita ja rahoitusvaroja. Yritysten bruttosäästäminen noudatteli kaiken kaikkiaan vuoden 2000 jälkeistä pitkän aikavälin keskiarvoa.

RAHOITUSASEMA

Euroalueen integroidun tilinpidon tietojen mukaan yrityssektorin velkaantuminen väheni hieman vuoden 2012 neljännellä neljänneksellä. Yritysten velka pieneni edelleen suhteessa BKT:hen vuoden 2012 kolmannen neljänneksen 79,7 prosentista 79,2 prosenttiin neljännellä neljänneksellä. Yritysten velkaantumisaste (velka suhteessa taseeseen) pieneni 26,5 prosentista 26,2 prosenttiin. Myös yritysten velka suhteessa bruttotoimintaylijäämään pieneni samalla tarkastelujaksolla hieman: 408,3 prosentista 407,9 prosenttiin. Muutokset osoittavat, että vuosina 2009–2010 alkanut yrityssektorin velkaantumisen purkaminen kiihtyi jonkin verran. Edellä mainitut muutokset ovat jokseenkin vähäisiä, kun niitä verrataan huippulukemiin. Muutoksia on kuitenkin tapahtunut heikosta talouskasvusta huolimatta. Yritysten kokonaiskorkorasitus pieneni edelleen jonkin verran vuoden 2012 neljännellä

neljänneksellä. Se oli 13,9 % suhteessa niiden bruttotoimintaylijäämään (ks. kuvio 36). Muutos johtui osin tavanomaisista ja epätavanomaisista rahapoliittisista toimista.

Kuvio 36. Yritysten korkorasitus

(neljän neljänneksen liukuva summa, % bruttotoiminta-ylijäämästä)

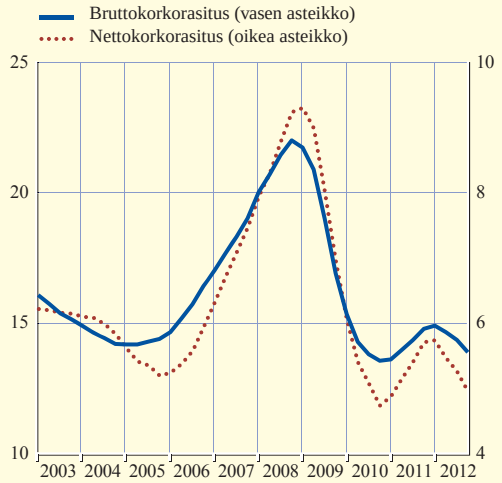

Lähde: EKP.
Huom. Nettokorkorasitus määritellään yritysten korkomenojen ja korkotulojen eroksi suhteessa niiden bruttotoimintaylijäämään.

2.7 KOTITALOUKSIEN RAHOITUSVIRRAT JA RAHOITUSASEMA

Vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä euroalueen kotitalouksien rahoitustilannetta leimasivat pankkien antolainauskorkojen epäyhtenäinen kehitys sekä huomattavat maakohtaiset erot. Kotitalouksille myönnettyjen rahalaitoslainojen vuotuinen kasvuvauhti (josta on poistettu lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutus) pysyi vuodenvaihteessa heikkona, ja se oli 0,3 % huhtikuussa 2013. Viimeisimmät tiedot viittaavat siihen, että kotitalouksien luotonotto pysyy edelleen vaimeana osittain siksi, että kotitaloudet joutuvat monissa maissa vähentämään velkojaan. Kotitalouksien velka suhteessa käytettävissä oleviin bruttotuloihin on arvioiden mukaan kuitenkin suurentunut hieman lisää ensimmäisellä vuosineljänneksellä, kun tulojen kasvu on pysähtynyt ja velka hieman kasvanut. Kotitalouksien korkorasitus on pysynyt suurin piirtein ennallaan.

RAHOITUSOLOT

Euroalueen kotitaloussektorin rahoituskustannukset kehittyivät hieman epäyhtenäisesti vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä ja huhtikuussa. Tähän voi olla syynä markkinakorkojen muutosten vaikutusten tyypillisen hidas välittyminen sekä se, että euroalueen joissakin osissa ilmeni edelleen häiriöitä EKP:n ohjauskorkojen välittymisessä. Rahalaitosten kotitalouksille myöntämistä lainoista perittävien korkojen kehitys euroalueella vaihteli luottoluokan ja luoton maturiteetin mukaan, ja myös maakohtaisessa kehityksessä oli edelleen suuria eroja. Myös vähittäis- ja markkinakorkojen väliset erot kehittyivät siis epäyhtenäisesti.

Korot pysyivät ensimmäisellä vuosineljänneksellä suurin piirtein ennallaan uusissa lyhytaikaisissa asuntolainoissa (eli vaihtuvakorkoisissa lainoissa ja lainoissa, joiden korot on sidottu alun perin enintään vuodeksi) vuoden 2012 neljänteen neljännekseen verrattuna. Näin ollen markkinakorkojen ja lyhytaikaisten lainojen korkojen välinen ero pysyi pidemmän aikavälin tarkastelussa jokseenkin suurena. Keskipitkän ja pitkän aikavälin lainoissa (eli lainoissa, joiden korot on sidottu alun perin 1–5 vuodeksi tai 5–10 vuodeksi) korot sen sijaan laskivat ennätyksellisen alas mutta nousivat hieman ensimmäisen vuosineljänneksen lopussa (ks. kuvio 37).

Uusien lyhyt- ja pitkäaikaisten kulutusluottojen korot nousivat vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä. Keskipitkän aikavälin lainojen korot sen sijaan hieman laskivat. Huhtikuussa kulutusluottojen korot laskivat uudelleen kaikissa maturiteeteissa.

Huhtikuussa 2013 tehdyn pankkien luotonantokyselyn tulokset osoittavat, että euroalueen pankit tiukensivat kotitalouksien asuntolainojen ja kulutusluottojen myöntämiskriteerejä ensimmäisellä

vuosineljänneksellä odotettua enemmän mutta vähemmän kuin vuoden 2012 neljännellä neljänneksellä. Lisätietoja on toukokuun 2013 Kuukausikatsauksen kehikossa ”The results of the euro area bank lending survey for the first quarter of 2013”. Pankkien luotonantokyselyn mukaan kriteerien tiukentaminen johtui pääasiallisesti yleisiä talousnäkymiä ja asuntomarkkinoiden näkymiä koskevista odotuksista. Kotitalouksille myönnetyistä keskitason riskin lainoista perityt pankkien marginaalit pienenivät, ja riskilainoista perityt marginaalit suurenivat. Luotonmyöntämiskriteerien tiukentamisessa käytettiin lisäksi muita kuin hintaehtoja, kuten vakuusvaatimuksia ja lainojen erääntymisaikoja.

RAHOITUSVIRRAT

Antolainaus euroalueen kotitaloussektorille väheni edelleen yhteismäärältään vuoden 2012 neljännellä neljänneksellä (viimeisin neljännes, jolta euroalueen tilinpidon tietoja on saatavilla). Tämä johtui rahalaitosten vaimeasta antolainauksesta. Kotitalouksille myönnettyjen lainojen yhteismäärän vuotuinen kasvuvauhti pienenikin 0,2 prosenttiin edellisen vuosineljänneksen 0,3 prosentista. Vuoden 2013 ensimmäistä neljännestä koskevat arviot viittaavat siihen, että kotitalouksille myönnettyjen lainojen yhteismäärän vuotuinen kasvuvauhti on hieman suurentunut (ks. kuvio 38). Kotitalouksille myönnettyjen rahalaitoslainojen yhteismäärän vuotuinen kasvuvauhti (josta lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutusta ei ole poistettu) suureni 0,5 prosenttiin neljännellä vuosineljänneksellä, kun se oli edellisellä vuosineljänneksellä ollut 0,0 %. Lainojen myynti ja arvopaperistaminen – jotka johtavat usein kotitalouksien lainojen siirtelyyn rahalaitossektorin ja muiden rahoituksenvälittäjien välillä – vähenivät edelleen neljännellä vuosineljänneksellä, joten kotitalouksille myönnettyjen muiden kuin rahalaitoslainojen vuotuinen kasvuvauhti pieneni 0,3 prosenttiin edellisen vuosineljänneksen 1,9 prosentista.

Tiedot, joita rahalaitokset ovat jo toimittaneet vuoden 2013 ensimmäiseltä neljännekseltä ja huhtikuulta 2013, osoittavat, että kotitalouksille suunnatun luotonannon vuotuinen kasvuvauhti (josta on poistettu lainojen myynnin ja arvopape-

Kuvio 37. Rahalaitosten kotitalouksille myöntämien asuntolainojen korot

(vuotuisina prosentteina, ilman kuluja, uusien lainasopimusten korkoja)

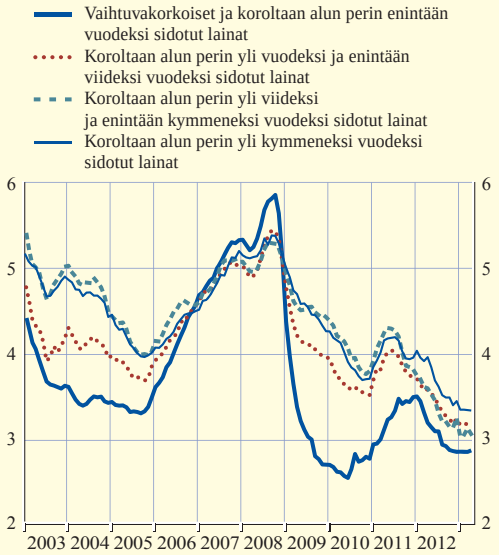

Lähde: EKP.

Kuvio 38. Kotitalouksille myönnetyt lainat yhteensä

(vuotuinen prosenttimuutos, prosenttiyksikköinä, vuosineljänneksen lopussa)

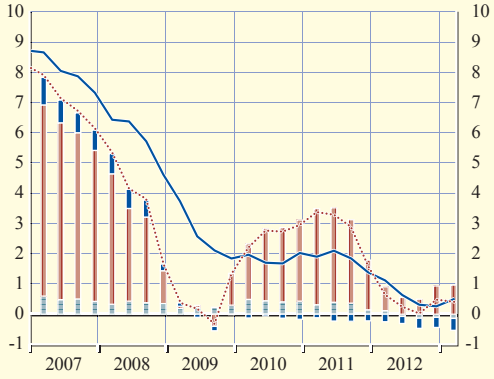

Lähde: EKP.
Huom. Lainat yhteensä käsittävät kaikkien institutionaalisten sektorien kotitalouksille myöntämät lainat mukaan lukien ulkomaiset lainat. Vuoden 2013 ensimmäiseltä neljännekseltä kotitalouksille myönnettyjen lainojen yhteismäärä on arvioitu raha- ja pankkitilastojen transaktiotietojen perusteella. Teknisiä huomautuksia -osassa on tietoja kasvuvauhtien laskentaan liittyvistä eroista rahalaitosten lainojen ja lainojen yhteismäärän välillä.

ristamisen vaikutus) oli 0,4 % ensimmäisellä vuosineljänneksellä ja 0,3 % huhtikuussa. Se oli siis hieman pienempi kuin vuoden 2012 neljännellä neljänneksellä, jolloin se oli ollut 0,7 %. Pienempi kasvu viittaa siihen, että uusien lainojen myöntäminen oli vaisua (ks. yksityiskohtaiset tiedot osassa 2.1).

Rahalaitosten myöntämien asuntolainojen vuotuinen kasvuvauhti (josta on poistettu lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutus) vaimeni 1,2 prosenttiin huhtikuussa (joulukuussa 2012 se oli ollut 1,5 %) ja jatkoi näin vuoden 2011 puolivälistä alkaen havaittua suuntausta. Tämän taustalla on se, että kiinnelainojen (korjatun) kuukausikasvun on havaittu vaimentuneen edelleen viime kuukausien aikana. Rahalaitokset myönsivät kotitalouksille kuitenkin edelleen enimmäkseen asuntolainoja. Kaikkien muuntyyppisten lainojen määrä supistui entisestään. Kulutusluotonannon vuotuinen kasvuvauhti heikkeni –3,2 prosenttiin huhtikuussa (joulukuun –2,9 prosentista), ja muun luotonannon vuotuinen kasvuvauhti oli –0,8 % huhtikuussa (joulukuussa –0,6 %).

Huhtikuussa 2013 tehdystä pankkien luotonantokyselystä käy ilmi, että rahalaitosten luotonanto kotitalouksille kasvoi heikosti sen vuoksi, että useissa euroalueen maissa on tarvetta korjata aiempi liiallinen luotonanto keskipitkällä aikavälillä. Heikko kasvu johtui myös siitä, että niin asuntolainojen kuin kulutusluottojen nettomääräinen kysyntä supistui aiempaa voimakkaammin ensimmäisellä vuosineljänneksellä edelliseen vuosineljännekseen verrattuna. Pankkien luotonantokyselyn mukaan asuntomarkkinoiden näkymien ja kuluttajien luottamuksen heikentyminen vaikuttivat voimakkaammin asuntolainojen nettokysynnän supistumiseen, mutta kysyntää supisti myös se, että kotitaloudet käyttivät säästöjään vaihtoehtoisena rahoituslähteenä. Kulutusluottojen kysyntää hillitsivät puolestaan vähäisempi kestokulutustavaroiden hankinta ja kuluttajien heikkenevä luottamus. Pankit arvelevat, että asuntolainojen ja kulutusluottojen nettokysyntä supistuu toisella vuosineljänneksellä aiempaa vähemmän.

Kuvio 39. Kotitalouksien rahoitusinvestoinnit

(vuotuinen prosenttimuutos, prosenttiyksikköinä)

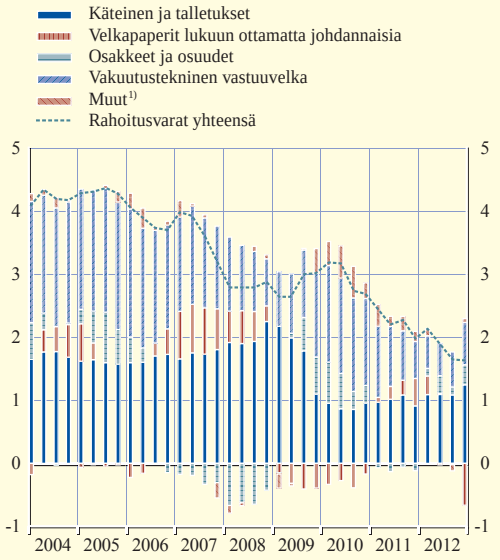

Lähteet: EKP ja Eurostat.
1) Sisältää lainat ja muut saamiset.

Kuvio 40. Kotitalouksien velka ja korkomenot

(prosentteina)

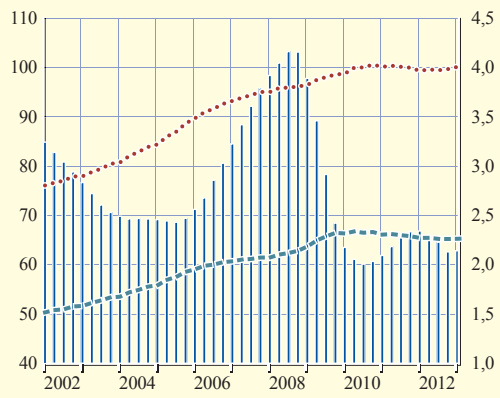

Lähteet: EKP ja Eurostat.
Huom. Kotitalouksien velka käsittää kaikkien institutionaalisten sektorien kotitalouksille myöntämät lainat mukaan lukien ulkomaiset lainat. Korkomenoissa eivät ole mukana kaikki kotitalouksien maksamat rahoituskustannukset, koska niihin eivät sisälly rahoituspalveluista maksetut palkkiot. Viimeisen neljänneksen tiedot ovat osittain arvioita.

Euroalueen tilinpidon tiedot euroalueen kotitaloussektorin taseen saamispuolesta osoittavat, että kotitalouksien rahoitusinvestointien yhteismäärän vuotuinen kasvuvauhti oli 1,6 % neljännellä vuosineljänneksellä (eli jonkin verran pienempi kuin edellisellä vuosineljänneksellä, jolloin se oli ollut 1,8 %). Vuoden 2010 puolivälistä alkaen havaittu laskusuuntaus siis jatkui (ks. kuvio 39). Edellisen vuosineljänneksen tapaan tähän oli syynä se, että velkapaperisijoitusten vaikutus pieneni huomattavasti. Käteis- ja talletussijoitusten sekä vakuutustekniseen vastuuvelkaan, noteeraamattomiin osakkeisiin ja muuhun omaisuuteen tehtyjen sijoitusten vaikutus sen sijaan kasvoi hieman.

RAHOITUSASEMA

Kotitalouksien velka suhteessa käytettävissä oleviin nimellisiin bruttotuloihin oli arviolta 100,0 % vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä (ks. kuvio 40). Se siis kasvoi hieman edelliseltä vuosineljännekseltä, mutta kehitys oli samankaltaista kuin vuoden 2010 puolivälistä lähtien. Kasvun taustalla oli kotitalouksien kokonaisvelan hienoinen suurentuminen sekä niiden käytettävissä olevien tulojen kasvun pysähtyminen. Kotitaloussektorin korkorasituksen arvioidaan pysyneen suurin piirtein ennallaan. Se oli 2,1 % käytettävissä olevista tuloista vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä ja jatkoi siten vuoden 2010 ensimmäisestä neljänneksestä lähtien havaittua suuntausta. Kotitalouksien velka suhteessa BKT:hen on arviolta 65,3 % eli sama kuin edellisellä vuosineljänneksellä.

3 HINNAT JA KUSTANNUKSET

Eurostatin alustavan arvion mukaan euroalueen vuotuinen YKHI-inflaatiovauhti oli toukokuussa 1,4 %, kun se huhtikuussa oli ollut 1,2 %. Nopeutuminen johtui erityisesti palvelujen hintojen noususta, joka puolestaan liittyi siihen, että pääsiäisen ajoittumisen vaikutus päättyi ja elintarvikkeiden hinnat kallistuivat. Kuten EKP:n neuvosto totesi viime kuussa, vuotuinen inflaatiovauhti todennäköisesti vaihtelee jonkin verran vuoden mittaan, mikä johtuu erityisesti vertailuajankohdan vaikutuksista, jotka liittyvät energian ja elintarvikkeiden hintojen 12 kuukauden takaiseen kehitykseen. Inflaatiovauhdin vaihtelusta huolimatta keskipitkän aikavälin hintapaineiden odotetaan pysyvän vaimeina, mikä johtuu kapasiteetin käyttöasteen alhaisuudesta ja talouden hitaasta elpymisestä. Keskipitkällä aikavälillä inflaatio-odotukset ovat edelleen tiukasti ankkuroituneet ja hintavakauden määritelmän mukaiset.

Tämä arvio näkyy myös kesäkuussa 2013 julkaistavissa euroaluetta koskevissa eurojärjestelmän asiantuntijoiden kokonaistaloudellisissa arvioissa. Niissä euroalueen vuotuisen YKHI-inflaation ennustetaan olevan 1,4 % vuonna 2013 ja 1,3 % vuonna 2014. Maaliskuussa 2013 julkaistuihin EKP:n asiantuntijoiden arvioihin verrattuna vuoden 2013 inflaatiovauhdin ennustetaan olevan aiemmin arvioitua hitaampaa, mikä johtuu lähinnä öljyn hinnan laskusta. Arvio vuoden 2014 inflaatiovauhdista ei sitä vastoin ole muuttunut. Keskipitkän aikavälin hintakehitysnäkymiin liittyvät riskit ovat edelleen jokseenkin tasapainossa.

3.1 KULUTTAJAHINNAT

Euroalueen vuotuinen YKHI-inflaatio on hidastunut lokakuusta 2012 lähtien. Helmikuussa 2013 inflaatiovauhti hidastui alle 2,0 prosenttiin ja huhtikuussa se oli 1,2 % eli hitain sitten helmikuun 2010. Vuotuisen muutosvauhdin hidastuminen johtuu lähinnä energian hinnan vuotuisen nousuvauhdin asteittaisesta hidastumisesta. Pohjainflaatioon kohdistuvia paineita kuvataan eri YKHI-inflaation mittarein, joista on jätetty tietyt hintaerät pois. Nämä paineet ovat pysyneet verrattain vakaina, kysynnän yleisestä vaimeudesta huolimatta. Välillisten verojen ja hallinnollisesti määräytyvien hintojen korotukset ovat pitäneet inflaatiovauhdin nopeana joissain euroalueen maissa. Eurostatin alustavan arvion mukaan YKHI-inflaatio nopeutui toukokuussa 2013 hieman eli 1,4 prosenttiin. Nopeutuminen johtuu YKHIn kaikkien pääerien – erityisesti palvelujen – hintojen vuotuisen muutosvauhdin nopeutumisesta (ks. taulukko 9).

Taulukko 9. Hintakehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	2011	2012	2012 Joulu	2013 Tammi	2013 Helmi	2013 Maalis	2013 Huhti	2013 Touko
Yhdenmukaistettu kuluttajahinta-indeksi (YKHI) ja sen erät[1)]								
Kokonaisindeksi	2,7	2,5	2,2	2,0	1,8	1,7	1,2	*1,4*
Energia	11,9	7,6	5,2	3,9	3,9	1,7	-0,4	*-0,2*
Elintarvikkeet	2,7	3,1	3,2	3,2	2,7	2,7	2,9	*3,3*
Jalostamattomat elintarvikkeet	1,8	3,0	4,4	4,8	3,5	3,5	4,2	.
Jalostetut elintarvikkeet	3,3	3,1	2,4	2,3	2,3	2,2	2,1	.
Muut teollisuustuotteet kuin energia	0,8	1,2	1,0	0,8	0,8	1,0	0,8	*0,9*
Palvelut	1,8	1,8	1,8	1,6	1,5	1,8	1,1	*1,4*
Muut hintaindikaattorit								
Teollisuuden tuottajahinnat	5,8	2,9	2,3	1,7	1,3	0,6	-0,2	.
Öljyn hinta (euroa/barreli)	79,7	86,6	82,8	84,2	86,7	84,2	79,3	79,2
Muiden kuin energiaraaka-aineiden hinnat	12,2	0,5	2,5	-3,7	-3,6	-1,6	-3,5	-4,8

Lähteet: Eurostat, EKP ja Thomson Reutersin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

1) YKHI-inflaatiota ja sen eriä (pl. jalostamattomat ja jalostetut elintarvikkeet) koskevat tiedot toukokuulta 2013 perustuvat Eurostatin alustavaan arvioon.

Kuvio 41. YKHI-inflaatio eriteltynä: pääerät

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

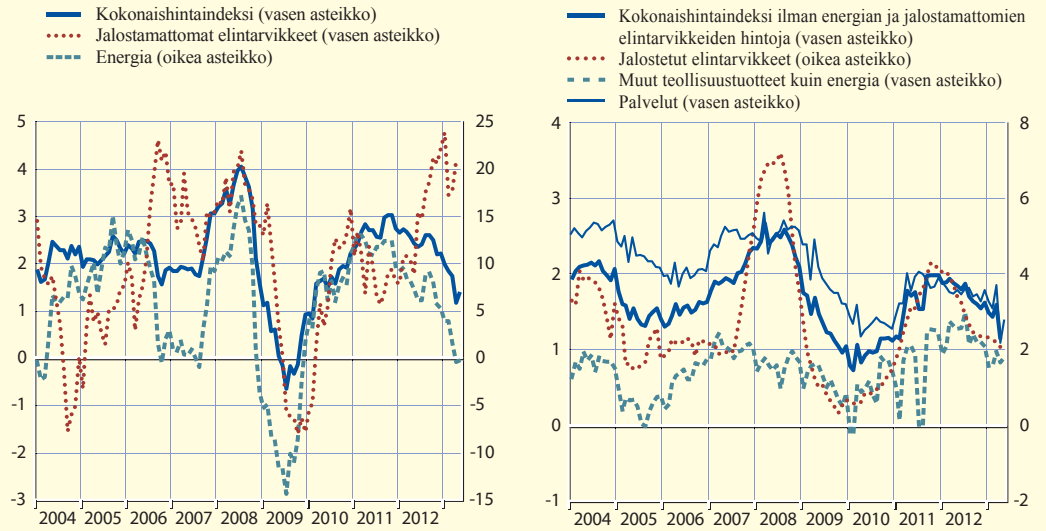

Lähde: Eurostat.

YKHIn pääerien tarkastelu osoittaa, että energian hinnan nousuvauhti on hidastunut huomattavasti viimeisten kuuden kuukauden aikana, mikä johtuu vertailuajankohdan vaikutuksista ja öljyn hinnan laskusta. Kesällä 2012 öljyn hinta nousi jälleen ja euro heikkeni Yhdysvaltain dollariin nähden, minkä seurauksena öljyn euromääräinen hinta kallistui ja energian hinnan vuotuinen muutosvauhti nopeutui syyskuuhun asti, jolloin se oli 9,1 %. Energian hintojen vuotuinen nousuvauhti on hidastunut lokakuusta 2012 lähtien. Huhtikuussa 2013 energian hinta laski 0,4 % vuodentakaisesta eli energian hinnan nousuvauhti muuttui negatiiviseksi. Nousuvauhdin hidastuminen 1,7 prosentista maaliskuussa johtui nousuvauhtia hidastavasta vertailuajankohdan vaikutuksesta ja energian hinnan kuukausitason laskusta. Tämän erän hintojen vuotuisen inflaatiovauhdin hidastuminen johtui erityisesti henkilöajoneuvojen polttoaineiden hintojen negatiivisesta vuotuisesta nousuvauhdista ja sähkön ja kaasun hintojen vuotuisen nousuvauhdin hidastumisesta. Eurostatin alustavan arvion mukaan energian hinta laski toukokuussa 0,2 % vuodentakaisesta, eli hieman vähemmän kuin huhtikuussa. Toukokuussa energian hinta laski kuukausitasolla 1,2 %, mutta hidastumisen kumosi 1,4 prosenttiyksikön suuruinen vertailuajankohdan vaikutus, joka johtui energian hinnan laskusta toukokuussa 2012.

Elintarvikkeiden hintojen vuotuinen muutosvauhti oli nopea eli noin 3 % koko vuoden 2012 ja vuoden 2013 ensimmäisinä kuukausina. Tämä johtui elintarvikkeiden raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen kehityksestä ja paikallisista tarjontaolosuhteista. Elintarvikkeiden hinnat vaikuttivat kaiken kaikkiaan verrattain vähän YKHI-inflaation kehitykseen tarkasteluajanjaksona, sillä jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen inflaation nopeutumisen vaikutuksen kumosi jalostettujen elintarvikkeiden hintojen vuotuisen muutosvauhdin hidastuminen. Jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen inflaatio nopeutui edelleen. Huhtikuussa se oli 4,2 %, kun se maaliskuussa oli ollut 3,5 %. Nopeutuminen johtuu lähinnä vihannesten hintojen vuotuisen nousuvauhdin jyrkästä nopeutumisesta, jonka aiheuttivat epäsuotuisat sääolosuhteet. Sitä vastoin jalostettujen elintarvikkeiden hintojen inflaatio hidastui huhtikuussa edelleen hieman eli 2,1 prosenttiin, mikä johtuu siitä, että kesällä 2012 koetun elintarvikkeiden raaka-aineiden hintasokin vaikutukset ovat hälvenemässä. Eurostatin alustavan arvion mukaan koko elintarvike-erän (jalostetut ja jalostamattomat elintarvikkeet) hintojen vuotuinen muutosvauhti nopeutui toukokuussa 3,3 prosenttiin, kun se huhtiikuussa 2013 oli ollut 2,9 %.

Ilman elintarvikkeiden ja energian hintoja (niiden osuus YKHI-korista on n. 30 %) laskettu vuotuinen YKHI-inflaatio on vaihdellut 1,5 prosentin tuntumassa vuoden 2012 alusta lähtien. Tämä YKHI-inflaation mittari koostuu kahdesta erästä: muut teollisuustuotteet kuin energia ja palvelut. Viimeisimmän puolentoista vuoden ajan näiden kahden erän hintojen vuotuista muutosvauhtia ovat nopeuttaneet arvonlisäveron korotukset useassa euroalueen maassa. Eurostatin alustavan arvion mukaan ilman elintarvikkeiden ja energian hintaa laskettu vuotuinen YKHI-inflaatio oli 1,0 % huhtikuussa 2013 – hitain sitten helmikuun 2011. Toukokuussa se nopeutui jälleen 1,2 prosenttiin.

Ilman energian hintaa laskettu teollisuustuotteiden hintojen inflaatio oli koko vuoden 2012 keskimäärin hieman nopeampi kuin vuonna 2011. Tämän erän hintojen inflaatio hidastui hieman yli 1,0 prosenttiin vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä ja tammi- sekä helmikuussa 2013 se hidastui 0,8 prosenttiin. Maaliskuussa se nopeutui jälleen 1,0 prosenttiin ja huhtikuussa se hidastui jälleen 0,8 prosenttiin. Tämän erän inflaatiovauhdin vaihtelu parina viime kuukautena johtuu lähinnä vaatteiden ja jalkineiden hintojen vuotuisen nousuvauhdin vaihtelusta, joka liittyy talvialennusmyyntien vaikutukseen. Eurostatin alustavan arvion mukaan muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen inflaatio nopeutui 0,9 prosenttiin toukokuussa 2013.

Palvelujen hintojen inflaatio on viime kuukausina – maaliskuuhun 2013 asti – ollut verrattain vakaa, mikä johtuu kysynnän yleisestä heikkenemisestä ja vähäisemmässä määrin työvoimakustannusten kasvun hidastumisesta. Palvelujen hintojen muutosvauhtia ovat ajoittain nopeuttaneet välillisten verojen korotukset useassa euroalueen maassa. Huhtikuussa 2012 palvelujen hintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui 1,7 prosenttiin eli hitaimmilleen sitten maaliskuun 2011. Muutosvauhti vaihteli tämän lukeman tuntumassa loppuvuoden 2012. Palvelujen hinnat muodostavat YKHIn suurimman erän. Niiden vuotuinen inflaatio hidastui hieman vuoden 2013 kahtena ensimmäisenä kuukautena. Tammikuussa se hidastui 1,6 prosenttiin ja helmikuussa 1,5 prosenttiin. Maaliskuussa palvelujen hintojen inflaatio nopeutui jälleen 1,8 prosenttiin. Huhtikuussa se hidastui jälleen 1,1 prosenttiin. Hidastuminen johtuu matkustamiseen liittyvien palvelujen hintojen laskusta. Pääsiäinen oli vuonna 2013 aikaisin, minkä vuoksi vapaa-ajan palvelujen ja henkilökohtaisten palvelujen (erityisesti valmismatkojen) hintojen vuotuinen muutosvauhti oli nopeampi maaliskuussa mutta hitaampi kuin huhtikuussa. Eurostatin alustavan arvion mukaan palvelujen hintojen inflaatio nopeutui odotetusti jälleen toukokuussa 2013, jolloin se oli 1,4 %. Tämä kumosi osittain palvelujen hintojen vuotuisen muutosvauhdin hidastumisen kuukautta aiemmin.

3.2 TEOLLISUUDEN TUOTTAJAHINNAT

Vuonna 2012 ja vuoden 2013 parina ensimmäisenä kuukautena tarjontaketjun hintapaineet vähenivät edelleen (ks. taulukko 9 ja kuvio 42). Teollisuuden tuottajahintojen inflaatio hidastui keskimäärin 2,9 prosenttiin vuonna 2012. Vuonna 2011 se oli keskimäärin 5,8 %. Inflaatiovauhdin vaihteluun vuoden 2012 jälkipuoliskolla vaikutti energiaerän kehitys. Energiaerän hinnat puolestaan seuraavat kiinteästi öljyn hinnan kehitystä. Tuottajahintainflaatio alkoi hidastua lokakuussa 2012, mikä johtui öljyn euromääräisen hinnan laskusta. Ilman rakennusalaa lasketut teollisuuden tuottajahintahinnat laskivat huhtikuussa 0,2 % vuotta aiemmasta eli niiden inflaatiovauhti muuttui negatiiviseksi ensimmäisen kerran sitten helmikuun 2010. Hidastuminen johtui lähinnä tuottajahintaindeksin energiaerän ja välituotteet-erän hintojen vuotuisen muutosvauhdin tuntuvasta hidastumisesta. Ilman rakennusalaa ja energian hintaa laskettu teollisuuden tuottajahintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui 0,6 prosenttiin huhtikuussa 2013, kun se edellisenä kuukautena oli ollut 1,0 %.

Tuotantoketjun loppupäässä elintarviketeollisuuden tuottajahintojen vuotuinen muutosvauhti jatkoi vuoden alussa alkanutta hidastumistaan. Muutosvauhti hidastui huhtikuussa 2,9 prosenttiin, kun se maaliskuussa oli ollut 3,3 %. Ostopäälliköiden kyselyn tulokset viittaavat myös siihen, että kustan-

Kuvio 42. Teollisuuden tuottajahinnat

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

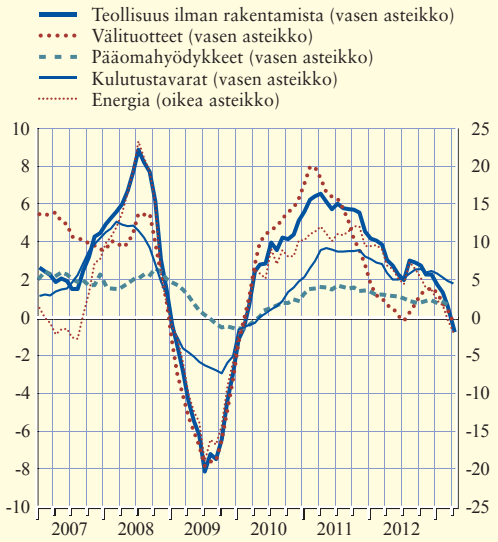

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Kuvio 43. Tuottajien panosten ja tuotosten hintoja

(diffuusioindeksejä, kuukausihavaintoja)

Lähde: Markit.
Huom. Kun indeksin arvo on yli 50, merkitsee se hintojen nousua. Kun se on alle 50, merkitsee se hintojen laskua.

nusten kasvu on hidastunut hieman – erityisesti elintarvikkeiden vähittäiskauppiaiden, mutta myös elintarvikkeiden valmistajien. Hinnanmuodostuksen alkupäässä EU:n maatalouden tuottajahintojen vuotuinen muutosvauhti nopeutui 10,1 prosenttiin huhtikuussa, kun se maaliskuussa oli ollut 6,8 %. Aikasarjan vaihtelusta johtuen on kuitenkin liian aikaista sanoa pysäyttääkö tämä kehitys elintarvikkeiden raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen nousuvauhdin hidastumisen.

Elintarviketeollisuuden tuottajahintojen inflaatio oli 0,6 % huhtikuussa eli se on pysynyt jokseenkin ennallaan vuoden alusta lähtien. Vähittäiskaupan kyselytietoihin perustuva muiden kauppojen kuin elintarvikekauppojen kauppatavaroiden kustannusindeksi laski tuntuvasti maaliskuussa. Toukokuussa indeksi nousi hieman eli 53,8:aan, mikä viittaa siihen, että kustannukset ovat kasvaneet mutta ovat silti huomattavasti pitkän aikavälin keskiarvon alapuolella. Tuotantoketjun alkupäässä kotimaisten välituotteiden hintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui neljättä kuukautta peräkkäin ja oli huhtikuussa -0,3 %, Viimeisimmät tiedot välituotteiden tuontihinnoista (maaliskuussa) ja öljyn ja muiden raaka-aineiden tuontihinnoista (toukokuussa) puolestaan osoittavat, että näiden hintojen vuotuinen muutosvauhti on edelleen negatiivinen.

Kyselytietoihin perustuvat indeksit teollisuuden tuottajahinnoista - sekä ostopäälliköiden indeksi että Euroopan komission suhdannekyselyn tuloksiin perustuva indeksi - viittaavat siihen, että hintojen nousupaineet ovat vaimeat. Ostopäälliköiden kyselyn tulokset hintojen kehityksestä (ks. kuvio 43) osoittavat, että tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintaindeksi laski huhtikuun 43,4:stä 42,8:aan toukokuussa ja tuotosten hintaindeksi laski 47,9:stä 47,6:een, mikä viittaa hintojen laskuun. Euroopan komission suhdannekyselystä saadut tiedot osoittavat, että teollisuuden myyntihintoja koskevat odotukset pysyivät ennallaan toukokuussa. Myyntihintoja koskevat odotukset pysyivät vakaina kulutustavarateollisuudessa, mutta muilla teollisuudenaloilla ne heikkenivät. Tuottajahinnat ja kyselytutkimusten tulokset osoittavat edelleen, että YKHIn muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen nousupaineet ovat vaimeita ja että YKHIn elintarvikkeiden hintaerän nousupaineet vähenevät.

Taulukko 10. Työvoimakustannusindikaattoreita

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	2011	2012	2012 I	2012 II	2012 III	2012 IV	2013 I
Sopimuspalkat	2,0	2,1	2,0	2,2	2,2	2,2	2,0
Työvoimakustannukset/tunti	2,2	1,6	1,5	1,9	1,8	1,3	.
Työvoimakustannukset/työntekijä	2,1	1,7	2,0	1,8	1,9	1,4	.
Lisätieto:							
Työn tuottavuus	1,2	0,0	0,4	0,3	-0,1	-0,3	.
Yksikkötyökustannukset	0,9	1,7	1,6	1,6	2,0	1,7	.

Lähteet: Eurostat, kansalliset tiedot ja EKP:n laskelmat.

3.3 TYÖVOIMAKUSTANNUSINDIKAATTORIT

Kuten viimeisimmät työvoimakustannusindikaattorit osoittavat, työvoimakustannuksista aiheutuvat kotimaiset kustannuspaineet pysyivät vaimeina vuonna 2012 (ks. taulukko 10 ja kuvio 44). Palkkoja koskevat tiedot viittasivat siihen, että palkkapaineet vähenivät verrattuna vuoteen 2011. Tämä johtuu taloudellisen toimeliaisuuden ja työmarkkinakehityksen heikkenemisestä.

Euroalueen työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten vuotuinen kasvu hidastui 1,4 prosenttiin vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä, kun se edeltävinä neljänneksinä oli ollut 2 % tai hieman alle sen. Viimeaikainen hidastuminen johtuu osittain julkisen sektorin palkkojen kehityksestä, sillä julkisen sektorin palkkoja alennettiin joissain maissa osana julkisen talouden vakauttamistoimia. Yksityisellä sektorilla työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten kasvu oli nopeampaa. Työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten kasvuvauhdin hidastuminen ja sopimuspalkkojen vakaa nousu viittaavat kuitenkin siihen, että palkkakustannukset ovat sopeutuneet hieman negatiivisen palkkaliukuman kautta. Lisäksi koska tuottavuuden kasvu heikkeni edelleen, palkkojen nousun hidastuminen ei kokonaisuudessaan kumuloitunut yksikkötyökustannusten kasvun hidastumiseksi. Yksikkötyökustannusten vuotuinen kasvu hidastui 1,7 prosenttiin vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä, kun se edellisenä neljänneksenä oli ollut 2,0 %.

Työntekijää kohden tehtyjen työtuntien määrän muutoksilla on ollut huomattava vaikutus työvoimakustannusten kehitykseen vuodesta 2008 lähtien. Työntekijää kohden tehtyjen työtuntien määrän muutokset vuosien 2008–2009 taantuman aina olivat suurimmaksi osaksi suhdanneluonteisia, minkä vuoksi niillä on todennäköisesti ollut kustannusvaikutuksia. Sitä vastoin todellisten tehtyjen työtuntien määrän väheneminen johtuu myös tavanomaisen työajan lyhenemisestä, mikä puolestaan johtuu osa-aikatyöttömyyden kasvusta. Euroalueella tehtyjen työtuntien määrän viimeaikaista kehitystä tarkastellaan yksityiskohtaisemmin kehikossa 5.

Kuvio 44. Työvoimakustannusindikaattoreita

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosihavaintoja)

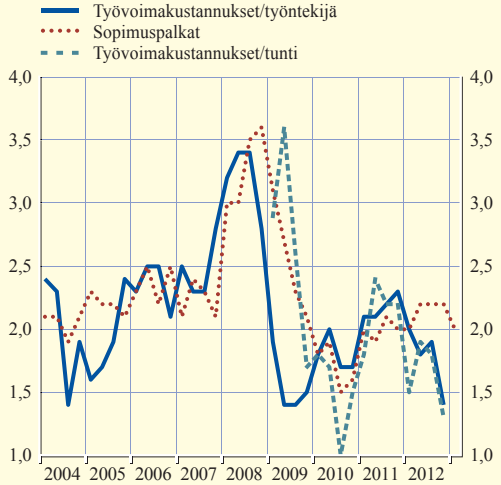

Lähteet: Eurostat, kansalliset tiedot ja EKP:n laskelmat.

Kuvio 45. Työvoimakustannusten kehitys sektoreittain

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosihavaintoja)

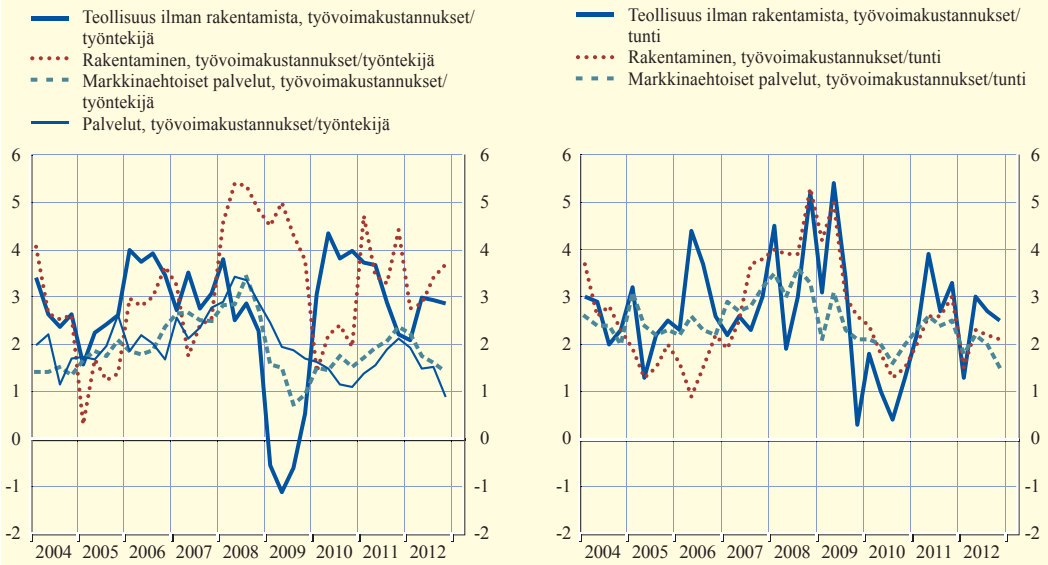

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Kehikko 5.

TYÖNTEKIJÄÄ KOHDEN TEHTYJEN TYÖTUNTIEN VIIMEAIKAINEN KEHITYS

Työntekijää kohden tehtyjen todellisten työtuntien kehityksellä on tärkeä merkitys työvoimakustannusindikaattorien arvioinnissa. Esimerkiksi työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten vakaassa kasvussa voi toisinaan jäädä huomaamatta kustannusten nousu, jos työntekijät kysynnän tilapäisen puutteen takia eivät tee kaikkia työtunteja, joista heille maksetaan.[1] Samalla työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten nousun hidastuminen saattaa virheellisesti viitata kustannusten alentumiseen, jos se kuvastaa ainoastaan kokoaikaisesta työstä osa-aikaiseen työhön siirtyvien työntekijöiden määrän lisääntymistä. Tässä kehikossa tarkastellaankin tehtyjen työtuntien vaikutusta tuntia ja työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten nousuun ja arvioidaan tehtyjen työtuntien viimeaikaista kehitystä euroalueella.

Todelliset tehdyt työtunnit ja tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten nousu

Vuodesta 2008 lähtien työntekijää kohden tehtyjen todellisten työtuntien muutokset ovat aiheuttaneet selviä eroja työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten nousun ja tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten nousun välillä. Kuvion A erittelystä ilmenee, että tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten nousu kiihtyi edelleen vuosien 2008–2009 taantuman aikana, sillä työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten vaikutuksen pienenemiseen liit-

1 Tässä suhteessa tehdyt työtunnit ovat maksetun työn käyttöasteen tärkeä indikaattori. Ne on määritelty työssä käytetyksi kokonaistyöajaksi, eli niihin eivät sisälly esimerkiksi palkalliset poissaolot vuosi- tai sairausloman vuoksi mutta niihin sisältyvät ylityöt tai työpaikalla käytetty passiivinen aika työn tilapäisen puutteen tai laiterikon takia. Tämän määritelmän mukaan tehdyissä työtunneissa otetaan huomioon työvoiman vajaakäyttö, jos työntekijät työskentelevät erityisten lyhennettyä työaikaa koskevien järjestelyjen perusteella eivätkä sen vuoksi tule työpaikalle. Vajaakäyttöä ei kuitenkaan oteta huomioon, jos työntekijät ovat työpaikallaan toimettomina.

tyi se, että työntekijää kohden tehtyjen todellisten työtuntien vaikutus suureni eli työtunnit vähenivät jyrkästi. Samankaltaista, joskin vähemmän selväpiirteistä, kehitystä on havaittu tätä lähemmän ajankohdan eli vuoden 2011 lopussa alkaneen talouden hidastumisen aikana. Sitä vastoin talouden elpymisen aikana vuonna 2010 tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten nousu oli maltillisempaa kuin työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten nousu, koska työntekijää kohden tehdyt todelliset työtunnit lisääntyivät tuona ajanjaksona. Vuoden 2008 puolivälistä lähtien työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten keskimääräinen vuotuinen nousuvauhti on kaiken kaikkiaan ollut noin puoli prosenttiyksikköä hitaampi kuin tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten tapauksessa.

Kuvio A. Työtuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten erittely euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, kasvuvaikutus prosenttiyksikköinä)

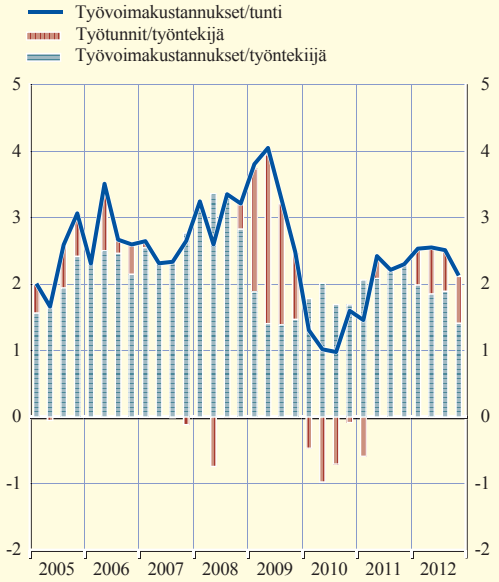

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.
Huom. Työntekijää kohden tehtyjen työtuntien tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten nousua kiihdyttävä (hidastava) vaikutus kuvastaa työntekijää kohden tehtyjen työtuntien vuotuista vähenemistä (lisääntymistä).

Tehtyjen työtuntien muutokset

Työntekijää kohden tehtyjen todellisten työtuntien suhdanneluonteiset muutokset voivat johtua sellaisista tekijöistä kuin ylityö (noususuhdanteessa) ja lyhennetyn työajan järjestelyt (laskusuhdanteessa). Kun viimeaikaisia muutoksia pyritään tunnistamaan kansantalouden tilinpidon tilastoissa, tehtyjen työtuntien laskeva trendi 2000-luvulla on kuitenkin otettava huomioon.

Työvoimatutkimuksista saatujen tietojen perusteella tavanomainen (yleensä sopimuksiin perustuva) työaika työntekijää kohden on koko euroalueella lyhentynyt yli tunnin viikossa vuodesta 2000 lähtien ja oli 36,8 tuntia vuonna 2012 (ks. kuvio B). Päinvastoin kuin todellisissa tehdyissä työtunneissa tavanomaiseen työaikaan sisältyy vuosiloman ja sairausloman kaltaisia osatekijöitä, ja tämän vuoksi tavanomaisten työtuntien määrä ylittää todellisten tehtyjen työtuntien määrän. Tavanomaiseen työaikaan ei kuitenkaan sisälly sellaisia tekijöitä kuin ylityö tai lyhennettyä työaikaa koskeviin järjestelyihin perustuva työstä poissaolo. Työntekijää kohden lasketun tavanomaisen työajan kehitys kuvastaa koko- ja osa-aikaisten työntekijöiden tavanomaisen työajan sekä osa-aikaisten työntekijöiden prosenttiosuuden kehitystä (ks. kuvio C). Työntekijää kohden lasketun tavanomaisen työajan lyheneminen johtuu suurimmaksi osaksi osa-aikaisten työntekijöiden prosenttiosuuden vähittäisestä kasvusta, koska sekä koko- että osa-aikaisten työntekijöiden tavanomainen työaika on pysynyt paljon vakaampana.

Kuvion B vertailu osoittaa, että todellisten tehtyjen työtuntien ja tavanomaisen työajan välinen ero suurenee heikossa taloustilanteessa ja pienenee talouden elpyessä. Tämä viittaa siihen, että todellisten tehtyjen työtuntien määrän jyrkkä supistuminen vuosien 2008–2009 taantuman aikana ilmentää lähinnä suhdannetekijöitä, kuten lyhennettyä työaikaa koskevien järjestelyjen käyttöä ja ylityön määrän vähenemistä. Vain pienen osan todellisten tehtyjen työtuntien määrän supistumisesta vuosien 2008–2009 taantuman aikana voidaan katsoa johtuneen tavanomaisen työajan samanaikaisesta lyhenemisestä. Sitä vastoin todellisten tehtyjen työtuntien määrän väheneminen uudelleen viimeai-

Kuvio B. Tehdyt todelliset työtunnit ja tavanomainen työaika euroalueella

(työaika viikkoa ja työntekijää kohden)

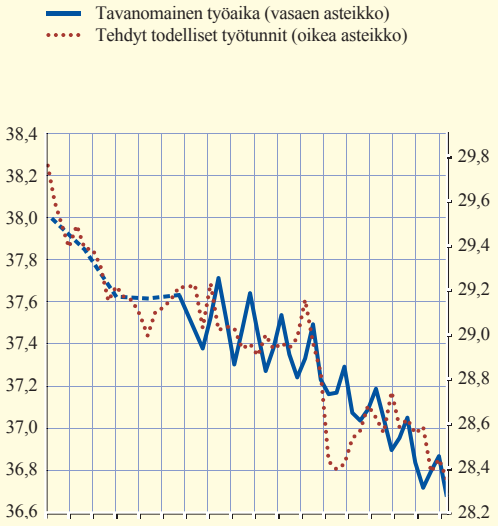

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat

Huom. Tavanomainen työaika viittaa yleensä sopimuksiin perustuvaan työviikkoon, ja siihen sisältyvät työtunnit, joista maksetaan palkkaa mutta joita ei tehdä, kuten sairausloma tai vuosiloma. Ajanjaksona ennen vuotta 2004 tiedot tavanomaisesta työajasta ovat käytettävissä ainoastaan kesäkuun työvoimatutkimuksista. Tätä osoittaa sininen katkoviiva.

Kuvio C. Tavanomainen työaika työsuhteen mukaan euroalueella

(työaika viikkoa kohden, prosentteina)

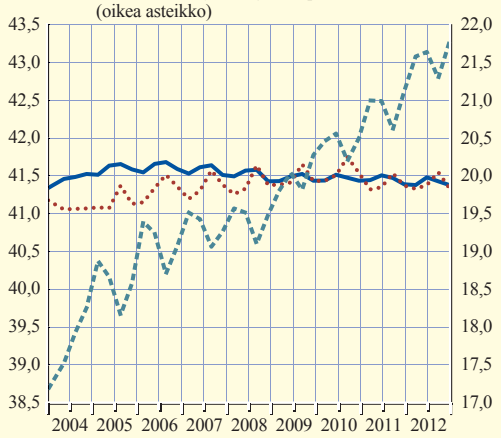

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

kaisen talouden hidastumisen aikana näyttää toistaiseksi lähes kokonaan johtuvan siitä, että tavanomainen työaika on lyhentynyt. Vuoden 2008 puolivälistä alkanutta koko ajanjaksoa koskevien tietojen mukaan suunnilleen puolet todellisten tehtyjen työtuntien määrän vähenemisestä on ollut suhdanneluonteista, kun taas puolet on johtunut tavanomaisen työajan lyhenemisestä.[2]

Kaiken kaikkiaan todellisten työntekijää kohden tehtyjen työtuntien suuret muutokset vuodesta 2008 lähtien viittaavat siihen, että koko työvoimakustannusten kehitystä arvioitaessa työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten nousuun keskittyminen voi olla harhaanjohtavaa. Sen sijaan entistä suurempaa huomiota tulisi kiinnittää tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten nousuun.[3]

2 Siinä määrin kuin työntekijää kohden lasketun tavanomaisen työajan lyheneminen johtuu osa-aikaisten työntekijöiden prosenttiosuuden kasvusta, se voi nykyisin kuvastaa myös jonkinlaista suhdannevaihtelua, jos monissa euroalueen maissa pitkään jatkuneen heikon taloustilanteen vuoksi osa-aikatyön taustalla ovat tilapäiset vaikeudet saada kokoaikaista työtä. Ks. vapaaehtoisen ja ei-vapaaehtoisen osa-aikatyön välisestä erosta tämän Kuukausikatsauksen kehikko 7 Kolme täydentävää työllisyys- ja työttömyysindikaattoria.

3 Tulisi kuitenkin huomata, että kaikkiin työvoimakustannusindikaattoreihin liittyy puutteita. Esimerkiksi työntekijää tai tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten kehitys ei ehkä anna täysin edustavaa kuvaa yritysten työvoimakustannuksista tiettynä ajankohtana, jos esimerkiksi hallitukset myöntävät työllisyystukia työajan tilapäistä lyhentämistä varten työpaikkojen ollessa uhattuna tai jos yritykset käyttävät järjestelmiä, joissa lyhennettyä työaikaa koskevien järjestelyjen ja ylityön kustannukset tasapainottuvat pitkällä aikavälillä. Kustannusneutraaleja eivät ehkä ole myöskään koko- ja osa-aikaisen työn väliset muutokset, jos niihin sisältyy kiinteitä työvoimakustannuksia henkeä kohti tai jos niihin liittyy keskimääräisen tuottavuuden muutoksia.

3.4 YRITYSTEN TULOSKEHITYS

Yksikkötyökustannusten kasvusta ja epäsuotuisasta taloustilanteesta johtuen yritysten voittojen (mitattuna bruttotoimintaylijäämällä) kasvu hidastui vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä edelleen

Kuvio 46. Voittojen kasvun hajotelma euroalueella: tuotanto ja tuotantoyksikköä kohden laskettu voitto

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosihavaintoja)

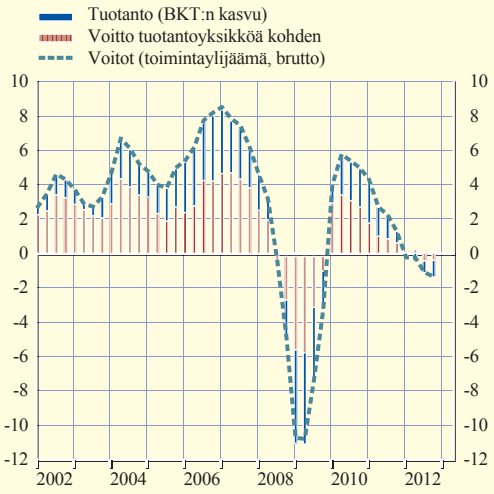

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Kuvio 47. Voittojen kehitys euroalueella päätoimialoittain

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosihavaintoja)

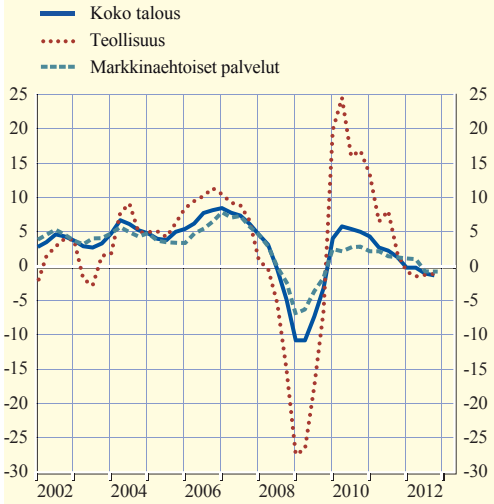

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1,4 prosenttia vuotta aiemmasta (ks. kuvio 46). Hidastuminen johtuu BKT:n vuotuisen muutosvauhdin hidastumisesta sekä tuotantoyksikköä kohden laskettujen voittojen kasvun hidastumisesta edelleen. Yritysten voitot alkoivat jälleen kasvaa vuoden 2009 puolivälissä, mutta vuosina 2011 ja 2012 ne eivät juurikaan kasvaneet.

Päätoimialojen tarkastelu osoittaa, että vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä markkinaehtoisten palvelujen voittojen kasvu hidastui jälleen 0,5 % vuotta aiemmasta, kun ne vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä supistuivat 0,7 %. Ilman rakennusalaa lasketun teollisuuden voitot supistuivat 1,1 % eli jokseenkin saman verran kuin edellisinä neljänneksinä (ks. kuvio 47). Markkinaehtoisissa palveluissa yritysten voittojen kuukausitason muutos oli negatiivinen kolmatta kuukautta peräkkäin.

3.5 INFLAATIONÄKYMÄT

Vuotuinen inflaatiovauhti todennäköisesti vaihtelee jonkin verran vuoden mittaan, mikä johtuu erityisesti vertailuajankohdan vaikutuksista, jotka liittyvät energian ja elintarvikkeiden hintojen 12 kuukauden takaiseen kehitykseen. Inflaatiovauhdin vaihtelusta huolimatta keskipitkän aikavälin hintapaineiden odotetaan pysyvän vaimeina, mikä johtuu kapasiteetin käyttöasteen alhaisuudesta ja talouden hitaasta elpymisestä. Keskipitkällä aikavälillä inflaatio-odotukset ovat edelleen tiukasti ankkuroituneet ja hintavakauden määritelmän mukaiset.

Lyhyen aikavälin inflaationäkymiin vaikuttaa edelleen huomattavasti öljyn hinta. Energian hinnan vuotuisen inflaation hidastumisen odotetaan olevan tuntuvampaa vuonna 2013, mikä johtuu tämänhetkisten futuurihintojen sisältämästä oletuksesta, jonka mukaan öljyn hinta laskee edelleen. Energiaerän kehitys vaihtelee hieman, mikä johtuu lähinnä positiivisista ja negatiivisista vertailuajankohdan vaikutuksista.

Jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen inflaation odotetaan hidastuvan vähitellen vuonna 2013. Jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen inflaation nopeutumisen huhtikuussa 2013 oletetaan ole-

van tilapäinen ilmiö, joka johtuu epäsuotuisan sään aiheuttamasta jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen tuntuvasta noususta vuoden 2012 jälkipuoliskolla. Jalostettujen elintarvikkeiden hintojen inflaatio saattaa nopeutua hieman tulevina kuukausina, ja loppuvuonna se hidastuu jälleen. Arvioitu nopeutuminen johtuu elintarvikkeiden raaka-aineiden hintojen kesällä 2012 koetun jyrkän nousun viivästyneestä välittymisestä hintoihin. Tämän erän hintojen inflaation arvioitu hidastuminen vuoden jälkipuoliskolla liittyy kustannuspaineiden vähenemiseen ja kysynnän vaimeuteen joissain euroalueen maissa.

Muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen inflaation odotetaan pysyvän verrattain vakaana tämänhetkisellä tasolla vuoden 2013 loppuun asti. Tämä johtuu kulutuskysynnän vaimeudesta, muiden teollisuustuotteiden kuin energian tuontihintojen laskupaineista ja palkkojen maltillisesta kehityksestä. Välillisten verojen muutokset joissain euroalueen maissa aiheuttavat todennäköisesti hienoista vaihtelua tämän erän hintoihin tulevina kuukausina.

Palvelujen hintojen inflaation odotetaan pysyvän jokseenkin vakaana tulevina kuukausina, ja hieman hitaampana kuin vuoden ensimmäisellä neljänneksellä, mikä johtuu kotimaisen kysynnän heikosta kasvusta ja melko maltillisista palkkapaineista. Arvonlisäveron viimeaikaiset korotukset joissakin euroalueen maissa saattavat nopeuttaa palvelujen hintojen inflaatiota jälleen vuonna 2014.

Viimeisimmät tiedot työvoimakustannusindikaattoreista viittaavat siihen, että kotimaiset kustannuspaineet saattavat kasvaa vain vähitellen, mikä johtuu toimeliaisuuden vähittäisestä piristymisestä. Yritysten voittojen kasvun odotetaan hidastuvan edelleen vuonna 2013 – vuonna 2012 voitot supistuivat jo huomattavasti. Kehitystä selittää osittain suhteellisen voimakas yksikkötyökustannusten kasvu vuonna 2012. Voittomarginaalien odotetaan elpyvän keskipitkällä aikavälillä yksikkötyökustannusten kasvun hidastumisen ja taloustilanteen asteittaisen kohenemisen myötä.

Eurojärjestelmän asiantuntijoiden kesäkuussa 2013 julkaistavissa euroaluetta koskevissa kokonaistaloudellisissa arvioissa vuotuisen YKHI-inflaation ennustetaan olevan 1,4 % vuonna 2013 ja 1,3 % vuonna 2014. Maaliskuussa 2013 julkaistuihin EKP:n asiantuntijoiden arvioihin verrattuna vuoden 2013 inflaatiovauhdin ennustetaan olevan aiemmin arvioitua hitaampaa, mikä johtuu lähinnä öljyn hinnan laskusta. Arvio vuoden 2014 inflaatiovauhdista ei sitä vastoin ole muuttunut.

Keskipitkän aikavälin hintakehitysnäkymiin liittyvät riskit ovat jokseenkin tasapainossa. Arvioitua nopeamman inflaation riskit liittyvät siihen, että hallinnollisesti säänneltyjä hintoja ja välillisiä veroja korotetaan ja että raaka-aineiden hinnat nousevat odotettua enemmän. Arvioitua hitaamman inflaation riskit taas liittyvät ennakoitua heikompaan talouskasvuun.

4 TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT

BKT:n määrä supistui vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä 0,2 %, kun se oli vähentynyt 0,6 % vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä. Tuotanto on siis supistunut kuutena peräkkäisenä neljänneksenä, ja työmarkkinatilanne on pysynyt heikkona. Viimeaikaisten kyselyjen perusteella luottamus talouteen on jonkin verran kohentunut aiemmista heikoista lukemista. Tämän vuoden loppupuolella ja vuonna 2014 kansainvälisen kysynnän elpymisen pitäisi tukea euroalueen viennin kasvua, ja kotimaisen kysynnän pitäisi saada pontta kasvua tukevasta EKP:n rahapolitiikan mitoituksesta samoin kuin öljyn halpenemisen ja yleensäkin hitaamman inflaation aiheuttamasta viimeaikaisesta reaalitulojen kasvusta. Myös rahoitusmarkkinoiden tilan merkittävä kohentuminen sitten viime kesän pitäisi vähitellen vaikuttaa reaalitalouden kehitykseen samoin kuin edistymisen julkisen talouden vakauttamisessa. Samalla vielä jäljellä olevat tarpeelliset taseiden korjausliikkeet niin julkisella kuin yksityiselläkin sektorilla tulevat yhä vaimentamaan talouskasvua. Kokonaisuutena euroalueen talouskehityksen odotetaan vakautuvan ja elpyvän vuoden mittaan, joskin hitaasti.

Tämä näkemys käy ilmi myös kesäkuussa 2013 julkaistavassa eurojärjestelmän asiantuntijoiden kokonaistaloudellisessa arviossa. Sen mukaan vuotuinen BKT:n määrä supistuu 0,6 % vuonna 2013 ja kasvaa 1,1 % vuonna 2014. Maaliskuussa 2013 julkaistuihin EKP:n asiantuntijoiden arvioihin verrattuna vuoden 2013 ennustetta on tarkistettu hieman aiemmin arvioitua heikommaksi, mikä johtuu suurelta osin siitä, että tuoreimmat BKT-tiedot on otettu huomioon. Vuoden 2014 ennustetta on tarkistettu hivenen aiempaa positiivisemmaksi. Euroalueen talousnäkymiin liittyy edelleen odotettua heikomman kasvun riskejä.

4.1 BKT:N MÄÄRÄ JA KYSYNTÄERÄT

Vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä BKT:n määrä supistui 0,2 %. Määrä on näin ollen supistunut jo kuutena peräkkäisenä vuosineljänneksenä yhteensä 1,5 % (ks. kuvio 48). Heikko tulos johtui kotimaisen kysynnän negatiivisesta kehityksestä: kotimainen kysyntä supistui edelleen vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä investointien vähenemisen vuoksi. Sitä vastoin nettoviennin kasvuvaikutus oli vähäisessä määrin positiivinen, sillä vienti supistui tuontia vähemmän. Tuotannon supistuminen ensimmäisellä neljänneksellä jokseenkin vastasi lyhyen aikavälin indikaattorien – varsinkin kyselytutkimusten tulosten – kehitystä. Ensimmäisen neljänneksen tulokseen vaikutti haitallisesti myös kylmä sää pääasiassa rakennustoiminnan osalta.

Viime vuosineljänneksillä euroalueen tuotannon kasvua on hillinnyt varsinkin heikko kotimainen kysyntä. Yritysten ja kuluttajien kielteiset mielialat, julkisen talouden vakauttamistoimet ja velkaantuneisuuden vähentämistarve joissakin maissa sekä lisääntynyt epävarmuus ovat vähentäneet investointeja. Näiden tekijöiden negatiivisen vaikutuksen lisäksi kulutuskysyntään ovat vaikuttaneet myös heikkenevän työllisyyden kokonaistulot heikossa työmarkkinatilanteessa, ja julkinen kulutus on puolestaan supistunut finanssipolitiikan kiristyttyä useissa euroalueen maissa.

Kuvio 48. BKT:n määrän kasvu ja sen erien kasvuvaikutus

(kasvuvauhti edellisestä neljänneksestä ja neljännesvuosittaiset kasvuvaikutukset prosenttiyksikköinä, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

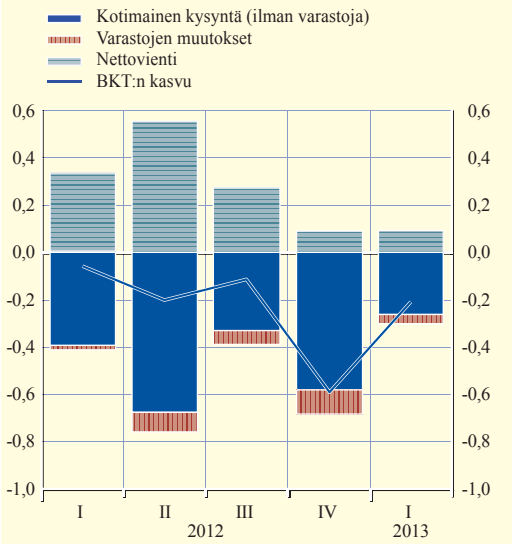

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Lyhyen aikavälin indikaattorien ja erityisesti kyselytietojen viimeaikainen kehitys osoittaa, että talouden tunnelmat ovat pysyneet vaisuina tänä keväänä. BKT:n määrän odotetaan kuitenkin alkavan elpyä hitaasti vuoden 2013 aikana, sillä viennin kasvun ennustetaan hyötyvän kansainvälisen kysynnän elpymisestä, kun taas kasvua tukevan EKP:n rahapolitiikan mitoituksen ja viimeaikaisen reaalitulojen kasvun öljyn halpenemisen ja inflaation yleisen hidastumisen seurauksena odotetaan tukevan kotimaista kysyntää.

YKSITYINEN KULUTUS

Yksityinen kulutus kasvoi vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä vähäisessä määrin, 0,1 %. Tätä oli edeltänyt negatiivinen kasvu viitenä peräkkäisenä neljänneksenä. Ensimmäisen neljänneksen kehitys johtuu vähittäistavaroiden ja palvelujen kulutuksen kasvusta. Autojen hankinnat näyttävät sitä vastoin vähentyneen ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Tuoreiden lyhyen aikavälin indikaattoreiden ja kyselytutkimusten perusteella euroalueen kulutuskysyntä todennäköisesti pysyy heikkona lähitulevaisuudessa, vaikka havaittavissa onkin joitakin vakaantumisen merkkejä.

Kulutuskysynnän jatkuva heikkous viime vuosina johtuu suurelta osin käytettävissä olevien reaalitulojen kehityksestä, johon on haitallisesti vaikuttanut nopea inflaatio raaka-aineiden ja energian hintojen nousun vuoksi. Työllisyyden heikkeneminen on aiheuttanut lisäpaineita kotitalouksien yhteenlaskettuihin reaalituloihin. Tuoreimpien tietojen mukaan käytettävissä olevat reaalitulot, joiden vuotuinen muutosvauhti on ollut negatiivinen pitkän aikaa, pienenivät jälleen vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä. Samaan aikaan kotitalouksien säästämisaste on jatkanut laskuaan ja on ennätyksellisen alhainen, kun kuluttajat pyrkivät lievittämään reaalitulojen supistumisen vaikutuksia kulutukseensa.

Sekä virallisten tilastojen että kyselytietojen perusteella kulutuskysynnän lyhyen aikavälin kehitys vuoden 2013 toisella neljänneksellä näyttää alkaneen hienoisesti vakaantua. Vähittäiskauppa supistui huhtikuussa 0,5 % verrattuna edelliseen kuukauteen, joten vähittäiskaupan volyymi oli näin ollen 0,8 % pienempi kuin keskimääräinen volyymi vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä. Lisäksi vähittäiskauppaa koskeva ostopäälliköiden indeksi (Purchasing Managers' Index, PMI) oli huhti- ja toukokuussa keskimäärin 45,5 eli parempi kuin vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä. Vuoden 2013 toisen neljänneksen kahtena ensimmäisenä kuukautena vähittäiskaupan luottamusta kuvaava Euroopan komission indikaattori oli keskimäärin hieman pienempi kuin vuoden ensimmäisellä neljänneksellä, joten se pysyi pitkän aikavälin keskiarvoa pienempänä (ks. kuvio 49). Lisäksi uusien henkilöautojen rekisteröintien määrä kasvoi huhtikuussa 1,6 %, joten määrä siis kasvoi kolmena peräkkäisenä kuukautena. Autojen ja muiden kalliimpien tavaroiden hankinnat kuitenkin todennäköisesti py-

Kuvio 49. Vähittäiskaupan myynti, luottamus ja ostopäälliköiden indeksi sekä kuluttajien luottamus

(kuukausihavaintoja)

Lähteet: Eurostat, yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt, Markit ja EKP:n laskelmat.
1) Vuotuinen prosenttimuutos; kolmen kuukauden liukuvia keskiarvoja; työpäivien lukumäärällä korjattuja tietoja. Polttoaineet sisältyvät myyntiin.
2) Saldolukuja; kausivaihtelusta puhdistettuja ja keskiarvokorjattuja tietoja.
3) Poikkeamat 50:stä.

syvät heikkoina lähitulevaisuudessa. Suunniteltuja huomattavia hankintoja koskeva Euroopan komission indikaattori oli huhti- ja toukokuussa ainoastaan hieman suurempi kuin vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä ja vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä. Indikaattori oli siis edelleen alhainen, mikä käy yksiin edelleen vaimean kestokulutushyödykkeiden kulutuksen kanssa. Toukokuussa euroalueen kuluttajien luottamus vahvistui entisestään hieman eli luottamus siis koheni kuutena peräkkäisenä kuukautena. Koheneminen voidaan selittää pääasiassa kotitalouksien arviolla tulevasta työttömyystilanteesta. Viimeaikaisin vahvistuminen kuitenkin kompensoi vain osittain vuoden 2012 loppupuoliskolla tapahtunutta heikkenemistä, joten indeksi on edelleen selvästi pitkän aikavälin keskiarvoa pienempi.

INVESTOINNIT

Vuoden 2011 toisella neljänneksellä alkanut kiinteän pääoman bruttomuodostuksen supistuminen jatkui vuoden 2013 alussa. Vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä investoinnit supistuivat edelleen 1,6 %, kun ne olivat vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä supistuneet 1,4 %. Tietoja pääomanmuodostuksen yksityiskohtaisesta rakenteesta vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä ei ollut saatavilla tätä Kuukausikatsausta laadittaessa. Saatavissa olevat tiedot joistakin euroalueen maista viittaavat kuitenkin muiden kuin rakennusinvestointien supistumisen jatkumiseen. Näiden investointien osuus kokonaisinvestoinneista on puolet. Euroaluetta koskevien lyhyen aikavälin indikaattoreiden perusteella muut kuin rakennusinvestoinnit supistuivat myötäillen vaisua yleistä talouskehitystä, yritysten heikkoa luottamusta sekä vallitsevaa suurta epävarmuutta. Pääomahyödykkeiden tuotanto supistui edelleen ensimmäisellä neljänneksellä, ja kapasiteetin käyttöaste pysyi hyvin alhaisena. PMI-indeksin ja Euroopan komission julkaiseman tehdasteollisuuden luottamusindikaattorin kaltaiset kyselytulokset olivat edelleen selväsi pitkän aikavälin keskiarvoja heikompia. Asuinrakentamisen ja muun rakentamisen investoinnit ovat todennäköisesti myös heikentyneet vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä, mihin viittaavat rakennustuotantoindeksi ja heikko luottamus alalla. Julkiset investoinnit koko euroalueella ovat saattaneet kasvaa vähäisessä määrin ensimmäisellä neljänneksellä, mutta tämä kasvu ei kuitenkaan lähimainkaan ole kompensoinut pääomamenojen supistumista yksityisellä sektorilla.

Muutamat käytettävissä olevat varhaiset indikaattorit vuoden 2013 toiselta neljännekseltä viittaavat yleisesti siihen, että muun kuin rakennusteollisuuden pääomanmuodostus supistui edelleen jonkin verran euroalueella. Tehdasteollisuuden tuotantoa koskeva ostopäälliköiden indeksi ja sen uusia tilauksia koskeva osa-alue kohenivat jonkin verran toukokuussa mutta pysyivät sitkeästi negatiivisina. Myös tilauskantojen arviointia koskeva Euroopan komission indikaattori koheni jonkin verran toukokuussa, kun taas seuraavien kolmen kuukauden tuotannon kehitystä koskevat odotukset heikkenivät hieman. Lisäksi kapasiteetin käyttöaste pysyi toisella neljänneksellä ennallaan pitkän aikavälin keskiarvoa alhaisempana. Kyselytulosten mukaan myös rakennusinvestoinnit todennäköisesti jatkavat supistumista edelleen toisella neljänneksellä.

Kaiken kaikkiaan muiden kuin rakennusinvestointien odotetaan elpyvän hitaasti vuoden jälkipuoliskolla, kun taloudellinen toimeliaisuus ja tuotot vähitellen paranevat. Euroopan komission kahdesti vuodessa julkistettavan investointikyselyn mukaan yritykset odottavat tehdasteollisuuden investointien kokonaisuudessaan kasvavan euroalueella hieman vuonna 2013. Rakennusinvestointien ennustetaan pysyvän vaimeina koko tämän vuoden ajan, mikä johtuu euroalueen useiden asuntomarkkinoiden sopeuttamisen jatkumisesta.

JULKINEN KULUTUS

Julkinen kulutus oli edelleen vaimeaa vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä ja hieman vähäisempää kuin vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä. Tämä johtui monissa euroalueen maissa meneillään olevista julkisen talouden vakauttamistoimista.

Tarkasteltaessa yksittäisten erien yleisiä kehityssuuntia käy ilmi, että julkisen sektorin työntekijöiden palkkamenojen kasvuvauhti on vaikuttanut negatiivisesti julkiseen kulutukseen viime vuosineljänneksinä. Julkisen sektorin työntekijöiden palkkamenojen osuus julkisen sektorin koko kulutuksesta on lähes puolet. Tämä johtuu lähinnä julkisen sektorin palkkojen sopeuttamisesta ja julkisen sektorin työpaikkojen määrän vähentämisestä useissa euroalueen maissa. Välilliset julkiset kulutusmenot (joiden osuus on hieman vajaa neljännes julkisista kokonaiskulutusmenoista) supistuivat meneillään olevien julkista sektoria koskevien säästötoimien vuoksi. Luontoismuotoisten sosiaalisten tulonsiirtojen kasvu pysyi suurin piirtein ennallaan. Tämä johtuu siitä, että nämä tulonsiirrot, joiden osuus julkisen sektorin kulutuksesta on myös liki neljännes, ovat yleensä hyvin vakaita, sillä niihin kuuluvat muun muassa terveysmenot.

Julkisen kulutuksen odotetaan tukevan kotimaista kysyntää edelleen maltillisesti tulevina vuosineljänneksinä, mikä johtuu meneillään olevien julkisen talouden vakauttamistoimien etenemisestä monissa euroalueen maissa.

VARASTOT

Varastojen muutoksen vaikutus BKT:n neljännesvuosikasvuun vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä oli jokseenkin neutraali. Vuoden 2011 puolivälissä alkanut, lähes yhtäjaksoisesti seitsemän vuosineljänneksen ajan jatkunut varastojen negatiivinen kasvuvaikutus oli BKT:n supistuminen yhteensä 0,9 prosenttiyksiköllä eli yli puolet yhteensä 1,5 prosentin suuruisesta supistumisesta (viimeisten kuuden kuukauden aikana).

Yritysten näkymien huomattava heikentyminen kesällä 2011 ja useiden euroalueen maiden rahoitusolojen kiristyminen johti varastojen voimakkaan täydentämisen nopeaan heikkenemiseen vuoden 2011 alkupuoliskolla. Tämän vuoksi varastojen vaikutus BKT:n kasvuun oli vuoden 2011 jälkipuoliskolla huomattavan negatiivinen, –0,7 prosenttiyksikköä. Vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä havaitun pienen katkoksen jälkeen varastojen täydentäminen (purkaminen) hidastui (nopeutui) jälleen loppuvuoden aikana talouskasvun hidastuttua. Tämän seurauksena oli jälleen negatiivinen kasvuvaikutus, –0,25 prosenttiyksikköä, vuoden 2012 kolmena viimeisenä neljänneksenä.

Nämä yhteensä seitsemän neljänneksen huomattavat negatiiviset kasvuvaikutukset muuttivat voimakkaan varastojen täydentämisen vuoden 2011 puolivälissä (arvon perusteella 0,9 % BKT:stä) lievään varastojen purkamiseen vuoden 2013 ensimmäiseen neljännekseen mennessä (0,2 % BKT:stä). Koska varastot yleensä ottaen ovat tarjontaketjussa varsin niukkoja, on epätodennäköistä, että varastoja purettaisiin tulevina neljänneksinä tämänhetkistä nopeammin (kuten tehtiin Lehman Brothersin konkurssin jälkeen).

Viimeaikaiset kyselytutkimukset, jotka perustuvat ostopäälliköiden indeksiin huhti- ja toukokuulta 2013 viittaavat varastojen purkamisen tuntuvaan hidastumiseen, mikä vaikuttaa kaikenlaisiin varastoihin: tehdasteollisuuden tuotantopanos- ja lopputuotevarastoihin sekä vähittäiskaupan varastoi-

Kuvio 50. Euroalueen varastojen muutokset

(mrd. euroa diffuusioindeksejä)

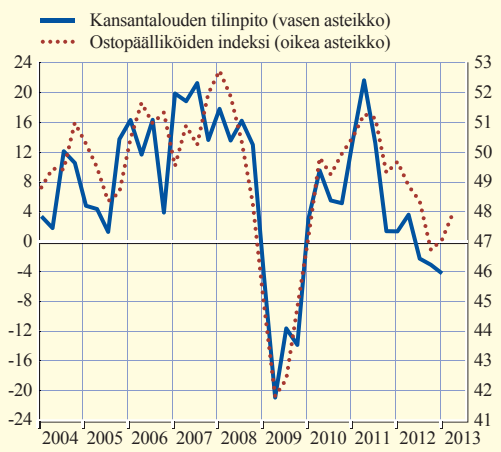

Lähteet: Markit, Eurostat ja EKP:n laskelmat.
Huom. Kansantalouden tilinpito: varastojen muutoksen arvo. Ostopäälliköiden indeksi: tehdasteollisuuden tuotantopanos- ja lopputuotevarastojen sekä vähittäiskaupan varastojen keskiarvo.

hin (ks. kuvio 50). Lisäksi Euroopan komission kyselyn tulosten mukaan yritykset pitävät tehdasteollisuuden lopputuotevarastoja ja vähittäiskaupan varastoja varsin niukkoina verrattuna pitkän aikavälin keskiarvoihin.

ULKOMAANKAUPPA

Kun kehitystä tarkastellaan neljännesvuosivaihtelua laajemmin, voidaan todeta, että euroalueen ulkomaankauppa on ollut varsin vaimeaa vuodesta 2011 lähtien. Tavaroiden ja palvelujen vienti ja tuonti olivat supistuneet vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä. Heikko kehitys jatkui vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä, jolloin vienti supistui 0,8 % ja tuonti supistui edelleen 1,1 %. Tämän kehityksen seurauksena nettoviennin vaikutus euroalueen BKT:n määrän kasvuun oli hieman positiivinen. Vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä euroalueen maiden vientiä ei tukenut kysyntä euroalueen maista vaan pikemminkin euroalueen ulkopuolelta, erityisesti Yhdysvalloista ja vähäisemmässä määrin Aasian maista. Kaiken kaikkiaan euroalueen ulkopuolisiin maihin suuntautuvan viennin kasvu ei kuitenkaan täysin kompensoinut euroalueen sisäisen kaupan heikkoutta, sillä euroalueen kotimainen kysyntä pysyi vaimeana (ks. kuvio 51).

Kuvio 51. Euroalueen tiettyihin kauppakumppanimaihin suuntautuvan viennin määrä

(Tammikuu 2008 = 100, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja, kolmen kuukauden liukuvia keskiarvoja)

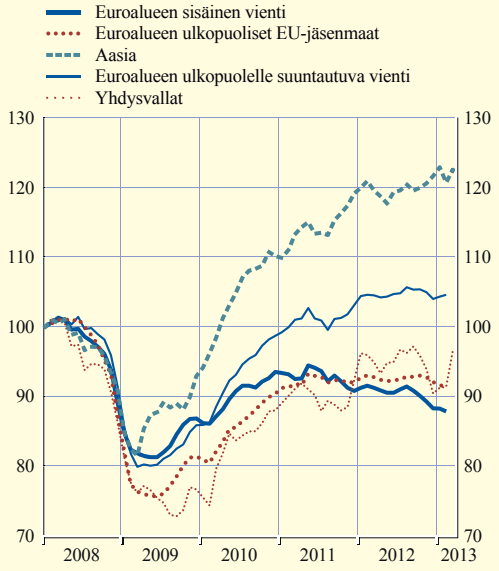

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Ulkomaankauppa oli vuoden 2010 puolivälistä lähtien jatkuvasti tukenut euroalueen BKT:n määrää, sillä viennin kasvu on ollut tuonnin kasvua vahvempaa. Tämä johtuu pääasiassa siitä, että euroalueen kotimainen kysyntä on kasvanut hitaammin kuin euroalueen tärkeimpien kauppakumppanimaiden kotimainen kysyntä, mutta myös siitä, että euron reaalinen efektiivinen valuuttakurssi on heikentynyt suurimman osan tästä ajanjaksosta. Lisäksi euroalue vakiinnutti vuosien 2011 ja 2012 aikana vientimarkkinaosuutensa maailmankaupasta, joskin sopeuttaminen vaihteli suuresti euroalueen maiden välillä. Tämä kehitys ilmenee kehikosta 6, jossa kuvaillaan euroalueen ja sen jäsenmaiden viennin kehitystä vuodesta 1999 lähtien seurattujen vientimarkkinaosuuksien vaihtelujen perusteella.

Viime vuosineljänneksinä vienti on kuitenkin tukenut euroalueen BKT:n määrän kasvua aiempaa vähemmän lähinnä siksi, että euroalueen ulkomainen kysyntä hidastui ja euron reaalinen efektiivinen valuuttakurssi vahvistui vuoden 2012 jälkipuoliskolla. Lähitulevaisuudessa ulkomaankaupan nettovaikutuksen BKT:n määrän kasvuun ennustetaan olevan aiempaa pienempi, joskin edelleen positiivinen. Euroalueen ulkomaankaupan lyhyen aikavälin kasvunäkymiin liittyy edelleen lisääntynyt epävarmuus, joka ilmenee käytettävissä olevista kyselyindikaattoreista. Euroopan komission raportoimat vientitilauskannat ja ostopäälliköiden indeksin uusia vientitilauksia koskeva indeksi kohenivat toukokuussa hieman mutta kumpikin indikaattori oli edelleen pitkän aikavälin keskiarvoa pienempiä. Lisäksi maailmantalouden elpyminen vaikuttaa hauraalta, minkä vuoksi euroalueen viennin vaikutuksen BKT:n määrän kasvun elpymiseen odotetaan lähikuukausina olevan maltillinen. Tuonnin lyhyen aikavälin näkymiä todennäköisesti hillitsee edelleen euroalueen talouden heikko kasvuvire, vaikka jonkinasteista vahvistumista voidaan odottaa vuoden 2013 jälkipuoliskon aikana, kun euroalueen kotimainen kysyntä alkaa elpyä.

Kehikko 6.

VIENTIMARKKINAOSUUKSIEN KEHITYS EUROALUEELLA

Tässä kehikossa kuvaillaan euroalueen ja sen jäsenmaiden viennin kehitystä kahden vientimarkkinaosuuksia koskevan indikaattorin perusteella. Nämä indikaattorit ovat maan vienti suhteessa ulkomaiseen kysyntään ja maan vienti suhteessa maailmanlaajuiseen vientiin sekä määrällä että arvolla mitattuna.

Eroistaan huolimatta nämä kaksi indikaattoria täydentävät toisiaan, ja niitä voidaan käyttää erilaisiin tarkoituksiin. Vientimarkkinaosuuksissa suhteessa ulkomaiseen kysyntään otetaan huomioon maan nimenomainen maantieteellinen sijainti kauppakytkösten muodostumisessa. Esimerkiksi euroalue käy enemmän kauppaa lähinaapuriensa kuten Keski- ja Itä-Euroopan maiden kanssa kuin Aasian maiden kanssa. Vientimarkkinaosuuksien pieneneminen suhteessa maailmanlaajuiseen vientiin voi olla osoitus siitä, että euroalue ei ole laajentanut toimintaansa riittävän aktiivisesti sellaisilla markkinoilla, jotka ylläpitävät maailmanlaajuista vientikysyntää. Lisäksi määrälliset vientimarkkinaosuudet voivat olla hyödyllisiä arvioitaessa makrotason kilpailukykyä, kun taas arvoon perustuvat osuudet saattavat soveltua paremmin viennistä saatujen tulojen arviointiin.

Euroalueen vientimarkkinaosuus mitattuna viennillä suhteessa ulkomaiseen kysyntään alkoi supistua vuonna 2002 mutta on kohentunut hieman vuodesta 2009 lähtien (ks. kuvio A).[1] Maakohtaisessa viennin kehityksessä näkyy kuitenkin eroja kriisin puhkeamisesta lähtien: joissakin maissa viennin kehitys on alkanut kohentua (esimerkiksi Virossa, Espanjassa ja Portugalissa) tai pysynyt nousujohteisena (esimerkiksi Saksassa ja Slovakiassa), kun taas joissakin maissa (Belgia, Kreikka ja Suomi) laskusuuntaus jatkuu.

Kuvio A. Vienti suhteessa ulkomaiseen kysyntään

(indeksi 1999 = 1 000, vuosihavaintoja, tavarat ja palvelut määrällisesti)

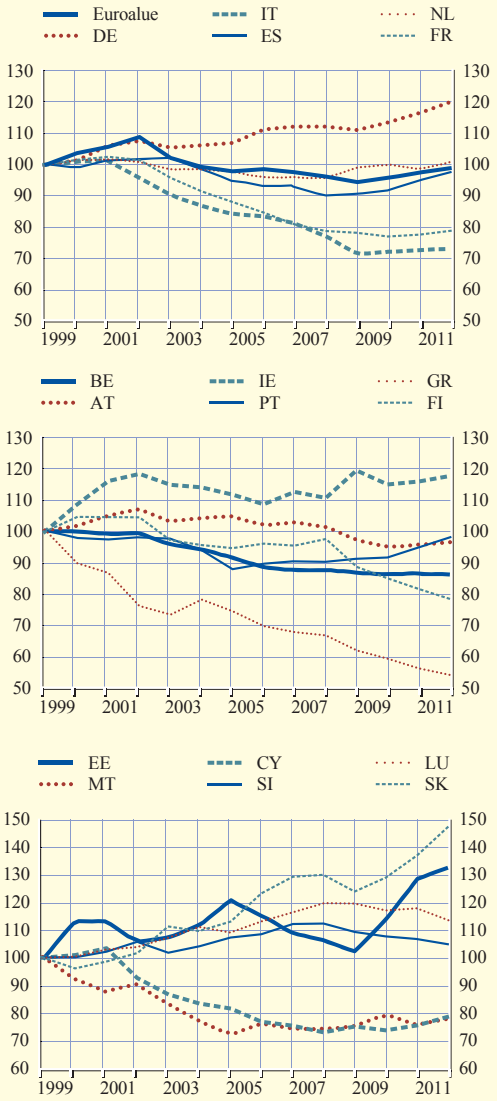

Lähteet: EKP ja EKP:n laskelmat.

1 Koko euroalueen vientilukuihin sisältyy ainoastaan vienti euroalueen ulkopuolisiin maihin, kun taas yksittäisten maiden vientiluvut käsittävät sekä euroalueen sisäisen viennin että viennin euroalueen ulkopuolisiin maihin. Ulkomaista kysyntää mitataan tärkeimpien kauppakumppanimaiden vientipainotetulla tavaroiden ja palvelujen reaalisella kokonaistuonnilla. Ulkomaisen kysynnän mittaamista tarkastelevat yksityiskohtaisemmin Hubrich, K. ja Karlsson, T. Occasional Paper -sarjan julkaisussa nro 108 ”Trade consistency in the context of the Eurosystem projection exercises”, EKP, Frankfurt am Main, maaliskuu 2010. Markkinaosuudet on ilmaistu indeksinä, joka on laskettu viennin suhteena ulkomaiseen kysyntään (tai maailmanlaajuiseen vientiin).

Kun tarkastellaan vienti-indikaattoreita osuutena maailmanlaajuisen viennin määrästä, edellä kuvaillut yleiset kehityssuuntaukset ovat edelleen suurin piirtein samanlaisia euroalueella ja useimmissa maissa (ks. kuvio B). Euroalueen viennin kehitys on parantunut vuodesta 2009 lähtien kummallakin indikaattorilla mitattuna. Sen vientimarkkinaosuus suhteessa ulkomaiseen kysyntään on vuodesta 2009 lähtien parantunut 4,6 %, ja osuus suhteessa maailmanlaajuiseen kysyntään on kasvanut 3,8 % (ks. kuviot A ja B). Edellä kuvatut samat yleiset kehityssuuntaukset ovat havaittavissa yksittäisissä euroalueen maissa lukuun ottamatta Espanjaa ja Portugalia.

Vientimarkkinoiden kehityksessä vuosina 1999–2012 voi kahden vaihtoehtoisen indikaattorin perusteella joissakin tapauksissa olla melkoisia eroja (ks. taulukko). Saksassa vientimarkkinaosuus suhteessa maailmanlaajuiseen vientiin kasvoi 9,3 % ja suhteessa ulkomaiseen kysyntään puolestaan 20,2 %. Virossa tilanne oli samankaltainen. Irlannissa, Luxemburgissa ja Alankomaissa vientimarkkinaosuus suhteessa maailmanlaajuiseen vientiin supistui, kun taas suhteessa ulkomaiseen kysyntään se puolestaan kasvoi. Joissakin maissa (Belgia, Espanja, Ranska, Italia, Kypros ja Itävalta) maailmanlaajuiseen vientiin perustuva vientimarkkinaosuuksien supistuminen oli tätä huomattavampaa. Sitä vastoin Kreikassa vientimarkkinaosuudet suhteessa maailmanlaajuiseen vientiin supistuivat vähemmän. Kaiken kaikkiaan voidaan päätellä, että ulkomaisella kysynnällä mitattu viennin kehitys näyttää useimmissa euroalueen maissa paremmalta kuin maailmanlaajuisella viennillä mitattu viennin kehitys.

Näiden kahden indikaattorin välisten erojen taustatekijät voidaan paikantaa ulkomaisen kysynnän rakenteeseen. Ulkomaista kysyntää mitataan euroalueen maiden tärkeimpien kauppakumppanimaiden vientipainotetulla tavaroiden ja palvelujen reaalisella kokonaistuonnilla. Euroalueen maiden kokonaisviennistä keskimäärin noin 50 % suuntautuu muihin euroalueen maihin ja loppuosa enimmäkseen kehittyneisiin talouksiin (esimerkiksi Isoon-Britanniaan ja Yhdysvaltoihin) sekä Keski- ja Itä-Eurooppaan (minkä seurauksena näillä kauppakumppanimailla on suuri painoarvo laskettaessa ulkomaista kysyntää). Kehittyvät taloudet eivät kuulu euroalueen maiden perinteisiin kauppakumppanimaihin; tämä tarkoittaa, että niiden vaikutus euroalueen ulkomaisen kysynnän kasvuun on vain vähäinen (kehittyvien maiden painoarvo viennin kannalta on

Kuvio B. Vienti suhteessa maailmanlaajuiseen vientiin

(indeksi 1999 = 1 000, vuosihavaintoja, tavarat ja palvelut määrällisesti)

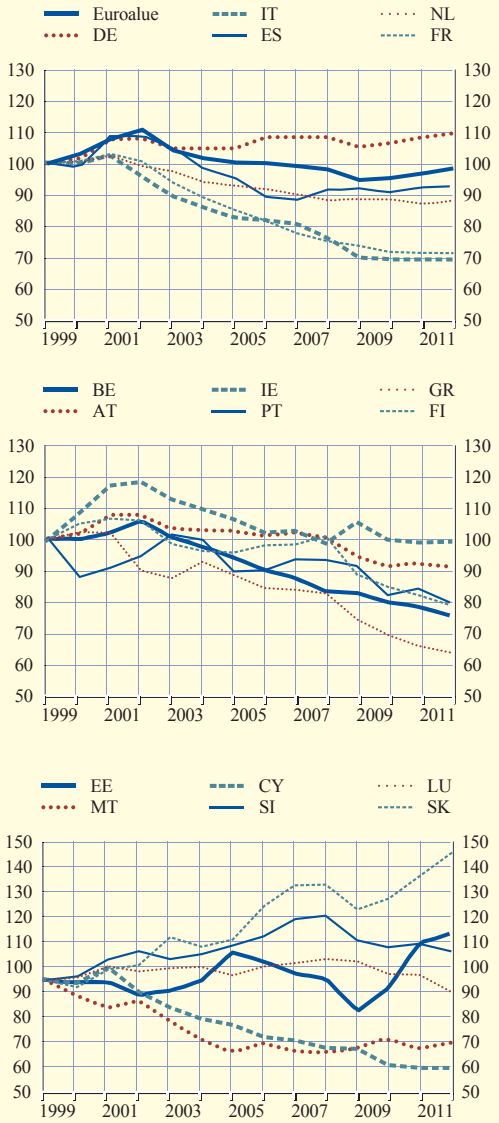

Lähteet: IMF:n World Economic Outlook -tiedot ja EKP:n laskelmat.

Vienti suhteessa ulkomaiseen kysyntään ja maailmanlaajuiseen vientiin vuosina 1999–2012

(prosenttimuutos; positiivinen arvo on osoitus vientimarkkinaosuuden kasvusta ja päinvastoin)

	Viennin kehitys suhteessa		
	Ulkomaiseen kysyntään (määrä)	Maailmanlaajuiseen vientiin (arvo)	Maailmanlaajuiseen vientiin (määrä)
Belgia	-14,1	-24,5	-36,0
Saksa	20,2	9,3	-10,4
Viro	32,7	16,7	70,2
Irlanti	17,4	-1,0	-15,4
Kreikka	-46,0	-36,2	-24,2
Espanja	-2,6	-7,4	-16,9
Ranska	-21,4	-28,9	-34,9
Italia	-27,0	-31,1	-34,9
Kypros	-21,3	-31,8	-34,1
Luxemburg	13,7	-4,1	2,7
Malta	-22,0	-22,8	-12,6
Alankomaat	0,8	-12,4	-19,1
Itävalta	-4,0	-8,4	-19,1
Portugali	-2,2	-20,2	-23,8
Slovenia	5,0	10,5	-17,1
Slovakia	47,3	45,6	125,1
Suomi	-21,8	-21,1	-34,4
Euroalue	**-1,2**	**-1,9**	**-17,4**

Lähteet: IMF:n World Economic Outlook -tiedot, EKP ja EKP:n laskelmat.

pienempi laskettaessa euroalueen ulkomaista kysyntää). Koska kehittyneet taloudet kasvavat suhteellisesti hitaammin, niiden tuontikysyntä kasvaa hitaammin suhteessa maailmanlaajuiseen tuontikysyntään. Tämä sekä niiden suhteellisen suuri merkitys ulkomaisen kysynnän kannalta johtaa siihen, että ulkomainen kysyntä kasvaa hitaammin kuin maailmanlaajuinen tuonti. Maailmanlaajuinen tuonti kasvaa tosiasiallisesti nopeammin, koska se käsittää kaikki nopeasti kasvavat kehittyvät taloudet. Markkinaosuuden supistuminen suhteessa maailmanlaajuiseen vientiin tarkoittaa, että euroalueen maat eivät hyödynnä täysimääräisesti kehittyvissä talouksissa kasvanutta tuontikysyntää säilyttääkseen osuutensa maailmankaupasta tai kasvattaakseen sitä.

Kun vertaillaan vientimarkkinaosuuksia arvon ja määrän perusteella, voidaan havaita joitakin huomattavia eroja. Vuosina 1999–2012 euroalueen vientimarkkinaosuudet tavaroiden ja palvelujen markkinoilla supistuivat määrällisesti paljon vähemmän (–1,9 %) kuin arvon perusteella mitattuna (–17,4 %), mikä viittaa siihen, että euroalueen vientihinnat laskivat vähemmän kuin maailmanlaajuiset vientihinnat (ks. taulukko).[2,3] Tämä pätee myös useimpiin euroalueen maihin. Esimerkiksi Saksan vientimarkkinaosuus kasvoi määrällisesti (9,3 %) mutta supistui arvon perusteella (–10,4 %), mikä viittaa siihen, että Saksan vientihinnat nousivat vähemmän kuin maailmanlaajuiset vientihinnat. Kreikan vientimarkkinaosuus tavaroiden ja palvelujen markkinoilla supistui kuitenkin arvon perusteella vähemmän (–24,2 %) kuin määrän perusteella (–36,2 %). Tämä osoit-

2 Laskevat suhteelliset hinnat eivät ehkä johdu aineellisten kustannusten tosiasiallisesta alenemisesta, jolle yleensä on ominaista kilpailukyvyn kasvu, vaan rakenteellisesta vaikutuksesta, kun maat kehittävät uusia tuotteita ja poistavat vanhoja. Tämän vuoksi laadultaan vastaavilla vanhoilla tuotteilla käydään kauppaa halvemmilla hinnoilla, minkä seurauksena markkinaosuudet arvon perusteella supistuvat ja määrän perusteella pysyvät ennallaan.

3 Vuosina 1999–2012 euron reaalinen efektiivinen valuuttakurssi suhteessa 20 tärkeimmän kauppakumppanimaan valuuttoihin heikkeni tuottajahintaindekseillä deflatoituna 6,1 % ja kokonaistalouden yksikkötyökustannuksilla deflatoituna 9,3 %. Euron reaalinen efektiivinen valuuttakurssi suhteessa 19 teollistuneen maan valuuttoihin heikkeni samana aikana vientihinnoilla deflatoituna 2,7 %.

taa, että Kreikan heikentynyt hintakilpailukyky (Kreikan vientihintojen noustua kilpailijoiden vientihintoja nopeammin) johti ajan mittaan määrän perusteella lasketun osuuden supistumiseen, mutta vientihintojen kallistumisen vuoksi arvon perusteella lasketut osuudet supistuivat vähemmän kuin määrän perusteella lasketut osuudet.

Kaiken kaikkiaan voidaan päätellä, että ulkomaisella kysynnällä mitattu viennin kehitys näyttää useimmissa euroalueen maissa paremmalta kuin maailmanlaajuisella viennillä mitattu viennin kehitys. Kun vientimarkkinaosuuksia tarkastellaan arvon tai määrän perusteella, voidaan hintakehityksestä riippuen havaita huomattavia eroja. Eroista huolimatta nämä kaksi indikaattoria täydentävät toisiaan, ja niitä on syytä tarkastella samanaikaisesti arvioitaessa vientimarkkinoiden kehitystä. Tämä analyysi, jossa käytetään ulkomaiseen kysyntään ja maailmanlaajuiseen vientiin perustuvia vientimarkkinaosuuksia määrän perusteella, saattaa viitata siihen, että euroalueen maiden on kohdennettava nykyistä enemmän resursseja toimintansa laajentamiseen entisestään nopeasti kasvavilla kehittyvillä markkinoilla.

4.2 TOIMIALAKOHTAINEN TUOTANTO

Kansantalouden tilinpidon tuotantopuolen tarkastelu osoittaa, että koko talouden arvonlisäys on supistunut vuoden 2011 viimeisestä neljänneksestä lähtien ja että se supistui edelleen 0,2 % vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä supistuttuaan 0,5 % vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä. Arvonlisäyksen supistuminen ensimmäisellä vuosineljänneksellä oli voimakkaampaa teollisuudessa kuin palvelualalla.

Pidemmällä aikavälillä tarkastellen toimialakohtaisessa kehityksessä on ollut selviä eroja vuosien 2007–2008 huipputasojen jälkeen. Vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä teollisuuden arvonlisäys (ilman rakentamista) oli edelleen yli 8 % pienempi kuin huipputasollaan vuoden 2007 lopussa, ja rakennusalan arvonlisäys oli 22 % huipputason alapuolella. Sitä vastoin palvelualan arvonlisäys oli hieman suurempi kuin vuonna 2008 kriisin alla. Lyhyen aikavälin indikaattorit viittaavat siihen, että arvonlisäyksen supistuminen on jatkunut vuoden 2013 toisella neljänneksellä.

Kuvio 52. Teollisuustuotannon kasvu ja sen erien kasvuvaikutus

(kasvuvauhti ja kasvuvaikutukset prosenttiyksikköinä, kuukausihavaintoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

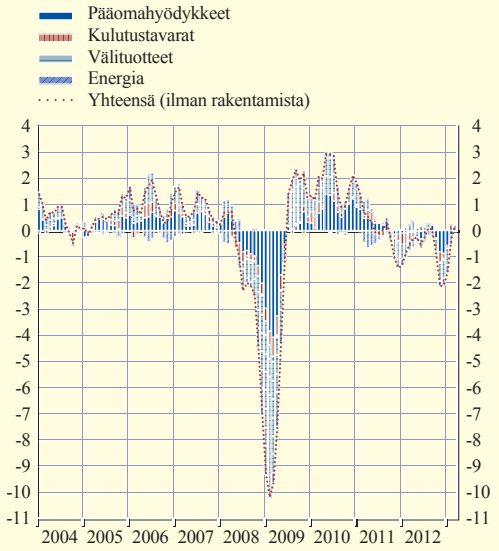

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.
Huom. Arvot on laskettu kolmen kuukauden liukuvina keskiarvoina vastaavasta edellisestä kolmen kuukauden jaksosta.

TEOLLISUUS (ILMAN RAKENTAMISTA)

Teollisuuden (ilman rakentamista) arvonlisäys väheni 0,4 % vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä, kun se oli vähentynyt selvästi eli 1,6 % edellisellä neljänneksellä. Sitä vastoin tuotanto kasvoi hieman ensimmäisellä neljänneksellä, kun se oli supistunut voimakkaasti edellisellä neljänneksellä (ks. kuvio 52). Kasvu perustui pääasiassa energia-alan kehityksen, sillä lämmityksen kysyntä kasvoi kylmän sään vuoksi useissa maissa. Kaikkien muiden teollisuuden päätoimialojen vaikutus teollisuustuotannon reaaliseen kasvuun oli verrattain vähäinen tai negatiivinen. Euroopan komission kyselytiedot viittaavat siihen, että kokonaiskysynnän heikkeneminen vai-

kutti negatiivisesti tuotantoon huhtikuussa päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla.

Lyhyen aikavälin indikaattorit viittaavat siihen, että teollisuussektorin vaimea kehitys jatkuu vuoden 2013 toisella neljänneksellä. Vaikka Euroopan komission laskema teollisuuden luottamusindikaattori nousi hieman huhtikuusta toukokuuhun, se on yhä ensimmäisen neljänneksen keskiarvon alapuolella (ks. kuvio 53). Tehdasteollisuuden tuotantoa koskeva ostopäälliköiden PMI-indeksi ja Markitin kysely yritysten tilauskantoja koskevista arvioistaan, jotka ovat saatavissa toukokuuhun 2013 saakka, ovat yhdenmukaisia toisen neljänneksen vaimean kehityksen kanssa, sillä näiden selvitysten tulokset ovat edelleen teoreettisen nollakasvun 50 pisteen kynnysarvon alapuolella.

Kuvio 53. Teollisuustuotanto, teollisuuden luottamus ja ostopäälliköiden indeksi

(kuukausihavaintoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähteet: Eurostat, yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt, Markit ja EKP:n laskelmat.
Huom. Kyselytiedot viittaavat tehdasteollisuuteen.
1) Kolmen kuukauden jakson muutos edellisestä kolmen kuukauden jaksosta prosentteina.
2) Saldolukuja.
3) Poikkeamat 50:stä.

RAKENNUSTEOLLISUUS

Vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä rakennusteollisuuden arvonlisäyksen kasvu oli negatiivista kahdeksatta neljännestä peräkkäin. Arvonlisäys vähentyi tänä aikana lähes 8 %. Viimeaikaisin heikko tulos selittyy osittain kylmistä sääoloista monissa euroalueen osissa.

Lyhyen aikavälin indikaattorit vahvistavat rakennusalan heikon kasvuvireen. Kuukausittaiset rakennustuotantoluvut putosivat maaliskuussa 1,7 % edelliskuusta, joten niistä muodostui negatiivisen kasvuperinnön vuoksi heikko lähtökohta toiselle neljännekselle. Toisen neljänneksen alussa rakentamis- ja asuinrakentamisalan ostopäällikköindeksit kohenivat hyvin alhaisilta tasoilta. Eteenpäin suuntautuneemmat indikaattorit, kuten Euroopan komission rakennusalan luottamusindeksi ja uusia tilauksia koskeva kysely heikkenivät edelleen, mikä viittaa siihen, että kasvun heikkeneminen jatkuu.

PALVELUT

Palvelualan arvonlisäys väheni hieman eli 0,1 prosenttiyksikköä edellisestä neljänneksestä vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä supistuttuaan 0,2 prosenttiyksikköä vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä. Vuoden 2009 kolmannen neljänneksen ja vuoden 2013 ensimmäisen neljänneksen välisenä aikana palvelualan keskimääräinen kasvu oli huomattavasti hitaampaa kuin teollisuudessa ilman rakentamista, ensin mainittu kasvoi neljännesvuosittain keskimäärin 0,2 % ja jälkimmäinen 0,8 %. Tuoreimmat tiedot viittaavat siihen, että viimeaikainen supistuminen oli suhteessa korostuneempaa muissa kuin markkinaehtoisissa palveluissa, kuten julkishallinnossa, koulutuksessa, terveydenhuollossa ja sosiaalityössä. Nämä palvelut supistuivat 0,4 % edellisestä neljänneksestä, mikä heijasti osittain rahoitusaseman vakauttamista useissa euroalueen maissa. Samaan aikaan markkinaehtoisten palvelujen arvonlisäys vakaantui vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä edellisen neljänneksen tasolle.

Kyselytutkimukset viittaavat palvelualojen tuotannon heikkouden jatkumiseen vuoden 2013 toisella neljänneksellä. Palvelualan ostopäällikköindeksi pysyi toisen neljänneksen kahtena ensimmäisenä kuukautena jonkin verran teoreettisen 50 pisteen nollakasvua kuvaavan kynnysarvon alapuolella

sekä hieman ensimmäisen vuosineljänneksen lukeman alapuolella. Vaikka Euroopan komission palvelualan luottamusindikaattori parani hieman huhti- ja toukokuussa, se pysyi kuitenkin vuoden 2013 ensimmäisen neljänneksen lukeman alapuolella.

4.3 TYÖMARKKINAT

Euroalueen työmarkkinatilanne on heikentynyt tasaisesti viime vuosineljänneksillä heikon talouskasvun ja useissa euroalueen maissa jatkuvan työmarkkinoiden sopeutumisen myötä. Ennakoivissa indikaattoreissa, kuten kyselytutkimuksissa, ei ole näkynyt merkkejä paranemisesta lähiaikoina.

Tehtyjen työtuntien määrä väheni 0,7 % vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä, kun se oli noussut hieman kolmannella neljänneksellä (ks. taulukko 11). Toimialakohtaisessa tarkastelussa tehtyjen työtuntien määrä väheni merkittävästi rakentamisessa ja kiinteistöalan palveluissa, kun taas tieto- ja viestintäalalla se kasvoi.

Työllisyys työssäkäyvien määrällä mitattuna laski edelleen viimeisellä vuosineljänneksellä 0,3 % edellisestä neljänneksestä. Työllisyys heikkeni erityisesti rakentamisessa, asiantuntijapalveluissa sekä maataloudessa ja kalastuksessa, kun taas se kasvoi kiinteistöalan palveluissa ja viestinnässä. Vuonna 2008 alkaneen kriisin jälkeen euroalueelta on hävinnyt yli neljä miljoonaa työpaikkaa. Sekä työllisyys- että työttömyystilanteen heikkeneminen on vielä selvempää, kun huomioon otetaan kehikossa 7 kuvattu vajaatyöllisyyden kehitys.

Kyselytutkimukset viittaavat siihen, että työllisyys on todennäköisesti heikentynyt edelleen vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä, mikä johtuu euroalueen talouden supistumisesta. Erityisesti euroalueen (sekä tehdasteollisuuden että palvelualojen) työllisyysodotuksia koskeva ostopäälliköiden PMI-yhdistelmäindeksi pysyi teoreettisen nollakasvun kynnysarvoa heikompana sekä ensimmäisellä että toisella (touko- ja huhtikuun perusteella) neljänneksellä. Yrityksiä koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt antavat tilanteesta samankaltaisen kuvan (ks. kuvio 54).

Taulukko 11. Työllisyyden kasvu

(prosenttimuutos edellisestä kaudesta; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	Henkilöt					Tunnit				
	Vuosimuutokset		Neljännesvuosimuutokset			Vuosimuutokset		Neljännesvuosimuutokset		
	2011	2012	2012 II	2012 III	2012 IV	2011	2012	2012 II	2012 III	2012 IV
Koko kansantalous	0.3	-0.6	-0.1	-0.1	-0.3	0.2	-1.2	-0.6	0.2	-0.7
josta:										
Maa- ja kalatalous	-2.2	-1.4	0.3	-0.7	-1.0	-2.3	-1.8	-0.5	-0.5	-1.4
Teollisuus	-1.0	-2.2	-0.4	-0.5	-0.7	-0.9	-3.4	-1.6	-0.4	-1.3
Ilman rakentamista	0.2	-1.1	-0.4	-0.1	-0.5	0.8	-2.2	-1.4	0.0	-1.1
Rakentaminen	-3.8	-4.7	-0.6	-1.7	-1.3	-4.1	-6.0	-2.2	-1.4	-1.9
Palvelut	0.8	-0.1	0.1	0.1	-0.2	0.7	-0.5	-0.3	0.4	-0.5
Kauppa ja kuljetus	0.7	-0.7	-0.1	-0.1	-0.4	0.4	-1.3	-0.2	0.2	-1.0
Tietotekniikka ja viestintä	1.5	1.4	0.5	-0.5	1.5	1.4	1.4	-0.2	0.5	0.6
Rahoitus- ja vakuutustoiminta	-0.3	-0.8	-0.7	-1.0	0.6	-0.2	-0.9	-1.2	0.0	-0.6
Kiinteistöpalvelut	3.0	0.6	0.6	-2.0	2.0	3.5	0.0	0.5	-0.4	-2.0
Ammatilliset palvelut	2.7	0.8	0.4	1.2	-1.0	2.8	0.5	-0.2	0.7	-0.6
Julkishallinto	0.1	-0.3	0.1	-0.1	-0.1	0.1	-0.4	-0.3	0.2	0.1
Muut palvelut[1)]	0.1	0.7	0.0	0.6	0.4	0.0	-0.1	-0.8	1.3	-0.4

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.
1) Sisältää myös kotitalouksille suunnatut palvelut, kulttuurin ja ulkomaisten organisaatioiden toiminnan.

Kuvio 54. Työllisyyden kasvu ja työllisyysodotukset

(vuotuinen prosenttimuutos, saldolukuja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

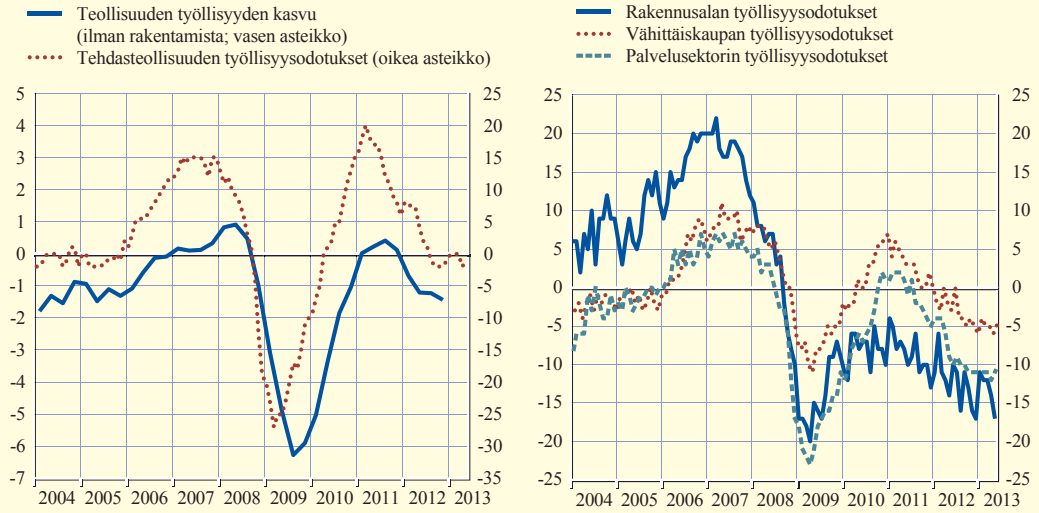

Lähteet: Eurostat sekä yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.
Huom. Saldoluvut ovat keskiarvokorjattuja.

Työntekijää kohden lasketun työn tuottavuuden vuotuinen kasvuvauhti on hidastunut jo kahden vuoden ajan ja hidastui edelleen -0,2 prosenttiin vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä (ks. kuvio 55). Tuottavuuden kasvu tehtyä työtuntia kohti kasvoi hieman yhdenmukaisesti tehtyjen työtuntien jyrkän supistumisen kanssa, joskin maltillisemmin. Tuottavuuden kasvun arvioidaan olleen heikkoa vuoden 2013 alussa aneemisen talouskasvun myötä.

Kuvio 55. Työn tuottavuus työntekijää kohti

(vuotuinen prosenttimuutos)

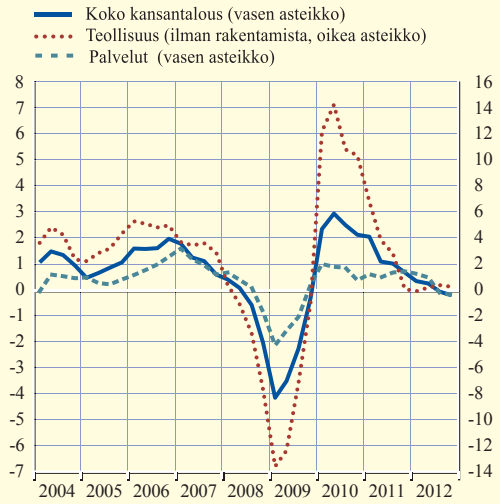

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Kuvio 56. Työttömyys

(kuukausihavaintoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

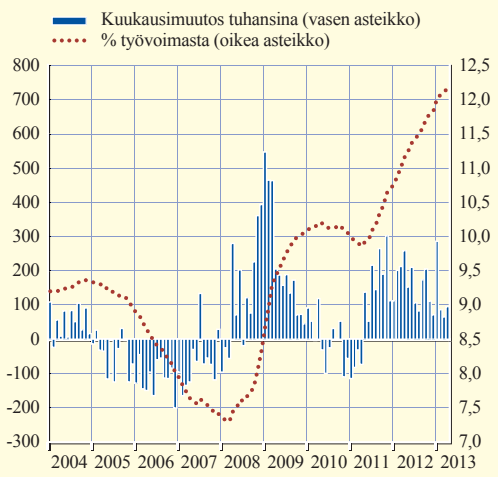

Lähde: Eurostat.

Huhtikuussa 2013 työttömyysaste nousi 0,1 prosenttiyksikköä 12,2 prosenttiin, mikä korkein arvo koko aikasarjalla. Työttömyysaste on noussut 2,3 prosenttiyksikköä huhtikuusta 2011 lähtien, jolloin se alkoi nousta (ks. kuvio 56). Työpaikkojen luonnin puute ja heikot kyselytulokset viittaavat siihen, että työttömyys kasvaa edelleen lyhyellä aikavälillä.

Kehikko 7.

KOLME TÄYDENTÄVÄÄ TYÖLLISYYS- JA TYÖTTÖMYYSINDIKAATTORIA

Eurostat on vuodesta 2011 lähtien julkaissut tilastoja kolmesta uudesta yhdenmukaistetusta indikaattorista, joilla mitataan vajaatyöllisyyttä ja potentiaalista lisätyövoimaa euroalueella ja EU-maissa.[1] Indikaattoreilla täydennetään Kansainvälisen työjärjestön (ILO) työttömyysindikaattoria (ks. tilastoliitteen taulukko 5.3.b), ja ne on määritelty laajemmiksi, niin että niiden avulla voidaan kattaa ILOn määritelmän mukaista työttömien joukkoa suurempi joukko. Tilastoista saadaan lisätietoa sellaisesta mahdollisesti käytettävissä olevasta työvoimasta, joka jää työllisyyden ja työttömyyden vakiomääritelmien ulkopuolelle. Tässä kehikossa esitellään uudet indikaattorit ja analysoidaan alustavasti niiden avulla saatuja lisätietoja työmarkkinoiden rakenteesta ja kehityksestä. Tarkastelussa käytetään tuoreimpia eli vuoden 2012 tilastoja.

ILOn määritelmän mukaan työttömiksi voidaan luokitella henkilöt, jotka 1) eivät tarkasteluviikolla ole työskennelleet lainkaan, 2) ovat käytettävissä työhön seuraavien kahden viikon aikana ja 3) joko ovat aktiivisesti hakeneet töitä viimeisten neljän viikon aikana tai ovat jo löytäneet työpaikan ja aloittavat uudessa työssä seuraavien kolmen kuukauden sisällä. Jos ensimmäistä kriteeriä lievennetään, mukaan saadaan vajaatyölliset eli sellaiset osa-aikatyössä olevat, jotka haluaisivat lisätä työtuntejaan pystyäkseen työskentelemään kokoaikaisesti.[2] Kahta muuta kriteeriä lieventämällä saadaan mukaan ne vailla töitä olevat, jotka joko hakevat töitä mutta eivät ole välittömästi käytettävissä (esim. opiskelijat, jotka eivät ole vielä valmistuneet) tai jotka ovat periaatteessa käytettävissä mutta eivät hae aktiivisesti töitä (esim. henkilöt, jotka henkilökohtaisista tai perhesyistä eivät toistaiseksi pysty hakemaan töitä tai jotka ovat lannistuneet eivätkä usko työnhaun tuottavan tulosta). Nämä kaksi ryhmää jäävät työllisten ja työttömien vakiomääritelmien ulkopuolelle, minkä vuoksi niihin kuuluvien henkilöiden katsotaan olevan työvoiman ulkopuolella. Koska he kuitenkin ovat tiiviimmin sidoksissa työelämään kuin muut työvoimaan kuulumattomat, heitä voidaan pitää potentiaalisena lisätyövoimana. Uusien indikaattorien avulla työvoimakuvaan saadaan mukaan myös ne henkilöt, jotka eivät ILOn vakiomääritelmien mukaan ole sen enempää työllisiä, työttömiä kuin työvoiman ulkopuolellakaan vaan jäävät näiden luokkien väliin (ks. kuvio A).

Uudet indikaattorit kootaan yhdenmukaistetun neljännesvuosittaisen työvoimatutkimuksen[3] perusteella, kuten työttömyystilastotkin. Uusien indikaattorien aikasarjoja on tällä hetkellä saatavilla vuoden 2005 ensimmäiseltä neljännekseltä vuoden 2012 neljännelle neljännekselle.[4] Luvut julkaistaan noin 100 päivää tarkastelujakson päättymisen jälkeen neljännesvuosittaisen työvoima-

1 Ks. http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Underemployment_and_potential_additional_labour_force_statistics.

2 Vajaatyöllisiä kuvaavassa indikaattorissa ovat mukana vain osa-aikatyöntekijät, jotka haluaisivat lisätä työtuntejaan. Kokoaikaisesti työskentelevät henkilöt, jotka haluaisivat lisätä työtuntejaan, eivät ole mukana.

3 Ks. http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/employment_unemployment_lfs/documents/DS_LFS_EN_6_subdoc_regulation.pdf.

4 Vajaatyöllisten osa-aikatyöntekijöiden kohdalla aikasarja alkaa vuoden 2008 ensimmäisestä neljänneksestä.

Kuvio A. Uudet indikaattorit vakioindikaattorien täydennyksenä

(vuonna 2012, tuhatta 15–74 -vuotiasta euroalueella)

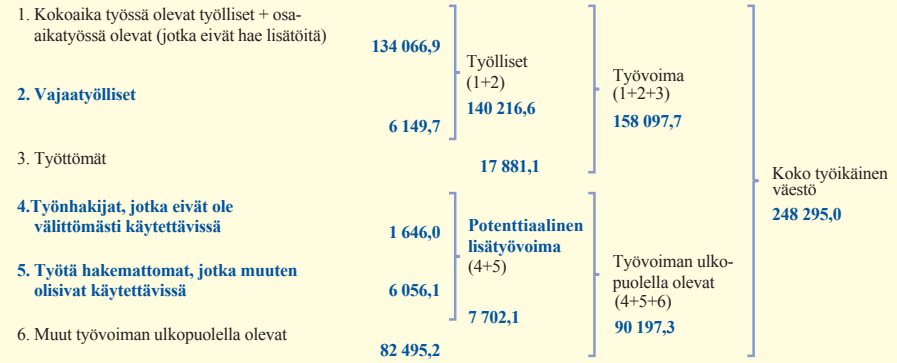

Lähde: Eurostat.
Huom. Täydentävät indikaattorit on lihavoitu ensimmäisessä sarakkeessa.

tutkimuksen julkaisuaikataulua seuraillen. Tiedot on eritelty sukupuolen, iän, koulutustason ja kansallisuuden mukaan (tarkasteltavan maan kansalaiset, muiden EU-maiden kansalaiset ja EU:n ulkopuolelta tulevat). Lisäksi tuoreimmissa vuotuisissa tilastoissa tiedot on esitetty myös prosentteina suhteessa työvoimaan (aktiiviseen väestöön), jotta suhteelliset osuudet on helpompi hahmottaa. Tilastollisesti kuitenkin vain vajaatyöllisiä voidaan tarkastella todellisena osuutena työvoimasta, sillä vajaatyölliset lasketaan mukaan työvoimaan. Sitä vastoin sellaisia vailla työtä olevia, jotka eivät ole välittömästi käytettävissä tai eivät hae aktiivisesti töitä, ei lasketa mukaan työvoimaan, joten näiden ryhmien yhteenlasketun määrän prosentuaalista suhdetta varsinaiseen työvoimaan tulisi pitää potentiaalisena suhteellisena työvoimanlisäyksenä.

Tuoreimpien tilastojen[5] mukaan euroalueella oli 6,2 miljoonaa vajaatyöllistä osa-aikatyöntekijää vuonna 2012 (3,9 % työvoimasta; ks. taulukko). Määrä kasvoi viime vuonna saman verran kuin vuosina 2008–2011 yhteensä. Euroalueella oli 7,7 miljoonaa potentiaaliseen lisätyövoimaan kuuluvaa (4,8 % suhteessa työvoimaan), joista valtaosa (78,6 %) oli käytettävissä mutta ei hakenut töitä ja loput (21,4 %) hakivat töitä mutta eivät olleet välittömästi käytettävissä. Kehitys sitten

5 Saatavilla on neljännesvuositason tietoja, mutta niitä ei ole vielä puhdistettu kausitason vaihtelusta.

Työllisyys, työttömyys ja täydentävät indikaattorit vuosina 2008–2012

(tuhatta 15–74 -vuotiasta euroalueella)

	2008	2009	2010	2011	2012
Kokoaikatyössä olevat ja osa-aikatyössä olevat, jotka eivät hae lisätöitä (1)	138 807	135 959	134 928	135 466	134 067
Vajaatyöllliset (2)	5 319	5 530	5 787	5 750	6 150
Työlliset (1+2)	144 126	141 489	140 715	141 216	140 217
Työttömät (3)	11 709	14 799	15 692	15 839	17 881
Työvoima(1+2+3)	155 834	156 287	156 407	157 055	158 098
Työn hakijat, jotka eivät välittömästi käytettävissä (4)	1 843	1 617	1 625	1 635	1 646
Työtä hakemattomat, jotka muuten olisivat käytettävissä (5)	5 029	5 341	5 467	5 805	6 056
Potentiaalinen lisätyövoima (4+5)	6 872	6 958	7 091	7 439	7 702

Lähde: Eurostat.

Kuvio B. Osa-aikatyössä olevat (kaikki) ja vajaatyölliset sukupuolen mukaan

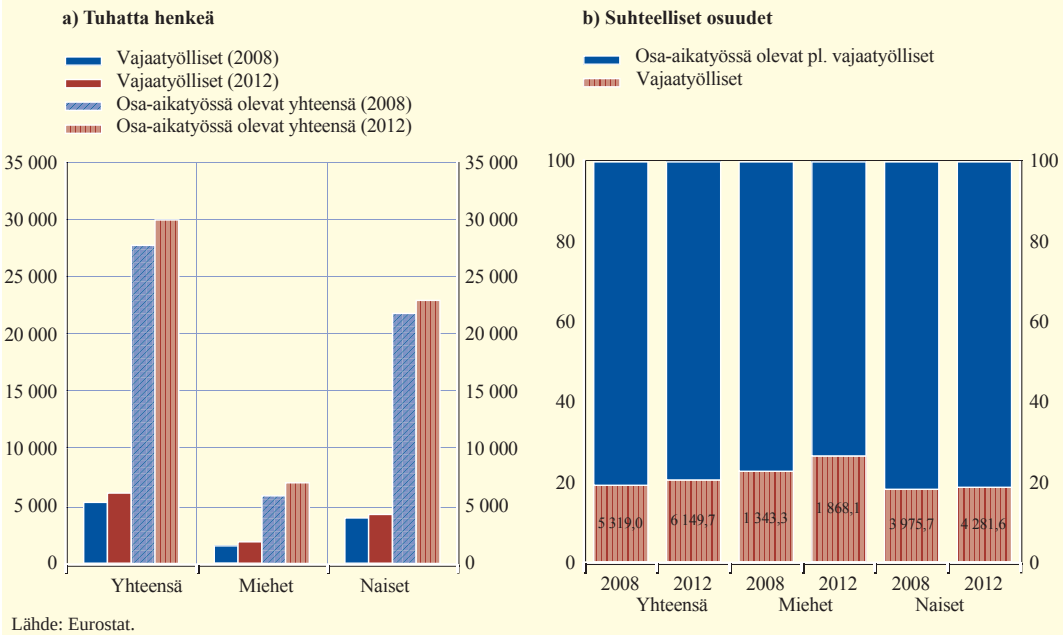

Lähde: Eurostat.

vuoden 2008 on ollut erilaista potentiaalisen työvoiman eri ryhmissä. Niiden työnhakijoiden määrä, jotka eivät ole välittömästi käytettävissä, pysyi kutakuinkin vakaana vuoteen 2012 saakka supistuttuaan vuonna 2009. Sitä vastoin niiden määrä, jotka olisivat periaatteessa käytettävissä mutta eivät hae töitä, on kasvanut tasaisesti vuodesta 2008, mikä saattaa kertoa lannistuneisuuden yleistymisestä esim. heikon taloustilanteen ja työttömyyden kasvun vuoksi.

Työmarkkinaindikaattorien erittely sukupuolen mukaan paljastaa, että miehet muodostavat suurimman osan sekä työllisistä että työttömistä (vuonna 2012 työllisistä oli miehiä 55 % ja työttömistä 56 %) mutta naiset ovat enemmistönä täydentävissä indikaattoreissa. Kuviosta B a näkyvät osa-aikatyössä olevien ja vajaatyöllisten kokonaismäärät sekä sukupuolijakauma. Osa-aikatyöntekijöistä noin 20 % on vajaatyöllisiä, ja noin 70 % vajaatyöllisistä on naisia. Syynä on mm. se, että naiset tekevät osa-aikatöitä yleisemmin kuin miehet. Osa-aikatyössä olevien miesten keskuudessa vajaatyöllisten suhteellinen osuus on kuitenkin suurempi kuin naispuolisten osa-aikatyöntekijöiden keskuudessa (ks. kuvion B b sukupuolijakauma).

Potentiaalisen lisätyövoiman indikaattoreita tarkasteltaessa tilanne on samankaltainen (ks. kuvio C). Vuonna 2012 niistä henkilöistä, jotka olisivat periaatteessa käytettävissä mutta eivät hae töitä, 60,5 % oli naisia ja 39,5 % miehiä. Ero oli hieman pienempi (naisten osuus 55,4 %) niiden työnhakijoiden keskuudessa, jotka eivät ole välittömästi käytettävissä. Kuviosta C käy myös ilmi, että vuoden 2008 ja vuoden 2012 välisenä aikana sekä nais- että miespuolisen potentiaalisen lisätyövoiman määrä kasvoi – miesten osuus kokonaiskasvusta oli tosin suurempi (65 %). Niiden miesten määrä, jotka olisivat käytettävissä mutta eivät hae töitä, kasvoi vastaavassa tilanteessa olevien naisten määrää selvemmin, ja naisten osuus supistui niiden työnhakijoiden keskuudessa, jotka eivät ole välittömästi käytettävissä.

Kuvio C. Potentiaalinen lisätyövoima sukupuolen mukaan

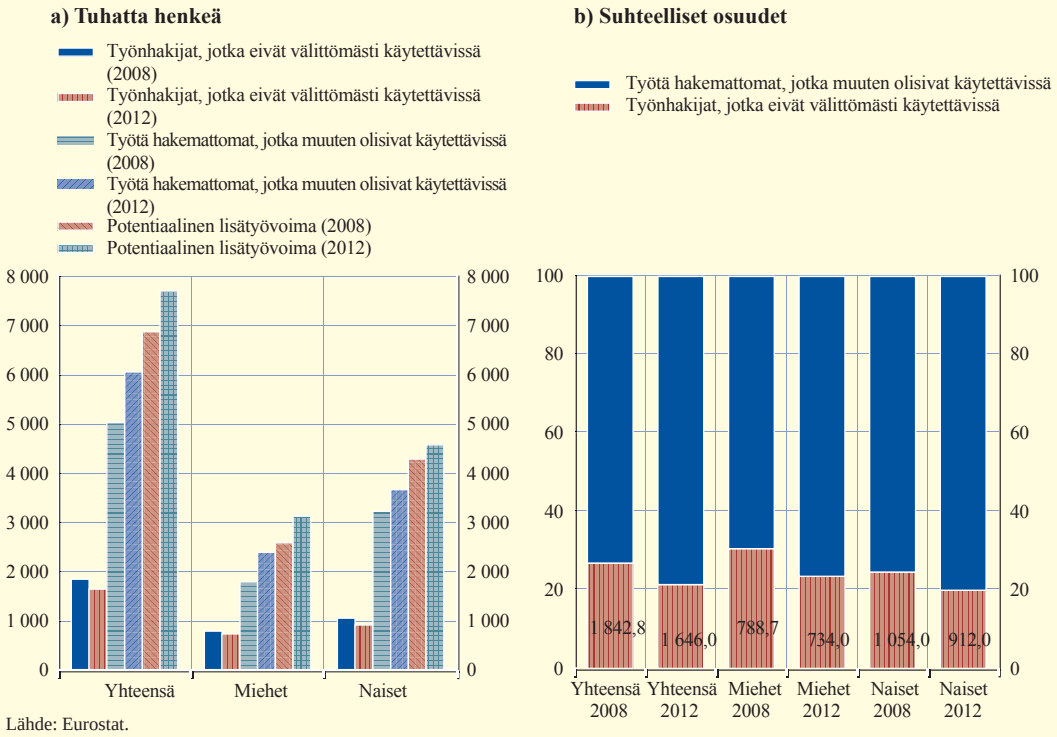

Lähde: Eurostat.

Uusien indikaattorien avulla euroalueen työmarkkinoista saadaan siis tarkempi kuva kuin ILOn vakiomääritelmien pohjalta, sillä niiden avulla voidaan ottaa huomioon niin työllisiksi kuin työvoiman ulkopuolella oleviksikin luokiteltujen eriasteiset sidokset työelämään. Näin voidaan saada kattavampi käsitys sellaisesta työmarkkinoiden kehityksestä, jonka ILOn yleisluokitukset jättävät pimentoon. Lisäksi pystytään seuraamaan kapasiteetin käyttöastetta työmarkkinoilla sekä kartoittamaan mahdollisuuksia työvoimaa lisääviin ja eritoten työmarkkinoille osallistumista edistäviin uudistuksiin.

4.4 KASVUNÄKYMÄT

Viimeaikaisten kyselyjen perusteella luottamus talouteen on jonkin verran kohentunut aiemmista heikoista lukemista. Tämän vuoden loppupuolella ja vuonna 2014 kansainvälisen kysynnän elpymisen pitäisi tukea euroalueen viennin kasvua, ja kotimaisen kysynnän pitäisi saada pontta kasvua tukevasta EKP:n rahapolitiikan mitoituksesta samoin kuin öljyn halpenemisen ja yleensäkin hitaamman inflaation aiheuttamasta viimeaikaisesta reaalitulojen kasvusta. Myös rahoitusmarkkinoiden tilan merkittävä kohentuminen sitten viime kesän pitäisi vähitellen vaikuttaa reaalitalouden kehitykseen samoin kuin edistymisen julkisen talouden vakauttamisessa. Samalla vielä jäljellä olevat tarpeelliset taseiden korjausliikkeet niin julkisella kuin yksityiselläkin sektorilla tulevat yhä vaimentamaan talouskasvua. Kokonaisuutena euroalueen talouskehityksen odotetaan vakautuvan ja elpyvän vuoden mittaan, joskin hitaasti.

Tämä näkemys käy ilmi myös kesäkuussa 2013 julkaistavassa eurojärjestelmän asiantuntijoiden kokonaistaloudellisessa arviossa. Sen mukaan vuotuinen BKT:n määrä supistuu 0,6 % vuonna 2013 ja kasvaa 1,1 % vuonna 2014. Maaliskuussa 2013 julkaistuihin EKP:n asiantuntijoiden arvioihin verrattuna vuoden 2013 ennustetta on tarkistettu hieman aiemmin arvioitua heikommaksi, mikä johtuu suurelta osin siitä, että tuoreimmat BKT-tiedot on otettu huomioon. Vuoden 2014 ennustetta on tarkistettu hivenen aiempaa positiivisemmaksi (ks. osa 6).

Euroalueen talousnäkymiin liittyy edelleen kasvun hidastumisen riskejä. Ne liittyvät mahdollisuuteen, että kotimainen ja kansainvälinen kysyntä kehittyisi odotettua heikommin tai että euroalueen rakenneuudistusten toteutus viivästyisi tai jäisi riittämättömäksi.

5 JULKISEN TALOUDEN KEHITYS

Euroopan komission kevään 2013 talousennusteen mukaan euroalueen julkisen talouden alijäämä pienenee tänä vuonna edelleen ja pysyy jokseenkin muuttumattomana vuonna 2014, vaikka julkisen talouden kehityksessä onkin suuria maakohtaisia eroja. Vaikka julkisen talouden vakauttaminen onkin edistynyt, rahoitusasemien on kohennuttava edelleen, jotta julkinen talous tervehtyy ja palaa kestävälle pohjalle.

JULKISEN TALOUDEN KEHITYS VUONNA 2012

Liiallisten alijäämien menettelyä koskevien Eurostatin kevään 2013 tietojen mukaan euroalueen julkisyhteisöjen alijäämä pieneni 3,7 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2012, kun alijäämäsuhde oli ollut 4,2 % vuonna 2011 (ks. taulukko 12). Julkisen talouden vakauttaminen edistyi euroalueella aikana, jolloin talouskasvu hidastui ja vaikeuksissa olevien pankkien tukemisesta aiheutui joissakin maissa huomattavia julkisia kustannuksia (ks. myös kehikko 8). Vakauttaminen perustui verotuloja lisääviin toimiin, jotka olivat reilusti suurempia kuin menojen kasvu vuonna 2012. Tästä huolimatta alijäämä ylitti BKT:hen suhteutetun 3 prosentin viitearvon useimmissa euroalueen maissa. Poikkeuksena olivat Saksa, Viro, Italia, Luxemburg, Itävalta ja Suomi.

Euroalueen julkisyhteisöjen velka suhteessa BKT:hen kasvoi edelleen ja oli 92,7 % vuonna 2012, kun velkasuhde oli ollut 88 % vuonna 2011 (ks. taulukko 12). Velan kasvu johtui lähinnä velan koron ja talouskasvun positiivisesta erosta, mutta siihen vaikuttivat myös alijäämä-velkaoikaisun suuruus (sis. rahoitussektorille myönnetyn tuen vaikutus) ja perusalijäämä. Velka alitti BKT:hen suhteutetun 60 prosentin viitearvon vain viidessä euroalueen maassa. Belgian, Irlannin, Kreikan, Italian ja Portugalin velkasuhteet olivat lähellä tai yli 100 % (ks. taulukko 13).

Taulukko 12. Julkisen talouden kehitys euroalueella

(% BKT:stä, julkisyhteisöt)	2010	2011	2012	2013	2014
a. Tulot yhteensä	44,8	45,3	46,2	46,8	46,5
b. Menot yhteensä	51,0	49,5	50,0	49,8	49,3
josta:					
c. Korkomenot	2,8	3,0	3,1	3,1	3,1
d. Perusmenot (b-c)	48,2	46,4	46,8	46,7	46,2
Rahoitusjäämä (a-b)	-6,3	-4,2	-3,7	-2,9	-2,8
Perusjäämä (a-d)	-3,4	-1,1	-0,6	0,1	0,3
Sudannekorjattu rahoitusjäämä	-5,1	-3,5	-2,6	-1,4	-1,6
Rakenteellinen rahoitusjäämä	-4,5	-3,6	-2,1	-1,4	-1,5
Bruttovelka	85,6	88,0	92,7	95,5	96,0
Lisätieto: BKT:n määrä (prosenttimuutos)	2,0	1,4	-0,6	-0,4	1,2

Lähteet: Euroopan komission kevään 2013 talousennuste ja EKP:n laskelmat.
Huom. Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

Kehikko 8.

RAHOITUSSEKTORILLE ANNETUN TUEN VAIKUTUS JULKISEEN TALOUTEEN

Vuonna 2008 puhjenneen finanssikriisin aikana useimmat euroalueen maat ovat joutuneet tukemaan rahoituslaitoksia. Vaikeuksiin joutuneita pankkeja on pääomitettu, ja pankkien veloille on annettu valtiontakauksia.[1] Tässä kehikossa tarkastellaan, miten rahoitussektorin tukeminen on vaikuttanut julkiseen talouteen, sillä tuen merkitys on jälleen korostunut vuodesta 2012 lähtien. Li-

1 Ks. heinäkuun 2009 Kuukausikatsauksen artikkeli" The impact of government support to the banking sector on euro area public finances".

Rahoitussektorin tukemisen nettovaikutus euroalueen maiden alijäämään, velkaan ja vastuusitoumuksiin vuosina 2008–2012

(% BKT:stä)

	Julkisyhteisöjen rahoitusasema					Julkisen talouden bruttovelka	Vastuusitoumukset
	2008	2009	2010	2011	2012	2008–2012	2008–2012
Belgia	0,0	0,0	0,1	0,1	-0,6	6,7	15,7
Saksa	-0,1	-0,1	-1,3	0,0	-0,1	11,6	2,2
Irlanti	…	-2,3	-20,2	-3,6	1,0	31,4	69,8
Kreikka	…	0,2	0,4	0,3	-4,0	14,5	27,9
Espanja	0,0	0,1	0,1	-0,3	-3,6	5,1	6,5
Ranska	0,0	0,1	0,1	0,0	-0,1	0,2	2,5
Italia	…	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	5,5
Kypros	…	0,1	0,2	0,1	-0,2	10,0	5,6
Luxemburg	-0,1	-0,2	0,1	0,1	0,1	6,7	5,0
Alankomaat	0,0	-0,4	-0,2	0,0	-0,1	6,9	3,2
Itävalta	0,0	0,0	-0,5	-0,1	-0,8	3,4	3,8
Portugali	0,0	0,0	-1,3	-0,5	-0,6	10,6	10,0
Slovenia	…	0,0	0,1	-0,6	-0,1	4,1	0,6
Euroalue	0,0	-0,1	-0,7	-0,1	-0,6	5,7	5,7

Lähde: Eurostat.
Huom. Virossa, Maltassa, Slovakiassa ja Suomessa rahoitussektoria ei tuettu vuosina 2008–2012, eli niiden kohdalla vastaava solu on tyhjä. Vastuusitoumuksiin on luettu ainoastaan pankeille annetut valtiontakaukset.

säksi tarkastellaan rahoitussektorille myönnetyn tuen kohtelua vahvistetussa vakaus- ja kasvusopimuksessa ja etenkin liiallisia alijäämiä koskevassa menettelyssä.

Tilastollisesti rahoitussektorin tukeminen vaikuttaa suoraan valtion bruttovelkaan (kun valtio esimerkiksi ostaa osan pankin osakkeista tai antaa sille lainan). Vastaavasti valtion velka pienenee rahoituslaitosten maksaessa tukia takaisin. Sen sijaan pankkien veloille annetut takaukset eivät vaikuta sen paremmin valtion bruttovelkaan kuin julkisen talouden alijäämäänkään, sillä ne kirjataan vastuusitoumuksina. Ne ovat kuitenkin (joissakin maissa huomattava) riski julkiselle taloudelle, sillä jos valtio joutuu maksamaan takaamansa velat, sen oma velka ja alijäämä kasvavat. Rahoitussektorin tukeminen voi kasvattaa alijäämää myös suoraan, jos valtio joutuu siirtämään pääomaa pankille ilman, että pääomasijoitukselle voidaan odottaa riittävää tuottoa. Vaikutusta pidetään kuitenkin tilapäisenä, ja se näkyy vain maksuvuoden alijäämässä. Rahoitussektorin tukeminen vaikuttaa julkiseen talouteen myös epäsuorasti. Valtio voi esimerkiksi joutua maksamaan korkoja velkainstrumenteille, jotka se on laskenut liikkeeseen pystyäkseen rahoittamaan pankeille myöntämänsä tuen. Jotta saataisiin selville rahoitussektorin tukemisen nettovaikutus valtion alijäämään, tällaisista menoista kuitenkin vähennetään tukeen liittyvät tulot (pääasiassa rahoitussektorille myönnetyistä lainoista saatavat korot, pankkien osakkeista saatavat osingot ja takauksiin liittyvät palkkiot).

Julkisen talouden rahoitusasema vuonna, jona liiallisen alijäämän oli määrä korjautua (2012/2013)

(% BKT:stä)

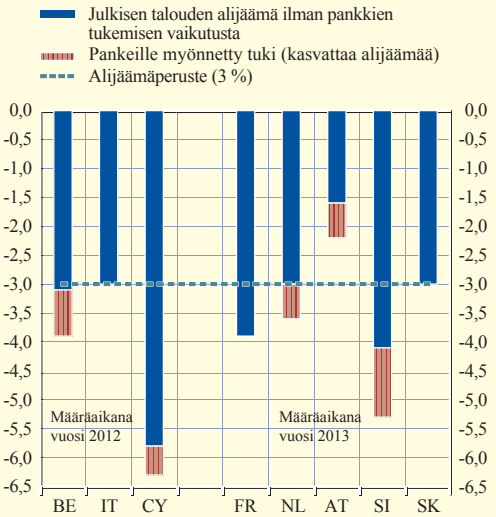

Lähteet: Euroopan komission kevään 2013 talousennuste ja kansalliset lähteet.
Huom. Kuvio sisältää ainoastaan alijäämää kasvattavat tukitoimet ja niiden vaikutukset julkisen talouden alijäämään vuonna, jona liiallisen alijäämän oli määrä korjautua (2012/2013).

Euroalueella kokonaisuutena tuki rahoitussektorille kasvatti julkisen sektorin alijäämäsuhdetta 0,6 prosenttiyksikköä vuonna 2012 (ks. taulukko), ja sen kumulatiivinen nettovaikutus julkisen talouden bruttovelkasuhteeseen (takaisinmaksujen jälkeen) oli 5,7 prosenttiyksikköä ajanjaksolla 2008–2012. Pankeille myönnettyihin valtiontakauksiin liittyvien vastuusitoumusten kokonaismäärä vastasi 5,7:ää prosenttia BKT:stä. Maiden välillä oli kuitenkin suuria eroja siinä, kuinka paljon rahoitussektoria tuettiin ja miten se vaikutti julkiseen talouteen vuonna 2012. Kreikassa ja Espanjassa rahoitussektorille myönnetyt tuet kasvattivat valtion alijäämää erityisen paljon (nettovaikutus alijäämäsuhteeseen oli 4 prosenttiyksikköä). Myös Belgiassa, Itävallassa ja Portugalissa vaikutus oli huomattava. Irlannissa sen sijaan pankkisektorin voimakas tukeminen lähinnä vuonna 2010 vaikutti julkiseen talouteen myönteisesti vuonna 2012, sillä siitä koitui valtiolle nettosaamisia.

Joissakin euroalueen maissa rahoitussektorille myönnetty tuki vaikutti yhä julkiseen talouteen vuoden 2013 ensimmäisinä kuukausina. Esimerkiksi Alankomaissa SNS Reaal -pankin kansallistaminen ja sille myönnettyihin takauksiin liittyvät maksut kasvattivat maan oman ilmoituksen mukaan vuoden 2013 julkisen talouden alijäämäsuhdetta 0,6 prosenttiyksikköä ja velkasuhdetta 1,6 prosenttiyksikköä. Sloveniassa julkisen talouden alijäämäsuhteen odotetaan kasvavan 3,7 prosenttiyksikköä vuonna 2013 rahoituslaitoksille myönnetyn tuen seurauksena. Luvussa ovat mukana viranomaisten vastikään julkistamat lisätoimet.

Pankkien pääomittaminen on tarpeen, sillä on tärkeää turvata rahoitusvakaus ja tarjota likviditeettitukea. Rahoitussektorin tukeminen pitäisi siis asettaa erilaiseen asemaan kuin muut julkiset menot. Sen vuoksi vahvistetun vakaus- ja kasvusopimuksen korjaavaan osaan sisältyy mahdollisuus jättää rahoitussektorille annettu tuki huomiotta laskettaessa maalta edellytettävää vuotuista rakenteellista sopeutusta, ainakin jos tukitoimien suora vaikutus julkisen talouden rahoitusasemaan on väliaikainen.[2] Tällöin maat eivät välttämättä joudu kompensoimaan rahoitussektorin tukemisesta julkiselle taloudelle aiheutuvia kustannuksia lisävakautuksella. Mahdollisuus on erityisen kiinnostava nykytilanteessa, kun käydään keskustelua lisäajan myöntämisestä (yleensä vuodeksi) liiallisia alijäämiä koskevassa menettelyssä. Lisäaikaa voidaan myöntää, a) jos jokin epätavallinen tapahtuma vaikuttaa merkittävän kielteisesti julkisyhteisöjen rahoitusasemaan tai b) jos valtio on toteuttanut siltä edellytettyyn vuotuiseen sopeutukseen perustuvat tarvittavat tulokselliset toimet. Rahoitussektorin tukemista ei kuitenkaan jätetä pois laskuista tarkasteltaessa, voidaanko liiallisia alijäämiä koskeva menettely lopettaa. Tällöin perusteena on nimellinen julkisen sektorin alijäämä, josta ei poisteta rahoitussektorille myönnetyn tuen vaikutusta. Rahoitussektorin tukemista ei huomioida myöskään arvioitaessa, onko maa noudattanut vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevän osan alijäämä- ja velkakriteerien viitearvoja.[3]

Monissa euroalueen maissa rahoitussektorin tukemisen huomattavankin suuri vaikutus hankaloittaa liiallisten alijäämien korjaamista alkuperäiseen määräaikaan mennessä. Kuvioon on koottu julkisen talouden alijäämät maissa, joilla julkisen talouden korjaamisen määräaika on vuosi 2012 tai 2013. Lisäksi kuviosta näkyy, miten rahoitussektorin tukeminen on vaikuttanut kyseisen vuoden alijäämään. Kuvion perusteella Alankomaat olisi voinut korjata liiallisen alijäämänsä määräaikaan mennessä vuonna 2013, ellei se olisi joutunut tukemaan rahoitussektoria. Useimmissa muissa maissa liiallista alijäämää ei olisi pystytty korjaamaan vuoden 2012 tai 2013 määräaikaan mennessä, vaikka rahoitussektorin tukemiseen liittyvät menot olisi jätetty tarkastelun ulkopuolelle, sillä lisäksi olisi tarvittu huomattavasti suurempaa vakauttamista.

2 Samaa linjaa on noudatettu EU:n ja IMF:n rahoitustukiohjelmissa. Niissä rahoitussektorin tukemisen vaikutus alijäämään jätetään pois laskuista tarkasteltaessa julkisen talouden tavoitteiden saavuttamista.

3 Vakaus- ja kasvusopimuksessa annetaan kuitenkin mahdollisuus ottaa rahoitussektorille myönnetyt tuet huomioon ”merkityksellisenä tekijänä” arvioitaessa alijäämä- ja velkakriteerien noudattamista (ks. asetuksen [EY] N:o 1467/97, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EU) N:o 1177/2011, artiklan 2 kohta 3).

JULKISEN TALOUDEN KEHITYS VUONNA 2013 JA SITÄ SEURAAVINA VUOSINA

Euroopan komission kevään 2013 talousennusteen mukaan euroalueen julkisyhteisöjen alijäämän suhteessa BKT:hen odotetaan pienenevän 2,9 prosenttiin vuonna 2013 ja olevan lähes ennallaan eli 2,8 prosentissa vuonna 2014 (ks. taulukko 12). Julkisen talouden näkymät ovat aavistuksen paremmat kuin talven 2013 ennusteen mukaan. Julkisen talouden odotetaan kohentuvan vuonna 2013 suureksi osaksi verotuloja lisäävien toimien ja menoasteen hienoisen pienenemisen vuoksi. Hienoisen sopeutuksen vuonna 2014 odotetaan johtuvan lähinnä tulopuolen toimista, mikä kuvastaa osaksi kokonaistalouden näkymien kohentumista. Julkisen talouden tasapainon odotetussa kohentumisessa ja vakauttamisen rakenteessa on kuitenkin suuria maakohtaisia eroja.

Komission tuoreimman talousennusteen mukaan euroalueen julkisyhteisöjen velkasuhde kasvaa edelleen 95,5 prosenttiin vuonna 2013 ja 96 prosenttiin vuonna 2014. Kasvu on hieman voimakkaampaa kuin talven 2013 ennusteessa arvioitiin. Odotettu velkasuhteen kasvu johtuu suureksi osaksi velan koron ja talouskasvun positiivisesta erosta ja vähäisemmässä määrin alijäämä-velkaoikaisusta (lähinnä pankkien lisäpääomittamistarpeiden vaikutusta). Näiden tekijöiden vaikutusta tasoittaa vain hienoisesti se, että euroalueen julkisen talouden perusjäämä on hieman ylijäämäinen vuodesta 2013 alkaen.

VUODEN 2013 TARKISTETTUJEN VAKAUSOHJELMIEN ARVIOINTI

Hallitusten toimittamien vuoden 2013 tarkistettujen vakausohjelmien mukaan euroalueen julkisyhteisöjen alijäämän odotetaan pienenevän 2,9 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2013, siitä 2,1 prosenttiin vuonna 2014 ja 1,5 prosenttiin vuonna 2015 (ks. taulukko 13). Tarkistetut vakausohjelmat ovat kutakuinkin sopusoinnussa Euroopan komission vuoden 2013 ennusteen kanssa, mutta usean maan julkisen talouden vuoden 2014 tavoitteet ovat huomattavasti ennustetta optimistisempia. Tarkistettujen vakausohjelmien mukaan euroalueen alijäämäsuhde on 0,7 prosenttiyksikköä pienempi kuin komission ennusteen mukaan. Ero selittyy suureksi osaksi julkisen talouden vakauttamista koskevien oletusten eroavuuksilla, koska komission ennusteessa otetaan huomioon ainoastaan lainsäädäntövaiheen jo läpikäyneet tai yksityiskohtaisesti määritellyt politiikkatoimet. Koska vuoden 2014 budjetit laaditaan vasta syksyllä, komission kevään 2013 talousennusteessa ei ole otettu huomioon useita sopeutusta koskevia oletuksia, joihin vakausohjelmien vuoden 2014 tavoitteet perustuvat. Vakausohjelmissa esitettyjä oletuksia BKT:n kasvusta vuonna 2014 voidaankin pitää optimistisina, koska ne eivät näytä täysin kuvaavan suunniteltuja julkisen talouden sopeutustoimia. Vuoden 2014 budjetteja valmistellessaan hallitusten onkin tuettava vakauttamissuunnitelmiaan tarkoin määritellyillä toimilla ja mahdollisesti sovittava lisätoimista optimististen kasvuoletusten kompensoimiseksi. Täsmällisesti määritellyt toimet ovat tärkeitä senkin vuoksi, että 30.5.2013 tuli voimaan uusi kahden säädöksen lainsäädäntöpaketti (ns. ”two-pack”), joka edellyttää, että euroalueen maat toimittavat komissiolle alustavat talousarviosuunnitelmansa. Komissio puolestaan tarkastaa ne ja antaa niistä lausunnon. Uusissa säädöksissä edellytetään myös liiallisten alijämien menettelyn kohteena olevien maiden aiempaa tarkempaa seurantaa.[1]

Seuraavassa esitetään lyhyt katsaus julkisen talouden viimeaikaiseen kehitykseen ja päivitettyihin finanssipolitiikan tavoitteisiin suurimmissa euroalueen maissa ja niissä maissa, jotka saavat EU:n ja IMF:n rahoitustukea.

Saksassa julkisyhteisöjen rahoitusasema parani 0,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2012, kun se oli ollut –0,8 % vuonna 2011. Vuoden 2012 tulos oli huomattavasti parempi kuin tarkistetussa vakausohjelmassa oli tavoiteltu (–1 % BKT:stä). Tämä perustui odotettua suurempiin verokertymiin

1 Ks. Euroopan unionin virallinen lehti EUVL L 140, 27.5.2013 ja EKP:n Kuukausikatsauksen huhtikuun 2013 numeron kehikko 6.

Taulukko 13. Euroalueen maiden vuoden 2013 tarkistetut vakausohjelmat

	Rahoitusjäämä (% BKT:stä)					Bruttovelka (% BKT:stä)					BKT:n määrä (prosenttimuutos)				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
Belgia															
Komission kevään 2013 ennuste	-3,7	-3,9	-2,9	-3,1	-	97,8	99,6	101,4	102,1	-	1,8	-0,2	0,0	1,2	-
Tarkistettu ohjelma (2013)	-	-3,9	-2,5	-2,0	-0,5	-	99,3	100,0	99,0	96,5	-	-0,2	0,2	1,5	1,6
Saksa															
Komission kevään 2013 ennuste	-0,8	0,2	-0,2	0,0	-	80,4	81,9	81,1	78,6	-	3,0	0,7	0,4	1,8	-
Tarkistettu ohjelma (2013)	-	0,2	-0,5	0,0	0,0	-	81,9	80,5	77,5	75,0	-	0,7	0,4	1,6	1,5
Viro															
Komission kevään 2013 ennuste	1,2	-0,3	-0,3	0,2	-	6,2	10,1	10,2	9,6	-	8,3	3,2	3,0	4,0	-
Tarkistettu ohjelma (2013)	-	-0,3	-0,5	0,0	0,2	-	10,1	10,2	9,9	9,3	-	3,2	3,0	3,6	3,5
Irlanti															
Komission kevään 2013 ennuste	-13,4	-7,6	-7,5	-4,3	-	106,4	117,6	123,3	119,5	-	1,4	0,9	1,1	2,2	-
Tarkistettu ohjelma (2013)	-	-7,6	-7,5	-4,4	-2,2	-	117,6	123,3	119,4	115,5	-	0,9	1,3	2,4	2,8
Kreikka															
Komission kevään 2013 ennuste	-9,5	-10,0	-3,8	-2,6	-	170,3	156,9	175,2	175,0	-	-7,1	-6,4	-4,2	0,6	-
EU:n/IMF:n ohjelman tavoitteet	-9,1	-10,1	-6,1	-2,1	-1,2	165,3	160,5	164,2	161,1	152,9	-6,9	-4,7	0,0	2,5	3,1
Espanja															
Komission kevään 2013 ennuste	-9,4	-10,6	-6,5	-7,0	-	69,3	84,2	91,3	96,8	-	0,4	-1,4	-1,5	0,9	-
Tarkistettu ohjelma (2013)	-	-10,6	-6,3	-5,5	-4,1	-	84,2	91,4	96,2	99,1	-	-1,4	-1,3	0,5	0,9
Ranska															
Komission kevään 2013 ennuste	-5,3	-4,8	-3,9	-4,2	-	85,8	90,2	94,0	96,2	-	1,7	0,0	-0,1	1,1	-
Tarkistettu ohjelma (2013)	-	-4,8	-3,7	-2,9	-2,0	-	90,2	93,6	94,3	92,9	-	0,0	0,1	1,2	2,0
Italia															
Komission kevään 2013 ennuste	-3,8	-3,0	-2,9	-2,5	-	120,8	127,0	131,4	132,2	-	0,4	-2,4	-1,3	0,7	-
EU:n/IMF:n ohjelman tavoitteet	-	-3,0	-2,9	-1,8	-1,7	-	127,0	130,4	129,0	125,5	-	-2,4	-1,3	1,3	1,5
Kypros															
Komission kevään 2013 ennuste	-6,3	-6,3	-6,5	-8,4	-	71,1	85,8	109,5	124,0	-	0,5	-2,4	-8,7	-3,9	-
Tarkistettu ohjelma (2013)	-	-	-6,5	-8,4	-6,3	-	-	111,4	124,4	126,7	-	0,0	-5,6	-3,1	-0,2
Luxemburg															
Komission kevään 2013 ennuste	-0,2	-0,8	-0,2	-0,4	-	18,3	20,8	23,4	25,2	-	1,7	0,3	0,8	1,6	-
Tarkistettu ohjelma (2013)	-	-0,8	-0,7	-0,6	-1,3	-	20,8	23,8	25,9	27,1	-	0,3	1,0	2,2	1,7
Malta															
Komission kevään 2013 ennuste	-2,8	-3,3	-3,7	-3,6	-	70,3	72,1	73,9	74,9	-	1,7	0,8	1,4	1,8	-
Tarkistettu ohjelma (2013)	-	-3,3	-2,7	-2,1	-1,6	-	72,1	74,2	74,2	72,7	-	0,8	1,4	1,6	1,9
Alankomaat															
Komission kevään 2013 ennuste	-4,5	-4,1	-3,6	-3,6	-	65,5	71,2	74,6	75,8	-	1,0	-1,0	-0,8	0,9	-
Tarkistettu ohjelma (2013)	-	-4,1	-3,4	-3,0	-2,0	-	71,2	74,0	75,0	71,4	-	-0,9	-0,4	1,1	1,6
Itävalta															
Komission kevään 2013 ennuste	-2,5	-2,5	-2,2	-1,8	-	72,5	73,4	73,8	73,7	-	2,7	0,8	0,6	1,8	-
Tarkistettu ohjelma (2013)	-	-2,5	-2,3	-1,5	-0,6	-	73,4	73,6	73,0	71,3	-	0,8	1,0	1,8	2,0
Portugali															
Komission kevään 2013 ennuste	-4,4	-6,4	-5,5	-4,0	-	108,3	123,6	123,0	124,3	-	-1,6	-3,2	-2,3	0,6	-
Tarkistettu ohjelma (2013)	-	-6,4	-5,5	-4,0	-2,5	-	123,0	122,3	123,7	122,5	-	-3,2	-2,3	0,6	1,5
Slovenia															
Komission kevään 2013 ennuste	-6,4	-4,0	-5,3	-4,9	-	46,9	54,1	61,0	66,5	-	0,6	-2,3	-2,0	-0,1	-
Tarkistettu ohjelma (2013)	-	-4,0	-7,9	-2,6	-2,1	-	54,1	61,8	63,2	63,2	-	-2,3	-1,9	0,2	1,2
Slovakia															
Komission kevään 2013 ennuste	-5,1	-4,3	-3,0	-3,1	-	43,3	52,1	54,6	56,7	-	3,2	2,0	1,0	2,8	-
Tarkistettu ohjelma (2013)	-	-4,3	-2,9	-2,6	-2,0	-	52,1	54,8	56,3	56,7	-	2,0	1,2	2,9	3,3
Suomi															
Komission kevään 2013 ennuste	-0,8	-1,9	-1,8	-1,5	-	49,0	53,0	56,2	57,7	-	2,8	-0,2	0,3	1,0	-
Tarkistettu ohjelma (2013)	-	-1,9	-1,9	-1,3	-0,9	-	53,0	56,3	57,3	57,5	-	-0,2	0,4	1,6	2,1
Euroalue															
Komission kevään 2013 ennuste	-4,2	-3,7	-2,9	-2,8	-	88,0	92,7	95,5	96,0	-	1,5	-0,6	-0,4	1,2	-
Perustuu vuoden 2013 tarkistettuihin ohjelmiin	-	-3,5	-2,9	-2,1	-1,5	-	91,3	93,4	92,9	91,1	-	-0,4	-0,2	1,3	1,6

Lähteet: Euroopan komission kevään 2013 talousennuste, vuoden 2013 tarkistetut vakausohjelmat, kansalliset tiedot sekä EKP:n laskelmat.
Huom. Euroalueen aggregaatti on laskettu kaikkien euroalueen maiden painotettuna keskiarvona silloin, kun tiedot ovat olleet käytettävissä. Koska Kreikan ja Kyproksen huhtikuun 2013 tarkistettuja vakausohjelmia ei ole vielä käytettävissä, maiden luvut perustuvat EU:n/IMF:n tuoreimman ohjelman tavoitteisiin.

ja vähäisempiin menoihin, mikä oli seurausta tuottoihin liittyvien verojen vahvasta kasvusta. Tulokseen vaikutti myös se, että sosiaalietuusmaksut kasvoivat vain hieman ja että vuosien 2008–2009 taantuman aikana käyttöönotettujen finanssipoliittisten elvytystoimien purkamista jatkettiin. Julkisyhteisöjen velka suhteessa BKT:hen kasvoi vuonna 2012 noin 82 prosenttiin edellisen vuoden 80 prosentista. Kasvu johtui lähinnä useille euroalueen maille myönnetystä rahoitustuesta. Vuoden 2013 tarkistetussa vakausohjelmassa Saksan hallitus jätti julkisen talouden alijäämätavoitteet kutakuinkin edellisen ohjelman mukaisiksi: vuonna 2013 alijäämäsuhteen arvioidaan olevan 0,5 %, vuosina 2014 ja 2015 tavoitellaan kutakuinkin tasapainoista rahoitusasemaa ja vuosina 2016 ja 2017 julkisessa taloudessa ennakoidaan olevan 0,5 prosentin rakenteellinen ylijäämä. Tällöin velkasuhde saataisiin kestävästi laskevan suuntaiseksi.

Ranskassa julkisyhteisöjen alijäämä suhteessa BKT:hen pieneni 4,8 prosenttiin vuonna 2012 edellisen vuoden 5,3 prosentista. Alijäämäsuhde oli hieman suurempi kuin vuoden 2012 tarkistetussa vakausohjelmassa tavoiteltiin. Ero johtuu osaksi julkisen sektorin tuesta Dexia-pankille (0,1 % BKT:stä). Vuoden 2013 tarkistetussa vakausohjelmassa julkisen talouden tavoitteet eivät ole yhtä kunnianhimoisia kuin vuotta aiemmin. Lisäksi sopeutussuunnitelmat ovat riittämättömiä liiallisen alijäämän korjaamiselle asetetun vuoden 2013 määräajan saavuttamiseksi. Ranskan hallitus odottaakin alijäämäsuhteen alittavan 3 prosentin viitearvon vasta vuonna 2014 (ks. taulukko 13). Tästä syystä on tärkeää, että Ranska jatkaa julkisen talouden vakauttamista uskottavasti, jotta se voi hillitä velkasuhteen nopeaan kasvuun liittyviä riskejä. Vuonna 2012 julkisen talouden velka oli jo yli 90 % suhteessa BKT:hen. Etenkin menoihin perustuvalla vakauttamisella, jossa keskitytään mieluiten tuottavuutta heikosti lisääviin menoihin, voitaisiin puuttua rakenteellisiin heikkouksiin tilanteessa, jossa BKT:hen suhteutetut julkiset menot ovat kasvussa (Ranskan menoaste on jo suurempi kuin euroalueella keskimäärin).

Italiassa julkisen talouden alijäämäsuhde oli 3,0 % vuonna 2012, kun se oli ollut 3,8 % vuonna 2011. Kevään 2013 talousennusteen perusteella Euroopan komissio suositti Italian liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn kumoamista, koska Italian katsottiin korjanneen liiallisen alijäämänsä vuoden 2012 määräaikaan mennessä ja alijäämän arvioidaan pysyvän viitearvoa alhaisempana. Vuoden 2012 alijäämätulos oli kuitenkin 1,3 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuoden 2012 tarkistetussa vakausohjelmassa tavoiteltiin, mikä johtui lähinnä ennakoitua huonommasta kokonaistalouden kehityksestä ja tulojen heikosta kasvusta. Koska BKT:n kasvun arvioidaan elpyvän asteittain, vuoden 2013 tarkistetussa vakausohjelmassa arvioidaan alijäämän olevan hieman alle 3 % suhteessa BKT:hen vuonna 2013 ja pienentyvän tarkastelujaksolla. Julkisen talouden tavoitteita on höllennetty huomattavasti edellisen vuoden tarkistetusta vakausohjelmasta, joten julkisen talouden ennakoidaan vakautuvan aiempaa asteittaisempaa vauhtia. Julkisyhteisöjen velan suhteessa BKT:hen odotetaan olevan korkeimmillaan vuonna 2013, jolloin se on noin 130 prosentissa. Alijäämän supistumisuraa koskevat riskit liittyvät lähinnä ennakoitua huonompaan kokonaistalouden kehitykseen ja oletettua heikompaan tulo- ja menokehitykseen. Vuoden 2013 tarkistetun vakausohjelman mukaisesta alijäämän supistumisurasta on pidettävä tiukasti kiinni, jotta minimoidaan riski, että alijäämä ylittää jälleen BKT:hen suhteutetun 3 prosentin viitearvon lähivuosina. Tämä on 28.4.2013 virkavalansa vannoneen uuden hallituksen tärkein poliittinen haaste.

Espanjassa julkisyhteisöjen alijäämä suhteessa BKT:hen pieneni 10,6 prosenttiin vuonna 2012 edellisen vuoden 9,4 prosentista. Kun vaikeuksissa oleville pankeille myönnettyjä pääomatukia ei oteta huomioon, nettoluotonotto pieneni kuitenkin 9,0 prosentista 7,0 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Tämä jäi liiallisia alijäämiä koskevassa menettelyssä asetetusta 6,3 prosentin tavoitteesta, mutta oli kuitenkin merkittävä kohentuminen taantuman oloissa. Valtion kokonaistulot kasvoivat, kun veronkorotukset tasoittivat edelleen jyrkästi supistuvan veronpohjan vaikutukset ja ilman pankkitukia las-

kettuja perusmenoja leikattiin yli 5 %. Vuoden 2013 tarkistetussa vakausohjelmassa esitettiin korjattu, aiempaa asteittaisemmin etenevä julkisen talouden sopeutussuunnitelma. Sen mukaan julkisyhteisöjen alijäämäsuhde on 6,3 % vuonna 2013, mistä se pienene 5,5 prosenttiin vuonna 2014, edelleen 4,1 prosenttiin vuonna 2015 ja 2,7 prosenttiin vuonna 2016. Tämän pitäisi pienentää riskiä, että tavoitteita ei saavuteta. Tarkistetun sopeutussuunnitelman mukaan liiallisten alijäämien menettelyn määräaika pitenee poikkeuksellisesti kahdella vuodella eli vuodesta 2014 vuoteen 2016. Määräajan pidennys velvoittaa viranomaisia kehittämään yksityiskohtaisia julkisen talouden keskipitkän aikavälin suunnitelmia ja toteuttamaan lisää finanssipoliittisia ja rakenteellisia uudistuksia sopeutuksen uskottavuuden vahvistamiseksi. Koska talouden arvioidaan elpyvän hitaasti, julkisyhteisöjen velkasuhteen odotetaan kasvavan edelleen ja olevan lähes 100 % vuonna 2015.

Kreikassa BKT:hen suhteutettu julkisyhteisöjen alijäämä (ilman rahoitussektorin tuen vaikutusta) pieneni 6,0 prosenttiin vuonna 2012, kun alijäämäsuhde oli vuonna 2011 ollut 9,8 % (rahoitussektorin tuki mukaan luettuna alijäämäsuhde kasvoi 10,0 prosenttiin vuonna 2012 edellisen vuoden 9,5 prosentista). EU:n ja IMF:n toisen sopeutusohjelman mukainen perusalijäämätavoite oli 1,5 % BKT:stä ja se saavutettiin juuri ja juuri, vaikka kokonaistalouden tilanne olikin hieman odotettua huonompi (alijäämätavoitteessa ei ole mukana rahoitussektorin tukitoimien kustannukset). Tavoite saavutettiin, koska harkinnanvaraiset menot jäivät suunniteltua vähäisemmiksi, mikä kompensoi verotulojen supistumisen täysimääräisesti ja ylikin. Ohjelman yhteydessä toteutetun EU:n ja IMF:n toisen arviointikäynnin mukaan Kreikan hallitus on edennyt suunnitellusti ja saavuttaa julkiselle taloudelle asetetut vuosien 2013 ja 2014 tavoitteet, koska se on ryhtynyt aiemmin arvioitua pienempien tulokertymien edellyttämiin korjaaviin toimiin. Tämän pitäisi taata, että Kreikka saa negatiivisen velkakehityksen jälleen hallintaan. Finanssipoliittisten uudistusten alalla Kreikka on säätänyt puoliautonomista verohallintoa koskevista järjestelyistä sekä perimättömien verojen ja sosiaaliturvamaksujen uusista lyhennyssuunnitelmista. Lisäksi kreikan on saavutettava korruption vastaisten toimien, kotitalouksien velkojen uudelleenjärjestelyn ja energiamarkkinoiden vapauttamisen alalla asetetut tavoitteet.

Portugalissa julkisyhteisöjen alijäämäsuhde oli 6,4 % vuonna 2012, kun alijäämä suhteessa BKT:hen oli vuonna 2011 ollut 4,4 %. Tästä huolimatta EU:n ja IMF:n sopeutusohjelman mukainen 5 prosentin alijäämätavoite on arviointikäynnin tehneiden viranomaisten mukaan saavutettu. Tavoitteen poikkeama johtuu pankkien tukitoimista, jotka eivät sisälly ohjelman tavoitteisiin, ja ennen kaikkea se johtuu joidenkin kertaluonteisten taloustoimien tilastoinnista, joka poikkesi tavoitteen asettamisen aikaisista viranomaisten odotuksista. Etenkin talouskasvunäkymien heikentyminen on edellyttänyt joitakin korjauksia alijäämätavoitteisiin: vuoden 2013 tavoite on heikentynyt 4,5 prosentista 5,5 prosenttiin, vuoden 2014 tavoite 2,5 prosentista 4 prosenttiin ja vuoden 2015 tavoite on pysynyt muuttumattomana 2,5 prosentissa. Ohjelmassa pyritään vakauttamaan ja sen jälkeen vähitellen pienentämään julkisen talouden velkasuhdetta vuoden 2012 hyvin korkealta noin 124 prosentin tasolta. Tarve löytää säästöjä uusien finanssipoliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi on kasvanut, koska maan valtiosääntötuomioistuin teki huhtikuussa päätöksen, joka estää joidenkin vuoden 2013 budjettiin sisällytettyjen toimien toteuttamisen (päätöksen nettovaikutus rahoitusasemaan on 0,8 % BKT:stä). Portugalin hallitus esitti toukokuussa toimenpidepaketin, jolla saavutetaan BKT:hen suhteutettuna 2,8 prosentin säästöt vuonna 2014 (alkuperäiseen vuoden 2013 budjettiin verrattuna). Näitä lisätoimia ovat mm. palkkasumman, eläkemenojen ja välituotekäytön leikkaukset. Vaikka lisätoimien odotetaan riittävän ohjelman tavoitteen saavuttamiseksi vuosina 2013 ja 2014, erityisesti palkkasumman ja eläkkeiden leikkauksien toteuttamiseen liittyy riskejä. Julkisen talouden näkymät ovat kuitenkin kohentuneet jonkin verran, mikä on vaikuttanut siihen, että Portugali pystyy jälleen rahoittamaan osan velastaan valtionlainamarkkinoilta.

Irlanti ylitti vuodelle 2012 asetetun julkisen talouden tavoitteensa, kun julkisyhteisöjen alijäämä suhteessa BKT:hen alitti sille EU:n ja IMF:n ohjelmassa asetetun 8,6 prosentin rajan yhdellä prosenttiyksiköllä. Vuonna 2011 alijäämäsuhde oli ollut 13,4 %. Julkisen talouden velkasuhde oli 117,6 % vuonna 2012. Vuoden 2013 tarkistetun vakausohjelman mukaiset finanssipoliittiset sopeutussuunnitelmat ovat pysyneet ennallaan ja ovat täysin sopusoinnussa EU:n ja IMF:n sopeutusohjelman velvoitteiden kanssa. IBRC-pankin likvidaatioon ja korkovapaan ajanjakson päättymiseen liittyvien tilapäisten tekijöiden vuoksi alijäämäsuhde pienenee kuitenkin vain aavistuksen vuonna 2013 ja on 7,5 %. Kun näiden tekijöiden vaikutus lakkaa, alijäämäsuhteen arvioidaan pienenevän 4,3 prosenttiin vuonna 2014. Tämänhetkisten politiikkasuunnitelmien perusteella onkin todennäköistä, että maan liiallisia alijäämiä koskeva menettely kumoutuu aikataulun mukaisesti eli vuoteen 2015 asetettuun määräaikaan mennessä. Tällöin Irlannin julkisen talouden velkasuhde saataisiin laskusuuntaiseksi vuodesta 2014 lähtien. Näiden aiempaa suotuisampien julkisen talouden näkymien vuoksi Irlanti on edennyt markkinoille pääsyn suhteen ja onnistunut pitkän joukkolainan liikkeeseenlaskussa.

Kyproksessa julkisyhteisöjen alijäämä oli 6,3 % suhteessa BKT:hen vuonna 2012, joten se oli sama kuin vuonna 2011. Euroryhmä hyväksyi 12.4.2013 Kyproksen makrotalouden sopeutusta koskevan EU:n ja IMF:n ohjelman, johon sisältyy julkiseen talouteen, rakenneuudistuksiin ja rahoitussektorin rakenteiden uudistamiseen liittyviä toimia. Euroopan vakausmekanismin ja IMF:n virallinen tuki Kyprokselle on yhteensä 10 miljardia euroa ja se myönnetään kolmen vuoden aikana. Sopeutusuran mukainen perusylijäämätavoite on 4 % BKT:stä vuoteen 2018 mennessä, kun taas velkasuhteen tavoitellaan olevan noin 105 % BKT:stä vuoteen 2020 mennessä. Kypros jäi selkeästi liiallisen alijäämän korjaamiselle asetetusta vuoden 2012 määräajastaan. EU:n neuvosto pidensi määräaikaa ohjelman mukaisesti neljällä vuodella kokouksessaan 16.5.2013. Sopeutusuran mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi Kypros on sitoutunut toteuttamaan finanssipoliittisen vakauttamispaketin, joka on suuruudeltaan noin 12 % BKT:stä vuosina 2013–2018. Näistä toimista on jo säädetty lainsäädännöllisesti tai hyväksytty ensisijaisina toimina noin 7,2 % suhteessa BKT:hen. Lisäksi Kyproksen viranomaiset ovat päättäneet alasajaa tai uudelleenjärjestellä maan kaksi suurinta pankkia. Riskit liittyvät lähinnä odotettua huonompaan makrotalouden kehitykseen, tilapäisten pääomakontrollien vaikutukseen talouteen ja siihen, että sopeutusohjelman toimia toteutetaan vain osittain ja/tai myöhässä.

FINANSSIPOLIITTISET HAASTEET

Euroalueen julkisen talouden tasapainottomuuksien vähentämisessä on edistytty huomattavasti, vaikka maittaiset erot ovatkin suuria. Tasapainottamista on jatkettava edelleen, jotta julkinen talous saadaan palautettua kestävälle pohjalle. Talous- ja budjettipolitiikkojen koordinaatiota koskevaa EU:n ohjausjaksoa tulisikin hyödyntää tehokkaasti, jotta voitaisiin tukea julkisen talouden tasapainottomuuksien korjaamista antamalla jäsenvaltioille kunnianhimoisia suosituksia. Jos näitä maakohtaisia suosituksia ei panna riittävästi täytäntöön, niitä on seurattava oikea-aikaisesti ja tarkoin.

Joissakin maissa vakauttamisvaje on suuri, mikä johtuu osaksi odotettua huonommasta makrotalouden kehityksestä ja rahoitussektorin huomattavista tukitoimista (ks. kehikko 8). Tämän vuoksi useat euroalueen maat eivät todennäköisesti pysy liiallisten alijäämien korjaamiselle asetetuissa määräajoissa. Tästä syystä Euroopan komissio on ehdottanut useiden maiden määräaikojen pidentämistä kahdella vuodella. Vakaus- ja kasvusopimuksen mukaan liiallisten alijäämien määräaikoja voi pääsääntöisesti pidentää korkeintaan vuodella, jos maa on toteuttanut ”tuloksellisia toimia” ja jos odottamattomat haitalliset taloudelliset tapahtumat ovat vaikuttaneet erityisen epäsuotuisasti julkiseen talouteen. Määräaikojen pidentäminen usein ja monella vuodella on omiaan heikentämään vahvistetun EU:n finanssipoliittisen ohjausjärjestelmän uskottavuutta, jos päätökset eivät täysin perustu epätavanomaisiin oloihin ja jos edellytyksenä ei ole entistä mittavammat sopeutustoimet. Määräaikojen pidentämisen riskinä on myös se, että näin luodaan negatiivisia kannustimia maille, jotka pyrkivät

korjaamaan liiallisen alijäämänsä määräajassa. Tästä syystä määräaikojen pidentämistä pitäisi harkita läpinäkyvien kriteerien perusteella ja noudattamalla täysimääräisesti vakaus- ja kasvusopimuksen ehtoja. Määräaikojen pidentämisen pitäisi olla ehdollista uskottavalle keskipitkän aikavälin sitoumukselle puuttua julkisen talouden tasapainottomuuksiin sekä kasvua tukevalle finanssipoliittiselle sopeutukselle. Määräaikoja tulisi pidentää yli vuodella vain poikkeustilanteissa, esimerkiksi jos maalla on tinkimättömän finanssipoliittisen ehdollisuuden ja tehostetun valvonnan takaava yleinen makrotalouden sopeutusohjelma Samalla tavoin kaksivuotiset pidennykset liiallisten alijäämien korjaamisen määräaikoihin muille kuin ohjelmamaille tulisi olla sidoksissa uuden lainsäädäntöpaketin asetusten[2] mukaiseen ”tiukennettuun valvontaan” tai – liiallisen makrotalouden epätasapainon tapauksessa – liiallisen epätasapainon menettelyyn.

Vakaus- ja kasvusopimuksen mukainen julkisen talouden valvonta perustuu julkisen talouden rakenteellisen ja nimellisen rahoitusaseman toisiaan täydentävään rooliin. Nimellinen rahoitusasema on läpinäkyvä ja takaa hallitusten sitoutumisen. Koska se vaikuttaa julkisiin rahoitustarpeisiin, se määrittää julkisen talouden kestävyyden vaikutuksen. Nimellisten tavoitteiden tulisi yhdessä BKT:hen suhteutetun 3 prosentin viitearvoon kanssa ohjata maita välttämään liiallisia alijäämiä. Nämä mittarit määrittävät tarvittavat finanssipoliittiset toimet rahoitusasemien tasapainottamiseksi ja liiallisten alijäämien korjaamiseksi rakenteellisesti. Rakenteellisesta rahoitusasemasta on puolestaan poistettu suhdannekierron vaikutukset sekä kertaluonteiset ja tilapäiset toimet, kuten rahoitussektorille myönnetty tuki. Siksi se on hyödyllinen indikaattori mitattaessa maiden julkisen talouden tilannetta. Rakenteelliseen rahoitusasemaan liittyy kuitenkin tunnettuja mittaamisongelmia etenkin suurten taloudellisten tasapainottomuuksien sekä odottamattomien tulojen ja tulojen supistumisen aikoina. Esimerkiksi jos potentiaalisen tuotannon kasvua tarkistetaan aiemmin arvioitua hitaamman kasvun suuntaan, tämä merkitsisi jälkikäteen tarkasteltuna sitä, että sopeutustoimet ovat olleet huomattavasti tarvittua vähäisempiä, mistä voisi olla vakavia seurauksia maille, joiden rahoitusmarkkinoilla jo on jännitteitä. Tästä syystä erityisesti makrotalouden tasapainottamisen aikoina arvion julkisen talouden vakauttamisen riittävyydestä ei tulisi perustua ainoastaan rakenteellisen rahoitusaseman kehitykseen. Nimellinen rahoitusasema on edelleenkin oikea muuttuja päätettäessä liiallisia alijämiä koskevan menettelyn kumoamisesta.

Julkisen talouden vakauttamistoimien rakenteen kannalta on tärkeää, että finanssipoliittiset toimet ovat korkealaatuisia. Tilapäisiä ja kertaluonteisia toimia pitäisi kuitenkin välttää niin paljon kuin mahdollista. Etenkin useiden maiden hyvin korkeat menoasteet edellyttävät menoihin perustuvia vakauttamistoimia. Menoleikkauksien tulisi siksi kohdistua tuottavuutta heikosti lisäävään kulutukseen, kun taas tehokasta ja kasvua tukevaa kulutusta pitäisi edistää. Tulopuolella voitaisiin laajentaa veropohjia ja torjua veronkiertoa, mutta jo ennestään korkeiden veroasteiden nostamista pitäisi välttää.

Kaiken kaikkiaan on tärkeää varmistaa, että julkinen talous vakautuu kestävällä tavalla. Kestävä vakauttaminen on olennainen tekijä etenkin kun päätetään siitä, onko maa korjannut liiallisen alijäämänsä.

2 Ks. tämän osan alaviite 1.

6 EUROALUEEN TALOUSNÄKYMIÄ KOSKEVAT EUROJÄRJESTELMÄN ASIANTUNTIJOIDEN ARVIOT[1]

Eurojärjestelmän asiantuntijat ovat laatineet 22.5.2013 mennessä saatavilla olleiden tietojen perusteella kokonaistaloudellisen arvion euroalueen tulevasta talouskehityksestä.[2] BKT heikkeni edelleen vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä, mutta sen arvioidaan lähtevän kasvuun loppuvuoden kuluessa, ja kasvun odotetaan vauhdittuvan jonkin verran vuonna 2014. Talouden elpymisen odotetaan saavan tukea euroalueen ulkopuolisen kysynnän vähittäisestä piristymisestä, joka edistää vientiä. Myös kotimainen kysyntä piristynee ajan mittaan. Aluksi sitä edistävät lähinnä kasvua tukeva rahapolitiikka sekä raaka-aineiden hintojen nousun hidastuminen, joka tukee reaalitulojen kehitystä. Vuonna 2014 myös julkisen talouden vakauttamisessa saavutettu edistys piristänee kotimaista kysyntää. Heikko kehitys työmarkkinoilla ja tarve jatkaa yksityisen sektorin taseiden sopeuttamista eräissä euroalueen maissa heikentävät odotettavasti talouden keskipitkän aikavälin kehitysnäkymiä. BKT:n odotetaan supistuvan 0,6 % vuonna 2013 ja kasvavan 1,1 % vuonna 2014. Vuonna 2012 BKT supistui 0,5 %. Euroalueen YKHI-inflaation arvioidaan hidastuvan selvästi ja olevan keskimäärin 1,4 % vuonna 2013 ja 1,3 % vuonna 2014 (2,5 % vuonna 2012). Hidastumisen odotetaan johtuvan aluksi pääasiassa elintarvike- ja energiaerien hintakehityksen vaimenemisesta sekä ilman elintarvikkeiden ja energian hintoja lasketun YKHI-inflaation hienoisesta hidastumisesta heikon talouskehityksen vuoksi. Keskipitkän aikavälin inflaationäkymien vakauden taustalla on se, että niihin vaikuttaa vastakkaisia tekijöitä: yhtäältä energian hintojen lasku ja toisaalta elintarvikkeiden hintojen nousun maltillinen nopeutuminen ja talouden elpymiseen liittyvä kotimaisten inflaatiopaineiden kasvu, joka kuitenkin jää maltilliseksi kapasiteetin käyttöasteen ollessa edelleen alhainen.

1 EKP:n neuvosto päätti 2.5.2013, että arviot esitetään vastedes paitsi vaihteluväleinä myös keskilukuina. Julkaisemalla keskiluvut pyritään lisäämään avoimuutta ja helpottamaan arvioista tiedottamista. Vaihteluvälit puolestaan ilmentävät arvioihin liittyvää epävarmuutta. Vaihteluvälit perustuvat aiempina vuosina laadittujen arvioiden ja toteutuneen kehityksen välisiin eroihin. Vaihteluvälien leveys on näiden erojen itseisarvojen keskiarvo kerrottuna kahdella. Vaihteluvälien laskentamenetelmää, johon sisältyy mekanismi poikkeuksellisten tapahtumien vaikutuksen korjaamiseksi, esitellään EKP:n verkkosivuilla julkaisussa ”New procedure for constructing Eurosystem and ECB staff projection ranges” (EKP, joulukuu 2009).

2 Eurojärjestelmän asiantuntijoiden kokonaistaloudelliset arviot on tuotettu EKP:n ja euroalueen kansallisten keskuspankkien asiantuntijoiden yhteistyönä. Ne laaditaan kahdesti vuodessa, ja ne muodostavat osan aineistoa, jota EKP:n neuvosto käyttää arvioidessaan talouskehitystä ja hintavakauteen kohdistuvia riskejä. Lisätietoa arvioiden laatimisessa käytettävistä menetelmistä ja tekniikoista on oppaassa ”A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises” (EKP, kesäkuu 2001). Opas on luettavissa EKP:n verkkosivuilla.

Kehikko 9.

KORKOJA, VALUUTTAKURSSEJA, RAAKA-AINEIDEN HINTOJA JA FINANSSIPOLITIIKKAA KOSKEVAT TEKNISET OLETUKSET

Korkoja ja raaka-aineiden hintoja koskevat tekniset oletukset perustuvat markkinaodotuksiin 14.5.2013. Lyhyitä korkoja koskeva oletus on puhtaasti tekninen. Lyhyitä korkoja mitataan kolmen kuukauden euriborkorolla, ja markkinaodotukset johdetaan futuurisopimusten pohjalta. Tällä menetelmällä keskimääräiseksi korkotasoksi saadaan 0,2 % vuonna 2013 ja 0,3 % vuonna 2014. Markkinaodotusten mukaan valtion 10 vuoden joukkolainojen nimellistuotot euroalueella ovat keskimäärin 2,8 % vuonna 2013 ja 3,1 % vuonna 2014. Termiinikorkojen kehityksen perusteella pankkien lyhyiden ja pitkien antolainauskorkojen odotetaan olevan alimmillaan vuoden 2013 jälkipuoliskolla ja alkavan sen jälkeen hiljalleen nousta, kun markkinakorkojen muutokset välittyvät vähitellen lainakorkoihin. Raaka-aineiden hintoja koskevat oletukset perustuvat 14.5.2013 päättyneen kahden viikon jakson futuurimarkkinahintoihin. Brent-raakaöljyn barrelihinnan oletetaan laskevan ja olevan 112,0 Yhdysvaltain dollaria vuonna 2012 ja 105,5 dollaria vuonna 2013

sekä 100,0 dollaria vuonna 2014. Muiden kuin energiaraaka-aineiden dollarihintojen oletetaan laskevan 5,6 % vuonna 2013 ja nousevan 0,5 % vuonna 2014.[1]

Kahdenvälisten valuuttakurssien oletetaan pysyvän arviointijakson aikana muuttumattomina sillä tasolla, jolla ne keskimäärin olivat toukokuun 14. päivää edeltäneiden kahden viikon aikana. Euron dollarikurssin oletetaan siis olevan koko arviointijakson ajan 1,31 eli 1,8 % vahvempi kuin vuonna 2012. Euron efektiivisen valuuttakurssin oletetaan vahvistuvan 2,8 % vuonna 2013 ja pysyvän muuttumattomana vuonna 2014.

Finanssipolitiikkaa koskevat oletukset perustuvat kansallisiin budjettisuunnitelmiin euroalueen eri maissa (tilanne 22.5.2013). Oletuksiin on sisällytetty kaikki sellaiset julkisen vallan toimenpiteet, jotka on joko jo hyväksytty kansallisessa parlamentissa tai määritelty hallitustasolla yksityiskohtaisesti niin, että ne todennäköisesti läpäisevät lainsäädäntöprosessin.

1 Öljyn ja elintarvikeraaka-aineiden hintoja koskevat oletukset perustuvat futuurihintoihin arviointijakson loppuun asti. Muiden raaka-aineiden kuin energian ja elintarvikkeiden hintojen oletetaan kehittyvän futuurihintojen mukaisesti vuoden 2014 ensimmäiseen neljännekseen asti ja seurailevan sen jälkeen maailman talouskehitystä. Elintarvikkeiden kuluttajahintojen kehitystä ennustetaan nyt ensimmäistä kertaa EU:n maatalouden (euromääräisten) tuottajahintoja koskevien oletusten pohjalta. Tuottajahintojen kehitystä arvioidaan ekonometrisellä mallilla, jossa otetaan huomioon elintarvikeraaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen kehitys.

KANSAINVÄLISTÄ YMPÄRISTÖÄ KOSKEVAT OLETUKSET

Euroalueen ulkopuolisen maailman BKT:n kasvun arvioidaan nopeutuvan tarkastelujaksolla vähitellen. Vuonna 2013 sen arvioidaan olevan 3,6 % eli samoissa lukemissa kuin vuonna 2012, ja vuonna 2014 sen odotetaan nopeutuvan 4,2 prosenttiin. Vuoden 2013 alusta lähtien yritysten luottamus ja tilanne maailman rahoitusmarkkinoilla ovat kohentuneet, kun eräät keskeiset riskit (kuten mahdollisuus, että Yhdysvaltain talous supistuisi rajusti finanssipolitiikan kiristymisen vuoksi tai että Kiinan talouskasvu tyrehtyisi) ovat osittain väistyneet. Maailmantalouden elpyminen on kuitenkin haurasta, mistä kertoo sekin, että eräiden kyselyjen mukaan yritysten luottamus on heikentynyt viime aikoina. Suurimpien kehittyneiden talouksien keskipitkän aikavälin kasvunäkymiä haittaavat edelleen useat tekijät: kotitaloudet ovat edelleen raskaasti velkaantuneita, vaikka yksityisen sektorin velkatilannetta onkin onnistuttu tasapainottamaan jonkin verran, ja julkista taloutta täytyy edelleen vakauttaa viipymättä eräissä talouksissa. Muut kasvun esteet (kuten suuri työttömyys) ovat väistymässä vain vähitellen. Kehittyvien talouksien kasvun odotetaan kuitenkin pysyvän vankkana, kun luotonannon kasvu tukee talouskehitystä. Monet näistä talouksista kasvavat lähes kasvupotentiaalinsa rajoilla, mikä tukee maailmantalouden kasvua merkittävällä tavalla. Maailmankaupan oletetaan piristyvän vähitellen ensi vuoden kuluessa. Euroalueen ulkomaisen kysynnän arvioidaan kasvavan 2,7 % vuonna 2013 ja 5,6 % vuonna 2014 (3,6 % vuonna 2012).

BKT:N KASVUA KOSKEVAT ARVIOT

Euroalueen BKT supistui 0,2 % vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä – supistuttuaan myös viidellä edellisellä neljänneksellä. Kotimainen kysyntä heikkeni ensimmäisellä vuosineljänneksellä pääasiassa siksi, että investoinnit vähenivät selvästi, kun luottamus oli heikkoa ja kylmä talvi haittasi rakennustoimintaa etenkin Saksassa. Yksityinen kulutus lisääntyi hienokseltaan, mutta julkinen kulutus väheni jonkin verran. Tuonti supistui ensimmäisellä neljänneksellä vientiä enemmän, joten ulkomaankaupalla oli positiivinen nettovaikutus BKT:n kasvuun.

BKT:n odotetaan lähtevän kasvuun vuoden 2013 kuluessa, ja kasvun ennakoidaan vauhdittuvan vuonna 2014. Elpymisen odotetaan saavan tukea ulkomaisen kysynnän vähittäisestä piristymisestä, joka edistää vientiä. Myös kotimainen kysyntä vahvistunee ajan mittaan. Aluksi kysynnän piristy-

mistä edistävät epäsuotuisan talvisään haittavaikutusten väistyminen erityisesti rakennusalalla Saksassa sekä kasvua tukeva rahapolitiikka ja raaka-aineiden hintojen nousun hidastuminen, joka tukee reaalitulojen kehitystä. Vuonna 2014 myös julkisen talouden vakauttamisessa saavutettu edistys piristänee kotimaista kysyntää. Kysyntää kuitenkin heikentää edelleen se, että kuluttajien ja yritysten luottamus on pysynyt yleisesti ottaen huonona, kehitys työmarkkinoilla on heikkoa ja osassa maista on jatkettava yksityisen sektorin velkaantumisen vähentämistä. Epäsuotuisan vaikutuksen odotetaan väistyvän arviointijakson aikana vain vähitellen.

Kaiken kaikkiaan elpymisen arvioidaan olevan historiallisesti katsottuna vaimeaa. BKT:n odotetaan supistuvan vuonna 2013 vuositasolla keskimäärin 0,6 %. Pääasiallisena syynä on kuitenkin BKT:n supistumisesta vuoden 2012 lopulla ja vuoden 2013 alussa johtuva negatiivinen kasvuperintö. Vuonna 2014 talouden odotetaan kasvavan 1,1 %. Kehityksen taustalla ovat kotimaisen kysynnän huomattavan negatiivinen vaikutus vuonna 2013, kysynnän elpyminen sen jälkeen sekä ulkomaankaupan positiivinen nettovaikutus.

Euroalueen ulkopuolelle suuntautuvan viennin kasvun arvioidaan elpyvän hitaasti vuoden 2013 kuluessa ja vauhdittuvan vuonna 2014 pääasiassa ulkomaisen kysynnän vähittäisen voimistumisen ansiosta. Euroalueen vientimarkkinaosuuksien arvioidaan pienenevän jonkin verran vuonna 2013 euron vahvistumisen vuoksi mutta vakaantuvan arviointijakson loppua kohti. Vientimarkkinaosuudet kasvoivat huomattavasti vuosina 2009–2012, kun euroalueen kilpailukyky (vientihinnat euroalueen ulkopuolelle suhteessa kilpailijoiden euromääräisiin hintoihin) koheni. Euroalueen kotimaisen kysynnän suhteellisen heikkouden vuoksi euroalueen sisäisen viennin arvioidaan kasvavan paljon euroalueen ulkopuolelle suuntautuvaa vientiä hitaammin.

Yritysten investointien arvioidaan olevan vähäisiä valtaosan vuotta 2013, sillä luottamus on heikkoa, kapasiteetin käyttöaste alhainen ja kysyntänäkymät hauraat. Investointien arvioidaan kuitenkin lisääntyvän vuoden lopulta lähtien, kun kotimainen ja ulkomainen kysyntä voimistuvat vähitellen, korot ovat erittäin alhaiset, voittomarginaalit kasvavat ja pääomakantaa on tarpeen uudistaa investointien pysyttyä vaimeina useita vuosia. Tarve jatkaa yritysten taseiden uudelleenjärjestelyä sekä eräiden euroalueen maiden ja toimialojen epäsuotuisat rahoitusolot hidastanevat silti edelleen yritysten investointien elpymistä arviointijaksolla, joskin vähenevässä määrin. Asuinrakennusinvestoinnit vähenevät todennäköisesti edelleen vuonna 2013, ja kehityksen odotetaan pysyvän heikkona myös vuoden 2014 puolella, mikä johtuu pääasiassa tarpeesta jatkaa sopeutusta eräiden maiden asuntomarkkinoilla, käytettävissä olevien tulojen heikosta kasvusta ja kuluttajien luottamuksen pysymisestä hauraana. Näiden tekijöiden haittavaikutuksia tasoittaa jossakin määrin asuinrakennusinvestoin-

Taulukko 14. Euroalueen talousnäkymiä koskevat arviot

(keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos)[1)]

	2012	2013	2014
YKHI	2,5	1,4 [1,3–1,5]	1,3 [0,7–1,9]
BKT	-0,5	-0,6 [-1,0– -0,2]	1,1 [0,0–2,2]
Yksityinen kulutus	-1,3	-0,8 [-1,1– -0,5]	0,6 [-0,5–1,7]
Julkinen kulutus	-0,4	-0,1 [-0,6–0,4]	0,6 [-0,1–1,3]
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	-4,2	-2,9 [-4,1– -1,7]	1,8 [-0,9–4,5]
Vienti (tavarat ja palvelut)	2,9	0,8 [-1,0–2,6]	4,1 [0,3–7,9]
Tuonti (tavarat ja palvelut)	-0,7	-0,7 [-2,5–1,1]	3,8 [0,1–7,5]

1) BKT:tä ja sen eriä koskevat arviot perustuvat työpäiväkorjattuihin tietoihin. Tuontia ja vientiä koskevat arviot sisältävät myös euroalueen sisäisen kaupan.

tien suhteellinen houkuttelevuus eräissä toisissa maissa, joissa asuntolainakorot ovat historiallisesti katsottuna erittäin alhaiset. Useissa euroalueen maissa odotetaan toteutettavan julkisen talouden vakauttamistoimia, joten julkisten investointien ennakoidaan supistuvan arviointijaksolla.

Yksityisen kulutuksen odotetaan pysyvän jokseenkin tasaisena loppuvuonna 2013, kun käytettävissä olevat reaalitulot vakaantuvat. Vakaantumisen taustalla on pitkälti vastakkaisiin suuntiin vaikuttavien tekijöiden yhteisvaikutus: yhtäältä työllisyys heikkenee edelleen ja muut kuin palkkatulot vähenevät, ja toisaalta työntekijää kohden lasketut reaaliset työvoimakustannukset kasvavat inflaation hidastumisen myötä. Yksityisen kulutuksen kasvun odotetaan vauhdittuvan jonkin verran vuonna 2014. Kasvua tukevat edistyminen julkisen talouden vakauttamisessa sekä työtulojen kasvu työmarkkinatilanteen kohentuessa. Julkisen kulutuksen arvioidaan pysyvän kutakuinkin muuttumattomana vuonna 2013 julkisen talouden vakauttamistoimien vuoksi, mutta vuonna 2014 sen odotetaan kasvavan hieman.

Tuonti euroalueen ulkopuolelta elpyy arvioiden mukaan vuoden 2013 kuluessa, joskin kokonaiskysynnän jatkuva vaimeus hidastaa elpymistä.

Kriisin odotetaan heikentäneen potentiaalista kasvua, mutta vaikutuksen voimakkuudesta ei edelleenkään ole varmuutta. Varsinkin työllisyyden ja investointien jatkuva heikkous haittaa potentiaalisen tuotannon kasvunäkymiä. Kun otetaan huomioon BKT:n kasvunäkymät, tuotantokuilun arvioidaan pysyvän negatiivisena. Sen laajuutta on kuitenkin vaikea arvioida tarkasti.

HINTOJA JA KUSTANNUKSIA KOSKEVAT ARVIOT

YKHI-inflaatiovauhdin arvioidaan hidastuvan ja olevan keskimäärin 1,4 % vuonna 2013 ja 1,3 % vuonna 2014 (2,5 % vuonna 2012). Sen odotetaan hidastuvan vuoden 2013 kuluessa selvästi, sillä energian hintojen nousun – ja vähäisemmässä määrin myös elintarvikkeiden hintojen nousun – arvioidaan hidastuvan voimakkaasti. Vuonna 2012 hintojen nousu oli nopeaa. Energian hinnan nousuvauhdin arvioidaan hidastuvan osin siksi, että öljyn hinnan taannoisen nousun vaikutus jää pois vertailusta ja öljyn hinnan oletetaan laskevan vähitellen arviointijakson aikana. Vertailuajankohdan vaikutus hidastaa aluksi myös elintarvikkeiden hintojen nousukehitystä, sillä aiemman hinnannousun vaikutuksen odotetaan väistyvän. Myöhemmin elintarvikkeiden hintoihin kohdistuu nousupaineita, sillä elintarvikeraaka-aineiden hintojen oletetaan nousevan Euroopassa ja muualla maailmassa arviointijaksolla. Ilman elintarvikkeiden ja energian hintoja lasketun YKHI-inflaatiovauhdin arvioidaan hidastuvan hieman kuluvana vuonna heikon talouskehityksen vuoksi. Vuonna 2014 sen odotetaan hienokseltaan nopeutuvan talouden hitaan elpymisen myötä. Ulkomaiset inflaatiopaineet ovat hellittäneet viime kuukausina euron vahvistuttua vuonna 2013 ja öljyn ja muiden raaka-aineiden hintojen laskettua. Tuonnin deflaattorin vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaankin hidastuvan voimakkaasti vuonna 2013. Sen ennakoidaan nopeutuvan vähitellen arviointijakson loppua kohti, kun euron taannoisen vahvistumisen vaikutus väistyy, muiden raaka-aineiden kuin energian hinnat nousevat ja tuontikysyntä vauhdittuu.

Kotimaisista inflaatiopaineista työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten vuotuisen nousuvauhdin odotetaan pysyvän kutakuinkin tasaisena vuosina 2013–2014. Kun otetaan huomioon arvioitu kuluttajahintainflaation hidastuminen, työntekijää kohden laskettujen reaalisten työvoimakustannusten odotetaan nousevan maltillisesti arviointijakson aikana. Vuosina 2011 ja 2012 ne laskivat. Yksikkötyökustannusten kasvun arvioidaan pysyvän vuonna 2013 kutakuinkin vuoden 2012 lukemissa eli verrattain nopeana, mutta vuonna 2014 sen odotetaan hidastuvan suhdannevaiheeseen liittyvän tuottavuuden kasvun vauhdittumisen myötä. Voittomarginaalit supistuivat voimakkaasti vuonna 2012, ja vuonna 2013 niiden odotetaan edelleen hieman supistuvan kotimaisen talouskehityksen heikkouden ja yksikkötyökustannusten suhteellisen vahvan kasvun vuoksi. Sitten voittomarginaalien odotetaan elpyvän yksikkötyökustannusten kasvun hidastumisen

Kuvio 57. Kokonaistaloudellinen arvio

(keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos)

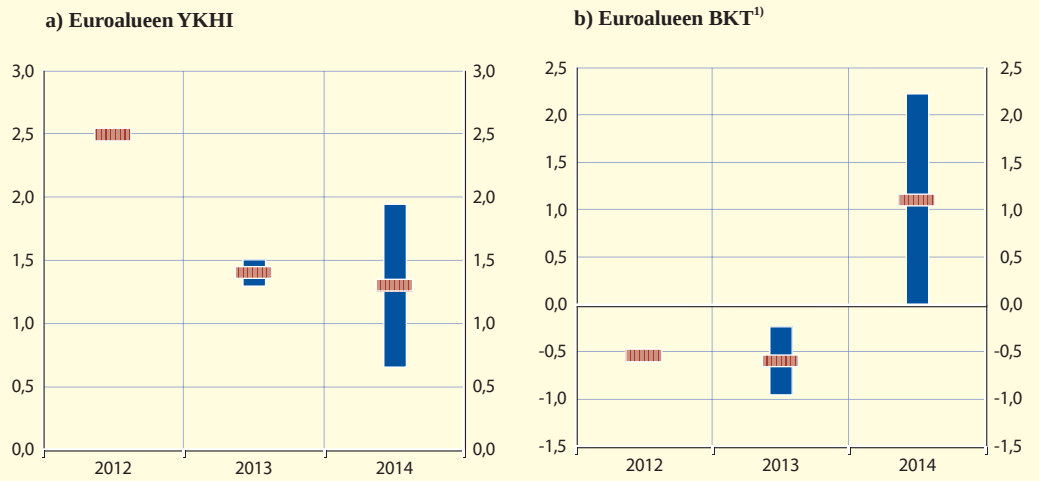

1) BKT:tä koskevat arviot perustuvat työpäiväkorjattuihin tietoihin.

ja taloustilanteen asteittaisen kohenemisen myötä. Osana julkisen talouden vakauttamisohjelmia toteutettavien hallinnollisesti säänneltyjen hintojen ja välillisten verojen korotusten odotetaan nopeuttavan YKHI-inflaatiota merkittävästi vuosina 2013 ja 2014. Vaikutus on kuitenkin pienempi kuin vuonna 2012.

VERTAILUA MAALISKUUN 2013 ARVIOON

BKT:n kehitys vuonna 2013 on lähinnä tuoreimpien BKT-tietojen vaikutuksesta arvioitu hieman heikommaksi kuin maaliskuun 2013 Kuukausikatsauksessa julkaistussa EKP:n asiantuntijoiden arviossa. BKT:n kasvuarviota vuodelle 2014 on tarkistettu hieman ylöspäin korkojen sekä euron efektiivisen valuuttakurssin laskun kasvua tukevan vaikutuksen vuoksi. Vuoden 2013 YKHI-inflaatiovauhti on arvioitu maaliskuista hitaammaksi, mikä johtuu pääasiassa öljyn dollarihintojen laskusta, jonka vaikutus on suurempi kuin euron efektiivisen valuuttakurssin heikkenemisen vaikutus.

Taulukko 15. Vertailua maaliskuun 2013 arvioon

(keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos)

	2013	2014
BKT – maaliskuu 2013	-0,5 [-0,9– -0,1]	1,0 [0,0–2,0]
BKT – kesäkuu 2013	-0,6 [-1,0– -0,2]	1,1 [0,0–2,2]
YKHI – maaliskuu 2013	1,6 [1,2–2,0]	1,3 [0,6–2,0]
YKHI – kesäkuu 2013	1,4 [1,3–1,5]	1,3 [0,7–1,9]

Kehikko 10.

MUIDEN LAITOSTEN ENNUSTEET

Useat kansainväliset järjestöt ja yksityiset ennustelaitokset julkaisevat ennusteita euroalueen talousnäkymistä. Nämä ennusteet eivät kuitenkaan ole täysin vertailukelpoisia keskenään eivätkä eurojärjestelmän asiantuntijoiden laatimien kokonaistaloudellisten arvioiden kanssa, koska ne on laadittu eri ajankohtina. Lisäksi (osittain määrittelemättömät) menetelmät, joilla oletukset finanssipolitiikkaa, rahoitusmarkkinoita sekä ulkoisia tekijöitä koskevista muuttujista kuten öljyn ja muiden raaka-aineiden hinnoista johdetaan, poikkeavat toisistaan. Myös työpäiväkorjauksissa käytetyissä menetelmissä on eroja (ks. taulukko).

Tällä hetkellä käytettävissä olevissa muiden ennustelaitosten ennusteissa euroalueen BKT:n odotetaan supistuvan 0,3–0,6 % vuonna 2013, eli ennusteet asettuvat eurojärjestelmän asiantuntija-arvioiden vaihteluvälille ja ovat lähellä keskilukua (-0,6 %). Vuonna 2014 BKT:n arvioidaan kasvavan 0,9–1,2 %, eli nämäkin ennusteet ovat eurojärjestelmän asiantuntija-arvioiden vaihteluvälillä ja lähellä keskilukua (1,1 %).

Muiden ennustelaitosten inflaatioennusteissa keskimääräisen vuotuisen YKHI-inflaation ennakoidaan olevan 1,5–1,7 % vuonna 2013. Ennusteet asettuvat hieman eurojärjestelmän asiantuntija-arvioiden vaihteluvälin ja keskiluvun yläpuolelle. Vuonna 2014 YKHI-inflaation odotetaan olevan keskimäärin 1,2–1,6 %. Ennusteet ovat siis eurojärjestelmän asiantuntija-arvioiden vaihteluvälillä ja lähellä keskilukua (1,3 %).

Euroalueen BKT:n kasvua ja YKHI-inflaatiota koskevien ennusteiden vertailua

(keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos)

	Julkistamis-ajankohta	BKT:n kasvu		YKHI-inflaatio	
		2013	2014	2013	2014
IMF	huhtikuu 2013	-0,3	1,1	1,7	1,5
Survey of Professional Forecasters	toukokuu 2013	-0,4	1,0	1,7	1,6
Consensus Economics Forecasts	toukokuu 2013	-0,5	0,9	1,6	1,6
Euro Zone Barometer -kyselytutkimus	toukokuu 2013	-0,4	1,0	1,6	1,6
OECD	toukokuu 2013	-0,6	1,1	1,5	1,2
Euroopan komissio	toukokuu 2013	-0,4	1,2	1,6	1,5
Eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot	kesäkuu 2013	-0,6	1,1	1,4	1,3
		[-1,0– -0,2]	[0,0–2,2]	[1,3–1,5]	[0,7–1,9]

Lähteet: Euroopan komission ennuste (kevät 2013), IMF World Economic Outlook (huhtikuu 2013), OECD Economic Outlook (toukokuu 2013), Consensus Economics Forecasts ja EKP:n Survey of Professional Forecasters.
Huom. Eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot ja OECD:n ennusteet perustuvat työpäiväkorjattuihin tietoihin, kun taas Euroopan komission ja IMF:n luvuissa ei oteta huomioon sitä, montako työpäivää kunakin vuonna on. Muissa ennusteissa ei mainita, perustuvatko ne työpäiväkorjattuihin tietoihin vai eivät.

EUROALUEEN TILASTOT

EURO AREA STATISTICS

SISÄLLYS[1]

YHTEENVETO EUROALUEEN TALOUSTILASTOISTA

Yhteenveto euroalueen taloudellisista indikaattoreista **T5**

1 RAHAPOLITIIKKATILASTOT

1.1 Eurojärjestelmän konsolidoitu tase **T6**
1.2 EKP:n keskeiset korot **T7**
1.3 Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät **T8**
1.4 Vähimmäisvaranto- ja likviditeettitilastot **T9**

2 RAHATALOUS, PANKKITOIMINTA JA MUUT RAHOITUSLAITOKSET

2.1 Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase **T10**
2.2 Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase **T11**
2.3 Lainat M3:n vastaerinä **T12**
2.4 Rahalaitosten lainojen erittely **T15**
2.5 Rahalaitoksissa olevien talletusten erittely **T17**
2.6 Rahalaitosten hallussa olevien arvopapereiden erittely **T20**
2.7 Eräiden rahalaitostaseen erien valuuttaerittely **T21**
2.8 Euroalueen sijoitusrahastojen yhteenlaskettu tase **T22**
2.9 Sijoitusrahastojen hallussa olevat arvopaperit liikkeeseenlaskijan mukaan **T23**
2.10 Euroalueen erityisyhteisöjen yhteenlaskettu tase **T24**
2.11 Euroalueen vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen yhteenlaskettu tase **T25**

3 EUROALUEEN TILINPITO

3.1 Kansantalouden kootut talous- ja rahoitustilit institutionaalisen sektorin mukaan **T26**
3.2 Euroalueen muu kuin rahoitustilinpito **T30**
3.3 Kotitaloudet **T32**
3.4 Yritykset **T33**
3.5 Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot **T34**

4 RAHOITUSMARKKINAT

4.1 Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan **T35**
4.2 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijan sektorin ja instrumenttityypin mukaan **T36**
4.3 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kasvuvauhti **T38**
4.4 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet **T40**
4.5 Rahalaitosten euromääräisten talletusten ja lainojen korot euroalueella **T42**
4.6 Rahamarkkinakorot **T44**
4.7 Euroalueen tuottokäyrät **T45**
4.8 Osakeindeksit **T46**

5 HINNAT, TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT

5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset **T47**
5.2 Tuotanto ja kysyntä **T50**
5.3 Työmarkkinat **T54**

1 Lisätietoja tilastoista saa sähköpostitse osoitteesta statistics@ecb.europa.eu. Pitkän aikavälin tilastoja sekä yksityiskohtaisia tilastoja on saatavissa EKP:n verkkosivujen osassa ”Statistical Data Warehouse”, josta pääsee EKP:n tietokantaan (http://sdw.ecb.europa.eu).

CONTENTS[1]

EURO AREA OVERVIEW

Summary of economic indicators for the euro area S5

1 MONETARY POLICY STATISTICS

1.1 Consolidated financial statement of the Eurosystem S6
1.2 Key ECB interest rates S7
1.3 Eurosystem monetary policy operations allotted through tender procedures S8
1.4 Minimum reserve and liquidity statistics S9

2 MONEY, BANKING AND OTHER FINANCIAL CORPORATIONS

2.1 Aggregated balance sheet of euro area MFIs S10
2.2 Consolidated balance sheet of euro area MFIs S11
2.3 Monetary statistics S12
2.4 MFI loans: breakdown S15
2.5 Deposits held with MFIs: breakdown S17
2.6 MFI holdings of securities: breakdown S20
2.7 Currency breakdown of selected MFI balance sheet items S21
2.8 Aggregated balance sheet of euro area investment funds S22
2.9 Securities held by investment funds broken down by issuer of securities S23
2.10 Aggregated balance sheet of euro area financial vehicle corporations S24
2.11 Aggregated balance sheet of euro area insurance corporations and pension funds S25

3 EURO AREA ACCOUNTS

3.1 Integrated economic and financial accounts by institutional sector S26
3.2 Euro area non-financial accounts S30
3.3 Households S32
3.4 Non-financial corporations S33
3.5 Insurance corporations and pension funds S34

4 FINANCIAL MARKETS

4.1 Securities other than shares by original maturity, residency of the issuer and currency S35
4.2 Securities other than shares issued by euro area residents, by sector of the issuer and instrument type S36
4.3 Growth rates of securities other than shares issued by euro area residents S38
4.4 Quoted shares issued by euro area residents S40
4.5 MFI interest rates on euro-denominated deposits from and loans to euro area residents S42
4.6 Money market interest rates S44
4.7 Euro area yield curves S45
4.8 Stock market indices S46

5 PRICES, OUTPUT, DEMAND AND LABOUR MARKETS

5.1 HICP, other prices and costs S47
5.2 Output and demand S50
5.3 Labour markets S54

6 GOVERNMENT FINANCE

6.1 Revenue, expenditure and deficit/surplus S56
6.2 Debt S57
6.3 Change in debt S58

1 For further information, please contact us at: statistics@ecb.europa.eu. See the ECB's Statistical Data Warehouse in the "Statistics" section of the ECB's website (http://sdw.ecb.europa.eu) for longer runs and more detailed data.

6 JULKINEN TALOUS

6.1 Tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä **T56**
6.2 Velka **T57**
6.3 Velan muutos **T58**
6.4 Neljännesvuosittaiset tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä **T59**
6.5 Neljännevuosittainen velka ja velan muutos **T60**

7 ULKOMAISET TALOUSTOIMET JA VARALLISUUS

7.1 Yhteenveto maksutaseesta **T61**
7.2 Vaihtotase ja pääomansiirrot **T62**
7.3 Rahoitustase **T64**
7.4 Euroalueen maksutaseen rahataloudellinen esitys **T70**
7.5 Ulkomaankauppa **T71**

8 VALUUTTAKURSSIT

8.1 Euron efektiiviset valuuttakurssit **T73**
8.2 Euron valuuttakurssit **T74**

9 TALOUDELLINEN KEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

9.1 Muut EU:n jäsenvaltiot **T75**
9.2 Yhdysvallat ja Japani **T76**

KUVIOLISTA **T77**

TEKNISIÄ HUOMAUTUKSIA **T79**

YLEISTÄ **T87**

Taulukkomerkintöjen selityksiä

”-” Tiedot puuttuvat/Loogisesti mahdoton.
”.” Tiedot eivät ole saatavissa.
”…” Nolla tai merkityksetön.
”miljardia” 10^9
(p) Ennakkotieto.
kp. Kausivaihtelusta puhdistettu.
ei-kp. Kausivaihtelusta puhdistamaton.

6.4 Quarterly revenue, expenditure and deficit/surplus S59
6.5 Quarterly debt and change in debt S60

7 EXTERNAL TRANSACTIONS AND POSITIONS
7.1 Summary balance of payments S61
7.2 Current and capital accounts S62
7.3 Financial account S64
7.4 Monetary presentation of the balance of payments S70
7.5 Trade in goods S71

8 EXCHANGE RATES
8.1 Effective exchange rates S73
8.2 Bilateral exchange rates S74

9 DEVELOPMENTS OUTSIDE THE EURO AREA
9.1 Economic and financial developments other EU Member States S75
9.2 Economic and financial developments in the United States and Japan S76

LIST OF CHARTS S77

TECHNICAL NOTES S79

GENERAL NOTES S87

Conventions used in the tables

"-"	data do not exist/data are not applicable
"."	data are not yet available
"…"	nil or negligible
"billion"	10^9
(p)	provisional
s.a.	seasonally adjusted
n.s.a.	non-seasonally adjusted

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

YHTEENVETO EUROALUEEN TALOUSTILASTOISTA

Yhteenveto euroalueen taloudellisista indikaattoreista

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Rahatalouden kehitys ja korot[1)]

	M1[2)]	M2[2)]	M3[2), 3)]	M3[2), 3)] 3 kk:n (keskitetty) liukuva keskiarvo	Rahalaitosten lainat euro-alueelle (pl. rahalaitokset ja julkisyhteisöt)[2)]	Yritysten ja muiden rahoitus-laitosten kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat euromääräiset muut arvopaperit kuin osakkeet[2)]	3 kk:n korko (euribor, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvo)	10 vuoden spot-korko[4)] (vuotuisina prosentteina, ajanjakson lopussa)
	1	2	3	4	5	6	7	8

2. Hinnat, tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat[5)]

	YKHI[1)]	Teollisuuden tuottajahinnat	Työkustan-nukset tuntia kohden	BKT:n määrä (kp.)	Teollisuus-tuotanto (pl. rakentaminen)	Kapasiteetin käyttöaste tehdasteolli-suudessa, %	Työllisyys (kp.)	Työttömyys (% työvoimasta, kp.)
	1	2	3	4	5	6	7	8

3. Ulkomaantalouden tilastot

(miljardia euroa, ellei toisin mainita)

	Maksutase (taloustoimet, netto)			Valuuttavaranto (kanta ajanjakson lopussa)	Ulkomainen netto-varallisuusasema (% BKT:stä)	Ulkomainen bruttovelka (% BKT:stä)	Euron efektiivinen valuuttakurssi: EER 20[6)] (1999/I = 100)		Yhden euron arvo dollareina
	Vaihtotase ja pääomansiirrot	Tavarat	Suorat sijoitukset ja arvopaperi-sijoitukset yhteensä				Nimellinen	Reaalinen (KHI)	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9

Lähteet: EKP, Euroopan komissio (Eurostat ja talouden ja rahoituksen pääosasto) ja Thomson Reuters.
Huom. Lisätietoja tämän tilasto-osan vastaavissa taulukoissa.

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
2) Vuotuiset prosenttimuutokset viittaavat kuukausitietojen osalta kuukauden lopun tietoihin, neljännesvuosi- ja vuositietojen osalta sitä vastoin ajanjakson keskiarvon vuotuisiin muutoksiin. Lisätietoja Teknisiä huomautuksia -osassa.
3) M3 ja sen erät laskettu ilman euroalueen ulkopuolisten hallussa olevia rahamarkkinarahasto-osuuksia ja enintään kahden vuoden velkapapereita.
4) Perustuu AAA-luokituksen saaneiden euroalueen valtioiden joukkolainojen tuottokäyriin. Lisätietoja osassa 4.7.
5) Tiedot viittaavat 17 maata käsittävään euroalueeseen, ellei toisin mainita.
6) Kauppakumppanimaaryhmien määritelmät ja muita lisätietoja Yleistä-osassa.

EURO AREA OVERVIEW

Summary of economic indicators for the euro area

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

1. Monetary developments and interest rates [1)]

	M1 [2)]	M2 [2)]	M3 [2), 3)]	M3 [2), 3)] 3-month moving average (centred)	MFI loans to euro area residents excluding MFIs and general government [2)]	Securities other than shares issued in euro by non-MFI corporations [2)]	3-month interest rate (EURIBOR; % per annum; period averages)	10-year spot rate (% per annum; end of period) [4)]
	1	2	3	4	5	6	7	8
2011	2.1	2.3	1.5	-	2.2	0.6	1.39	2.65
2012	4.0	3.1	2.9	-	-0.2	1.2	0.58	1.72
2012 Q2	2.8	2.7	2.7	-	-0.1	2.6	0.69	2.32
Q3	4.6	3.2	3.0	-	-0.6	0.9	0.36	1.94
Q4	6.2	4.2	3.6	-	-0.8	0.8	0.20	1.72
2013 Q1	6.8	4.3	3.2	-	-0.8	1.8	0.21	1.76
2012 Dec.	6.4	4.5	3.5	3.6	-0.6	2.3	0.19	1.72
2013 Jan.	6.5	4.4	3.5	3.3	-0.9	1.9	0.20	2.02
Feb.	7.0	4.3	3.1	3.0	-0.8	1.7	0.22	1.88
Mar.	7.1	4.2	2.6	3.0	-0.7	1.3	0.21	1.76
Apr.	8.7	4.9	3.2	.	-0.9	.	0.21	1.55
May	.	.	.	.	.	.	0.20	1.84

2. Prices, output, demand and labour markets [5)]

	HICP [1)]	Industrial producer prices	Hourly labour costs	Real GDP (s.a.)	Industrial production excluding construction	Capacity utilisation in manufacturing (%)	Employment (s.a.)	Unemployment (% of labour force; s.a.)
	1	2	3	4	5	6	7	8
2011	2.7	5.8	2.2	1.5	3.2	80.6	0.3	10.2
2012	2.5	2.9	1.6	-0.6	-2.4	78.5	-0.6	11.4
2012 Q3	2.5	2.6	1.8	-0.7	-2.2	77.6	-0.6	11.5
Q4	2.3	2.4	1.3	-1.0	-3.1	77.3	-0.7	11.8
2013 Q1	1.9	1.2	.	-1.1	-2.4	77.5	.	12.1
2012 Dec.	2.2	2.3	-	-	-2.1	-	-	11.8
2013 Jan.	2.0	1.7	-	-	-2.5	77.5	-	12.0
Feb.	1.8	1.3	-	-	-3.2	-	-	12.1
Mar.	1.7	0.6	-	-	-1.7	-	-	12.1
Apr.	1.2	-0.2	-	-	.	77.5	-	12.2
May	1.4	.	-	-	.	-	-	.

3. External statistics

(EUR billions, unless otherwise indicated)

	Balance of payments (net transactions)			Reserve assets (end-of-period positions)	Net international investment position (as a % of GDP)	Gross external debt (as a % of GDP)	Effective exchange rate of the euro: EER-20 [6)] (index: 1999 Q1 = 100)		USD/EUR exchange rate
	Current and capital accounts	Goods	Combined direct and portfolio investment				Nominal	Real (CPI)	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2011	26.0	6.8	133.9	667.1	-13.9	121.3	103.4	100.7	1.3920
2012	131.1	100.6	7.4	689.4	-7.5	123.8	97.8	95.5	1.2848
2012 Q2	19.8	25.7	81.5	701.5	-12.4	124.4	98.2	95.9	1.2814
Q3	44.9	30.3	-19.7	733.8	-11.9	126.0	95.9	93.7	1.2502
Q4	66.1	37.9	26.0	689.4	-12.0	123.8	97.8	95.5	1.2967
2013 Q1	34.3	33.2	8.2	687.9	.	.	100.7	98.3	1.3206
2012 Dec.	28.3	12.2	-48.1	689.4	-	-	98.7	96.3	1.3119
2013 Jan.	-4.9	-2.7	20.8	675.3	-	-	100.4	98.0	1.3288
Feb.	13.1	12.0	-6.5	671.8	-	-	101.6	99.1	1.3359
Mar.	26.1	23.9	-6.1	687.9	-	-	100.2	97.9	1.2964
Apr.	.	.	.	640.0	-	-	100.4	97.9	1.3026
May	.	.	.	.	-	-	100.5	97.9	1.2982

Sources: ECB, European Commission (Eurostat and Economic and Financial Affairs DG) and Thomson Reuters.
Note: For more information on the data, see the relevant tables later in this section.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
2) Annual percentage changes for monthly data refer to the end of the month, whereas those for quarterly and yearly data refer to the annual change in the period average. See the Technical Notes for details.
3) M3 and its components exclude holdings by non-euro area residents of money market fund shares/units and debt securities with a maturity of up to two years.
4) Based on AAA-rated euro area central government bond yield curves. For further information, see Section 4.7.
5) Data refer to the Euro 17, unless otherwise indicated.
6) For a definition of the trading partner groups and other information, please refer to the General Notes.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

RAHAPOLITIIKKATILASTOT

1.1 Eurojärjestelmän konsolidoitu tase
(miljoonaa euroa)

1. Vastaavaa

	3.5.2013	10.5.2013	17.5.2013	24.5.2013	31.5.2013
Kulta ja kultasaamiset					
Valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta					
Valuuttamääräiset saamiset euroalueelta					
Euromääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta					
Euromääräiset luotot euroalueen luottolaitoksille					
Perusrahoitusoperaatiot					
Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot					
Käänteiset hienosäätöoperaatiot					
Käänteiset rakenteelliset operaatiot					
Maksuvalmiusluotot					
Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät luotot					
Muut euromääräiset saamiset euroalueen luottolaitoksilta					
Euromääräiset arvopaperit euroalueelta					
Rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit					
Muut arvopaperit					
Euromääräiset saamiset julkisyhteisöiltä					
Muut saamiset					
Vastaavaa yhteensä					

2. Vastattavaa

	3.5.2013	10.5.2013	17.5.2013	24.5.2013	31.5.2013
Liikkeessä olevat setelit					
Euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille					
Sekkitilit (ml. vähimmäisvarantotalletukset)					
Talletusmahdollisuus					
Määräaikaistalletukset					
Käänteiset hienosäätöoperaatiot					
Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät talletukset					
Muut euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille					
Liikkeeseen lasketut sijoitustodistukset					
Euromääräiset velat muille euroalueella oleville					
Euromääräiset velat euroalueen ulkopuolelle					
Valuuttamääräiset velat euroalueelle					
Valuuttamääräiset velat euroalueen ulkopuolelle					
Myönnettyjen erityisnosto-oikeuksien vastaerä					
Muut velat					
Arvonmuutostilit					
Pääoma ja rahastot					
Vastattavaa yhteensä					

Lähde: EKP.

MONETARY POLICY STATISTICS

1.1 Consolidated financial statement of the Eurosystem

(EUR millions)

1. Assets

	3 May 2013	10 May 2013	17 May 2013	24 May 2013	31 May 2013
Gold and gold receivables	435,316	435,317	435,317	435,316	435,315
Claims on non-euro area residents in foreign currency	254,527	256,047	253,683	253,969	255,100
Claims on euro area residents in foreign currency	35,367	35,568	35,466	28,623	27,320
Claims on non-euro area residents in euro	22,457	22,788	22,549	21,731	19,935
Lending to euro area credit institutions in euro	846,437	850,486	836,609	835,423	824,113
Main refinancing operations	105,011	110,290	103,844	103,399	103,191
Longer-term refinancing operations	739,544	738,999	732,642	731,518	720,897
Fine-tuning reverse operations	0	0	0	0	0
Structural reverse operations	0	0	0	0	0
Marginal lending facility	1,881	1,197	122	506	24
Credits related to margin calls	0	0	0	0	0
Other claims on euro area credit institutions in euro	111,818	103,199	96,558	95,981	91,534
Securities of euro area residents in euro	608,626	608,704	609,112	604,520	605,593
Securities held for monetary policy purposes	263,447	263,222	263,222	259,154	259,004
Other securities	345,180	345,482	345,890	345,367	346,589
General government debt in euro	29,018	29,018	29,018	29,012	29,012
Other assets	264,553	265,151	259,095	255,625	261,526
Total assets	2,608,120	2,606,277	2,577,406	2,560,202	2,549,449

2. Liabilities

	3 May 2013	10 May 2013	17 May 2013	24 May 2013	31 May 2013
Banknotes in circulation	904,634	905,016	905,196	901,350	905,246
Liabilities to euro area credit institutions in euro	623,124	630,037	603,550	576,683	556,066
Current accounts (covering the minimum reserve system)	296,198	333,697	319,504	294,646	273,354
Deposit facility	124,102	95,339	83,039	81,037	85,640
Fixed-term deposits	202,500	201,000	201,000	201,000	197,000
Fine-tuning reverse operations	0	0	0	0	0
Deposits related to margin calls	324	0	7	0	72
Other liabilities to euro area credit institutions in euro	6,064	5,549	5,724	6,075	6,580
Debt certificates issued	0	0	0	0	0
Liabilities to other euro area residents in euro	104,863	95,167	106,555	128,093	135,235
Liabilities to non-euro area residents in euro	166,750	165,364	163,264	157,347	151,551
Liabilities to euro area residents in foreign currency	5,614	7,072	4,201	2,793	2,457
Liabilities to non-euro area residents in foreign currency	6,449	6,479	6,525	5,723	6,007
Counterpart of special drawing rights allocated by the IMF	55,145	55,145	55,145	55,145	55,145
Other liabilities	239,925	240,807	231,807	231,536	235,705
Revaluation accounts	406,635	406,635	406,635	406,635	406,635
Capital and reserves	88,917	89,007	88,806	88,823	88,823
Total liabilities	2,608,120	2,606,277	2,577,406	2,560,202	2,549,449

Source: ECB.

1.2 EKP:n keskeiset korot

(korko vuotuisina prosentteina, muutokset prosenttiyksikköinä)

Voimassa alkaen[1)]	Talletusmahdollisuus		Perusrahoitusoperaatiot			Maksuvalmiusluotto	
			Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat			
			Kiinteä korko	Minimitarjouskorko			
	Korko 1	Muutos 2	Korko 3	Korko 4	Muutos 5	Korko 6	Muutos 7

Lähde: EKP.

1) Ajanjaksona 1.1.1999–9.3.2004 päiväys viittaa talletuskorkoon ja maksuvalmiusluoton korkoon. Perusrahoitusoperaatioiden koron muutokset ovat voimassa ensimmäisestä päivämäärästä seuranneesta operaatiosta alkaen. Syyskuun 18. päivänä 2001 tehty koron muutos tuli voimaan samana päivänä. Maaliskuun 10. päivästä 2004 alkaen päiväys viittaa talletuskorkoon ja maksuvalmiusluoton korkoon, sekä perusrahoitusoperaatioihin (muutokset ovat voimassa ensimmäisestä EKP:n neuvoston korkokokousta seuranneesta perusrahoitusoperaatiosta alkaen), ellei toisin mainita.

2) EKP ilmoitti 22.12.1998, että maksuvalmiusluoton koron ja talletuskoron välillä sovelletaan poikkeuksellisesti 4.–21.1.1999 kapeaa 50 peruspisteen korkoputkea. Tämän järjestelyn tarkoituksena oli helpottaa markkinaosapuolten sopeutumista uuteen regiimiin.

3) EKP ilmoitti 8.6.2000, että eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000. Minimitarjouskorko tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia.

4) EKP kavensi maksuvalmiusjärjestelmän korkoputken 200 peruspisteestä 100 peruspisteeseen 9.10.2008 alkaen. Korkoputki levennettiin jälleen 200 peruspisteeseen 21.1.2009 alkaen.

5) EKP ilmoitti 8.10.2008, että viikoittaiset perusrahoitusoperaatiot toteutetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 15.10.2008. Operaatioiden korkona on perusrahoitusoperaatioiden korko, ja niissä tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti. Päätös kumosi (samana päivänä tehdyn) aiemman päätöksen laskea vaihtuvakorkoisina huutokauppoina toteutettavissa perusrahoitusoperaatioissa sovellettavaa minimitarjouskorkoa 50 peruspistettä.

1.2 Key ECB interest rates

(levels in percentages per annum; changes in percentage points)

With effect from: [1]	Deposit facility		Main refinancing operations			Marginal lending facility	
			Fixed rate tenders	Variable rate tenders			
			Fixed rate	Minimum bid rate			
	Level	Change	Level	Level	Change	Level	Change
	1	2	3	4	5	6	7
1999 1 Jan.	2.00	-	3.00	-	-	4.50	-
4 [2]	2.75	0.75	3.00	-	...	3.25	-1.25
22	2.00	-0.75	3.00	-	...	4.50	1.25
9 Apr.	1.50	-0.50	2.50	-	-0.50	3.50	-1.00
5 Nov.	2.00	0.50	3.00	-	0.50	4.00	0.50
2000 4 Feb.	2.25	0.25	3.25	-	0.25	4.25	0.25
17 Mar.	2.50	0.25	3.50	-	0.25	4.50	0.25
28 Apr.	2.75	0.25	3.75	-	0.25	4.75	0.25
9 June	3.25	0.50	4.25	-	0.50	5.25	0.50
28 [3]	3.25	...	-	4.25	...	5.25	...
1 Sep.	3.50	0.25	-	4.50	0.25	5.50	0.25
6 Oct.	3.75	0.25	-	4.75	0.25	5.75	0.25
2001 11 May	3.50	-0.25	-	4.50	-0.25	5.50	-0.25
31 Aug.	3.25	-0.25	-	4.25	-0.25	5.25	-0.25
18 Sep.	2.75	-0.50	-	3.75	-0.50	4.75	-0.50
9 Nov.	2.25	-0.50	-	3.25	-0.50	4.25	-0.50
2002 6 Dec.	1.75	-0.50	-	2.75	-0.50	3.75	-0.50
2003 7 Mar.	1.50	-0.25	-	2.50	-0.25	3.50	-0.25
6 June	1.00	-0.50	-	2.00	-0.50	3.00	-0.50
2005 6 Dec.	1.25	0.25	-	2.25	0.25	3.25	0.25
2006 8 Mar.	1.50	0.25	-	2.50	0.25	3.50	0.25
15 June	1.75	0.25	-	2.75	0.25	3.75	0.25
9 Aug.	2.00	0.25	-	3.00	0.25	4.00	0.25
11 Oct.	2.25	0.25	-	3.25	0.25	4.25	0.25
13 Dec.	2.50	0.25	-	3.50	0.25	4.50	0.25
2007 14 Mar.	2.75	0.25	-	3.75	0.25	4.75	0.25
13 June	3.00	0.25	-	4.00	0.25	5.00	0.25
2008 9 July	3.25	0.25	-	4.25	0.25	5.25	0.25
8 Oct.	2.75	-0.50	-	-	-	4.75	-0.50
9 [4]	3.25	0.50	-	-	-	4.25	-0.50
15 [5]	3.25	...	3.75	-	-0.50	4.25	...
12 Nov.	2.75	-0.50	3.25	-	-0.50	3.75	-0.50
10 Dec.	2.00	-0.75	2.50	-	-0.75	3.00	-0.75
2009 21 Jan.	1.00	-1.00	2.00	-	-0.50	3.00	...
11 Mar.	0.50	-0.50	1.50	-	-0.50	2.50	-0.50
8 Apr.	0.25	-0.25	1.25	-	-0.25	2.25	-0.25
13 May	0.25	...	1.00	-	-0.25	1.75	-0.50
2011 13 Apr.	0.50	0.25	1.25	-	0.25	2.00	0.25
13 July	0.75	0.25	1.50	-	0.25	2.25	0.25
9 Nov.	0.50	-0.25	1.25	-	-0.25	2.00	-0.25
14 Dec.	0.25	-0.25	1.00	-	-0.25	1.75	-0.25
2012 11 July	0.00	-0.25	0.75	-	-0.25	1.50	-0.25
2013 8 May	0.00	...	0.50	-	-0.25	1.00	-0.50

Source: ECB.

1) From 1 January 1999 to 9 March 2004, the date refers to the deposit and marginal lending facilities. For main refinancing operations, changes in the rate are effective from the first operation following the date indicated. The change on 18 September 2001 was effective on that same day. From 10 March 2004 onwards, the date refers both to the deposit and marginal lending facilities and to the main refinancing operations (with changes effective from the first main refinancing operation following the Governing Council decision), unless otherwise indicated.

2) On 22 December 1998 the ECB announced that, as an exceptional measure between 4 and 21 January 1999, a narrow corridor of 50 basis points would be applied between the interest rates for the marginal lending facility and the deposit facility, aimed at facilitating the transition to the new monetary regime by market participants.

3) On 8 June 2000 the ECB announced that, starting from the operation to be settled on 28 June 2000, the main refinancing operations of the Eurosystem would be conducted as variable rate tenders. The minimum bid rate refers to the minimum interest rate at which counterparties may place their bids.

4) As of 9 October 2008 the ECB reduced the standing facilities corridor from 200 basis points to 100 basis points around the interest rate on the main refinancing operations. The standing facilities corridor was restored to 200 basis points as of 21 January 2009.

5) On 8 October 2008 the ECB announced that, starting from the operation to be settled on 15 October, the weekly main refinancing operations would be carried out through a fixed rate tender procedure with full allotment at the interest rate on the main refinancing operations. This change overrode the previous decision (made on the same day) to cut by 50 basis points the minimum bid rate on the main refinancing operations conducted as variable rate tenders.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

I.3 Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät[1), 2)]

(määrät miljoonaa euroa, korot vuotuista korkoa)

1. Perusrahoitusoperaatiot ja pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot[3)]

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Osallistujien lukumäärä	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat			Operaation kesto […] päivää
				Kiinteä korko	Minimi-tarjouskorko	Marginaali-korko[4)]	Painotettu keskikorko	
	1	2	3	4	5	6	7	8
	Perusrahoitusoperaatiot							
	Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot[5)]							

2. Muut huutokauppoina toteutetut operaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Operaation tyyppi	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Osallis-tujien luku-määrä	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteä-korkoiset huuto-kaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat				Operaation kesto […] päivää
					Kiinteä korko	Minimi-tarjous-korko	Maksimi-tarjous-korko	Marginaali-korko[4)]	Painotettu keskikorko	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									

Lähde: EKP.

1) Esitetyt summat voivat hieman poiketa osassa 1.1 esitetystä määristä vielä suorittamatta olevien maksujen vuoksi.
2) Huhtikuusta 2002 alkaen yhden viikon pituiset perusrahoitusoperaation kanssa vakiohuutokauppoina toteutetut operaatiot (split tender operations) on luokiteltu perusrahoitusoperaatioiksi.
3) EKP ilmoitti 8.6.2000, että eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000. Minimitarjouskorko tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia. EKP ilmoitti 8.10.2008, että viikoittaiset perusrahoitusoperaatiot toteutetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 15.10.2008. Operaatioissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti, ja operaatioiden korkona on perusrahoitusoperaatioiden korko. EKP:n neuvosto päätti 4.3.2010, että säännölliset kolmen kuukauden pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot toteutetaan jälleen vaihtuvakorkoisina huutokauppoina alkaen operaatiosta, jonka likviditeetti jaetaan 28.4.2010 ja maksut suoritetaan 29.4.2010.
4) Likviditeettiä lisäävissä (vähentävissä) operaatioissa marginaalikorko tarkoittaa alinta (korkeinta) korkoa, jolla tarjoukset hyväksyttiin.
5) Huutokaupoissa, joiden maksut suoritettiin 22.12.2011 ja 1.3.2012, vastapuolilla on vuoden jälkeen mahdollisuus maksaa takaisin mikä tahansa osuus niille tässä operaatiossa jaetuista likviditeettimääristä minä tahansa perusrahoitusoperaatioiden maksujen suorituspäivänä.
6) Tässä pitempiaikaisessa rahoitusoperaatiossa kaikkien hyväksyttyjen tarjousten korko indeksoitiin operaatioiden voimassaoloaikana toteutettavien perusrahoitusoperaatioiden keskimääräiseen minimitarjouskorkoon. Näiden indeksoitujen operaatioiden korot on pyöristetty kahden desimaalin tarkkuudella. Korkojen tarkka laskentatapa esitetään Teknisiä huomautuksia -osassa.

1.3 Eurosystem monetary policy operations allotted through tender procedures [1), 2)]

(EUR millions; interest rates in percentages per annum)

1. Main and longer-term refinancing operations [3)]

Date of settlement	Bids (amount)	Number of participants	Allotment (amount)	Fixed rate tender procedures	Variable rate tender procedures			Running for (...) days
				Fixed rate	Minimum bid rate	Marginal rate [4)]	Weighted average rate	
	1	2	3	4	5	6	7	8
	Main refinancing operations							
2013 27 Feb.	131,116	79	131,116	0.75	-	-	-	7
6 Mar.	129,804	80	129,804	0.75	-	-	-	7
13	127,305	78	127,305	0.75	-	-	-	7
20	119,375	76	119,375	0.75	-	-	-	7
27	123,239	75	123,239	0.75	-	-	-	7
3 Apr.	124,876	74	124,876	0.75	-	-	-	7
10	119,347	70	119,347	0.75	-	-	-	7
17	116,368	70	116,368	0.75	-	-	-	7
24	110,407	71	110,407	0.75	-	-	-	8
2 May	105,011	70	105,011	0.75	-	-	-	6
8	110,290	65	110,290	0.50	-	-	-	7
15	103,844	64	103,844	0.50	-	-	-	7
22	103,399	62	103,399	0.50	-	-	-	7
29	103,192	63	103,192	0.50	-	-	-	7
5 June	103,020	70	103,020	0.50	-	-	-	7
	Longer-term refinancing operations [5)]							
2012 12 Dec.	15,296	26	15,296	0.75	-	-	-	35
20	14,962	50	14,962	0.75	-	-	-	98
2013 16 Jan.	10,455	19	10,455	0.75	-	-	-	28
31	3,713	46	3,713	0.75	-	-	-	84
13 Feb.	7,759	16	7,759	0.75	-	-	-	28
28	8,328	36	8,328	0.69	-	-	-	91
13 Mar.	4,208	19	4,208	0.75	-	-	-	28
28 [6)]	9,113	46	9,113	.	-	-	-	91
10 Apr.	5,159	17	5,159	0.75	-	-	-	28
25 [6)]	2,977	40	2,977	.	-	-	-	98
8 May	5,230	17	5,230	0.50	-	-	-	35
30 [6)]	5,830	36	5,830	.	-	-	-	91

2. Other tender operations

Date of settlement	Type of operation	Bids (amount)	Number of participants	Allotment (amount)	Fixed rate tender procedures	Variable rate tender procedures				Running for (...) days
					Fixed rate	Minimum bid rate	Maximum bid rate	Marginal rate [4)]	Weighted average rate	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2013 27 Feb.	Collection of fixed-term deposits	311,971	89	205,500	-	-	0.75	0.04	0.03	7
6 Mar.	Collection of fixed-term deposits	301,604	91	205,500	-	-	0.75	0.04	0.03	7
13	Collection of fixed-term deposits	286,410	78	205,500	-	-	0.75	0.04	0.03	7
20	Collection of fixed-term deposits	272,719	72	205,500	-	-	0.75	0.04	0.03	7
27	Collection of fixed-term deposits	225,224	64	205,500	-	-	0.75	0.24	0.06	7
3 Apr.	Collection of fixed-term deposits	270,436	72	205,500	-	-	0.75	0.07	0.04	7
10	Collection of fixed-term deposits	287,542	91	206,000	-	-	0.75	0.06	0.04	7
17	Collection of fixed-term deposits	264,416	82	206,000	-	-	0.75	0.05	0.04	7
24	Collection of fixed-term deposits	253,820	77	202,500	-	-	0.75	0.14	0.05	8
2 May	Collection of fixed-term deposits	255,806	79	202,500	-	-	0.75	0.10	0.05	6
8	Collection of fixed-term deposits	267,807	95	201,000	-	-	0.50	0.08	0.05	7
15	Collection of fixed-term deposits	249,425	95	201,000	-	-	0.50	0.08	0.05	7
22	Collection of fixed-term deposits	254,150	96	201,000	-	-	0.50	0.08	0.06	7
29	Collection of fixed-term deposits	235,125	89	197,000	-	-	0.50	0.15	0.07	7
5 June	Collection of fixed-term deposits	276,043	106	197,000	-	-	0.50	0.09	0.07	7

Source: ECB.

1) The amounts shown may differ slightly from those in Section 1.1 owing to operations that have been allotted but not settled.
2) With effect from April 2002, split tender operations (i.e. operations with a one-week maturity conducted as standard tender procedures in parallel with a main refinancing operation) are classified as main refinancing operations.
3) On 8 June 2000 the ECB announced that, starting from the operation to be settled on 28 June 2000, the main refinancing operations of the Eurosystem would be conducted as variable rate tender procedures. The minimum bid rate refers to the minimum interest rate at which counterparties may place their bids. On 8 October 2008 the ECB announced that, starting from the operation to be settled on 15 October 2008, the weekly main refinancing operations would be carried out through a fixed rate tender procedure with full allotment at the interest rate on the main refinancing operations. On 4 March 2010 the ECB decided to return to variable rate tender procedures in the regular three-month longer-term refinancing operations, starting with the operation to be allotted on 28 April 2010 and settled on 29 April 2010.
4) In liquidity-providing (absorbing) operations, the marginal rate refers to the lowest (highest) rate at which bids were accepted.
5) For the operations settled on 22 December 2011 and 1 March 2012, after one year counterparties have the option to repay any part of the liquidity that they have been allotted in these operations, on any day that coincides with the settlement day of a main refinancing operation.
6) In this longer-term refinancing operation, the rate at which all bids are satisfied is indexed to the average minimum bid rate in the main refinancing operations over the life of the operation. The interest rates displayed for these indexed longer-term refinancing operations have been rounded to two decimal places. For the precise calculation method, please refer to the Technical Notes.

I.4 Vähimmäisvaranto- ja likviditeettitilastot

(miljardia euroa, ajanjakson päivittäisten positioiden keskiarvo, ellei toisin mainita; korot vuotuisina prosentteina)

1. Varantovelvoitteen alaisten luottolaitosten varantopohja

Varantopohja (ajanjakson lopussa)	Yhteensä	Velat, joihin sovelletaan positiivista velvoiteprosenttia[1]		Velat, joihin sovelletaan 0 prosentin velvoiteprosenttia		
		Yön yli -talletukset, enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset ja irtisanomisajaltaan enintään 2 vuoden talletukset	Enintään 2 vuoden velkapaperit	Yli 2 vuoden määräaikaistalletukset ja irtisanomisajaltaan yli 2 vuoden talletukset	Repot	Yli 2 vuoden velkapaperit
	1	2	3	4	5	6

2. Varantojen pito

Varantojen pitoajanjakso päättyy	Vaaditut varanto-talletukset	Luottolaitosten sekkitilit	Varantovelvoitteen ylittävät talletukset	Varantovaje	Vähimmäisvarantojen korko
	1	2	3	4	5

3. Likviditeetti

Pitoajanjakso päättyy	Likviditeettiä lisäävät tekijät					Likviditeettiä vähentävät tekijät					Luotto-laitosten sekkitilit	Perusraha (keskus-pankki raha)
		Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot										
	Eurojärjestelmän kulta- ja valuuttasaamiset (netto)	Perus-rahoitus-operaatiot	Pitempi-aikaiset rahoitus-operaatiot	Maksu-valmius-luotto	Muut likvidi-teettiä lisäävät operaatiot[2]	Talletus-mahdol-lisuus	Muut likvidi-teettiä vähentävät operaatiot[3]	Liikkeessä olevat setelit	Valtioiden tilit euro-järjestel-mässä	Muut tekijät (netto)		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Lähde: EKP.
1) 18.1.2012 alkavasta pitoajanjaksosta lähtien sovelletaan 1 prosentin velvoitetta. Kaikkiin edeltäviin pitoajanjaksoihin sovelletaan 2 prosentin velvoitetta.
2) Sisältää likviditeetin lisäämisen eurojärjestelmän katettujen joukkovelkakirjalainojen osto-ohjelmien ja arvopapereita koskevan ohjelman nojalla.
3) Sisältää likviditeetin vähentämisen eurojärjestelmän valuuttaswap-operaatioilla. Lisätietoja: http://www.ecb.europa.eu/mopo/liq/html/index.en.html.

1.4 Minimum reserve and liquidity statistics

(EUR billions; period averages of daily positions, unless otherwise indicated; interest rates as percentages per annum)

1. Reserve base of credit institutions subject to reserve requirements

Reserve base as at (end of period):	Total	Liabilities to which a positive reserve coefficient is applied [1]		Liabilities to which a 0% reserve coefficient is applied		
		Overnight deposits and deposits with an agreed maturity or notice period of up to 2 years	Debt securities issued with a maturity of up to 2 years	Deposits with an agreed maturity or notice period of over 2 years	Repos	Debt securities issued with a maturity of over 2 years
	1	2	3	4	5	6
2009	18,318.2	9,808.5	760.4	2,475.7	1,170.1	4,103.5
2010	18,948.1	9,962.6	644.3	2,683.3	1,335.4	4,322.5
2011	18,970.0	9,790.9	687.7	2,781.2	1,303.5	4,406.8
2012	18,564.7	9,971.7	637.5	2,583.9	1,163.1	4,208.4
2012 Nov.	18,752.3	9,923.7	667.7	2,603.1	1,315.7	4,242.1
Dec.	18,564.7	9,971.7	637.5	2,583.9	1,163.1	4,208.4
2013 Jan.	18,558.8	9,900.6	636.4	2,569.8	1,259.2	4,192.8
Feb.	18,689.3	9,899.3	635.7	2,562.3	1,368.4	4,223.7
Mar.	18,689.6	9,951.8	626.1	2,580.0	1,382.3	4,149.5

2. Reserve maintenance

Maintenance period ending on:	Required reserves	Credit institutions' current accounts	Excess reserves	Deficiencies	Interest rate on minimum reserves
	1	2	3	4	5
2009	210.2	211.4	1.2	0.0	1.00
2010	211.8	212.5	0.7	0.5	1.00
2011	207.7	212.2	4.5	0.0	1.25
2012	106.4	509.9	403.5	0.0	0.75
2013 15 Jan.	106.0	489.0	383.0	0.0	0.75
12 Feb.	105.4	466.3	360.8	0.0	0.75
12 Mar.	105.6	403.0	297.3	0.0	0.75
9 Apr.	104.9	346.0	241.1	0.0	0.75
7 May	104.9	322.2	217.3	0.0	0.75
11 June	105.3	.	.	.	.

3. Liquidity

Maintenance period ending on:	Liquidity-providing factors						Liquidity-absorbing factors				Credit institutions' current accounts	Base money
		Monetary policy operations of the Eurosystem										
	Eurosystem's net assets in gold and foreign currency	Main refinancing operations	Longer-term refinancing operations	Marginal lending facility	Other liquidity-providing operations [2]	Deposit facility	Other liquidity-absorbing operations [3]	Banknotes in circulation	Central government deposits with the Eurosystem	Other factors (net)		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2009	407.6	55.8	593.4	0.7	24.6	65.7	9.9	775.2	150.1	-130.2	211.4	1,052.3
2010	511.1	179.5	336.3	1.9	130.4	44.7	70.8	815.9	94.4	-79.1	212.5	1,073.1
2011	622.1	238.0	389.0	4.4	260.3	253.7	200.5	869.4	63.8	-85.9	212.2	1,335.3
2012	708.0	74.0	1,044.1	1.6	277.3	231.8	208.5	889.3	121.1	144.5	509.9	1,631.0
2012 11 Dec.	708.0	74.0	1,044.1	1.6	277.3	231.8	208.5	889.3	121.1	144.5	509.9	1,631.0
2013 15 Jan.	683.9	78.2	1,036.8	3.7	276.8	238.4	206.6	903.5	100.1	141.7	489.0	1,630.9
12 Feb.	656.5	127.5	960.3	0.3	273.4	184.3	207.8	883.5	90.8	185.5	466.3	1,534.1
12 Mar.	655.7	130.5	843.2	0.9	269.9	145.3	205.5	880.5	78.8	187.1	403.0	1,428.8
9 Apr.	656.8	123.7	782.9	0.5	269.1	133.8	205.5	889.2	89.7	168.7	346.0	1,369.1
7 May	657.3	113.0	749.9	0.9	265.7	114.5	204.3	897.1	82.5	166.2	322.2	1,333.8

Source: ECB.

1) A coefficient of 1% is applied as of the maintenance period beginning on 18 January 2012. A coefficient of 2% is applied to all previous maintenance periods.
2) Includes liquidity provided under the Eurosystem's covered bond purchase programmes and the Eurosystem's Securities Markets Programme.
3) Includes liquidity absorbed as a result of the Eurosystem's foreign exchange swap operations.
For more information, please see: http://www.ecb.europa.eu/mopo/liq/html/index.en.html

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

2 RAHATALOUS, PANKKITOIMINTA JA MUUT RAHOITUSLAITOKSET

2.1 Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase[1)]

(miljardia euroa, kannat ajanjakson lopussa)

1. Saamiset

	Yhteensä	Lainat euroalueelle				Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Raha-markkina-rahastojen rahasto-osuudet[2)]	Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset[3)]
		Yhteensä	Julkis-yhteisöille	Muille	Raha-laitoksille	Yhteensä	Julkis-yhteisöjen	Muiden	Raha-laitosten					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Eurojärjestelmä														
Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)														

2. Velat

	Yhteensä	Liikkeessä oleva raha	Talletukset euroalueelta				Raha-markkina-rahastojen rahasto-osuudet[4)]	Liikkeeseen lasketut velka-paperit[5)]	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat	Muut velat[3)]
			Yhteensä	Valtion-hallinon	Muiden julkis-yhteisöjen / muiden	Rahalaitosten					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Eurojärjestelmä											
Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)											

Lähde: EKP.
1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
2) Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat rahasto-osuudet. Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat rahasto-osuudet sisältyvät ulkomaisiin saamisiin.
3) Eräs jäsenvaltio muutti johdannaisten tilastointikäytäntöjä joulukuussa 2010, mikä kasvatti tätä erää.
4) Euroalueella olevien hallussa olevat rahasto-osuudet.
5) Euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat enintään 2 vuoden velkapaperit sisältyvät ulkomaisiin velkoihin.

2 MONEY, BANKING AND OTHER FINANCIAL CORPORATIONS

2.1 Aggregated balance sheet of euro area MFIs [1)]

(EUR billions; outstanding amounts at end of period)

1. Assets

	Total	Loans to euro area residents				Holdings of securities other than shares issued by euro area residents				Money market fund shares/ units [2)]	Holdings of shares/ other equity issued by euro area residents	External assets	Fixed assets	Remaining assets [3)]
		Total	General government	Other euro area residents	MFIs	Total	General government	Other euro area residents	MFIs					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Eurosystem													
2011	4,700.3	2,780.5	18.0	1.0	2,761.5	717.2	556.9	10.1	150.2	-	20.3	779.2	8.1	395.0
2012	5,287.4	3,351.2	16.9	1.0	3,333.3	723.1	568.3	10.5	144.3	-	23.4	799.9	8.3	381.6
2012 Q4	5,287.4	3,351.2	16.9	1.0	3,333.3	723.1	568.3	10.5	144.3	-	23.4	799.9	8.3	381.6
2013 Q1	4,675.5	2,727.4	16.9	1.2	2,709.4	747.5	590.6	24.6	132.4	-	23.9	791.7	8.2	376.7
2013 Jan.	4,930.1	3,015.3	16.9	1.0	2,997.4	719.9	567.9	11.2	140.8	-	23.6	784.4	8.1	378.8
Feb.	4,821.0	2,886.9	16.9	1.0	2,869.0	732.6	589.0	12.1	131.5	-	23.7	784.5	8.1	385.2
Mar.	4,675.5	2,727.4	16.9	1.2	2,709.4	747.5	590.6	24.6	132.4	-	23.9	791.7	8.2	376.7
Apr. (p)	4,647.6	2,749.4	15.9	1.2	2,732.3	744.0	588.6	25.3	130.1	-	24.2	744.1	8.2	377.7
	MFIs excluding the Eurosystem													
2011	33,540.3	18,483.3	1,159.6	11,162.9	6,160.7	4,765.3	1,395.9	1,517.5	1,852.0	50.2	1,211.8	4,253.3	232.3	4,544.2
2012	32,698.3	17,993.7	1,153.2	11,044.0	5,796.5	4,906.8	1,628.9	1,423.3	1,854.6	66.9	1,226.6	4,045.1	214.6	4,244.6
2012 Q4	32,698.3	17,993.7	1,153.2	11,044.0	5,796.5	4,906.8	1,628.9	1,423.3	1,854.6	66.9	1,226.6	4,045.1	214.6	4,244.6
2013 Q1	32,761.7	17,780.9	1,124.3	11,045.8	5,610.9	4,939.8	1,705.8	1,406.5	1,827.5	64.1	1,234.0	4,052.1	210.1	4,480.6
2013 Jan.	32,774.4	17,908.6	1,157.1	11,046.9	5,704.7	4,936.9	1,656.9	1,404.5	1,875.6	60.3	1,243.5	4,014.5	214.0	4,396.6
Feb.	32,830.7	17,857.6	1,118.7	11,036.5	5,702.5	4,937.5	1,674.4	1,406.2	1,856.9	63.4	1,229.4	4,041.3	211.5	4,490.0
Mar.	32,761.7	17,780.9	1,124.3	11,045.8	5,610.9	4,939.8	1,705.8	1,406.5	1,827.5	64.1	1,234.0	4,052.1	210.1	4,480.6
Apr. (p)	32,915.4	17,747.3	1,135.1	11,012.0	5,600.3	4,954.7	1,721.4	1,414.4	1,819.0	56.5	1,260.2	4,075.3	210.1	4,611.3

2. Liabilities

	Total	Currency in circulation	Deposits of euro area residents				Money market fund shares/ units [4)]	Debt securities issued [5)]	Capital and reserves	External liabilities	Remaining liabilities [3)]
			Total	Central government	Other general government/ other euro area residents	MFIs					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Eurosystem										
2011	4,700.3	913.7	2,609.0	63.8	12.1	2,533.1	-	0.0	481.2	284.3	412.1
2012	5,287.4	938.2	3,062.2	81.4	64.5	2,916.4	-	0.0	536.1	298.7	452.3
2012 Q4	5,287.4	938.2	3,062.2	81.4	64.5	2,916.4	-	0.0	536.1	298.7	452.3
2013 Q1	4,675.5	921.9	2,500.3	93.4	38.0	2,368.9	-	0.0	539.6	268.2	445.5
2013 Jan.	4,930.1	908.0	2,775.8	103.3	55.5	2,617.0	-	0.0	524.4	277.7	444.3
Feb.	4,821.0	905.4	2,684.6	82.7	53.8	2,548.1	-	0.0	518.7	270.1	442.3
Mar.	4,675.5	921.9	2,500.3	93.4	38.0	2,368.9	-	0.0	539.6	268.2	445.5
Apr. (p)	4,647.6	927.1	2,510.1	71.8	66.5	2,371.8	-	0.0	500.3	264.9	445.4
	MFIs excluding the Eurosystem										
2011	33,540.3	-	17,318.5	195.5	10,752.3	6,370.7	570.6	5,008.2	2,231.1	3,803.4	4,608.5
2012	32,698.3	-	17,203.0	171.7	10,869.5	6,161.8	522.9	4,854.8	2,346.2	3,498.7	4,272.7
2012 Q4	32,698.3	-	17,203.0	171.7	10,869.5	6,161.8	522.9	4,854.8	2,346.2	3,498.7	4,272.7
2013 Q1	32,761.7	-	17,119.9	208.9	11,017.6	5,893.3	522.7	4,738.8	2,349.6	3,524.3	4,506.4
2013 Jan.	32,774.4	-	17,100.6	181.8	10,870.6	6,048.3	518.8	4,827.6	2,352.5	3,490.3	4,484.5
Feb.	32,830.7	-	17,093.0	208.9	10,909.6	5,974.6	528.2	4,798.9	2,338.4	3,536.1	4,536.2
Mar.	32,761.7	-	17,119.9	208.9	11,017.6	5,893.3	522.7	4,738.8	2,349.6	3,524.3	4,506.4
Apr. (p)	32,915.4	-	17,103.5	180.0	11,007.6	5,916.0	512.7	4,700.9	2,359.8	3,564.2	4,674.3

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
2) Amounts issued by euro area residents. Amounts issued by non-euro area residents are included in external assets.
3) In December 2010 a change was made to the recording practice for derivatives in one Member State, leading to an increase in this position.
4) Amounts held by euro area residents.
5) Amounts issued with a maturity of up to two years and held by non-euro area residents are included in external liabilities.

2.2 Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase[1)]

(miljardia euroa, kannat ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

1. Saamiset

	Yhteensä	Lainat euroalueelle			Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet			Hallussa olevat muiden euroalueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset[2)]
		Yhteensä	Julkis-yhteisöille	Muille	Yhteensä	Julkis-yhteisöjen	Muiden				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Kannat										
	Taloustoimet										

2. Velat

	Yhteensä	Liikkeessä oleva raha	Valtion-hallinon talletukset	Muiden julkis-yhteisöjen / muiden talletukset euroalueelta	Raha-markkina-rahastojen rahasto-osuudet[3)]	Liikkeeseen lasketut velka-paperit[4)]	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat	Muut velat[2)]	Rahalaitosten väliset velat, netto
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Kannat									
	Taloustoimet									

Lähde: EKP.
1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
2) Eräs jäsenvaltio muutti johdannaisten tilastointikäytäntöjä joulukuussa 2010, mikä kasvatti tätä erää.
3) Euroalueella olevien hallussa olevat rahasto-osuudet.
4) Euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat enintään 2 vuoden velkapaperit sisältyvät ulkomaisiin velkoihin.

2.2 Consolidated balance sheet of euro area MFIs [1)]

(EUR billions; outstanding amounts at end of period; transactions during period)

1. Assets

	Total	Loans to euro area residents			Holdings of securities other than shares issued by euro area residents			Holdings of shares/ other equity issued by other euro area residents	External assets	Fixed assets	Remaining assets [2)]
		Total	General government	Other euro area residents	Total	General government	Other euro area residents				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Outstanding amounts										
2011	26,717.5	12,341.5	1,177.6	11,163.9	3,480.3	1,952.8	1,527.6	739.7	5,032.5	240.4	4,883.0
2012	26,244.7	12,215.1	1,170.1	11,045.0	3,631.0	2,197.2	1,433.8	765.8	4,845.0	222.9	4,564.9
2012 Q4	26,244.7	12,215.1	1,170.1	11,045.0	3,631.0	2,197.2	1,433.8	765.8	4,845.0	222.9	4,564.9
2013 Q1	26,565.3	12,188.1	1,141.2	11,047.0	3,727.5	2,296.4	1,431.1	784.6	4,843.8	218.2	4,803.0
2013 Jan.	26,387.3	12,221.8	1,174.0	11,047.9	3,640.4	2,224.7	1,415.7	779.7	4,799.0	222.0	4,724.4
Feb.	26,501.5	12,173.0	1,135.6	11,037.4	3,681.7	2,263.4	1,418.3	775.7	4,825.8	219.6	4,825.6
Mar.	26,565.3	12,188.1	1,141.2	11,047.0	3,727.5	2,296.4	1,431.1	784.6	4,843.8	218.2	4,803.0
Apr. [(p)]	26,703.4	12,164.1	1,151.0	11,013.1	3,749.7	2,310.0	1,439.7	815.4	4,819.4	218.3	4,936.6
	Transactions										
2011	992.9	60.3	-55.6	115.8	127.6	151.8	-24.2	-29.9	-37.3	7.8	864.3
2012	79.3	-38.5	-4.9	-33.6	112.6	182.8	-70.3	38.3	-150.7	-14.0	131.6
2012 Q4	-408.5	-99.7	-9.9	-89.8	23.5	-22.0	45.5	14.7	-94.0	-4.1	-248.9
2013 Q1	-74.0	-7.0	-29.3	22.3	97.4	99.6	-2.2	18.3	7.2	-3.5	-186.6
2013 Jan.	-151.2	25.5	4.1	21.4	9.7	26.3	-16.6	14.1	60.0	-0.8	-259.7
Feb.	81.1	-45.5	-39.0	-6.5	46.2	43.9	2.3	-5.7	-10.1	-1.3	97.6
Mar.	-3.9	13.0	5.5	7.4	41.4	29.4	12.0	10.0	-42.7	-1.4	-24.4
Apr. [(p)]	206.6	-14.2	9.9	-24.1	-0.5	-8.5	7.9	28.5	59.5	0.1	133.3

2. Liabilities

	Total	Currency in circulation	Deposits of central government	Deposits of other general government/ other euro area residents	Money market fund shares/ units [3)]	Debt securities issued [4)]	Capital and reserves	External liabilities	Remaining liabilities [2)]	Excess of inter-MFI liabilities over inter-MFI assets
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Outstanding amounts									
2011	26,717.5	857.5	259.3	10,764.5	520.4	3,006.1	2,219.9	4,087.7	5,020.6	-18.5
2012	26,244.7	876.8	253.0	10,934.0	456.0	2,856.0	2,398.1	3,797.4	4,725.0	-51.6
2012 Q4	26,244.7	876.8	253.0	10,934.0	456.0	2,856.0	2,398.1	3,797.4	4,725.0	-51.6
2013 Q1	26,565.3	867.5	302.3	11,055.6	458.6	2,779.0	2,415.9	3,792.5	4,951.9	-58.0
2013 Jan.	26,387.3	857.0	285.1	10,926.0	458.5	2,811.2	2,389.5	3,768.0	4,928.9	-36.8
Feb.	26,501.5	855.8	291.6	10,963.4	464.8	2,810.4	2,379.7	3,806.2	4,978.5	-48.8
Mar.	26,565.3	867.5	302.3	11,055.6	458.6	2,779.0	2,415.9	3,792.5	4,951.9	-58.0
Apr. [(p)]	26,703.4	874.7	251.8	11,074.1	456.2	2,751.8	2,391.0	3,829.0	5,119.7	-44.8
	Transactions									
2011	992.9	49.1	-0.8	168.0	-29.0	49.9	141.6	-200.0	860.7	-46.6
2012	79.3	19.4	-4.2	185.2	-20.1	-124.4	163.2	-253.3	137.9	-24.4
2012 Q4	-408.5	10.1	-43.8	93.9	-22.1	-63.6	52.1	-215.2	-232.3	12.5
2013 Q1	-74.0	-9.3	50.2	114.3	7.7	-66.5	32.2	-25.5	-172.6	-4.4
2013 Jan.	-151.2	-19.8	33.9	-0.2	7.5	-13.3	5.8	27.8	-212.3	19.3
Feb.	81.1	-1.2	5.6	29.2	6.3	-14.0	6.7	0.1	62.5	-14.1
Mar.	-3.9	11.7	10.7	85.2	-6.1	-39.2	19.7	-53.4	-22.9	-9.6
Apr. [(p)]	206.6	7.2	-50.6	24.2	-1.9	-14.6	6.0	65.8	157.5	13.0

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
2) In December 2010 a change was made to the recording practice for derivatives in one Member State, leading to an increase in this position.
3) Amounts held by euro area residents.
4) Amounts issued with a maturity of up to two years and held by non-euro area residents are included in external liabilities.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

2.3 Rahatalouden tilastot[1)]

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistettu, kannat ja kasvivauhdit ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

1. Raha-aggregaatit[2)] ja niiden vastaerät

	M3					M3 3 kk:n liukuva keskiarvo (keskitetty)	Pitkä-aikaiset velat	Luotot julkis-yhteisöille	Luotot muille euroalueella oleville[3)]			Ulkomaiset netto-saamiset[4)]
	M2			M3–M2						Lainat	Lisätieto: lainat, myynneistä ja arvopaperistamisesta puhdistettuja tietoja[5)]	
	M1	M2–M1										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kannat												
Taloustoimet												
Kasvuvauhdit												

K1 Raha-aggregaatit[1)]
(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

- M1
- M3

K2 Vastaerät[1)]
(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

- Pitkäaikaiset velat
- Luotot julkisyhteisöille
- Lainat muille euroalueella oleville

Lähde: EKP.
1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa. Valikoitujen erien kuukausittaisia ja muita lyhyen aikavälin kasvuvauhteja osoitteessa http://www.ecb.europa.eu/stats/money/aggregates/aggr/html/index.en.html.
2) Rahalaitosten sekä joidenkin valtionhallinnon yksiköiden (kuten posti ja valtiokonttori) monetaariset velat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille ja valtiolle. M1:n, M2:n ja M3:n määritelmät sanastossa.
3) Pl. keskusvastapuolten kanssa tehdyt käänteiset repo-operaatiot kesäkuun 2010 tiedoista alkaen. Muutos on otettu huomioon taloustoimissa ja kasvuvauhdeissa.
4) Arvot osassa ”kasvuvauhdit” ovat taloustoimien summia niiden 12 kuukauden aikana, joihin kyseinen ajanjakso päättyy.
5) Puhdistettu vaikutuksista, jotka aiheutuvat lainojen poistamisesta rahalaitosten taseesta niiden myynnin ja arvopaperistamisen vuoksi.

2.3 Monetary statistics [1)]

(EUR billions and annual growth rates; seasonally adjusted; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

1. Monetary aggregates [2)] and counterparts

	M3					M3 3-month moving average (centred)	Longer-term financial liabilities	Credit to general government	Credit to other euro area residents [3)]			Net external assets [4)]
	M2			M3-M2						Loans	Loans adjusted for sales and securitisation [5)]	
	M1	M2-M1										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Outstanding amounts											
2011	4,803.1	3,803.0	8,606.1	894.0	9,500.1	-	7,679.6	3,165.2	13,282.1	11,016.5	-	928.9
2012	5,105.4	3,885.0	8,990.3	782.1	9,772.4	-	7,570.1	3,407.9	13,056.2	10,858.0	-	1,030.3
2012 Q4	5,105.4	3,885.0	8,990.3	782.1	9,772.4	-	7,570.1	3,407.9	13,056.2	10,858.0	-	1,030.3
2013 Q1	5,204.1	3,885.8	9,089.9	719.6	9,809.5	-	7,564.3	3,432.3	13,048.9	10,833.2	-	1,064.3
2013 Jan.	5,121.6	3,894.9	9,016.5	766.0	9,782.5	-	7,534.5	3,405.9	13,024.8	10,834.1	-	1,022.9
Feb.	5,173.8	3,888.0	9,061.8	748.3	9,810.1	-	7,533.0	3,401.2	13,015.8	10,826.2	-	1,007.5
Mar.	5,204.1	3,885.8	9,089.9	719.6	9,809.5	-	7,564.3	3,432.3	13,048.9	10,833.2	-	1,064.3
Apr. [(p)]	5,233.0	3,878.2	9,111.2	708.2	9,819.4	-	7,503.4	3,451.2	13,008.3	10,795.3	-	1,021.5
	Transactions											
2011	89.6	70.3	159.9	-7.4	152.5	-	211.6	95.8	48.8	103.6	130.2	162.1
2012	307.5	79.7	387.2	-58.5	328.7	-	-111.1	183.6	-103.7	-71.3	-17.3	101.1
2012 Q4	84.4	36.4	120.7	-34.6	86.1	-	-14.7	-0.2	-3.6	-40.2	-6.5	108.6
2013 Q1	95.4	0.5	95.8	-44.7	51.2	-	3.3	24.5	13.0	-4.4	1.5	63.0
2013 Jan.	21.3	13.0	34.4	1.3	35.7	-	-2.1	-2.9	-11.2	-5.3	-8.8	41.5
Feb.	47.5	-8.7	38.9	-18.2	20.6	-	0.7	0.0	-7.1	-4.0	6.1	-14.2
Mar.	26.5	-3.9	22.6	-27.7	-5.1	-	4.6	27.4	31.3	5.0	4.2	35.8
Apr. [(p)]	32.5	-6.6	25.9	-10.4	15.5	-	-16.7	-3.0	-33.7	-28.2	-27.8	11.9
	Growth rates											
2011	1.9	1.9	1.9	-0.9	1.6	1.7	2.9	3.2	0.4	0.9	1.2	162.1
2012	6.4	2.1	4.5	-6.9	3.5	3.6	-1.4	5.8	-0.8	-0.6	-0.2	101.1
2012 Q4	6.4	2.1	4.5	-6.9	3.5	3.6	-1.4	5.8	-0.8	-0.6	-0.2	101.1
2013 Q1	7.1	0.5	4.2	-13.9	2.6	3.0	-1.1	3.5	-0.9	-0.7	-0.3	184.8
2013 Jan.	6.5	1.8	4.4	-6.3	3.5	3.3	-1.6	4.5	-1.1	-0.9	-0.5	177.5
Feb.	7.0	0.8	4.3	-8.8	3.1	3.0	-1.5	3.6	-1.2	-0.8	-0.4	148.0
Mar.	7.1	0.5	4.2	-13.9	2.6	3.0	-1.1	3.5	-0.9	-0.7	-0.3	184.8
Apr. [(p)]	8.7	0.1	4.9	-14.2	3.2	.	-1.2	3.5	-0.9	-0.9	-0.5	208.6

C1 Monetary aggregates [1)]

(annual growth rates; seasonally adjusted)

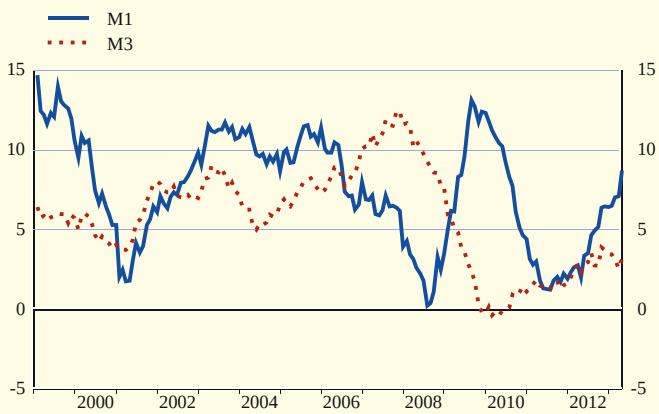

C2 Counterparts [1)]

(annual growth rates; seasonally adjusted)

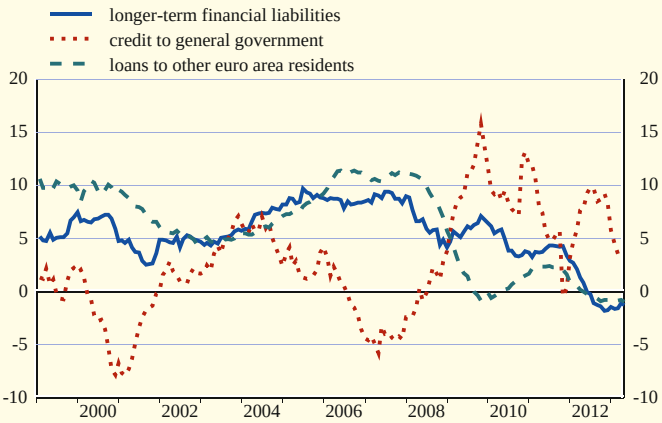

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
Monthly and other shorter-term growth rates for selected items are available at: http://www.ecb.europa.eu/stats/money/aggregates/aggr/html/index.en.html

2) Monetary liabilities of MFIs and central government (post office, treasury, etc.) vis-à-vis non-MFI euro area residents excluding central government.
For definitions of M1, M2 and M3, see glossary.

3) Excludes reverse repos to central counterparties as of June 2010; transactions and growth rates are adjusted for this effect.

4) Values in the section "growth rates" are sums of the transactions during the 12 months ending in the period indicated.

5) Adjustment for the derecognition of loans on the MFI balance sheet on account of their sale or securitisation.

2.3 Rahatalouden tilastot[1)]

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistettu, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

2. Raha-aggregaattien ja pitkäaikaisten velkojen komponentit

	Liikkeessä oleva raha	Yön yli -talletukset	Enintään 2 vuoden määräaikais-talletukset	Irtisanomis-ajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Repot[2)]	Raha-markkina-rahastojen rahasto-osuudet	Enintään 2 vuoden velka-paperit	Yli 2 vuoden velka-paperit	Irti-sanomis-ajaltaan yli 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden määräaikais-talletukset	Oma pääoma ja varaukset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Kannat										
	Taloustoimet										
	Kasvuvauhdit										

K3 Raha-aggregaattien komponentit[1)]

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

- Liikkeessä oleva raha
- Yön yli -talletukset
- Irtisanomisajaltaan enintään 3 kk:n talletukset

K4 Pitkäaikaisten velkojen komponentit[1)]

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

- Yli 2 vuoden velkapaperit
- Yli 2 vuoden määräaikaistalletukset
- Oma pääoma ja varaukset

Lähde: EKP.
1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
2) Pl. keskusvastapuolten kanssa tehdyt käänteiset repo-operaatiot kesäkuun 2010 tiedoista alkaen. Muutos on otettu huomioon taloustoimissa ja kasvuvauhdeissa.

2.3 Monetary statistics [1)]

(EUR billions and annual growth rates; seasonally adjusted; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

2. Components of monetary aggregates and longer-term financial liabilities

	Currency in circulation	Overnight deposits	Deposits with an agreed maturity of up to 2 years	Deposits redeemable at notice of up to 3 months	Repos [2)]	Money market fund shares/units	Debt securities with a maturity of up to 2 years	Debt securities with a maturity of over 2 years	Deposits redeemable at notice of over 3 months	Deposits with an agreed maturity of over 2 years	Capital and reserves
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Outstanding amounts										
2011	844.2	3,958.9	1,842.1	1,960.9	147.2	536.8	210.0	2,815.6	115.3	2,543.5	2,205.2
2012	864.0	4,241.3	1,805.4	2,079.5	125.0	470.0	187.1	2,689.0	106.0	2,392.4	2,382.6
2012 Q4	864.0	4,241.3	1,805.4	2,079.5	125.0	470.0	187.1	2,689.0	106.0	2,392.4	2,382.6
2013 Q1	869.1	4,335.0	1,784.3	2,101.5	122.2	457.6	139.8	2,633.3	100.8	2,407.9	2,422.3
2013 Jan.	863.3	4,258.3	1,806.3	2,088.6	129.6	463.5	172.8	2,656.2	104.0	2,389.9	2,384.4
Feb.	865.6	4,308.2	1,790.7	2,097.2	126.0	465.7	156.6	2,661.8	102.3	2,388.1	2,380.7
Mar.	869.1	4,335.0	1,784.3	2,101.5	122.2	457.6	139.8	2,633.3	100.8	2,407.9	2,422.3
Apr. [(p)]	880.0	4,353.0	1,767.5	2,110.7	121.6	448.8	137.8	2,601.9	99.5	2,394.8	2,407.2
	Transactions										
2011	49.2	40.4	37.0	33.3	-16.7	-29.7	39.0	17.9	-2.5	55.8	140.4
2012	19.9	287.6	-36.3	116.0	-16.6	-22.1	-19.8	-103.7	-11.6	-158.2	162.4
2012 Q4	-1.9	86.2	-3.0	39.4	0.5	-11.2	-24.0	-10.8	-4.2	-37.1	37.5
2013 Q1	5.0	90.3	-21.5	22.0	-3.0	-7.2	-34.5	-57.5	-5.2	12.0	54.0
2013 Jan.	-0.8	22.1	3.8	9.2	4.8	-1.5	-2.1	-13.0	-2.0	-3.3	16.2
Feb.	2.4	45.2	-17.3	8.6	-3.8	2.2	-16.7	-7.2	-1.7	-3.2	12.8
Mar.	3.4	23.0	-8.1	4.2	-4.0	-8.0	-15.7	-37.3	-1.5	18.5	25.0
Apr. [(p)]	11.0	21.5	-15.9	9.3	-0.5	-8.4	-1.5	-19.4	-1.3	-12.0	16.0
	Growth rates										
2011	6.2	1.0	2.1	1.7	-9.7	-5.1	29.1	0.7	-2.1	2.3	6.9
2012	2.4	7.3	-2.0	5.9	-11.4	-4.4	-10.1	-3.7	-10.0	-6.2	7.2
2012 Q4	2.4	7.3	-2.0	5.9	-11.4	-4.4	-10.1	-3.7	-10.0	-6.2	7.2
2013 Q1	1.9	8.2	-5.2	5.9	-7.8	-6.5	-33.8	-4.2	-12.5	-5.0	7.7
2013 Jan.	1.5	7.6	-2.8	6.2	-9.5	-4.0	-9.6	-3.8	-11.2	-6.4	7.0
Feb.	1.5	8.2	-4.8	6.2	-9.4	-3.1	-21.7	-3.6	-11.9	-6.7	7.3
Mar.	1.9	8.2	-5.2	5.9	-7.8	-6.5	-33.8	-4.2	-12.5	-5.0	7.7
Apr. [(p)]	3.4	9.8	-6.2	6.0	-6.9	-8.7	-31.5	-4.5	-13.9	-5.2	7.6

C3 Components of monetary aggregates [1)]
(annual growth rates; seasonally adjusted)

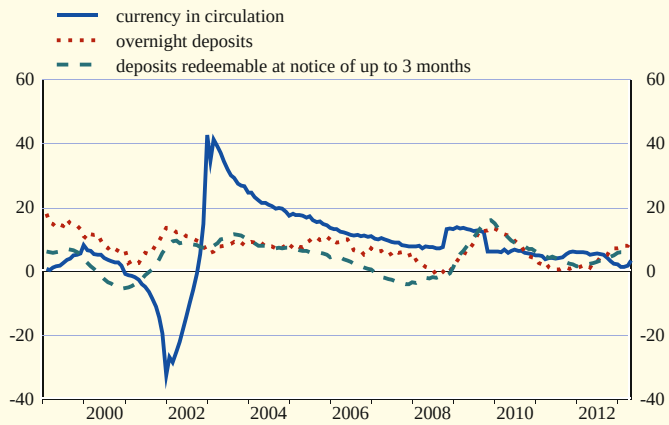

C4 Components of longer-term financial liabilities [1)]
(annual growth rates; seasonally adjusted)

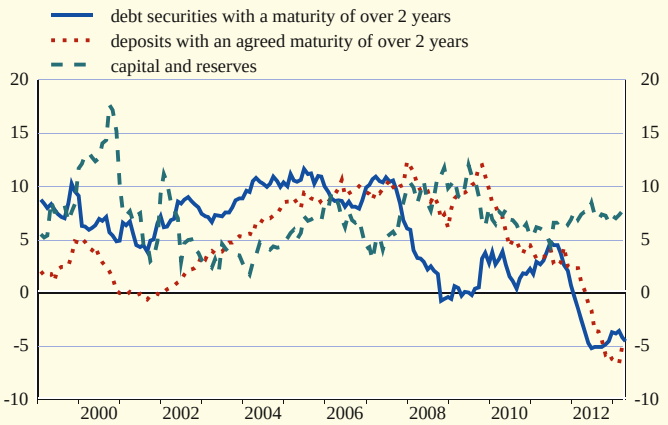

Source: ECB.
1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
2) Excludes repurchase agreements with central counterpaties as of June 2010; transactions and growth rates are adjusted for this effect.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

2.3 Rahataouden tilastot[1)]

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistettu, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

3. Lainat M3:n vastaerinä

	Vakuutus-laitokset ja eläkerahastot	Muut rahoituksen välittäjät[2)]	Yritykset					Kotitaloudet[3)]				
	Yhteensä	Yhteensä	Yhteensä	Lainat: myynneistä ja arvopaperistamisesta puhdistettuja tietoja[4)]	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Lainat: myynneistä ja arvopaperistamisesta puhdistettuja tietoja[4)]	Kulutus-luotot	Asunto-lainat	Muut lainat
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Kannat											
	Taloustoimet											
	Kasvuvauhdit											

K5 Lainat muille rahoituksen välittäjille ja yrityksille[1)]
(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistamaton)

- Muut rahoituksen välittäjät
- Yritykset

K6 Lainat kotitalouksille[1)]
(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistamaton)

- Kulutusluotot
- Asuntolainat
- Muut lainat

Lähde: EKP.
1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
2) Pl. keskusvastapuolten kanssa tehdyt käänteiset repo-operaatiot kesäkuun 2010 tiedoista alkaen. Muutos on otettu huomioon taloustoimissa ja kasvuvauhdeissa.
3) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.
4) Puhdistettu vaikutuksista, jotka aiheutuvat lainojen poistamisesta rahalaitosten taseesta niiden myynnin ja arvopaperistamisen vuoksi.

2.3 Monetary Statistics [1)]

(EUR billions and annual growth rates; seasonally adjusted; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

3. Loans as counterpart to M3

	Insurance corporations and pension funds	Other financial inter-mediaries [2)]	Non-financial corporations					Households [3)]				
	Total	Total	Total	Loans adjusted for sales and securitisation [4)]	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Total	Loans adjusted for sales and securitisation [4)]	Consumer credit	Loans for house purchase	Other loans
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Outstanding amounts											
2011	91.0	969.0	4,724.1	-	1,148.2	860.7	2,715.2	5,232.3	-	626.2	3,777.2	828.9
2012	88.9	978.4	4,547.9	-	1,134.8	795.9	2,617.2	5,242.8	-	602.0	3,824.1	816.6
2012 Q4	88.9	978.4	4,547.9	-	1,134.8	795.9	2,617.2	5,242.8	-	602.0	3,824.1	816.6
2013 Q1	92.5	978.6	4,512.0	-	1,137.9	778.6	2,595.6	5,250.2	-	593.2	3,843.1	813.8
2013 Jan.	92.8	968.3	4,528.0	-	1,128.0	790.7	2,609.2	5,244.9	-	600.0	3,830.6	814.3
Feb.	92.5	973.3	4,511.7	-	1,132.1	783.8	2,595.8	5,248.7	-	596.7	3,838.5	813.5
Mar.	92.5	978.6	4,512.0	-	1,137.9	778.6	2,595.6	5,250.2	-	593.2	3,843.1	813.8
Apr. [(p)]	95.4	961.8	4,489.8	-	1,130.5	772.4	2,586.8	5,248.3	-	591.9	3,842.4	814.0
	Transactions											
2011	1.3	-37.2	58.0	63.9	23.4	-22.1	56.7	81.6	102.2	-11.6	85.7	7.4
2012	-2.0	9.9	-104.9	-59.4	2.2	-45.0	-62.1	25.7	34.5	-17.7	49.2	-5.8
2012 Q4	2.0	17.6	-64.3	-31.0	-0.8	-17.5	-45.9	4.5	4.9	-1.7	9.0	-2.7
2013 Q1	3.6	-0.1	-17.5	-8.0	6.4	-12.7	-11.3	9.7	4.2	-6.7	17.3	-0.9
2013 Jan.	4.0	-6.4	-9.5	-9.2	-3.8	-2.9	-2.7	6.6	2.0	-0.8	8.3	-1.0
Feb.	-0.4	2.9	-8.3	3.6	5.0	-4.7	-8.7	1.9	0.1	-2.9	5.6	-0.8
Mar.	0.0	3.4	0.3	-2.4	5.2	-5.1	0.2	1.2	2.2	-3.0	3.4	0.8
Apr. [(p)]	2.9	-15.1	-17.2	-18.0	-8.3	-4.2	-4.6	1.2	2.4	-0.3	0.5	1.0
	Growth rates											
2011	1.5	-3.8	1.2	1.4	2.1	-2.5	2.1	1.6	2.0	-1.8	2.3	0.9
2012	-2.2	1.0	-2.2	-1.3	0.2	-5.3	-2.3	0.5	0.7	-2.9	1.3	-0.7
2012 Q4	-2.2	1.0	-2.2	-1.3	0.2	-5.3	-2.3	0.5	0.7	-2.9	1.3	-0.7
2013 Q1	6.2	0.6	-2.4	-1.3	1.3	-5.8	-3.0	0.4	0.3	-3.5	1.3	-0.9
2013 Jan.	7.3	-1.0	-2.5	-1.5	-0.4	-4.9	-2.6	0.5	0.5	-3.1	1.4	-1.1
Feb.	9.4	-0.2	-2.6	-1.4	0.4	-5.3	-3.1	0.5	0.4	-3.3	1.4	-1.1
Mar.	6.2	0.6	-2.4	-1.3	1.3	-5.8	-3.0	0.4	0.3	-3.5	1.3	-0.9
Apr. [(p)]	16.0	0.6	-3.0	-1.9	-1.0	-6.1	-2.8	0.4	0.3	-3.2	1.2	-0.8

C5 Loans to other financial intermediaries and non-financial corporations [1)]

(annual growth rates; not seasonally adjusted)

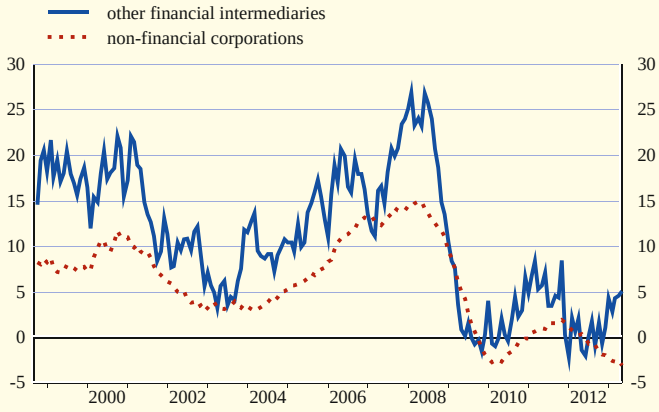

C6 Loans to households [1)]

(annual growth rates; not seasonally adjusted)

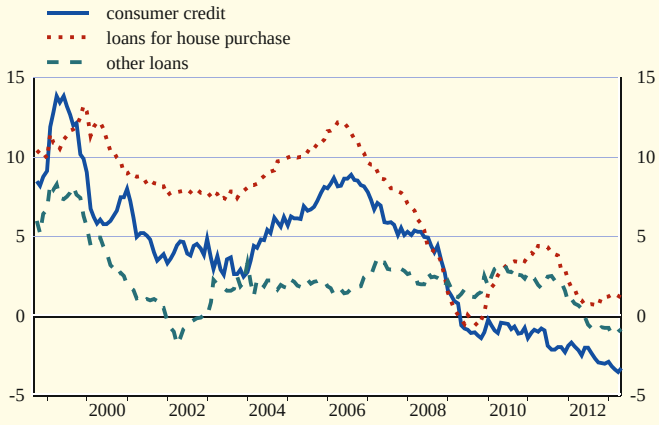

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
2) Excludes reverse repos to central counterparties as of June 2010; transactions and growth rates are adjusted for this effect.
3) Including non-profit institutions serving households.
4) Adjusted for the derecognition of loans on the MFI balance sheet on account of their sale or securitisation.

2.4 Rahalaitosten lainojen erittely[1), 2)]

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistamaton, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

1. Lainat rahoituksen välittäjille ja yrityksille

	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot				Muut rahoituksen välittäjät					Yritykset			
	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Takaisinosto-sopimukset keskusvasta-puolten kanssa	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Kannat												
	Taloustoimet												
	Kasvuvauhdit												

2. Lainat kotitalouksille[3)]

	Yhteensä	Kulutusluotot				Asuntolainat				Muut lainat				
		Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Yksityiset elinkeinon-harjoittajat	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Kannat													
	Taloustoimet													
	Kasvuvauhdit													

Lähde: EKP.
1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
3) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

2.4 MFI loans: breakdown [1), 2)]

(EUR billions and annual growth rates; not seasonally adjusted; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

1. Loans to financial intermediaries and non-financial corporations

	Insurance corporations and pension funds				Other financial intermediaries					Non-financial corporations			
	Total	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Total	Reverse repos to central counterparties	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Total	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Outstanding amounts												
2012	81.6	64.2	4.5	12.9	1,166.4	196.2	599.7	229.2	337.5	4,543.4	1,126.4	794.8	2,622.3
2012 Q4	81.6	64.2	4.5	12.9	1,166.4	196.2	599.7	229.2	337.5	4,543.4	1,126.4	794.8	2,622.3
2013 Q1	91.5	75.4	3.9	12.2	1,204.0	234.9	630.6	219.6	353.7	4,510.3	1,138.9	778.9	2,592.5
2013 Feb.	90.6	73.5	4.1	12.9	1,196.4	236.3	621.6	219.9	354.9	4,511.0	1,133.6	782.1	2,595.3
Mar.	91.5	75.4	3.9	12.2	1,204.0	234.9	630.6	219.6	353.7	4,510.3	1,138.9	778.9	2,592.5
Apr. (p)	94.5	78.3	4.1	12.1	1,192.3	227.6	623.7	220.8	347.9	4,487.9	1,133.1	773.0	2,581.9
	Transactions												
2012	-1.7	0.6	-1.8	-0.5	48.6	38.7	20.7	13.0	15.0	-105.8	1.4	-45.1	-62.2
2012 Q4	-8.2	-7.6	-1.2	0.6	-27.9	-25.5	-26.0	3.5	-5.4	-65.6	-6.2	-19.8	-39.5
2013 Q1	9.9	11.2	-0.6	-0.7	37.2	38.6	30.8	-4.5	10.9	-14.7	15.9	-11.1	-19.5
2013 Feb.	0.1	0.2	-0.2	0.0	9.5	12.4	3.5	1.7	4.3	-10.3	4.5	-2.8	-12.0
Mar.	0.8	1.8	-0.3	-0.8	5.8	-1.4	8.0	-0.7	-1.6	-0.6	4.8	-3.0	-2.4
Apr. (p)	3.1	2.9	0.2	-0.1	-10.0	-7.2	-6.2	1.5	-5.3	-17.3	-6.8	-3.9	-6.6
	Growth rates												
2012	-2.0	0.9	-28.6	-3.5	4.3	24.7	3.5	6.0	4.6	-2.3	0.1	-5.3	-2.3
2012 Q4	-2.0	0.9	-28.6	-3.5	4.3	24.7	3.5	6.0	4.6	-2.3	0.1	-5.3	-2.3
2013 Q1	6.1	11.7	-27.5	-8.8	4.6	25.7	6.5	0.4	4.2	-2.4	1.4	-5.8	-3.0
2013 Feb.	9.5	16.0	-32.4	-2.4	4.4	27.9	4.5	-0.4	7.4	-2.6	0.4	-5.3	-3.0
Mar.	6.1	11.7	-27.5	-8.8	4.6	25.7	6.5	0.4	4.2	-2.4	1.4	-5.8	-3.0
Apr. (p)	15.7	24.5	-24.4	-9.4	5.1	29.7	8.6	1.6	1.7	-3.0	-1.0	-6.1	-2.9

2. Loans to households [3)]

	Total	Consumer credit				Loans for house purchase				Other loans				
		Total	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Total	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Total	Sole proprietors	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Outstanding amounts													
2012	5,252.6	604.3	136.4	175.2	292.7	3,830.9	14.4	56.6	3,759.9	817.4	419.4	139.8	80.7	596.9
2012 Q4	5,252.6	604.3	136.4	175.2	292.7	3,830.9	14.4	56.6	3,759.9	817.4	419.4	139.8	80.7	596.9
2013 Q1	5,240.1	590.9	130.0	172.2	288.8	3,837.9	13.5	56.0	3,768.4	811.2	415.1	139.0	78.5	593.8
2013 Feb.	5,238.5	592.3	131.8	172.1	288.4	3,833.9	14.3	56.1	3,763.6	812.3	416.5	138.1	78.9	595.3
Mar.	5,240.1	590.9	130.0	172.2	288.8	3,837.9	13.5	56.0	3,768.4	811.2	415.1	139.0	78.5	593.8
Apr. (p)	5,237.2	590.6	129.6	172.4	288.6	3,836.2	13.6	56.0	3,766.6	810.4	413.8	139.9	78.4	592.1
	Transactions													
2012	25.1	-17.8	-3.2	-6.1	-8.5	48.7	0.1	0.3	48.3	-5.8	-6.1	-1.3	-5.7	1.1
2012 Q4	11.8	-0.6	2.4	-1.5	-1.6	14.1	0.1	-0.2	14.3	-1.7	2.7	1.4	-1.7	-1.4
2013 Q1	-10.1	-11.2	-5.0	-3.5	-2.7	5.5	-0.6	-0.9	6.9	-4.4	-4.2	-0.9	-1.8	-1.6
2013 Feb.	-5.7	-5.3	-1.6	-2.2	-1.5	0.8	-0.1	-0.3	1.3	-1.2	-0.8	-1.0	-0.5	0.3
Mar.	1.5	-0.9	-1.7	0.2	0.6	3.0	-0.4	-0.4	3.8	-0.6	-1.5	0.9	-0.3	-1.2
Apr. (p)	0.1	0.7	0.0	0.5	0.1	-0.5	0.1	0.0	-0.6	0.0	-1.4	-0.8	0.2	0.6
	Growth rates													
2012	0.5	-2.8	-2.3	-3.3	-2.8	1.3	1.0	0.6	1.3	-0.7	-1.5	-0.9	-6.5	0.2
2012 Q4	0.5	-2.8	-2.3	-3.3	-2.8	1.3	1.0	0.6	1.3	-0.7	-1.5	-0.9	-6.5	0.2
2013 Q1	0.4	-3.5	-2.7	-4.2	-3.4	1.3	-0.1	-1.2	1.4	-0.9	-1.8	-1.1	-7.6	0.0
2013 Feb.	0.5	-3.3	-2.5	-4.2	-3.1	1.4	3.5	-0.2	1.4	-1.1	-1.8	-2.6	-7.3	0.1
Mar.	0.4	-3.5	-2.7	-4.2	-3.4	1.3	-0.1	-1.2	1.4	-0.9	-1.8	-1.1	-7.6	0.0
Apr. (p)	0.4	-3.2	-3.0	-3.8	-3.0	1.2	0.4	-1.8	1.2	-0.8	-1.8	-1.1	-7.3	0.2

Source: ECB.

1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.
2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
3) Including non-profit institutions serving households.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

2.4 Rahalaitosten lainojen erittely[1), 2)]

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistamaton, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

3. Lainat julkisyhteisöille ja euroalueen ulkopuolisille

	Julkisyhteisöt					Euroalueen ulkopuoliset				
	Yhteensä	Valtion-hallinto	Muut julkisyhteisöt			Yhteensä	Pankit[3)]	Muut kuin pankit		
			Osavaltio-hallinto	Paikallis-hallinto	Sosiaali-turvarahastot			Yhteensä	Julkisyhteisöt	Muut
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Kannat									
	Taloustoimet									
	Kasvuvauhdit									

K7 Lainat julkisyhteisöille[2)]
(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistamaton)

- Valtionhallinto
- Muut julkisyhteisöt

K8 Lainat euroalueen ulkopuolisille[2)]
(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistamaton)

- Euroalueen ulkopuoliset pankit
- Euroalueen ulkopuoliset muut kuin pankit

Lähde: EKP.
1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
3) Tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samankaltaisia kuin rahalaitokset.

2.4 MFI loans: breakdown [1), 2)]

(EUR billions and annual growth rates; not seasonally adjusted; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

3. Loans to government and non-euro area residents

	General government					Non-euro area residents				
	Total	Central government	Other general government			Total	Banks [3)]	Non-banks		
			State government	Local government	Social security funds			Total	General government	Other
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Outstanding amounts									
2011	1,159.6	348.9	221.7	567.4	21.7	3,021.4	2,022.5	998.9	62.4	936.4
2012	1,153.2	341.8	221.6	565.7	24.1	2,867.2	1,908.3	958.9	60.7	898.2
2012 Q2	1,169.9	339.6	240.1	565.1	25.1	3,086.9	2,063.9	1,023.0	58.0	965.0
Q3	1,163.0	341.4	231.5	564.0	26.2	3,006.8	1,988.9	1,017.9	59.7	958.1
Q4	1,153.2	341.8	221.6	565.7	24.1	2,867.2	1,908.3	958.9	60.7	898.2
2013 Q1 (p)	1,124.3	312.4	217.0	568.8	25.7	2,890.4	1,892.6	997.8	60.1	937.8
	Transactions									
2011	-54.9	-45.9	-0.4	14.6	-23.3	15.4	-26.4	41.6	13.0	28.7
2012	-3.8	-4.1	-4.9	2.7	2.7	-128.6	-101.0	-27.6	-1.0	-26.6
2012 Q2	34.9	19.5	16.1	-1.8	1.1	-14.3	-3.6	-10.8	-3.0	-7.7
Q3	-7.7	1.8	-9.3	-1.3	1.1	-54.5	-59.4	5.0	2.3	2.7
Q4	-9.8	0.6	-9.9	1.7	-1.9	-101.9	-56.4	-45.4	2.0	-47.4
2013 Q1 (p)	-29.3	-29.4	-4.5	2.7	1.5	11.0	-25.4	36.5	-1.0	37.5
	Growth rates									
2011	-4.5	-11.6	-0.2	2.7	-51.6	0.6	-1.2	4.4	26.7	3.2
2012	-0.3	-1.2	-2.2	0.5	12.3	-4.2	-4.9	-2.8	-1.7	-2.9
2012 Q2	1.8	-1.5	7.2	2.0	-6.7	-1.9	-1.6	-2.5	-8.5	-2.2
Q3	1.7	0.0	2.7	2.1	6.9	-5.6	-7.1	-2.6	-7.0	-2.3
Q4	-0.3	-1.2	-2.2	0.5	12.3	-4.2	-4.9	-2.8	-1.7	-2.9
2013 Q1 (p)	-1.0	-2.4	-3.4	0.2	8.1	-5.2	-7.1	-1.4	0.2	-1.5

C7 Loans to government [2)]
(annual growth rates; not seasonally adjusted)

C8 Loans to non-euro area residents [2)]
(annual growth rates; not seasonally adjusted)

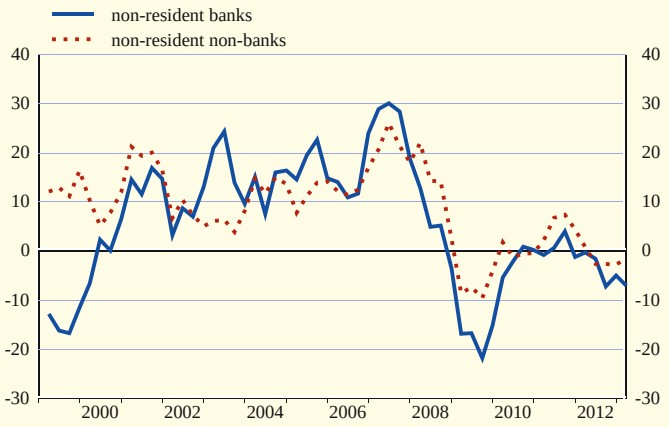

Source: ECB.
1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.
2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
3) The term "banks" is used in this table to indicate institutions similar to MFIs which are resident outside the euro area.

2.5 Rahalaitoksissa olevien talletusten erittely[1), 2)]

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson taloustoimet)

1. Rahoituksen välittäjien talletukset

	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot							Muut rahoituksen välittäjät							
	Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot	Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot	
			Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk				Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk		Keskusvasta-puolten kanssa
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Kannat														
	Taloustoimet														
	Kasvuvauhdit														

K9 Talletukset yhteensä sektoreittain[2)]
(vuotuinen kasvuvauhti)

- Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (yhteensä)
- Muut rahoituksen välittäjät (yhteensä)

K10 Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain[2)]
(vuotuinen kasvuvauhti)

- Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (yhteensä)
- Muut rahoituksen välittäjät (yhteensä)
- Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (M3:een sisältyvät talletukset)[3)]
- Muut rahoituksen välittäjät (M3:een sisältyvät talletukset)[4)]

Lähde: EKP.
1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
3) Sarakkeet 2, 3, 5 ja 7.
4) Sarakkeet 9, 10, 12 ja 14.

2.5 Deposits held with MFIs: breakdown [1), 2)]

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

1. Deposits by financial intermediaries

	Insurance corporations and pension funds							Other financial intermediaries							
	Total	Overnight	With an agreed maturity of:		Redeemable at notice of:		Repos	Total	Overnight	With an agreed maturity of:		Redeemable at notice of:		Repos	
			Up to 2 years	Over 2 years	Up to 3 months	Over 3 months				Up to 2 years	Over 2 years	Up to 3 months	Over 3 months		With central counter-parties
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Outstanding amounts														
2011	704.0	92.1	79.9	512.4	4.0	0.2	15.5	2,220.7	390.0	284.9	1,190.7	14.7	0.5	339.9	260.0
2012	692.1	107.1	81.4	484.4	6.4	0.2	12.6	2,013.4	410.0	236.6	1,018.6	13.6	0.3	334.4	256.7
2012 Q4	692.1	107.1	81.4	484.4	6.4	0.2	12.6	2,013.4	410.0	236.6	1,018.6	13.6	0.3	334.4	256.7
2013 Q1	697.5	114.3	83.3	480.3	7.9	0.3	11.4	2,108.5	442.3	237.7	1,014.1	15.0	0.2	399.2	314.1
2013 Jan.	706.2	120.4	82.5	483.4	6.9	0.4	12.6	2,034.3	426.1	238.2	1,012.8	14.2	0.2	342.8	258.2
Feb.	700.0	115.5	82.1	482.1	7.1	0.4	12.7	2,054.1	430.1	235.5	1,002.2	14.6	0.2	371.5	287.9
Mar.	697.5	114.3	83.3	480.3	7.9	0.3	11.4	2,108.5	442.3	237.7	1,014.1	15.0	0.2	399.2	314.1
Apr. (p)	702.7	119.2	82.9	478.7	8.1	0.3	13.6	2,082.2	447.4	231.0	1,002.6	15.8	0.2	385.2	299.7
	Transactions														
2011	0.2	11.7	4.2	-14.2	1.1	-0.1	-2.6	2.4	28.8	-29.2	5.6	-2.6	0.1	-0.4	5.5
2012	-12.0	15.5	2.6	-27.6	2.0	0.0	-4.6	-179.2	23.2	-49.5	-168.1	-2.0	-0.2	17.4	13.3
2012 Q4	-1.6	5.2	3.2	-10.7	-0.3	0.0	1.0	-91.6	-21.7	-1.4	-14.9	0.2	0.0	-53.9	-40.8
2013 Q1	6.7	8.1	1.9	-4.3	1.5	0.1	-0.6	88.5	29.3	0.7	-6.8	1.5	-0.1	64.0	57.3
2013 Jan.	14.2	13.5	1.2	-1.2	0.5	0.2	-0.1	23.7	18.0	2.3	-5.9	0.7	-0.1	8.6	1.7
Feb.	-6.1	-5.0	-0.5	-1.3	0.3	0.0	0.3	15.1	1.8	-3.2	-11.7	0.4	0.0	27.8	29.5
Mar.	-1.4	-0.4	1.1	-1.8	0.7	-0.1	-0.9	49.7	9.4	1.6	10.7	0.4	0.0	27.6	26.0
Apr. (p)	4.7	5.0	-0.4	-1.6	0.2	0.0	1.5	-24.3	5.8	-6.3	-10.5	0.7	0.0	-14.0	-14.2
	Growth rates														
2011	0.0	14.4	5.6	-2.7	43.3	-	-13.1	0.2	8.1	-9.3	0.4	-10.0	-	-0.2	2.1
2012	-1.7	16.9	3.4	-5.4	50.8	-	-31.3	-8.1	6.0	-17.3	-14.2	-14.0	-	4.3	4.2
2012 Q4	-1.7	16.9	3.4	-5.4	50.8	-	-31.3	-8.1	6.0	-17.3	-14.2	-14.0	-	4.3	4.2
2013 Q1	-1.9	17.5	-2.4	-4.9	65.3	-	-40.1	-3.8	5.1	-11.5	-11.7	-9.6	-	17.2	20.3
2013 Jan.	-1.9	11.0	0.9	-5.1	59.1	-	-22.9	-8.5	3.6	-13.8	-14.5	-4.8	-	0.9	1.0
Feb.	-3.1	8.3	-4.1	-5.0	60.6	-	-32.8	-7.8	5.8	-15.8	-14.7	-3.0	-	4.9	6.4
Mar.	-1.9	17.5	-2.4	-4.9	65.3	-	-40.1	-3.8	5.1	-11.5	-11.7	-9.6	-	17.2	20.3
Apr. (p)	-2.1	14.0	-3.2	-5.1	62.2	-	-31.1	-4.3	10.6	-15.0	-12.0	-4.0	-	11.2	14.0

C9 Total deposits by sector [2)]

(annual growth rates)

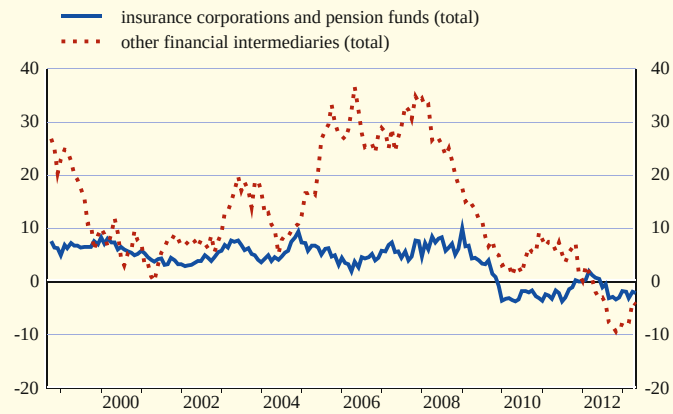

C10 Total deposits and deposits included in M3 by sector [2)]

(annual growth rates)

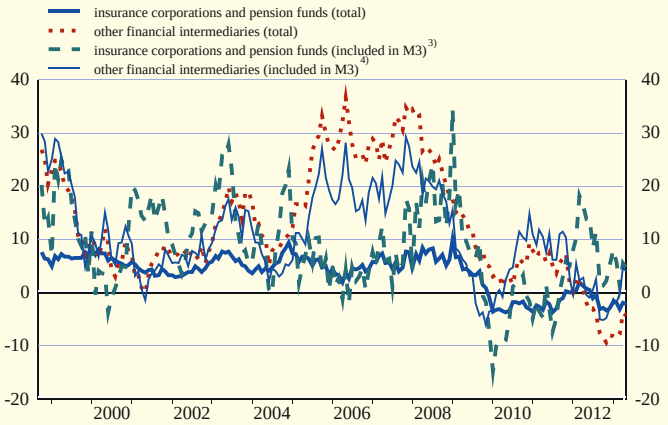

Source: ECB.

1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.
2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
3) Covers deposits in columns 2, 3, 5 and 7.
4) Covers deposits in columns 9, 10, 12 and 14.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

2.5 Rahalaitoksissa olevien talletusten erittely[1), 2)]

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson taloustoimet)

2. Yrityksien ja kotitalouksien talletukset

	Yritykset							Kotitaloudet[3)]						
	Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot	Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot
			Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk				Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Kannat													
	Taloustoimet													
	Kasvuvauhdit													

K11 Talletukset yhteensä sektoreittain[2)]
(vuotuinen kasvuvauhti)

Yritykset (yhteensä)
Kotitaloudet (yhteensä)

K12 Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain[2)]
(vuotuinen kasvuvauhti)

Yritykset (yhteensä)
Kotitaloudet (yhteensä)
Yritykset (M3:een sisältyvät talletukset)[4)]
Kotitaloudet (M3:een sisältyvät talletukset)[5)]

Lähde: EKP.
1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
3) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.
4) Sarakkeet 2, 3, 5 ja 7.
5) Sarakkeet 9, 10, 12 ja 14.

2.5 Deposits held with MFIs: breakdown [1), 2)]

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

2. Deposits by non-financial corporations and households

	Non-financial corporations							Households [3)]						
	Total	Overnight	With an agreed maturity of:		Redeemable at notice of:		Repos	Total	Overnight	With an agreed maturity of:		Redeemable at notice of:		Repos
			Up to 2 years	Over 2 years	Up to 3 months	Over 3 months				Up to 2 years	Over 2 years	Up to 3 months	Over 3 months	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Outstanding amounts													
2011	1,687.3	1,054.3	444.7	97.7	72.3	2.0	16.3	5,894.0	2,255.7	948.3	723.7	1,837.0	106.7	22.7
2012	1,766.7	1,153.4	408.3	106.8	85.4	2.0	10.9	6,119.2	2,346.5	979.1	747.8	1,937.3	98.0	10.4
2012 Q4	1,766.7	1,153.4	408.3	106.8	85.4	2.0	10.9	6,119.2	2,346.5	979.1	747.8	1,937.3	98.0	10.4
2013 Q1	1,753.3	1,128.1	409.8	110.8	91.8	1.7	11.1	6,166.6	2,377.5	966.0	758.1	1,963.5	93.1	8.5
2013 Jan.	1,720.3	1,110.9	397.6	107.8	88.3	1.9	13.9	6,130.6	2,336.9	981.5	750.8	1,954.6	96.2	10.6
Feb.	1,723.0	1,103.1	403.6	110.1	90.5	1.8	13.9	6,150.9	2,358.0	976.8	753.3	1,959.9	94.3	8.7
Mar.	1,753.3	1,128.1	409.8	110.8	91.8	1.7	11.1	6,166.6	2,377.5	966.0	758.1	1,963.5	93.1	8.5
Apr. [(p)]	1,754.7	1,132.0	404.9	112.9	92.2	1.5	11.1	6,176.0	2,395.1	952.0	762.5	1,967.9	91.5	7.2
	Transactions													
2011	9.4	10.0	-4.6	8.7	-5.0	0.4	-0.2	139.0	7.4	42.5	55.3	43.5	-2.6	-7.0
2012	84.3	102.1	-35.9	12.9	9.5	0.0	-4.3	224.9	90.4	33.7	21.8	102.2	-11.0	-12.3
2012 Q4	68.4	59.6	7.6	2.0	-0.9	0.3	-0.2	104.8	50.9	11.3	1.2	46.8	-3.0	-2.3
2013 Q1	-13.8	-25.9	1.7	4.2	6.4	-0.3	0.1	47.0	30.8	-12.5	9.5	26.0	-4.9	-1.9
2013 Jan.	-43.2	-40.3	-9.8	1.1	2.9	-0.1	3.0	13.1	-8.8	3.9	2.3	17.3	-1.9	0.2
Feb.	-0.1	-9.5	5.3	2.1	2.2	0.0	-0.1	19.1	20.6	-5.3	2.4	5.2	-1.9	-1.9
Mar.	29.5	24.0	6.2	1.0	1.3	-0.1	-2.9	14.8	19.0	-11.1	4.8	3.5	-1.2	-0.2
Apr. [(p)]	3.9	6.1	-4.6	2.1	0.5	-0.2	0.0	10.4	18.2	-13.7	4.4	4.4	-1.6	-1.3
	Growth rates													
2011	0.6	1.0	-1.0	9.9	-6.5	28.9	-3.4	2.4	0.3	4.7	8.3	2.4	-2.4	-23.6
2012	5.0	9.7	-8.0	13.4	13.0	-1.4	-26.5	3.8	4.0	3.6	3.0	5.6	-10.2	-54.2
2012 Q4	5.0	9.7	-8.0	13.4	13.0	-1.4	-26.5	3.8	4.0	3.6	3.0	5.6	-10.2	-54.2
2013 Q1	5.4	9.8	-7.6	12.9	16.4	-22.4	-12.6	3.7	6.9	-2.6	2.4	5.3	-12.5	-57.3
2013 Jan.	5.8	10.7	-8.5	13.5	15.3	-8.7	1.4	3.9	4.8	2.0	2.8	5.6	-11.3	-52.9
Feb.	5.9	10.9	-8.7	12.2	17.6	-14.2	7.8	3.9	6.3	-0.2	2.2	5.5	-12.0	-58.4
Mar.	5.4	9.8	-7.6	12.9	16.4	-22.4	-12.6	3.7	6.9	-2.6	2.4	5.3	-12.5	-57.3
Apr. [(p)]	6.5	11.0	-6.6	13.3	15.8	-15.0	-13.4	3.5	6.6	-3.5	2.4	5.4	-14.1	-59.1

C11 Total deposits by sector [2)]
(annual growth rates)

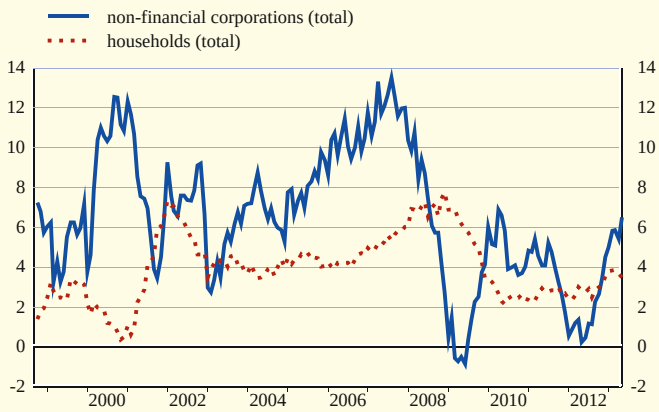

C12 Total deposits and deposits included in M3 by sector [2)] (annual growth rates)

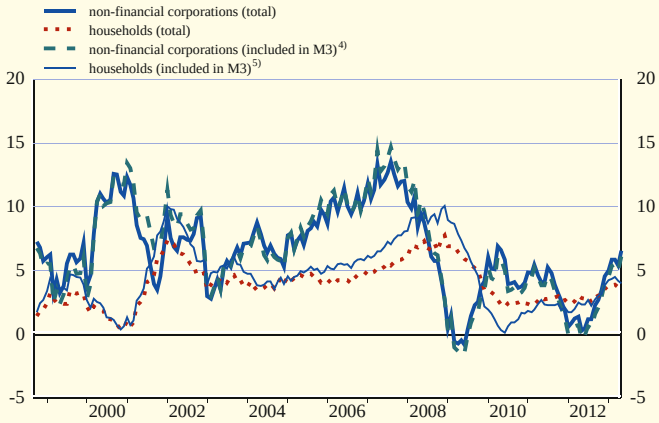

Source: ECB.
1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.
2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
3) Including non-profit institutions serving households.
4) Covers deposits in columns 2, 3, 5 and 7.
5) Covers deposits in columns 9, 10, 12 and 14.

2.5 Rahalaitoksissa olevien talletusten erittely[1), 2)]

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson taloustoimet)

3. Julkisyhteisöjen ja euroalueen ulkopuolisten talletukset

	Julkisyhteisöt					Euroalueen ulkopuoliset				
	Yhteensä	Valtion-hallinto	Muut julkisyhteisöt			Yhteensä	Pankit[3)]	Muut kuin pankit		
			Osavaltio-hallinto	Paikallis-hallinto	Sosiaali-turvarahastot			Yhteensä	Julkisyhteisöt	Muut
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Kannat									
	Taloustoimet									
	Kasvuvauhdit									

K13 Julkisyhteisöjen ja euroalueen ulkopuolisten talletukset[2)]

(vuotuinen kasvuvauhti)

- Julkisyhteisöt
- Euroalueen ulkopuoliset pankit
- Euroalueen ulkopuoliset muut kuin pankit

Lähde: EKP.
1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
3) Tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samankaltaisia kuin rahalaitokset.

2.5 Deposits held with MFIs: breakdown [1), 2)]

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

3. Deposits by government and non-euro area residents

	General government					Non-euro area residents				
	Total	Central government	Other general government			Total	Banks [3)]	Non-banks		
			State government	Local government	Social security funds			Total	General government	Other
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Outstanding amounts									
2011	441.8	195.5	48.6	112.6	85.2	3,153.6	2,175.0	978.6	44.3	934.3
2012	449.9	171.7	62.8	111.6	103.8	2,891.5	2,014.0	877.5	39.0	838.5
2012 Q2	507.1	190.9	98.4	112.3	105.5	3,243.7	2,290.4	953.3	41.6	911.7
Q3	512.0	204.5	93.1	111.3	103.1	3,131.2	2,176.6	954.5	42.8	911.8
Q4	449.9	171.7	62.8	111.6	103.8	2,891.5	2,014.0	877.5	39.0	838.5
2013 Q1 [(p)]	500.6	208.9	67.2	111.9	112.6	2,902.0	1,989.5	914.0	36.5	877.5
	Transactions									
2011	16.9	3.3	0.6	2.3	10.6	-334.9	-314.6	-20.3	-2.1	-18.2
2012	-6.9	-21.7	-0.3	-0.5	15.7	-243.0	-138.5	-104.5	-4.8	-99.6
2012 Q2	25.0	0.8	18.9	-1.3	6.6	-133.6	-76.4	-57.2	-13.9	-43.3
Q3	4.8	13.7	-5.5	-0.9	-2.5	-93.1	-101.1	8.0	1.4	6.6
Q4	-62.5	-33.3	-30.2	0.3	0.6	-209.8	-141.7	-68.1	-3.4	-64.8
2013 Q1 [(p)]	50.6	38.2	4.1	0.2	8.0	-1.6	-30.3	30.2	-2.7	32.9
	Growth rates									
2011	3.9	1.3	1.3	2.1	14.3	-9.8	-12.8	-1.9	-4.4	-1.8
2012	-1.2	-11.2	10.3	-0.4	18.5	-7.6	-6.4	-10.7	-11.3	-10.6
2012 Q2	-5.5	-27.4	51.5	0.8	17.5	-5.3	-4.2	-8.2	-16.3	-7.8
Q3	7.1	-2.0	45.5	1.1	14.0	-7.9	-6.5	-11.4	-15.8	-11.2
Q4	-1.2	-11.2	10.3	-0.4	18.5	-7.6	-6.4	-10.7	-11.3	-10.6
2013 Q1 [(p)]	3.9	10.3	-12.3	-1.4	13.0	-13.0	-14.9	-8.8	-33.9	-7.3

C13 Deposits by government and non-euro area residents [2)]

(annual growth rates)

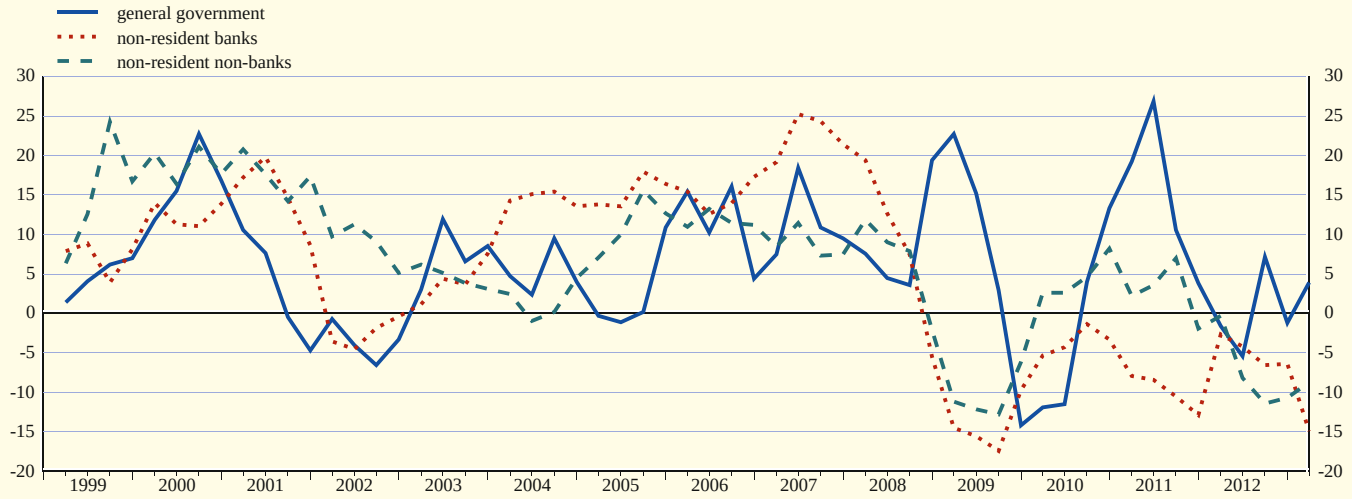

Source: ECB.
1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.
2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
3) The term "banks" is used in this table to indicate institutions similar to MFIs which are resident outside the euro area.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

2.6 Rahalaitosten hallussa olevien arvopapereiden erittely[1), 2)]

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson taloustoimet)

	Muut arvopaperit kuin osakkeet								Osakkeet ja osuudet			
	Yhteensä	Rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Muut euroalueella olevat		Euroalueen ulkopuoliset	Yhteensä	Rahalaitokset	Muut kuin rahalaitokset	Euroalueen ulkopuoliset
		Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Kannat											
	Taloustoimet											
	Kasvuvauhdit											

K14 Rahalaitosten hallussa olevat arvopaperit[2)]

(vuotuinen kasvuvauhti)

Muut arvopaperit kuin osakkeet
Osakkeet ja osuudet

Lähde: EKP.
1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

2.6 MFI holdings of securities: breakdown [1), 2)]

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

	Securities other than shares								Shares and other equity			
	Total	MFIs		General government		Other euro area residents		Non-euro area residents	Total	MFIs	Non-MFIs	Non-euro area residents
		Euro	Non-euro	Euro	Non-euro	Euro	Non-euro					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Outstanding amounts											
2011	5,697.7	1,764.2	87.8	1,373.0	22.9	1,489.2	28.3	932.5	1,507.2	485.1	726.6	295.4
2012	5,780.0	1,751.9	102.7	1,596.1	32.8	1,399.7	23.7	873.2	1,527.3	475.7	751.0	300.7
2012 Q4	5,780.0	1,751.9	102.7	1,596.1	32.8	1,399.7	23.7	873.2	1,527.3	475.7	751.0	300.7
2013 Q1	5,787.7	1,706.9	120.5	1,674.1	31.7	1,379.5	27.0	847.9	1,543.9	464.8	769.2	309.9
2013 Jan.	5,767.0	1,769.5	106.1	1,625.3	31.5	1,381.5	23.0	830.1	1,544.5	478.9	764.6	301.0
Feb.	5,776.6	1,751.0	105.9	1,642.7	31.7	1,382.1	24.1	839.1	1,527.6	468.9	760.5	298.3
Mar.	5,787.7	1,706.9	120.5	1,674.1	31.7	1,379.5	27.0	847.9	1,543.9	464.8	769.2	309.9
Apr. (p)	5,788.2	1,702.5	116.5	1,690.6	30.8	1,385.8	28.5	833.5	1,570.6	460.5	799.7	310.4
	Transactions											
2011	-29.2	45.1	7.8	-2.6	5.5	-24.9	-0.1	-60.1	17.0	60.2	-31.5	-11.7
2012	88.1	-12.7	16.3	190.8	10.6	-67.3	-3.9	-45.7	49.7	6.6	37.6	5.4
2012 Q4	-18.0	-36.1	0.0	-11.9	1.7	46.9	-1.8	-16.8	17.4	-8.6	14.5	11.5
2013 Q1	5.4	-60.0	17.8	78.3	-1.4	-19.6	3.4	-13.1	21.4	-9.9	17.9	13.5
2013 Jan.	11.4	5.2	7.0	28.4	-0.2	-17.4	0.1	-11.8	14.0	-0.3	14.0	0.3
Feb.	-1.4	-19.9	-1.8	19.7	-0.5	0.6	0.9	-0.3	-11.7	-7.4	-6.0	1.7
Mar.	-4.7	-45.3	12.5	30.3	-0.7	-2.8	2.4	-1.1	19.1	-2.3	9.9	11.5
Apr. (p)	-9.9	-5.8	-2.9	0.3	-0.4	5.5	1.7	-8.2	25.9	-2.7	28.5	0.2
	Growth rates											
2011	-0.5	2.7	7.7	-0.2	33.7	-1.6	-0.8	-6.2	1.1	13.8	-4.1	-3.8
2012	1.5	-0.7	18.7	14.0	48.5	-4.6	-13.7	-4.9	3.3	1.3	5.2	1.8
2012 Q4	1.5	-0.7	18.7	14.0	48.5	-4.6	-13.7	-4.9	3.3	1.3	5.2	1.8
2013 Q1	-2.7	-7.3	21.5	8.6	-4.1	-6.3	5.5	-9.2	2.6	-3.3	4.9	6.5
2013 Jan.	-0.2	-2.0	22.6	11.3	40.4	-6.6	-2.5	-7.6	3.1	-0.5	6.0	2.1
Feb.	-1.9	-4.8	15.7	9.6	2.6	-6.9	0.6	-8.1	2.6	-2.2	5.3	3.7
Mar.	-2.7	-7.3	21.5	8.6	-4.1	-6.3	5.5	-9.2	2.6	-3.3	4.9	6.5
Apr. (p)	-2.0	-6.4	19.3	8.4	-6.8	-5.6	18.7	-7.6	3.0	-4.0	5.9	6.9

C14 MFI holdings of securities [2)]

(annual growth rates)

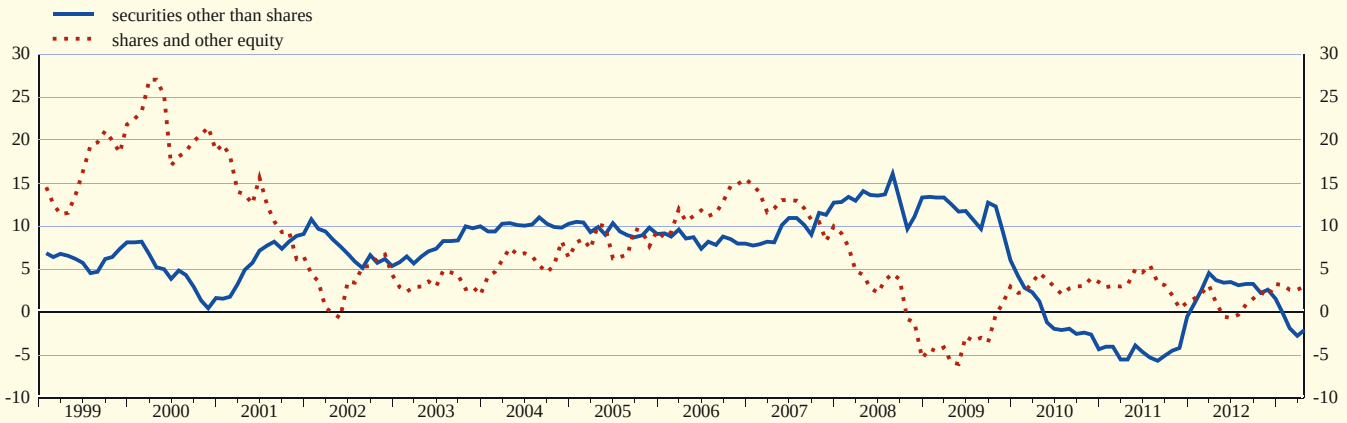

Source: ECB.

1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.

2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

2.7 Eräiden rahalaitostaseen erien valuuttaerittely[1), 2)]

(prosenttia kaikista valuutoista, kannat miljardia euroa, ajanjakson lopun havaintoja)

1. Lainat, hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet ja talletukset

	Rahalaitokset[3)]							Muut kuin rahalaitokset						
	Kaikki valuutat (kanta)	Euro[4)]	Muut valuutat kuin euro					Kaikki valuutat (kanta)	Euro[4)]	Muut valuutat kuin euro				
			Yhteensä							Yhteensä				
				USD	JPY	CHF	GBP				USD	JPY	CHF	GBP
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Lainat													
	Euroalueella oleville													
	Euroalueen ulkopuolisille													
	Hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet													
	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat													
	Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat													
	Talletukset													
	Euroalueella olevien													
	Euroalueen ulkopuolisten													

2. Euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat velkapaperit

	Kaikki valuutat (kanta)	Euro[4)]	Muut valuutat kuin euro				
			Yhteensä				
				USD	JPY	CHF	GBP
	1	2	3	4	5	6	7

Lähde: EKP.
1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
3) Euroalueen ulkopuolisissa maissa laitoksia, jotka ovat samankaltaisia kuin euroalueen rahalaitokset.
4) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

2.7 Currency breakdown of selected MFI balance sheet items [1), 2)]

(percentages of total; outstanding amounts in EUR billions; end of period)

1. Loans, holdings of securities other than shares, and deposits

	MFIs [3)]							Non-MFIs						
	All currencies (outstanding amount)	Euro [4)]	Non-euro currencies					All currencies (outstanding amount)	Euro [4)]	Non-euro currencies				
			Total	USD	JPY	CHF	GBP			Total	USD	JPY	CHF	GBP
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Loans														
To euro area residents														
2011	6,160.7	-	-	-	-	-	-	12,322.6	96.2	3.8	1.9	0.3	1.1	0.4
2012	5,796.5	-	-	-	-	-	-	12,197.2	96.4	3.6	1.7	0.2	0.9	0.5
2012 Q4	5,796.5	-	-	-	-	-	-	12,197.2	96.4	3.6	1.7	0.2	0.9	0.5
2013 Q1 (p)	5,610.9	-	-	-	-	-	-	12,170.0	96.4	3.6	1.8	0.2	0.9	0.5
To non-euro area residents														
2011	2,022.5	44.5	55.5	35.6	2.5	2.7	9.3	998.9	38.2	61.8	41.2	2.6	3.3	7.8
2012	1,908.3	47.3	52.7	31.8	1.9	3.5	10.3	958.9	40.2	59.8	38.3	2.0	2.9	9.7
2012 Q4	1,908.3	47.3	52.7	31.8	1.9	3.5	10.3	958.9	40.2	59.8	38.3	2.0	2.9	9.7
2013 Q1 (p)	1,892.6	45.7	54.3	33.1	2.2	3.1	9.8	997.8	39.4	60.6	39.5	2.6	2.6	8.8
Holdings of securities other than shares														
Issued by euro area residents														
2011	1,852.0	95.3	4.7	2.5	0.1	0.3	1.5	2,913.3	98.2	1.8	1.0	0.2	0.1	0.4
2012	1,854.6	94.5	5.5	2.7	0.1	0.3	2.0	3,052.2	98.2	1.8	1.2	0.1	0.1	0.4
2012 Q4	1,854.6	94.5	5.5	2.7	0.1	0.3	2.0	3,052.2	98.2	1.8	1.2	0.1	0.1	0.4
2013 Q1 (p)	1,827.5	93.4	6.6	3.1	0.1	0.3	2.7	3,112.3	98.1	1.9	1.1	0.1	0.1	0.5
Issued by non-euro area residents														
2011	457.0	56.4	43.6	21.1	0.3	0.3	16.0	475.4	32.2	67.8	39.4	5.8	0.7	13.7
2012	434.7	54.9	45.1	19.7	0.3	0.3	19.0	438.5	34.1	65.9	38.9	5.4	0.9	11.9
2012 Q4	434.7	54.9	45.1	19.7	0.3	0.3	19.0	438.5	34.1	65.9	38.9	5.4	0.9	11.9
2013 Q1 (p)	419.5	55.5	44.5	22.2	0.2	0.3	15.9	428.4	32.9	67.1	41.6	4.6	1.0	10.6
Deposits														
By euro area residents														
2011	6,370.7	92.1	7.9	5.1	0.2	1.2	0.7	10,947.8	97.0	3.0	2.0	0.1	0.1	0.4
2012	6,161.8	93.8	6.2	3.9	0.2	1.0	0.6	11,041.2	97.0	3.0	2.0	0.1	0.1	0.4
2012 Q4	6,161.8	93.8	6.2	3.9	0.2	1.0	0.6	11,041.2	97.0	3.0	2.0	0.1	0.1	0.4
2013 Q1 (p)	5,893.3	93.3	6.7	4.2	0.2	1.1	0.6	11,226.6	96.9	3.1	2.1	0.1	0.1	0.4
By non-euro area residents														
2011	2,175.0	59.2	40.8	25.6	2.1	1.8	7.2	978.6	56.1	43.9	30.0	2.0	1.5	5.1
2012	2,014.0	58.3	41.7	27.7	1.6	1.0	7.3	877.5	52.3	47.7	31.3	1.9	1.2	6.3
2012 Q4	2,014.0	58.3	41.7	27.7	1.6	1.0	7.3	877.5	52.3	47.7	31.3	1.9	1.2	6.3
2013 Q1 (p)	1,989.5	56.5	43.5	29.4	1.9	1.0	6.6	914.0	51.2	48.8	32.6	1.9	1.0	5.7

2. Debt securities issued by euro area MFIs

	All currencies (outstanding amount)	Euro [4)]	Non-euro currencies				
			Total	USD	JPY	CHF	GBP
	1	2	3	4	5	6	7
2011	5,236.8	82.0	18.0	9.4	1.7	2.0	2.6
2012	5,073.9	81.8	18.2	9.6	1.6	1.9	2.5
2012 Q4	5,073.9	81.8	18.2	9.6	1.6	1.9	2.5
2013 Q1 (p)	4,975.3	81.0	19.0	10.6	1.4	1.8	2.5

Source: ECB.
1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.
2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
3) For non-euro area residents, the term "MFIs" refers to institutions similar to euro area MFIs.
4) Including items expressed in the national denominations of the euro.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

2.8 Euroalueen sijoitusrahastojen[1] yhteenlaskettu tase

(miljardia euroa, kannat ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

1. Saamiset

	Yhteensä	Talletukset ja lainasaamiset	Muut arvopaperit kuin osakkeet	Osakkeet ja osuudet (pl. sijoitus-/raha-markkinarahastojen osuudet	Sijoitus-/raha-markkinarahastojen osuudet	Muut kuin rahoitussaamiset	Muut saamiset (ml. johdannaiset)
	1	2	3	4	5	6	7
	Kannat						
	Taloustoimet						

2. Velat

	Yhteensä	Lainat ja talletukset	Liikkeeseen lasketut sijoitusrahastojen osuudet				Muut velat (ml. johdannaiset)
			Yhteensä	Euroalueella olevien hallussa olevat		Euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat	
					Sijoitusrahastot		
	1	2	3	4	5	6	7
	Kannat						
	Taloustoimet						

3. Liikkeeseen lasketut sijoitusrahastojen osuudet rahaston sijotusstrategian ja tyypin mukaan

	Yhteensä	Rahastot sijoitusstrategian mukaan						Rahastot rahasto-tyypin mukaan		Lisätieto: raha-markkina-rahastot
		Joukkolaina-rahastot	Osakerahastot	Yhdistelmä-rahastot	Kiinteistö-rahastot	Hedge-rahastot	Muut rahastot	Avoimet rahastot	Suljetut rahastot	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Kannat									
	Taloustoimet									

Lähde: EKP.

1) Muut kuin rahamarkkinarahastot (jotka esitetään taulukon 3 sarakkeessa 10). Lisätietoja Yleistä-osassa.

2.8 Aggregated balance sheet of euro area investment funds [1)]

(EUR billions; outstanding amounts at end of period; transactions during period)

1. Assets

	Total	Deposits and loan claims	Securities other than shares	Shares and other equity (excl. investment fund/ money market fund shares)	Investment fund/ money market fund shares	Non-financial assets	Other assets (incl. financial derivatives)
	1	2	3	4	5	6	7
	Outstanding amounts						
2012 Sep.	7,033.5	501.9	2,855.0	1,919.2	924.9	243.8	588.7
Oct.	7,043.2	493.4	2,897.0	1,911.3	931.7	246.6	563.1
Nov.	7,138.4	494.0	2,938.7	1,936.4	944.3	246.5	578.5
Dec.	7,174.7	472.7	2,967.3	1,986.5	961.5	246.5	540.3
2013 Jan.	7,288.2	493.7	2,953.7	2,035.6	974.7	247.6	583.0
Feb.	7,459.6	510.4	3,006.4	2,083.1	995.0	247.6	617.0
Mar. (p)	7,598.4	502.4	3,069.4	2,140.3	1,024.1	246.6	615.6
	Transactions						
2012 Q3	122.4	24.4	62.6	0.2	15.1	0.4	19.7
Q4	38.0	-26.3	82.8	20.5	29.0	3.5	-71.4
2013 Q1 (p)	231.9	28.6	82.4	34.0	32.8	0.6	53.5

2. Liabilities

	Total	Loans and deposits received	Investment fund shares issued				Other liabilities (incl. financial derivatives)
			Total	Held by euro area residents		Held by non-euro area residents	
					Investment funds		
	1	2	3	4	5	6	7
	Outstanding amounts						
2012 Sep.	7,033.5	150.7	6,348.1	4,667.5	717.0	1,680.6	534.7
Oct.	7,043.2	146.5	6,383.2	4,683.3	725.9	1,700.0	513.5
Nov.	7,138.4	150.1	6,464.0	4,740.1	739.1	1,723.9	524.3
Dec.	7,174.7	144.0	6,561.1	4,805.0	757.4	1,756.1	469.5
2013 Jan.	7,288.2	151.3	6,626.1	4,844.4	770.2	1,781.7	510.8
Feb.	7,459.6	155.4	6,742.0	4,908.8	785.1	1,833.2	562.2
Mar. (p)	7,598.4	155.9	6,887.9	4,992.9	813.8	1,895.0	554.6
	Transactions						
2012 Q3	122.4	19.6	77.2	25.0	29.1	52.2	25.6
Q4	38.0	-6.6	122.9	67.6	32.9	55.3	-78.3
2013 Q1 (p)	231.9	12.5	160.0	77.7	31.7	82.3	59.4

3. Investment fund shares issued broken down by investment policy and type of fund

	Total	Funds by investment policy						Funds by type		Memo item: Money market funds
		Bond funds	Equity funds	Mixed funds	Real estate funds	Hedge funds	Other funds	Open-end funds	Closed-end funds	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Outstanding amounts									
2012 Aug.	6,292.4	2,261.3	1,625.6	1,538.1	315.8	138.6	413.0	6,211.3	81.1	970.0
Sep.	6,348.1	2,273.8	1,654.9	1,551.5	315.8	139.7	412.5	6,265.8	82.3	942.3
Oct.	6,383.2	2,311.5	1,647.6	1,557.8	318.5	137.4	410.5	6,300.6	82.6	945.4
Nov.	6,464.0	2,350.4	1,668.2	1,573.3	319.7	136.3	416.2	6,381.1	82.8	945.6
Dec.	6,561.1	2,373.4	1,707.2	1,598.9	320.0	141.1	420.6	6,477.9	83.2	911.1
2013 Jan.	6,626.1	2,372.9	1,750.1	1,620.4	322.2	140.0	420.5	6,541.6	84.5	894.9
Feb.	6,742.0	2,408.5	1,791.9	1,645.9	324.7	143.7	427.4	6,657.6	84.4	899.4
Mar. (p)	6,887.9	2,449.1	1,840.3	1,684.6	326.6	150.4	437.0	6,803.5	84.4	908.5
	Transactions									
2012 Sep.	22.2	12.3	5.0	5.9	1.0	-0.4	-1.6	22.0	0.1	-22.0
Oct.	38.2	30.6	1.4	5.8	1.7	-1.4	0.1	38.0	0.2	6.3
Nov.	31.6	27.4	-1.2	4.5	0.3	-1.9	2.5	31.4	0.2	1.6
Dec.	53.1	16.8	17.8	11.8	0.2	3.8	2.8	52.5	0.5	-29.5
2013 Jan.	60.0	22.6	25.6	13.1	1.9	-1.3	-1.9	59.3	0.7	-2.9
Feb.	45.8	13.7	10.7	15.8	1.0	-0.1	4.8	45.8	0.0	-0.8
Mar. (p)	54.2	19.2	6.7	20.1	0.7	2.7	4.9	53.6	0.6	1.0

Source: ECB.

1) Other than money market funds (which are shown as a memo item in column 10 in Table 3 of this section). For further details, see the General Notes.

2.9 Sijoitusrahastojen[1] hallussa olevat arvopaperit liikkeeseenlaskijan mukaan

(miljardia euroa, kannat ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

1. Muut arvopaperit kuin osakkeet

	Yhteensä	Euroalue						Ulkomaat			
		Yhteensä	Rahalaitokset	Julkisyhteisöt	Muut rahoituksen välittäjät	Vakuutus-laitokset ja eläkerahastot	Yritykset		Euroalueen ulkopuoliset EU-maat	Yhdysvallat	Japani
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Kannat										
	Taloustoimet										

2. Osakkeet ja osuudet (muiden kuin sijoitus- ja rahamarkkinarahastojen)

	Yhteensä	Euroalue						Ulkomaat			
		Yhteensä	Rahalaitokset	Julkisyhteisöt	Muut rahoituksen välittäjät	Vakuutus-laitokset ja eläkerahastot	Yritykset		Euroalueen ulkopuoliset EU-maat	Yhdysvallat	Japani
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Kannat										
	Taloustoimet										

3. Sijoitus-/rahamarkkinarahastojen osuudet

	Yhteensä	Euroalue						Ulkomaat			
		Yhteensä	Raha-laitokset[2]	Julkisyhteisöt	Muut rahoituksen välittäjät[2]	Vakuutus-laitokset ja eläkerahastot	Yritykset		Euroalueen ulkopuoliset EU-maat	Yhdysvallat	Japani
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Kannat										
	Taloustoimet										

Lähde: EKP.
1) Muut kuin rahamarkkinarahastot. Lisätietoja Yleistä-osassa.
2) Sijoitusrahastojen (muiden kuin rahamarkkinarahastojen) osuuksien liikkeeseenlaskijat ovat muita rahoituksen välittäjiä. Rahamarkkinarahastojen osuuksien liikkeeseenlaskijat ovat rahalaitoksia.

2.9 Securities held by investment funds [1] broken down by issuer of securities

(EUR billions; outstanding amounts at end of period; transactions during period)

1. Securities other than shares

	Total	Euro area						Rest of the world			
		Total	MFIs	General government	Other financial intermediaries	Insurance corporations and pension funds	Non-financial corporations		EU Member States outside the euro area	United States	Japan
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Outstanding amounts										
2012 Q2	2,730.7	1,507.9	414.7	694.9	207.9	5.1	185.3	1,222.8	315.5	467.6	17.8
Q3	2,855.0	1,568.3	416.5	711.7	231.9	6.1	202.1	1,286.7	322.6	494.0	18.3
Q4	2,967.3	1,623.5	418.1	745.1	241.2	7.8	211.2	1,343.9	331.9	510.8	16.1
2013 Q1 (p)	3,069.4	1,631.7	409.3	751.0	244.5	8.3	218.5	1,437.7	333.0	564.0	16.0
	Transactions										
2012 Q3	62.6	18.6	-7.4	-4.4	18.2	0.5	11.7	44.0	-0.8	28.2	-0.4
Q4	82.8	28.8	-3.4	21.1	3.4	1.2	6.5	54.0	8.8	16.8	-1.4
2013 Q1 (p)	82.4	9.4	-9.9	8.3	2.0	0.5	8.5	73.0	0.1	38.3	-0.3

2. Shares and other equity (other than investment fund and money market fund shares)

	Total	Euro area						Rest of the world			
		Total	MFIs	General government	Other financial intermediaries	Insurance corporations and pension funds	Non-financial corporations		EU Member States outside the euro area	United States	Japan
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Outstanding amounts										
2012 Q2	1,816.3	638.9	45.5	-	39.1	21.9	532.5	1,177.3	163.6	391.9	78.1
Q3	1,919.2	684.4	52.9	-	44.4	24.1	563.0	1,234.7	172.0	412.1	72.1
Q4	1,986.5	721.9	60.8	-	51.1	27.6	582.4	1,264.5	175.8	407.6	78.1
2013 Q1 (p)	2,140.3	738.2	56.4	-	49.5	27.0	605.3	1,402.2	187.8	478.0	95.0
	Transactions										
2012 Q3	0.2	-3.5	0.5	-	3.3	-0.5	-6.7	3.7	-0.3	4.7	-3.9
Q4	20.5	0.2	1.8	-	4.1	0.5	-6.2	20.3	0.7	5.9	4.6
2013 Q1 (p)	34.0	-4.7	-0.5	-	-1.8	-1.2	-1.3	38.7	3.7	16.6	5.8

3. Investment fund/money market fund shares

	Total	Euro area						Rest of the world			
		Total	MFIs [2]	General government	Other financial intermediaries [2]	Insurance corporations and pension funds	Non-financial corporations		EU Member States outside the euro area	United States	Japan
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Outstanding amounts										
2012 Q2	880.8	743.9	79.5	-	664.4	-	-	136.9	24.9	43.3	0.6
Q3	924.9	792.1	75.1	-	717.0	-	-	132.8	27.4	40.0	0.6
Q4	961.5	829.8	72.4	-	757.4	-	-	131.7	28.7	40.2	0.6
2013 Q1 (p)	1,024.1	888.2	74.3	-	813.8	-	-	135.9	32.2	42.5	0.6
	Transactions										
2012 Q3	15.1	22.3	-6.8	-	29.1	-	-	-7.2	1.0	-3.3	0.0
Q4	29.0	29.6	-3.2	-	32.9	-	-	-0.6	1.2	0.5	0.0
2013 Q1 (p)	32.8	33.7	2.0	-	31.7	-	-	-0.9	2.1	0.9	0.0

Source: ECB.

1) Other than money market funds. For further details, see the General Notes.

2) Investment fund shares (other than money market fund shares) are issued by other financial intermediaries. Money market fund shares are issued by MFIs.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

2.10 Euroalueen erityisyhteisöjen yhteenlaskettu tase

(miljardia euroa, ajanjakson lopun kannat, taloustoimet koko ajanjaksolla)

1. Saamiset

	Yhteensä	Talletukset ja lainasaamiset								Muut arvopaperit kuin osakkeet	Muut arvopaperistetut saamiset	Osakkeet ja osuudet	Muut saamiset
			Yhteensä	Alkuperäinen liikkeeseenlaskija: euroalueella olevat									
				Rahalaitokset		Muut rahoituksen välittäjät, vakuutuslaitokset ja eläkerahastot	Yritykset	Julkisyhteisöt	Alkup. liikkeeseenlaskijana euroalueen ulkopuoliset				
					Rahalaitosten taseessa pysyvät[1]								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Kannat												
	Taloustoimet												

2. Velat

	Yhteensä	Saadut lainat ja talletukset	Liikkeeseen lasketut velkapaperit			Oma pääoma ja varaukset	Muut velat
			Yhteensä	Enintäään 2 vuotta	Yli 2 vuotta		
	1	2	3	4	5	6	7
	Kannat						
	Taloustoimet						

3. Hallussa olevat euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat arvopaperistetut lainat ja muut arvopaperit kuin osakkeet

	Euroalueen rahalaitosten liikeeseen laskemat arvopaperistetut lainat							Muut arvopaperit kuin osakkeet					
	Yhteensä	Euroalueen lainanottajasektorit[2]				Julkisyhteisöt	Euroalueen ulkopuoliset lainanottajasektorit	Yhteensä	Euroalueella olevat				Euroalueen ulkopuoliset
		Kotitaloudet	Yritykset	Muut rahoituksen välittäjät	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot				Yhteensä	Rahalaitokset	Muut kuin rahalaitokset	Erityisyhteisöt	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Kannat												
	Taloustoimet												

Lähde: EKP.

1) Lainat, joiden arvopaperistamisessa on käytetty erillisyhteisöä (financial vehicle corporation, FVC) ja jotka pysyvät rahalaitoksen taseessa eli lainat, joita ei ole kirjattu pois taseesta. Kirjataanko lainat pois rahalaitoksen taseesta vai ei, riippuu voimassa olevasta kirjanpitokäytännöstä. Lisätietoja Yleistä-osassa.

2) Ei sisällä rahalaitosten välisiä arvopaperistettuja lainoja.

2.10 Aggregated balance sheet of euro area financial vehicle corporations

(EUR billions; outstanding amounts at end of period; transactions during period)

1. Assets

	Total	Deposits and loan claims	Securitised loans							Securities other than shares	Other securitised assets	Shares and other equity	Other assets
			Total	Originated in euro area					Originated outside euro area				
				MFIs		Other financial intermediaries, insurance corporations and pension funds	Non-financial corporations	General government					
					Remaining on the MFI balance sheet [1]								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Outstanding amounts												
2012 Q1	2,234.0	321.8	1,506.1	1,198.5	551.6	150.4	23.6	4.8	128.8	210.4	86.4	38.1	71.1
Q2	2,159.2	306.7	1,459.6	1,150.9	513.2	154.0	22.9	4.4	127.4	208.8	85.2	33.0	65.8
Q3	2,082.0	302.8	1,398.8	1,087.6	476.1	158.3	23.4	4.4	125.1	195.2	86.3	31.1	67.9
Q4	2,047.6	284.6	1,379.5	1,065.6	469.8	162.9	24.3	4.0	122.6	199.1	88.4	30.2	65.7
2013 Q1	2,018.7	293.4	1,348.5	1,038.4	461.5	162.0	24.4	4.0	119.7	194.6	87.0	30.7	64.6
	Transactions												
2012 Q1	-52.9	-6.5	-27.1	-19.1	-	-4.9	0.3	0.0	-3.3	-13.2	-2.2	-1.0	-3.0
Q2	-81.9	-14.8	-49.4	-50.4	-	4.0	-0.7	-0.4	-1.9	-2.0	-1.3	-5.3	-9.1
Q3	-80.9	-3.8	-61.6	-64.2	-	4.2	0.5	0.0	-2.0	-14.9	1.3	-2.0	0.1
Q4	-38.6	-17.8	-17.9	-21.1	-	4.5	1.1	-0.4	-2.0	2.2	2.4	-0.8	-6.7
2013 Q1	-31.1	7.7	-30.5	-28.9	-	1.4	0.2	0.0	-3.2	-1.9	-1.3	0.1	-5.3

2. Liabilities

	Total	Loans and deposits received	Debt securities issued			Capital and reserves	Other liabilities
			Total	Up to 2 years	Over 2 years		
	1	2	3	4	5	6	7
	Outstanding amounts						
2012 Q1	2,234.0	155.7	1,821.6	59.0	1,762.6	34.8	221.9
Q2	2,159.2	150.6	1,753.3	54.3	1,699.0	28.6	226.7
Q3	2,082.0	145.2	1,683.4	52.2	1,631.2	27.3	226.2
Q4	2,047.6	139.8	1,658.2	53.1	1,605.1	27.4	222.1
2013 Q1	2,018.7	141.6	1,622.1	55.5	1,566.6	27.0	228.1
	Transactions						
2012 Q1	-52.9	1.1	-55.4	-8.0	-47.4	-0.9	2.2
Q2	-81.9	-5.3	-71.1	-4.6	-66.5	-5.8	0.4
Q3	-80.9	-5.7	-71.4	-2.4	-68.9	-1.3	-2.6
Q4	-38.6	-5.4	-25.4	0.0	-25.4	0.0	-7.7
2013 Q1	-31.1	1.7	-34.2	2.4	-36.6	-0.9	2.3

3. Holdings of securitised loans originated by euro area MFIs and securities other than shares

	Securitised loans originated by euro area MFIs							Securities other than shares					
	Total	Euro area borrowing sector [2]					Non-euro area borrowing sector	Total	Euro area residents				Non-euro area residents
		Households	Non-financial corporations	Other financial intermediaries	Insurance corporations and pension funds	General government			Total	MFIs	Non-MFIs		
												Financial vehicle corporations	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Outstanding amounts												
2012 Q1	1,198.5	879.5	246.0	18.2	0.2	6.4	32.4	210.4	115.1	41.4	73.7	30.2	95.3
Q2	1,150.9	833.0	245.8	18.7	0.2	6.3	33.3	208.8	115.6	42.6	73.0	29.1	93.1
Q3	1,087.6	787.5	233.1	17.1	0.2	5.5	31.6	195.2	109.4	38.7	70.7	27.8	85.8
Q4	1,065.6	770.2	230.2	17.5	0.2	5.4	31.1	199.1	114.4	39.4	75.0	29.6	84.8
2013 Q1	1,038.4	751.5	227.1	14.9	0.2	5.4	29.2	194.6	109.2	36.2	73.0	29.6	85.4
	Transactions												
2012 Q1	-19.1	-10.4	-8.2	0.3	0.0	-0.2	0.6	-13.2	-6.0	-0.7	-5.3	-0.5	-7.3
Q2	-50.4	-48.5	-0.5	0.5	0.0	-0.1	0.3	-2.0	0.7	0.9	-0.3	-1.4	-2.7
Q3	-64.2	-47.0	-12.6	-1.0	0.0	-0.8	-1.8	-14.9	-6.9	-4.3	-2.6	-1.1	-8.0
Q4	-21.1	-17.8	-2.1	0.4	0.0	-0.1	0.1	2.2	5.2	0.9	4.3	1.8	-3.0
2013 Q1	-28.9	-20.8	-3.0	-2.3	0.0	0.0	-1.9	-1.9	-4.0	-2.6	-1.5	-2.2	2.2

Source: ECB.

1) Loans securitised using euro area financial vehicle corporations which remain on the balance sheet of the relevant MFI - i.e. which have not been derecognised. Whether or not loans are derecognised from the balance sheet of the MFI depends on the relevant accounting rules. For further information, see the General Notes.

2) Excludes securitisations of inter-MFI loans.

2.11 Euroalueen vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen yhteenlaskettu tase

(miljardia euroa, ajanjakson lopun kannat)

1. Saamiset

	Yhteensä	Käteinen ja talletukset	Lainat	Muut arvo-paperit kuin osakkeet	Osakkeet ja osuudet	Sijoitus-rahastojen rahasto-osuudet	Rahamarkkina-rahastojen rahasto-osuudet	Vakuutusmaksu- ja korvausvastuu	Muut saamiset ja velat sekä johdannaiset	Muut kuin rahoitusvarat
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

2. Hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet

	Yhteensä	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat
		Yhteensä	Rahalaitokset	Julkisyhteisöt	Muut rahoituksen välittäjät	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8

3. Velat ja nettovarallisuus

	Velat									Nettovarallisuus
	Yhteensä	Saadut lainat	Muut arvo-paperit kuin osakkeet	Osakkeet ja osuudet	Vakuutustekninen vastuuvelka				Muut saamiset ja velat sekä johdannaiset	
					Yhteensä	Kotitalouksien osuus henki-vakuutus-rahastoista	Kotitalouksien osuus eläke-rahastoista	Vakuutusmaksu- ja korvausvastuu		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Lähde: EKP.

2.11 Aggregated balance sheet of euro area insurance corporations and pension funds

(EUR billions; outstanding amounts at end of period)

1. Assets

	Total	Currency and deposits	Loans	Securities other than shares	Shares and other equity	Investment fund shares	Money market fund shares	Prepayments of insurance premiums and reserves for outstanding claims	Other accounts receivable/ payable and financial derivatives	Non-financial assets
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2010 Q1	6,866.3	781.1	434.9	2,612.1	803.8	1,524.3	93.5	245.6	226.8	144.1
Q2	6,886.4	781.8	438.6	2,642.5	780.7	1,511.3	92.0	251.0	242.3	146.2
Q3	7,063.4	780.2	447.0	2,733.0	796.5	1,552.0	89.9	253.1	265.4	146.4
Q4	7,040.4	768.3	451.6	2,682.9	830.6	1,601.6	80.7	253.8	222.0	148.9
2011 Q1	7,124.8	768.9	452.7	2,735.8	838.0	1,613.5	80.0	261.7	223.6	150.7
Q2	7,138.7	771.5	460.5	2,746.1	838.0	1,613.7	83.3	254.1	222.0	149.4
Q3	7,138.2	788.4	459.4	2,770.2	788.8	1,565.8	92.4	255.4	268.7	149.1
Q4	7,144.1	780.8	469.0	2,729.5	797.3	1,597.0	95.1	253.4	271.3	150.7
2012 Q1	7,401.6	793.1	467.3	2,845.6	807.3	1,702.8	98.3	255.2	280.7	151.4
Q2	7,464.0	782.7	467.2	2,872.8	822.7	1,702.5	102.9	258.2	302.2	152.9
Q3	7,676.7	782.6	475.8	2,981.5	841.9	1,778.4	106.5	259.7	296.8	153.5
Q4 (p)	7,778.0	786.3	480.5	3,039.9	834.0	1,817.7	107.7	258.6	298.1	155.1

2. Holdings of securities other than shares

	Total	Issued by euro area residents						Issued by non-euro area residents
		Total	MFIs	General government	Other financial intermediaries	Insurance corporations and pension funds	Non-financial corporations	
	1	2	3	4	5	6	7	8
2010 Q1	2,612.1	2,190.2	574.2	1,216.3	235.3	16.1	148.2	422.0
Q2	2,642.5	2,219.0	577.2	1,228.6	244.9	16.2	152.1	423.5
Q3	2,733.0	2,303.5	593.6	1,282.6	254.0	18.7	154.6	429.4
Q4	2,682.9	2,255.0	592.6	1,253.1	234.2	17.7	157.4	427.9
2011 Q1	2,735.8	2,314.8	614.6	1,289.6	237.9	17.4	155.3	421.0
Q2	2,746.1	2,324.6	618.7	1,292.6	237.3	16.9	159.1	421.5
Q3	2,770.2	2,342.5	628.4	1,306.2	228.8	17.0	162.1	427.6
Q4	2,729.5	2,298.2	625.2	1,263.5	226.4	16.7	166.4	431.3
2012 Q1	2,845.6	2,389.0	653.3	1,307.9	229.7	17.1	180.8	456.6
Q2	2,872.8	2,397.9	657.8	1,301.1	234.2	17.0	187.7	474.9
Q3	2,981.5	2,482.1	685.9	1,333.4	243.2	17.5	202.1	499.3
Q4 (p)	3,039.9	2,528.6	684.5	1,366.4	246.1	18.1	213.5	511.3

3. Liabilities and net worth

	Liabilities									Net worth
	Total	Loans received	Securities other than shares	Shares and other equity	Insurance technical reserves				Other accounts receivable/ payable and financial derivatives	
					Total	Net equity of households in life insurance reserves	Net equity of households in pension fund reserves	Prepayments of insurance premiums and reserves for outstanding claims		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2010 Q1	6,625.4	248.3	39.5	457.8	5,691.7	3,126.8	1,754.3	810.6	188.1	240.9
Q2	6,708.3	251.1	39.5	431.8	5,793.6	3,156.9	1,823.8	813.0	192.2	178.2
Q3	6,871.2	276.3	39.7	440.3	5,935.9	3,220.7	1,905.8	809.4	179.0	192.2
Q4	6,863.8	250.3	42.5	448.9	5,954.6	3,257.8	1,886.6	810.2	167.5	176.6
2011 Q1	6,910.1	262.5	40.5	465.1	5,967.9	3,283.7	1,858.2	826.1	174.1	214.7
Q2	6,931.0	261.7	43.1	454.1	5,997.3	3,304.6	1,870.8	821.9	174.8	207.7
Q3	7,039.4	269.0	42.2	409.2	6,130.8	3,286.5	2,023.2	821.1	188.2	98.7
Q4	7,058.7	262.9	42.2	407.1	6,160.1	3,297.3	2,046.9	815.8	186.5	85.4
2012 Q1	7,223.1	271.8	44.5	438.6	6,278.6	3,340.3	2,103.7	834.6	189.7	178.5
Q2	7,294.7	279.3	43.5	421.8	6,346.3	3,345.3	2,165.3	835.7	203.7	169.3
Q3	7,368.1	290.9	44.9	450.9	6,387.8	3,394.2	2,154.6	838.9	193.7	308.5
Q4 (p)	7,477.3	268.2	48.1	481.0	6,461.4	3,430.8	2,188.1	842.6	218.6	300.8

Source: ECB.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

EUROALUEEN TILINPITO

3.1 Kansantalouden kootut talous- ja rahoitustilit institutionaalisen sektorin mukaan
(miljardia euroa)

Käyttö 2012/IV	Euro-alue	Koti-taloudet	Yritykset	Rahoitus-laitokset	Julkis-yhteisöt	Ulkomaat
Ulkomaiden tili						
Tavaroiden ja palvelujen vienti						
Kauppatase[1)]						
Tulonmuodostustili						
Arvonlisäys, brutto (perushintaan)						
Tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot						
Bruttokansantuote (markkinahintaan)						
Palkansaajakorvaukset						
Muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot						
Kiinteän pääoman kuluminen						
Toimintaylijäämä ja sekatulo, netto[1)]						
Ensitulon jakotili						
Toimintaylijäämä ja sekatulo, netto						
Palkansaajakorvaukset						
Tuotannon verot miinus tukipalkkiot						
Omaisuustulot						
Korot						
Muut omaisuustulot						
Kansantulo, netto[1)]						
Tulojen uudelleenjaon tili						
Kansantulo, netto						
Tulo-, varallisuus- ym. juoksevat verot						
Sosiaaliturvamaksut						
Rahamääräiset sosiaalietuudet						
Muut tulonsiirrot						
Vahinkovakuutusmaksut, netto						
Vahinkovakuutuskorvaukset						
Muu						
Käytettävissä oleva tulo, netto[1)]						
Tulonkäyttötili						
Käytettävissä oleva tulo, netto						
Kulutusmenot						
Yksilölliset kulutusmenot						
Kollektiiviset kulutusmenot						
Kotitalouksien eläkerahasto-osuuden oikaisu						
Säästö, netto / vaihtotase[1)]						
Pääomatili						
Säästö, netto / vaihtotase						
Pääoman bruttomuodostus						
Kiinteän pääoman bruttomuodostus						
Varastojen muutokset ja arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset						
Kiinteän pääoman kuluminen						
Valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat miinus vähennykset						
Pääomansiirrot						
Pääomaverot						
Muut pääomansiirrot						
Nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (–) (pääomatilin kautta laskettuna)[1)]						
Tilastollinen ero						

Lähteet: EKP ja Eurostat.
1) Lisätietoja tasapainoerien laskemisesta Teknisiä huomautuksia -osassa.

3 EURO AREA ACCOUNTS

3.1 Integrated economic and financial accounts by institutional sector

(EUR billions)

Uses 2012 Q4	Euro area	Households	Non-financial corporations	Financial corporations	General government	Rest of the world
External account						
Exports of goods and services						641
Trade balance [1]						-56
Generation of income account						
Gross value added (basic prices)						
Taxes less subsidies on products						
Gross domestic product (market prices)						
Compensation of employees	1,254	128	793	65	268	
Other taxes less subsidies on production	34	13	10	5	6	
Consumption of fixed capital	376	101	213	11	51	
Net operating surplus and mixed income [1]	506	260	224	22	-2	
Allocation of primary income account						
Net operating surplus and mixed income						
Compensation of employees						7
Taxes less subsidies on production						
Property income	662	34	255	295	78	111
Interest	359	31	61	190	78	51
Other property income	302	3	194	106	0	60
Net national income [1]	2,075	1,697	89	39	250	
Secondary distribution of income account						
Net national income						
Current taxes on income, wealth, etc.	345	265	69	12	0	1
Social contributions	483	483				1
Social benefits other than social transfers in kind	495	1	18	36	440	1
Other current transfers	201	72	26	50	53	11
Net non-life insurance premiums	46	34	11	1	1	2
Non-life insurance claims	47			47		1
Other	108	38	16	2	53	8
Net disposable income [1]	2,049	1,462	10	41	537	
Use of income account						
Net disposable income						
Final consumption expenditure	1,940	1,383			557	
Individual consumption expenditure	1,723	1,383			340	
Collective consumption expenditure	217				217	
Adjustment for the change in the net equity of households in pension fund reserves	15	0	1	14	0	0
Net saving/current external account [1]	109	94	9	27	-21	-56
Capital account						
Net saving/current external account						
Gross capital formation	430	141	221	13	55	
Gross fixed capital formation	453	141	245	13	55	
Changes in inventories and acquisitions less disposals of valuables	-24	0	-24	0	0	
Consumption of fixed capital						
Acquisitions less disposals of non-produced non-financial assets	0	-1	1	0	0	0
Capital transfers	84	10	3	3	68	11
Capital taxes	7	6	1	0		0
Other capital transfers	77	4	2	3	68	11
Net lending (+)/net borrowing (-) (from capital account) [1]	63	57	22	58	-75	-63
Statistical discrepancy	0	-7	7	0	0	0

Sources: ECB and Eurostat.

1) For details of the calculation of the balancing items, see the Technical Notes.

3.1 Kansantalouden kootut talous- ja rahoitustilit institutionaalisen sektorin mukaan (jatkoa)
(miljardia euroa)

Resurssit 2012/IV	Euro-alue	Koti-taloudet	Yritykset	Rahoitus-laitokset	Julkis-yhteisöt	Ulkomaat
Ulkomaiden tili						
Tavaroiden ja palvelujen tuonti						
Kauppatase						
Tulonmuodostustili						
Arvonlisäys, brutto (perushintaan)						
Tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot						
Bruttokansantuote (markkinahintaan)[2]						
Palkansaajakorvaukset						
Muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot						
Kiinteän pääoman kuluminen						
Toimintaylijäämä ja sekatulo, netto						
Ensitulon jakotili						
Toimintaylijäämä ja sekatulo, netto						
Palkansaajakorvaukset						
Tuotannon verot miinus tukipalkkiot						
Omaisuustulot						
Korot						
Muut omaisuustulot						
Kansantulo, netto						
Tulojen uudelleenjaon tili						
Kansantulo, netto						
Tulo-, varallisuus- ym. juoksevat verot						
Sosiaaliturvamaksut						
Rahamääräiset sosiaalietuudet						
Muut tulonsiirrot						
Vahinkovakuutusmaksut, netto						
Vahinkovakuutuskorvaukset						
Muu						
Käytettävissä oleva tulo, netto						
Tulonkäyttötili						
Käytettävissä oleva tulo, netto						
Kulutusmenot						
Yksilölliset kulutusmenot						
Kollektiiviset kulutusmenot						
Kotitalouksien eläkerahasto-osuuden oikaisu						
Säästö, netto / vaihtotase						
Pääomatili						
Säästö, netto / vaihtotase						
Pääoman bruttomuodostus						
Kiinteän pääoman bruttomuodostus						
Varastojen muutokset ja arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset						
Kiinteän pääoman kuluminen						
Valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat miinus vähennykset						
Pääomansiirrot						
Pääomaverot						
Muut pääomansiirrot						
Nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (–) (pääomatilin kautta laskettuna)						
Tilastollinen ero						

Lähteet: EKP ja Eurostat.
2) Bruttokansantuote on yhtä suuri kuin kaikkien kotimaan sektoreiden bruttoarvonlisäyksen ja nettomääräisten tuoteverojen (tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot) summa.

3.1 Integrated economic and financial accounts by institutional sector (cont'd)

(EUR billions)

Resources 2012 Q4	Euro area	Households	Non-financial corporations	Financial corporations	General government	Rest of the world
External account						
Imports of goods and services						585
Trade balance						
Generation of income account						
Gross value added (basic prices)	2,170	502	1,241	103	323	
Taxes less subsidies on products	256					
Gross domestic product (market prices)[2]	2,425					
Compensation of employees						
Other taxes less subsidies on production						
Consumption of fixed capital						
Net operating surplus and mixed income						
Allocation of primary income account						
Net operating surplus and mixed income	506	260	224	22	-2	
Compensation of employees	1,257	1,257				3
Taxes less subsidies on production	304				304	-14
Property income	670	214	119	312	25	102
Interest	354	54	41	248	11	57
Other property income	317	160	78	64	14	46
Net national income						
Secondary distribution of income account						
Net national income	2,075	1,697	89	39	250	
Current taxes on income, wealth, etc.	345				345	1
Social contributions	483	1	19	51	411	1
Social benefits other than social transfers in kind	493	493				3
Other current transfers	177	91	15	48	23	35
Net non-life insurance premiums	47			47		1
Non-life insurance claims	45	35	9	1	0	3
Other	85	56	6	0	23	31
Net disposable income						
Use of income account						
Net disposable income	2,049	1,462	10	41	537	
Final consumption expenditure						
Individual consumption expenditure						
Collective consumption expenditure						
Adjustment for the change in the net equity of households in pension fund reserves	15	15				0
Net saving/current external account						
Capital account						
Net saving/current external account	109	94	9	27	-21	-56
Gross capital formation						
Gross fixed capital formation						
Changes in inventories and acquisitions less disposals of valuables						
Consumption of fixed capital	376	101	213	11	51	
Acquisitions less disposals of non-produced non-financial assets						
Capital transfers	90	13	25	35	17	5
Capital taxes	7				7	0
Other capital transfers	83	13	25	35	10	5
Net lending (+)/net borrowing (-) (from capital account)						
Statistical discrepancy						

Sources: ECB and Eurostat.

2) Gross domestic product is equal to the gross value added of all domestic sectors plus net taxes (i.e. taxes less subsidies) on products.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

3.1 Kansantalouden kootut talous- ja rahoitustilit institutionaalisen sektorin mukaan (jatkoa)

(miljardia euroa)

Varat 2012/IV	Euro-alue	Koti-taloudet	Yritykset	Raha-laitokset	Muut rahoituksen välittäjät	Vakuutus-laitokset ja eläke-rahastot	Julkis-yhteisöt	Ulkomaat
Varallisuuden avaustase, rahoitusvarat								
Rahoitusvarat yhteensä								
Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet								
Käteinen ja talletukset								
Lyhytaikaiset velkapaperit								
Pitkäaikaiset velkapaperit								
Lainat								
josta: Pitkäaikaiset								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Vakuutustekninen vastuuvelka								
Muut saamiset ja johdannaiset								
Nettorahoitusvarallisuus								
Rahoitustili, rahoitusvaroihin kohdistuvat taloustoimet								
Rahoitusvaroihin kohdistuvat taloustoimet yhteensä								
Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet								
Käteinen ja talletukset								
Lyhytaikaiset velkapaperit								
Pitkäaikaiset velkapaperit								
Lainat								
josta: Pitkäaikaiset								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Vakuutustekninen vastuuvelka								
Muut saamiset ja johdannaiset								
Taloustoimista johtuvat nettorahoitusvarallisuuden muutokset								
Muiden muutosten tili, rahoitusvarat								
Rahoitusvarojen muut muutokset yhteensä								
Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet								
Käteinen ja talletukset								
Lyhytaikaiset velkapaperit								
Pitkäaikaiset velkapaperit								
Lainat								
josta: Pitkäaikaiset								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Vakuutustekninen vastuuvelka								
Muut saamiset ja johdannaiset								
Nettorahoitusvarallisuuden muut muutokset								
Varallisuuden päätöstase, rahoitusvarat								
Rahoitusvarat yhteensä								
Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet								
Käteinen ja talletukset								
Lyhytaikaiset velkapaperit								
Pitkäaikaiset velkapaperit								
Lainat								
josta: Pitkäaikaiset								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Vakuutustekninen vastuuvelka								
Muut saamiset ja johdannaiset								
Nettorahoitusvarallisuus								

Lähde: EKP.

3.1 Integrated economic and financial accounts by institutional sector (cont'd)

(EUR billions)

Assets 2012 Q4	Euro area	Households	Non-financial corporations	MFIs	Other financial inter-mediaries	Insurance corporations and pension funds	General govern-ment	Rest of the world
Opening balance sheet, financial assets								
Total financial assets		19,363	17,055	35,464	16,041	7,271	4,121	17,879
Monetary gold and special drawing rights (SDRs)				530				
Currency and deposits		6,926	2,073	11,783	2,236	801	816	3,576
Short-term debt securities		58	86	573	421	73	34	618
Long-term debt securities		1,310	307	6,378	2,733	2,909	421	4,128
Loans		77	3,092	13,424	3,806	487	686	2,195
of which: Long-term		57	1,915	10,411	2,639	361	601	.
Shares and other equity		4,268	7,761	1,780	6,529	2,624	1,435	6,528
Quoted shares		735	1,042	351	2,063	390	201	.
Unquoted shares and other equity		2,150	6,346	1,140	3,393	432	1,056	.
Mutual fund shares		1,383	374	289	1,073	1,801	178	.
Insurance technical reserves		6,147	177	3	0	240	4	266
Other accounts receivable and financial derivatives		578	3,558	993	316	138	725	567
Net financial worth								
Financial account, transactions in financial assets								
Total transactions in financial assets		81	115	-699	235	56	117	-66
Monetary gold and SDRs				0				0
Currency and deposits		110	87	-460	-74	-1	-69	-211
Short-term debt securities		-12	-5	-20	-23	-6	3	-2
Long-term debt securities		-52	-4	-5	119	29	4	65
Loans		0	-42	-148	162	4	125	-23
of which: Long-term		0	-10	-72	116	3	110	.
Shares and other equity		30	24	49	78	29	45	84
Quoted shares		-1	-5	20	28	10	4	.
Unquoted shares and other equity		22	20	15	24	2	49	.
Mutual fund shares		8	9	14	27	17	-8	.
Insurance technical reserves		33	-1	0	0	1	0	5
Other accounts receivable and financial derivatives		-26	56	-115	-28	0	8	16
Changes in net financial worth due to transactions								
Other changes account, financial assets								
Total other changes in financial assets		181	136	-116	94	57	20	15
Monetary gold and SDRs				-23				
Currency and deposits		-1	-3	-80	-1	1	0	-32
Short-term debt securities		3	-1	-1	-5	0	0	-9
Long-term debt securities		33	8	39	27	28	7	14
Loans		0	-27	-66	7	0	0	22
of which: Long-term		0	-22	-32	2	0	5	.
Shares and other equity		101	179	14	74	28	13	45
Quoted shares		24	95	-1	57	6	4	.
Unquoted shares and other equity		57	81	17	2	-2	7	.
Mutual fund shares		20	3	-2	15	24	2	.
Insurance technical reserves		43	0	0	0	0	0	2
Other accounts receivable and financial derivatives		2	-20	0	-8	0	0	-27
Other changes in net financial worth								
Closing balance sheet, financial assets								
Total financial assets		19,626	17,306	34,649	16,370	7,383	4,258	17,827
Monetary gold and SDRs				508				
Currency and deposits		7,035	2,157	11,244	2,161	800	747	3,333
Short-term debt securities		48	80	552	394	67	37	607
Long-term debt securities		1,291	312	6,412	2,879	2,966	433	4,207
Loans		77	3,023	13,210	3,974	491	812	2,194
of which: Long-term		57	1,882	10,307	2,757	363	716	.
Shares and other equity		4,399	7,965	1,843	6,681	2,681	1,493	6,657
Quoted shares		758	1,131	370	2,148	406	209	.
Unquoted shares and other equity		2,229	6,448	1,173	3,419	432	1,111	.
Mutual fund shares		1,412	386	301	1,114	1,843	173	.
Insurance technical reserves		6,222	175	3	0	240	4	273
Other accounts receivable and financial derivatives		554	3,594	878	280	138	733	556
Net financial worth								

Source: ECB.

3.1 Kansantalouden kootut talous- ja rahoitustilit institutionaalisen sektorin mukaan (jatkoa)
(miljardia euroa)

Velat 2012/IV	Euro-alue	Koti-taloudet	Yritykset	Raha-laitokset	Muut rahoituksen välittäjät	Vakuutus-laitokset ja eläke-rahastot	Julkis-yhteisöt	Ulkomaat
Varallisuuden avaustase, velat								
Velat yhteensä								
Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet								
Käteinen ja talletukset								
Lyhytaikaiset velkapaperit								
Pitkäaikaiset velkapaperit								
Lainat								
josta: Pitkäaikaiset								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Vakuutustekninen vastuuvelka								
Muut velat ja johdannaiset								
Nettorahoitusvarallisuus[1]								
Rahoitustili, velkoihin kohdistuvat taloustoimet								
Velkoihin kohdistuvat taloustoimet yhteensä								
Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet								
Käteinen ja talletukset								
Lyhytaikaiset velkapaperit								
Pitkäaikaiset velkapaperit								
Lainat								
josta: Pitkäaikaiset								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Vakuutustekninen vastuuvelka								
Muut velat ja johdannaiset								
Taloustoimista johtuvat nettorahoitusvarallisuuden muutokset[1]								
Muiden muutosten tili, velat								
Velkojen muut muutokset yhteensä								
Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet								
Käteinen ja talletukset								
Lyhytaikaiset velkapaperit								
Pitkäaikaiset velkapaperit								
Lainat								
josta: Pitkäaikaiset								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Vakuutustekninen vastuuvelka								
Muut velat ja johdannaiset								
Nettorahoitusvarallisuuden muut muutokset[1]								
Varallisuuden päätöstase, velat								
Velat yhteensä								
Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet								
Käteinen ja talletukset								
Lyhytaikaiset velkapaperit								
Pitkäaikaiset velkapaperit								
Lainat								
josta: Pitkäaikaiset								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Vakuutustekninen vastuuvelka								
Muut velat ja johdannaiset								
Nettorahoitusvarallisuus[1]								

Lähde: EKP.
1) Lisätietoja tasapainoerien laskemisesta Teknisiä huomautuksia -osassa.

3.1 Integrated economic and financial accounts by institutional sector (cont'd)

(EUR billions)

Liabilities 2012 Q4	Euro area	Households	Non-financial corporations	MFIs	Other financial inter-mediaries	Insurance corporations and pension funds	General govern-ment	Rest of the world
Opening balance sheet, liabilities								
Total liabilities		6,807	26,187	34,393	15,725	7,296	10,199	16,058
Monetary gold and special drawing rights (SDRs)								
Currency and deposits			31	25,170	32	0	275	2,702
Short-term debt securities			91	696	72	3	704	298
Long-term debt securities			927	4,697	2,783	46	6,522	3,211
Loans		6,188	8,462		3,530	301	2,067	3,221
of which: Long-term		5,840	6,189		1,882	106	1,756	.
Shares and other equity		8	12,761	2,582	9,199	438	4	5,934
Quoted shares			3,550	367	214	117	0	.
Unquoted shares and other equity		8	9,211	1,273	2,852	320	4	.
Mutual fund shares				942	6,133			.
Insurance technical reserves		36	348	67	1	6,384	1	
Other accounts payable and financial derivatives		575	3,567	1,182	108	124	627	692
Net financial worth [1]	-1,291	12,557	-9,132	1,071	316	-25	-6,078	
Financial account, transactions in liabilities								
Total transactions in liabilities		31	87	-715	195	54	192	-4
Monetary gold and SDRs								
Currency and deposits			1	-564	4	0	6	-65
Short-term debt securities			-8	-58	37	0	-34	-2
Long-term debt securities			29	-43	81	3	62	23
Loans		15	-67		-27	-27	201	-18
of which: Long-term		11	-61		-28	3	212	.
Shares and other equity		0	56	21	171	-1	0	92
Quoted shares			14	6	2	0	0	.
Unquoted shares and other equity		0	42	37	42	-1	0	.
Mutual fund shares				-22	127			.
Insurance technical reserves		0	1	1	0	36	0	
Other accounts payable and financial derivatives		16	75	-72	-73	43	-43	-33
Changes in net financial worth due to transactions [1]	63	51	29	16	40	2	-75	-63
Other changes account, liabilities								
Total other changes in liabilities		-13	337	-64	88	37	135	-112
Monetary gold and SDRs								
Currency and deposits			0	-95	0	0	0	-21
Short-term debt securities			0	-4	-1	0	-1	-8
Long-term debt securities			1	10	13	1	137	-5
Loans		-11	-47		7	0	4	-17
of which: Long-term		-10	-35		14	0	4	.
Shares and other equity		0	390	16	63	26	0	-41
Quoted shares			183	32	18	16	0	.
Unquoted shares and other equity		0	207	-6	-32	10	0	.
Mutual fund shares				-10	77			.
Insurance technical reserves		0	0	0	0	43	0	
Other accounts payable and financial derivatives		-2	-6	9	6	-33	-6	-20
Other changes in net financial worth [1]	-149	194	-201	-52	6	19	-115	126
Closing balance sheet, liabilities								
Total liabilities		6,824	26,611	33,614	16,007	7,387	10,526	15,942
Monetary gold and SDRs								
Currency and deposits			32	24,511	37	0	281	2,616
Short-term debt securities			83	634	108	3	670	289
Long-term debt securities			956	4,664	2,878	51	6,721	3,229
Loans		6,192	8,347		3,510	273	2,273	3,185
of which: Long-term		5,840	6,093		1,868	109	1,972	.
Shares and other equity		8	13,208	2,619	9,433	463	4	5,985
Quoted shares			3,747	404	234	134	0	.
Unquoted shares and other equity		8	9,461	1,304	2,862	328	4	.
Mutual fund shares				911	6,337			.
Insurance technical reserves		36	349	68	1	6,463	1	
Other accounts payable and financial derivatives		588	3,636	1,119	41	133	577	639
Net financial worth [1]	-1,377	12,802	-9,304	1,035	363	-4	-6,268	

Source: ECB.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

3.2 Euroalueen muu kuin rahoitustilinpito
(miljardia euroa, neljän neljänneksen kumulatiiviset virrat)

Käyttö	2008	2009	2010	2011/I–2011/IV	2011/II–2012/I	2011/III–2012/II	2011/IV–2012/III	2012/I–2012/IV
Tulonmuodostustili								
Arvonlisäys, brutto (perushintaan)								
Tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot								
Bruttokansantuote (markkinahintaan)								
Palkansaajakorvaukset								
Muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot								
Kiinteän pääoman kuluminen								
Toimintaylijäämä ja sekatulo, netto[1)]								
Ensitulon jakotili								
Toimintaylijäämä ja sekatulo, netto								
Palkansaajakorvaukset								
Tuotannon verot miinus tukipalkkiot								
Omaisuustulot								
Korot								
Muut omaisuustulot								
Kansantulo, netto[1)]								
Tulojen uudelleenjaon tili								
Kansantulo, netto								
Tulo-, varallisuus- ym. juoksevat verot								
Sosiaaliturvamaksut								
Rahamääräiset sosiaalietuudet								
Muut tulonsiirrot								
Vahinkovakuutusmaksut, netto								
Vahinkovakuutuskorvaukset								
Muu								
Käytettävissä oleva tulo, netto[1)]								
Tulonkäyttötili								
Käytettävissä oleva tulo, netto								
Kulutusmenot								
Yksilölliset kulutusmenot								
Kollektiiviset kulutusmenot								
Kotitalouksien eläkerahasto-osuuden oikaisu								
Säästö, netto[1)]								
Pääomatili								
Säästö, netto								
Pääoman bruttomuodostus								
Kiinteän pääoman bruttomuodostus								
Varastojen muutokset ja arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset								
Kiinteän pääoman kuluminen								
Valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat miinus vähennykset								
Pääomansiirrot								
Pääomaverot								
Muut pääomansiirrot								
Nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (–) (pääomatilin kautta laskettuna)[1)]								

Lähteet: EKP ja Eurostat.
1) Lisätietoja tasapainoerien laskemisesta Teknisiä huomautuksia -osassa.

3.2 Euro area non-financial accounts

(EUR billions; four-quarter cumulated flows)

Uses	2008	2009	2010	2011 Q1-2011 Q4	2011 Q2-2012 Q1	2011 Q3-2012 Q2	2011 Q4-2012 Q3	2012 Q1-2012 Q4
Generation of income account								
Gross value added (basic prices)								
Taxes less subsidies on products								
Gross domestic product (market prices)								
Compensation of employees	4,464	4,448	4,508	4,625	4,641	4,652	4,665	4,669
Other taxes less subsidies on production	94	86	83	96	104	112	117	127
Consumption of fixed capital	1,361	1,387	1,418	1,466	1,476	1,484	1,491	1,497
Net operating surplus and mixed income [1]	2,357	2,099	2,204	2,243	2,240	2,226	2,210	2,190
Allocation of primary income account								
Net operating surplus and mixed income								
Compensation of employees								
Taxes less subsidies on production								
Property income	3,949	2,964	2,823	2,986	3,011	3,003	2,980	2,951
Interest	2,386	1,596	1,384	1,543	1,561	1,549	1,523	1,482
Other property income	1,563	1,369	1,439	1,443	1,450	1,454	1,457	1,469
Net national income [1]	7,801	7,541	7,753	7,926	7,962	7,974	8,001	8,003
Secondary distribution of income account								
Net national income								
Current taxes on income, wealth, etc.	1,145	1,028	1,055	1,111	1,123	1,140	1,155	1,177
Social contributions	1,672	1,677	1,704	1,755	1,763	1,773	1,780	1,789
Social benefits other than social transfers in kind	1,652	1,768	1,813	1,842	1,852	1,863	1,875	1,886
Other current transfers	773	773	777	785	787	790	792	787
Net non-life insurance premiums	188	180	181	184	186	186	187	186
Non-life insurance claims	190	182	182	186	187	188	189	188
Other	395	411	413	414	415	416	415	412
Net disposable income [1]	7,699	7,433	7,641	7,816	7,850	7,859	7,887	7,891
Use of income account								
Net disposable income								
Final consumption expenditure	7,138	7,151	7,316	7,473	7,499	7,507	7,513	7,518
Individual consumption expenditure	6,403	6,382	6,542	6,697	6,722	6,730	6,734	6,741
Collective consumption expenditure	735	769	774	776	777	777	778	777
Adjustment for the change in the net equity of households in pension fund reserves	70	61	56	59	60	61	60	60
Net saving [1]	561	282	325	344	351	352	374	374
Capital account								
Net saving								
Gross capital formation	2,072	1,705	1,786	1,867	1,852	1,821	1,792	1,769
Gross fixed capital formation	2,010	1,753	1,762	1,827	1,826	1,812	1,796	1,777
Changes in inventories and acquisitions less disposals of valuables	62	-48	24	40	26	9	-4	-9
Consumption of fixed capital								
Acquisitions less disposals of non-produced non-financial assets	1	1	1	0	0	1	1	0
Capital transfers	152	184	222	175	170	176	185	196
Capital taxes	24	34	25	31	30	29	29	26
Other capital transfers	128	150	197	144	140	147	156	171
Net lending (+)/net borrowing (-) (from capital account) [1]	-142	-28	-34	-46	-15	25	86	115

Sources: ECB and Eurostat.

1) For details of the calculation of the balancing items, see the Technical Notes.

3.2 Euroalueen muu kuin rahoitustilinpito (jatkoa)
(miljardia euroa, neljän neljänneksen kumulatiiviset virrat)

Resurssit	2008	2009	2010	2011/I–2011/IV	2011/II–2012/I	2011/III–2012/II	2011/IV–2012/III	2012/I–2012/IV
Tulonmuodostustili								
Arvonlisäys, brutto (perushintaan)								
Tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot								
Bruttokansantuote (markkinahintaan)[2]								
Palkansaajakorvaukset								
Muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot								
Kiinteän pääoman kuluminen								
Toimintaylijäämä ja sekatulo, netto								
Ensitulon jakotili								
Toimintaylijäämä ja sekatulo, netto								
Palkansaajakorvaukset								
Tuotannon verot miinus tukipalkkiot								
Omaisuustulot								
Korot								
Muut omaisuustulot								
Kansantulo, netto								
Tulojen uudelleenjaon tili								
Kansantulo, netto								
Tulo-, varallisuus- ym. juoksevat verot								
Sosiaaliturvamaksut								
Rahamääräiset sosiaalietuudet								
Muut tulonsiirrot								
Vahinkovakuutusmaksut, netto								
Vahinkovakuutuskorvaukset								
Muu								
Käytettävissä oleva tulo, netto								
Tulonkäyttötili								
Käytettävissä oleva tulo, netto								
Kulutusmenot								
Yksilölliset kulutusmenot								
Kollektiiviset kulutusmenot								
Kotitalouksien eläkerahasto-osuuden oikaisu								
Säästö, netto								
Pääomatili								
Säästö, netto								
Pääoman bruttomuodostus								
Kiinteän pääoman bruttomuodostus								
Varastojen muutokset ja arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset								
Kiinteän pääoman kuluminen								
Valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat miinus vähennykset								
Pääomansiirrot								
Pääomaverot								
Muut pääomansiirrot								
Nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (–) (pääomatilin kautta laskettuna)								

Lähteet: EKP ja Eurostat.
2) Bruttokansantuote on yhtä suuri kuin kaikkien kotimaan sektoreiden bruttoarvonlisäyksen ja nettomääräisten tuoteverojen (tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot) summa.

3.2 Euro area non-financial accounts (cont'd)

(EUR billions; four-quarter cumulated flows)

Resources	2008	2009	2010	2011 Q1-2011 Q4	2011 Q2-2012 Q1	2011 Q3-2012 Q2	2011 Q4-2012 Q3	2012 Q1-2012 Q4
Generation of income account								
Gross value added (basic prices)	8,276	8,020	8,214	8,430	8,460	8,474	8,483	8,483
Taxes less subsidies on products	946	894	942	974	976	972	972	976
Gross domestic product (market prices)[2]	9,222	8,914	9,156	9,404	9,436	9,447	9,455	9,459
Compensation of employees								
Other taxes less subsidies on production								
Consumption of fixed capital								
Net operating surplus and mixed income								
Allocation of primary income account								
Net operating surplus and mixed income	2,357	2,099	2,204	2,243	2,240	2,226	2,210	2,190
Compensation of employees	4,473	4,459	4,520	4,637	4,654	4,665	4,677	4,682
Taxes less subsidies on production	1,047	997	1,039	1,080	1,089	1,094	1,098	1,114
Property income	3,873	2,950	2,812	2,951	2,991	2,992	2,996	2,969
Interest	2,330	1,551	1,338	1,495	1,515	1,511	1,494	1,458
Other property income	1,544	1,399	1,474	1,456	1,475	1,481	1,502	1,512
Net national income								
Secondary distribution of income account								
Net national income	7,801	7,541	7,753	7,926	7,962	7,974	8,001	8,003
Current taxes on income, wealth, etc.	1,154	1,033	1,059	1,118	1,129	1,144	1,158	1,180
Social contributions	1,670	1,675	1,703	1,753	1,762	1,772	1,778	1,787
Social benefits other than social transfers in kind	1,644	1,762	1,806	1,836	1,846	1,856	1,868	1,879
Other current transfers	672	668	668	676	677	679	682	680
Net non-life insurance premiums	190	182	182	186	187	188	189	188
Non-life insurance claims	185	178	178	180	181	182	183	181
Other	297	308	308	310	309	309	310	310
Net disposable income								
Use of income account								
Net disposable income	7,699	7,433	7,641	7,816	7,850	7,859	7,887	7,891
Final consumption expenditure								
Individual consumption expenditure								
Collective consumption expenditure								
Adjustment for the change in the net equity of households in pension fund reserves	70	61	56	59	60	61	60	60
Net saving								
Capital account								
Net saving	561	282	325	344	351	352	374	374
Gross capital formation								
Gross fixed capital formation								
Changes in inventories and acquisitions less disposals of valuables								
Consumption of fixed capital	1,361	1,387	1,418	1,466	1,476	1,484	1,491	1,497
Acquisitions less disposals of non-produced non-financial assets								
Capital transfers	161	193	232	185	180	188	197	209
Capital taxes	24	34	25	31	30	29	29	26
Other capital transfers	137	159	207	154	150	159	168	184
Net lending (+)/net borrowing (-) (from capital account)								

Sources: ECB and Eurostat.

2) Gross domestic product is equal to the gross value added of all domestic sectors plus net taxes (i.e. taxes less subsidies) on products.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

3.3 Kotitaloudet

(miljardia euroa, neljän neljänneksen kumulatiiviset virrat, kannat ajanjakson lopussa)

	2008	2009	2010	2011/I–2011/IV	2011/II–2012/I	2011/III–2012/II	2011/IV–2012/III	2012/I–2012/IV
Tulot, säästöt ja nettovarallisuuden muutokset								
Palkansaajakorvaukset (+)								
Toimintaylijäämä ja sekatulo, brutto (+)								
Saadut korot (+)								
Maksetut korot (–)								
Saadut muut omaisuustulot (+)								
Maksetut muut omaisuustulot (–)								
Tulo- ja varallisuusverot (–)								
Sosiaaliturvamaksut, netto (–)								
Sosiaalietuudet, netto (+)								
Saadut tulonsiirrot, netto (+)								
= Käytettävissä oleva tulo, brutto								
Kulutusmenot (–)								
Eläkerahastojen nettovarallisuuden muutokset (+)								
= Säästö, brutto								
Kiinteän pääoman kuluminen (–)								
Saadut pääomansiirrot, netto (+)								
Nettovarallisuuden muut muutokset (+)								
= Nettovarallisuuden muutokset								
Investoinnit, rahoituksen hankinta ja nettovarallisuuden muutokset								
Muiden kuin rahoitusvarojen nettohankinta (+)								
Kiinteän pääoman kuluminen (–)								
Rahoitusinvestointien pääerät (+)								
Lyhytaikaiset varat								
Käteinen ja talletukset								
Rahamarkkinarahasto-osuudet								
Velkapaperit[1)]								
Pitkäaikaiset varat								
Talletukset								
Velkapaperit								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut ja noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Henki- ja eläkevakuutukset								
Varojen hankinnan pääerät (–)								
Lainat								
josta: Lainat euroalueen rahalaitoksista								
Varallisuuden muut muutokset (+)								
Muut kuin rahoitusvarat								
Rahoitusvarat								
Osakkeet ja osuudet								
Henki- ja eläkevakuutukset								
Muut virrat, netto (+)								
= Nettovarallisuuden muutokset								
Tase								
Muut kuin rahoitusvarat (+)								
Rahoitusvarat (+)								
Lyhytaikaiset varat								
Käteinen ja talletukset								
Rahamarkkinarahasto-osuudet								
Velkapaperit[1)]								
Pitkäaikaiset varat								
Talletukset								
Velkapaperit								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut ja noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Henki- ja eläkevakuutukset								
Muut varat, netto (+)								
Velat (–)								
Lainat								
josta: Lainat euroalueen rahalaitoksista								
= Nettovarallisuus								

Lähteet: EKP ja Eurostat.

1) Rahalaitosten liikkeeseen laskemat alle kahden vuoden arvopaperit ja muiden sektoreiden liikkeeseen laskemat alle vuoden arvopaperit.

3.3 Households

(EUR billions; four-quarter cumulated flows; outstanding amounts at end of period)

	2008	2009	2010	2011 Q1-2011 Q4	2011 Q2-2012 Q1	2011 Q3-2012 Q2	2011 Q4-2012 Q3	2012 Q1-2012 Q4
Income, saving and changes in net worth								
Compensation of employees (+)	4,473	4,459	4,520	4,637	4,654	4,665	4,677	4,682
Gross operating surplus and mixed income (+)	1,525	1,441	1,439	1,476	1,481	1,481	1,482	1,479
Interest receivable (+)	347	233	201	228	233	232	231	226
Interest payable (-)	251	146	124	145	146	143	139	132
Other property income receivable (+)	787	726	725	745	757	754	749	748
Other property income payable (-)	10	10	10	10	10	10	10	10
Current taxes on income and wealth (-)	873	842	848	882	894	909	924	940
Net social contributions (-)	1,668	1,672	1,699	1,750	1,758	1,768	1,775	1,784
Net social benefits (+)	1,639	1,757	1,801	1,831	1,841	1,851	1,863	1,873
Net current transfers receivable (+)	69	72	71	70	68	69	68	70
= Gross disposable income	6,038	6,017	6,077	6,201	6,225	6,221	6,222	6,212
Final consumption expenditure (-)	5,232	5,155	5,292	5,435	5,457	5,463	5,465	5,471
Changes in net worth in pension funds (+)	70	60	56	58	59	60	59	59
= Gross saving	876	922	840	824	827	818	816	800
Consumption of fixed capital (-)	375	379	385	395	398	400	401	402
Net capital transfers receivable (+)	0	10	13	9	8	7	6	6
Other changes in net worth (+)	-1,053	-93	812	-44	-145	-621	-420	-420
= Changes in net worth	-553	460	1,281	393	291	-195	2	-16
Investment, financing and changes in net worth								
Net acquisition of non-financial assets (+)	648	554	558	577	577	572	566	561
Consumption of fixed capital (-)	375	379	385	395	398	400	401	402
Main items of financial investment (+)								
Short-term assets	449	6	38	124	148	159	171	192
Currency and deposits	437	121	118	118	155	165	176	226
Money market fund shares	-3	-40	-59	-21	-22	-20	-27	-30
Debt securities [1]	15	-74	-20	28	15	14	22	-3
Long-term assets	64	450	406	223	238	204	152	99
Deposits	-25	71	57	55	52	43	26	10
Debt securities	31	6	-11	55	41	-11	-26	-122
Shares and other equity	-75	143	110	-1	45	74	51	90
Quoted and unquoted shares and other equity	69	117	101	45	78	100	69	65
Mutual fund shares	-144	26	9	-46	-33	-26	-18	25
Life insurance and pension fund reserves	133	230	249	115	100	98	101	122
Main items of financing (-)								
Loans	257	107	120	84	68	39	19	15
of which: From euro area MFIs	83	65	147	81	34	13	1	26
Other changes in assets (+)								
Non-financial assets	296	-393	723	271	-37	-408	-903	-915
Financial assets	-1,427	300	133	-376	-191	-264	452	472
Shares and other equity	-1,166	99	36	-346	-302	-350	247	241
Life insurance and pension fund reserves	-235	186	123	23	108	107	184	171
Remaining net flows (+)	49	29	-72	53	23	-20	-17	-9
= Changes in net worth	-553	460	1,281	393	291	-195	2	-16
Balance sheet								
Non-financial assets (+)	25,346	25,128	26,025	26,478	26,243	26,140	25,933	25,721
Financial assets (+)								
Short-term assets	5,777	5,772	5,814	5,952	5,969	6,022	6,032	6,117
Currency and deposits	5,321	5,474	5,596	5,726	5,755	5,822	5,839	5,949
Money market fund shares	320	246	189	172	156	145	135	120
Debt securities [1]	136	52	29	53	57	54	58	48
Long-term assets	10,794	11,596	12,112	11,964	12,268	12,160	12,372	12,575
Deposits	908	960	1,018	1,073	1,082	1,092	1,087	1,086
Debt securities	1,328	1,387	1,327	1,339	1,389	1,332	1,310	1,291
Shares and other equity	3,857	4,132	4,277	3,925	4,072	3,982	4,133	4,279
Quoted and unquoted shares and other equity	2,892	2,988	3,049	2,802	2,873	2,790	2,885	2,987
Mutual fund shares	965	1,144	1,228	1,123	1,199	1,192	1,248	1,291
Life insurance and pension fund reserves	4,701	5,117	5,490	5,627	5,725	5,753	5,843	5,920
Remaining net assets (+)	295	302	309	345	314	316	341	302
Liabilities (-)								
Loans	5,806	5,932	6,112	6,199	6,183	6,197	6,188	6,192
of which: From euro area MFIs	4,914	4,968	5,213	5,281	5,269	5,294	5,283	5,291
= Net worth	36,406	36,866	38,147	38,540	38,610	38,440	38,490	38,524

Sources: ECB and Eurostat.

1) Securities issued by MFIs with a maturity of less than two years and securities issued by other sectors with a maturity of less than one year.

3.4 Yritykset

(miljardia euroa, neljän neljänneksen kumulatiiviset virrat, kannat ajanjakson lopussa)

	2008	2009	2010	2011/I–2011/IV	2011/II–2012/I	2011/III–2012/II	2011/IV–2012/III	2012/I–2012/IV
Tulot ja säästöt								
Arvonlisäys, brutto (perushintaan) (+)								
Palkansaajakorvaukset (–)								
Muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot (–)								
= Toimintaylijäämä, brutto (+)								
Kiinteän pääoman kuluminen (–)								
= Toimintaylijäämä, netto (+)								
Saadut omaisuustulot (+)								
Saadut korot								
Saadut muut omaisuustulot								
Maksetut korot ja vuokrat (–)								
= Yrittäjätulo, netto (+)								
Jaettu tulo (–)								
Maksetut tulo- ja varallisuusverot (–)								
Saadut sosiaaliturvamaksut (+)								
Maksetut sosiaalietuudet (–)								
Maksetut muut tulonsiirrot, netto (–)								
= Säästö, netto								
Investoinnit, rahoituksen hankinta ja säästöt								
Muiden kuin rahoitusvarojen nettohankinta (+)								
Kiinteän pääoman bruttomuodostus (+)								
Kiinteän pääoman kuluminen (–)								
Muiden ei-rahoitusvarojen nettohankinta (+)								
Rahoitusinvestointien pääerät (+)								
Lyhytaikaiset varat								
Käteinen ja talletukset								
Rahamarkkinarahasto-osuudet								
Velkapaperit[1)]								
Pitkäaikaiset varat								
Talletukset								
Velkapaperit								
Osakkeet ja osuudet								
Muut (lähinnä konsernien sisäisiä lainoja)								
Muut varat, netto (+)								
Varojen hankinnan pääerät (–)								
Velat								
josta: Lainat euroalueen rahalaitoksista								
josta: Velkapaperit								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Saadut pääomansiirrot, netto (–)								
= Säästö, netto								
Rahoitustase								
Rahoitusvarat								
Lyhytaikaiset varat								
Käteinen ja talletukset								
Rahamarkkinarahasto-osuudet								
Velkapaperit[1)]								
Pitkäaikaiset varat								
Talletukset								
Velkapaperit								
Osakkeet ja osuudet								
Muut (lähinnä konsernien sisäisiä lainoja)								
Muut varat, netto								
Velat								
Vieras pääoma								
josta: Lainat rahalaitoksilta								
josta: Velkapaperit								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								

Lähteet: EKP ja Eurostat.
1) Rahalaitosten liikkeeseen laskemat alle kahden vuoden arvopaperit ja muiden sektoreiden liikkeeseen laskemat alle vuoden arvopaperit.

3.4 Non-financial corporations

(EUR billions; four-quarter cumulated flows; outstanding amounts at end of period)

	2008	2009	2010	2011 Q1-2011 Q4	2011 Q2-2012 Q1	2011 Q3-2012 Q2	2011 Q4-2012 Q3	2012 Q1-2012 Q4
Income and saving								
Gross value added (basic prices) (+)	4,758	4,519	4,672	4,829	4,848	4,857	4,862	4,865
Compensation of employees (-)	2,841	2,787	2,827	2,927	2,941	2,952	2,963	2,970
Other taxes less subsidies on production (-)	46	41	35	42	44	48	49	53
= Gross operating surplus (+)	1,870	1,691	1,810	1,859	1,862	1,856	1,850	1,842
Consumption of fixed capital (-)	765	782	800	830	836	840	845	848
= Net operating surplus (+)	1,106	910	1,011	1,029	1,026	1,016	1,005	994
Property income receivable (+)	629	528	565	552	557	565	579	578
Interest receivable	239	168	160	169	171	171	168	164
Other property income receivable	390	360	405	383	386	394	410	414
Interest and rents payable (-)	427	299	259	291	294	289	283	274
= Net entrepreneurial income (+)	1,308	1,139	1,316	1,290	1,289	1,291	1,301	1,298
Distributed income (-)	1,009	927	951	975	976	989	990	995
Taxes on income and wealth payable (-)	235	151	168	188	187	189	189	196
Social contributions receivable (+)	68	71	69	74	74	74	74	74
Social benefits payable (-)	66	68	69	70	70	70	71	71
Other net transfers (-)	48	47	45	47	47	47	47	47
= Net saving	17	16	152	84	82	71	78	64
Investment, financing and saving								
Net acquisition of non-financial assets (+)	367	71	157	199	183	161	137	114
Gross fixed capital formation (+)	1,073	902	933	991	992	989	982	972
Consumption of fixed capital (-)	765	782	800	830	836	840	845	848
Net acquisition of other non-financial assets (+)	58	-50	24	38	27	12	0	-10
Main items of financial investment (+)								
Short-term assets	61	96	43	-26	-4	-1	19	56
Currency and deposits	14	88	68	6	16	16	38	77
Money market fund shares	33	39	-23	-43	-35	-30	-24	-14
Debt securities [1]	15	-31	-2	11	15	13	5	-7
Long-term assets	598	132	439	452	448	371	306	202
Deposits	34	0	20	87	45	21	-27	-3
Debt securities	-24	25	5	-1	-5	11	12	9
Shares and other equity	323	96	251	232	251	164	128	99
Other (mainly intercompany loans)	265	11	163	134	157	175	193	98
Remaining net assets (+)	-18	57	-22	-44	-25	-5	71	67
Main items of financing (-)								
Debt	633	14	152	218	216	168	196	102
of which: Loans from euro area MFIs	391	-107	-17	74	-1	-42	-89	-143
of which: Debt securities	46	90	61	50	74	92	106	115
Shares and other equity	281	240	245	210	238	220	187	198
Quoted shares	-7	59	31	27	19	15	16	26
Unquoted shares and other equity	288	181	214	184	218	205	172	172
Net capital transfers receivable (-)	74	82	66	69	67	67	69	68
= Net saving	17	16	152	84	82	71	78	64
Financial balance sheet								
Financial assets								
Short-term assets	1,849	1,934	1,968	1,944	1,920	1,923	1,929	1,992
Currency and deposits	1,538	1,632	1,696	1,706	1,682	1,698	1,717	1,782
Money market fund shares	192	214	192	147	141	135	126	130
Debt securities [1]	118	88	81	91	97	90	86	80
Long-term assets	9,492	10,245	10,752	10,698	11,198	11,087	11,390	11,545
Deposits	246	236	245	336	360	358	355	375
Debt securities	218	240	254	268	299	300	307	312
Shares and other equity	6,388	7,141	7,444	7,134	7,558	7,367	7,635	7,835
Other (mainly intercompany loans)	2,640	2,628	2,809	2,961	2,980	3,062	3,092	3,023
Remaining net assets	278	298	96	104	190	125	199	166
Liabilities								
Debt	9,247	9,206	9,478	9,638	9,679	9,755	9,828	9,735
of which: Loans from euro area MFIs	4,856	4,701	4,675	4,719	4,686	4,691	4,631	4,499
of which: Debt securities	695	815	877	886	936	965	1,018	1,040
Shares and other equity	11,186	12,421	12,948	12,190	12,767	12,354	12,761	13,208
Quoted shares	2,953	3,502	3,799	3,281	3,569	3,331	3,550	3,747
Unquoted shares and other equity	8,233	8,919	9,150	8,909	9,199	9,022	9,211	9,461

Sources: ECB and Eurostat.

1) Securities issued by MFIs with a maturity of less than two years and securities issued by other sectors with a maturity of less than one year.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

3.5 Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot

(miljardia euroa, neljän neljänneksen kumulatiiviset virrat, kannat ajanjakson lopussa)

	2008	2009	2010	2011/I–2011/IV	2011/II–2012/I	2011/III–2012/II	2011/IV–2012/III	2012/I–2012/IV
Rahoitustili, rahoitustaloustoimet								
Rahoitusinvestointien pääerät (+)								
Lyhytaikaiset varat								
Käteinen ja talletukset								
Rahamarkkinarahasto-osuudet								
Velkapaperit[1)]								
Pitkäaikaiset varat								
Talletukset								
Velkapaperit								
Lainat								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Muut varat, netto (+)								
Varojen hankinnan pääerät (–)								
Velkapaperit								
Lainat								
Osakkeet ja osuudet								
Vakuutustekninen vastuuvelka								
Kotitalouksien osuus henkivakuutus- ja eläkerahastoista								
Vakuutusmaksu- ja korvausvastuu								
= Taloustoimista johtuvat nettorahoitusvarallisuuden muutokset								
Muiden muutosten tili								
Rahoitusvarojen muut muutokset (+)								
Osakkeet ja osuudet								
Muut varat, netto								
Velkojen muut muutokset (–)								
Osakkeet ja osuudet								
Vakuutustekninen vastuuvelka								
Kotitalouksien osuus henkivakuutus- ja eläkerahastoista								
Vakuutusmaksu- ja korvausvastuu								
= Nettorahoitusvarallisuuden muut muutokset								
Rahoitustase								
Rahoitusvarat (+)								
Lyhytaikaiset varat								
Käteinen ja talletukset								
Rahamarkkinarahasto-osuudet								
Velkapaperit[1)]								
Pitkäaikaiset varat								
Talletukset								
Velkapaperit								
Lainat								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Muut varat, netto (+)								
Velat (–)								
Velkapaperit								
Lainat								
Osakkeet ja osuudet								
Vakuutustekninen vastuuvelka								
Kotitalouksien osuus henkivakuutus- ja eläkerahastoista								
Vakuutusmaksu- ja korvausvastuu								
= Nettorahoitusvarallisuus								

Lähde: EKP.

1) Rahalaitosten liikkeeseen laskemat alle kahden vuoden arvopaperit ja muiden sektoreiden liikkeeseen laskemat alle vuoden arvopaperit.

3.5 Insurance corporations and pension funds

(EUR billions; four-quarter cumulated flows; outstanding amounts at end of period)

	2008	2009	2010	2011 Q1-2011 Q4	2011 Q2-2012 Q1	2011 Q3-2012 Q2	2011 Q4-2012 Q3	2012 Q1-2012 Q4
Financial account, financial transactions								
Main items of financial investment (+)								
Short-term assets	69	-47	-16	49	88	76	59	49
Currency and deposits	57	-33	-9	14	29	15	3	16
Money market fund shares	12	0	-17	11	47	48	45	39
Debt securities [1]	1	-14	11	24	12	13	10	-6
Long-term assets	130	292	292	146	87	88	101	179
Deposits	5	15	-5	7	-4	-5	-15	-17
Debt securities	78	102	181	54	27	42	74	125
Loans	20	8	32	9	6	0	13	13
Quoted shares	-12	-51	-2	-12	-16	-13	-15	-4
Unquoted shares and other equity	14	-14	11	15	10	15	8	7
Mutual fund shares	25	233	75	72	63	49	36	55
Remaining net assets (+)	14	12	10	-51	-57	-18	-14	-45
Main items of financing (-)								
Debt securities	5	5	1	3	5	1	3	6
Loans	30	-4	7	6	-3	1	4	-12
Shares and other equity	8	5	7	2	1	3	2	0
Insurance technical reserves	127	246	281	115	103	109	124	150
Net equity of households in life insurance and pension fund reserves	124	240	262	110	100	98	109	126
Prepayments of insurance premiums and reserves for outstanding claims	2	6	19	5	3	11	15	24
= Changes in net financial worth due to transactions	43	4	-9	19	11	32	13	38
Other changes account								
Other changes in financial assets (+)								
Shares and other equity	-546	200	113	-108	-6	-26	192	184
Other net assets	46	44	1	18	138	109	146	221
Other changes in liabilities (-)								
Shares and other equity	-171	12	-1	-49	-31	-36	42	68
Insurance technical reserves	-253	165	141	25	115	115	191	177
Net equity of households in life insurance and pension fund reserves	-246	193	130	23	111	115	193	182
Prepayments of insurance premiums and reserves for outstanding claims	-8	-28	11	2	4	0	-3	-5
= Other changes in net financial worth	-76	66	-26	-66	49	4	106	160
Financial balance sheet								
Financial assets (+)								
Short-term assets	376	324	313	350	382	372	387	388
Currency and deposits	224	195	190	193	208	195	200	210
Money market fund shares	98	90	74	84	107	110	113	111
Debt securities [1]	54	39	49	74	66	68	73	67
Long-term assets	5,097	5,665	6,058	6,060	6,301	6,303	6,507	6,617
Deposits	599	611	605	608	609	606	601	591
Debt securities	2,290	2,468	2,638	2,659	2,787	2,803	2,909	2,966
Loans	431	434	467	477	476	476	487	491
Quoted shares	384	397	421	376	386	373	390	406
Unquoted shares and other equity	419	413	417	427	432	433	432	432
Mutual fund shares	974	1,341	1,510	1,514	1,610	1,612	1,688	1,731
Remaining net assets (+)	237	214	238	251	241	253	253	245
Liabilities (-)								
Debt securities	36	42	43	46	48	48	49	54
Loans	281	270	282	285	285	290	301	273
Shares and other equity	419	437	443	396	427	408	438	463
Insurance technical reserves	5,164	5,575	5,997	6,136	6,254	6,287	6,384	6,463
Net equity of households in life insurance and pension fund reserves	4,364	4,796	5,188	5,321	5,423	5,456	5,551	5,630
Prepayments of insurance premiums and reserves for outstanding claims	800	778	809	815	830	831	834	834
= Net financial wealth	-190	-120	-155	-202	-90	-105	-25	-4

Source: ECB.

1) Securities issued by MFIs with a maturity of less than two years and securities issued by other sectors with a maturity of less than one year.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT
VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

4

RAHOITUSMARKKINAT

4.1 Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan

(miljardia euroa ja ajanjakson kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistettu, kuukausittaiset taloustoimet ja ajanjakson lopun kannat, nimellisarvoon)

	Euromääräiset yhteensä[1]			Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat								
				Euromääräiset			Kaikki valuutat					
	Kannat	Liikkeeseen-laskut, brutto	Liikkee-seen-laskut, netto	Kannat	Liikkee-seenlaskut, brutto	Liikkeeseen-laskut, netto	Kannat	Liikkee-seenlaskut, brutto	Liikkee-seen-laskut, netto	Vuotuinen kasvuvauhti	Kausivaihtelusta puhdistettu[2]	
											Liikkee-seen-laskut, netto	6 kk:n kasvuvauhti
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Yhteensä											
	Pitkäaikaiset											

K15 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kannat ja bruttomääräiset liikkeeseenlaskut yhteensä

(miljardia euroa)

- Liikkeeseenlaskut yhteensä, brutto (oikea asteikko)
- Kannat yhteensä (vasen asteikko)
- Euromääräisten arvopapereiden kannat (vasen asteikko)

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuolisten liikkeeseenlaskut).
1) Euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet yhteensä.
2) Lisätietoja kasvuvauhtien laskemistavasta Teknisiä huomautuksia -osassa. Kuuden kuukauden kasvuvauhti vuositasolle korotettuna.

FINANCIAL MARKETS

4.1 Securities other than shares by original maturity, residency of the issuer and currency

(EUR billions and period growth rates; seasonally adjusted; transactions during the month and end-of-period outstanding amounts; nominal values)

	Total in euro [1]			By euro area residents								
				In euro			In all currencies					
	Outstanding amounts	Gross issues	Net issues	Outstanding amounts	Gross issues	Net issues	Outstanding amounts	Gross issues	Net issues	Annual growth rates	Seasonally adjusted [2]	
											Net issues	6-month growth rates
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Total											
2012 Mar.	17,174.7	1,237.3	142.7	14,855.9	1,094.3	42.3	16,720.5	1,229.3	78.8	4.7	81.2	5.9
Apr.	17,128.6	839.1	-35.4	14,836.8	801.2	-8.5	16,720.9	904.6	-2.0	4.4	-8.5	5.1
May	17,169.9	919.0	42.7	14,878.2	866.6	42.6	16,824.0	980.1	59.6	4.0	-2.0	4.6
June	17,175.9	932.7	6.4	14,876.3	871.4	-1.3	16,792.8	961.5	-18.4	3.7	13.5	3.0
July	17,171.0	890.6	-4.6	14,867.6	833.4	-8.3	16,844.5	957.7	29.0	4.0	56.4	2.9
Aug.	17,153.0	752.3	-20.5	14,857.1	708.3	-13.0	16,791.4	800.4	-36.2	3.6	-5.8	1.6
Sep.	17,136.9	810.0	-6.9	14,836.2	758.1	-11.8	16,741.8	843.6	-25.4	3.4	30.8	1.0
Oct.	17,133.7	817.4	-1.7	14,843.0	778.3	8.4	16,761.2	901.0	28.1	3.1	17.4	1.3
Nov.	17,165.0	721.2	29.0	14,874.0	681.6	28.8	16,808.5	796.5	48.5	2.8	-24.4	1.1
Dec.	17,092.2	630.5	-106.9	14,798.2	590.7	-110.0	16,702.0	672.3	-126.6	1.7	-36.4	0.5
2013 Jan.	17,082.2	815.8	-9.5	14,793.6	767.6	-4.1	16,677.0	897.5	4.7	1.2	-14.0	-0.4
Feb.	17,108.7	680.6	11.9	14,829.6	640.3	21.1	16,743.7	768.0	34.1	0.4	-30.0	-0.7
Mar.	17,060.9	657.5	-46.0	14,828.0	608.5	0.4	16,757.1	737.6	-2.1	0.0	-3.1	-1.1
	Long-term											
2012 Mar.	15,660.2	388.6	130.2	13,451.8	281.0	51.7	15,074.0	331.7	75.2	4.6	75.6	5.9
Apr.	15,626.9	188.7	-22.6	13,430.0	175.0	-11.2	15,074.8	206.5	1.5	4.1	-8.3	4.9
May	15,677.4	233.0	50.4	13,479.7	208.6	49.4	15,182.7	244.3	68.2	4.1	15.3	4.8
June	15,711.8	278.6	35.3	13,517.5	246.2	38.9	15,191.6	261.9	20.5	3.8	13.8	3.5
July	15,691.6	264.9	-20.2	13,489.1	233.1	-28.3	15,211.9	271.7	-0.1	3.9	38.1	3.0
Aug.	15,683.1	147.0	-10.5	13,482.2	126.8	-8.8	15,175.4	142.0	-21.4	3.8	20.3	2.1
Sep.	15,699.5	256.7	24.4	13,498.4	225.3	24.1	15,176.4	251.2	22.1	4.0	79.8	2.1
Oct.	15,726.0	237.2	26.9	13,521.4	212.5	23.3	15,207.6	249.4	38.2	3.8	35.4	2.7
Nov.	15,780.5	220.3	54.2	13,568.1	195.5	46.5	15,264.8	223.7	60.3	3.6	-7.8	2.4
Dec.	15,747.6	197.2	-54.8	13,533.2	173.2	-56.8	15,205.9	192.9	-68.1	2.7	-20.7	1.9
2013 Jan.	15,743.0	256.5	-4.3	13,529.7	226.3	-3.2	15,172.1	259.1	-7.2	2.2	7.5	1.5
Feb.	15,780.5	221.8	26.0	13,573.1	196.4	31.5	15,234.9	220.5	35.2	1.5	-24.3	0.9
Mar.	15,721.5	223.6	-56.9	13,569.1	193.5	-1.7	15,242.4	225.2	-5.2	1.0	-7.0	-0.2

C15 Total outstanding amounts and gross issues of securities other than shares issued by euro area residents

(EUR billions)

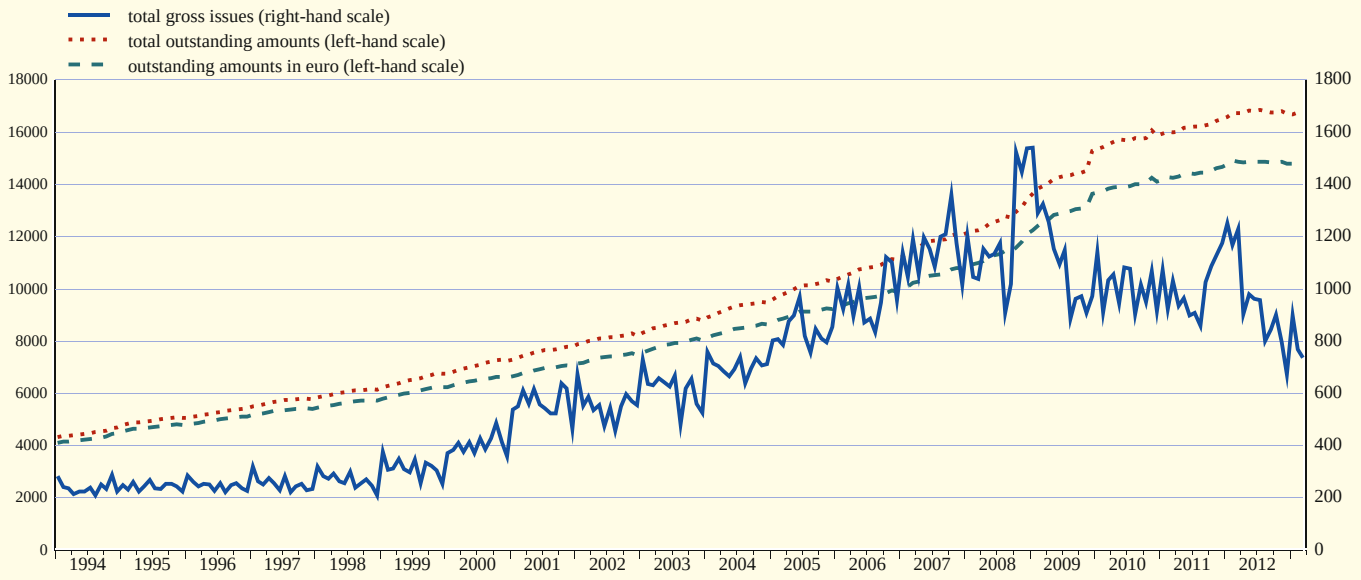

Sources: ECB and BIS (for issues by non-euro area residents).

1) Total euro-denominated securities other than shares issued by euro area residents and non-euro area residents.

2) For details of the calculation of the growth rates, see the Technical Notes. The six-month growth rates have been annualised.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

4.2 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijan sektorin ja instrumenttityypin mukaan

(miljardia euroa, kuukausittaiset taloustoimet ja ajanjakson lopun kannat, nimellisarvoon)

1. Kannat ja bruttomääräiset liikkeeseenlaskut

	Kannat						Bruttomääräiset liikkeeseenlaskut[1]					
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. euro-järjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin raha-laitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. euro-järjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin raha-laitokset		Julkisyhteisöt	
			Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtion-hallinto	Muut julkis-yhteisöt			Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtion-hallinto	Muut julkis-yhteisöt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Yhteensä											
	Lyhytaikaiset											
	Pitkäaikaiset[2]											
	josta: Pitkäaikaiset kiinteäkorkoiset											
	josta: Pitkäaikaiset vaihtuvakorkoiset											

Lähde: EKP.
1) Bruttomääräisiä liikkeeseenlaskuja koskevat kuukausitiedot viittaavat kuukauden aikana tehtyihin taloustoimiin. Vertailun vuoksi neljännesvuosi- ja vuositiedot viittaavat kulloisiinkin kuukausikeskiarvoihin.
2) Ero yhteenlaskettujen pitkäaikaisten velkapapereiden ja kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisten velkapapereiden välillä johtuu nollakorkolainoista ja arvostusmuutoksista.

4.2 Securities other than shares issued by euro area residents, by sector of the issuer and instrument type

(EUR billions ; transactions during the month and end-of-period outstanding amounts; nominal values)

1. Outstanding amounts and gross issues

	Outstanding amounts						Gross issues [1]					
	Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government		Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government	
			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Total											
2011	16,512	5,526	3,270	874	6,217	625	1,001	609	99	62	191	39
2012	16,702	5,434	3,325	990	6,268	684	955	588	81	67	187	32
2012 Q2	16,793	5,591	3,280	939	6,285	698	949	584	80	71	183	30
Q3	16,742	5,560	3,213	971	6,299	699	867	538	63	63	177	26
Q4	16,702	5,434	3,325	990	6,268	684	790	463	73	64	164	25
2013 Q1	16,757	5,293	3,331	1,019	6,425	690	801	439	57	60	212	32
2012 Dec.	16,702	5,434	3,325	990	6,268	684	672	401	92	62	99	19
2013 Jan.	16,677	5,398	3,303	994	6,298	683	897	516	55	65	224	38
Feb.	16,744	5,361	3,324	1,006	6,373	679	768	434	49	48	214	23
Mar.	16,757	5,293	3,331	1,019	6,425	690	738	367	68	68	197	36
	Short-term											
2011	1,599	702	106	79	634	77	748	511	48	53	107	29
2012	1,496	601	140	81	610	64	701	489	37	52	104	21
2012 Q2	1,601	678	120	97	624	83	711	498	33	58	102	20
Q3	1,565	667	106	89	626	77	646	455	25	48	100	17
Q4	1,496	601	140	81	610	64	568	392	26	46	88	16
2013 Q1	1,515	582	150	90	624	68	566	361	23	47	112	23
2012 Dec.	1,496	601	140	81	610	64	479	332	28	44	62	12
2013 Jan.	1,505	599	137	84	624	60	638	420	23	49	124	23
Feb.	1,509	592	146	90	621	60	548	357	26	42	106	18
Mar.	1,515	582	150	90	624	68	512	307	21	51	105	29
	Long-term [2]											
2011	14,913	4,823	3,164	795	5,583	548	253	98	51	9	84	10
2012	15,206	4,833	3,185	909	5,658	621	254	99	45	15	83	12
2012 Q2	15,192	4,913	3,160	843	5,661	615	238	86	48	13	81	10
Q3	15,176	4,893	3,106	882	5,673	622	222	82	38	16	77	8
Q4	15,206	4,833	3,185	909	5,658	621	222	71	47	18	77	9
2013 Q1	15,242	4,711	3,181	929	5,801	621	235	78	34	13	100	9
2012 Dec.	15,206	4,833	3,185	909	5,658	621	193	69	63	18	37	6
2013 Jan.	15,172	4,798	3,166	911	5,674	623	259	97	32	16	100	15
Feb.	15,235	4,769	3,177	916	5,752	620	220	77	23	6	108	5
Mar.	15,242	4,711	3,181	929	5,801	621	225	61	47	18	92	7
	of which: Long-term fixed rate											
2011	10,018	2,764	1,150	700	4,994	408	150	54	12	8	70	7
2012	10,572	2,838	1,327	813	5,149	444	164	54	18	15	71	7
2012 Q2	10,410	2,877	1,245	749	5,101	438	148	42	21	12	68	6
Q3	10,499	2,860	1,278	787	5,132	442	139	37	14	15	68	4
Q4	10,572	2,838	1,327	813	5,149	444	143	36	21	17	64	6
2013 Q1	10,688	2,790	1,360	831	5,257	450	159	41	19	12	80	7
2012 Dec.	10,572	2,838	1,327	813	5,149	444	103	33	14	16	35	4
2013 Jan.	10,587	2,825	1,343	814	5,157	449	193	63	21	15	81	13
Feb.	10,649	2,816	1,355	819	5,209	449	130	33	12	5	76	4
Mar.	10,688	2,790	1,360	831	5,257	450	154	28	25	15	83	2
	of which: Long-term variable rate											
2011	4,393	1,790	1,860	91	513	139	85	37	32	1	11	3
2012	4,202	1,740	1,758	92	437	175	77	38	24	1	8	5
2012 Q2	4,323	1,769	1,803	90	486	175	77	38	24	1	9	4
Q3	4,229	1,768	1,724	91	466	179	72	41	23	1	4	4
Q4	4,202	1,740	1,758	92	437	175	69	30	25	1	10	4
2013 Q1	4,107	1,668	1,722	94	453	170	60	30	13	1	13	3
2012 Dec.	4,202	1,740	1,758	92	437	175	84	31	48	2	1	2
2013 Jan.	4,144	1,720	1,725	93	434	172	46	28	8	1	7	2
Feb.	4,146	1,704	1,723	93	457	169	80	39	10	1	29	1
Mar.	4,107	1,668	1,722	94	453	170	53	22	19	2	4	5

Source: ECB.

1) Monthly data on gross issues refer to transactions during the month. For the purposes of comparison, quarterly and annual data refer to the respective monthly averages.

2) The residual difference between total long-term debt securities and fixed and variable rate long-term debt securities consists of zero coupon bonds and revaluation effects.

4.2 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijan sektorin ja instrumenttityypin mukaan

(miljardia euroa, ellei toisin mainita; ajanjakson taloustoimet, nimellisarvoon)

2. Nettomääräiset liikkeeseenlaskut

	Kausivaihtelusta puhdistamattomat[1)]						Kausivaihtelusta puhdistetut[1)]					
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt	
			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtionhallinto	Muut julkisyhteisöt			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtionhallinto	Muut julkisyhteisöt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Yhteensä											
	Pitkäaikaiset											

K16 Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden nettomääräiset liikkeeseenlaskut: kausivaihtelusta puhdistetut ja puhdistamattomat tiedot

(miljardia euroa, kuukausittaiset taloustoimet, nimellisarvoon)

Nettomääräiset liikkeeseenlaskut
Kausivaihtelusta puhdistetut nettomääräiset liikkeeseenlaskut

Lähde: EKP.
1) Nettomääräisiä liikkeeseenlaskuja koskevat kuukausitiedot viittaavat kuukauden aikana tehtyihin taloustoimiin. Vertailun vuoksi neljännesvuosi- ja vuositiedot viittaavat kulloisiinkin kuukausikeskiarvoihin.

4.2 Securities other than shares issued by euro area residents, by sector of the issuer and instrument type

(EUR billions unless otherwise indicated; transactions during the period; nominal values)

2. Net issues

	Non-seasonally adjusted [1]						Seasonally adjusted [1]					
	Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government		Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government	
			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Total											
2011	51.5	22.6	-3.6	3.7	23.2	5.6	-	-	-	-	-	-
2012	23.5	-5.9	3.2	10.1	13.1	3.1	-	-	-	-	-	-
2012 Q2	13.0	-19.7	-5.9	10.1	27.8	0.7	1.0	-14.3	-8.5	7.7	13.4	2.7
Q3	-10.9	-4.7	-21.8	10.5	4.3	0.7	27.1	0.1	-7.8	11.8	20.7	2.3
Q4	-16.7	-37.3	27.1	7.9	-9.5	-4.9	-14.5	-26.4	6.5	11.7	2.0	-8.3
2013 Q1	12.2	-47.1	-3.2	9.3	51.9	1.5	-15.7	-67.8	6.0	6.7	38.0	1.4
2012 Dec.	-126.6	-73.5	49.2	7.2	-98.6	-11.0	-36.4	-52.3	37.8	19.8	-27.7	-13.8
2013 Jan.	4.7	-20.1	-16.4	8.4	32.2	0.6	-14.0	-34.4	-0.8	4.7	8.1	8.3
Feb.	34.1	-46.1	2.6	9.2	73.5	-5.1	-30.0	-85.7	10.6	5.8	47.1	-7.8
Mar.	-2.1	-75.2	4.1	10.2	50.0	8.9	-3.1	-83.2	8.1	9.5	58.8	3.7
	Long-term											
2011	47.4	11.9	-2.3	2.8	31.0	3.9	-	-	-	-	-	-
2012	33.2	2.6	1.3	9.9	15.1	4.2	-	-	-	-	-	-
2012 Q2	30.1	-7.6	-5.4	5.7	33.6	3.8	6.9	-13.2	-7.2	3.2	21.5	2.7
Q3	0.2	-1.9	-17.2	13.1	3.4	2.7	46.1	4.8	-5.4	14.9	26.3	5.5
Q4	10.1	-15.0	19.6	10.4	-4.1	-0.7	2.3	-1.5	-0.4	11.8	-6.7	-1.0
2013 Q1	7.6	-40.2	-5.2	6.3	46.7	0.0	-7.9	-55.0	4.9	5.6	38.2	-1.6
2012 Dec.	-68.1	-36.4	28.8	10.0	-67.9	-2.7	-20.7	-16.3	19.1	15.0	-36.3	-2.2
2013 Jan.	-7.2	-20.7	-13.7	5.9	17.5	3.8	7.5	-22.9	3.5	7.2	13.2	6.6
Feb.	35.2	-36.5	-2.3	3.3	75.0	-4.3	-24.3	-70.1	2.8	0.7	49.4	-7.2
Mar.	-5.2	-63.3	0.3	9.8	47.6	0.4	-7.0	-72.1	8.4	8.8	52.1	-4.3

C16 Net issues of securities other than shares: seasonally adjusted and non-seasonally adjusted

(EUR billions; transactions during the month; nominal values)

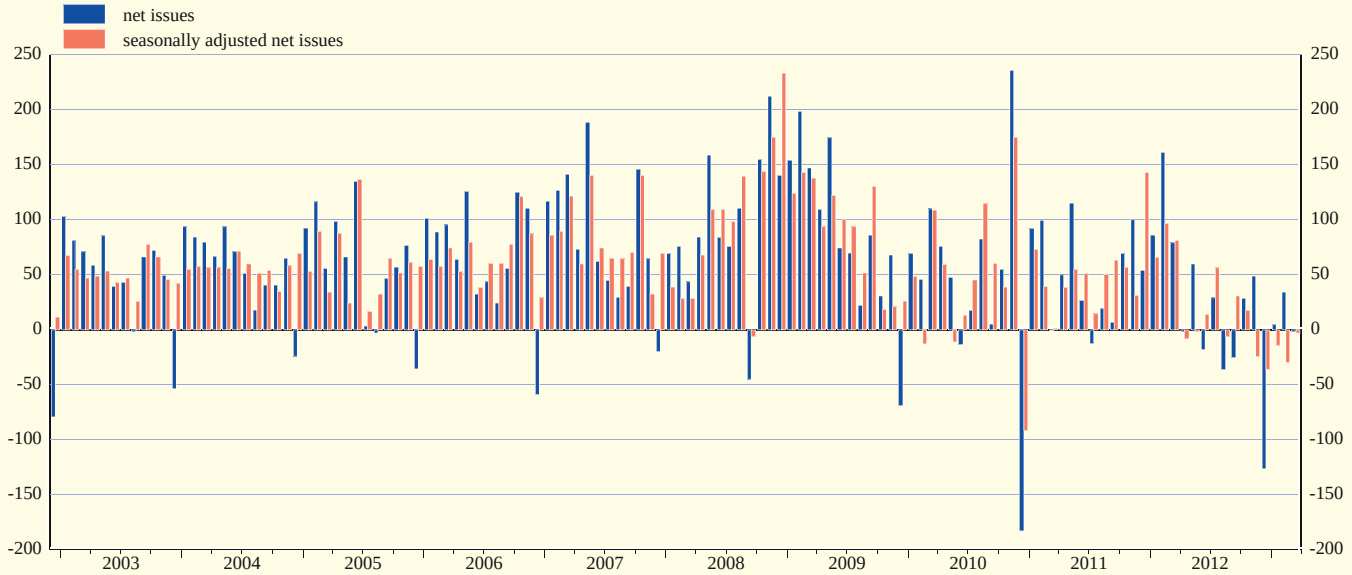

Source: ECB.

1) Monthly data on net issues refer to transactions during the month. For the purposes of comparison, quarterly and annual data refer to the respective monthly averages.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

4.3 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kasvuvauhti[1)]

(prosenttimuutos)

	Vuotuinen kasvuvauhti (kausivaihtelusta puhdistamaton)						Kausivaihtelusta puhdistettu 6 kk:n kasvuvauhti					
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt	
			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtionhallinto	Muut julkisyhteisöt			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtionhallinto	Muut julkisyhteisöt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Yhteensä											
	Pitkäaikaiset											

K17 Pitkäaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä

(vuotuinen prosenttimuutos)

- Julkisyhteisöt
- Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)
- Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset

Lähde: EKP.

1) Lisätietoja kasvuvauhtien laskemistavasta Teknisiä huomautuksia -osassa. Kuuden kuukauden kasvuvauhti vuositasolle korotettuna.

4.3 Growth rates of securities other than shares issued by euro area residents [1)]

(percentage changes)

	Annual growth rates (non-seasonally adjusted)						6-month seasonally adjusted growth rates					
	Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government		Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government	
			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Total											
2012 Mar.	4.7	4.8	1.7	8.0	4.5	17.9	5.9	6.4	3.7	11.7	4.6	17.8
Apr.	4.4	4.1	2.6	9.5	3.7	15.7	5.1	4.7	4.5	11.7	3.5	18.5
May	4.0	2.9	3.2	9.2	3.8	12.6	4.6	2.3	6.3	11.4	4.0	14.1
June	3.7	3.4	1.4	10.5	3.5	11.7	3.0	0.2	2.7	12.0	2.8	19.2
July	4.0	4.1	1.1	10.4	3.4	14.7	2.9	1.7	1.4	11.3	2.3	15.4
Aug.	3.6	3.6	0.6	10.8	3.3	12.4	1.6	0.5	-1.6	12.3	2.1	9.0
Sep.	3.4	2.4	0.4	12.4	3.9	10.9	1.0	-1.5	-2.9	13.2	3.3	4.4
Oct.	3.1	2.0	0.0	12.5	3.8	10.8	1.3	-0.6	-4.4	13.3	4.2	3.6
Nov.	2.8	1.1	0.2	12.3	3.9	8.0	1.1	0.0	-5.7	13.3	3.8	2.2
Dec.	1.7	-1.3	1.2	13.9	2.5	6.1	0.5	-2.8	-0.2	15.6	2.2	-5.1
2013 Jan.	1.2	-2.0	0.9	13.3	2.2	4.6	-0.4	-5.4	0.4	15.5	2.0	-4.8
Feb.	0.4	-4.1	0.6	13.1	2.6	0.3	-0.7	-8.3	2.9	13.8	3.1	-7.4
Mar.	0.0	-5.8	-0.3	12.5	3.6	-0.8	-1.1	-9.9	2.3	11.7	3.8	-5.8
	Long-term											
2012 Mar.	4.6	3.5	1.5	7.5	6.3	12.7	5.9	4.3	3.4	13.5	6.9	15.2
Apr.	4.1	2.6	2.4	7.2	5.4	11.7	4.9	3.0	3.6	10.9	5.5	14.4
May	4.1	1.8	3.1	7.1	5.5	10.6	4.8	1.5	5.5	9.3	5.9	11.9
June	3.8	1.9	1.5	8.7	5.4	10.7	3.5	0.9	2.2	10.2	4.4	14.2
July	3.9	2.2	1.2	9.7	5.3	12.1	3.0	1.3	0.9	10.3	3.6	13.8
Aug.	3.8	2.2	0.6	10.6	5.3	11.4	2.1	0.3	-1.4	11.6	3.6	8.6
Sep.	4.0	1.6	0.6	13.4	6.0	11.8	2.1	-1.0	-2.4	13.5	5.2	8.5
Oct.	3.8	1.7	0.0	13.8	5.7	10.7	2.7	0.4	-3.5	16.8	5.9	7.0
Nov.	3.6	1.6	0.1	13.9	5.2	9.5	2.4	1.7	-5.2	18.7	4.6	7.2
Dec.	2.7	0.7	0.5	15.0	3.3	9.2	1.9	0.4	-1.1	20.0	2.1	4.5
2013 Jan.	2.2	0.0	0.3	14.6	2.8	8.6	1.5	-1.2	-0.2	19.2	2.0	3.8
Feb.	1.5	-2.0	0.1	13.8	3.3	4.5	0.9	-4.3	1.7	16.1	2.9	0.5
Mar.	1.0	-4.0	-0.8	12.9	4.3	2.9	-0.2	-6.8	0.9	12.2	3.3	-2.5

C17 Annual growth rates of long-term debt securities, by sector of the issuer, in all currencies combined

(annual percentage changes)

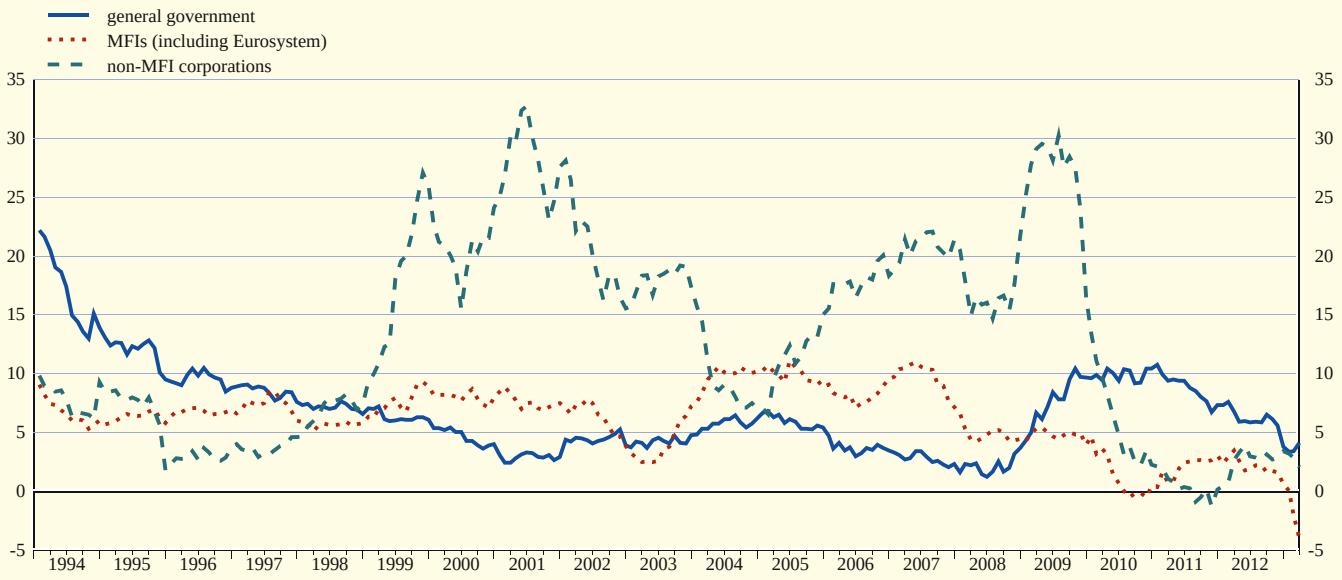

Source: ECB.

1) For details of the calculation of the growth rates, see the Technical Notes. The six-month growth rates have been annualised.

4.3 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kasvuvauhti[1)] (jatkoa)
(prosenttimuutos)

	Pitkäaikaiset kiinteäkorkoiset						Pitkäaikaiset vaihtuvakorkoiset					
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt	
			Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtion-hallinto	Muut julkis-yhteisöt			Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtion-hallinto	Muut julkis-yhteisöt
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
	Kaikki valuutat yhteensä											
	Euromääräiset											

K18 Lyhytaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä
(vuotuinen prosenttimuutos)

- Julkisyhteisöt
- Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)
- Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset

Lähde: EKP.
1) Vuotuinen prosenttimuutos viittaa kuukausitietojen osalta kuukauden lopun tietoihin ja neljännesvuosi- ja vuositietojen osalta ajanjakson keskiarvon vuotuisen muutokseen. Lisätietoja Teknisiä huomautuksia -osassa.

4.3 Growth rates of securities other than shares issued by euro area residents [1] (cont'd)

(percentage changes)

	Long-term fixed rate						Long-term variable rate					
	Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government		Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government	
			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
	In all currencies combined											
2011	6.4	4.8	3.6	6.3	7.8	7.7	-0.8	-1.3	-5.8	-2.0	22.3	16.1
2012	5.4	4.4	2.2	10.3	5.8	7.3	-0.7	-0.1	-4.8	-0.8	6.6	23.3
2012 Q2	5.2	4.9	1.8	8.1	5.6	6.7	0.5	-0.2	-2.4	-1.5	8.1	25.9
Q3	5.0	4.0	1.2	11.1	5.5	6.9	0.0	-0.1	-3.5	0.3	6.6	25.5
Q4	5.7	3.5	3.8	15.1	5.9	6.8	-3.2	-0.6	-7.9	-1.1	-2.4	20.2
2013 Q1	4.4	0.9	5.6	15.5	4.3	6.0	-6.2	-3.8	-9.4	-1.3	-7.6	7.8
2012 Oct.	5.7	3.6	3.3	14.9	6.0	6.5	-2.5	-0.2	-8.0	-1.1	2.8	22.9
Nov.	6.0	3.6	4.8	15.1	6.2	6.8	-4.0	-0.2	-8.8	-1.7	-6.4	17.6
Dec.	5.2	3.3	5.2	16.4	4.6	6.6	-5.2	-2.6	-8.6	-1.8	-8.6	16.7
2013 Jan.	4.8	2.3	5.8	16.0	4.2	7.5	-6.0	-2.8	-9.4	-1.4	-10.4	11.6
Feb.	3.9	0.0	5.2	15.1	4.0	5.1	-6.5	-4.5	-9.7	-1.2	-5.7	3.9
Mar.	3.6	-2.6	6.1	14.2	5.0	4.1	-7.0	-6.0	-9.5	-0.9	-5.0	0.7
	In euro											
2011	6.5	4.0	3.6	6.7	8.1	7.3	-0.4	0.2	-6.6	-2.9	22.2	15.3
2012	5.7	5.0	2.0	10.8	5.9	7.2	-0.4	2.3	-6.5	-1.5	6.3	22.9
2012 Q2	5.5	5.4	1.5	8.5	5.7	6.5	0.7	2.2	-4.2	-2.7	7.9	25.3
Q3	5.3	4.9	0.7	11.4	5.5	6.4	0.2	2.6	-5.8	0.3	6.3	25.5
Q4	5.8	3.9	3.3	16.4	5.9	6.3	-3.3	1.6	-9.9	-1.3	-2.9	20.5
2013 Q1	4.3	0.6	4.4	17.6	4.3	5.3	-6.2	-2.5	-10.7	-1.0	-8.4	7.8
2012 Oct.	5.9	4.1	3.0	15.9	6.0	6.0	-2.5	2.1	-10.3	-1.7	2.5	23.5
Nov.	6.1	3.8	3.9	16.8	6.3	6.3	-4.2	1.9	-10.9	-1.7	-7.2	17.6
Dec.	5.2	3.4	4.3	18.0	4.6	5.9	-5.1	-0.6	-10.1	-1.8	-9.2	16.9
2013 Jan.	4.7	2.3	4.6	18.3	4.2	6.4	-6.2	-1.4	-10.9	-1.3	-11.2	11.4
Feb.	3.7	-0.5	4.1	17.4	4.0	4.7	-6.7	-3.4	-11.2	-1.2	-6.4	4.2
Mar.	3.5	-3.3	4.9	16.6	4.9	3.6	-6.7	-4.8	-9.8	0.4	-5.7	0.4

C18 Annual growth rates of short-term debt securities, by sector of the issuer, in all currencies combined

(annual percentage changes)

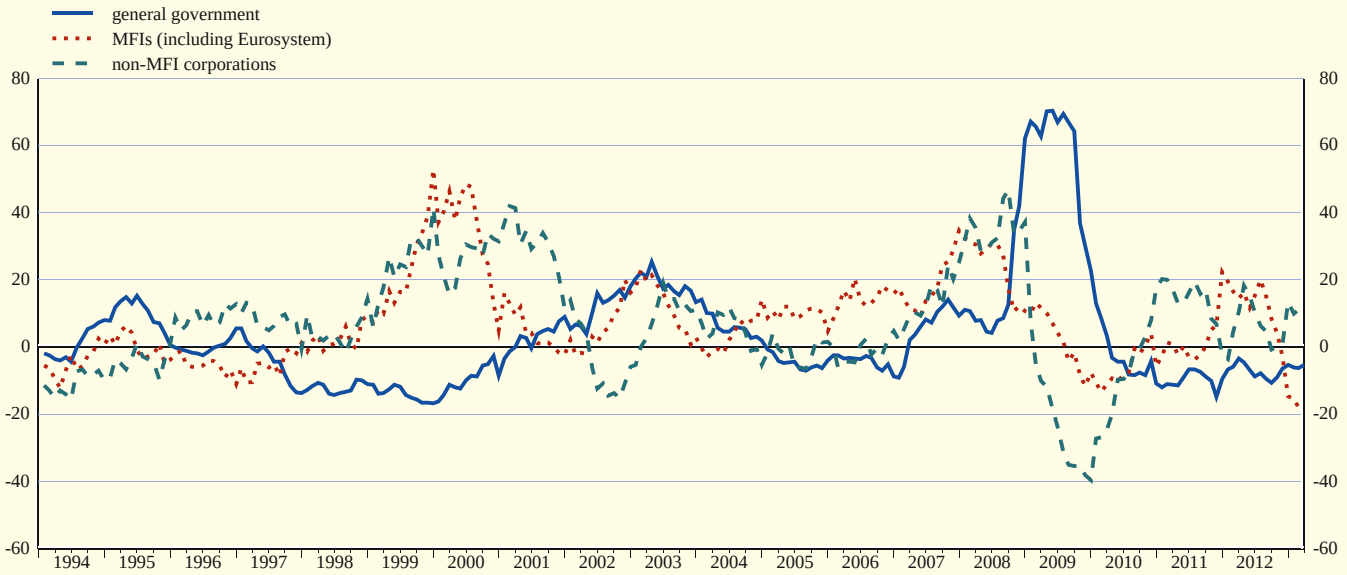

Source: ECB.

1) Annual percentage changes for monthly data refer to the end of the month, whereas those for quarterly and yearly data refer to the annual change in the period average. See the Technical Notes for details.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

4.4 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet[1)]

(miljardia euroa, ellei toisin mainita; markkina-arvoon)

1. Kannat ja vuotuinen kasvuvauhti

(kannat ajanjakson lopussa)

	Yhteensä			Rahalaitokset		Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Yritykset	
	Yhteensä	Indeksi: joulukuu 2008 = 100	Vuotuinen kasvuvauhti, %	Yhteensä	Vuotuinen kasvuvauhti, %	Yhteensä	Vuotuinen kasvuvauhti, %	Yhteensä	Vuotuinen kasvuvauhti, %
	1	2	3	4	5	6	7	8	9

K19 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden vuotuinen kasvuvauhti

(vuotuinen prosenttimuutos)

- Rahalaitokset
- Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset
- Yritykset

Lähde: EKP.

1) Lisätietoja indeksin ja kasvuvauhtien laskemistavasta Teknisiä huomautuksia -osassa.

4.4 Quoted shares issued by euro area residents [1)]

(EUR billions, unless otherwise indicated; market values)

1. Outstanding amounts and annual growth rates

(outstanding amounts as at end of period)

	Total			MFIs		Financial corporations other than MFIs		Non-financial corporations	
	Total	Index: Dec. 2008 = 100	Annual growth rates (%)	Total	Annual growth rates (%)	Total	Annual growth rates (%)	Total	Annual growth rates (%)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2011 Mar.	4,751.4	104.8	1.4	491.3	6.2	363.3	4.1	3,896.8	0.5
Apr.	4,874.7	105.0	1.5	497.3	6.8	371.5	4.1	4,005.9	0.6
May	4,758.4	105.0	1.5	475.8	7.4	356.2	4.1	3,926.5	0.4
June	4,703.3	105.5	1.7	491.5	10.2	350.5	4.6	3,861.3	0.4
July	4,485.9	105.7	1.9	458.6	12.1	325.5	4.9	3,701.7	0.4
Aug.	3,958.3	105.9	2.1	382.9	13.4	281.6	4.9	3,293.9	0.4
Sep.	3,724.7	105.9	2.0	350.5	13.1	264.1	5.8	3,110.1	0.3
Oct.	4,017.0	105.9	1.7	360.5	9.9	287.6	5.8	3,369.0	0.3
Nov.	3,866.3	106.0	1.5	329.8	8.9	271.2	4.6	3,265.3	0.3
Dec.	3,878.3	106.1	1.6	339.3	9.3	270.4	4.9	3,268.6	0.4
2012 Jan.	4,091.3	106.3	1.7	375.5	11.4	297.7	4.0	3,418.2	0.4
Feb.	4,257.4	106.3	1.5	394.7	10.7	310.9	3.1	3,551.9	0.3
Mar.	4,241.3	106.4	1.5	373.1	11.3	310.7	2.8	3,557.5	0.3
Apr.	4,068.4	106.5	1.4	327.3	10.7	291.6	3.1	3,449.5	0.2
May	3,762.9	106.5	1.5	280.9	10.0	259.8	3.4	3,222.1	0.4
June	3,925.6	106.6	1.1	317.6	7.7	279.9	2.8	3,328.0	0.3
July	4,051.7	106.8	1.0	309.9	5.8	287.1	2.8	3,454.7	0.3
Aug.	4,176.4	106.8	0.9	349.7	4.6	304.3	3.3	3,522.5	0.3
Sep.	4,242.3	106.9	0.9	365.0	4.9	319.2	2.8	3,558.1	0.4
Oct.	4,309.6	107.0	1.0	383.6	5.0	329.5	2.9	3,596.5	0.4
Nov.	4,397.5	106.9	0.9	395.7	5.5	337.8	2.4	3,664.0	0.3
Dec.	4,497.8	107.2	1.0	402.4	4.9	352.9	2.4	3,742.5	0.5
2013 Jan.	4,644.2	107.3	0.9	441.6	2.7	365.6	2.5	3,837.1	0.6
Feb.	4,629.2	107.1	0.8	416.1	2.7	359.1	2.7	3,854.0	0.4
Mar.	4,632.6	106.9	0.5	381.0	2.2	363.4	2.6	3,888.3	0.1

C19 Annual growth rates for quoted shares issued by euro area residents

(annual percentage changes)

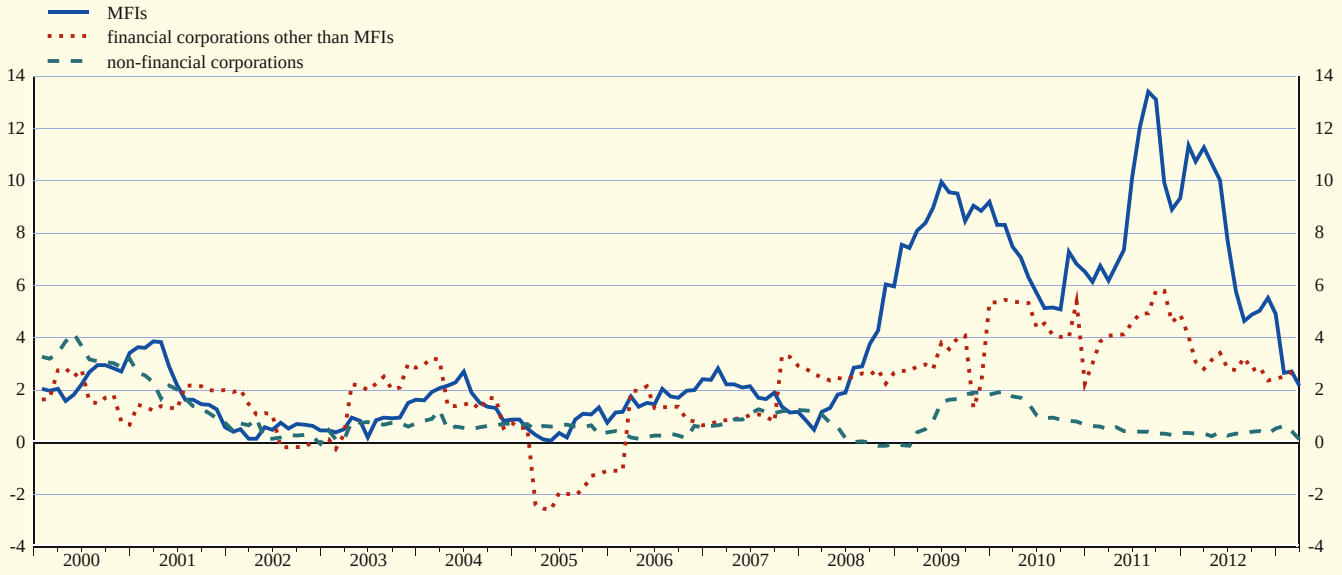

Source: ECB.

1) For details of the calculation of the index and the growth rates, see the Technical Notes.

4.4 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet
(miljardia euroa, markkina-arvoon)

2. Taloustoimet kuukauden aikana

	Yhteensä			Rahalaitokset			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset			Yritykset		
	Liikkeeseen-laskut, brutto	Kuoletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeeseen-laskut, brutto	Kuoletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeeseen-laskut, brutto	Kuoletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeeseen-laskut, brutto	Kuoletukset	Liikkeeseen-laskut, netto
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

K20 Noteerattujen osakkeiden bruttomääräiset liikkeeseenlaskut liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan
(miljardia euroa, liikkeeseenlaskut kuukauden aikana, markkina-arvoon)

- Rahalaitokset
- Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset
- Yritykset

Lähde: EKP.

4.4 Quoted shares issued by euro area residents
(EUR billions; market values)

2. Transactions during the month

	Total			MFIs			Financial corporations other than MFIs			Non-financial corporations		
	Gross issues	Redemptions	Net issues	Gross issues	Redemptions	Net issues	Gross issues	Redemptions	Net issues	Gross issues	Redemptions	Net issues
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2011 Mar.	4.4	1.0	3.5	0.1	0.0	0.1	1.0	0.2	0.8	3.3	0.7	2.6
Apr.	9.3	0.6	8.8	2.7	0.0	2.7	0.1	0.0	0.1	6.5	0.6	5.9
May	8.6	8.8	-0.2	6.8	2.1	4.6	0.2	0.0	0.2	1.6	6.6	-5.0
June	23.7	1.3	22.5	14.7	0.0	14.7	2.3	0.3	2.0	6.7	1.0	5.7
July	12.5	0.7	11.8	9.3	0.0	9.3	1.6	0.0	1.6	1.6	0.7	0.9
Aug.	7.1	1.0	6.1	5.5	0.0	5.5	0.3	0.2	0.1	1.3	0.8	0.5
Sep.	2.9	2.9	0.0	0.0	0.9	-0.9	2.3	0.0	2.3	0.5	2.0	-1.4
Oct.	2.4	0.4	2.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.1	2.3	0.4	1.9
Nov.	2.6	1.5	1.1	0.7	0.0	0.7	1.4	0.0	1.4	0.6	1.5	-1.0
Dec.	5.5	1.0	4.5	1.5	0.0	1.5	1.2	0.0	1.2	2.8	1.0	1.8
2012 Jan.	8.4	0.4	7.9	7.5	0.0	7.5	0.0	0.1	-0.1	0.9	0.3	0.6
Feb.	1.1	1.4	-0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	-0.2	1.0	1.2	-0.1
Mar.	4.9	0.7	4.3	2.0	0.0	2.0	0.0	0.1	-0.1	2.9	0.6	2.3
Apr.	3.1	0.3	2.8	0.0	0.0	0.0	1.1	0.0	1.1	2.0	0.3	1.7
May	4.7	1.8	2.9	1.1	0.0	1.1	1.0	0.1	1.0	2.5	1.7	0.8
June	4.8	1.2	3.6	2.6	0.0	2.6	0.0	0.1	-0.1	2.2	1.1	1.1
July	4.7	0.3	4.4	0.2	0.0	0.2	1.1	0.0	1.1	3.5	0.3	3.2
Aug.	3.7	1.8	1.8	0.4	0.0	0.4	1.6	0.1	1.5	1.6	1.7	-0.1
Sep.	2.9	0.5	2.3	0.1	0.0	0.1	1.2	0.1	1.0	1.7	0.4	1.3
Oct.	6.3	1.8	4.5	0.5	0.0	0.5	0.5	0.1	0.4	5.3	1.7	3.6
Nov.	3.9	5.9	-2.0	2.5	0.0	2.5	0.1	0.1	0.0	1.3	5.8	-4.5
Dec.	21.6	11.4	10.2	0.0	0.5	-0.5	1.8	0.0	1.8	19.7	10.8	8.9
2013 Jan.	4.6	0.3	4.3	0.0	0.0	0.0	0.2	0.1	0.1	4.3	0.2	4.1
Feb.	4.2	11.4	-7.2	0.3	0.0	0.3	0.3	0.0	0.3	3.6	11.4	-7.8
Mar.	0.7	10.6	-9.9	0.0	0.1	-0.1	0.0	0.3	-0.3	0.6	10.1	-9.4

C20 Gross issues of quoted shares by sector of the issuer
(EUR billions; transactions during the month; market values)

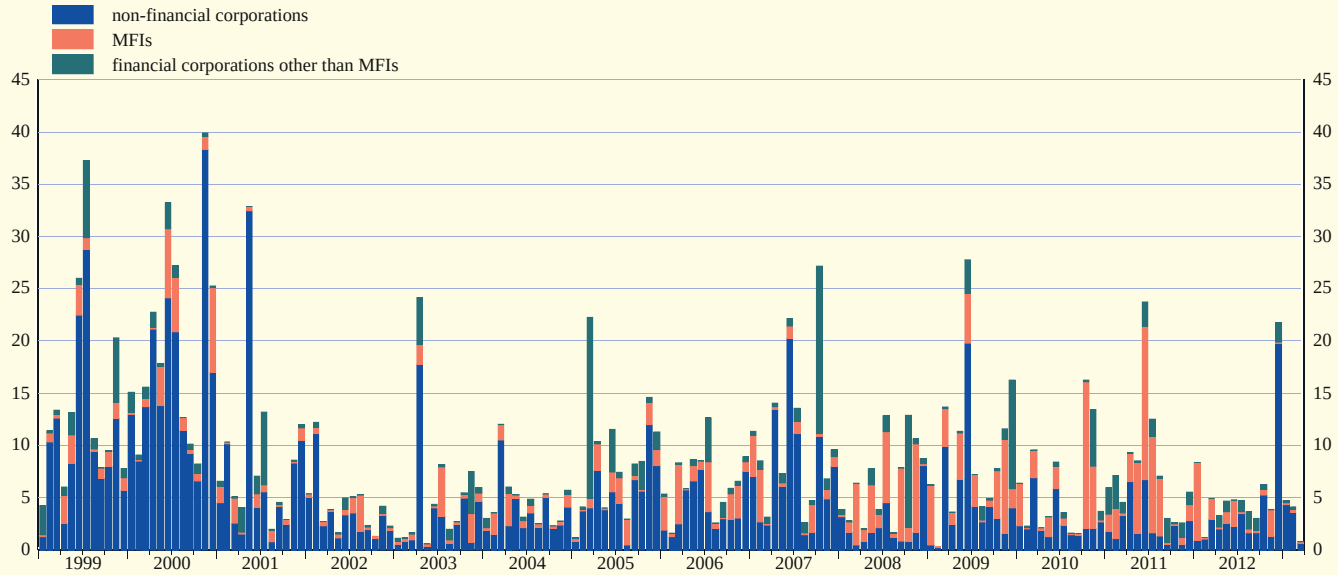

Source: ECB.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

4.5 Rahalaitosten euromääräisten talletusten ja lainojen korot euroalueella[1)]

(vuotuisina prosentteina, ajanjakson lopun kannat, uusi liiketoiminta ajanjakson keskiarvona, ellei toisin mainita)

1. Talletuskorot (uusi liiketoiminta)

	Talletukset kotitalouksilta						Talletukset yrityksiltä				Repot
	Yön yli	Määräaikaiset			Irtisanomisehtoiset[2)]		Yön yli	Määräaikaiset			
		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

2. Kotitalouslainojen korot (uusi liiketoiminta)

	Valmiusluottolimiitit ja sekkiluotot	Pidennetyt luottokorttiluotot[3)]	Kulutusluotot				Asuntolainat					Lainat yksityisille elikeinonharjoittajille ja yhtiökumppanuuksille		
			Koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan			Todellinen vuosikorko[4)]	Koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan				Todellinen vuosikorko[4)]	Koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan		
			Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta		Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta ja enintään 10 vuotta	Yli 10 vuotta		Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

3. Yrityslainojen korot (uusi liiketoiminta)

	Valmiusluottolimiitit ja sekkiluotot	Muut enintään 250 000 euron lainat koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan						Muut yli 1 milj. euron lainat koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan					
		Vaihtuva korko ja enintään 3 kk	Yli 3 kk ja enintään 1 vuosi	Yli 1 ja enintään 3 vuotta	Yli 3 ja enintään 5 vuotta	Yli 5 ja enintään 10 vuotta	Yli 10 vuotta	Vaihtuva korko ja enintään 3 kk	Yli 3 kk ja enintään 1 vuosi	Yli 1 ja enintään 3 vuotta	Yli 3 ja enintään 5 vuotta	Yli 5 ja enintään 10 vuotta	Yli 10 vuotta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Lähde: EKP.

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
2) Näissä instrumenteissa kotitalouksien ja yritysten tiedot on yhdistetty ja kohdistettu kotitaloussektoriin, koska yritysten irtisanomisehtoisten talletusten kannat ovat kotitaloussektoriin verrattuna pieniä kaikissa euroalueen jäsenvaltioissa yhteensä.
3) Ei sisällä luottokorttien maksuaikaluottoja eli lainoja, jotka on myönnetty 0 prosentin korolla laskutuskauden aikana.
4) Todellinen vuosikorko vastaa kaikkia lainasta aiheutuvia kustannuksia. Nämä kustannukset käsittävät korot ja muut (lainoihin liittyvät) kulut, kuten selvityskulut, hallintokulut, asiakirjojen valmistelukulut ja vakuuskulut.

4.5 MFI interest rates on euro-denominated deposits from and loans to euro area residents [1)]

(percentages per annum; outstanding amounts as at end of period, new business as period average, unless otherwise indicated)

1. Interest rates on deposits (new business)

	Deposits from households						Deposits from non-financial corporations				Repos
	Overnight	With an agreed maturity of:			Redeemable at notice of: [2)]		Overnight	With an agreed maturity of:			
		Up to 1 year	Over 1 and up to 2 years	Over 2 years	Up to 3 months	Over 3 months		Up to 1 year	Over 1 and up to 2 years	Over 2 years	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2012 May	0.48	2.65	2.70	2.68	1.74	1.92	0.54	1.07	2.31	2.75	0.93
June	0.47	2.72	2.73	2.64	1.73	1.88	0.52	1.11	2.32	2.69	0.98
July	0.45	2.80	2.89	2.62	1.70	1.85	0.47	1.14	2.01	2.53	1.26
Aug.	0.44	2.66	2.76	2.51	1.68	1.81	0.46	1.10	2.12	2.42	1.01
Sep.	0.42	2.80	2.83	2.43	1.65	1.77	0.46	1.13	2.37	2.53	1.41
Oct.	0.41	2.74	2.56	2.50	1.62	1.71	0.45	1.05	2.18	2.21	1.50
Nov.	0.40	2.73	2.46	2.35	1.61	1.65	0.43	1.04	2.03	2.21	1.12
Dec.	0.39	2.73	2.59	2.25	1.59	1.59	0.42	1.09	1.92	2.16	1.53
2013 Jan.	0.38	2.61	2.37	2.42	1.53	1.53	0.40	1.12	2.00	2.16	1.17
Feb.	0.36	2.44	2.23	2.29	1.39	1.48	0.40	1.05	1.99	2.08	0.63
Mar.	0.36	2.29	2.18	2.28	1.37	1.43	0.40	0.93	1.85	1.99	1.00
Apr.	0.34	2.33	2.11	2.25	1.36	1.36	0.38	0.97	1.70	1.90	0.68

2. Interest rates on loans to households (new business)

	Revolving loans and overdrafts	Extended credit card debt [3)]	Consumer credit				Lending for house purchase					Lending to sole proprietors and unincorporated partnerships		
			By initial rate fixation			APRC [4)]	By initial rate fixation				APRC [4)]	By initial rate fixation		
			Floating rate and up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years		Floating rate and up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 and up to 10 years	Over 10 years		Floating rate and up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2012 May	8.26	17.10	5.65	6.39	7.95	7.48	3.14	3.54	3.53	3.84	3.72	3.80	4.74	3.83
June	8.25	17.06	5.61	6.28	7.73	7.27	3.10	3.48	3.46	3.69	3.65	3.61	4.73	3.71
July	8.15	17.01	5.76	6.26	7.82	7.37	3.09	3.40	3.31	3.62	3.58	3.64	4.45	3.49
Aug.	8.12	16.96	5.79	6.28	7.67	7.37	2.94	3.33	3.21	3.52	3.48	3.43	4.45	3.32
Sep.	8.14	16.96	5.78	6.18	7.62	7.25	2.92	3.27	3.21	3.49	3.45	3.23	4.48	3.31
Oct.	8.04	16.97	5.62	6.13	7.67	7.15	2.88	3.24	3.15	3.49	3.42	3.24	4.25	3.33
Nov.	7.96	16.95	5.62	6.09	7.67	7.13	2.87	3.18	3.14	3.40	3.35	3.33	4.23	3.23
Dec.	7.94	16.93	5.33	6.04	7.55	6.93	2.86	3.24	3.25	3.45	3.41	3.15	4.13	3.01
2013 Jan.	7.97	17.06	5.73	6.11	7.87	7.24	2.86	3.17	3.03	3.35	3.33	3.19	4.06	3.08
Feb.	7.97	17.04	5.85	6.03	7.81	7.23	2.86	3.17	3.05	3.35	3.34	3.16	4.07	3.21
Mar.	7.95	17.06	5.83	5.98	7.73	7.14	2.86	3.19	3.13	3.34	3.38	3.16	4.16	3.17
Apr.	7.93	17.08	5.66	5.94	7.72	7.05	2.87	3.13	3.06	3.34	3.38	3.26	3.97	3.11

3. Interest rates on loans to non-financial corporations (new business)

	Revolving loans and overdrafts	Other loans of up to EUR 0.25 million by initial rate fixation						Other loans of over EUR 1 million by initial rate fixation					
		Floating rate and up to 3 months	Over 3 months and up to 1 year	Over 1 and up to 3 years	Over 3 and up to 5 years	Over 5 and up to 10 years	Over 10 years	Floating rate and up to 3 months	Over 3 months and up to 1 year	Over 1 and up to 3 years	Over 3 and up to 5 years	Over 5 and up to 10 years	Over 10 years
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2012 May	4.42	4.82	5.11	4.60	4.84	4.49	4.20	2.37	3.75	3.41	3.48	3.60	3.51
June	4.39	4.81	5.03	4.58	4.76	4.41	4.16	2.44	3.20	3.44	3.03	3.34	3.22
July	4.29	4.86	5.17	4.58	4.56	4.13	4.12	2.23	3.31	3.62	3.13	3.19	3.50
Aug.	4.20	4.84	4.95	4.31	4.50	3.92	3.88	2.05	2.96	3.08	3.21	3.16	3.01
Sep.	4.18	4.69	4.75	4.26	4.45	3.88	3.93	2.15	2.57	2.92	2.73	2.95	3.06
Oct.	4.21	4.74	4.89	4.29	4.31	3.79	3.94	2.12	2.91	3.30	3.01	2.93	3.20
Nov.	4.17	4.65	4.82	4.16	4.31	3.79	3.78	2.11	2.68	3.76	3.26	2.90	2.91
Dec.	4.18	4.62	4.54	4.24	4.24	3.68	3.51	2.17	2.79	2.84	3.32	2.79	3.01
2013 Jan.	4.21	4.68	4.70	4.03	4.16	3.62	3.68	2.09	2.88	3.32	4.29	2.92	3.02
Feb.	4.20	4.70	4.68	4.05	4.25	3.70	3.65	2.02	2.85	3.13	4.42	2.93	3.14
Mar.	4.16	4.56	4.71	4.11	4.25	3.75	3.61	2.00	2.91	3.07	4.06	2.85	2.85
Apr.	4.15	4.78	4.73	4.16	4.07	3.62	3.58	2.14	2.77	3.21	4.16	3.01	2.95

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

2) For this instrument category, households and non-financial corporations are merged and allocated to the household sector, since the outstanding amounts of non-financial corporations are negligible compared with those of the household sector when all participating Member States are combined.

3) This instrument category excludes convenience credit card debt, i.e. credit granted at an interest rate of 0% during the billing cycle.

4) The annual percentage rate of charge (APRC) covers the total cost of a loan. The total cost comprises both an interest rate component and a component incorporating other (related) charges, such as the cost of inquiries, administration, preparation of documents and guarantees.

4.5 Rahalaitosten euromääräisten talletusten ja lainojen korot euroalueella[1),*]

(vuotuisina prosentteina, ajanjakson lopun kannat, uusi liiketoiminta ajanjakson keskiarvona, ellei toisin mainita)

4. Talletuskorot (kannat)

	Talletukset kotitalouksilta					Talletukset yrityksiltä			Repot
	Yön yli[2)]	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset[2),3)]		Yön yli[2)]	Määräaikaiset		
		Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk		Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9

5. Lainakorot (kannat)

	Kotitalouslainat						Yrityslainat		
	Asuntolainat maturiteetin mukaan			Kulutusluotot ja muut lainat maturiteetin mukaan			Maturiteetin mukaan		
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9

K21 Uudet määräaikaistalletukset
(vuotuisina prosentteina ilman kuluja, ajanjakson keskiarvo)

- Kotitaloudet, enintään 1 vuosi
- Yritykset, enintään 1 vuosi
- Kotitaloudet, yli 2 vuotta
- Yritykset, yli 2 vuotta

K22 Uudet vaihtuvakorkoiset ja koroltaan alun perin enintään 1 vuodeksi kiinnitetyt lainat (vuotuisina prosentteina ilman kuluja, ajanjakson keskiarvo)

- Kotitalouksien kulutusluotot
- Kotitalouksien asuntolainat
- Yrityslainat, enintään 1 milj. euroa
- Yrityslainat, yli 1 milj. euroa

Lähde: EKP.
* Tietojen lähde ja alaviitteet: katso s. T42.

4.5 MFI interest rates on euro-denominated deposits from and loans to euro area residents [1), *]

(percentages per annum; outstanding amounts as at end of period, new business as period average, unless otherwise indicated)

4. Interest rates on deposits (outstanding amounts)

	Deposits from households					Deposits from non-financial corporations			Repos
	Overnight [2)]	With an agreed maturity of:		Redeemable at notice of: [2),3)]		Overnight [2)]	With an agreed maturity of:		
		Up to 2 years	Over 2 years	Up to 3 months	Over 3 months		Up to 2 years	Over 2 years	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2012 May	0.48	2.76	2.80	1.74	1.92	0.54	1.96	3.06	2.39
June	0.47	2.73	2.82	1.73	1.88	0.52	1.93	3.08	2.48
July	0.45	2.72	2.78	1.70	1.85	0.47	1.89	3.04	2.47
Aug.	0.44	2.70	2.78	1.68	1.81	0.46	1.84	3.01	2.45
Sep.	0.42	2.69	2.79	1.65	1.77	0.46	1.82	3.02	2.61
Oct.	0.41	2.67	2.74	1.62	1.71	0.45	1.78	2.95	2.55
Nov.	0.40	2.66	2.75	1.61	1.65	0.43	1.79	2.96	2.54
Dec.	0.39	2.64	2.73	1.59	1.59	0.42	1.80	2.91	2.65
2013 Jan.	0.38	2.59	2.69	1.53	1.53	0.40	1.76	2.86	2.33
Feb.	0.36	2.58	2.75	1.39	1.48	0.40	1.72	2.93	2.00
Mar.	0.36	2.53	2.70	1.37	1.43	0.40	1.65	2.89	2.18
Apr.	0.34	2.47	2.70	1.36	1.36	0.38	1.60	2.83	1.99

5. Interest rates on loans (outstanding amounts)

	Loans to households						Loans to non-financial corporations		
	Lending for house purchase with a maturity of:			Consumer credit and other loans with a maturity of:			With a maturity of:		
	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2012 May	3.88	3.62	3.77	7.95	6.29	5.16	3.99	3.58	3.50
June	3.87	3.60	3.76	7.83	6.30	5.14	3.96	3.53	3.46
July	3.78	3.55	3.72	7.78	6.26	5.08	3.89	3.47	3.40
Aug.	3.74	3.52	3.67	7.77	6.23	5.05	3.81	3.41	3.36
Sep.	3.72	3.51	3.66	7.80	6.30	5.03	3.78	3.40	3.34
Oct.	3.65	3.45	3.61	7.75	6.25	4.97	3.76	3.29	3.26
Nov.	3.53	3.42	3.60	7.59	6.23	4.95	3.72	3.30	3.25
Dec.	3.49	3.39	3.56	7.75	6.18	4.92	3.71	3.28	3.22
2013 Jan.	3.46	3.35	3.55	7.75	6.21	4.90	3.75	3.29	3.21
Feb.	3.45	3.35	3.51	7.77	6.24	4.91	3.72	3.26	3.19
Mar.	3.50	3.36	3.49	7.79	6.21	4.89	3.68	3.25	3.16
Apr.	3.49	3.33	3.49	7.73	6.21	4.88	3.67	3.25	3.15

C21 New deposits with an agreed maturity
(percentages per annum excluding charges; period averages)

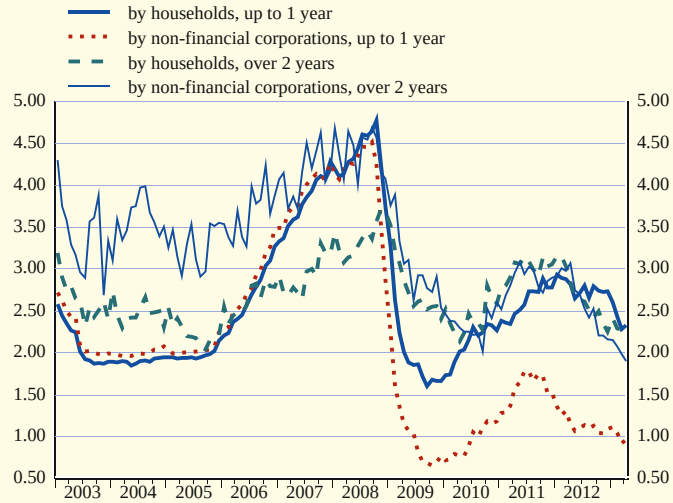

C22 New loans with a floating rate and up to 1 year's initial rate fixation
(percentages per annum excluding charges; period averages)

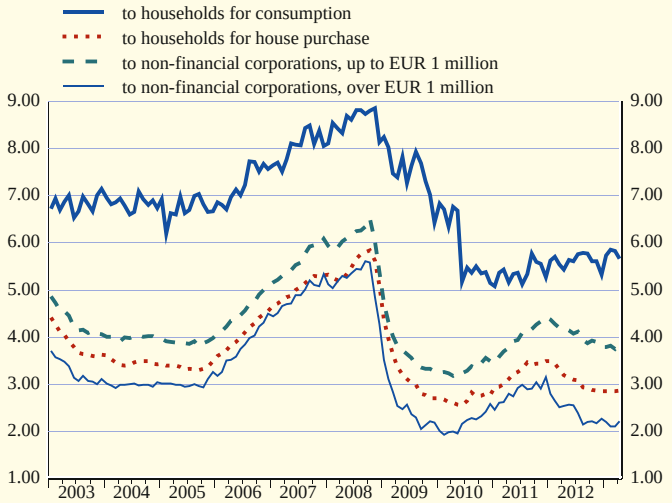

Source: ECB.
* For the source of the data in the table and the related footnotes, please see page S42.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

4.6 Rahamarkkinakorot

(vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvoja)

	Euroalue[1), 2)]					Yhdysvallat	Japani
	Yön yli -talletukset (EONIA)	1 kk:n talletukset (EURIBOR)	3 kk:n talletukset (EURIBOR)	6 kk:n talletukset (EURIBOR)	12 kk:n talletukset (EURIBOR)	3 kk:n talletukset (LIBOR)	3 kk:n talletukset (LIBOR)
	1	2	3	4	5	6	7

K23 Euroalueen rahamarkkinakorot[1), 2)]

(kuukausikeskiarvoja, vuotuisina prosentteina)

- 1 kk:n korko
- 3 kk:n korko
- 12 kk:n korko

K24 Kolmen kuukauden rahamarkkinakorot

(kuukausikeskiarvoja, vuotuisina prosentteina)

- Euroalue[1), 2)]
- Japani
- Yhdysvallat

Lähde: EKP.
1) Ajalta ennen tammikuuta 1999 on laskettu euroalueen keinotekoiset korot käyttämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja. Lisätietoja Yleistä-osassa.
2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

4.6 Money market interest rates
(percentages per annum; period averages)

	Euro area [1), 2)]					United States	Japan
	Overnight deposits (EONIA)	1-month deposits (EURIBOR)	3-month deposits (EURIBOR)	6-month deposits (EURIBOR)	12-month deposits (EURIBOR)	3-month deposits (LIBOR)	3-month deposits (LIBOR)
	1	2	3	4	5	6	7
2010	0.44	0.57	0.81	1.08	1.35	0.34	0.23
2011	0.87	1.18	1.39	1.64	2.01	0.34	0.19
2012	0.23	0.33	0.58	0.83	1.11	0.43	0.19
2012 Q1	0.37	0.64	1.04	1.34	1.67	0.51	0.20
Q2	0.34	0.39	0.69	0.98	1.28	0.47	0.20
Q3	0.13	0.16	0.36	0.63	0.90	0.43	0.19
Q4	0.08	0.11	0.20	0.37	0.60	0.32	0.19
2013 Q1	0.07	0.12	0.21	0.34	0.57	0.29	0.16
2012 May	0.34	0.39	0.68	0.97	1.27	0.47	0.20
June	0.33	0.38	0.66	0.93	1.22	0.47	0.20
July	0.18	0.22	0.50	0.78	1.06	0.45	0.20
Aug.	0.11	0.13	0.33	0.61	0.88	0.43	0.19
Sep.	0.10	0.12	0.25	0.48	0.74	0.39	0.19
Oct.	0.09	0.11	0.21	0.41	0.65	0.33	0.19
Nov.	0.08	0.11	0.19	0.36	0.59	0.31	0.19
Dec.	0.07	0.11	0.19	0.32	0.55	0.31	0.18
2013 Jan.	0.07	0.11	0.20	0.34	0.58	0.30	0.17
Feb.	0.07	0.12	0.22	0.36	0.59	0.29	0.16
Mar.	0.07	0.12	0.21	0.33	0.54	0.28	0.16
Apr.	0.08	0.12	0.21	0.32	0.53	0.28	0.16
May	0.08	0.11	0.20	0.30	0.48	0.27	0.16

C23 Euro area money market rates [1), 2)]
(monthly averages; percentages per annum)

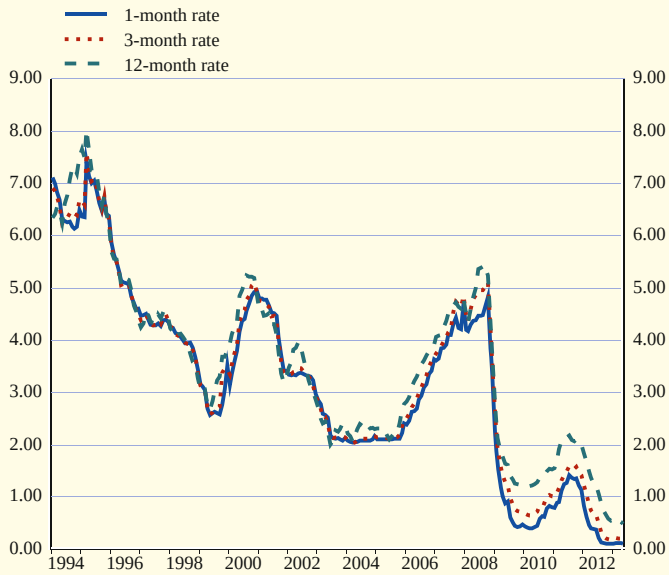

C24 3-month money market rates
(monthly averages; percentages per annum)

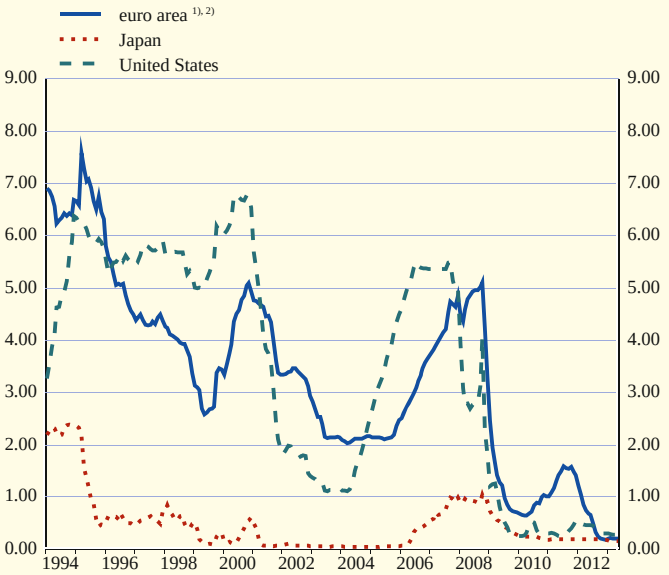

Source: ECB.
1) Before January 1999 synthetic euro area rates were calculated on the basis of national rates weighted by GDP. For further information, see the General Notes.
2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

4.7 Euroalueen tuottokäyrät[1)]

(AAA-luokituksen saaneet euroalueen valtioiden joukkolainat, ajanjakson lopun havaintoja, korot vuotuisina prosentteina, korkoerot prosenttiyksikköinä)

	Korot (spot)								Välittömät termiinikorot			
	3 kk	1 v	2 v	5 v	7 v	10 v	10 v–3 kk (korkoero)	10 v–2 v (korkoero)	1 v	2 v	5 v	10 v
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

K25 Euroalueen tuottokäyrät (spot)[2)]

(vuotuisina prosentteina, kuukauden lopun havaintoja)

- Toukokuu 2013
- Huhtikuu 2013
- Maaliskuu 2013

K26 Euroalueen korot ja korkoerot (spot)[2)]

(päivähavaintoja, korot vuotuisina prosentteina, korkoerot prosenttiyksikköinä)

- 1 vuoden korko (vasen asteikko)
- 10 vuoden korko (vasen asteikko)
- 10 vuoden ja 3 kuukauden korkojen ero (oikea asteikko)
- 10 ja 2 vuoden korkojen ero (oikea asteikko)

Lähteet: EuroMTS:n tausta-aineistoon perustuvat EKP:n laskelmat ja Fitch Ratingsin luottoluokitukset.
1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
2) Sisältää AAA-luokituksen saaneet euroalueen valtioiden joukkolainat.

4.7 Euro area yield curves [1)]

(AAA-rated euro area central government bonds; end of period; rates in percentages per annum; spreads in percentage points)

	Spot rates								Instantaneous forward rates			
	3 months	1 year	2 years	5 years	7 years	10 years	10 years - 3 months (spread)	10 years - 2 years (spread)	1 year	2 years	5 years	10 years
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2010	0.49	0.60	0.93	2.15	2.78	3.36	2.87	2.43	0.85	1.70	3.99	4.69
2011	0.00	0.09	0.41	1.56	2.13	2.65	2.65	2.24	0.32	1.15	3.24	3.84
2012	0.06	-0.04	-0.01	0.58	1.09	1.72	1.66	1.74	-0.09	0.17	1.84	3.50
2012 Q1	0.07	0.16	0.39	1.36	1.95	2.60	2.53	2.21	0.34	0.95	2.97	4.26
Q2	0.04	0.08	0.27	1.17	1.73	2.32	2.27	2.05	0.20	0.76	2.69	3.82
Q3	0.02	-0.01	0.07	0.76	1.29	1.94	1.92	1.87	0.00	0.36	2.10	3.75
Q4	0.06	-0.04	-0.01	0.58	1.09	1.72	1.66	1.74	-0.09	0.17	1.84	3.50
2013 Q1	0.04	0.00	0.07	0.65	1.12	1.76	1.72	1.69	0.01	0.29	1.83	3.60
2012 May	0.07	0.05	0.17	0.89	1.36	1.89	1.82	1.72	0.10	0.52	2.17	3.23
June	0.04	0.08	0.27	1.17	1.73	2.32	2.27	2.05	0.20	0.76	2.69	3.82
July	0.00	-0.09	-0.02	0.71	1.25	1.87	1.87	1.89	-0.11	0.26	2.12	3.52
Aug.	0.03	-0.05	0.01	0.75	1.29	1.91	1.88	1.90	-0.08	0.30	2.17	3.55
Sep.	0.02	-0.01	0.07	0.76	1.29	1.94	1.92	1.87	0.00	0.36	2.10	3.75
Oct.	0.01	-0.01	0.09	0.78	1.31	1.95	1.94	1.86	0.02	0.39	2.13	3.72
Nov.	0.04	-0.02	0.04	0.65	1.15	1.80	1.76	1.76	-0.03	0.27	1.91	3.60
Dec.	0.06	-0.04	-0.01	0.58	1.09	1.72	1.66	1.74	-0.09	0.17	1.84	3.50
2013 Jan.	0.07	0.15	0.32	0.99	1.45	2.02	1.95	1.71	0.28	0.70	2.18	3.62
Feb.	0.03	0.01	0.10	0.74	1.24	1.88	1.86	1.78	0.05	0.38	1.99	3.72
Mar.	0.04	0.00	0.07	0.65	1.12	1.76	1.72	1.69	0.01	0.29	1.83	3.60
Apr.	0.03	-0.01	0.04	0.54	0.96	1.55	1.52	1.51	-0.01	0.23	1.58	3.28
May	0.02	0.03	0.13	0.75	1.22	1.84	1.82	1.71	0.08	0.41	1.95	3.62

C25 Euro area spot yield curves [2)]

(percentages per annum; end of period)

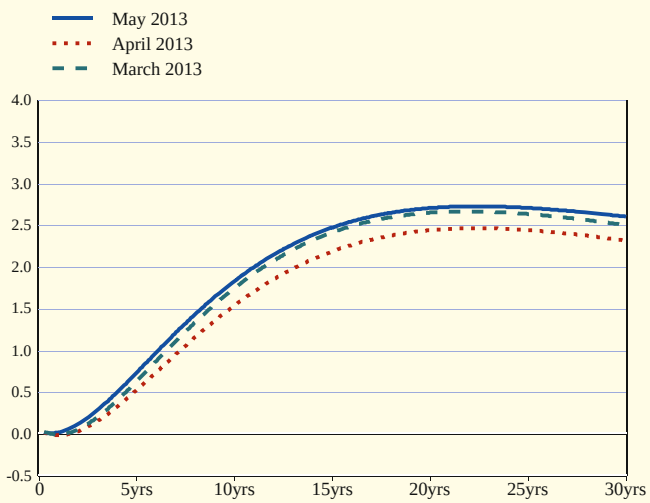

C26 Euro area spot rates and spreads [2)]

(daily data; rates in percentages per annum; spreads in percentage points)

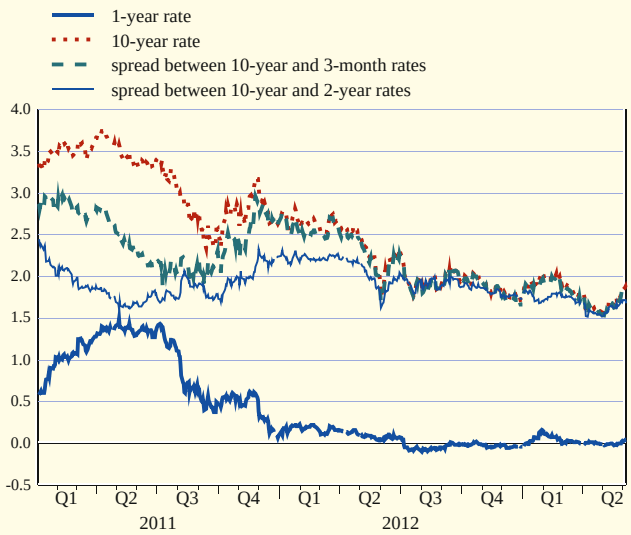

Sources: ECB calculations based on underlying data provided by EuroMTS and ratings provided by Fitch Ratings.
1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
2) Data cover AAA-rated euro area central government bonds.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

4.8 Osakeindeksit

(indeksit pisteinä, ajanjakson keskiarvoja)

	Dow Jones: Euro Stoxx -indeksit[1]												Yhdys-vallat	Japani
	Viiteaineisto		Toimialakohtaiset indeksit											
	Laaja indeksi	50 yritystä	Raaka-aineet	Kuluttaja-palvelut	Kulutus-tavarat	Öljy ja kaasu	Rahoitus	Teollisuus	Tekniikka	Yleis-hyödylliset yhtiöt	Tele-viestintä	Terveyden-hoito	Standard & Poor's 500 -indeksi	Nikkei 225 -indeksi
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

K27 Dow Jones Euro Stoxx (laaja indeksi), Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225

(tammikuu 1994 = 100, kuukausikeskiarvoja)

- Dow Jones EURO Stoxx (laaja indeksi)[1]
- Standard & Poor's 500
- Nikkei 225

Lähde: EKP.

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

4.8 Stock market indices

(index levels in points; period averages)

	Dow Jones EURO STOXX indices [1]												United States	Japan
	Benchmark		Main industry indices											
	Broad index	50	Basic materials	Consumer services	Consumer goods	Oil and gas	Financials	Industrials	Technology	Utilities	Telecoms	Health care	Standard & Poor's 500	Nikkei 225
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2010	265.5	2,779.3	463.1	166.2	323.4	307.2	182.8	337.6	224.1	344.9	389.6	408.4	1,140.0	10,006.5
2011	256.0	2,611.0	493.4	158.1	351.2	311.6	152.6	349.4	222.5	301.7	358.4	432.7	1,267.6	9,425.4
2012	239.7	2,411.9	503.7	151.9	385.7	307.2	122.1	330.2	219.2	235.9	268.5	523.3	1,379.4	9,102.6
2012 Q1	243.7	2,473.6	499.1	150.3	372.3	324.6	129.7	333.3	221.7	253.7	300.6	480.6	1,348.8	9,295.3
Q2	224.0	2,226.2	472.5	140.8	370.7	285.3	108.2	311.6	207.4	223.4	261.9	493.2	1,349.7	9,026.5
Q3	238.7	2,400.9	505.9	152.7	392.3	307.8	117.2	327.7	215.9	234.0	265.6	548.5	1,400.9	8,886.4
Q4	252.0	2,543.3	536.8	163.6	407.4	310.5	133.0	347.7	231.6	232.0	245.4	570.7	1,418.1	9,208.6
2013 Q1	268.2	2,676.6	568.7	181.2	443.1	309.8	144.1	378.1	257.2	222.9	241.3	600.1	1,514.0	11,457.6
2012 May	221.9	2,198.5	469.5	139.7	373.7	281.6	105.0	310.4	204.5	218.9	261.4	492.0	1,341.3	8,842.5
June	216.2	2,152.7	453.1	137.4	358.3	275.1	104.0	298.4	198.0	215.4	250.4	498.9	1,323.5	8,638.1
July	226.5	2,258.4	479.1	145.8	379.4	290.4	106.5	313.9	204.4	224.3	257.3	534.2	1,359.8	8,760.7
Aug.	240.5	2,424.5	509.4	154.6	399.7	313.0	116.8	330.3	220.8	231.8	265.7	552.5	1,403.4	8,949.9
Sep.	250.1	2,530.7	531.4	158.2	398.1	321.0	129.5	339.8	223.0	247.2	274.6	559.7	1,443.4	8,948.6
Oct.	248.7	2,503.5	528.4	159.1	398.3	311.7	130.2	340.2	219.9	241.9	255.9	567.6	1,437.8	8,827.4
Nov.	248.7	2,514.0	526.1	162.8	403.8	308.0	131.2	343.7	230.6	226.9	239.0	563.3	1,394.5	9,059.9
Dec.	259.7	2,625.6	559.5	170.0	422.7	312.0	138.5	361.5	246.8	225.8	240.2	583.1	1,422.3	9,814.4
2013 Jan.	269.1	2,715.3	568.4	176.4	434.1	319.7	148.6	373.9	255.3	228.5	251.7	588.6	1,480.4	10,750.9
Feb.	264.7	2,630.4	561.0	180.7	439.1	301.4	143.2	372.7	256.0	218.5	231.1	586.7	1,512.3	11,336.4
Mar.	270.8	2,680.2	576.6	187.2	457.1	307.4	140.1	388.2	260.6	221.0	240.2	626.1	1,550.8	12,244.0
Apr.	265.9	2,636.3	560.9	187.0	449.8	299.6	136.0	374.1	250.5	225.2	238.6	650.8	1,570.7	13,224.1
May	280.2	2,785.8	590.1	192.5	472.0	315.0	147.5	392.7	267.1	232.0	248.7	668.7	1,639.8	14,532.4

C27 Dow Jones EURO STOXX broad index, Standard & Poor's 500 and Nikkei 225

(January 1994 = 100; monthly averages)

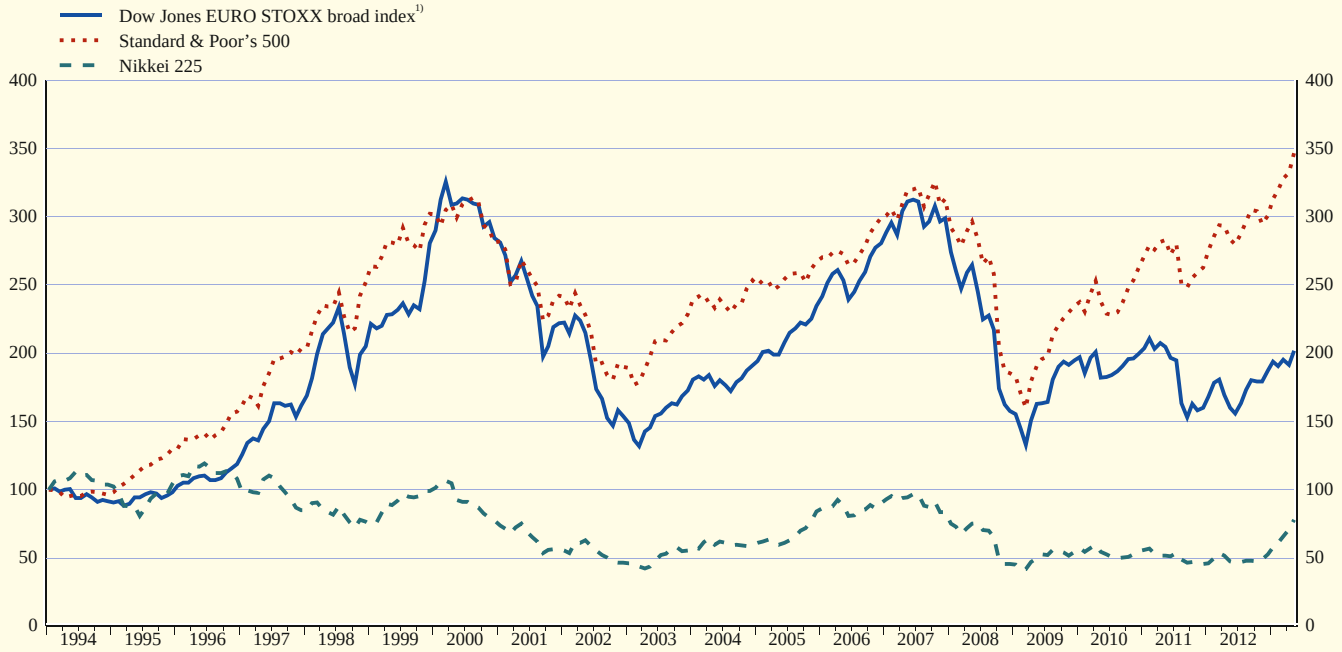

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

HINNAT, TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT

5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset
(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi[1)]

	Yhteensä					Kokonaisindeksi (kp., prosenttimuutos edellisestä ajanjaksosta)						Lisätieto: Hallinnollisesti säännellyt hinnat[2)]	
	Indeksi: 2005 = 100	Yhteensä	Yhteensä pl. jalostamattomat elintarvikkeet ja energia	Tavarat	Palvelut	Yhteensä	Jalostetut elintarvikkeet	Jalostamattomat elintarvikkeet	Muut teollisuustuotteet kuin energia	Energia (ei-kp.)	Palvelut	Kokonaisindeksi pl. hallinnollisesti säännellyt hinnat	Hallinnollisesti säännellyt hinnat
Osuus vuonna 2012, %													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

	Tavarat						Palvelut					
	Elintarvikkeet (sisältää alkoholijuomat ja tupakkatuotteet)			Teollisuustuotteet			Asuminen		Liikenne	Viestintä	Kulttuuri ja vapaa-aika	Muut
	Yhteensä	Jalostetut elintarvikkeet	Jalostamattomat elintarvikkeet	Yhteensä	Muut teollisuustuotteet kuin energia	Energia		Vuokrat				
Osuus vuonna 2012, %												
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.
1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
2) Nämä tiedot ovat koeluoteisia ja siksi vain likimääräisiä arvioita, koska hallinnollisesti säänneltyjen hintojen muutoksia ei voi täysin eristää muiden tekijöiden vaikutuksista. Indikaattorin laskentatavasta tarkemmin osoitteessa http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/hicp/introduction.
3) Arvio perustuu alustaviin kansallisiin tietoihin, jotka yleensä kattavat noin 95 % euroalueesta, ja energian hintoja koskeviin ennakkotietoihin.

PRICES, OUTPUT, DEMAND AND LABOUR MARKETS

5.1 HICP, other prices and costs

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

1. Harmonised Index of Consumer Prices [1)]

	Total					Total (s.a.; percentage change vis-à-vis previous period)						Memo item: Administered prices [2)]	
	Index: 2005 = 100	Total	Total excl. unprocessed food and energy	Goods	Services	Total	Processed food	Unprocessed food	Non-energy industrial goods	Energy (n.s.a.)	Services	Total HICP excluding administered prices	Administered prices
% of total in 2012	100.0	100.0	81.7	57.7	42.3	100.0	12.0	7.3	27.4	11.0	42.3	87.9	12.3
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2009	108.1	0.3	1.3	-0.9	2.0	-	-	-	-	-	-	0.1	1.7
2010	109.8	1.6	1.0	1.8	1.4	-	-	-	-	-	-	1.6	1.7
2011	112.8	2.7	1.7	3.3	1.8	-	-	-	-	-	-	2.6	3.6
2012	115.6	2.5	1.8	3.0	1.8	-	-	-	-	-	-	2.3	3.8
2012 Q1	114.3	2.7	1.9	3.3	1.8	0.8	0.7	0.7	0.3	4.1	0.5	2.6	3.5
Q2	115.9	2.5	1.8	3.0	1.8	0.5	0.6	0.8	0.3	1.0	0.5	2.3	3.5
Q3	115.7	2.5	1.7	3.1	1.8	0.5	0.4	1.1	0.1	1.2	0.5	2.3	4.0
Q4	116.7	2.3	1.6	2.7	1.7	0.4	0.7	1.5	0.3	-0.1	0.3	2.0	4.1
2013 Q1	116.4	1.9	1.5	2.0	1.7	0.4	0.6	0.4	0.2	1.0	0.4	1.7	3.1
2012 Dec.	116.9	2.2	1.6	2.5	1.8	0.1	0.2	0.4	0.1	-0.5	0.3	2.0	4.1
2013 Jan.	115.7	2.0	1.5	2.2	1.6	0.2	0.2	0.2	0.0	1.3	0.1	1.8	3.1
Feb.	116.1	1.8	1.4	2.1	1.5	0.2	0.2	-0.3	0.1	1.2	0.1	1.7	3.1
Mar.	117.5	1.7	1.6	1.7	1.8	0.1	0.2	0.3	0.1	-0.6	0.3	1.6	3.1
Apr.	117.4	1.2	1.1	1.3	1.1	-0.3	0.1	0.6	0.0	-1.0	-0.5	1.0	2.3
May [3)]	117.5	1.4	.	.	1.4	.	.	.	.	-1.2	.	.	.

	Goods						Services					
	Food (incl. alcoholic beverages and tobacco)			Industrial goods			Housing		Transport	Communication	Recreation and personal	Miscellaneous
	Total	Processed food	Unprocessed food	Total	Non-energy industrial goods	Energy		Rents				
% of total in 2012	19.4	12.0	7.3	38.3	27.4	11.0	10.3	6.0	7.2	3.1	14.7	7.1
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
2009	0.7	1.1	0.2	-1.7	0.6	-8.1	2.0	1.8	2.9	-1.0	2.1	2.1
2010	1.1	0.9	1.3	2.2	0.5	7.4	1.8	1.5	2.3	-0.8	1.0	1.5
2011	2.7	3.3	1.8	3.7	0.8	11.9	1.8	1.4	2.9	-1.3	2.0	2.1
2012	3.1	3.1	3.0	3.0	1.2	7.6	1.8	1.5	2.9	-3.2	2.2	2.0
2012 Q1	3.2	4.0	2.0	3.3	1.1	9.1	1.7	1.5	2.9	-2.7	2.1	2.4
Q2	3.0	3.5	2.3	2.9	1.3	7.2	1.7	1.4	2.7	-3.1	2.2	2.0
Q3	3.0	2.7	3.4	3.2	1.3	8.0	1.9	1.5	3.0	-3.1	2.2	1.9
Q4	3.1	2.4	4.3	2.5	1.1	6.3	1.8	1.5	3.1	-3.8	2.1	1.9
2013 Q1	2.9	2.3	3.9	1.5	0.8	3.2	1.8	1.5	3.1	-4.6	2.8	0.7
2012 Dec.	3.2	2.4	4.4	2.2	1.0	5.2	1.8	1.4	3.4	-3.8	2.3	1.7
2013 Jan.	3.2	2.3	4.8	1.7	0.8	3.9	1.8	1.5	3.3	-4.0	2.5	0.7
Feb.	2.7	2.3	3.5	1.7	0.8	3.9	1.8	1.5	3.0	-4.8	2.5	0.7
Mar.	2.7	2.2	3.5	1.2	1.0	1.7	1.8	1.5	3.0	-5.0	3.4	0.8
Apr.	2.9	2.1	4.2	0.5	0.8	-0.4	1.7	1.3	2.4	-4.8	1.5	0.8
May [3)]	3.3	.	.	.	0.9	-0.2	.	.	.	.	.	.

Sources: Eurostat and ECB calculations.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

2) These experimental statistics can only provide an approximate measure of price administration, since changes in administered prices cannot be fully isolated from other influences. Please refer to Eurostat's website (http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/hicp/introduction) for a note explaining the methodology used in the compilation of this indicator.

3) Estimate based on provisional national releases, which usually cover around 95% of the euro area, as well as on early information on energy prices.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

2. Teollisuuden, rakentamisen ja asuinkiinteistöjen hinnat

	Teollisuuden tuottajahinnat ilman rakentamista										Rakentaminen[1]	Asuinkiinteistöjen hinnat[2]
	Yhteensä (indeksi: 2010 = 100)	Yhteensä		Teollisuus ilman rakentamista ja energiatuotteita						Energia		
			Tehdas-teollisuus	Yhteensä	Välituotteet	Pääoma-hyödykkeet	Kulutustavarat					
							Yhteensä	Kestävät	Ei-kestävät			
Osuus vuonna 2010, %												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

3. Raaka-aineiden hinnat ja bruttokansantuotteen deflaattorit

	Öljyn hinta[3] (euroa/barreli)	Muiden raaka-aineiden kuin energian hinnat						BKT:n deflaattorit							
		Tuonnin mukaan painotettu[4]			Käytön mukaan painotettu[5]			Yhteensä (indeksi: 2005 = 100, kp.)	Yhteensä	Kotimainen kysyntä				Vienti[6]	Tuonti[6]
		Yhteensä	Elin-tarvik-keet	Muut kuin elin-tarvik-keet	Yhteensä	Elin-tarvik-keet	Muut kuin elin-tarvik-keet			Yhteensä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto-muodustus		
Osuus, %															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Lähteet: Eurostat, Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 2 sarake 7 ja osan 5.1 taulukon 3 sarakkeet 8–15), Thomson Reutersin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 3 sarake 1) ja EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 2 sarake 12 ja osan 5.1 taulukon 3 sarakkeet 2–7).

1) Asuinrakennusten osalta panoshinnat.
2) Yhdenmukaistamattomiin kansallisiin lähteisiin perustuvia koeluonteisia tietoja (lisätietoja osoitteessa http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html).
3) Brent Blend (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen).
4) Viittaa euroina ilmoitettuihin hintoihin. Painotettu euroalueen ajanjakson 2004–2006 tuonnin rakenteen perusteella.
5) Viittaa euroina ilmoitettuihin hintoihin. Painotettu euroalueen ajanjakson 2004–2006 kotimaisen kysynnän (kotimaisen tuotannon ja tuonnin summa vähennettynä viennillä) perusteella. Koeluonteisia tietoja (lisätietoja osoitteessa http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html).
6) Viennin ja tuonnin deflaattorit viittaavat tavaroihin ja palveluihin ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan.

5.1 HICP, other prices and costs

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

2. Industry, construction and residential property prices

	Industrial producer prices excluding construction										Construction [1]	Residential property prices [2]
	Total (index: 2010 = 100)	Total		Industry excluding construction and energy						Energy		
			Manufacturing	Total	Intermediate goods	Capital goods	Consumer goods					
							Total	Durable	Non-durable			
% of total in 2010	100.0	100.0	75.4	68.1	27.5	18.7	21.9	2.2	19.7	31.9		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2009	97.4	-4.8	-5.1	-2.8	-5.4	0.4	-2.1	1.2	-2.5	-10.9	0.3	-3.3
2010	100.0	2.7	3.3	1.7	3.6	0.3	0.4	0.7	0.4	5.5	2.0	1.0
2011	105.8	5.8	5.4	3.9	5.9	1.5	3.3	1.9	3.4	11.0	3.3	1.0
2012	108.9	2.9	2.1	1.4	0.8	1.0	2.5	1.6	2.6	6.4	1.6	-2.1
2012 Q1	108.3	4.0	3.0	1.8	1.3	1.2	2.9	2.1	3.0	9.3	2.0	-1.1
Q2	108.7	2.7	1.7	1.2	0.4	1.1	2.1	1.7	2.2	6.1	1.8	-1.9
Q3	109.3	2.6	1.9	1.1	0.3	0.9	2.3	1.5	2.4	6.0	1.4	-2.9
Q4	109.4	2.4	2.0	1.6	1.4	0.8	2.5	1.1	2.6	4.2	1.3	-2.4
2013 Q1	109.6	1.2	0.8	1.2	0.8	0.8	2.1	0.7	2.3	1.2	.	.
2012 Nov.	109.4	2.3	1.8	1.6	1.4	0.9	2.4	1.1	2.6	3.9	-	-
Dec.	109.2	2.3	1.7	1.7	1.6	0.9	2.4	1.0	2.6	3.6	-	-
2013 Jan.	109.6	1.7	1.2	1.5	1.3	0.8	2.3	0.8	2.5	2.2	-	-
Feb.	109.8	1.3	1.0	1.2	0.8	0.8	2.1	0.6	2.3	1.6	-	-
Mar.	109.5	0.6	0.2	1.0	0.4	0.7	1.9	0.6	2.1	-0.3	-	-
Apr.	108.9	-0.2	-0.4	0.6	-0.3	0.6	1.8	0.7	1.9	-2.0	-	-

3. Commodity prices and gross domestic product deflators

	Oil prices [3] (EUR per barrel)	Non-energy commodity prices						GDP deflators							
		Import-weighted [4]			Use-weighted [5]			Total (s.a.; index: 2005 = 100)	Total	Domestic demand				Exports [6]	Imports [6]
		Total	Food	Non-food	Total	Food	Non-food			Total	Private consumption	Government consumption	Gross fixed capital formation		
% of total		100.0	35.0	65.0	100.0	45.0	55.0								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2009	44.6	-18.5	-8.9	-23.1	-18.0	-11.4	-22.8	107.2	0.9	-0.1	-0.4	2.1	-0.3	-3.5	-6.3
2010	60.7	44.6	21.4	57.9	42.1	27.1	54.5	108.1	0.8	1.5	1.7	0.7	0.9	3.1	5.0
2011	79.7	12.2	22.4	7.7	12.8	20.7	7.5	109.4	1.2	2.1	2.5	0.8	2.0	3.6	5.7
2012	86.6	0.5	1.1	0.3	2.6	6.4	-0.3	110.8	1.3	1.6	2.1	1.0	1.1	1.5	2.4
2012 Q1	90.1	-5.8	-7.6	-4.9	-4.8	-3.7	-5.6	110.2	1.3	1.8	2.4	1.1	1.6	1.9	3.3
Q2	84.6	-1.1	-3.4	0.1	1.1	4.1	-1.2	110.6	1.3	1.7	2.1	1.1	1.1	1.3	2.3
Q3	87.3	5.3	10.4	2.7	7.8	16.0	1.6	110.9	1.3	1.6	2.1	1.3	1.0	1.6	2.4
Q4	84.4	4.4	6.0	3.7	7.0	10.2	4.5	111.3	1.2	1.4	1.9	0.5	0.7	1.2	1.5
2013 Q1	85.0	-3.0	-2.4	-3.3	-1.6	0.0	-2.8	111.9	1.5	1.3	1.4	1.4	0.5	0.3	-0.4
2012 Dec.	82.8	2.5	3.1	2.2	5.1	7.1	3.5	-	-	-	-	-	-	-	-
2013 Jan.	84.2	-3.7	-3.4	-3.9	-1.6	0.2	-3.1	-	-	-	-	-	-	-	-
Feb.	86.7	-3.6	-3.4	-3.7	-2.4	-1.3	-3.2	-	-	-	-	-	-	-	-
Mar.	84.2	-1.6	-0.4	-2.2	-0.7	1.2	-2.2	-	-	-	-	-	-	-	-
Apr.	79.3	-3.5	-3.1	-3.7	-2.0	0.3	-3.8	-	-	-	-	-	-	-	-
May	79.2	-4.8	-3.3	-5.5	-4.0	-1.5	-6.0	-	-	-	-	-	-	-	-

Sources: Eurostat, ECB calculations based on Eurostat data (columns 8-15 in Table 3 in Section 5.1), ECB calculations based on Thomson Reuters data (column 1 in Table 3 in Section 5.1) and ECB calculations (column 12 in Table 2 in Section 5.1 and columns 2-7 in Table 3 in Section 5.1).

1) Input prices for residential buildings.
2) Experimental data based on non-harmonised national sources (see http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html for further details).
3) Brent Blend (for one-month forward delivery).
4) Refers to prices expressed in euro. Weighted according to the structure of euro area imports in the period 2004-06.
5) Refers to prices expressed in euro. Weighted according to euro area domestic demand (domestic production plus imports minus exports) in the period 2004-06. Experimental data (see http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html for details).
6) Deflators for exports and imports refer to goods and services and include cross-border trade within the euro area.

5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset
(vuotuinen prosenttimuutos)

4. Yksikkötyökustannukset, työvoimakustannukset työpanosta kohden ja työn tuottavuus

(neljännesvuositiedot kausivaihtelusta puhdistettuina, vuositiedot puhdistamattomina)

	Yhteensä (indeksi: 2005 = 100)	Yhteensä	Toimialoittain									
			Maa-, metsä- ja kalatalous	Teollisuus, energian-tuotanto, jäte- ja vesihuolto	Rakenta-minen	Kauppa, kuljetus, majoitus- ja ravitsemis-toiminta	Informaatio ja viestintä	Rahoitus- ja vakuutus-toiminta	Kiinteistö-alan toiminta	Ammatillinen toiminta, liike-elämän palvelut, tukipalvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveys- ja sosiaalipalvelut	Taiteet, viihde ja muut palvelut
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Yksikkötyökustannukset[1]												
Työvoimakustannukset työntekijää kohden												
Työn tuottavuus työntekijää kohden[2]												
Työvoimakustannukset tehtyä työtuntia kohden												
Työn tuottavuus tehtyä työtuntia kohden[2]												

5. Työvoimakustannusindeksit[3]

	Yhteensä (indeksi: 2008 = 100, kp.)	Yhteensä	Alaerittäin		Toimialoittain			Lisätieto: Sopimus-palkka-indikaattori[4]
			Palkat ja palkkiot	Työnantajan sosiaaliturva-maksut	Tehdasteollisuus, sähkö-, kaasu- ja vesihuolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Palvelut	
Osuus vuonna 2008, %								
	1	2	3	4	5	6	7	8

Lähteet: Eurostat, Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukko 4) ja EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 5 sarake 8).

1) Työvoimakustannukset (käyvin hinnoin) työntekijää kohden jaettuna työn tuottavuudella työntekijää kohden.
2) BKT yhteensä ja toimialoittainen arvonlisäys (määrä) työpanosta (työntekijää ja tehtyä työtuntia) kohden.
3) Työvoimakustannukset tuntia kohden koko kansantaloudessa, pl. maa-, metsä- ja kalatalous. Kattavuuserojen vuoksi eräkohtaiset arviot eivät välttämättä täsmää kokonaissumman kanssa.
4) Koeluonteisia tietoja (lisätietoja osoitteessa http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html).

5.1 HICP, other prices and costs
(annual percentage changes)

4. Unit labour costs, compensation per labour input and labour productivity
(quarterly data seasonally adjusted; annual data unadjusted)

	Total (index: 2005 = 100)	Total	By economic activity									
			Agriculture, forestry and fishing	Manufacturing, energy and utilities	Construction	Trade, transport, accommodation and food services	Information and communication	Finance and insurance	Real estate	Professional, business and support services	Public administration, education, health and social work	Arts, entertainment and other services
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Unit labour costs [1]											
2011	110.5	0.9	-3.2	-0.1	1.0	0.9	2.1	0.5	4.1	2.8	0.5	1.3
2012	112.4	1.7	2.2	2.7	2.6	1.6	3.0	1.2	1.0	1.9	0.6	2.0
2012 Q1	111.7	1.6	0.1	2.2	1.9	1.7	2.7	1.5	1.9	1.6	0.9	1.2
Q2	112.3	1.6	1.5	2.8	2.0	1.2	2.6	0.4	1.5	1.5	0.8	1.2
Q3	112.6	2.0	3.7	2.6	2.5	2.0	3.0	0.8	1.1	2.6	1.2	2.2
Q4	113.2	1.6	3.1	2.6	4.2	1.4	3.6	2.5	-0.2	2.1	-0.4	3.5
	Compensation per employee											
2011	114.3	2.1	1.8	3.1	4.0	1.8	2.4	1.2	2.4	2.8	1.4	1.6
2012	116.2	1.7	1.2	2.7	3.1	1.5	2.3	1.4	1.2	2.0	0.9	1.6
2012 Q1	115.8	2.0	1.6	2.1	2.8	1.9	2.8	1.7	2.1	2.7	1.5	2.3
Q2	116.2	1.8	1.0	3.0	2.9	1.5	2.4	0.8	0.7	2.3	1.0	1.6
Q3	116.5	1.9	1.2	2.9	3.4	1.6	2.5	1.2	1.2	1.8	1.4	1.3
Q4	116.8	1.4	1.1	2.9	3.7	1.1	1.9	2.3	1.0	1.6	0.0	1.5
	Labour productivity per person employed [2]											
2011	103.4	1.2	5.2	3.2	3.0	0.9	0.4	0.7	-1.7	0.0	0.8	0.3
2012	103.4	0.0	-1.0	0.0	0.4	-0.1	-0.6	0.2	0.2	0.1	0.3	-0.4
2012 Q1	103.6	0.3	1.6	-0.1	0.8	0.2	0.0	0.2	0.2	1.1	0.5	1.1
Q2	103.5	0.2	-0.5	0.2	0.9	0.3	-0.2	0.5	-0.7	0.8	0.3	0.4
Q3	103.5	-0.1	-2.4	0.4	0.9	-0.4	-0.5	0.4	0.1	-0.7	0.2	-0.9
Q4	103.2	-0.2	-2.0	0.2	-0.5	-0.3	-1.7	-0.2	1.2	-0.5	0.4	-2.0
	Compensation per hour worked											
2011	116.0	2.1	0.1	2.4	4.6	2.0	2.5	0.9	2.0	2.6	1.4	1.7
2012	118.8	2.4	2.9	3.7	4.9	2.1	2.3	1.5	1.8	2.2	1.0	2.4
2012 Q1	117.7	2.5	4.7	2.5	4.4	2.4	3.0	1.8	2.6	2.9	1.7	3.1
Q2	119.0	2.6	1.9	4.2	5.1	2.3	2.2	0.9	0.3	2.2	1.2	2.4
Q3	119.1	2.5	1.7	4.1	5.2	2.2	2.2	0.9	0.8	2.2	1.5	1.8
Q4	119.7	2.1	3.7	4.4	5.2	1.8	2.0	2.9	3.8	1.9	-0.2	2.5
	Hourly labour productivity [2]											
2011	105.4	1.2	5.3	2.6	3.3	1.2	0.4	0.5	-2.2	-0.1	0.8	0.4
2012	106.1	0.6	-0.5	1.1	1.8	0.5	-0.6	0.3	0.9	0.4	0.4	0.4
2012 Q1	105.9	0.9	2.1	0.4	2.0	0.9	0.3	0.1	0.9	1.2	0.7	1.6
Q2	106.4	0.9	-0.5	1.3	2.7	1.0	-0.3	0.5	-0.8	0.8	0.5	1.3
Q3	106.2	0.4	-2.3	1.5	2.2	-0.1	-0.9	0.1	0.2	-0.4	0.3	-0.3
Q4	106.3	0.6	-0.8	1.7	0.6	0.3	-1.4	0.4	3.4	0.1	0.2	-0.8

5. Labour cost indices [3]

	Total (index: 2008 = 100)	Total	By component		For selected economic activities			Memo item: Indicator of negotiated wages [4]
			Wages and salaries	Employers' social contributions	Mining, manufacturing and energy	Construction	Services	
% of total in 2008	100.0	100.0	75.2	24.8	32.4	9.0	58.6	
	1	2	3	4	5	6	7	8
2011	106.5	2.2	2.0	2.8	3.0	2.6	2.5	2.0
2012	108.3	1.6	1.8	1.3	2.4	2.0	1.9	2.1
2012 Q2	112.3	1.9	2.1	1.4	3.0	2.3	2.2	2.2
Q3	105.9	1.8	2.0	1.4	2.7	2.2	2.0	2.2
Q4	114.5	1.3	1.4	1.0	2.5	2.1	1.5	2.2
2013 Q1	.	.	.	.	.	.	.	2.0

Sources: Eurostat, ECB calculations based on Eurostat data (Table 4 in Section 5.1) and ECB calculations (column 8 in Table 5 in Section 5.1).

1) Compensation (at current prices) per employee divided by labour productivity per person employed.
2) Total GDP and value added by economic activity (volumes) per labour input (persons employed and hours worked).
3) Hourly labour cost indices for the whole economy, excluding agriculture, forestry and fishing. Owing to differences in coverage, the estimates for the components may not be consistent with the total.
4) Experimental data (see http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html for further details).

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

(neljännesvuositiedot kausivaihtelusta puhdistettuina, vuositiedot puhdistamattomina)

1. Bruttokansantuote ja sen käyttö

	BKT								
	Yhteensä	Kotimainen kysyntä					Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankaupan tase[1]		
		Yhteensä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Varastojen muutokset[2]	Yhteensä	Vienti[1]	Tuonti[1]
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Käyvin hinnoin (miljardia euroa)								
	Osuus BKT:stä prosentteina								
	Määrä ketjutettuna (edellisen vuoden hinnoin)								
	Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä								
	Vuotuinen prosenttimuutos								
	Vaikutus BKT:n neljännesvuosittaiseen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä								
	Vaikutus BKT:n vuotuiseen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä								

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Vienti ja tuonti käsittävät tavarat ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan. Käsitteet eivät ole täysin yhdenmukaisia osan 3.1, osan 7.1 taulukon 1, osan 7.2 taulukon 3 ja osan 7.5 taulukoiden 1 ja 3 vienti- ja tuontikäsitteiden kanssa.

2) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.

5.2 Output and demand

(quarterly data seasonally adjusted; annual data unadjusted)

1. GDP and expenditure components

	GDP								
	Total	Domestic demand					External balance [1]		
		Total	Private consumption	Government consumption	Gross fixed capital formation	Changes in inventories [2]	Total	Exports [1]	Imports [1]
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Current prices (EUR billions)								
2009	8,922.2	8,804.0	5,134.2	1,988.2	1,730.7	-49.2	118.2	3,285.4	3,167.2
2010	9,174.6	9,053.9	5,272.2	2,016.7	1,740.4	24.5	120.7	3,768.8	3,648.0
2011	9,427.0	9,294.9	5,414.3	2,030.9	1,800.9	48.8	132.2	4,149.4	4,017.2
2012	9,488.9	9,238.6	5,455.3	2,043.2	1,741.3	-1.1	250.3	4,328.2	4,077.9
2012 Q1	2,368.7	2,321.2	1,364.4	510.6	444.8	1.4	47.5	1,066.4	1,019.0
Q2	2,373.0	2,312.7	1,361.2	511.4	436.4	3.6	60.3	1,081.9	1,021.6
Q3	2,377.7	2,306.5	1,363.9	511.1	433.8	-2.3	71.2	1,097.0	1,025.8
Q4	2,370.6	2,298.4	1,363.4	510.0	428.1	-3.1	72.3	1,086.3	1,014.0
2013 Q1	2,378.4	2,299.5	1,366.8	514.7	422.2	-4.3	78.9	1,076.9	998.0
	percentage of GDP								
2012	100.0	97.4	57.5	21.5	18.4	0.0	2.6	-	-
	Chain-linked volumes (prices for the previous year)								
	quarter-on-quarter percentage changes								
2012 Q1	-0.1	-0.4	-0.2	0.0	-1.4	-	-	0.7	0.0
Q2	-0.2	-0.8	-0.5	-0.3	-1.7	-	-	1.6	0.4
Q3	-0.1	-0.4	-0.2	-0.2	-0.9	-	-	0.8	0.2
Q4	-0.6	-0.7	-0.6	0.0	-1.4	-	-	-0.9	-1.2
2013 Q1	-0.2	-0.3	0.1	-0.1	-1.6	-	-	-0.8	-1.1
	annual percentage changes								
2009	-4.4	-3.8	-1.0	2.6	-12.7	-	-	-12.4	-11.1
2010	2.0	1.3	1.0	0.8	-0.3	-	-	11.2	9.7
2011	1.5	0.6	0.2	-0.1	1.4	-	-	6.3	4.2
2012	-0.6	-2.2	-1.3	-0.4	-4.3	-	-	2.7	-0.8
2012 Q1	-0.1	-1.6	-1.1	-0.1	-2.7	-	-	2.6	-1.0
Q2	-0.5	-2.3	-1.1	-0.4	-4.1	-	-	3.7	-0.5
Q3	-0.7	-2.5	-1.6	-0.5	-4.5	-	-	3.2	-0.8
Q4	-1.0	-2.3	-1.5	-0.5	-5.3	-	-	2.3	-0.6
2013 Q1	-1.1	-2.2	-1.2	-0.6	-5.5	-	-	0.7	-1.6
	contributions to quarter-on-quarter percentage changes in GDP; percentage points								
2012 Q1	-0.1	-0.4	-0.1	0.0	-0.3	0.0	0.3	-	-
Q2	-0.2	-0.7	-0.3	-0.1	-0.3	0.0	0.6	-	-
Q3	-0.1	-0.4	-0.1	0.0	-0.2	0.0	0.3	-	-
Q4	-0.6	-0.7	-0.3	0.0	-0.3	-0.1	0.1	-	-
2013 Q1	-0.2	-0.3	0.0	0.0	-0.3	-0.1	0.1	-	-
	contributions to annual percentage changes in GDP; percentage points								
2009	-4.4	-3.7	-0.6	0.5	-2.7	-0.9	-0.7	-	-
2010	2.0	1.3	0.6	0.2	-0.1	0.6	0.7	-	-
2011	1.5	0.5	0.1	0.0	0.3	0.2	0.9	-	-
2012	-0.6	-2.2	-0.8	-0.1	-0.8	-0.5	1.6	-	-
2012 Q1	-0.1	-1.7	-0.6	0.0	-0.5	-0.5	1.6	-	-
Q2	-0.5	-2.3	-0.7	-0.1	-0.8	-0.8	1.8	-	-
Q3	-0.7	-2.4	-0.9	-0.1	-0.9	-0.5	1.8	-	-
Q4	-1.0	-2.2	-0.9	-0.1	-1.0	-0.2	1.3	-	-
2013 Q1	-1.1	-2.1	-0.7	-0.1	-1.0	-0.2	1.0	-	-

Sources: Eurostat and ECB calculations.

1) Exports and imports cover goods and services and include cross-border intra-euro area trade. They are not fully consistent with: Section 3.1; Table 1 of Section 7.1; Table 3 of Section 7.2; or Tables 1 or 3 of Section 7.5.
2) Including acquisitions less disposals of valuables.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

(neljännesvuositiedot kausivaihtelusta puhdistettuina, vuositiedot puhdistamattomina)

2. Arvonlisäys toimialoittain

	Arvonlisäys, brutto (perushinnoin)											Tuoteverot vähennettynä tuotetuki-palkkioilla
	Yhteensä	Maa-, metsä- ja kalatalous	Teollisuus, energian-tuotanto, jäte- ja vesihuolto	Rakenta-minen	Kauppa, kuljetus, majoitus- ja ravitsemis-toiminta	Informaatio ja veistintä	Rahoitus- ja vakuutus-toiminta	Kiinteistö-alan tominta	Ammatillinen toiminta, liike-elämän palvelut, tukipalvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveys- ja sosiaalipalvelut	Taiteet, viihde ja muut palvelut	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Käyvin hinnoin (miljardia euroa)											
	Osuus arvonlisäyksestä prosentteina											
	Määrä ketjutettuna (edellisen vuoden hinnoin)											
	Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä											
	Vuotuinen prosenttimuutos											
	Vaikutus arvonlisäyksen neljännesvuosittaiseen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä											
	Vaikutus arvonlisäyksen vuotuiseen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä											

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

5.2 Output and demand

(quarterly data seasonally adjusted; annual data unadjusted)

2. Value added by economic activity

	Gross value added (basic prices)											Taxes less subsidies on products
	Total	Agriculture, forestry and fishing	Manufactu-ring, energy and utilities	Construction	Trade, transport, accommoda-tion and food services	Information and commu-nication	Finance and insurance	Real estate	Professional, business and support services	Public admi-nistration, education, health and social work	Arts, enter-tainment and other services	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Current prices (EUR billions)											
2009	8,028.4	124.0	1,461.4	531.6	1,537.8	369.8	421.3	902.0	803.9	1,581.6	295.0	893.9
2010	8,232.7	135.9	1,568.6	499.5	1,579.5	369.2	438.8	912.3	819.1	1,610.0	299.8	941.9
2011	8,453.5	144.9	1,642.4	505.8	1,628.2	368.8	436.9	943.1	847.7	1,629.9	305.8	973.6
2012	8,511.7	150.3	1,647.6	493.2	1,641.6	364.9	431.4	959.3	865.9	1,645.5	311.8	977.2
2012 Q1	2,126.1	36.9	410.9	125.4	409.3	92.2	109.8	237.5	215.7	410.9	77.5	242.6
Q2	2,128.7	37.0	412.0	124.0	409.1	91.6	108.9	239.6	216.3	412.7	77.4	244.3
Q3	2,132.5	37.5	414.5	122.8	410.4	91.1	107.0	240.6	217.3	412.9	78.4	245.2
Q4	2,125.3	38.7	411.0	121.1	412.6	90.1	105.7	241.6	216.9	409.1	78.5	245.3
2013 Q1	2,137.5	38.9	412.1	120.9	412.9	89.1	109.2	242.8	217.8	415.1	78.8	240.9
	percentage of value added											
2012	100.0	1.8	19.4	5.8	19.3	4.3	5.1	11.3	10.2	19.3	3.7	-
	Chain-linked volumes (prices for the previous year)											
	quarter-on-quarter percentage changes											
2012 Q1	-0.1	-1.6	0.4	-1.6	-0.2	-0.1	-0.5	0.2	0.5	-0.2	0.1	0.1
Q2	-0.1	-0.5	-0.2	-1.3	-0.3	0.1	-0.2	0.2	-0.1	0.3	-0.4	-0.7
Q3	-0.1	-1.4	0.2	-1.1	-0.4	0.1	-0.2	0.2	0.2	-0.1	0.3	-0.2
Q4	-0.5	0.1	-1.6	-1.3	-0.4	0.2	-0.4	-0.1	-0.7	0.2	-0.4	-1.1
2013 Q1	-0.2	0.6	-0.4	-0.7	-0.1	-1.1	0.1	0.1	0.4	-0.4	0.1	-0.4
	annual percentage changes											
2009	-4.4	1.2	-13.4	-8.1	-4.5	2.9	0.4	0.4	-7.9	1.5	-0.6	-4.2
2010	2.1	-3.1	8.9	-5.6	2.2	2.0	0.4	-0.6	1.5	1.2	0.1	1.5
2011	1.7	2.8	3.4	-1.0	1.7	1.8	0.3	1.3	2.7	0.9	0.4	0.2
2012	-0.5	-2.4	-1.1	-4.3	-0.8	0.7	-0.6	0.8	0.9	0.1	0.2	-1.7
2012 Q1	0.1	-0.2	-0.8	-3.8	0.0	1.2	0.0	1.2	2.0	0.3	0.7	-1.4
Q2	-0.3	-1.8	-1.0	-3.8	-0.5	1.0	-0.1	0.9	1.1	0.1	0.4	-2.0
Q3	-0.6	-3.5	-0.9	-4.1	-1.2	0.6	-0.9	0.8	0.8	-0.1	0.4	-1.5
Q4	-0.8	-3.4	-1.2	-5.3	-1.3	0.2	-1.3	0.5	-0.2	0.1	-0.3	-1.9
2013 Q1	-1.0	-1.3	-2.0	-4.5	-1.2	-0.8	-0.7	0.4	-0.2	0.0	-0.4	-2.4
	contributions to quarter-on-quarter percentage changes in value added; percentage points											
2012 Q1	-0.1	0.0	0.1	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-
Q2	-0.1	0.0	0.0	-0.1	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-
Q3	-0.1	0.0	0.0	-0.1	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-
Q4	-0.5	0.0	-0.3	-0.1	-0.1	0.0	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.0	-
2013 Q1	-0.2	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.1	0.0	-
	contributions to annual percentage changes in value added; percentage points											
2009	-4.4	0.0	-2.6	-0.5	-0.9	0.1	0.0	0.0	-0.8	0.3	0.0	-
2010	2.1	0.0	1.6	-0.4	0.4	0.1	0.0	-0.1	0.2	0.2	0.0	-
2011	1.7	0.0	0.6	-0.1	0.3	0.1	0.0	0.2	0.2	0.2	0.0	-
2012	-0.5	0.0	-0.3	-0.2	-0.2	0.0	0.0	0.1	0.1	0.0	0.0	-
2012 Q1	0.1	0.0	-0.2	-0.2	0.0	0.1	0.0	0.1	0.2	0.1	0.0	-
Q2	-0.3	0.0	-0.2	-0.2	-0.1	0.0	0.0	0.1	0.1	0.0	0.0	-
Q3	-0.6	-0.1	-0.2	-0.2	-0.2	0.0	0.0	0.1	0.1	0.0	0.0	-
Q4	-0.8	-0.1	-0.2	-0.3	-0.2	0.0	-0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	-
2013 Q1	-1.0	0.0	-0.4	-0.3	-0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-

Sources: Eurostat and ECB calculations.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

3. Teollisuustuotanto

	Yhteensä	Teollisuus ilman rakentamista										Raken-taminen
		Yhteensä (indeksi: 2010 = 100, kp.)	Yhteensä		Teollisuus ilman rakentamista ja energiatuotteita						Energia	
				Tehdas-teollisuus	Yhteensä	Välituotteet	Pääoma-hyödykkeet	Kulutustavarat				
								Yhteensä	Kestävät	Ei-kestävät		
Osuus vuonna 2010, %												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Prosenttimuutos edellisestä kuukaudesta (kp.)											

4. Teollisuuden uudet tilaukset ja liikevaihto, vähittäiskaupan myynti ja uusien henkilöautojen rekisteröinnit

	Teollisuuden uudet tilaukset[1)]		Teollisuuden liikevaihto		Vähittäiskaupan myynti (ml. moottoriajoneuvojen polttonesteen vähittäismyynti)								Uusien henkilöautojen rekisteröinnit	
	Tehdasteollisuus[2)] (käyvin hinnoin)		Tehdasteollisuus (käyvin hinnoin)		Käyvin hinnoin	Kiintein hinnoin								
	Yhteensä (indeksi: 2005 = 100, kp.)	Yhteensä	Yhteensä (indeksi: 2010 = 100, kp.)	Yhteensä	Yhteensä	Yhteensä (indeksi: 2010 = 100, kp.)	Yhteensä	Elintar-vikkeet, juomat ja tupakka	Muut kuin elintarvikkeet			Poltto-neste	Yhteensä (kp.), tuhansia[3)]	Yhteensä
										Tekstiilit, vaatteet ja jalkineet	Kotitalous-esineet			
Osuus vuonna 2010, %														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Prosenttimuutos edellisestä kuukaudesta (kp.)													

Lähteet: Eurostat lukuun ottamatta osan 5.2 taulukon 4 sarakkeita 13 ja 14 (Euroopan autonvalmistajien yhteistyöjärjestön ACEA:n tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat).

1) Lyhyen aikavälin tilastoja koskevaan asetukseen (ks. Yleistä-osa) tehdyn muutoksen vuoksi teollisuuden uusien tilausten tilastointi on lakkautettu. Eurostatin viimeinen tilastojulkaisu aiheesta oli maaliskuulta 2012.

2) Sisältää tehdasteollisuuden alat, joiden tuotanto perustuu pääasiassa uusiin tilauksiin. Vuonna 2005 näiden alojen osuus oli 61,2 % tehdasteollisuudesta.

3) Vuosi- ja neljännesvuositiedot ovat kyseisen jakson kuukausitietojen keskiarvoja.

5.2 Output and demand

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

3. Industrial production

	Total	Industry excluding construction										Construction
		Total (s.a.; index: 2010 = 100)	Total		Industry excluding construction and energy						Energy	
				Manufacturing	Total	Intermediate goods	Capital goods	Consumer goods				
								Total	Durable	Non-durable		
% of total in 2010	100.0	79.4	79.4	68.3	67.7	26.7	23.2	17.8	2.3	15.5	11.7	20.6
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2010	4.0	100.0	7.3	7.7	7.7	10.0	8.9	2.8	2.7	2.9	3.9	-7.9
2011	2.1	103.2	3.2	4.4	4.5	3.8	8.2	0.8	0.6	0.9	-4.6	-2.1
2012	-3.0	100.8	-2.4	-2.5	-2.7	-4.3	-1.1	-2.4	-4.4	-2.1	-0.2	-5.5
2012 Q2	-3.0	101.2	-2.2	-2.7	-2.9	-4.4	-1.2	-2.8	-4.3	-2.5	2.0	-6.1
Q3	-2.7	101.2	-2.2	-2.2	-2.5	-4.2	-0.8	-2.1	-5.4	-1.7	0.0	-4.7
Q4	-3.4	99.1	-3.1	-3.4	-3.6	-4.8	-3.3	-2.0	-5.0	-1.6	-0.3	-4.6
2013 Q1	-2.2	99.3	-2.4	-2.9	-3.1	-4.0	-3.6	-0.8	-4.7	-0.3	0.2	-4.2
2012 Nov.	-4.2	98.7	-4.0	-4.4	-4.5	-5.6	-4.4	-2.9	-6.5	-2.3	-0.3	-5.0
Dec.	-2.7	99.4	-2.1	-2.4	-2.8	-4.8	-1.8	-0.6	-2.7	-0.3	-0.3	-4.5
2013 Jan.	-3.6	98.8	-2.5	-2.7	-2.8	-4.1	-3.9	0.8	-7.3	1.8	-1.1	-9.3
Feb.	-2.4	99.1	-3.2	-2.5	-2.7	-3.1	-3.8	-0.1	-5.1	0.6	-6.5	1.7
Mar.	-2.7	100.1	-1.7	-3.3	-3.6	-4.6	-3.1	-2.9	-2.2	-3.1	9.2	-7.9
	month-on-month percentage changes (s.a.)											
2012 Nov.	-0.5	-	-0.7	-0.8	-0.6	-0.9	0.2	-1.2	-1.3	-1.4	-0.4	-1.0
Dec.	0.5	-	0.7	1.1	1.2	0.2	0.8	1.9	1.9	2.0	-1.4	-0.2
2013 Jan.	-0.7	-	-0.6	-0.7	-0.6	-0.1	-1.7	0.2	-1.8	0.2	0.1	-2.0
Feb.	0.4	-	0.3	0.0	-0.2	-0.2	0.9	-1.5	0.7	-1.5	1.9	-0.3
Mar.	0.3	-	1.0	0.4	0.4	-0.1	1.2	-0.4	1.9	-0.7	3.8	-1.7

4. Industrial new orders and turnover, retail sales and new passenger car registrations

	Industrial new orders [1]		Industrial turnover		Retail sales (including automotive fuel)								New passenger car registrations	
	Manufacturing [2] (current prices)		Manufacturing (current prices)		Current prices	Constant prices								
	Total (s.a.; index: 2005 = 100)	Total	Total (s.a.; index: 2010 = 100)	Total	Total	Total (s.a.; index: 2010 = 100)	Total	Food, beverages, tobacco	Non-food			Fuel	Total (s.a.; thousands) [3]	Total
										Textiles, clothing, footwear	Household equipment			
% of total in 2010	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	40.1	51.1	9.4	11.9	8.8		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2010	102.8	17.7	100.0	10.2	2.1	100.0	0.6	0.3	1.4	2.2	0.2	-3.0	843	-8.5
2011	111.6	8.6	109.1	9.0	1.7	99.7	-0.3	-1.0	0.5	1.3	-0.2	-3.3	838	-1.1
2012	.	.	108.5	-0.6	0.4	97.9	-1.8	-1.3	-1.8	-4.3	-2.6	-5.1	743	-11.0
2012 Q2	.	.	108.5	-0.8	0.4	98.1	-1.8	-1.3	-1.9	-7.3	-2.0	-5.0	768	-6.8
Q3	.	.	109.0	-0.7	0.7	98.2	-1.5	-0.8	-1.6	-2.7	-2.0	-4.3	721	-12.7
Q4	.	.	107.1	-1.8	-0.9	96.7	-2.7	-2.0	-2.8	-4.7	-4.4	-5.4	708	-14.2
2013 Q1	.	.	106.8	-2.9	-1.2	96.8	-1.9	-1.5	-2.2	-3.9	-4.4	-3.5	687	-11.3
2012 Dec.	.	.	107.4	-1.8	-1.3	96.2	-2.8	-2.2	-3.0	-3.8	-4.3	-4.1	731	-12.1
2013 Jan.	.	.	106.7	-2.5	-0.8	97.1	-1.8	-1.9	-1.2	-1.8	-4.0	-5.8	664	-14.2
Feb.	.	.	106.6	-3.2	-1.0	96.8	-1.8	-2.4	-1.8	0.2	-3.6	-2.4	696	-8.8
Mar.	.	.	107.1	-2.9	-1.6	96.6	-2.2	-0.4	-3.6	-10.0	-5.4	-2.3	701	-10.9
Apr.	.	.	.	.	-0.8	96.1	-1.1	-1.9	-0.3	.	.	0.2	712	-6.5
	month-on-month percentage changes (s.a.)													
2012 Dec.	-	.	-	0.8	-0.8	-	-0.8	-0.6	-0.6	0.3	-1.3	0.0	-	4.4
2013 Jan.	-	.	-	-0.6	0.7	-	0.9	0.6	1.5	0.1	1.4	-1.3	-	-9.2
Feb.	-	.	-	-0.1	-0.2	-	-0.3	-0.1	-0.9	0.0	-1.1	-0.9	-	4.8
Mar.	-	.	-	0.5	-0.2	-	-0.2	1.1	-0.8	-3.7	-1.0	0.6	-	0.7
Apr.	-	.	-	.	-0.6	-	-0.5	-2.0	0.6	.	.	0.2	-	1.6

Sources: Eurostat, except columns 13 and 14 in Table 4 in Section 5.2 (which comprise ECB calculations based on data from the European Automobile Manufacturers' Association).

1) Following the amendment of the Regulation concerning short-term statistics (see the General Notes), euro area industrial new order statistics have been discontinued; the last release by Eurostat was for March 2012.

2) Includes manufacturing industries working mainly on the basis of orders, which represented 61.2% of total manufacturing in 2005.

3) Annual and quarterly figures are averages of monthly figures in the period concerned.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

(saldoluku[1], prosenttiyksikköä, ellei toisin mainita; kausivaihtelusta puhdistettu)

5. Yrityksiä ja kuluttajia koskevat suhdannekyselyt

	Talouden luottamusindikaattori[2] (pitkän aikavälin keskiarvo = 100)	Tehdasteollisuus					Kuluttajien luottamusindikaattori				
		Teollisuuden luottamusindikaattori				Kapasiteetin käyttöaste[3], %	Yhteensä[4]	Rahoitustilanne seuraavan 12 kk:n aikana	Taloustilanne seuraavan 12 kk:n aikana	Työttömyystilanne seuraavan 12 kk:n aikana	Säästöt seuraavan 12 kk:n aikana
		Yhteensä[4]	Tilauskanta	Valmistuotevarastot	Tuotantoodotukset						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

	Rakentamisen luottamusindikaattori			Vähittäiskaupan luottamusindikaattori				Palvelualojen luottamusindikaattori			
	Yhteensä[4]	Tilauskanta	Työllisyysodotukset	Yhteensä[4]	Tämänhetkinen suhdannetilanne	Varastojen määrä	Suhdannenäkymät	Yhteensä[4]	Suhdannenäkymät	Kysyntätilanne	Kysyntänäkymät
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22

Lähde: Euroopan komissio (talouden ja rahoituksen pääosasto).

1) Myönteisten ja kielteisten vastausten prosenttiosuuksien erotus.

2) Talouden luottamusindikaattori koostuu teollisuuden, palvelualojen, kuluttajien, rakentamisen ja vähittäiskaupan luottamusindikaattoreista. Teollisuuden luottamusindikaattorin paino on 40 %, palvelualojen luottamusindikaattorin 30 %, kuluttajien luottamusindikaattorin 20 % ja rakentamisen ja vähittäiskaupan luottamusindikaattorien 5 % kummankin.
Jos talouden luottamusindikaattorin arvo on suurempi (pienempi) kuin 100, vastaajien näkemys taloudellisesta tilanteesta on positiivisempi (negatiivisempi) kuin keskimäärin vuodesta 1990 alkavalla tarkastelujaksolla.

3) Tietoja kerätään tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Neljännesvuosiluvut ovat kahden peräkkäisen kyselyn keskiarvoja. Vuositiedot lasketaan neljännesvuosittaisista keskiarvoista.

4) Luottamusindikaattorit lasketaan komponenttiensa yksinkertaisena keskiarvona. Indikaattorien laskennassa käytetään arvioituja varastotietoja (sarakkeet 4 ja 17) ja työttömyyslukuja (sarake 10) käänteisin etumerkein.

5.2 Output and demand

(percentage balances, [1] unless otherwise indicated; seasonally adjusted)

5. Business and Consumer Surveys

	Economic sentiment indicator [2] (long-term average = 100)	Manufacturing industry					Consumer confidence indicator				
		Industrial confidence indicator				Capacity utilisation [3] (%)	Total [4]	Financial situation over next 12 months	Economic situation over next 12 months	Unemployment situation over next 12 months	Savings over next 12 months
		Total [4]	Order books	Stocks of finished products	Production expectations						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2009	80.7	-28.8	-56.6	14.8	-14.9	70.9	-24.8	-7.0	-26.1	55.3	-10.7
2010	101.0	-4.6	-24.4	1.0	11.5	77.0	-14.2	-5.3	-12.3	31.2	-8.0
2011	101.7	0.2	-6.6	2.3	9.4	80.6	-14.5	-7.4	-18.1	23.2	-9.1
2012	90.4	-11.7	-24.5	6.8	-4.0	78.5	-22.3	-11.3	-27.6	38.4	-12.0
2012 Q1	95.0	-6.1	-15.0	5.9	2.6	80.0	-19.9	-10.0	-24.1	34.4	-10.9
Q2	92.3	-10.5	-22.0	6.5	-3.0	79.0	-19.5	-10.3	-24.2	32.3	-10.9
Q3	87.4	-14.9	-28.6	8.1	-8.1	77.6	-23.8	-11.8	-30.4	40.7	-12.4
Q4	86.8	-15.4	-32.1	6.8	-7.4	77.3	-26.2	-13.0	-31.7	46.3	-13.7
2013 Q1	90.1	-12.3	-29.7	5.4	-1.6	77.5	-23.7	-11.4	-27.3	42.6	-13.4
2012 Dec.	88.0	-13.8	-30.7	6.0	-4.7	-	-26.3	-12.3	-31.5	47.7	-13.8
2013 Jan.	89.7	-13.4	-30.9	5.2	-4.0	77.5	-23.9	-11.7	-28.9	42.7	-12.4
Feb.	90.4	-11.1	-27.8	5.1	-0.4	-	-23.6	-11.2	-26.4	43.2	-13.7
Mar.	90.1	-12.3	-30.3	6.0	-0.5	-	-23.5	-11.4	-26.7	42.0	-14.1
Apr.	88.6	-13.8	-33.6	6.3	-1.5	77.5	-22.3	-11.0	-26.4	37.9	-13.8
May	89.4	-13.0	-31.3	6.0	-1.8	-	-21.9	-10.3	-26.8	36.6	-13.8

	Construction confidence indicator			Retail trade confidence indicator				Services confidence indicator			
	Total [4]	Order books	Employment expectations	Total [4]	Present business situation	Volume of stocks	Expected business situation	Total [4]	Business climate	Demand in recent months	Demand in the months ahead
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
2009	-33.1	-42.1	-24.1	-15.5	-21.4	9.8	-15.4	-16.1	-21.2	-18.0	-9.3
2010	-28.7	-39.4	-18.2	-4.1	-6.6	7.2	1.6	4.0	1.5	3.1	7.3
2011	-26.2	-33.9	-18.5	-5.4	-5.6	11.1	0.6	5.3	2.2	5.3	8.3
2012	-28.7	-35.1	-22.3	-15.2	-18.9	14.2	-12.6	-6.9	-11.9	-7.7	-1.1
2012 Q1	-25.0	-30.7	-19.3	-13.7	-14.4	16.3	-10.5	-1.4	-6.2	-1.5	3.6
Q2	-27.2	-32.3	-22.1	-14.4	-18.2	14.8	-10.4	-4.5	-10.1	-4.8	1.3
Q3	-29.7	-36.9	-22.5	-16.8	-21.8	14.5	-14.1	-10.6	-15.8	-11.7	-4.2
Q4	-33.0	-40.5	-25.5	-16.0	-21.3	11.4	-15.4	-11.1	-15.3	-12.9	-5.0
2013 Q1	-29.5	-37.5	-21.7	-16.2	-24.4	10.7	-13.7	-7.8	-12.6	-8.9	-1.8
2012 Dec.	-33.3	-39.8	-26.8	-15.9	-23.0	10.5	-14.3	-9.8	-14.7	-11.4	-3.3
2013 Jan.	-28.5	-36.3	-20.8	-15.5	-23.0	11.4	-12.1	-7.9	-12.4	-9.4	-1.8
Feb.	-29.7	-37.7	-21.8	-16.1	-25.0	10.2	-13.3	-8.5	-14.3	-9.6	-1.5
Mar.	-30.4	-38.4	-22.4	-17.1	-25.3	10.5	-15.6	-7.0	-11.2	-7.8	-2.1
Apr.	-31.7	-39.2	-24.1	-18.4	-26.4	12.1	-16.8	-11.1	-16.0	-14.7	-2.6
May	-33.6	-40.4	-26.8	-16.8	-26.1	11.0	-13.3	-9.3	-13.2	-13.1	-1.7

Source: European Commission (Economic and Financial Affairs DG).

1) Difference between the percentages of respondents giving positive and negative replies.

2) The economic sentiment indicator is composed of the industrial, services, consumer, construction and retail trade confidence indicators; the industrial confidence indicator has a weight of 40%, the services confidence indicator a weight of 30%, the consumer confidence indicator a weight of 20% and the two other indicators a weight of 5% each. Values for the economic sentiment indicator of above (below) 100 indicate above-average (below-average) economic sentiment, calculated for the period since 1990.

3) Data are collected in January, April, July and October each year. The quarterly figures shown are averages of two successive surveys. Annual data are derived from quarterly averages.

4) The confidence indicators are calculated as simple averages of the components shown; the assessments of stocks (columns 4 and 17) and unemployment (column 10) are used with inverted signs for the calculation of confidence indicators.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

5.3 Työmarkkinat[1)]

(neljännesvuositiedot kausivaihtelusta puhdistettuina, vuositiedot puhdistamattomina)

1. Työllisyys

		Sosioekonomisen aseman mukaan		Toimialoittain									
	Yhteensä	Palkansaajat	Yrittäjät	Maa-, metsä- ja kalatalous	Teollisuus, energiantuotanto, jäte- ja vesihuolto	Rakentaminen	Kauppa, kuljetus, majoitus- ja ravitsemistoiminta	Informaatio ja veistintä	Rahoitus- ja vakuutustoiminta	Kiinteistöalan toiminta	Ammatillinen toiminta, liike-elämän palvelut, tukipalvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveys- ja sosiaalipalvelut	Taiteet, viihde ja muut palvelut
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Työntekijöiden määrä													
Taso (tuhansina)													
Prosenttia työntekijöiden määrästä													
Vuotuinen prosenttimuutos													
Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä													
Tehtyjen työtuntien määrä													
Taso (miljoonina)													
Prosenttia tehtyjen työtuntien määrästä													
Vuotuinen prosenttimuutos													
Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä													
Työntekijää kohden tehtyjen työtuntien määrä													
Taso (tuhansina)													
Vuotuinen prosenttimuutos													
Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä													

Lähde: Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.
1) Työllisyystilastot perustuvat EKT 95:een.

5.3 Labour markets [1)]

(quarterly data seasonally adjusted; annual data unadjusted)

1. Employment

		By employment status		By economic activity									
	Total	Employees	Self-employed	Agriculture, forestry and fishing	Manufacturing, energy and utilities	Construction	Trade, transport, accommodation and food services	Information and communication	Finance and insurance	Real estate	Professional, business and support services	Public administration, education, health and social work	Arts, entertainment and other services
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Persons employed													
levels (thousands)													
2012	146,176	125,078	21,098	4,985	22,932	9,484	35,912	4,080	4,060	1,321	18,254	34,308	10,840
percentage of total persons employed													
2012	100.0	85.6	14.4	3.4	15.7	6.5	24.6	2.8	2.8	0.9	12.5	23.5	7.4
annual percentage changes													
2010	-0.5	-0.5	-0.6	-1.1	-2.8	-3.9	-0.7	-1.3	-0.7	-0.3	1.7	1.0	0.9
2011	0.3	0.5	-0.8	-2.2	0.2	-3.8	0.7	1.5	-0.3	3.0	2.7	0.1	0.1
2012	-0.6	-0.7	0.0	-1.4	-1.1	-4.7	-0.7	1.4	-0.8	0.6	0.8	-0.3	0.7
2012 Q1	-0.4	-0.4	-0.6	-1.7	-0.7	-4.6	-0.2	1.2	-0.3	1.0	0.9	-0.2	-0.4
Q2	-0.7	-0.8	-0.2	-1.3	-1.2	-4.7	-0.8	1.2	-0.6	1.6	0.3	-0.2	0.1
Q3	-0.6	-0.8	0.6	-1.1	-1.2	-5.0	-0.8	1.1	-1.3	0.7	1.5	-0.4	1.3
Q4	-0.7	-0.9	0.2	-1.4	-1.4	-4.8	-1.0	1.9	-1.1	-0.7	0.3	-0.2	1.7
quarter-on-quarter percentage changes													
2012 Q1	-0.3	-0.4	0.7	0.0	-0.5	-1.3	-0.3	0.5	0.0	-1.2	-0.2	-0.2	0.7
Q2	-0.1	0.0	-0.2	0.3	-0.4	-0.6	-0.1	0.5	-0.7	0.6	0.4	0.1	0.0
Q3	-0.1	-0.1	0.2	-0.7	-0.1	-1.7	-0.1	-0.5	-1.0	-2.0	1.2	-0.1	0.6
Q4	-0.3	-0.3	-0.5	-1.0	-0.5	-1.3	-0.4	1.5	0.6	2.0	-1.0	-0.1	0.4
Hours worked													
levels (millions)													
2012	229,973	185,007	44,966	10,257	36,080	16,562	60,018	6,569	6,435	2,040	27,911	48,883	15,219
percentage of total hours worked													
2012	100.0	80.4	19.6	4.5	15.7	7.2	26.1	2.9	2.8	0.9	12.1	21.3	6.6
annual percentage changes													
2010	0.0	0.0	-0.4	-0.9	-0.4	-3.9	-0.4	-0.7	-0.2	0.8	2.3	1.0	0.6
2011	0.2	0.5	-1.0	-2.3	0.8	-4.1	0.4	1.4	-0.2	3.5	2.8	0.1	0.0
2012	-1.2	-1.3	-0.7	-1.8	-2.2	-6.0	-1.3	1.4	-0.9	0.0	0.5	-0.4	-0.1
2012 Q1	-1.0	-1.0	-1.0	-2.2	-1.2	-5.6	-0.9	0.9	-0.2	0.3	0.8	-0.4	-0.9
Q2	-1.4	-1.5	-0.8	-1.2	-2.3	-6.3	-1.5	1.3	-0.7	1.7	0.3	-0.5	-0.8
Q3	-1.1	-1.4	0.1	-1.2	-2.4	-6.2	-1.1	1.5	-1.0	0.7	1.2	-0.5	0.7
Q4	-1.5	-1.6	-1.1	-2.6	-2.9	-5.8	-1.6	1.7	-1.7	-2.8	-0.2	-0.1	0.5
quarter-on-quarter percentage changes													
2012 Q1	-0.3	-0.3	-0.1	-0.2	-0.4	-0.6	-0.7	0.8	0.1	-0.8	-0.1	0.0	0.5
Q2	-0.6	-0.7	-0.3	-0.5	-1.4	-2.2	-0.2	-0.2	-1.2	0.5	-0.2	-0.3	-0.8
Q3	0.2	0.1	0.4	-0.5	0.0	-1.4	0.2	0.5	0.0	-0.4	0.7	0.2	1.3
Q4	-0.7	-0.6	-1.1	-1.4	-1.1	-1.9	-1.0	0.6	-0.6	-2.0	-0.6	0.1	-0.4
Hours worked per person employed													
levels (thousands)													
2012	1,573	1,479	2,131	2,058	1,573	1,746	1,671	1,610	1,585	1,544	1,529	1,425	1,404
annual percentage changes													
2010	0.5	0.6	0.2	0.2	2.5	0.0	0.3	0.6	0.5	1.1	0.6	0.1	-0.3
2011	-0.1	0.1	-0.2	-0.1	0.6	-0.3	-0.3	0.0	0.2	0.5	0.1	0.0	-0.1
2012	-0.6	-0.6	-0.7	-0.4	-1.0	-1.3	-0.6	0.0	-0.1	-0.7	-0.2	-0.1	-0.8
2012 Q1	-0.5	-0.5	-0.5	-0.5	-0.5	-1.1	-0.8	-0.2	0.1	-0.7	-0.1	-0.2	-0.5
Q2	-0.6	-0.7	-0.7	0.1	-1.1	-1.8	-0.6	0.0	-0.1	0.1	0.0	-0.2	-0.9
Q3	-0.5	-0.6	-0.5	-0.1	-1.1	-1.3	-0.3	0.4	0.3	-0.1	-0.3	-0.1	-0.6
Q4	-0.8	-0.7	-1.3	-1.2	-1.4	-1.1	-0.7	-0.3	-0.6	-2.1	-0.6	0.1	-1.1
quarter-on-quarter percentage changes													
2012 Q1	0.7	1.0	-1.5	-2.4	1.0	0.2	0.2	2.1	1.7	1.2	0.0	2.2	0.1
Q2	-2.8	-3.8	1.1	4.6	-4.1	-1.3	-1.9	-5.2	-4.3	-2.8	-3.9	-4.5	-2.1
Q3	-1.0	-0.9	-1.0	-0.1	-1.8	-0.2	-1.1	0.1	-0.3	0.3	-1.6	-0.9	0.0
Q4	2.5	3.1	0.3	-2.4	3.6	0.1	2.2	3.0	2.5	0.1	5.0	3.6	0.9

Source: ECB calculations based on Eurostat data.

1) Data for employment are based on the ESA 95.

5.3 Työmarkkinat
(kausivaihtelusta puhdistettu, ellei toisin mainita)

2. Työttömyys ja avoimet työpaikat[1)]

	Työttömyys										Avoimien työpaikkojen aste[2)]
	Yhteensä		Iän mukaan[3)]				Sukupuolen mukaan[4)]				
			Aikuiset		Nuoriso		Miehet		Naiset		
	Milj. henkilöä	% työvoimasta	Milj. henkilöä	% työvoimasta	Milj. henkilöä	% työvoimasta	Milj. henkilöä	% työvoimasta	Milj. henkilöä	% työvoimasta	% työpaikkojen kokonaismäärästä
Osuus vuonna 2010, %											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

K28 Työllisyys – työntekijöiden ja tehtyjen työtuntien määrä
(vuotuinen prosenttimuutos)

- Työllisyys työntekioiden määrän mukaan
- Työllisyys tehtyjen työtuntien määrän mukaan

K29 Työttömyysaste ja avoimien työpaikkojen aste[2)]

- Työttömyysaste (vasen asteikko)
- Avoimien työpaikkojen aste (oikea asteikko)

Lähde: Eurostat.
1) Työttömyystilastot on laskettu henkeä kohden ja ne ovat ILOn suositusten mukaisia.
2) Teollisuus, rakentaminen ja palvelut (pl. kotitaloudet työnantajana sekä kansainväliset organisaatiot ja toimielimet). Kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja.
3) Aikuisväestö käsittää 25-vuotiaat ja sitä vanhemmat, nuoriso alle 25-vuotiaat, ilmaistu prosentteina vastaavasta työvoimasta.
4) Ilmaistu prosentteina vastaavasta työvoimasta.

5.3 Labour markets
(seasonally adjusted, unless otherwise indicated)

2. Unemployment and job vacancies [1)]

	Unemployment										Job vacancy rate [2)]
	Total		By age [3)]				By gender [4)]				
	Millions	% of labour force	Adult		Youth		Male		Female		
			Millions	% of labour force	Millions	% of labour force	Millions	% of labour force	Millions	% of labour force	% of total posts
% of total in 2010	100.0		79.4		20.6		54.0		46.0		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2009	15.054	9.6	11.768	8.4	3.287	20.3	8.146	9.4	6.908	9.8	1.4
2010	15.935	10.1	12.654	8.9	3.281	20.9	8.605	10.0	7.330	10.3	1.5
2011	16.039	10.2	12.828	9.0	3.212	20.9	8.548	9.9	7.492	10.5	1.7
2012	18.059	11.4	14.581	10.1	3.478	23.0	9.700	11.2	8.359	11.5	1.6
2012 Q1	17.263	10.9	13.882	9.7	3.382	22.2	9.248	10.7	8.015	11.1	1.7
Q2	17.902	11.3	14.445	10.0	3.457	22.8	9.636	11.1	8.266	11.4	1.7
Q3	18.312	11.5	14.797	10.3	3.515	23.4	9.846	11.4	8.466	11.7	1.4
Q4	18.759	11.8	15.200	10.5	3.559	23.7	10.069	11.6	8.690	12.0	1.6
2013 Q1	19.208	12.1	15.588	10.8	3.620	24.2	10.331	12.0	8.877	12.2	.
2012 Nov.	18.772	11.8	15.212	10.6	3.560	23.7	10.066	11.6	8.706	12.0	-
Dec.	18.843	11.8	15.279	10.6	3.564	23.8	10.123	11.7	8.720	12.0	-
2013 Jan.	19.129	12.0	15.508	10.8	3.621	24.1	10.281	11.9	8.848	12.2	-
Feb.	19.215	12.1	15.589	10.8	3.626	24.2	10.341	12.0	8.874	12.2	-
Mar.	19.280	12.1	15.667	10.9	3.613	24.3	10.370	12.0	8.910	12.3	-
Apr.	19.375	12.2	15.751	10.9	3.624	24.4	10.413	12.0	8.961	12.3	-

C28 Employment - persons employed and hours worked
(annual percentage changes)

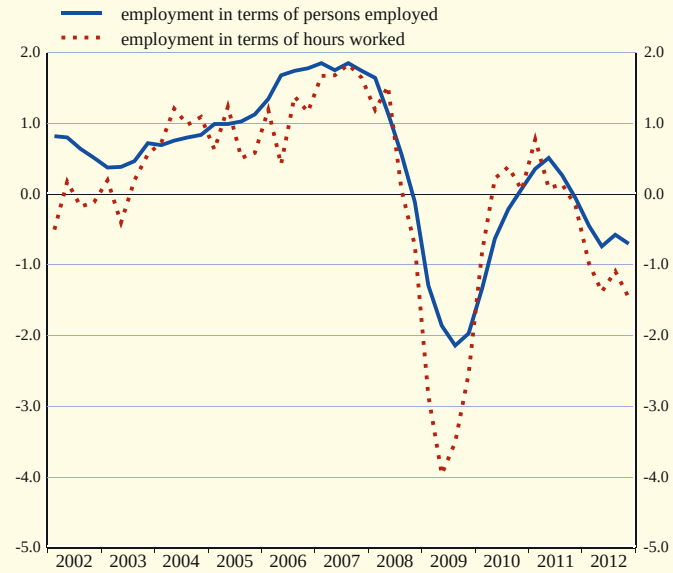

C29 Unemployment and job vacancy [2)] rates

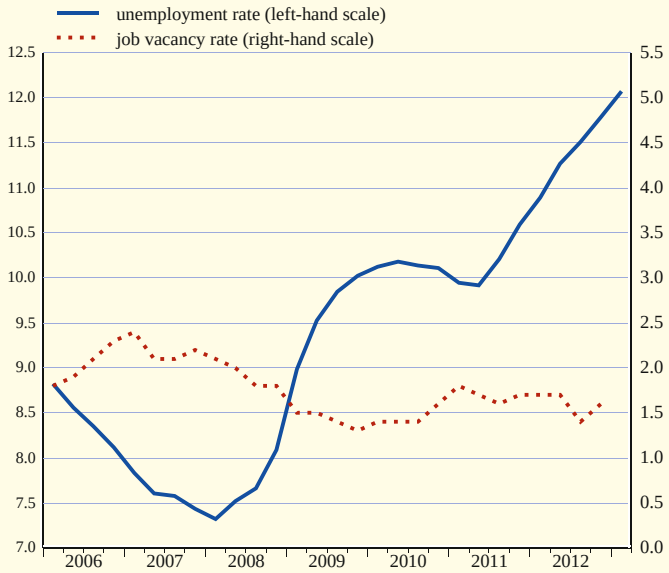

Source: Eurostat.
1) Data for unemployment refer to persons and follow ILO recommendations.
2) Industry, construction and services (excluding households as employers and extra-territorial organisations and bodies); non-seasonally adjusted.
3) Adult: 25 years of age and over; youth: below 25 years of age; rates are expressed as a percentage of the labour force for the relevant age group.
4) Rates are expressed as a percentage of the labour force for the relevant gender.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

6 JULKINEN TALOUS

6.1 Tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä[1)]

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – tulot

	Yhteensä	Juoksevat tulot									Pääomatulot		Lisätieto: Verot yhteensä[2)]
			Välittömät verot			Välilliset verot		Sosiaaliturvamaksut			Myynnit		Pääomaverot	
				Kotitaloudet	Yritykset		EU:n toimielinten saamat		Työnantaja	Palkansaaja				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

2. Euroalue – menot

	Yhteensä	Juoksevat menot									Pääomamenot			Lisätieto: Perusmenot[3)]
		Yhteensä	Palkansaajakorvaukset	Välituotekäyttö	Korkomenot	Tulonsiirrot					Investoinnit	Pääomansiirrot		
							Sosiaaliturvamenot	Tukipalkkiot		EU:n toimielinten maksamat			EU:n toimielinten maksamat	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

3. Euroalue – alijäämä/ylijäämä, perusalijäämä/-ylijäämä ja julkinen kulutus

	Alijäämä (–) / ylijäämä (+)					Perusalijäämä (–) / -ylijäämä (+)	Julkinen kulutus[4)]							
	Yhteensä	Valtionhallinto	Osavaltiohallinto	Paikallishallinto	Sosiaaliturvarahastot		Yhteensä						Kollektiiviset kulutusmenot	Yksilölliset kulutusmenot
								Palkansaajakorvaukset	Välituotekäyttö	Tulonsiirrot markkinatuottajien kautta	Kiinteän pääoman kuluminen	Myynnit (miinus)		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

4. Euroalueen maat – alijäämä (–) / ylijäämä (+)[5)]

	BE	DE	EE	IE	GR	ES	FR	IT	CY	LU	MT	NL	AT	PT	SI	SK	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden ali-/ylijäämää koskevat tiedot: Euroopan komissio.

1) Käsitteet ”tulot”, ”menot” ja ”alijäämä/ylijäämä” perustuvat EKT 95:een. EU:n budjettiin liittyvät tulonsiirrot on laskettu mukaan konsolidoituina. Euroalueen jäsenvaltioiden välisiä tulonsiirtoja ei ole konsolidoitu.
2) Verot ja sosiaaliturvamaksut.
3) Kokonaismenot miinus korkomenot.
4) Vastaa EKT 95:n mukaisia julkisyhteisöjen kulutusmenoja (P.3).
5) Sisältää swap- ja korkotermiinijärjestelyjen alaiset maksut.

6 GOVERNMENT FINANCE

6.1 Revenue, expenditure and deficit/surplus [1)]
(as a percentage of GDP)

1. Euro area – revenue

	Total	Current revenue											Capital revenue		Memo item: Fiscal burden [2)]
			Direct taxes			Indirect taxes		Social contributions			Sales			Capital taxes	
				Households	Corporations		Received by EU institutions		Employers	Employees					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2004	44.5	44.0	11.5	8.5	2.9	13.2	0.3	15.5	8.1	4.5	2.2	0.5	0.4	40.6
2005	44.8	44.3	11.7	8.6	3.0	13.3	0.3	15.4	8.1	4.5	2.3	0.5	0.3	40.7
2006	45.3	45.0	12.3	8.7	3.4	13.4	0.3	15.3	8.0	4.5	2.3	0.3	0.3	41.3
2007	45.3	45.1	12.7	8.9	3.6	13.3	0.3	15.1	8.0	4.4	2.3	0.3	0.3	41.3
2008	45.1	44.9	12.5	9.1	3.2	12.9	0.3	15.3	8.1	4.5	2.3	0.2	0.3	40.9
2009	44.9	44.6	11.6	9.2	2.3	12.8	0.3	15.8	8.3	4.5	2.5	0.3	0.4	40.6
2010	44.8	44.5	11.5	8.9	2.5	12.9	0.3	15.7	8.2	4.5	2.6	0.3	0.3	40.4
2011	45.3	45.0	11.9	9.1	2.7	13.0	0.3	15.7	8.2	4.5	2.6	0.3	0.3	40.9
2012	46.2	46.0	12.4	9.6	2.7	13.3	0.3	15.9	8.3	4.7	2.6	0.2	0.3	41.8

2. Euro area – expenditure

	Total	Current expenditure								Capital expenditure				Memo item: Primary expenditure [3)]
		Total	Compensation of employees	Intermediate consumption	Interest	Current transfers					Investment	Capital transfers		
							Social payments	Subsidies					Paid by EU institutions	
									Paid by EU institutions					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2004	47.4	43.5	10.5	5.0	3.1	24.9	22.1	1.7	0.5	3.9	2.5	1.5	0.1	44.3
2005	47.3	43.4	10.5	5.0	3.0	24.9	22.1	1.7	0.5	3.9	2.5	1.4	0.0	44.3
2006	46.7	42.8	10.3	5.0	2.9	24.6	21.8	1.6	0.5	3.9	2.5	1.4	0.0	43.8
2007	46.0	42.2	10.1	5.0	3.0	24.2	21.4	1.6	0.4	3.8	2.6	1.2	0.0	43.1
2008	47.3	43.3	10.3	5.2	3.0	24.8	21.9	1.6	0.4	3.9	2.6	1.3	0.0	44.2
2009	51.3	47.0	11.1	5.7	2.9	27.4	24.3	1.8	0.4	4.3	2.8	1.4	0.0	48.4
2010	51.0	46.6	10.9	5.7	2.8	27.2	24.2	1.8	0.4	4.4	2.6	1.8	0.0	48.1
2011	49.5	46.0	10.6	5.5	3.0	26.9	23.9	1.7	0.4	3.5	2.3	1.2	0.0	46.5
2012	49.9	46.2	10.5	5.5	3.1	27.1	24.3	1.6	0.4	3.7	2.1	1.6	0.1	46.9

3. Euro area – deficit/surplus, primary deficit/surplus and government consumption

	Deficit (-)/surplus (+)					Primary deficit (-)/ surplus (+)	Government consumption [4)]							
	Total	Central gov.	State gov.	Local gov.	Social security funds		Total						Collective consumption	Individual consumption
								Compensation of employees	Intermediate consumption	Transfers in kind via market producers	Consumption of fixed capital	Sales (minus)		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2004	-2.9	-2.5	-0.4	-0.3	0.2	0.2	20.4	10.5	5.0	5.1	1.9	2.2	8.1	12.3
2005	-2.5	-2.3	-0.3	-0.2	0.2	0.5	20.5	10.5	5.0	5.2	1.9	2.3	8.0	12.5
2006	-1.4	-1.5	-0.1	-0.2	0.4	1.5	20.3	10.3	5.0	5.3	1.9	2.3	7.9	12.5
2007	-0.7	-1.2	0.0	0.0	0.6	2.3	20.1	10.1	5.0	5.2	1.9	2.3	7.7	12.3
2008	-2.1	-2.3	-0.2	-0.2	0.5	0.9	20.6	10.3	5.2	5.4	1.9	2.3	8.0	12.7
2009	-6.4	-5.2	-0.5	-0.3	-0.4	-3.5	22.4	11.1	5.7	5.9	2.1	2.5	8.6	13.7
2010	-6.2	-5.1	-0.7	-0.3	-0.1	-3.4	22.1	10.9	5.7	5.9	2.1	2.6	8.4	13.6
2011	-4.1	-3.3	-0.7	-0.2	0.0	-1.1	21.6	10.6	5.5	5.8	2.1	2.6	8.2	13.4
2012	-3.7	-3.4	-0.3	0.0	0.0	-0.6	21.6	10.5	5.5	5.9	2.1	2.6	8.2	13.4

4. Euro area countries – deficit (-)/surplus (+) [5)]

	BE	DE	EE	IE	GR	ES	FR	IT	CY	LU	MT	NL	AT	PT	SI	SK	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
2009	-5.6	-3.1	-2.0	-13.9	-15.6	-11.2	-7.5	-5.5	-6.1	-0.8	-3.7	-5.6	-4.1	-10.2	-6.2	-8.0	-2.5
2010	-3.8	-4.1	0.2	-30.8	-10.7	-9.7	-7.1	-4.5	-5.3	-0.9	-3.6	-5.1	-4.5	-9.8	-5.9	-7.7	-2.5
2011	-3.7	-0.8	1.2	-13.4	-9.5	-9.4	-5.3	-3.8	-6.3	-0.2	-2.8	-4.5	-2.5	-4.4	-6.4	-5.1	-0.8
2012	-3.9	0.2	-0.3	-7.6	-10.0	-10.6	-4.8	-3.0	-6.3	-0.8	-3.3	-4.1	-2.5	-6.4	-4.0	-4.3	-1.9

Sources: ECB for euro area aggregated data; European Commission for data relating to countries' deficit/surplus.

1) The concepts "revenue", "expenditure" and "deficit/surplus" are based on the ESA 95. Transactions involving the EU budget are included and consolidated. Transactions among Member States' governments are not consolidated.
2) The fiscal burden comprises taxes and social contributions.
3) Comprises total expenditure minus interest expenditure.
4) Corresponds to final consumption expenditure (P.3) of general government in the ESA 95.
5) Includes settlements under swaps and forward rate agreements.

6.2 Velka[1)]
(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – rahoitusvaateittain ja velkojan mukaan

	Yhteensä	Rahoitusvaateet				Velkojat				
		Käteinen ja talletukset	Lainat	Lyhytaikaiset arvopaperit	Pitkäaikaiset arvopaperit	Kotimainen luotonantaja[2)]				Muut luotonantajat[3)]
						Yhteensä	Rahalaitokset	Muut rahoitus-laitokset	Muut sektorit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

2. Euroalue – liikkeeseenlaskijan, laina-ajan ja valuutan mukaan

	Yhteensä	Liikkeeseenlaskija[4)]				Alkuperäinen laina-aika			Jäljellä oleva laina-aika			Valuutat	
		Valtion-hallinto	Osavaltio-hallinto	Paikallis-hallinto	Sosiaali-turva-rahastot	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi	Vaihtuva-korkoinen	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Euro tai jäsen-valuutat	Muut valuutat
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

3. Euroalueen maat

	BE	DE	EE	IE	GR	ES	FR	IT	CY	LU	MT	NL	AT	PT	SI	SK	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden velkaa koskevat tiedot: Euroopan komissio.
1) Julkisen sektorin nimellinen bruttovelka konsolidoituna sektorin sisällä. Muiden maiden sijoituksia valtion joukkolainoihin ei ole konsolidoitu. Rahoituskriisin yhteydessä annetut hallitusten väliset lainat konsolidoituna. Tiedot perustuvat osittain arvioihin.
2) Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.
3) Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.
4) Ei sisällä joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevien julkisyhteisöjen hallussa olevia joukkolainoja.

6.2 Debt [1)]
(as a percentage of GDP)

1. Euro area – by financial instrument and sector of the holder

	Total	Financial instruments				Holders				
		Currency and deposits	Loans	Short-term securities	Long-term securities	Domestic creditors [2)]				Other creditors [3)]
						Total	MFIs	Other financial corporations	Other sectors	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2003	69.2	2.1	12.5	5.1	49.6	40.2	20.5	11.3	8.4	29.1
2004	69.7	2.2	12.2	4.8	50.5	38.7	19.7	11.2	7.9	30.9
2005	70.5	2.4	12.3	4.5	51.3	37.0	19.0	11.3	6.8	33.5
2006	68.7	2.5	11.9	4.0	50.3	34.9	19.1	9.3	6.5	33.7
2007	66.4	2.2	11.3	3.9	48.9	32.7	17.8	8.6	6.3	33.6
2008	70.2	2.3	11.6	6.5	49.8	33.2	18.4	7.9	6.9	37.0
2009	80.0	2.5	12.7	8.3	56.5	37.4	21.4	9.2	6.8	42.6
2010	85.4	2.4	15.4	7.3	60.2	40.5	24.3	10.6	5.6	44.9
2011	87.3	2.4	15.4	7.4	62.1	42.8	24.7	11.3	6.9	44.5
2012	90.7	2.6	17.4	6.8	63.9	46.6	26.5	12.4	7.7	44.0

2. Euro area – by issuer, maturity and currency denomination

	Total	Issued by: [4)]				Original maturity			Residual maturity			Currencies	
		Central gov.	State gov.	Local gov.	Social security funds	Up to 1 year	Over 1 year	Variable interest rate	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Euro or participating currencies	Other currencies
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2003	69.2	56.7	6.5	5.1	1.0	7.9	61.4	5.0	14.9	26.1	28.3	68.4	0.9
2004	69.7	56.7	6.6	5.1	1.3	7.7	61.9	4.7	14.7	26.3	28.6	68.7	1.0
2005	70.5	57.2	6.7	5.2	1.4	7.8	62.8	4.6	14.8	25.8	29.9	69.4	1.1
2006	68.7	55.4	6.5	5.3	1.4	7.3	61.4	4.3	14.3	24.2	30.1	67.9	0.7
2007	66.4	53.5	6.3	5.3	1.4	7.1	59.2	4.2	14.5	23.6	28.2	65.8	0.5
2008	70.2	56.9	6.7	5.3	1.3	10.0	60.2	4.9	17.7	23.5	29.1	69.3	1.0
2009	80.0	64.8	7.7	5.8	1.7	12.0	68.0	5.0	19.5	27.3	33.2	78.8	1.2
2010	85.4	69.2	8.3	5.9	1.9	13.0	72.3	5.1	21.2	29.3	34.9	84.2	1.2
2011	87.3	70.7	8.5	5.9	2.2	12.6	74.7	6.0	20.8	30.4	36.1	85.6	1.7
2012	90.7	73.6	8.9	6.0	2.3	11.7	78.9	7.0	20.6	32.1	37.9	88.7	2.0

3. Euro area countries

	BE	DE	EE	IE	GR	ES	FR	IT	CY	LU	MT	NL	AT	PT	SI	SK	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
2009	95.7	74.5	7.2	64.8	129.7	53.9	79.2	116.4	58.5	15.3	66.4	60.8	69.2	83.7	35.0	35.6	43.5
2010	95.5	82.4	6.7	92.1	148.3	61.5	82.4	119.3	61.3	19.2	67.4	63.1	72.0	94.0	38.6	41.0	48.6
2011	97.8	80.4	6.2	106.4	170.3	69.3	85.8	120.8	71.1	18.3	70.3	65.5	72.5	108.3	46.9	43.3	49.0
2012	99.6	81.9	10.1	117.6	156.9	84.2	90.2	127.0	85.8	20.8	72.1	71.2	73.4	123.6	54.1	52.1	53.0

Sources: ECB for euro area aggregated data; European Commission for data relating to countries' debt.

1) Gross general government debt at nominal value and consolidated between sub-sectors of government. Holdings by non-resident governments are not consolidated. Intergovernmental lending in the context of the financial crisis is consolidated. Data are partially estimated.
2) Holders resident in the country whose government has issued the debt.
3) Includes residents of euro area countries other than the country whose government has issued the debt.
4) Excludes debt held by general government in the country whose government has issued it.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

6.3 Velan muutos[1)]
(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – aiheuttajan, rahoitusvaateen ja velkojan mukaan

	Yhteensä	Aiheuttaja			Rahoitusvaateet				Velkojat			
		Lainanottotarve[2)]	Arvostustekijät[3)]	Muut muutokset velan määrässä[4)]	Käteinen ja talletukset	Lainat	Lyhytaikaiset arvopaperit	Pitkäaikaiset arvopaperit	Kotimainen luotonantaja[5)]	Rahalaitokset	Muut rahoituslaitokset	Muut luotonantajat[6)]
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

2. Euroalue – alijäämä-/velkaoikaisut

	Velan muutos	Alijäämä (–) / ylijäämä (+)	Alijäämä-/velkaoikaisut[7)]											
			Yhteensä	Julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutokset							Arvostustekijät		Muut muutokset Velan määrässä	Muut[8)]
				Yhteensä	Käteinen ja talletukset	Lainat	Arvopaperit[9)]	Osakkeet ja osuudet	Yksityistämistulot	Pääomasijoitukset		Valuuttakurssivaikutukset		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Lähde: EKP.
1) Tiedot perustuvat osittain arvioihin. Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutos prosentteina BKT:stä: (velka[t] – velka[t-1]) / BKT(t). Rahoituskriisin yhteydessä annetut hallitusten väliset lainat konsolidoituna.
2) Taloustoimista johtuva rahoitustarve.
3) Sisältää valuuttakurssimuutosten vaikutusten lisäksi vaikutukset, jotka johtuvat velan laskemisesta nimellisarvoisena (esim. liikkeeseen laskettujen arvopaperien preemiot tai diskonttaukset).
4) Sisältää erityisesti yksiköiden uudelleenluokittelun vaikutukset ja tietyt valtioiden vastuulleen ottamat velat.
5) Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.
6) Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.
7) Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutoksen ja prosentteina BKT:stä ilmoitetun alijäämän välinen erotus.
8) Sisältää pääasiassa muihin velkoihin ja saamisiin kohdistuvat taloustoimet (kauppaluotot, muut velat/saamiset ja johdannaiset).
9) Ei sisällä johdannaisia.

6.3 Change in debt [1)]

(as a percentage of GDP)

1. Euro area – by source, financial instrument and sector of the holder

	Total	Source of change			Financial instruments				Holders			
		Borrowing requirement [2)]	Valuation effects [3)]	Other changes in volume [4)]	Currency and deposits	Loans	Short-term securities	Long-term securities	Domestic creditors [5)]	MFIs	Other financial corporations	Other creditors [6)]
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2004	3.2	3.3	-0.1	0.0	0.2	0.1	-0.1	2.9	0.2	0.0	0.3	3.0
2005	3.3	3.1	0.2	0.0	0.3	0.5	-0.1	2.6	-0.4	0.0	0.5	3.7
2006	1.6	1.5	0.1	0.0	0.2	0.2	-0.3	1.5	-0.3	1.1	-1.4	1.9
2007	1.2	1.2	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.1	1.2	-0.4	-0.4	-0.3	1.6
2008	5.3	5.2	0.1	0.0	0.1	0.5	2.7	2.0	1.3	1.0	-0.5	4.1
2009	7.3	7.5	-0.2	0.0	0.1	0.7	1.6	4.9	3.0	2.3	1.0	4.3
2010	7.6	7.7	-0.1	0.0	0.0	3.0	-0.7	5.2	4.1	3.5	1.6	3.4
2011	4.2	4.0	0.1	0.0	0.0	0.4	0.2	3.5	3.4	1.0	1.0	0.8
2012	4.0	5.4	-1.4	0.0	0.2	2.1	-0.5	2.2	4.1	2.0	1.2	-0.2

2. Euro area – deficit-debt adjustment

	Change in debt	Deficit (-) / surplus (+)	Deficit-debt adjustment [7)]												
			Total	Transactions in main financial assets held by general government							Valuation effects		Other changes in volume	Other [8)]
				Total	Currency and deposits	Loans	Securities [9)]	Shares and other equity	Privatisations	Equity injections		Exchange rate effects		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2004	3.2	-2.9	0.3	0.2	0.2	0.0	0.1	0.0	-0.5	0.2	-0.1	0.0	0.0	0.1
2005	3.3	-2.5	0.8	0.6	0.3	0.0	0.1	0.1	-0.3	0.2	0.2	0.0	0.0	0.0
2006	1.6	-1.4	0.2	0.2	0.3	-0.1	0.2	-0.2	-0.4	0.1	0.1	0.0	0.0	-0.1
2007	1.2	-0.7	0.5	0.6	0.2	0.0	0.2	0.1	-0.3	0.2	0.0	0.0	0.0	-0.1
2008	5.3	-2.1	3.2	3.0	0.8	0.7	0.7	0.9	-0.1	0.7	0.1	0.0	0.0	0.0
2009	7.3	-6.4	0.9	1.0	0.3	0.0	0.3	0.4	-0.3	0.5	-0.2	0.0	0.0	0.1
2010	7.6	-6.2	1.4	1.8	0.0	0.5	1.0	0.2	0.0	0.2	-0.1	0.0	0.0	-0.3
2011	4.2	-4.1	0.0	-0.3	0.2	-0.2	-0.2	-0.1	-0.1	0.2	0.1	0.0	0.0	0.2
2012	4.0	-3.7	0.2	1.4	0.3	0.6	-0.1	0.6	-0.1	0.3	-1.4	0.0	0.0	0.3

Source: ECB.

1) Data are partially estimated. Annual change in gross nominal consolidated debt is expressed as a percentage of GDP, i.e. [debt(t) - debt(t-1)] ÷ GDP(t). Intergovernmental lending in the context of the financial crisis is consolidated.
2) The borrowing requirement is by definition equal to transactions in debt.
3) Includes, in addition to the impact of foreign exchange movements, effects arising from measurement at nominal value (e.g. premia or discounts on securities issued).
4) Includes, in particular, the impact of the reclassification of units and certain types of debt assumption.
5) Holders resident in the country whose government has issued the debt.
6) Includes residents of euro area countries other than the country whose government has issued the debt.
7) The difference between the annual change in gross nominal consolidated debt and the deficit as a percentage of GDP.
8) Mainly composed of transactions in other assets and liabilities (trade credits, other receivables/payables and financial derivatives).
9) Excluding financial derivatives.

6.4 Neljännesvuosittaiset tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä[1)]
(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – neljännesvuosittaiset tulot

	Yhteensä	Juoksevat tulot						Pääomatulot		Lisätieto: Verot yhteensä[2)]
			Välittömät verot	Välilliset verot	Sosiaaliturva-maksut	Myynnit	Omaisuus-tulot		Pääomaverot	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

2. Euroalue – neljännesvuosittaiset menot ja alijäämä/ylijäämä

	Yhteensä	Juoksevat menot							Pääomamenot			Alijäämä (–) / ylijäämä (+)	Perus-alijäämä (–) / -ylijäämä (+)
		Yhteensä	Palkan-saaja-korvaukset	Välituote-käyttö	Korko-menot	Tulon-siirrot				Investoinnit	Pääoman-siirrot		
							Sosiaali-turva-menot	Tuki-palkkiot					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Lähteet: Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat ja kansalliset tilastot.
1) Käsitteet ”tulot”, ”menot” ja ”alijäämä/ylijäämä” perustuvat EKT 95:een. Tulonsiirtoja EU:n budjetin ja julkisen sektorin ulkopuolisten yksiköiden välillä ei ole laskettu mukaan. Muilta osin neljännesvuosittaiset tilastot laaditaan (erilaisia raportointimääräaikoja lukuun ottamatta) vastaavalla tavalla kuin vuositilastot.
2) Verot ja sosiaaliturvamaksut.

6.4 Quarterly revenue, expenditure and deficit/surplus [1)]
(as a percentage of GDP)

1. Euro area – quarterly revenue

	Total	Current revenue						Capital revenue		Memo item: Fiscal burden [2)]
			Direct taxes	Indirect taxes	Social contributions	Sales	Property income		Capital taxes	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2006 Q4	49.0	48.4	14.4	14.0	15.8	2.4	0.9	0.6	0.3	44.5
2007 Q1	42.3	41.9	10.4	12.9	14.8	2.2	0.9	0.4	0.3	38.3
Q2	45.8	45.4	13.0	13.0	15.0	2.2	1.4	0.4	0.3	41.2
Q3	43.6	43.1	12.3	12.4	14.7	2.2	0.7	0.5	0.3	39.6
Q4	49.3	48.7	14.8	13.8	15.7	2.5	1.0	0.6	0.3	44.6
2008 Q1	42.4	42.1	10.8	12.3	14.8	2.2	1.1	0.3	0.2	38.2
Q2	45.3	44.9	12.9	12.4	15.1	2.3	1.5	0.4	0.3	40.6
Q3	43.4	43.1	12.2	12.0	15.0	2.3	0.8	0.4	0.3	39.5
Q4	48.8	48.3	13.9	13.4	16.3	2.6	1.1	0.5	0.3	43.9
2009 Q1	42.4	42.3	10.4	12.0	15.6	2.4	1.1	0.1	0.2	38.2
Q2	45.3	44.7	11.8	12.5	15.7	2.5	1.4	0.6	0.5	40.5
Q3	42.9	42.6	11.0	12.0	15.5	2.5	0.7	0.3	0.3	38.8
Q4	48.7	47.8	13.0	13.6	16.4	2.7	1.0	0.8	0.5	43.5
2010 Q1	42.2	42.0	10.1	12.2	15.5	2.4	0.9	0.2	0.3	38.0
Q2	45.1	44.6	11.8	12.6	15.4	2.6	1.3	0.5	0.3	40.2
Q3	43.0	42.7	10.9	12.5	15.3	2.5	0.7	0.3	0.3	39.0
Q4	48.6	47.8	13.2	13.4	16.4	2.8	1.0	0.7	0.3	43.3
2011 Q1	42.9	42.7	10.6	12.5	15.3	2.5	1.0	0.3	0.3	38.7
Q2	45.2	44.9	12.0	12.7	15.4	2.5	1.5	0.3	0.3	40.3
Q3	43.7	43.4	11.4	12.5	15.3	2.5	0.8	0.3	0.3	39.6
Q4	49.3	48.3	13.4	13.4	16.7	2.8	1.0	1.1	0.4	43.8
2012 Q1	43.4	43.2	10.9	12.6	15.4	2.5	1.0	0.2	0.2	39.1
Q2	46.1	45.8	12.6	12.8	15.6	2.6	1.4	0.3	0.3	41.3
Q3	44.7	44.3	12.0	12.6	15.5	2.6	0.8	0.4	0.3	40.4
Q4	50.6	49.9	14.2	13.9	16.9	2.9	1.0	0.7	0.3	45.3

2. Euro area – quarterly expenditure and deficit/surplus

	Total	Current expenditure							Capital expenditure			Deficit (-)/ surplus (+)	Primary deficit (-)/ surplus (+)
		Total	Compensation of employees	Intermediate consumption	Interest	Current transfers	Social benefits	Subsidies		Investment	Capital transfers		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2006 Q4	49.5	44.6	10.8	5.9	2.8	25.0	21.3	1.3	4.9	2.7	2.2	-0.5	2.3
2007 Q1	44.9	41.4	9.9	4.5	2.9	24.1	20.7	1.1	3.5	2.3	1.2	-2.7	0.2
Q2	45.0	41.6	10.0	4.8	3.2	23.6	20.6	1.1	3.4	2.5	0.9	0.8	4.0
Q3	44.6	41.0	9.6	4.8	2.9	23.8	20.5	1.1	3.6	2.6	0.9	-1.0	1.9
Q4	49.3	44.7	10.8	5.9	2.9	25.1	21.2	1.5	4.5	2.8	1.7	0.0	2.9
2008 Q1	45.5	41.9	9.9	4.5	3.0	24.4	20.8	1.2	3.6	2.3	1.2	-3.1	0.0
Q2	46.0	42.4	10.2	5.0	3.3	23.9	20.8	1.1	3.6	2.6	1.0	-0.7	2.6
Q3	45.7	42.0	9.8	4.9	3.0	24.4	21.2	1.1	3.7	2.7	1.0	-2.3	0.6
Q4	51.3	46.7	11.2	6.3	2.9	26.3	22.2	1.4	4.6	2.9	1.7	-2.5	0.4
2009 Q1	49.4	45.6	10.7	5.1	2.8	26.9	23.0	1.3	3.8	2.6	1.2	-6.9	-4.1
Q2	50.7	46.5	11.1	5.5	3.0	26.9	23.3	1.3	4.2	2.8	1.3	-5.4	-2.4
Q3	50.0	46.0	10.5	5.5	2.8	27.1	23.5	1.3	4.1	2.9	1.1	-7.1	-4.3
Q4	54.6	49.7	11.8	6.7	2.8	28.4	24.0	1.5	4.9	3.0	1.9	-6.0	-3.2
2010 Q1	50.4	46.5	10.8	5.1	2.7	27.9	23.6	1.4	3.9	2.4	1.5	-8.2	-5.5
Q2	49.6	46.1	11.0	5.5	3.0	26.7	23.2	1.3	3.5	2.5	1.1	-4.5	-1.5
Q3	50.4	45.2	10.2	5.4	2.7	26.8	23.2	1.3	5.2	2.6	2.6	-7.4	-4.7
Q4	53.4	48.7	11.5	6.6	2.9	27.7	23.6	1.5	4.7	2.7	2.0	-4.8	-1.9
2011 Q1	48.6	45.5	10.5	5.0	2.9	27.2	23.1	1.3	3.1	2.1	0.9	-5.6	-2.8
Q2	48.5	45.3	10.6	5.3	3.2	26.2	22.8	1.2	3.2	2.3	0.9	-3.3	-0.1
Q3	48.1	44.6	10.1	5.3	2.9	26.4	23.0	1.2	3.5	2.3	1.1	-4.3	-1.5
Q4	52.6	48.6	11.2	6.5	3.2	27.7	23.6	1.5	3.9	2.5	1.7	-3.3	-0.1
2012 Q1	48.2	45.5	10.3	4.9	3.0	27.3	23.3	1.2	2.7	1.9	0.8	-4.8	-1.8
Q2	49.2	45.8	10.5	5.3	3.3	26.7	23.2	1.1	3.3	2.1	1.2	-3.0	0.3
Q3	48.6	44.9	10.0	5.3	2.9	26.7	23.4	1.1	3.7	2.2	1.5	-3.9	-1.0
Q4	53.7	48.7	11.0	6.5	3.2	28.0	24.1	1.4	5.0	2.2	2.8	-3.1	0.1

Sources: ECB calculations based on Eurostat and national data.
1) The concepts "revenue", "expenditure" and "deficit/surplus" are based on the ESA 95. Transactions between the EU budget and entities outside the government sector are not included. Otherwise, except for different data transmission deadlines, the quarterly data are consistent with the annual data.
2) The fiscal burden comprises taxes and social contributions.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

6.5 Neljännesvuosittainen velka ja velan muutos[1)]
(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – julkisyhteisöjen konsolidoitu bruttovelka (EMU-kriteerien mukainen) rahoitusvaateittain

	Yhteensä	Rahoitusvaateet			
		Käteinen ja talletukset	Lainat	Lyhytaikaiset arvopaperit	Pitkäaikaiset arvopaperit
	1	2	3	4	5

2. Euroalue – alijäämä-/velkaoikaisut

	Velan muutos	Alijäämä (-) / ylijäämä (+)	Alijäämä-/velkaoikaisut								Lisätieto: Lainanottotarve
			Yhteensä	Julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutokset					Arvostustekijät ja muut muutokset velan määrässä	Muut	
				Yhteensä	Käteinen ja talletukset	Lainat	Arvopaperit	Osakkeet ja osuudet			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

K30 Alijäämä, lainanottotarve ja velan muutos
(neljän vuosineljänneksen liukuva summa prosentteina BKT:stä)

- Alijäämä
- Velan muutos
- Lainanottotarve

K31 Julkisyhteisöjen konsolidoitu bruttovelka (EMU-kriteerien mukainen)
(BKT:hen suhteutetun velan vuotuinen muutos ja sen osatekijät)

- Alijäämä-/velkaoikaisut
- Perusalijäämä/-ylijäämä
- Koron ja kasvuvauhdin erotus
- BKT:hen suhteutetun velan muutos

Lähteet: Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat ja kansalliset tilastot.
1) Rahoituskriisin yhteydessä annetut hallitusten väliset lainat konsolidoituna.

6.5 Quarterly debt and change in debt [1)]
(as a percentage of GDP)

1. Euro area – Maastricht debt by financial instrument

	Total	Financial instruments			
		Currency and deposits	Loans	Short-term securities	Long-term securities
	1	2	3	4	5
2010 Q1	81.6	2.4	12.9	8.2	58.2
Q2	82.9	2.4	13.5	7.8	59.2
Q3	83.0	2.4	13.4	7.9	59.2
Q4	85.4	2.4	15.4	7.3	60.2
2011 Q1	86.3	2.4	15.2	7.4	61.2
Q2	87.2	2.4	15.0	7.5	62.3
Q3	86.8	2.4	15.2	7.8	61.4
Q4	87.3	2.4	15.4	7.4	62.1
2012 Q1	88.2	2.5	15.8	7.6	62.3
Q2	89.9	2.5	16.7	7.3	63.4
Q3	90.0	2.5	16.5	7.2	63.7
Q4	90.7	2.6	17.4	6.8	63.9

2. Euro area – deficit-debt adjustment

	Change in debt	Deficit (-)/ surplus (+)	Deficit-debt adjustment								Memo item: Borrowing requirement
			Total	Transactions in main financial assets held by general government					Valuation effects and other changes in volume	Other	
				Total	Currency and deposits	Loans	Securities	Shares and other equity			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2010 Q1	8.1	-8.2	-0.1	0.8	0.9	-0.1	-0.3	0.3	-0.4	-0.5	8.5
Q2	7.7	-4.5	3.2	3.3	2.0	1.1	-0.2	0.4	-0.1	-0.1	7.7
Q3	2.7	-7.4	-4.6	-2.9	-2.3	-0.6	-0.1	0.1	0.0	-1.7	2.8
Q4	11.6	-4.8	6.8	5.6	-0.4	1.6	4.4	0.0	0.0	1.2	11.6
2011 Q1	6.9	-5.6	1.2	0.7	2.1	-0.8	-0.6	-0.1	0.2	0.4	6.7
Q2	6.0	-3.3	2.7	2.6	2.8	0.6	-0.3	-0.5	0.1	0.0	5.9
Q3	0.7	-4.3	-3.6	-3.7	-3.7	-0.4	0.2	0.2	0.5	-0.3	0.3
Q4	3.2	-3.3	-0.1	-0.6	-0.3	-0.2	-0.1	0.1	-0.1	0.6	3.3
2012 Q1	5.1	-4.8	0.3	3.8	4.2	0.0	-0.4	0.0	-3.8	0.3	9.0
Q2	7.1	-3.0	4.1	3.8	1.6	1.1	0.4	0.7	-0.5	0.8	7.6
Q3	0.6	-3.9	-3.3	-1.3	-1.7	0.6	-0.4	0.1	0.0	-2.0	0.6
Q4	3.0	-3.1	-0.1	-0.7	-2.9	0.5	0.1	1.6	-1.4	2.0	4.4

C30 Deficit, borrowing requirement and change in debt
(four-quarter moving sum as a percentage of GDP)

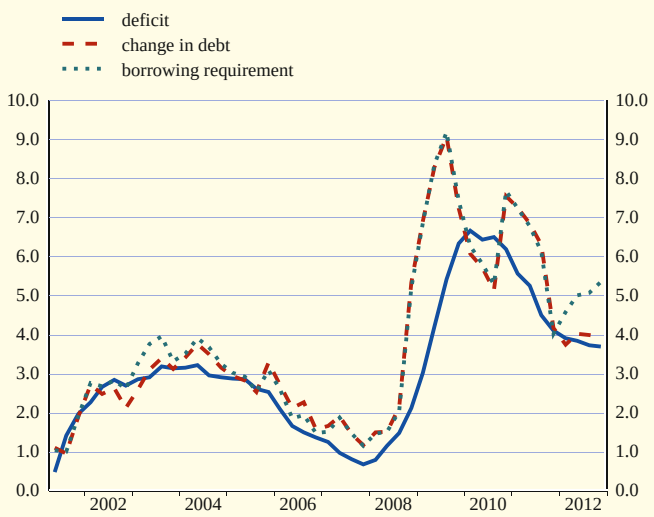

C31 Maastricht debt
(annual change in the debt-to-GDP ratio and underlying factors)

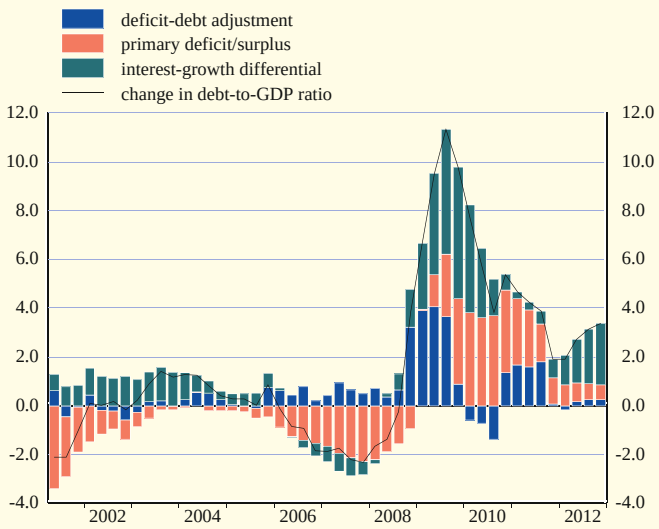

Sources: ECB calculations based on Eurostat and national data.
1) Intergovernmental lending in the context of the financial crisis is consolidated.

7 ULKOMAISET TALOUSTOIMET JA VARALLISUUS

7.1 Yhteenveto maksutaseesta[1)]
(miljardia euroa, nettomääräiset taloustoimet)

	Vaihtotase					Pääomansiirrot	Nettoluotonanto/otto ulkomaille/lta (sarakkeet 1+6)	Rahoitustase						Virheelliset ja tunnistamattomat erät
	Yhteensä	Tavarat	Palvelut	Tuotannontekijäkorvaukset	Tulonsiirrot			Yhteensä	Suorat sijoitukset	Arvopaperisijoitukset	Johdannaiset	Muut sijoitukset	Valuuttavaranto	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet														
12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet, % BKT:stä														

K32 Euroalueen maksutase: vaihtotase
(kausivaihtelusta puhdistettu, 12 kk:n kumulatiiviset taloustoimet, % BKT:stä)

Vaihtotase

K33 Euroalueen maksutase: suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset
(12 kk:n kumulatiiviset taloustoimet, % BKT:stä)

Suorat sijoitukset, netto
Arvopaperisijoitukset, netto

Lähde: EKP.
1) Lukujen merkintätapa on selitetty Yleistä-osassa.

7 EXTERNAL TRANSACTIONS AND POSITIONS

7.1 Summary balance of payments [1)]

(EUR billions; net transactions)

	Current account					Capital account	Net lending/borrowing to/from rest of the world (columns 1+6)	Financial account						Errors and omissions
	Total	Goods	Services	Income	Current transfers			Total	Direct investment	Portfolio investment	Financial derivatives	Other investment	Reserve assets	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2010	3.5	17.2	56.5	38.9	-109.2	5.7	9.2	9.1	-88.8	119.5	18.4	-29.5	-10.5	-18.3
2011	14.9	6.8	73.2	42.1	-107.2	11.2	26.0	-42.7	-118.7	252.5	-5.3	-161.0	-10.2	16.6
2012	116.0	100.6	90.9	32.2	-107.8	15.1	131.1	-133.2	-44.8	52.3	5.6	-132.1	-14.1	2.1
2012 Q1	-2.8	6.8	16.6	12.5	-38.7	3.2	0.4	2.0	-3.6	-76.8	-5.3	89.8	-2.1	-2.4
Q2	18.3	25.7	26.3	-8.6	-25.1	1.4	19.8	-19.5	-15.2	96.7	-8.0	-84.0	-9.0	-0.3
Q3	40.8	30.3	27.0	13.0	-29.4	4.0	44.9	-41.6	-4.9	-14.8	2.8	-24.6	-0.1	-3.2
Q4	59.6	37.9	21.0	15.3	-14.6	6.5	66.1	-74.2	-21.2	47.2	16.1	-113.3	-3.0	8.1
2013 Q1	30.7	33.2	17.2	18.0	-37.7	3.6	34.3	-42.1	-25.1	33.2	15.4	-65.8	0.2	7.8
2012 Mar.	10.0	11.3	6.7	4.0	-12.0	0.7	10.7	-19.2	-12.6	-46.0	-4.2	43.0	0.7	8.4
Apr.	2.9	4.4	7.6	0.1	-9.1	0.2	3.2	-2.4	-2.6	3.4	1.7	-2.0	-3.0	-0.7
May	-2.8	7.4	8.9	-10.8	-8.2	1.4	-1.4	-0.4	3.5	30.1	-7.5	-25.0	-1.5	1.7
June	18.2	13.9	9.9	2.1	-7.7	-0.2	18.0	-16.7	-16.1	63.2	-2.2	-57.0	-4.5	-1.3
July	21.8	14.5	9.9	5.2	-7.9	0.7	22.4	-17.5	2.5	4.8	-1.7	-23.6	0.5	-5.0
Aug.	8.8	5.6	7.9	5.9	-10.6	1.6	10.5	-7.7	12.6	-19.1	6.2	-5.9	-1.6	-2.8
Sep.	10.2	10.2	9.1	1.9	-11.0	1.7	11.9	-16.4	-20.0	-0.5	-1.7	4.9	1.0	4.5
Oct.	12.8	10.6	6.9	4.3	-9.0	2.4	15.2	-15.6	-15.1	44.4	6.3	-48.6	-2.6	0.4
Nov.	20.3	15.1	5.2	5.3	-5.2	2.3	22.6	-28.9	21.4	23.3	7.6	-80.2	-1.0	6.3
Dec.	26.5	12.2	9.0	5.8	-0.4	1.8	28.3	-29.7	-27.6	-20.5	2.2	15.5	0.7	1.4
2013 Jan.	-5.6	-2.7	5.2	4.7	-12.8	0.7	-4.9	1.5	-8.3	29.0	6.7	-21.3	-4.7	3.4
Feb.	11.5	12.0	6.2	7.5	-14.2	1.6	13.1	-19.0	-2.4	-4.1	5.9	-21.0	2.6	5.9
Mar.	24.8	23.9	5.7	5.9	-10.7	1.3	26.1	-24.6	-14.4	8.3	2.8	-23.5	2.2	-1.5
	12-month cumulated transactions													
2013 Mar.	149.5	127.0	91.5	37.7	-106.8	15.5	165.0	-177.4	-66.3	162.3	26.3	-287.8	-11.9	12.3
	12-month cumulated transactions as a percentage of GDP													
2013 Mar.	1.6	1.3	1.0	0.4	-1.1	0.2	1.7	-1.9	-0.7	1.7	0.3	-3.0	-0.1	0.1

C32 Euro area b.o.p.: current account

(seasonally adjusted; 12-month cumulated transactions as a percentage of GDP)

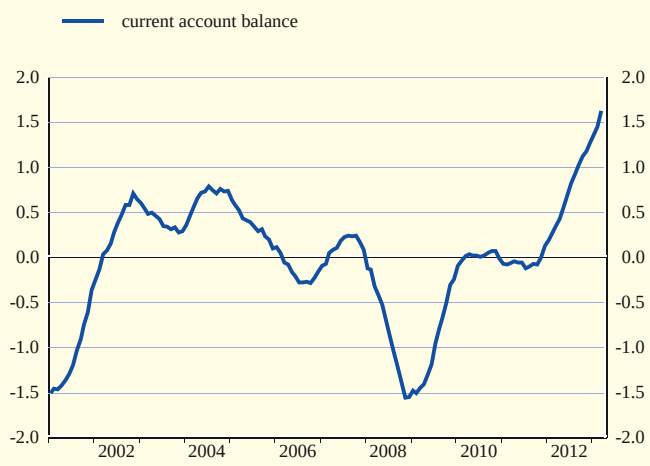

C33 Euro area b.o.p.: direct and portfolio investment

(12-month cumulated transactions as a percentage of GDP)

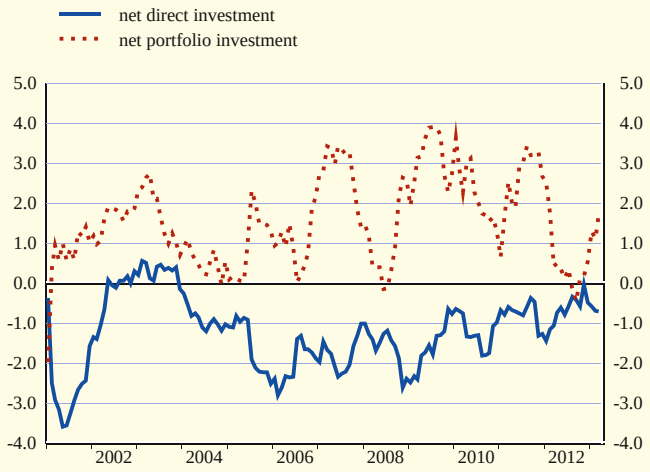

Source: ECB.

1) The sign convention is explained in the General Notes.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

7.2 Vaihtotase ja pääomansiirrot
(miljardia euroa, taloustoimet)

1. Yhteenveto vaihtotaseesta ja pääomansiirroista

	Vaihtotase													Pääomansiirrot	
	Yhteensä			Tavarat		Palvelut		Tuotannontekijä-korvaukset		Tulonsiirrot					
	Tulot	Menot	Netto	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot		Menot		Tulot	Menot
											Palkansaajien raha-lähetykset		Palkansaajien raha-lähetykset		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Kausivaihtelusta puhdistettu														
	12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet														
	12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet, % BKT:stä														

K34 Euroalueen maksutase: tavarat
(kausivaihtelusta puhdistettu, 12 kk:n kumulatiiviset taloustoimet, % BKT:stä)

Vienti (tulot)
Tuonti (menot)

K35 Euroalueen maksutase: palvelut
(kausivaihtelusta puhdistettu, 12 kk:n kumulatiiviset taloustoimet, % BKT:stä)

Vienti (tulot)
Tuonti (menot)

Lähde: EKP.

7.2 Current and capital accounts
(EUR billions; transactions)

1. Summary current and capital accounts

	Current account													Capital account	
	Total			Goods		Services		Income		Current transfers					
	Credit	Debit	Net	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit		Debit		Credit	Debit
											Workers' remit-tances		Workers' remit-tances		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2010	2,710.8	2,707.3	3.5	1,576.9	1,559.6	543.9	487.5	502.8	463.9	87.1	6.3	196.3	27.1	20.3	14.7
2011	2,985.1	2,970.2	14.9	1,787.9	1,781.1	581.5	508.4	521.2	479.1	94.5	6.6	201.7	27.8	25.4	14.2
2012	3,142.2	3,026.2	116.0	1,916.9	1,816.2	624.6	533.7	503.2	471.0	97.5	6.8	205.3	26.2	29.0	13.8
2012 Q1	756.4	759.3	-2.8	468.1	461.4	140.6	124.0	121.6	109.0	26.1	1.6	64.8	6.3	5.4	2.2
Q2	791.5	773.1	18.3	480.5	454.8	156.8	130.4	133.0	141.6	21.2	1.6	46.3	6.6	5.8	4.3
Q3	789.7	748.9	40.8	480.1	449.8	167.2	140.2	125.1	112.2	17.3	1.9	46.7	6.6	7.0	2.9
Q4	804.5	744.9	59.6	488.1	450.2	160.1	139.1	123.5	108.2	32.9	1.7	47.5	6.7	10.8	4.3
2013 Q1	762.7	732.0	30.7	472.1	438.9	143.9	126.8	117.2	99.1	29.6	.	67.3	.	6.0	2.4
2013 Jan.	247.4	253.0	-5.6	151.5	154.2	47.9	42.7	37.1	32.4	11.0	-	23.8	-	1.6	0.9
Feb.	247.4	235.8	11.5	152.2	140.3	46.2	40.0	37.1	29.6	11.8	-	26.0	-	2.3	0.7
Mar.	267.9	243.2	24.8	168.4	144.5	49.8	44.1	43.0	37.1	6.8	-	17.5	-	2.1	0.8
	Seasonally adjusted														
2012 Q3	794.5	759.6	34.8	484.4	455.8	157.3	135.0	127.8	117.3	24.9	-	51.5	-	-	-
Q4	785.8	749.5	36.3	481.9	449.4	157.1	135.2	121.8	114.0	25.0	-	51.0	-	-	-
2013 Q1	791.7	735.8	55.9	484.9	440.3	157.8	133.6	122.0	109.6	27.0	-	52.3	-	-	-
2013 Jan.	262.1	246.7	15.3	160.8	149.4	51.8	43.6	40.5	36.0	8.9	-	17.7	-	-	-
Feb.	261.3	246.7	14.6	160.0	148.5	52.9	44.5	39.9	36.5	8.5	-	17.2	-	-	-
Mar.	268.3	242.4	25.9	164.1	142.4	53.1	45.5	41.5	37.1	9.6	-	17.4	-	-	-
	12-month cumulated transactions														
2013 Mar.	3,162.0	3,006.9	155.1	1,932.4	1,802.4	629.4	537.8	498.7	459.7	101.5	-	207.1	-	-	-
	12-month cumulated transactions as a percentage of GDP														
2013 Mar.	33.3	31.7	1.6	20.3	19.0	6.6	5.7	5.2	4.8	1.1	-	2.2	-	-	-

C34 Euro area b.o.p.: goods
(seasonally adjusted; 12-month cumulated transactions as a percentage of GDP)

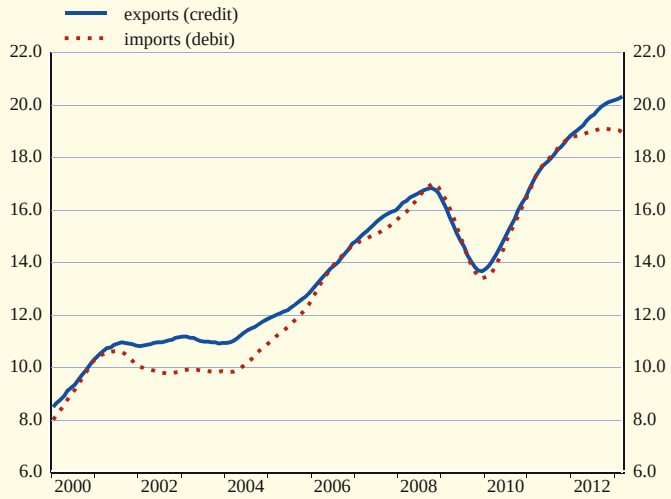

C35 Euro area b.o.p.: services
(seasonally adjusted; 12-month cumulated transactions as a percentage of GDP)

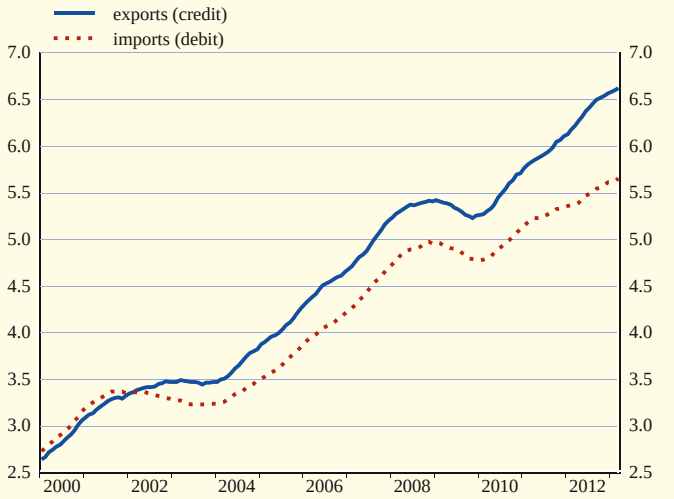

Source: ECB.

7.2 Vaihtotase ja pääomansiirrot
(miljardia euroa)

2. Tuotannontekijäkorvaukset
(taloustoimet)

	Palkansaaja-korvaukset		Pääomakorvaukset													
	Tulot	Menot	Yhteensä		Suorat sijoitukset						Arvopaperisijoitukset				Muut sijoitukset	
			Tulot	Menot	Oman pääoman tuotot				Korot		Oman pääoman tuotot		Korot		Tulot	Menot
					Tulot		Menot		Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot		
						Uudelleen sijoitetut voitot		Uudelleen sijoitetut voitot								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

3. Maaryhmittäinen ja maittainen erittely
(kumulativiset taloustoimet)

	Yhteensä	Euroalueen ulkopuoliset EU-maat						Brasilia	Kanada	Kiina	Intia	Japani	Venäjä	Sveitsi	Yhdys-vallat	Muut
		Yhteensä	Tanska	Ruotsi	Iso-Britannia	Muut EU-maat	EU:n toimi-elimet									
2012/I–2012/IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	Tulot															
Vaihtotase																
Tavarat																
Palvelut																
Tuotannontekijäkorvaukset																
Pääomakorvaukset																
Tulonsiirrot																
Pääomansiirrot																
	Menot															
Vaihtotase																
Tavarat																
Palvelut																
Tuotannontekijäkorvaukset																
Pääomakorvaukset																
Tulonsiirrot																
Pääomansiirrot																
	Netto															
Vaihtotase																
Tavarat																
Palvelut																
Tuotannontekijäkorvaukset																
Pääomakorvaukset																
Tulonsiirrot																
Pääomansiirrot																

Lähde: EKP.

7.2 Current and capital accounts
(EUR billions)

2. Income account
(transactions)

	Compensation of employees		Investment income													
	Credit	Debit	Total		Direct investment						Portfolio investment				Other investment	
			Credit	Debit	Equity				Debt		Equity		Debt		Credit	Debit
					Credit		Debit		Credit	Debit	Credit	Debit	Credit	Debit		
						Reinv. earnings		Reinv. earnings								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2010	25.1	12.4	477.7	451.5	245.8	48.6	154.7	45.2	23.4	24.3	28.8	84.0	102.1	123.8	77.6	64.7
2011	27.1	13.0	494.1	466.1	248.9	25.6	154.0	53.2	24.7	23.0	35.3	97.6	103.3	127.0	81.9	64.6
2012	28.6	13.3	474.6	457.7	229.1	45.9	155.7	33.0	25.3	23.8	42.3	104.0	98.6	119.1	79.3	55.1
2011 Q4	7.0	3.4	127.0	109.7	66.1	1.7	35.5	-2.2	7.2	7.1	7.1	18.4	25.6	32.8	21.0	15.9
2012 Q1	6.9	2.5	114.7	106.5	55.4	23.1	36.8	17.5	5.7	5.4	8.9	16.8	24.2	32.3	20.6	15.3
Q2	7.2	3.5	125.8	138.1	59.1	-0.4	44.2	8.0	6.3	5.8	15.6	45.4	24.7	28.7	20.1	14.1
Q3	7.1	3.9	118.0	108.2	56.9	15.7	38.7	13.9	6.7	5.5	9.9	21.2	24.9	29.8	19.5	13.0
Q4	7.5	3.4	116.0	104.8	57.7	7.5	36.1	-6.4	6.7	7.1	8.0	20.6	24.7	28.2	19.0	12.7

3. Geographical breakdown
(cumulated transactions)

	Total	EU Member States outside the euro area						Brazil	Canada	China	India	Japan	Russia	Switzer-land	United States	Other
		Total	Den-mark	Sweden	United Kingdom	Other EU countries	EU insti-tutions									
2012 Q1 to 2012 Q4	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	Credits															
Current account	3,142.2	1,004.8	54.3	91.4	486.0	310.1	63.0	63.4	47.7	153.8	40.6	72.1	121.7	250.6	417.5	970.0
Goods	1,916.9	592.1	35.2	58.2	253.5	245.1	0.2	33.1	22.8	119.8	30.2	44.5	90.0	136.1	228.3	619.8
Services	624.6	188.1	12.3	17.1	117.6	34.3	6.8	10.4	10.8	22.4	7.5	15.8	20.8	62.3	94.6	192.0
Income	503.2	161.1	5.8	13.9	103.8	27.5	10.1	19.5	13.1	11.0	2.6	10.9	10.4	43.3	87.7	143.5
Investment income	474.6	153.3	5.0	13.8	102.1	26.7	5.7	19.5	13.0	10.9	2.6	10.9	10.3	28.3	86.1	139.7
Current transfers	97.5	63.5	0.9	2.2	11.1	3.2	46.0	0.4	0.9	0.7	0.2	0.8	0.5	8.9	6.9	14.7
Capital account	29.0	24.9	0.0	0.0	2.9	0.6	21.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	0.9	0.4	2.5
	Debits															
Current account	3,026.2	949.8	49.5	89.1	422.9	280.3	108.0	39.1	31.3	-	34.6	98.3	154.4	213.3	406.9	-
Goods	1,816.2	509.3	29.9	50.7	202.5	226.2	0.0	29.8	14.2	203.8	26.0	47.9	136.4	108.3	152.1	588.5
Services	533.7	154.5	9.4	14.4	91.6	38.8	0.3	5.9	7.1	15.4	6.7	9.9	11.1	48.0	111.0	164.0
Income	471.0	163.1	9.1	22.2	116.8	10.0	4.9	2.1	7.9	-	1.0	39.8	6.0	47.2	137.4	-
Investment income	457.7	155.9	9.0	22.1	115.1	4.7	4.9	2.0	7.7	-	0.8	39.6	5.9	46.6	136.1	-
Current transfers	205.3	122.9	1.1	1.8	12.1	5.2	102.8	1.3	2.0	4.4	1.0	0.6	0.8	9.8	6.5	55.8
Capital account	13.8	2.0	0.1	0.1	1.2	0.5	0.2	0.2	0.1	0.3	0.3	0.0	0.1	0.5	3.6	6.8
	Net															
Current account	116.0	55.0	4.8	2.4	63.1	29.8	-45.0	24.3	16.4	-	6.0	-26.2	-32.7	37.3	10.5	-
Goods	100.6	82.8	5.3	7.5	51.0	18.8	0.2	3.3	8.7	-84.0	4.3	-3.4	-46.4	27.8	76.2	31.4
Services	90.9	33.6	3.0	2.7	26.0	-4.5	6.4	4.5	3.7	6.9	0.8	5.9	9.7	14.3	-16.4	28.0
Income	32.2	-2.0	-3.3	-8.3	-13.0	17.5	5.1	17.4	5.2	-	1.6	-28.9	4.4	-3.8	-49.6	-
Investment income	16.9	-2.6	-4.0	-8.3	-13.0	22.0	0.8	17.5	5.3	-	1.8	-28.8	4.5	-18.3	-50.1	-
Current transfers	-107.8	-59.4	-0.1	0.4	-1.0	-2.0	-56.7	-0.9	-1.1	-3.7	-0.8	0.1	-0.3	-0.9	0.4	-41.1
Capital account	15.1	22.9	0.0	0.0	1.7	0.1	21.2	-0.2	0.0	-0.3	-0.3	0.0	0.1	0.4	-3.2	-4.3

Source: ECB.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

7.3 Rahoitustase

(miljardia euroa, vuotuinen kasvuvauhti, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, taloustoimet ja muut muutokset koko ajanjaksolla)

1. Yhteenveto rahoitustaseesta

	Yhteensä[1)]			Yhteensä, % BKT:stä			Suorat sijoitukset		Arvopaperi-sijoitukset		Johdannaiset, netto	Muut sijoitukset		Valuutta-varanto
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat		Saamiset	Velat	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Kannat (ulkomainen varallisuusasema)													
	Kantojen muutokset													
	Taloustoimet													
	Muut muutokset													
	Valuuttakurssimuutoksista johtuvat muutokset													
	Hintojen muutoksista johtuvat muutokset													
	Muista korjauksista johtuvat muutokset													
	Kantojen kasvuvauhti													

Lähde: EKP.
1) Johdannaiset sisältyvät tuloihin.

7.3 Financial account

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions and other changes during period)

1. Summary financial account

	Total [1]			Total as a % of GDP			Direct investment		Portfolio investment		Net financial derivatives	Other investment		Reserve assets
	Assets	Liabilities	Net	Assets	Liabilities	Net	Assets	Liabilities	Assets	Liabilities		Assets	Liabilities	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Outstanding amounts (international investment position)													
2009	13,739.1	15,225.6	-1,486.4	154.0	170.6	-16.7	4,412.8	3,532.5	4,340.9	6,863.8	-1.3	4,527.2	4,829.3	459.6
2010	15,216.8	16,479.1	-1,262.3	165.8	179.6	-13.8	4,946.7	3,908.6	4,907.3	7,470.9	-32.6	4,807.6	5,099.5	587.8
2011	15,843.0	17,152.6	-1,309.6	168.2	182.1	-13.9	5,564.7	4,392.0	4,762.6	7,628.4	-24.3	4,876.7	5,132.3	663.4
2012 Q2	16,516.8	17,695.2	-1,178.3	174.5	186.9	-12.4	5,868.8	4,607.8	5,032.9	7,818.2	-27.5	4,941.2	5,269.1	701.5
Q3	16,469.2	17,596.5	-1,127.3	173.8	185.7	-11.9	5,645.1	4,254.9	5,187.8	8,122.4	-21.2	4,923.7	5,219.2	733.8
Q4	16,342.6	17,482.5	-1,139.9	172.3	184.3	-12.0	5,656.5	4,262.5	5,270.1	8,276.1	-16.7	4,721.5	4,943.9	711.3
	Changes to outstanding amounts													
2009	504.2	387.6	116.6	5.7	4.3	1.3	497.0	272.5	513.7	896.9	-0.9	-591.0	-781.8	85.4
2010	1,477.7	1,253.5	224.2	16.1	13.7	2.4	533.9	376.1	566.4	607.1	-31.2	280.4	270.2	128.2
2011	626.2	673.6	-47.3	6.6	7.1	-0.5	618.0	483.3	-144.7	157.5	8.3	69.1	32.8	75.6
2012	499.6	-100.3	600.0	5.3	-1.1	6.3	91.8	-129.5	507.5	647.7	7.5	-155.1	-618.6	47.9
2012 Q3	-47.6	-98.7	51.0	-2.0	-4.2	2.2	-223.7	-352.9	155.0	304.2	6.3	-17.5	-49.9	32.3
Q4	-126.6	-114.0	-12.6	-5.2	-4.7	-0.5	11.4	7.6	82.2	153.7	4.4	-202.2	-275.3	-22.5
	Transactions													
2009	-89.4	-74.4	-15.0	-1.0	-0.8	-0.2	352.9	285.9	96.0	342.8	-19.0	-514.7	-703.1	-4.6
2010	657.7	666.8	-9.1	7.2	7.3	-0.1	362.4	273.6	134.2	253.7	-18.4	169.0	139.5	10.5
2011	583.2	540.6	42.7	6.2	5.7	0.5	447.0	328.4	-55.9	196.6	5.3	176.6	15.6	10.2
2012	425.9	292.7	133.2	4.5	3.1	1.4	237.5	192.7	184.6	236.8	-5.6	-4.7	-136.8	14.1
2012 Q3	68.8	27.2	41.6	2.9	1.2	1.8	52.6	47.7	40.0	25.2	-2.8	-21.0	-45.7	0.1
Q4	-7.5	-81.6	74.2	-0.3	-3.4	3.1	39.2	18.0	80.1	127.3	-16.1	-113.7	-226.9	3.0
2013 Q1	171.5	129.4	42.1	.	.	.	53.2	28.2	89.9	123.1	-15.4	44.0	-21.9	-0.2
2012 Nov.	36.3	7.4	28.9	-	-	-	2.7	24.1	37.4	60.7	-7.6	2.7	-77.5	1.0
Dec.	-90.2	-119.9	29.7	-	-	-	25.4	-2.1	43.7	23.2	-2.2	-156.4	-141.0	-0.7
2013 Jan.	89.6	91.1	-1.5	-	-	-	9.0	0.7	27.4	56.5	-6.7	55.2	33.9	4.7
Feb.	67.5	48.5	19.0	-	-	-	14.8	12.4	39.7	35.7	-5.9	21.4	0.4	-2.6
Mar.	14.4	-10.1	24.6	-	-	-	29.4	15.1	22.7	31.0	-2.8	-32.7	-56.2	-2.2
	Other changes													
2008	-1,174.6	-972.6	-202.0	-12.7	-10.5	-2.2	-149.2	-81.4	-808.6	-816.1	-56.2	-184.3	-75.1	23.7
2009	593.6	462.0	131.6	6.7	5.2	1.5	144.1	-13.4	417.6	554.1	18.2	-76.3	-78.7	90.0
2010	819.9	586.7	233.3	8.9	6.4	2.5	171.5	102.5	432.2	353.5	-12.8	111.4	130.7	117.7
2011	43.0	133.0	-90.0	0.5	1.4	-1.0	170.9	154.9	-88.8	-39.2	3.0	-107.5	17.2	65.4
	Other changes due to exchange rate changes													
2008	-49.7	28.1	-77.8	-0.5	0.3	-0.8	-25.0	-33.8	6.6	41.8	.	-40.6	20.1	9.3
2009	-49.3	-56.1	6.8	-0.6	-0.6	0.1	-5.3	5.6	-29.8	-34.5	.	-11.6	-27.2	-2.7
2010	537.3	325.5	211.8	5.9	3.5	2.3	165.6	50.1	199.0	115.1	.	159.8	160.3	12.9
2011	221.9	172.3	49.6	2.4	1.8	0.5	64.0	23.0	87.9	60.1	.	62.4	89.1	7.6
	Other changes due to price changes													
2008	-1,003.0	-976.3	-26.7	-10.9	-10.6	-0.3	-159.3	-60.7	-809.5	-915.6	-56.2	.	.	22.0
2009	634.8	492.7	142.1	7.1	5.5	1.6	147.4	29.4	423.5	463.4	18.2	.	.	45.8
2010	300.8	153.8	147.0	3.3	1.7	1.6	47.0	2.1	165.1	151.8	-12.8	.	.	101.5
2011	-442.5	-250.9	-191.6	-4.7	-2.7	-2.0	-95.5	0.0	-409.2	-250.9	3.0	.	.	59.3
	Other changes due to other adjustments													
2008	-120.1	-19.3	-100.8	-1.3	-0.2	-1.1	35.1	25.2	-5.7	50.8	.	-141.8	-95.3	-7.7
2009	8.4	25.5	-17.1	0.1	0.3	-0.2	2.0	-48.3	24.0	124.6	.	-64.4	-50.8	46.9
2010	-18.2	107.4	-125.6	-0.2	1.2	-1.4	-41.2	50.3	68.1	86.6	.	-48.4	-29.5	3.3
2011	263.6	211.6	52.0	2.8	2.2	0.6	202.4	131.9	232.5	151.5	.	-169.9	-71.9	-1.5
	Growth rates of outstanding amounts													
2008	3.0	3.6	-	.	.	.	9.2	3.7	-0.2	3.9	.	-0.2	3.3	1.0
2009	-0.7	-0.5	-	.	.	.	8.9	8.8	2.4	5.6	.	-10.1	-12.5	-1.3
2010	4.6	4.3	-	.	.	.	7.9	7.5	3.0	3.6	.	3.7	2.8	2.0
2011	3.9	3.3	-	.	.	.	9.1	8.5	-1.2	2.6	.	3.8	0.4	1.6
2012 Q3	2.5	1.7	-	.	.	.	6.4	7.3	1.2	0.2	.	-0.8	-0.6	2.7
Q4	2.7	1.7	-	.	.	.	4.2	4.4	3.8	3.0	.	-0.1	-2.7	2.1
2013 Q1	1.8	0.7	.	.	.	.	3.7	3.3	2.9	3.9	.	-0.9	-6.3	1.7

Source: ECB.

1) Net financial derivatives are included in assets.

7.3 Rahoitustase
(miljardia euroa, vuotuinen kasvuvauhti, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

2. Suorat sijoitukset

	Euroalueelta ulkomaille							Ulkomailta euroalueelle						
	Yhteensä	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja			Yhteensä	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja		
		Yhteensä	Raha-laitokset	Muut kuin raha-laitokset	Yhteensä	Raha-laitokset	Muut kuin raha-laitokset		Yhteensä	Raha-laitoksiin	Muihin kuin raha-laitoksiin	Yhteensä	Raha-laitoksiin	Muihin kuin raha-laitoksiin
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Kannat (ulkomainen varallisuusasema)														
Taloustoimet														
Kasvuvauhdit														

K36 Euroalueen ullkomainen varallisuusasema
(kannat ajanjakson lopussa, % BKT:stä)

Ulkomainen varallisuusasema

K37 Euroalueen suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset
(kannat ajanjakson lopussa, % BKT:stä)

Suorat sijoitukset, netto
Arvopaperisijoitukset, netto

Lähde: EKP.

7.3 Financial account

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period, transactions during period)

2. Direct investment

	By resident units abroad							By non-resident units in the euro area						
	Total	Equity capital and reinvested earnings			Other capital (mostly inter-company loans)			Total	Equity capital and reinvested earnings			Other capital (mostly inter-company loans)		
		Total	MFIs	Non-MFIs	Total	MFIs	Non-MFIs		Total	Into MFIs	Into non-MFIs	Total	To MFIs	To non-MFIs
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Oustanding amounts (international investment position)													
2010	4,946.7	3,825.3	275.3	3,550.0	1,121.4	17.0	1,104.4	3,908.6	2,940.6	90.4	2,850.3	968.0	14.7	953.2
2011	5,564.7	4,230.1	287.6	3,942.5	1,334.6	13.5	1,321.0	4,392.0	3,337.2	92.6	3,244.6	1,054.7	11.2	1,043.5
2012 Q3	5,645.1	4,195.2	294.5	3,900.7	1,449.9	13.0	1,436.9	4,254.9	3,035.2	98.9	2,936.3	1,219.7	11.9	1,207.8
Q4	5,656.5	4,177.6	291.1	3,886.5	1,478.9	12.9	1,466.0	4,262.5	3,054.0	100.4	2,953.6	1,208.5	11.0	1,197.5
	Transactions													
2010	362.4	231.2	21.2	210.0	131.2	1.6	129.6	273.6	294.8	8.8	286.0	-21.2	-7.7	-13.5
2011	447.0	380.7	22.5	358.2	66.3	-3.5	69.8	328.4	332.5	5.1	327.4	-4.1	-0.9	-3.3
2012	237.5	183.9	-0.5	184.4	53.6	0.2	53.4	192.7	169.8	6.3	163.6	22.8	0.6	22.2
2012 Q3	52.6	30.7	1.5	29.1	21.9	0.1	21.8	47.7	38.0	2.0	36.0	9.7	1.7	8.0
Q4	39.2	34.8	0.4	34.4	4.4	0.1	4.3	18.0	21.4	1.0	20.4	-3.4	-0.6	-2.8
2013 Q1	53.2	40.5	-0.7	41.2	12.7	1.2	11.5	28.2	22.9	1.2	21.7	5.3	2.6	2.6
2012 Nov.	2.7	3.0	-1.6	4.6	-0.3	0.1	-0.4	24.1	8.8	0.5	8.3	15.3	1.3	14.0
Dec.	25.4	18.8	0.9	18.0	6.6	-0.2	6.8	-2.1	3.1	-0.3	3.4	-5.2	0.3	-5.5
2013 Jan.	9.0	18.6	0.1	18.4	-9.6	0.8	-10.4	0.7	5.1	0.3	4.8	-4.4	1.8	-6.2
Feb.	14.8	9.3	0.3	9.0	5.6	0.3	5.3	12.4	5.3	0.4	4.9	7.1	0.8	6.3
Mar.	29.4	12.7	-1.1	13.8	16.7	0.1	16.6	15.1	12.5	0.5	12.0	2.5	0.0	2.5
	Growth rates													
2010	7.9	6.4	8.9	6.2	13.2	10.6	13.3	7.5	11.0	11.1	11.0	-2.5	-37.9	-1.8
2011	9.1	10.1	8.4	10.2	6.0	-21.4	6.4	8.5	11.3	5.7	11.5	-0.6	-7.6	-0.5
2012 Q3	6.4	7.2	-0.5	7.8	3.7	4.6	3.7	7.3	8.8	7.3	8.9	2.3	16.0	2.2
Q4	4.2	4.4	-0.2	4.7	4.0	0.6	4.0	4.4	5.2	6.8	5.1	2.1	6.0	2.1
2013 Q1	3.7	3.8	0.2	4.0	3.7	2.2	3.8	3.3	4.0	5.8	3.9	1.4	38.9	1.1

C36 Euro area international investment position

(outstanding amounts at end of period; as a percentage of GDP)

C37 Euro area direct and portfolio investment position

(outstanding amounts at end of period; as a percentage of GDP)

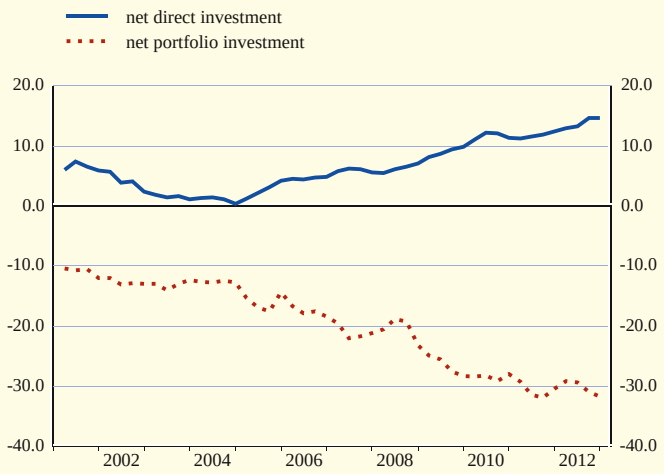

Source: ECB.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

7.3 Rahoitustase

(miljardia euroa, vuotuinen kasvuvauhti, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

3. Arvopaperisijoitukset, saamiset

	Yhteensä	Osakkeet					Velkapaperit									
							Joukkolainat					Rahamarkkinapaperit				
		Yhteensä	Rahalaitokset		Muut kuin rahalaitokset		Yhteensä	Rahalaitokset		Muut kuin rahalaitokset		Yhteensä	Rahalaitokset		Muut kuin rahalaitokset	
				Euro-järjestelmä		Julkis-yhteisöt			Euro-järjestelmä		Julkis-yhteisöt			Euro-järjestelmä		Julkis-yhteisöt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Kannat (ulkomainen varallisuusasema)																
Taloustoimet																
Kasvuvauhdit																

4. Arvopaperisijoitukset, velat

	Yhteensä	Osakkeet			Velkapaperit							
					Joukkolainat				Rahamarkkinapaperit			
		Yhteensä	Rahalaitokset	Muut kuin rahalaitokset	Yhteensä	Rahalaitokset	Muut kuin rahalaitokset		Yhteensä	Rahalaitokset	Muut kuin rahalaitokset	
								Julkis-yhteisöt				Julkis-yhteisöt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kannat (ulkomainen varallisuusasema)												
Taloustoimet												
Kasvuvauhdit												

Lähde: EKP.

7.3 Financial account

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

3. Portfolio investment assets

	Total	Equity					Debt instruments									
							Bonds and notes					Money market instruments				
		Total	MFIs		Non-MFIs		Total	MFIs		Non-MFIs		Total	MFIs		Non-MFIs	
				Euro-system		General government			Euro-system		General government			Euro-system		General government
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	Outstanding amounts (international investment position)															
2010	4,907.3	1,907.7	81.2	3.6	1,826.5	47.6	2,579.3	807.6	15.6	1,771.7	74.5	420.3	316.3	41.7	104.0	0.2
2011	4,762.6	1,703.4	62.5	3.1	1,640.8	39.6	2,592.9	725.7	16.0	1,867.2	94.2	466.3	300.6	57.5	165.7	0.5
2012 Q3	5,187.8	1,877.1	58.8	2.8	1,818.3	41.4	2,816.8	675.9	15.1	2,140.9	102.5	494.0	318.2	55.1	175.7	0.4
Q4	5,270.1	1,949.3	75.8	2.8	1,873.5	42.4	2,854.8	675.5	15.6	2,179.3	98.3	466.0	287.1	54.0	178.9	0.7
	Transactions															
2010	134.2	77.3	4.1	-0.2	73.2	1.7	103.0	-126.3	-0.8	229.3	51.5	-46.1	-64.9	-11.7	18.8	-1.9
2011	-55.9	-70.8	-15.7	-0.2	-55.1	-7.3	-15.7	-55.1	0.3	39.4	-3.0	30.6	24.3	10.5	6.4	0.2
2012	184.6	58.6	5.4	0.1	53.2	0.0	123.9	-39.5	-0.9	163.3	-7.7	2.1	-17.9	2.3	20.0	0.2
2012 Q3	40.0	4.4	-1.7	0.0	6.0	0.8	34.4	-10.0	-0.4	44.4	0.0	1.1	-2.6	2.8	3.7	-0.2
Q4	80.1	60.0	10.6	0.0	49.3	0.9	39.0	7.1	0.5	32.0	-3.1	-18.9	-20.5	5.6	1.7	0.3
2013 Q1	89.9	62.7	17.6	0.1	45.1	.	15.8	-13.7	1.2	29.5	.	11.4	-2.2	0.5	13.5	.
2012 Nov.	37.4	6.6	-1.7	0.0	8.3	-	20.2	4.1	0.2	16.1	-	10.6	5.6	8.1	5.0	-
Dec.	43.7	41.8	8.9	0.0	32.9	-	11.7	5.5	0.2	6.1	-	-9.7	-4.0	1.3	-5.7	-
2013 Jan.	27.4	19.5	2.0	0.0	17.5	-	6.0	-6.4	1.0	12.4	-	1.9	-2.8	2.9	4.7	-
Feb.	39.7	16.8	1.6	0.0	15.2	-	12.5	-4.6	-0.3	17.1	-	10.4	2.7	1.2	7.7	-
Mar.	22.7	26.4	14.0	0.1	12.5	-	-2.7	-2.7	0.5	0.0	-	-1.0	-2.1	-3.6	1.1	-
	Growth rates															
2010	3.0	4.9	5.6	-5.1	4.8	4.8	4.1	-13.6	-4.9	14.7	124.1	-10.3	-17.9	-25.4	22.3	-91.7
2011	-1.2	-4.1	-20.3	-6.0	-3.4	-15.9	-0.6	-7.0	2.2	2.2	-3.1	7.5	8.0	26.6	6.1	120.7
2012 Q3	1.2	-2.3	-20.3	-5.9	-1.5	-4.7	2.1	-9.3	-17.0	6.6	-6.3	9.5	7.6	-5.0	11.5	-21.6
Q4	3.8	3.2	8.8	2.8	3.0	-0.2	4.7	-5.5	-5.5	8.5	-7.5	0.5	-5.5	3.4	12.1	37.9
2013 Q1	2.9	5.2	26.1	6.8	4.4	.	2.9	-6.4	5.5	6.2	.	-6.2	-13.9	12.6	8.5	.

4. Portfolio investment liabilities

	Total	Equity			Debt instruments							
					Bonds and notes				Money market instruments			
		Total	MFIs	Non-MFIs	Total	MFIs	Non-MFIs		Total	MFIs	Non-MFIs	
								General government				General government
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Outstanding amounts (international investment position)											
2010	7,470.9	3,175.5	665.8	2,509.7	3,841.4	1,189.9	2,651.5	1,648.3	454.0	69.5	384.6	347.4
2011	7,628.4	3,042.7	556.9	2,485.7	4,142.3	1,273.5	2,868.7	1,772.1	443.5	87.2	356.2	316.5
2012 Q3	8,122.4	3,363.3	544.5	2,818.8	4,324.5	1,220.8	3,103.7	1,913.8	434.6	77.2	357.4	308.0
Q4	8,276.1	3,447.0	536.6	2,910.4	4,375.7	1,208.1	3,167.7	1,959.7	453.4	85.0	368.5	299.6
	Transactions											
2010	253.7	123.1	-13.1	136.2	175.1	55.8	119.3	186.8	-44.5	15.0	-59.5	-38.9
2011	196.6	78.7	19.5	59.2	165.4	78.5	87.0	89.1	-47.5	2.2	-49.7	-37.5
2012	236.8	116.3	-18.8	135.1	125.8	-46.5	172.3	147.1	-5.3	2.1	-7.4	-27.4
2012 Q3	25.2	21.8	-4.8	26.6	45.0	-8.4	53.3	60.0	-41.6	-16.8	-24.9	-12.6
Q4	127.3	57.5	-10.9	68.4	49.4	1.1	48.2	24.3	20.4	6.8	13.6	-9.2
2013 Q1	123.1	68.6	2.6	66.0	18.3	-17.3	35.6	.	36.2	6.1	30.1	.
2012 Nov.	60.7	17.6	0.2	17.3	39.5	2.9	36.6	-	3.7	-7.9	11.5	-
Dec.	23.2	14.1	-11.1	25.2	2.9	-5.4	8.3	-	6.2	3.7	2.5	-
2013 Jan.	56.5	28.9	-6.0	34.9	14.0	3.1	10.9	-	13.6	2.9	10.7	-
Feb.	35.7	13.2	6.9	6.3	0.8	-2.4	3.2	-	21.7	11.1	10.7	-
Mar.	31.0	26.6	1.8	24.8	3.6	-17.9	21.5	-	0.8	-7.9	8.7	-
	Growth rates											
2010	3.6	4.3	-2.0	6.2	4.9	4.9	4.8	12.4	-8.8	18.5	-13.4	-9.8
2011	2.6	2.5	3.1	2.2	4.4	6.9	3.3	5.5	-9.1	5.2	-12.1	-10.9
2012 Q3	0.2	1.9	3.1	1.3	1.1	-5.8	4.2	6.5	-17.2	-8.7	-19.3	-22.9
Q4	3.0	3.6	-3.5	5.1	3.0	-3.7	6.0	8.3	-1.1	2.0	-2.0	-8.3
2013 Q1	3.9	4.4	-4.4	6.2	3.5	-3.4	6.4	.	4.6	5.0	4.3	.

Source: ECB.

7.3 Rahoitustase

(miljardia euroa, vuotuinen kasvuvauhti, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

5. Muut sijoitukset, saamiset

	Yhteensä	Eurojärjestelmä			Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)			Julkisyhteisöt				Muut sektorit			
		Yhteensä	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut saamiset	Yhteensä	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut saamiset		Kauppa-luotot	Lainat / käteinen ja talletukset	Käteinen ja talletukset		Kauppa-luotot	Lainat / käteinen ja talletukset	Käteinen ja talletukset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Kannat (ulkomainen varallisuusasema)														
	Taloustoimet														
	Kasvuvauhdit														

6. Muut sijoitukset, velat

	Yhteensä	Eurojärjestelmä			Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)			Julkisyhteisöt				Muut sektorit			
		Yhteensä	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut velat	Yhteensä	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut velat	Yhteensä	Kauppa-luotot	Lainat	Muut velat	Yhteensä	Kauppa-luotot	Lainat	Muut velat
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Kannat (ulkomainen varallisuusasema)														
	Taloustoimet														
	Kasvuvauhdit														

Lähde: EKP.

7.3 Financial account

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

5. Other investment assets

	Total	Eurosystem			MFIs (excluding Eurosystem)			General government				Other sectors			
		Total	Loans/ currency and deposits	Other assets	Total	Loans/ currency and deposits	Other assets		Trade credits	Loans/currency and deposits	Currency and deposits		Trade credits	Loans/currency and deposits	Currency and deposits
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Outstanding amounts (international investment position)														
2010	4,807.6	32.9	32.2	0.7	2,972.0	2,932.7	39.4	161.9	7.6	115.4	19.8	1,640.7	213.3	1,279.5	441.6
2011	4,876.7	35.7	35.4	0.3	3,067.6	3,006.6	61.0	162.8	6.7	116.4	30.2	1,610.6	228.4	1,214.6	506.9
2012 Q3	4,923.7	37.3	37.0	0.3	3,086.0	3,000.8	85.2	147.2	5.1	103.0	25.1	1,653.2	263.7	1,159.7	517.0
Q4	4,721.5	40.1	39.9	0.3	2,920.3	2,849.9	70.4	167.6	5.1	121.5	29.2	1,593.5	263.4	1,126.6	502.3
	Transactions														
2010	169.0	-2.9	-2.8	0.0	10.1	1.3	8.9	41.5	-0.3	41.1	4.9	120.3	8.7	87.8	53.6
2011	176.6	-2.7	-2.8	0.1	50.4	20.6	29.9	4.4	-0.2	4.2	10.3	124.4	8.1	91.2	47.7
2012	-4.7	10.7	10.7	0.0	-123.8	-130.2	6.3	5.0	-1.6	6.4	-1.0	103.4	10.9	76.7	33.5
2012 Q3	-21.0	6.2	6.2	0.0	-40.5	-47.5	7.0	-9.0	-1.5	-7.7	-4.9	22.4	-7.0	15.0	11.2
Q4	-113.7	5.8	5.8	0.0	-117.1	-106.9	-10.2	18.7	0.1	17.8	4.1	-21.1	0.9	-8.2	-19.4
2013 Q1	44.0	-6.3	.	.	8.6	.	.	-11.4	.	.	-5.1	53.1	.	.	25.3
2012 Nov.	2.7	-2.1	-	-	-15.7	-	-	7.2	-	-	4.4	13.4	-	-	-5.1
Dec.	-156.4	3.1	-	-	-113.0	-	-	2.3	-	-	0.6	-48.8	-	-	-16.3
2013 Jan.	55.2	-1.4	-	-	61.3	-	-	-9.1	-	-	-6.3	4.4	-	-	4.2
Feb.	21.4	1.5	-	-	-8.8	-	-	-0.9	-	-	2.8	29.6	-	-	12.2
Mar.	-32.7	-6.4	-	-	-43.9	-	-	-1.5	-	-	-1.7	19.1	-	-	9.0
	Growth rates														
2010	3.7	-12.7	-12.5	-9.9	0.4	0.1	23.6	33.9	-3.1	53.7	32.8	7.8	4.2	7.3	13.0
2011	3.8	-5.4	-5.5	40.4	1.8	0.8	76.6	3.0	-3.2	4.2	51.5	7.8	3.8	7.4	11.1
2012 Q3	-0.8	-8.1	-8.2	-1.0	-5.0	-5.6	28.1	5.1	-24.4	9.4	47.0	7.1	4.7	7.8	7.6
Q4	-0.1	31.2	31.5	-0.7	-4.0	-4.3	11.3	3.2	-23.5	5.8	-3.4	6.5	5.0	6.6	6.9
2013 Q1	-0.9	7.1	.	.	-4.8	.	.	3.1	.	.	-2.1	6.0	.	.	6.6

6. Other investment liabilities

	Total	Eurosystem			MFIs (excluding Eurosystem)			General government				Other sectors			
		Total	Loans/ currency and deposits	Other liabilities	Total	Loans/ currency and deposits	Other liabilities	Total	Trade credits	Loans	Other liabilities	Total	Trade credits	Loans	Other liabilities
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Outstanding amounts (international investment position)														
2010	5,099.5	269.1	266.1	3.0	3,491.0	3,445.0	46.0	148.0	0.0	141.8	6.2	1,191.5	202.7	842.1	146.7
2011	5,132.3	411.3	408.5	2.8	3,208.3	3,140.6	67.6	223.9	0.1	217.1	6.8	1,288.8	224.0	871.7	193.2
2012 Q3	5,219.2	432.0	430.8	1.3	3,206.5	3,125.1	81.4	231.5	0.1	224.7	6.7	1,349.2	230.4	880.8	237.9
Q4	4,943.9	428.9	428.0	0.9	2,966.2	2,882.7	83.5	228.5	0.1	221.3	7.2	1,320.3	229.4	862.2	228.7
	Transactions														
2010	139.5	9.4	6.8	2.6	-8.7	-14.6	5.9	65.1	0.0	64.6	0.5	73.7	15.9	31.6	26.2
2011	15.6	135.1	135.3	-0.2	-289.1	-327.7	38.7	74.1	0.0	74.1	0.0	95.4	10.4	65.2	19.9
2012	-136.8	19.0	20.9	-1.8	-226.9	-244.1	17.2	4.6	0.0	3.8	0.7	66.4	4.3	12.8	49.3
2012 Q3	-45.7	21.0	21.3	-0.3	-89.5	-93.2	3.7	-4.5	0.0	-4.7	0.2	27.4	-3.5	15.6	15.2
Q4	-226.9	-0.2	0.2	-0.3	-204.5	-207.2	2.7	-5.4	0.0	-5.5	0.1	-16.9	0.8	-33.1	15.4
2013 Q1	-21.9	-33.0	.	.	2.9	.	.	-0.1	.	.	.	8.4	.	.	.
2012 Nov.	-77.5	1.9	-	-	-71.4	-	-	3.6	-	-	-	-11.6	-	-	-
Dec.	-141.0	10.2	-	-	-126.5	-	-	-12.0	-	-	-	-12.7	-	-	-
2013 Jan.	33.9	-22.1	-	-	37.0	-	-	2.0	-	-	-	17.0	-	-	-
Feb.	0.4	-10.3	-	-	5.1	-	-	-1.9	-	-	-	7.5	-	-	-
Mar.	-56.2	-0.6	-	-	-39.1	-	-	-0.3	-	-	-	-16.1	-	-	-
	Growth rates														
2010	2.8	3.6	2.6	.	-0.2	-0.3	15.5	78.8	.	83.7	5.8	6.4	8.8	3.7	17.8
2011	0.4	50.4	51.0	.	-8.3	-9.6	89.7	50.5	.	52.6	0.2	8.2	5.1	7.9	13.7
2012 Q3	-0.6	36.6	37.4	.	-7.4	-8.2	37.1	9.1	.	8.9	19.0	7.2	1.7	8.2	5.8
Q4	-2.7	4.8	5.2	.	-7.0	-7.7	25.7	2.0	.	1.8	11.5	5.2	2.0	1.4	25.0
2013 Q1	-6.3	18.3	.	.	-12.1	.	.	-1.2	.	.	.	1.5	.	.	.

Source: ECB.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

7.3 Rahoitustase

(miljardia euroa, vuotuinen kasvuvauhti, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

7. Valuuttavaranto[1)]

	Valuuttavaranto														Lisätieto		
	Yhteensä	Kulta		Erityiset nosto-oikeudet	Varanto-osuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset								Muut saami-set	Muut valuutta-määräiset saamiset	Lyhyt-aikaiset valuutta-määräiset maksu-sitoumukset euro-alueelle	Osoitetut erityiset nosto-oikeudet
		Miljardia euroa	Miljoo-naa troy-unssia			Yhteensä	Käteinen ja talletukset		Arvopaperit				Johdan-naiset				
							Raha-viran-omaiset ja BIS	Pankit	Yhteensä	Osak-keet	Joukko-lainat	Raha-mark-kina-paperit					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	Kannat (ulkomainen varallisuusasema)																
	Taloustoimet																
	Kasvuvauhdit																

8. Ulkomainen bruttovelka

	Yhteensä	Vaateittain						Sektoreittain (pl. suorat sijoitukset)			
		Lainat, käteinen ja talletukset	Raha-markkina-paperit	Joukkolainat	Kauppaluotot	Muut velat	Suorat sijoitukset: konsernien sisäiset lainat	Julkisyhteisöt	Euro-järjestelmä	Rahalaitokset (pl. euro-järjestelmä	Muut sektorit
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Kannat (ulkomainen varallisuusasema)										
	Kannat, % BKT:stä										

Lähde: EKP.

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa ja ovat eurojärjestelmän valuuttavarantojen tilastointitavan mukaisia. Lisätietoja Yleistä-osassa.

7.3 Financial account

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

7. Reserve assets [1)]

	Reserve assets														Memo items		
	Total	Monetary gold		SDR holdings	Reserve position in the IMF	Foreign exchange								Other claims	Other foreign currency assets	Pre-determined short-term net drains on foreign currency	SDR allo-cations
		In EUR billions	In fine troy ounces (millions)			Total	Currency and deposits		Securities				Financial derivatives				
							With monetary authorities and the BIS	With banks	Total	Equity	Bonds and notes	Money market instruments					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	Outstanding amounts (international investment position)																
2009	462.4	266.1	347.180	50.8	10.5	134.9	11.7	8.1	115.2	0.5	92.0	22.7	-0.1	0.0	32.1	-24.2	51.2
2010	591.2	366.2	346.962	54.2	15.8	155.0	7.7	16.0	131.3	0.5	111.2	19.5	0.0	0.0	26.3	-24.4	54.5
2011	667.1	422.1	346.846	54.0	30.2	160.9	5.3	7.8	148.1	0.8	134.1	13.3	-0.4	0.0	97.4	-86.0	55.9
2012 Q2	701.5	440.3	346.825	54.3	33.4	173.0	5.1	8.6	159.7	0.6	137.4	21.7	-0.4	0.4	51.5	-41.9	56.9
Q3	733.8	476.4	346.827	53.8	34.2	168.9	5.4	8.2	155.2	0.2	136.1	18.9	0.2	0.5	39.9	-39.5	56.2
Q4	705.5	453.4	346.693	52.8	31.9	166.8	6.1	8.8	151.3	0.2	130.9	20.2	0.6	0.6	32.8	-35.0	55.0
2013 Mar.	687.9	432.7	346.696	52.5	32.4	169.6	5.3	10.0	154.4	0.2	132.6	21.6	-0.1	0.6	31.2	-35.8	55.1
Apr.	640.0	389.6	346.696	51.6	31.9	166.2	6.0	8.3	151.6	0.2	131.2	20.2	0.2	0.7	35.2	-40.3	54.4
	Transactions																
2010	10.5	0.0	-	-0.1	4.9	5.6	-5.4	6.6	4.3	0.0	10.6	-6.3	0.0	0.0	-	-	-
2011	10.2	0.1	-	-1.6	12.9	-1.2	-2.3	-8.3	9.3	0.1	15.9	-6.8	0.1	0.0	-	-	-
2012	14.1	0.0	-	-0.3	3.4	10.3	0.8	1.2	8.0	-0.4	-0.7	9.1	0.4	0.7	-	-	-
2012 Q3	0.1	0.0	-	0.0	2.4	-2.4	-0.5	-0.2	-1.7	-0.3	1.2	-2.6	0.0	0.1	-	-	-
Q4	3.0	0.0	-	0.3	-1.5	4.2	0.6	1.0	2.4	0.0	-0.5	2.9	0.1	0.1	-	-	-
2013 Q1	-0.2	.	-	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	-	-	-
	Growth rates																
2009	-1.3	-0.9	-	-2.6	45.5	-4.4	41.1	-21.3	-7.3	1.0	-12.8	25.3	-	-	-	-	-
2010	2.0	0.0	-	-0.1	46.7	3.7	-43.3	75.9	3.6	-5.2	10.3	-24.5	-	-	-	-	-
2011	1.6	0.0	-	-3.0	82.3	-1.2	-30.0	-52.7	6.9	27.4	14.3	-45.2	-	-	-	-	-
2012 Q3	2.7	0.0	-	-1.7	30.0	6.8	-6.1	-25.4	9.7	-53.5	6.9	41.2	-	-	-	-	-
Q4	2.1	0.0	-	-0.5	11.1	6.6	15.1	15.2	5.6	-53.5	-0.6	82.8	-	-	-	-	-
2013 Q1	1.7	.	-	.	.	.	.	.	.	.	.	.	-	-	-	-	-

8. Gross external debt

	Total	By instrument						By sector (excluding direct investment)			
		Loans, currency and deposits	Money market instruments	Bonds and notes	Trade credits	Other debt liabilities	Direct investment: inter-company lending	General government	Eurosystem	MFIs (excluding Eurosystem)	Other sectors
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Outstanding amounts (international investment position)										
2009	10,341.7	4,469.0	525.7	3,523.2	176.9	184.9	1,462.1	1,966.1	253.4	4,579.8	2,080.3
2010	10,919.2	4,696.9	454.0	3,841.4	202.7	201.9	1,522.3	2,143.7	271.0	4,750.4	2,231.8
2011	11,421.3	4,637.9	443.5	4,142.3	224.0	270.4	1,703.3	2,312.6	411.3	4,569.0	2,425.2
2012 Q2	11,768.7	4,733.0	471.1	4,141.1	238.6	297.6	1,887.4	2,384.2	413.4	4,632.7	2,451.0
Q3	11,939.1	4,661.4	434.6	4,324.5	230.5	327.3	1,960.8	2,453.3	432.0	4,504.5	2,588.4
Q4	11,745.6	4,394.2	453.4	4,375.7	229.4	320.3	1,972.5	2,487.9	428.9	4,259.2	2,597.0
	Outstanding amounts as a percentage of GDP										
2009	115.9	50.1	5.9	39.5	2.0	2.1	16.4	22.0	2.8	51.3	23.3
2010	119.1	51.2	5.0	41.9	2.2	2.2	16.6	23.4	3.0	51.8	24.3
2011	121.3	49.3	4.7	44.0	2.4	2.9	18.1	24.6	4.4	48.5	25.8
2012 Q2	124.4	50.0	5.0	43.8	2.5	3.1	19.9	25.2	4.4	49.0	25.9
Q3	126.0	49.2	4.6	45.6	2.4	3.5	20.7	25.9	4.6	47.5	27.3
Q4	123.8	46.3	4.8	46.1	2.4	3.4	20.8	26.2	4.5	44.9	27.4

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area, in line with the approach adopted for the reserve assets of the Eurosystem. For further information, see the General Notes.

7.3 Rahoitustase

(miljardia euroa, kannat ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

9. Maaryhmittäinen ja maittainen erittely

	Yhteensä	Euroaluen ulkopuoliset EU-maat						Kanada	Kiina	Japani	Sveitsi	Yhdys-vallat	Offshore-rahoitus-keskukset	Kansain-väliset organi-saatiot	Muut maat
		Yhteensä	Tanska	Ruotsi	Iso-Britannia	Muut EU-maat	EU:n toimi-elimet								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2011	Kannat (ulkomainen varallisuusasema)														
Suorat sijoitukset															
Ulkomaille															
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut voitot															
Muu pääoma															
Euroalueelle															
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut voitot															
Muu pääoma															
Arvopaperisijoitukset, saamiset															
Osakkeet															
Velkapaperit															
Joukkolainat															
Rahamarkkina-paperit															
Muut sijoitukset															
Saamiset															
Julkisyhteisöt															
Rahalaitokset															
Muut sektorit															
Velat															
Julkisyhteisöt															
Rahalaitokset															
Muut sektorit															
2012/I–2012/IV	Kumulatiiviset taloustoimet														
Suorat sijoitukset															
Ulkomaille															
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut voitot															
Muu pääoma															
Euroalueelle															
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut voitot															
Muu pääoma															
Arvopaperisijoitukset, saamiset															
Osakkeet															
Velkapaperit															
Joukkolainat															
Rahamarkkina-paperit															
Muut sijoitukset															
Saamiset															
Julkisyhteisöt															
Rahalaitokset															
Muut sektorit															
Velat															
Julkisyhteisöt															
Rahalaitokset															
Muut sektorit															

Lähde: EKP.

7.3 Financial account

(EUR billions; outstanding amounts at end of period; transactions during period)

9. Geographical breakdown

	Total	EU Member States outside the euro area						Canada	China	Japan	Switzer-land	United States	Offshore financial centres	Interna-tional organisa-tions	Other countries
		Total	Denmark	Sweden	United Kingdom	Other EU countries	EU institutions								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2011	Outstanding amounts (international investment position)														
Direct investment	1,172.7	260.7	-10.6	-13.0	11.4	274.1	-1.3	84.4	73.2	-22.1	125.2	40.0	-146.5	-0.3	758.2
Abroad	5,564.7	1,541.1	28.7	142.2	1,049.2	321.1	0.0	183.8	85.1	74.5	526.0	1,082.9	487.1	0.0	1,584.3
Equity/reinvested earnings	4,230.1	1,128.4	23.9	78.5	776.0	249.9	0.0	146.2	68.4	53.7	394.6	743.1	402.2	0.0	1,293.5
Other capital	1,334.6	412.8	4.7	63.7	273.2	71.1	0.0	37.5	16.6	20.8	131.4	339.8	84.9	0.0	290.7
In the euro area	4,392.0	1,280.4	39.2	155.2	1,037.8	47.0	1.3	99.4	11.9	96.6	400.8	1,042.9	633.5	0.4	826.0
Equity/reinvested earnings	3,337.2	1,052.4	26.1	142.6	855.5	27.0	1.2	83.4	6.3	76.9	236.0	789.1	370.2	0.1	722.7
Other capital	1,054.7	228.0	13.2	12.6	182.2	20.0	0.0	16.0	5.6	19.7	164.8	253.8	263.3	0.3	103.3
Portfolio investment assets	4,762.6	1,536.9	84.5	199.5	1,005.5	99.4	148.0	100.7	52.5	208.0	124.3	1,557.1	384.9	35.2	763.0
Equity	1,703.4	341.8	10.9	41.6	275.9	13.2	0.1	39.1	48.7	90.4	102.0	553.1	215.8	1.4	311.0
Debt instruments	3,059.2	1,195.1	73.6	157.9	729.6	86.2	147.9	61.6	3.9	117.6	22.2	1,004.0	169.1	33.8	452.0
Bonds and notes	2,592.9	1,050.8	68.5	124.8	629.5	83.8	144.2	56.8	2.7	46.3	15.4	828.0	155.1	32.7	405.1
Money market instruments	466.3	144.3	5.1	33.0	100.1	2.4	3.7	4.8	1.2	71.3	6.9	175.9	13.9	1.0	46.9
Other investment	-255.6	-287.7	45.5	-30.0	-154.0	71.4	-220.6	-10.1	-13.5	10.9	-75.1	63.8	82.5	-71.6	45.2
Assets	4,876.7	2,159.9	92.3	91.0	1,777.6	182.7	16.3	26.8	46.1	99.5	257.4	763.5	588.8	36.7	898.0
General government	162.8	63.9	1.5	4.1	44.3	1.3	12.7	1.8	3.2	2.3	1.0	8.5	2.4	30.4	49.3
MFIs	3,103.3	1,497.4	71.9	49.7	1,225.7	147.2	2.9	14.7	20.9	80.2	130.1	473.3	439.6	5.7	441.4
Other sectors	1,610.6	598.7	19.0	37.2	507.7	34.2	0.7	10.2	22.0	17.0	126.3	281.6	146.8	0.6	407.4
Liabilities	5,132.3	2,447.6	46.8	121.0	1,931.6	111.3	236.9	36.8	59.6	88.6	332.5	699.7	506.3	108.3	852.8
General government	223.9	118.2	0.1	0.4	53.5	0.1	64.1	0.1	0.1	0.1	1.2	33.2	1.4	66.6	3.1
MFIs	3,619.5	1,758.6	36.4	84.8	1,436.3	86.2	115.0	24.8	30.8	61.4	256.7	416.0	414.0	38.8	618.3
Other sectors	1,288.8	570.8	10.3	35.8	441.8	25.0	57.8	11.9	28.8	27.0	74.6	250.4	91.0	3.0	231.4
2012 Q1 to 2012 Q4	Cumulated transactions														
Direct investment	44.8	71.6	0.6	6.7	50.6	13.7	0.0	-6.3	6.7	-3.2	2.7	-82.9	-6.6	0.0	62.8
Abroad	237.5	125.0	5.6	4.8	98.5	16.0	0.0	11.1	8.5	1.6	-6.9	12.4	-5.4	0.0	91.3
Equity/reinvested earnings	183.9	126.8	2.4	5.8	106.9	11.7	0.0	4.7	6.1	-1.2	-13.7	15.1	-17.7	0.0	63.8
Other capital	53.6	-1.9	3.2	-1.0	-8.4	4.3	0.0	6.3	2.3	2.8	6.8	-2.7	12.3	0.0	27.5
In the euro area	192.7	53.3	5.0	-1.9	48.0	2.3	0.0	17.4	1.8	4.8	-9.6	95.3	1.2	0.0	28.5
Equity/reinvested earnings	169.8	22.6	9.2	-3.7	11.8	5.2	0.0	15.5	1.5	5.1	4.0	86.6	11.5	0.0	23.0
Other capital	22.8	30.7	-4.2	1.7	36.2	-2.9	0.0	1.9	0.2	-0.3	-13.6	8.7	-10.3	0.0	5.5
Portfolio investment assets	184.6	34.4	10.2	18.5	-20.9	4.3	22.3	5.4	2.5	9.5	-1.3	26.9	-20.2	-2.6	130.0
Equity	58.6	22.3	2.9	4.1	15.3	0.0	0.0	4.4	2.6	7.9	2.0	4.1	-12.1	0.0	27.4
Debt instruments	126.0	12.1	7.3	14.5	-36.2	4.2	22.3	1.0	-0.1	1.6	-3.3	22.8	-8.0	-2.6	102.6
Bonds and notes	123.9	6.2	6.0	18.0	-48.8	5.9	25.0	0.7	-0.2	-7.0	0.9	31.8	-5.7	-2.7	99.9
Money market instruments	2.1	5.9	1.3	-3.6	12.6	-1.7	-2.7	0.2	0.1	8.6	-4.2	-9.0	-2.3	0.0	2.7
Other investment	132.1	166.1	-33.9	-2.5	225.5	-20.8	-2.2	12.5	-2.9	-5.1	-13.4	24.4	-10.0	-11.7	-27.7
Assets	-4.7	57.1	-12.7	-0.7	84.5	-14.0	0.0	6.0	1.2	-7.5	8.3	-40.2	-40.6	0.2	10.8
General government	5.0	0.4	-0.5	0.3	-0.5	0.4	0.7	0.0	-0.1	-1.2	0.4	3.2	0.8	0.0	1.4
MFIs	-113.1	19.6	-12.8	0.6	51.1	-18.6	-0.7	1.2	3.8	-6.1	10.9	-70.3	-44.4	-0.1	-27.7
Other sectors	103.4	37.0	0.5	-1.6	33.9	4.3	0.0	4.9	-2.5	-0.2	-3.0	26.8	3.1	0.2	37.2
Liabilities	-136.8	-109.0	21.1	1.9	-141.0	6.8	2.2	-6.5	4.1	-2.5	21.7	-64.6	-30.6	11.9	38.6
General government	4.6	-15.6	0.2	0.3	-27.5	0.0	11.4	0.1	0.0	0.0	-0.3	-2.4	-0.1	21.8	1.2
MFIs	-207.8	-112.9	20.1	1.0	-127.3	6.4	-13.1	-8.6	3.9	-6.2	-20.1	-67.8	-35.7	-9.9	49.5
Other sectors	66.4	19.5	0.8	0.6	13.7	0.4	4.0	2.0	0.2	3.8	42.1	5.6	5.2	0.1	-12.1

Source: ECB.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

7.4 Euroalueen maksutaseen rahataloudellinen esitys[1)]

(miljardia euroa, taloustoimet)

	Rahalaitosten nettomääräisiä taloustoimia heijastavat maksutaseen erät											
	Yhteensä	Vaihtotase ja pääoman-siirrot	Muiden kuin rahalaitosten taloustoimet								Johdannaiset	Virheelliset ja tunnistamattomat erät
			Suorat sijoitukset		Arvopaperisijoitukset				Muut sijoitukset			
			Euro-alueelta ulkomaille	Ulkomailta euro-alueelle	Saamiset		Velat		Saamiset	Velat		
					Osakkeet	Velka-paperit	Osakkeet	Velka-paperit				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet											

K38 Rahalaitosten ulkomaisten nettomääräisten taloustoimien kehitystä heijastavat maksutaseen keskeiset erät[1)]

(miljardia euroa, 12 kk:n kumulatiiviset virrat)

- Rahalaitosten nettomääräisiä ulkomaisia taloustoimia heijastavat erät yhteensä
- Vaihtotase ja pääomansiirrot
- Muiden kuin rahalaitosten suorat sijoitukset ja osakesijoitukset ulkomaille
- Muiden kuin rahalaitosten arvopaperivelat; velkapaperit

Lähde: EKP.

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

7.4 Monetary presentation of the balance of payments [1)]

(EUR billions; transactions)

	B.o.p. items mirroring net transactions by MFIs											
	Total	Current and capital account balance	Transactions by non-MFIs								Financial derivatives	Errors and omissions
			Direct investment		Portfolio investment				Other investment			
			By resident units abroad	By non-resident units in euro area	Assets		Liabilities		Assets	Liabilities		
					Equity	Debt instruments	Equity	Debt instruments				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2010	-207.0	7.8	-339.3	272.2	-73.0	-248.0	136.2	59.8	-160.9	138.6	18.3	-18.8
2011	80.0	26.0	-428.0	324.1	55.1	-45.8	59.2	37.3	-128.8	169.6	-5.3	16.6
2012	113.0	131.1	-237.8	185.8	-53.2	-183.3	135.1	164.9	-108.3	71.0	5.6	2.1
2012 Q1	-45.2	0.4	-80.7	74.9	-16.8	-84.8	30.5	27.1	-50.7	62.7	-5.3	-2.4
Q2	13.7	19.8	-67.5	49.2	19.1	-16.7	9.6	47.6	-46.7	7.7	-8.0	-0.3
Q3	48.0	44.9	-50.9	44.0	-6.0	-48.2	26.6	28.5	-13.3	22.8	2.8	-3.2
Q4	96.4	66.1	-38.7	17.6	-49.3	-33.6	68.4	61.8	2.4	-22.3	16.1	8.1
2013 Q1	39.2	34.3	-52.7	24.3	-45.1	-43.0	66.0	65.7	-41.6	8.2	15.4	7.8
2012 Mar.	-15.2	10.7	-28.5	15.9	-9.5	-25.4	32.6	-19.3	-16.5	20.6	-4.2	8.4
Apr.	-24.8	3.2	-26.8	23.2	-1.8	-9.7	-6.2	-8.3	5.0	-4.3	1.7	-0.7
May	24.1	-1.4	-18.4	21.0	8.3	-7.3	0.0	36.8	-29.4	20.3	-7.5	1.7
June	14.3	18.0	-22.3	5.1	12.5	0.2	15.7	19.1	-22.3	-8.2	-2.2	-1.3
July	12.8	22.4	-15.8	20.0	3.5	-19.2	-0.2	10.8	-28.4	26.2	-1.7	-5.0
Aug.	25.5	10.5	-24.4	38.2	-0.2	-15.6	3.2	3.4	10.3	-3.3	6.2	-2.8
Sep.	9.7	11.9	-10.7	-14.1	-9.4	-13.4	23.7	14.2	4.8	-0.1	-1.7	4.5
Oct.	4.8	15.2	-9.8	-2.7	-8.2	-12.1	25.9	2.9	-23.6	10.5	6.3	0.4
Nov.	62.2	22.6	-4.1	22.4	-8.3	-21.1	17.3	48.2	-20.6	-8.1	7.6	6.3
Dec.	29.5	28.3	-24.8	-2.1	-32.9	-0.5	25.2	10.7	46.5	-24.7	2.2	1.4
2013 Jan.	41.3	-4.9	-8.1	-1.4	-17.5	-17.1	34.9	21.6	4.7	19.0	6.7	3.4
Feb.	-21.1	13.1	-14.3	11.2	-15.2	-24.8	6.3	13.9	-28.7	5.7	5.9	5.9
Mar.	19.0	26.1	-30.4	14.6	-12.5	-1.2	24.8	30.3	-17.6	-16.4	2.8	-1.5
	12-month cumulated transactions											
2013 Mar.	197.3	165.0	-209.9	135.1	-81.5	-141.6	170.7	203.5	-99.3	16.5	26.3	12.3

C38 Main b.o.p. items mirroring developments in MFI net external transactions [1)]

(EUR billions; 12-month cumulated transactions)

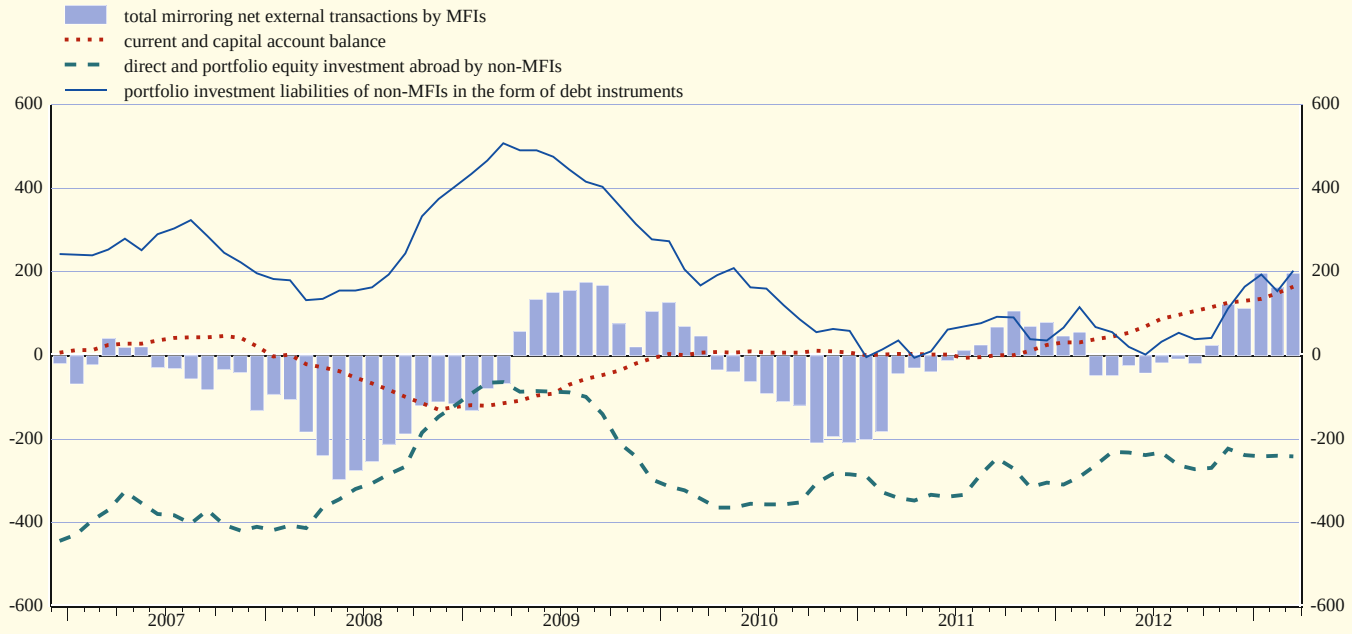

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

7.5 Ulkomaankauppa

1. Arvot ja määrät tuoteryhmittäin[1)]

(kausivaihtelusta puhdistettu, ellei toisin mainita)

	Yhteensä (ei-kp.)		Vienti (fob)					Tuonti (cif)					
			Yhteensä				Lisätieto: teollisuus-tuotteet	Yhteensä				Lisätieto:	
	Vienti	Tuonti		Raaka-aineet ja tuotanto-hyödykkeet	Investointi-tavarat	Kulutus-tavarat			Raaka-aineet ja tuotanto-hyödykkeet	Investointi-tavarat	Kulutus-tavarat	Teollisuus-tuotteet	Öljy
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Arvot (miljardia euroa, sarakkeissa 1 ja 2 vuotuinen prosenttimuutos)												
	Määräindeksit (2000 = 100, sarakkeissa 1 ja 2 vuotuinen prosenttimuutos)												

2. Hinnat[2)]

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

		Teollisuustuottajien vientihinnat (fob)[3)]						Teollisuuden tuontihinnat (cif)						
	Yhteensä (indeksi: 2010 = 100)	Yhteensä					Lisätieto: tehdas-teollisuus	Yhteensä (indeksi: 2010 = 100)	Yhteensä					Lisätieto: tehdas-teollisuus
			Väli-tuotteet	Tuotanto-hyödykkeet	Kulutus-tavarat	Energia				Väli-tuotteet	Tuotanto-hyödykkeet	Kulutus-tavarat	Energia	
Osuus koko-naisindeksistä, %														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Lähde: Eurostat.

1) Tuoteryhmät Broad Economic Categories -luokituksen mukaan. Toisin kuin taulukon 2 tuoteryhmät, raaka-aineiden ja tuotantohyödykkeiden sekä kulutustavaroiden tuoteryhmät sisältävät maatalous- ja energiatuotteet.

2) Tuoteryhmät teollisuuden koontiryhmien mukaisen jaottelun mukaan. Toisin kuin taulukon 1 tuoteryhmät, välituotteet ja kulutustavarat eivät sisällä energia- ja maataloustuotteita. Tehdasteollisuuden koostumus poikkeaa taulukon 1 sarakkeissa 7 ja 12 esitetystä. Tiedot ovat tuotekorin puhtaita hinnanmuutoksia kuvaavia hintaindeksejä eivätkä taulukossa 1 esitettyjen arvo- ja määrätietojen suhdelukuja. Taulukon 1 arvo- ja määrätiedot muuttuvat tuotteiden koostumuksen ja laadun muutosten mukaisesti. Hintaindeksit eroavat tuontia ja vientiä koskevista BKT:n deflaattoreista (osan 5.1 taulukko 3) pääasiassa siksi, että jälkimmäiset sisältävät kaikki tavarat ja palvelut ja kattavat euroalueen sisäisen kaupan.

3) Teollisuustuottajien vientihinnat viittaavat kotimaisten tuottajien ja muiden kuin kotimaisten asiakkaiden välisiin suoriin transaktioihin. Toisin kuin taulukon 1 arvoja ja määriä koskevat luvut, tiedot eivät sisällä tukkukauppaa eivätkä jälleenvientiä.

7.5 Trade in goods

1. Values and volumes by product group [1)]

(seasonally adjusted, unless otherwise indicated)

	Total (n.s.a.)		Exports (f.o.b.)					Imports (c.i.f.)					
			Total				Memo item:	Total				Memo items:	
	Exports	Imports		Intermediate	Capital	Consumption	Manufacturing		Intermediate	Capital	Consumption	Manufacturing	Oil
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Values (EUR billions; annual percentage changes for columns 1 and 2)												
2011	13.0	13.3	1,746.0	880.3	353.2	474.3	1,426.7	1,762.7	1,129.2	241.2	367.6	1,104.8	324.3
2012	7.4	1.7	1,870.5	928.0	384.3	515.8	1,524.6	1,790.9	1,147.3	244.7	367.6	1,091.6	360.9
2012 Q2	8.1	1.4	466.8	230.5	96.6	128.6	382.3	448.9	287.6	62.5	91.1	275.5	89.5
Q3	7.5	0.5	473.9	233.2	96.5	131.8	386.7	448.7	285.4	61.9	92.7	273.9	90.4
Q4	5.7	0.8	466.6	231.0	96.3	129.3	379.3	439.2	280.7	58.7	91.4	268.2	90.6
2013 Q1	1.3	-5.2	476.4	.	.	.	385.4	435.8	.	.	.	268.0	.
2012 Oct.	14.6	7.5	155.6	77.6	31.6	43.2	126.9	148.8	95.6	20.1	31.1	90.4	31.3
Nov.	5.6	0.0	157.1	77.7	32.8	43.3	127.3	146.7	93.3	19.3	30.3	89.2	30.1
Dec.	-3.0	-5.4	153.8	75.7	31.9	42.8	125.1	143.7	91.9	19.2	30.1	88.7	29.2
2013 Jan.	5.2	1.9	157.1	78.0	31.3	44.3	127.7	148.0	93.3	20.4	30.5	91.3	30.2
Feb.	-1.1	-7.1	157.4	77.7	31.2	44.4	125.4	144.7	93.6	18.8	30.0	86.5	29.2
Mar.	0.1	-10.0	161.9	.	.	.	132.3	143.2	.	.	.	90.1	.
	Volume indices (2000 = 100; annual percentage changes for columns 1 and 2)												
2011	7.5	3.5	148.6	143.4	153.4	155.5	145.3	126.5	119.5	136.3	144.6	133.5	102.6
2012	3.3	-2.9	153.0	146.0	160.5	161.1	150.2	122.3	115.9	129.9	137.7	127.2	103.7
2012 Q1	4.3	-1.1	152.8	147.5	160.7	159.2	149.6	124.4	118.4	132.3	140.2	129.0	101.4
Q2	3.6	-3.0	153.1	145.3	161.9	161.4	150.9	123.3	116.5	132.9	138.4	129.4	103.0
Q3	3.0	-5.3	154.0	146.2	159.0	163.2	151.3	121.4	114.8	129.3	136.3	125.9	105.0
Q4	2.4	-2.4	152.0	145.0	160.5	160.5	148.9	120.2	114.0	125.0	135.9	124.4	105.3
2012 Sep.	-2.7	-10.0	154.3	145.9	160.4	163.4	150.1	119.1	112.2	124.0	136.3	123.9	97.3
Oct.	11.1	3.1	152.3	146.3	158.4	161.1	150.0	121.9	115.1	130.3	140.3	126.9	107.4
Nov.	2.1	-3.3	153.8	146.4	164.6	161.7	150.1	120.6	114.4	123.2	134.0	123.7	105.4
Dec.	-5.9	-7.4	150.0	142.4	158.6	158.6	146.7	118.0	112.6	121.5	133.4	122.7	103.1
2013 Jan.	3.5	1.7	153.9	147.1	156.5	165.9	150.6	122.7	115.6	129.6	136.8	127.9	107.0
Feb.	-1.3	-6.3	154.8	147.2	155.9	167.4	149.0	119.7	114.8	120.8	135.1	121.9	100.8

2. Prices [2)]

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

	Industrial producer export prices (f.o.b.) [3)]							Industrial import prices (c.i.f.)						
	Total (index: 2010 = 100)	Total					Memo item:	Total (index: 2010 = 100)	Total					Memo item:
			Intermediate goods	Capital goods	Consumer goods	Energy	Manufacturing			Intermediate goods	Capital goods	Consumer goods	Energy	Manufacturing
% of total	100.0	100.0	30.1	42.0	18.5	9.4	96.4	100.0	100.0	29.0	25.4	23.3	22.4	80.4
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2011	104.3	4.3	5.7	1.3	1.5	23.0	3.9	108.4	8.4	5.3	-0.7	3.5	25.5	3.8
2012	107.2	2.8	1.3	1.8	2.2	9.8	2.7	111.8	3.2	0.8	1.4	2.8	7.2	1.8
2012 Q3	107.8	3.1	0.7	2.1	2.5	11.0	3.0	112.5	3.6	1.0	2.4	3.7	7.4	2.4
Q4	107.2	1.9	0.8	1.2	2.0	3.7	1.9	110.9	1.2	0.7	0.4	2.1	2.0	1.2
2013 Q1	107.0	0.2	-0.4	0.5	1.4	-4.2	0.2	110.8	-1.2	-0.8	-0.2	1.1	-3.9	-0.3
2012 Oct.	107.5	2.5	0.9	1.4	2.3	7.7	2.5	111.4	2.0	1.0	0.8	2.4	4.0	1.6
Nov.	107.4	2.1	0.9	1.3	2.1	3.4	2.0	111.1	1.3	0.8	0.6	2.4	1.6	1.3
Dec.	106.7	1.2	0.7	0.9	1.7	0.1	1.2	110.3	0.4	0.4	-0.1	1.6	0.4	0.6
2013 Jan.	106.9	0.4	-0.2	0.3	1.5	-1.8	0.3	110.6	-0.5	-0.4	-0.9	0.8	-1.5	-0.4
Feb.	107.0	0.2	-0.5	0.3	1.3	-2.2	0.2	111.0	-0.9	-1.1	-0.5	0.9	-2.8	-0.4
Mar.	107.1	0.0	-0.6	0.7	1.4	-8.0	0.0	110.8	-2.1	-1.0	0.6	1.5	-7.2	-0.1

Source: Eurostat.

1) Product groups as classified in the Broad Economic Categories. Unlike the product groups shown in Table 2, intermediate and consumption product groups include agricultural and energy products.

2) Product groups as classified in the Main Industrial Groupings. Unlike the product groups shown in Table 1, intermediate and consumer goods do not include energy products, and agricultural goods are not covered. Manufacturing has a different composition compared with the data shown in columns 7 and 12 of Table 1. Data shown are price indices which follow the pure price change for a basket of products and are not simple ratios of the value and volume data shown in Table 1, which are affected by changes in the composition and quality of traded goods. These indices differ from the GDP deflators for imports and exports (shown in Table 3 in Section 5.1), mainly because those deflators include all goods and services and cover cross-border trade within the euro area.

3) Industrial producer export prices refer to direct transactions between domestic producers and non-domestic customers. Contrary to the data shown for values and volumes in Table 1, exports from wholesalers and re-exports are not covered.

7.5 Ulkomaankauppa
(miljardia euroa, ellei toisin mainita, kausivaihtelusta puhdistettu)

3. Maaryhmittäinen ja maittainen erittely

	Yhteensä	Euroalueen ulkopuoliset EU-maat				Venäjä	Sveitsi	Turkki	Yhdysvallat	Aasia			Afrikka	Latinalainen Amerikka	Muut maat
		Tanska	Ruotsi	Iso-Britannia	Muut EU-maat						Kiina	Japani			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Vienti (fob)														
	Prosenttiosuus koko viennistä														
	Tuonti (cif)														
	Prosenttiosuus koko tuonnista														
	Tase														

Lähde: Eurostat.

7.5 Trade in goods

(EUR billions, unless otherwise indicated; seasonally adjusted)

3. Geographical breakdown

	Total	EU Member States outside the euro area				Russia	Switzer-land	Turkey	United States	Asia			Africa	Latin America	Other countries
		Denmark	Sweden	United Kingdom	Other EU countries						China	Japan			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Exports (f.o.b.)														
2011	1,746.0	32.9	60.5	213.4	241.5	79.9	109.2	56.8	200.6	405.6	115.7	39.4	112.3	84.6	148.7
2012	1,870.5	34.0	59.1	230.7	245.1	90.1	116.5	59.4	223.6	439.4	120.7	44.7	126.2	97.3	149.1
2011 Q4	447.8	8.3	14.3	54.1	60.5	20.8	28.3	13.5	52.4	106.2	30.7	10.5	28.7	22.4	38.4
2012 Q1	463.3	8.4	15.0	56.6	61.4	22.2	29.4	14.6	55.4	108.7	31.4	10.6	31.2	23.7	36.7
Q2	466.8	8.6	14.9	57.3	61.1	22.7	29.2	14.6	56.0	108.9	30.4	11.3	31.4	24.3	37.8
Q3	473.9	8.5	14.9	58.3	61.6	22.7	29.2	15.0	58.3	110.4	29.8	11.5	31.2	24.5	39.4
Q4	466.6	8.6	14.4	58.4	60.9	22.5	28.7	15.2	54.0	111.4	29.1	11.2	32.5	24.8	35.2
2013 Q1	476.4	.	.	.	.	23.4	28.3	15.7	55.8	111.5	29.6	11.1	34.5	25.2	.
2012 Oct.	155.6	2.8	4.9	19.7	20.8	7.7	9.6	5.0	18.2	36.2	9.8	3.8	10.7	8.2	11.8
Nov.	157.1	2.9	4.9	19.3	20.4	7.7	10.0	5.3	18.2	37.8	9.9	3.8	10.7	8.2	11.8
Dec.	153.8	2.9	4.6	19.4	19.7	7.0	9.1	4.9	17.7	37.4	9.5	3.6	11.1	8.4	11.6
2013 Jan.	157.1	2.9	5.1	19.5	20.9	8.1	9.8	5.4	18.3	37.1	10.1	3.7	11.5	8.2	10.4
Feb.	157.4	2.9	4.6	18.9	20.3	7.7	8.9	5.1	17.7	35.5	9.3	3.5	11.6	7.9	16.3
Mar.	161.9	.	.	.	.	7.7	9.6	5.2	19.8	39.0	10.1	3.9	11.4	9.1	.
	Percentage share of total exports														
2012	100.0	1.8	3.2	12.3	13.1	4.8	6.2	3.2	12.0	23.5	6.5	2.4	6.7	5.2	8.0
	Imports (c.i.f.)														
2011	1,762.7	29.9	53.2	166.9	226.8	138.8	81.7	35.0	140.8	553.5	218.5	52.6	129.2	91.2	115.8
2012	1,790.9	29.0	52.7	168.2	229.8	143.2	81.0	33.8	150.3	538.5	213.7	48.5	156.9	92.5	115.0
2011 Q4	440.2	7.6	12.8	42.2	57.4	35.5	20.4	8.5	35.7	135.9	52.7	12.9	31.2	23.6	29.4
2012 Q1	454.0	7.2	13.2	42.6	57.5	37.7	20.1	8.4	37.8	137.6	53.4	12.6	39.7	23.9	28.4
Q2	448.9	7.3	13.1	41.2	56.9	35.0	19.7	8.4	37.7	137.6	55.6	12.6	38.4	22.9	30.7
Q3	448.7	7.3	13.7	42.7	57.8	33.7	21.3	8.4	39.1	133.2	53.6	12.1	39.3	23.2	29.0
Q4	439.2	7.1	12.8	41.7	57.5	36.8	19.9	8.6	35.7	130.2	51.0	11.2	39.5	22.5	26.9
2013 Q1	435.8	.	.	.	.	38.8	20.2	8.8	35.2	126.9	51.9	10.6	38.6	21.2	.
2012 Oct.	148.8	2.4	4.5	13.8	19.6	12.6	6.8	2.9	12.4	44.0	16.9	3.8	13.3	7.5	9.1
Nov.	146.7	2.5	4.2	13.9	19.1	12.0	6.9	2.9	11.8	43.0	16.8	3.8	13.4	7.5	9.6
Dec.	143.7	2.2	4.1	14.0	18.9	12.2	6.2	2.9	11.5	43.2	17.4	3.6	12.8	7.5	8.3
2013 Jan.	148.0	2.5	4.3	14.2	19.5	13.3	7.0	2.9	12.0	44.1	17.6	3.7	13.4	7.2	7.5
Feb.	144.7	2.4	4.3	13.6	18.9	12.7	6.3	2.9	11.6	41.1	16.6	3.4	13.0	6.9	10.9
Mar.	143.2	.	.	.	.	12.8	6.9	2.9	11.6	41.7	17.7	3.5	12.3	7.2	.
	Percentage share of total imports														
2012	100.0	1.6	2.9	9.4	12.8	8.0	4.5	1.9	8.4	30.1	11.9	2.7	8.8	5.2	6.4
	Balance														
2011	-16.7	3.0	7.3	46.6	14.7	-58.9	27.5	21.7	59.8	-147.9	-102.8	-13.2	-16.9	-6.5	32.9
2012	79.6	5.0	6.4	62.4	15.3	-53.0	35.5	25.6	73.4	-99.1	-93.0	-3.7	-30.7	4.8	34.1
2011 Q4	7.7	0.7	1.5	11.9	3.1	-14.7	8.0	5.1	16.7	-29.6	-22.0	-2.4	-2.5	-1.2	9.0
2012 Q1	9.3	1.2	1.8	14.0	3.9	-15.5	9.4	6.2	17.7	-28.9	-22.1	-2.0	-8.6	-0.2	8.3
Q2	17.9	1.3	1.8	16.1	4.2	-12.2	9.4	6.2	18.3	-28.7	-25.3	-1.2	-7.1	1.4	7.2
Q3	25.1	1.2	1.2	15.6	3.8	-11.0	7.9	6.6	19.2	-22.8	-23.7	-0.6	-8.1	1.3	10.4
Q4	27.3	1.4	1.6	16.8	3.4	-14.3	8.8	6.6	18.3	-18.8	-21.9	0.0	-7.0	2.3	8.2
2013 Q1	40.6	.	.	.	.	-15.4	8.1	6.9	20.6	-15.4	-22.3	0.4	-4.1	4.0	.
2012 Oct.	6.8	0.4	0.4	5.9	1.2	-4.8	2.9	2.1	5.7	-7.8	-7.1	0.1	-2.6	0.8	2.7
Nov.	10.4	0.4	0.7	5.4	1.3	-4.3	3.1	2.4	6.4	-5.2	-6.9	0.0	-2.7	0.7	2.2
Dec.	10.1	0.7	0.5	5.4	0.9	-5.2	2.9	2.0	6.2	-5.8	-7.9	0.0	-1.7	0.9	3.4
2013 Jan.	9.2	0.4	0.8	5.2	1.4	-5.2	2.8	2.5	6.4	-7.0	-7.5	0.1	-2.0	1.0	2.9
Feb.	12.7	0.4	0.4	5.3	1.4	-5.1	2.6	2.2	6.1	-5.7	-7.3	0.0	-1.3	1.0	5.4
Mar.	18.7	.	.	.	.	-5.1	2.7	2.3	8.1	-2.8	-7.6	0.3	-0.8	1.9	.

Source: Eurostat.

8 VALUUTTAKURSSIT

8.1 Euron efektiiviset valuuttakurssit[1)]
(ajanjakson keskiarvoja, indeksi: 1999/I = 100)

	EER 20						EER 40	
	Nimellinen	Reaalinen; kuluttajahinta-indeksi	Reaalinen; tehdasteollisuuden tuottajahinta-indeksi	Reaalinen; BKT:n deflaattori	Reaalinen; tehdasteollisuuden yksikkötyö-kustannukset	Reaalinen; koko talouden yksikkötyö-kustannukset	Nimellinen	Reaalinen; kuluttajahinta-indeksi
	1	2	3	4	5	6	7	8
Muutos edellisestä kuukaudesta, %								
Muutos edellisestä vuodesta, %								

K39 Euron efektiiviset valuuttakurssit
(kuukausikeskiarvoja, indeksi: 1999/I = 100)

- Nimellinen EER 20
- Kuluttajahintainflaatiolla deflatoitu reaalinen EER 20

K40 Euron valuuttakursseja
(kuukausikeskiarvoja, indeksi: 1999/I = 100)

- Yhden euron arvo dollareina
- Yhden euron arvo jeneinä
- Yhden euron arvo puntina

Lähde: EKP.
1) Kauppakumppanimaaryhmien määritelmät ja muita lisätietoja Yleistä-osassa.

8

EXCHANGE RATES

8.1 Effective exchange rates [1)]

(period averages; index: 1999 Q1=100)

	EER-20						EER-40	
	Nominal	Real CPI	Real PPI	Real GDP deflator	Real ULCM	Real ULCT	Nominal	Real CPI
	1	2	3	4	5	6	7	8
2010	103.6	101.6	98.3	96.9	109.2	98.4	111.4	98.1
2011	103.4	100.7	97.7	95.1	107.7	96.2	112.1	97.6
2012	97.8	95.5	93.4	89.8	103.1	90.8	107.0	92.8
2012 Q1	99.5	96.9	94.5	91.4	104.7	92.3	108.3	94.1
Q2	98.2	95.9	93.5	90.3	103.7	91.2	107.4	93.2
Q3	95.9	93.7	91.9	88.0	100.9	88.9	105.1	91.2
Q4	97.8	95.5	93.9	89.6	103.3	90.7	107.4	92.9
2013 Q1	100.7	98.3	96.5	.	.	.	110.1	95.0
2012 May	98.0	95.7	93.3	-	-	-	107.2	93.0
June	97.2	94.8	92.5	-	-	-	106.6	92.4
July	95.3	93.2	91.1	-	-	-	104.4	90.6
Aug.	95.2	93.1	91.3	-	-	-	104.3	90.7
Sep.	97.2	95.0	93.3	-	-	-	106.6	92.5
Oct.	97.8	95.5	93.8	-	-	-	107.2	92.8
Nov.	97.2	94.9	93.2	-	-	-	106.7	92.3
Dec.	98.7	96.3	94.6	-	-	-	108.2	93.5
2013 Jan.	100.4	98.0	96.3	-	-	-	109.8	94.8
Feb.	101.6	99.1	97.4	-	-	-	111.1	95.7
Mar.	100.2	97.9	95.8	-	-	-	109.4	94.4
Apr.	100.4	97.9	96.1	-	-	-	109.7	94.3
May	100.5	97.9	96.0	-	-	-	109.9	94.3
	Percentage change versus previous month							
2013 May	0.1	0.0	0.0	-	-	-	0.2	0.0
	Percentage change versus previous year							
2013 May	2.5	2.3	2.9	-	-	-	2.5	1.4

C39 Effective exchange rates

(monthly averages; index: 1999 Q1=100)

C40 Bilateral exchange rates

(monthly averages; index: 1999 Q1=100)

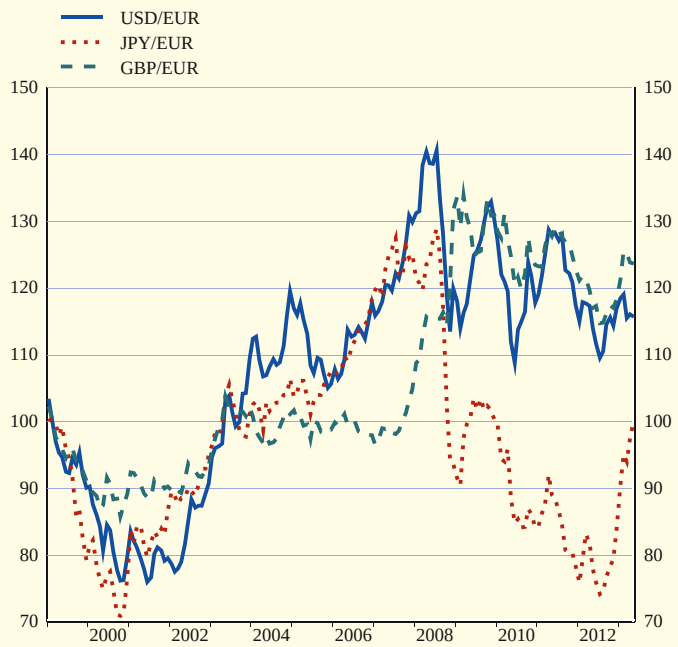

Source: ECB.

1) For a definition of the trading partner groups and other information, please refer to the General Notes.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

8.2 Euron valuuttakurssit

(ajanjakson keskiarvoja, yhden euron arvo kansallisen valuutan yksikköinä)

	Bulgarian lev	Tšekin koruna	Tanskan kruunu	Latvian lati	Liettuan liti	Unkarin forintti	Puolan zloty	Romanian uusi leu	Ruotsin kruunu	Englannin punta	Kroatian kuna	Turkin uusi liira
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Muutos edellisestä kuukaudesta, %												
Muutos edellisestä vuodesta, %												

	Australian dollari	Brasilian real	Kanadan dollari	Kiinan juan renminbi	Hong-kongin dollari	Intian rupia[1)]	Indonesian rupia	Isrealin sekeli	Japanin jeni	Malesian ringgit
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Muutos edellisestä kuukaudesta, %										
Muutos edellisestä vuodesta, %										

	Meksikon peso	Uuden-Seelannin dollari	Norjan kruunu	Filippiinien peso	Venäjän rupla	Singaporen dollari	Etelä-Afrikan randi	Etelä-Korean won	Sveitsin frangi	Thaimaan baht	Yhdys-valtain dollari
	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
Muutos edellisestä kuukaudesta, %											
Muutos edellisestä vuodesta, %											

Lähde: EKP.

1) EKP on laskenut ja julkaissut euron viitevaluuttakurssin tälle valuutalle 1.1.2009 alkaen. Aiemmat tiedot ovat viitteelllisiä.

8.2 Bilateral exchange rates

(period averages; units of national currency per euro)

	Bulgarian lev	Czech koruna	Danish krone	Latvian lats	Lithuanian litas	Hungarian forint	Polish zloty	New Romanian leu	Swedish krona	Pound sterling	Croatian kuna	New Turkish lira
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2010	1.9558	25.284	7.4473	0.7087	3.4528	275.48	3.9947	4.2122	9.5373	0.85784	7.2891	1.9965
2011	1.9558	24.590	7.4506	0.7063	3.4528	279.37	4.1206	4.2391	9.0298	0.86788	7.4390	2.3378
2012	1.9558	25.149	7.4437	0.6973	3.4528	289.25	4.1847	4.4593	8.7041	0.81087	7.5217	2.3135
2012 Q3	1.9558	25.082	7.4457	0.6963	3.4528	283.05	4.1366	4.5255	8.4354	0.79153	7.4732	2.2560
Q4	1.9558	25.167	7.4590	0.6963	3.4528	283.25	4.1123	4.5288	8.6230	0.80740	7.5290	2.3272
2013 Q1	1.9558	25.565	7.4589	0.6996	3.4528	296.50	4.1558	4.3865	8.4965	0.85111	7.5838	2.3577
2012 Nov.	1.9558	25.365	7.4587	0.6962	3.4528	282.26	4.1321	4.5273	8.6076	0.80389	7.5410	2.3010
Dec.	1.9558	25.214	7.4604	0.6965	3.4528	285.79	4.0956	4.4899	8.6512	0.81237	7.5334	2.3439
2013 Jan.	1.9558	25.563	7.4614	0.6978	3.4528	294.01	4.1424	4.3835	8.6217	0.83271	7.5746	2.3543
Feb.	1.9558	25.475	7.4598	0.6999	3.4528	292.73	4.1700	4.3839	8.5083	0.86250	7.5868	2.3738
Mar.	1.9558	25.659	7.4553	0.7013	3.4528	303.01	4.1565	4.3923	8.3470	0.85996	7.5909	2.3453
Apr.	1.9558	25.841	7.4553	0.7006	3.4528	298.67	4.1359	4.3780	8.4449	0.85076	7.6076	2.3406
May	1.9558	25.888	7.4536	0.7002	3.4528	292.38	4.1799	4.3360	8.5725	0.84914	7.5684	2.3739
	Percentage change versus previous month											
2013 May	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0	-2.1	1.1	-1.0	1.5	-0.2	-0.5	1.4
	Percentage change versus previous year											
2013 May	0.0	2.3	0.3	0.3	0.0	-0.4	-2.7	-2.4	-4.7	5.7	0.4	2.6

	Australian dollar	Brazilian real	Canadian dollar	Chinese yuan renminbi	Hong Kong dollar	Indian rupee [1]	Indonesian rupiah	Israeli shekel	Japanese yen	Malaysian ringgit
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
2010	1.4423	2.3314	1.3651	8.9712	10.2994	60.5878	12,041.70	4.9457	116.24	4.2668
2011	1.3484	2.3265	1.3761	8.9960	10.8362	64.8859	12,206.51	4.9775	110.96	4.2558
2012	1.2407	2.5084	1.2842	8.1052	9.9663	68.5973	12,045.73	4.9536	102.49	3.9672
2012 Q3	1.2035	2.5359	1.2447	7.9410	9.6962	68.9706	11,876.24	4.9818	98.30	3.9029
Q4	1.2484	2.6671	1.2850	8.1036	10.0506	70.2047	12,473.53	4.9853	105.12	3.9632
2013 Q1	1.2714	2.6368	1.3313	8.2209	10.2428	71.5390	12,789.08	4.8969	121.80	4.0699
2012 Nov.	1.2331	2.6512	1.2787	7.9998	9.9423	70.3250	12,343.83	4.9970	103.94	3.9230
Dec.	1.2527	2.7264	1.2984	8.1809	10.1679	71.6946	12,643.37	4.9570	109.71	4.0075
2013 Jan.	1.2658	2.6993	1.3189	8.2698	10.3027	72.0716	12,837.99	4.9706	118.34	4.0413
Feb.	1.2951	2.6354	1.3477	8.3282	10.3608	71.9342	12,933.75	4.9359	124.40	4.1403
Mar.	1.2537	2.5694	1.3285	8.0599	10.0588	70.5579	12,590.61	4.7769	122.99	4.0309
Apr.	1.2539	2.6060	1.3268	8.0564	10.1110	70.7738	12,664.51	4.7164	127.54	3.9686
May	1.3133	2.6414	1.3257	7.9715	10.0766	71.4760	12,673.13	4.7223	131.13	3.9200
	Percentage change versus previous month									
2013 May	4.7	1.4	-0.1	-1.1	-0.3	1.0	0.1	0.1	2.8	-1.2
	Percentage change versus previous year									
2013 May	2.4	4.2	2.6	-1.4	1.5	2.6	6.4	-3.6	28.6	-1.2

	Mexican peso	New Zealand dollar	Norwegian krone	Philippine peso	Russian rouble	Singapore dollar	South African rand	South Korean won	Swiss franc	Thai baht	US dollar
	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
2010	16.7373	1.8377	8.0043	59.739	40.2629	1.8055	9.6984	1,531.82	1.3803	42.014	1.3257
2011	17.2877	1.7600	7.7934	60.260	40.8846	1.7489	10.0970	1,541.23	1.2326	42.429	1.3920
2012	16.9029	1.5867	7.4751	54.246	39.9262	1.6055	10.5511	1,447.69	1.2053	39.928	1.2848
2012 Q3	16.4690	1.5462	7.3910	52.377	39.9755	1.5594	10.3385	1,416.52	1.2035	39.207	1.2502
Q4	16.7805	1.5751	7.3664	53.387	40.3064	1.5855	11.2766	1,414.42	1.2080	39.778	1.2967
2013 Q1	16.7042	1.5823	7.4290	53.769	40.1518	1.6345	11.8264	1,433.09	1.2284	39.361	1.3206
2012 Nov.	16.7689	1.5660	7.3371	52.716	40.2505	1.5695	11.2986	1,395.13	1.2052	39.391	1.2828
Dec.	16.8664	1.5777	7.3503	53.796	40.3114	1.6009	11.3179	1,411.41	1.2091	40.187	1.3119
2013 Jan.	16.8760	1.5877	7.3821	54.105	40.1847	1.6326	11.6957	1,417.69	1.2288	39.924	1.3288
Feb.	16.9872	1.5929	7.4232	54.355	40.3342	1.6546	11.8796	1,452.82	1.2298	39.839	1.3359
Mar.	16.2322	1.5657	7.4863	52.813	39.9332	1.6164	11.9169	1,430.31	1.2266	38.264	1.2964
Apr.	15.8895	1.5348	7.5444	53.649	40.7995	1.6120	11.8592	1,460.89	1.2199	37.857	1.3026
May	15.9776	1.5774	7.5589	53.693	40.6842	1.6219	12.1798	1,444.56	1.2418	38.667	1.2982
	Percentage change versus previous month										
2013 May	0.6	2.8	0.2	0.1	-0.3	0.6	2.7	-1.1	1.8	2.1	-0.3
	Percentage change versus previous year										
2013 May	-8.3	-4.6	-0.1	-2.2	2.8	0.4	16.7	-2.5	3.4	-3.5	1.5

Source: ECB.

1) For this currency the ECB computes and publishes euro reference exchange rates as from 1 January 2009. Previous data are indicative.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

9 TALOUDELLINEN KEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

9.1 Muut EU:n jäsenvaltiot

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Bulgaria	Tšekki	Tanska	Latvia	Liettua	Unkari	Puola	Romania	Ruotsi	Iso-Britannia
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
YKHI										
Julkisen talouden alijäämä (–) / ylijäämä (+), % BKT:stä										
Julkisen talouden bruttovelka, % BKT:stä										
Valtion pitkien joukkolainojen tuotto vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvo										
3 kk:n korko vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvo										
BKT:n määrä										
Vaihtotase ja pääomansiirtojen tase, % BKT:stä										
Ulkomainen bruttovelka, % BKT:stä										
Yksikkötyökustannukset										
Standardoitu työttömyysaste, % työvoimasta (kp.)										

Lähteet: EKP, Euroopan komissio (talouden ja rahoituksen pääosasto ja Eurostat), kansalliset tiedot, Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.

9

DEVELOPMENTS OUTSIDE THE EURO AREA

9.1 Economic and financial developments in other EU Member States

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

	Bulgaria	Czech Republic	Denmark	Latvia	Lithuania	Hungary	Poland	Romania	Sweden	United Kingdom
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	HICP									
2011	3.4	2.1	2.7	4.2	4.1	3.9	3.9	5.8	1.4	4.5
2012	2.4	3.5	2.4	2.3	3.2	5.7	3.7	3.4	0.9	2.8
2012 Q4	2.8	2.9	2.1	1.6	3.0	5.5	2.8	4.7	1.0	2.7
2013 Q1	2.1	1.7	0.9	0.4	2.2	2.7	1.3	4.8	0.6	2.8
2013 Feb.	2.2	1.8	1.0	0.3	2.3	2.9	1.2	4.8	0.5	2.8
Mar.	1.6	1.5	0.7	0.3	1.6	2.3	1.0	4.4	0.5	2.8
Apr.	0.9	1.7	0.4	-0.4	1.4	1.8	0.8	4.4	0.0	2.4
	General government deficit (-)/surplus (+) as a percentage of GDP									
2010	-3.1	-4.8	-2.5	-8.1	-7.2	-4.3	-7.9	-6.8	0.3	-10.2
2011	-2.0	-3.3	-1.8	-3.6	-5.5	4.3	-5.0	-5.6	0.2	-7.8
2012	-0.8	-4.4	-4.0	-1.2	-3.2	-1.9	-3.9	-2.9	-0.5	-6.3
	General government gross debt as a percentage of GDP									
2010	16.2	37.8	42.7	44.4	37.9	81.8	54.8	30.5	39.4	79.4
2011	16.3	40.8	46.4	41.9	38.5	81.4	56.2	34.7	38.4	85.5
2012	18.5	45.8	45.8	40.7	40.7	79.2	55.6	37.8	38.2	90.0
	Long-term government bond yield as a percentage per annum; period average									
2012 Nov.	3.22	1.92	1.11	3.32	4.11	6.87	4.18	6.84	1.46	1.55
Dec.	3.44	1.92	1.07	3.24	4.00	6.44	3.88	6.65	1.51	1.60
2013 Jan.	3.27	1.96	1.61	3.21	3.97	6.23	3.91	5.90	1.80	1.82
Feb.	3.25	2.01	1.73	3.22	4.06	6.29	3.99	5.72	2.00	1.92
Mar.	3.54	1.98	1.59	3.17	4.15	6.38	3.93	5.86	1.92	1.65
Apr.	3.47	1.82	1.42	3.15	3.95	5.65	3.50	5.46	1.66	1.46
	3-month interest rate as a percentage per annum; period average									
2012 Nov.	1.45	0.54	0.30	0.54	0.73	-	4.62	5.64	1.46	0.52
Dec.	1.39	0.50	0.28	0.53	0.70	-	4.26	5.79	1.37	0.52
2013 Jan.	1.27	0.50	0.30	0.50	0.53	5.80	4.03	5.71	1.21	0.51
Feb.	1.23	0.50	0.33	0.49	0.47	-	3.80	5.60	1.19	0.51
Mar.	1.23	0.49	0.27	0.47	0.47	-	3.48	5.10	1.25	0.51
Apr.	1.22	0.47	0.26	0.44	0.62	4.57	3.29	4.31	1.24	0.51
	Real GDP									
2011	1.8	1.8	1.1	5.5	5.9	1.6	4.5	2.3	3.7	1.0
2012	0.8	-1.2	-0.5	5.6	3.7	-1.7	1.9	0.4	0.7	0.3
2012 Q3	0.7	-1.4	0.0	5.4	3.8	-1.8	1.7	-0.5	0.3	0.4
Q4	0.6	-1.6	-0.7	5.8	3.1	-2.8	0.7	1.2	1.5	0.2
2013 Q1	0.4	-2.2	-0.8	.	.	.	0.5	2.2	1.7	0.6
	Current and capital account balance as a percentage of GDP									
2011	1.4	-2.3	5.9	0.0	-1.3	3.1	-2.9	-4.0	6.9	-1.1
2012	0.0	-1.1	5.6	1.3	1.7	4.3	-1.3	-2.6	7.1	-3.5
2012 Q3	9.8	-4.4	7.5	4.8	2.7	5.6	-0.8	-3.9	7.3	-4.3
Q4	-1.7	0.8	5.9	3.5	4.9	5.1	-1.0	-0.9	6.5	-2.7
2013 Q1	-5.1	1.9	1.5	.	.	.	-2.0	1.5	6.1	.
	Gross external debt as a percentage of GDP									
2010	102.7	56.3	190.5	164.8	83.2	144.8	66.4	75.7	190.5	413.1
2011	94.1	59.6	183.2	145.0	77.8	147.7	71.7	77.2	195.3	425.4
2012 Q2	96.0	61.2	191.7	144.0	78.1	134.4	71.7	77.9	200.4	416.2
Q3	96.5	60.1	187.4	139.2	78.8	128.3	70.8	78.0	199.6	416.5
Q4	94.8	60.5	182.7	136.2	75.4	127.7	70.8	74.6	189.2	415.0
	Unit labour costs									
2011	3.0	0.5	0.1	2.1	-0.1	1.8	0.5	0.7	-0.6	1.4
2012	0.2	3.2	1.2	2.8	2.0	6.5	.	6.8	3.2	.
2012 Q3	1.0	2.2	0.3	3.2	1.7	6.8	1.4	9.1	3.7	2.9
Q4	1.2	3.3	1.4	1.0	0.4	6.2	.	7.0	3.9	.
2013 Q1	.	1.0	1.8	.	.	.	.	.	2.1	.
	Standardised unemployment rate as a percentage of labour force (s.a.)									
2011	11.3	6.7	7.6	16.4	15.3	11.0	9.6	7.4	7.8	8.0
2012	12.3	7.0	7.5	14.8	13.3	10.9	10.1	7.0	8.0	7.9
2012 Q4	12.5	7.2	7.3	13.8	13.2	10.9	10.4	6.7	8.1	7.7
2013 Q1	12.4	7.2	7.1	12.4	12.5	10.9	10.6	7.1	8.2	.
2013 Feb.	12.4	7.2	7.2	12.4	12.5	11.1	10.6	7.1	8.2	7.7
Mar.	12.4	7.2	7.0	12.4	12.3	10.6	10.7	7.2	8.4	.
Apr.	12.3	7.2	7.0	.	12.5	.	10.8	7.3	8.4	.

Sources: ECB, European Commission (Economic and Financial Affairs DG and Eurostat), national data, Thomson Reuters and ECB calculations.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

9.2 Yhdysvallat ja Japani

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Kuluttaja-hinta-indeksi	Yksikkö-työ-kustan-nukset[1]	BKT:n määrä	Teollisuus-tuotannon volyymi-indeksi (tehdas-teollisuus)	Työttömyys-aste, % työ-voimasta (kp.)[2]	Lavea raha[3]	Pankkien välisten 3 kk:n talletusten korko[4]	Valtion 10 vuoden nolla-kuponki-lainojen tuotto[4], ajanjakson lopussa	Valuutta-kurssi[5], yhden euron arvo kansallisena valuuttana	Julkisen talouden alijäämä (–) / ylijäämä (+), % BKT:stä	Julkisen talouden velka[6], % BKT:stä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Yhdysvallat										
	Japani										

K41 Bruttokansantuotteen määrä

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuositietoja)

- Euroalue
- Yhdysvallat
- Japani

K42 Kuluttajahintaindeksi

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausitietoja)

- Euroalue[7]
- Yhdysvallat
- Japani

Lähteet: Kansalliset tilastot (sarakkeet 1, 2 [Yhdysvallat], 3, 4, 5 [Yhdysvallat], 6, 9 ja 10), OECD (sarake 2 [Japani]), Eurostat (sarake 5 [Japani], euroaluetta koskevat tiedot kuvioissa), Thomson Reuters (sarakkeet 7 ja 8) ja EKP:n laskelmat (sarake 11).

1) Kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja. Yhdysvaltoja koskevat tiedot viittaavat yksityiseen yrityssektoriin pl. maatalous.
2) Japanin maalis-lokakuun 2011 tietoihin sisältyy Japanin maajäristyksessä kolmen eniten kärsineen prefektuurin tiedot. Nämä tiedot ovat olleet jälleen mukana syyskuusta 2011 alkaen.
3) Ajanjakson keskiarvo, M2 Yhdysvaltojen osalta, M2 ja sijoitustodistukset Japanin osalta.
4) Vuotuisina prosentteina. Lisätietoja osassa 4.6.
5) Lisätietoja osassa 8.2.
6) Talletusten, muiden arvopapereiden kuin osakkeiden ja lainojen kanta nimellisarvoon ja konsolidoituna julkisyhteisöjen sektorin yksiköiden välillä.
7) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

9.2 Economic and financial developments in the United States and Japan

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

	Consumer price index	Unit labour costs [1]	Real GDP	Industrial production index (manufacturing)	Unemployment rate as a % of labour force [2] (s.a.)	Broad money [3]	3-month interbank deposit rate [4]	10-year zero coupon government bond yield; [4] end of period	Exchange rate [5] as national currency per euro	Government deficit (-)/ surplus (+) as a % of GDP	Govern-ment debt [6] as a % of GDP
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
					United States						
2009	-0.4	-1.4	-3.1	-13.6	9.3	8.0	0.69	4.17	1.3948	-11.9	73.3
2010	1.6	-1.1	2.4	6.6	9.6	2.5	0.34	3.57	1.3257	-11.4	82.1
2011	3.2	1.9	1.8	3.6	8.9	7.3	0.34	2.10	1.3920	-10.2	86.0
2012	2.1	0.7	2.2	4.2	8.1	8.5	0.43	1.88	1.2848	-8.7	90.0
2012 Q1	2.8	0.2	2.4	4.6	8.3	10.1	0.51	2.38	1.3108	-8.7	87.7
Q2	1.9	0.5	2.1	5.2	8.2	9.6	0.47	1.83	1.2814	-8.8	88.2
Q3	1.7	0.1	2.6	3.9	8.0	7.0	0.43	1.77	1.2502	-8.6	88.7
Q4	1.9	2.1	1.7	3.3	7.8	7.5	0.32	1.88	1.2967	-8.5	90.0
2013 Q1	1.7	0.6	1.8	2.5	7.7	7.1	0.29	2.09	1.3206	.	.
2013 Jan.	1.6	-	-	2.3	7.9	7.6	0.30	2.14	1.3288	-	-
Feb.	2.0	-	-	2.5	7.7	6.9	0.29	2.05	1.3359	-	-
Mar.	1.5	-	-	2.8	7.6	6.9	0.28	2.09	1.2964	-	-
Apr.	1.1	-	-	1.8	7.5	7.1	0.28	1.92	1.3026	-	-
May	.	-	-	.	.	.	0.27	2.40	1.2982	-	-
					Japan						
2009	-1.3	0.3	-5.5	-21.9	5.1	2.7	0.47	1.42	130.34	-8.8	180.1
2010	-0.7	-4.8	4.7	16.6	5.1	2.8	0.23	1.18	116.24	-8.3	188.3
2011	-0.3	0.8	-0.5	-2.5	4.6	2.7	0.19	1.00	110.96	-8.9	204.4
2012	0.0	.	2.0	-0.3	4.4	2.5	0.19	0.84	102.49	.	.
2012 Q1	0.3	-	3.2	4.7	4.5	3.0	0.20	1.05	103.99	.	.
Q2	0.1	-	4.0	5.3	4.4	2.4	0.20	0.84	102.59	.	.
Q3	-0.4	-	0.4	-4.6	4.3	2.4	0.19	0.78	98.30	.	.
Q4	-0.2	-	0.4	-5.9	4.2	2.3	0.19	0.84	105.12	.	.
2013 Q1	-0.6	-	0.0	-7.7	4.2	2.9	0.16	0.70	121.80	.	.
2013 Jan.	-0.3	-	-	-5.8	4.2	2.7	0.17	0.80	118.34	-	-
Feb.	-0.7	-	-	-10.5	4.3	2.9	0.16	0.74	124.40	-	-
Mar.	-0.9	-	-	-6.7	4.1	3.1	0.16	0.70	122.99	-	-
Apr.	-0.7	-	-	-2.3	.	3.3	0.16	0.76	127.54	-	-
May	.	-	-	.	.	.	0.16	1.05	131.13	-	-

C41 Real gross domestic product

(annual percentage changes; quarterly data)

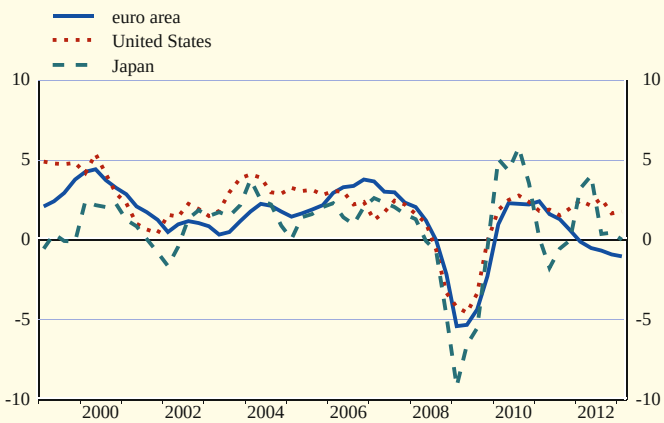

C42 Consumer price indices

(annual percentage changes; monthly data)

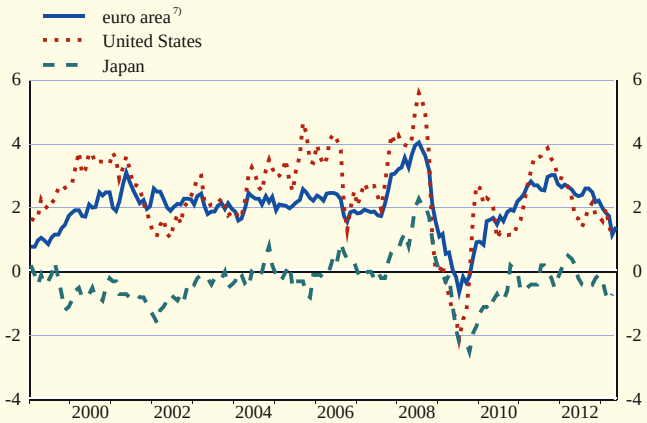

Sources: National data (columns 1, 2 (United States), 3, 4, 5 (United States), 6, 9 and 10); OECD (column 2 (Japan)); Eurostat (column 5 (Japan), euro area chart data); Thomson Reuters (columns 7 and 8); ECB calculations (column 11).

1) Seasonally adjusted. The data for the United States refer to the private non-agricultural business sector.
2) Japanese data from March to August 2011 include estimates for the three prefectures most affected by the earthquake in that country. Data collection was reinstated as of September 2011.
3) Period averages; M2 for the United States, M2+CDs for Japan.
4) Percentages per annum. For further information on the three-month interbank deposit rate, see Section 4.6.
5) For more information, see Section 8.2.
6) General government debt consists of deposits, securities other than shares and loans outstanding at nominal value and is consolidated within the general government sector (end of period).
7) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

KUVIOLISTA

K1	Raha-aggregaatit	T12
K2	Vastaerät	T12
K3	Raha-aggregaattien komponentit	T13
K4	Pitkäaikaisten velkojen komponentit	T13
K5	Lainat muille rahoituksen välittäjille ja yrityksille	T14
K6	Lainat kotitalouksille	T14
K7	Lainat julkisyhteisöille	T16
K8	Lainat euroalueen ulkopuolisille	T16
K9	Talletukset yhteensä sektoreittain (rahoituksen välittäjät)	T17
K10	Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain (rahoituksen välittäjät)	T17
K11	Talletukset yhteensä sektoreittain (yritykset ja kotitaloudet)	T18
K12	Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain (yritykset ja kotitaloudet)	T18
K13	Julkisyhteisöjen ja euroalueen ulkopuolisten talletukset	T19
K14	Rahalaitosten hallussa olevat arvopaperit	T20
K15	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kannat ja bruttomääräiset liikkeeseenlaskut yhteensä	T35
K16	Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden nettomääräiset liikkeeseenlaskut: kausivaihtelusta puhdistetut ja puhdistamattomat tiedot	T37
K17	Pitkäaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä	T38
K18	Lyhytaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä	T39
K19	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden vuotuinen kasvuvauhti	T40
K20	Noteerattujen osakkeiden bruttomääräiset liikkeeseenlaskut liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan	T41
K21	Uudet määräaikaistalletukset	T43
K22	Uudet vaihtuvakorkoiset ja koroltaan alun perin enintään 1 vuodeksi kiinnitetyt lainat	T43
K23	Euroalueen rahamarkkinakorot	T44
K24	Kolmen kuukauden rahamarkkinakorot	T44
K25	Euroalueen tuottokäyrät (spot)	T45
K26	Euroalueen korot ja korkoerot (spot)	T45
K27	Dow Jones Euro Stoxx (laaja indeksi), Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225	T46
K28	Työllisyys – työntekijöiden ja tehtyjen työtuntien määrä	T55
K29	Työttömyysaste ja avoimien työpaikkojen aste	T55
K30	Alijäämä, lainanottotarve ja velan muutos	T60
K31	Julkisyhteisöjen konsolidoitu bruttovelka (EMU-kriteerien mukainen)	T60
K32	Euroalueen maksutase: vaihtotase	T61
K33	Euroalueen maksutase: suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset	T61
K34	Euroalueen maksutase: tavarat	T62
K35	Euroalueen maksutase: palvelut	T62
K36	Euroalueen ulkomainen varallisuusasema	T65
K37	Euroalueen suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset	T65
K38	Rahalaitosten ulkomaisten nettomääräisten taloustoimien kehitystä heijastavat maksutaseen keskeiset erät	T69
K39	Euron efektiiviset valuuttakurssit	T70
K40	Euron valuuttakursseja	T73
K41	Bruttokansantuotteen määrä	T76
K42	Kuluttajahintaindeksi	T76

LIST OF CHARTS

C1 Monetary aggregates S12
C2 Counterparts S12
C3 Components of monetary aggregates S13
C4 Components of longer-term financial liabilities S13
C5 Loans to other financial intermediaries and non-financial corporations S14
C6 Loans to households S14
C7 Loans to government S16
C8 Loans to non-euro area residents S16
C9 Total deposits by sector (financial intermediaries) S17
C10 Total deposits and deposits included in M3 by sector (financial intermediaries) S17
C11 Total deposits by sector (non-financial corporations and households) S18
C12 Total deposits and deposits included in M3 by sector (non-financial corporations and households) S18
C13 Deposits by government and non-euro area residents S19
C14 MFI holdings of securities S20
C15 Total outstanding amounts and gross issues of securities other than shares issued by euro area residents S35
C16 Net issues of securities other than shares: seasonally adjusted and non-seasonally adjusted S37
C17 Annual growth rates of long-term debt securities, by sector of the issuer, in all currencies combined S38
C18 Annual growth rates of short-term debt securities, by sector of the issuer, in all currencies combined S39
C19 Annual growth rates for quoted shares issued by euro area residents S40
C20 Gross issues of quoted shares by sector of the issuer S41
C21 New deposits with an agreed maturity S43
C22 New loans with a floating rate and up to 1 year's initial rate fixation S43
C23 Euro area money market rates S44
C24 3-month money market rates S44
C25 Euro area spot yield curves S45
C26 Euro area spot rates and spreads S45
C27 Dow Jones EURO STOXX broad index, Standard & Poor's 500 and Nikkei 225 S46
C28 Employment – persons employed and hours worked S55
C29 Unemployment and job vacancy rates S55
C30 Deficit, borrowing requirement and change in debt S60
C31 Maastricht debt S60
C32 Euro area b.o.p: current account S61
C33 Euro area b.o.p: direct and portfolio investment S61
C34 Euro area b.o.p: goods S62
C35 Euro area b.o.p: services S62
C36 Euro area international investment position S65
C37 Euro area direct and portfolio investment position S65
C38 Main b.o.p. items mirroring developments in MFI net external transactions S70
C39 Effective exchange rates S73
C40 Bilateral exchange rates S73
C41 Real gross domestic product S76
C42 Consumer price indices S76

TEKNISIÄ HUOMAUTUKSIA

YHTEENVETO EUROALUEEN TALOUSTILASTOISTA

KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN RAHATALOUSTILASTOISSA

Kuukauteen t päättyvän vuosineljänneksen keskimääräinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$\text{a)} \quad \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{2} I_{t-i} + 0.5I_{t-3}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{2} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

Tässä I_t on puhdistettujen kantojen indeksi kuukautena t (katso myös jäljempänä). Vastaavasti kuukauteen t päättyvän vuoden keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$\text{b)} \quad \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0.5I_{t-12}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

OSA 1.3

INDEKSOITUJEN PITEMPIAIKAISTEN RAHOITUSOPERAATIOIDEN KORKOJEN LASKEMINEN

Indeksoidun pitempiaikaisen rahoitusoperaation (LTRO) korkona käytetään perusrahoitusoperaatioiden (MRO) keskimääräistä minimitarjouskorkoa operaation ajalta. Jos pitempiaikainen rahoitusoperaatio on voimassa D päivää ja perusrahoitusoperaatioiden minimitarjouskorko on $R_{1,\,MRO}$ (D_1 päivää), $R_{2,\,MRO}$ (D_2 päivää) ... $R_{i,\,MRO}$ (D_i päivää) ja $D_1 + D_2 + ... + D_i = D$, sovellettava vuositasolle korotettu korko (R_{LTRO}) lasketaan seuraavasti:

$$\text{c)} \quad R_{LTRO} = \frac{D_1 R_{1,MRO} + D_2 R_{2,MRO} + ... + D_i R_{i,MRO}}{D}$$

OSAT 2.1–2.6

TALOUSTOIMIEN LASKEMINEN

Kuukausittaiset taloustoimet lasketaan kantojen kuukausimuutoksista. Kannat on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

Jos L_t on kanta kuukauden t lopussa, C_t^M uudelleenluokittelun vaikutus kuukautena t, E_t^M valuuttakurssimuutosten vaikutus ja V_t^M muiden arvostusmuutosten vaikutus, taloustoimet F_t^M kuukautena t lasketaan seuraavasti:

$$\text{d)} \quad F_t^M = (L_t - L_{t-1}) - C_t^M - E_t^M - V_t^M$$

Vastaavasti neljännesvuosittaiset taloustoimet F_t^Q kuukauteen t päättyvänä neljännesvuotena lasketaan seuraavasti:

$$\text{e)} \quad F_t^Q = (L_t - L_{t-3}) - C_t^Q - E_t^Q - V_t^Q$$

Tässä L_{t-3} on kanta kuukauden t-3 lopussa (edellisen neljänneksen lopussa) ja esimerkiksi C_t^Q on uudelleenluokittelun vaikutus kuukauteen t päättyvänä neljännesvuotena.

Niissä neljännesvuosisarjoissa, joista on nyt saatavissa kuukausitietoja (katso jäljempänä), neljännesvuosittaiset taloustoimet johdetaan kolmen kuukauden taloustoimien summasta.

KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN KUUKAUSISARJOISSA

Kasvuvauhdit voidaan laskea taloustoimien tai puhdistettujen kantojen indeksin perusteella. Jos F_t^M ja L_t ovat yllä olevan määritelmän mukaisia, puhdistettujen kantojen indeksi I_t kuukautena t lasketaan seuraavasti:

$$\text{f)} \quad I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{F_t^M}{L_{t-1}}\right)$$

Kausivaihtelusta puhdistamattomien sarjojen indeksin perusjakso on tällä hetkellä joulukuu 2010. Puhdistettujen kantojen indeksin aikasarjat ovat saatavissa EKP:n verkkosivuilta (www.ecb.europa.eu) Statistics-sivun kohdasta ”Monetary and financial statistics”.

Vuotuinen kasvuvauhti a_t kuukautena t – eli muutos kuukauteen t päättyvänä 12 kuukauden ajanjaksona – voidaan laskea käyttämällä jompaakumpaa seuraavista kaavoista:

$$\text{g)} \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^{11}\left(1 + F_{t-i}^M / L_{t-1-i}\right) - 1\right] \times 100$$

$$\text{h)} \quad a_t = \left(I_t / I_{t-12} - 1\right) \times 100$$

Ellei toisin ilmoiteta, vuotuinen kasvuvauhti viittaa ilmoitetun ajanjakson loppuun. Esimerkiksi kaavassa h vuoden 2002 vuotuinen prosenttimuutos on laskettu jakamalla joulukuun 2002 indeksi joulukuun 2001 indeksillä.

Vuotta lyhyempien jaksojen kasvuvauhdit voidaan johtaa soveltamalla kaavaa h. Esimerkiksi kuukausittainen kasvuvauhti a_t^M voidaan laskea seuraavasti:

$$\text{i)} \quad a_t^M = \left(I_t / I_{t-1} - 1\right) \times 100$$

M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden (keskitetty) liukuva keskiarvo lasketaan kaavalla $(a_{t+1} + a_t + a_{t-1})/3$, jossa a_t määritellään kuten kaavoissa g ja h.

KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN NELJÄNNESVUOSISARJOISSA

Jos F_t^Q ja L_{t-3} ovat yllä olevan määritelmän mukaisia, puhdistettujen kantojen indeksi I_t kuukauteen t päättyvänä vuosineljänneksenä lasketaan seuraavasti:

$$\text{j)} \quad I_t = I_{t-3} \times \left(1 + \frac{F_t^Q}{L_{t-3}}\right)$$

Vuotuinen kasvuvauhti kuukauteen t päättyvänä neljän neljänneksen jaksona eli a_t voidaan laskea käyttämällä kaavaa h.

EUROALUEEN RAHATALOUDEN TILASTOJEN KAUSITASOITUS[1]

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla.[2] Rahatalouden tilastoissa on viikonpäiväkorjauksia, ja jotkin kausitasoitetut sarjat lasketaan yhdistelemällä erikseen kausivaihtelusta puhdistettuja aikasarjoja. Esimerkiksi raha-aggregaatti M3 johdetaan laskemalla yhteen M1:n, M2–M1:n ja M3–M2:n kausitasoitetut sarjat.

Puhdistettujen kantojen indeksille estimoidaan kausitekijät.[3] Niillä muokataan kantoja sekä uudelleenluokittelusta ja arvostusmuutoksista aiheutuvia korjauseriä. Näin saadaan taloustoimien kausitasoitetu arvot. Kausitekijät (ja kauppapäivätekijät) tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

OSAT 3.1–3.5

KÄYTÖN JA RESURSSIEN YHTÄSUURUUS

Osassa 3.1 tiedot noudattavat perusidentiteettiä. Muiden kuin rahoitustaloustoimien osalta käytöt yhteensä vastaavat resursseja yhteensä kaikissa taloustoimiluokissa. Tämä perusidentiteetti pätee myös rahoitustiliin, jossa jokaisen rahoitusinstrumenttiluokan rahoitusvaroihin kohdistuvat taloustoimet yhteensä vastaavat velkoihin kohdistuvia taloustoimia yhteensä. Varojen muiden muutosten tilissä ja rahoitustaseissa rahoitusvarat yhteensä vastaavat velkoja yhteensä kaikissa rahoitusinstrumenttiluokissa. Poikkeuksena ovat monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet, jotka eivät ole minkään sektorin velkoja.

1 Lisätietoja EKP:n julkaisussa ”Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area” (elokuu 2000) ja EKP:n verkkosivuilla (www.ecb.europa.eu) Statistics-sivun kohdassa ”Monetary and financial statistics”.

2 Lisätietoja: Findley, D., Monsell, B., Bell, W., Otto, M. ja Chen, B.C. (1998), ”New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program”, Journal of Business and Economic Statistics, 16, 2, s. 127–152, tai ”X-12-ARIMA Reference Manual”, Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington, D.C. Sisäisiä tarkoituksia varten on käytetty myös TRAMO-SEATS-ohjelman malliversioita. Lisätietoja: Gomez, V. ja Maravall, A. (1996), ”Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User”, Espanjan keskuspankki, Working Paper No. 9628, Madrid.

3 Tästä seuraa, että kausivaihtelusta puhdistetuissa aikasarjoissa perusjakson (joulukuu 2010) indeksi yleensä poikkeaa 100:sta, mikä johtuu kausivaihtelusta tuona kuukautena.

TASAPAINOERIEN LASKEMINEN

Osissa 3.1–3.3 kunkin tilin lopussa esitetty tasapainoerä lasketaan seuraavasti.

Kauppatase vastaa euroalueen tavaroiden ja palvelujen kauppaa (viennin ja tuonnin erotus) muiden maiden kanssa.

Erä ”Toimintaylijäämä ja sekatulo, netto” koskee ainoastaan kotimaan sektoreita. Se lasketaan bruttoarvonlisäyksenä (euroalueen markkinahintainen bruttokansantuote), josta vähennetään palkansaajakorvaukset (käyttö), muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot (käyttö) ja kiinteän pääoman kuluminen (käyttö).

Nettokansantulo koskee ainoastaan kotimaan sektoreita. Se lasketaan nettomääräisenä toimintaylijäämänä ja sekatulona, johon lisätään palkansaajakorvaukset (resurssit), tuotannon verot miinus tukipalkkiot (resurssit) ja nettomääräiset omaisuustulot (resurssit miinus käyttö).

Käytettävissä oleva nettotulo koskee niin ikään ainoastaan kotimaan sektoreita ja on sama kuin nettokansantulon, nettomääräisten tulo- ja varallisuusverojen (resurssit miinus käyttö), nettomääräisten sosiaaliturvamaksujen (resurssit miinus käyttö), rahamääräisten sosiaalietuuksien (resurssit miinus käyttö) ja nettomääräisten muiden tulonsiirtojen (resurssit miinus käyttö) summa.

Nettomääräinen säästö koskee kotimaan sektoreita ja lasketaan käytettävissä olevan nettotulon ja kotitalouksien eläkerahasto-oikaisun (resurssit miinus käyttö) summana, josta vähennetään kulutusmenot (käyttö). Ulkomaiden osalta vaihtotase on sama kuin kauppataseen ja kaikkien nettotulojen (resurssit miinus käyttö) summa.

Nettoluotonanto/nettoluotonotto lasketaan pääomatilin kautta nettosäästön ja nettomääräisten pääomansiirtojen summana (resurssit miinus käyttö), josta vähennetään pääoman bruttomuodostus (käyttö) ja valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat miinus vähennykset (käyttö) lisättynä kiinteän pääoman kulutuksella (resurssit). Se voidaan laskea myös rahoitustilin kautta rahoitusvaroihin ja velkoihin kohdistuvien taloustoimien erotuksena (taloustoimista johtuvat nettorahoitusvarallisuuden muutokset). Pääoma- ja rahoitustilin kautta laskettujen tasapainoerien välillä on kotitalouksien ja yritysten tiedoissa tilastollinen ero.

Taloustoimista johtuvat nettorahoitusvarallisuuden muutokset on rahoitusvaroihin ja velkoihin kohdistuvien taloustoimien erotus. Nettorahoitusvarallisuuden muut muutokset ovat rahoitusvaroihin ja velkoihin kohdistuvien muiden muutosten erotus.

Nettorahoitusvarallisuus on yhteenlaskettujen rahoitusvarojen ja velkojen erotus. Nettorahoitusvarallisuuden muutokset on taloustoimista johtuvien nettorahoitusvarallisuuden muutosten (rahoitustilin luotonanto/nettoluotonotto) ja nettorahoitusvarallisuuden muiden muutosten summa.

Nettovarallisuus on säästöistä ja pääomansiirroista johtuva nettovarallisuuden muutos, johon lisätään nettorahoitusvarallisuuden muut muutokset ja muiden kuin rahoitusvarojen muut muutokset.

Kotitalouksien nettovarallisuus on muiden kuin rahoitusvarojen ja nettorahoitusvarallisuuden summa.

OSAT 4.3 JA 4.4

VELKAPAPEREIDEN JA NOTEERATTUJEN OSAKKEIDEN KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN

Kasvuvauhdit lasketaan rahoitustaloustoimista, joten niissä ei ole uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten vaikutusta. Kasvuvauhdit voidaan laskea taloustoimien tai laskennallisten kantojen indeksin perusteella. Jos N_t^M on taloustoimet (nettomääräiset liikkeeseenlaskut) kuukautena t ja L_t kanta kuukauden t lopussa, laskenallisten kantojen indeksi I_t kuukautena t lasketaan seuraavasti:

$$\text{k)} \quad I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{N_t}{L_{t-1}}\right)$$

Perusjaksoksi on asetettu joulukuu 2008. Kasvuvauhti a_t kuukautena t eli muutos kuukauteen t päättyvänä 12 kuukauden ajanjaksona voidaan laskea käyttämällä jompaakumpaa seuraavista kaavoista:

$$\text{l)} \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^{11}\left(1 + N_{t-i}^M \big/ L_{t-1-i}\right) - 1\right] \times 100$$

$$\text{m)} \quad a_t = \left(I_t \big/ I_{t-12} - 1\right) \times 100$$

Muiden arvopaperien kuin osakkeiden kasvuvauhtien laskemisessa käytetään samaa metodia kuin raha-aggregaattien kasvuvauhtien laskemisessa. Ainoa ero on, että kaavassa käytetäänF-muuttujan tilalla N-muuttujaa. Näin halutaan osoittaa, että arvopapereiden ”nettomääräisten liikkeeseenlaskujen” tilastoisssa käytetty laskentamenetelmä eroaa raha-aggregaattien vastaavien ”transaktioiden” laskemiseen käytetystä menetelmästä.

Kuukauteen t päättyvän vuosineljänneksen keskimääräinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$\text{n)} \quad \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{2} I_{t-i} + 0.5I_{t-3}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{2} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-15}} - 1\right) \times 100$$

Tässä I_t on laskennallisten kantojen indeksi kuukautena t. Vastaavasti kuukauteen t päättyvän vuoden keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$\text{o)} \quad \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0.5I_{t-12}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-24}} - 1\right) \times 100$$

Osassa 4.4 käytetään samaa laskukaavaa kuin osassa 4.3. Myös tämä kaava perustuu raha-aggregaattien kasvuvauhtien laskukaavaan. Osan 4.4 tilastot perustuvat markkina-arvoihin ja rahoitustaloustoimiin, joissa ei ole uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten ja varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden muutosten vaikutusta. Valuuttakurssimuutoksista aiheutuvia eroja ei ole, sillä kaikki tilastoissa mukana olevat noteeratut osakkeet ovat euromääräisiä.

ARVOPAPEREIDEN LIIKKEESEENLASKUTILASTOJEN KAUSITASOITUS[4]

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla. Arvopapereiden liikkeeseenlaskutiedot puhdistetaan kausivaihtelusta yhdistelemällä sektoreittain ja maturiteeteittain erikseen kausitasoitettuja tietoja.

Laskennallisten kantojen indekseille estimoidaan kausitekijät. Niillä muokataan kantoja ja näin saadaan nettomääräisten liikkeeseenlaskujen kausipuhdistetut arvot. Kausitekijät tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

Kasvuvauhti a_t kuukautena t eli muutos kuukauteen t päättyvän kuuden kuukauden jaksona voidaan laskea käyttämällä jompaakumpaa seuraavista kaavoista:

$$\text{p)} \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^{5} \left(1 + N^{M}_{t-i} \big/ L_{t-1-i} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$\text{q)} \quad a_t = \left(I_t \big/ I_{t-6} - 1 \right) \times 100$$

OSAN 5.1 TAULUKKO 1

YKHI-TIETOJEN KAUSITASOITUS[4]

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla (ks. alaviite 2 sivulla T81). Kokonaisindeksi puhdistetaan kausivaihtelusta epäsuorasti laskemalla yhteen kausitasoitetut jalostettuja ja jalostamattomia elintarvikkeita, muita teollisuustuotteita kuin energiaa sekä palveluja koskevat euroalueen aikasarjat. Energian hintaa koskevia tietoja ei ole puhdistettu, koska kausivaihtelusta ei ole tilastollista näyttöä. Kausitekijät tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

OSAN 7.1 TAULUKKO 2

VAIHTOTASEEN KAUSITASOITUS

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu erästä riippuen multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA- tai TRAMO-SEATS-ohjelmalla. Tavaroiden, palvelujen, tuotannontekijäkorvausten

4 Lisätietoja EKP:n julkaisussa ”Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area” (elokuu 2000) ja EKP:n verkkosivuilla (www.ecb.europa.eu) Statistics-sivun kohdassa ”Monetary and financial statistics”.

ja tulonsiirtojen luvut esipuhdistetaan merkittävästä työpäivävaihtelusta. Tavaroiden ja palvelujen tapauksessa työpäiväkorjauksessa otetaan huomioon kansalliset pyhäpäivät. Näiden erien kausitasoitus on tehty kyseisiin esipuhdistettuihin sarjoihin. Koko vaihtotaseen kausitasoitettu sarja muodostetaan laskemalla yhteen kausivaihtelusta puhdistetut euroalueen tavarakaupan, palvelujen, tuotannontekijäkorvausten ja tulonsiirtojen aikasarjat. Kausi- ja kauppapäivätekijät tarkistetaan puolivuosittain tai tarvittaessa.

OSA 7.3

KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN NELJÄNNESVUOSI- JA VUOSISARJOISSA

Vuotuinen kasvuvauhti kuukauteen t päättyvänä vuosineljänneksenä lasketaan neljänesvuosittaisten taloustoimien (F_t) ja positioiden (L_t) perusteella seuraavasti:

$$\text{r)} \quad a_t = \left(\prod_{i=t-3}^{t} \left(1 + \frac{F_i}{L_{i-1}} \right) - 1 \right) \times 100$$

Vuosisarjoissa kasvuvauhti vastaa vuoden viimeisen neljänneksen kasvuvauhtia.

YLEISTÄ

Kuukausikatsauksen tilasto-osa, ”Euroalueen tilastot”, keskittyy euroalueeseen kokonaisuutena. Pitkän aikavälin yksityiskohtaisia tilastotietoja lisäselvityksineen on saatavissa EKP:n verkkosivujen (www.ecb.europa.eu) osassa ”Statistics”. Näiden verkkosivujen kautta pääsee EKP:n tilastotietokantaan (ECB Statistical Data Warehouse, http://sdw.ecb.europa.eu), jossa voi käyttäjäystävällisesti etsiä ja ladata tilastotietoja. EKP:n verkkosivujen osan ”Statistics” alaossassa ”Data services” on lisäksi hakutoiminto, jonka avulla voi etsiä ja tilata tilastoaineistoja ja ladata tilastoja zip-pakatussa CSV-muodossa (Comma Separated Value). Lisätietoja saa sähköpostitse osoitteesta statistics@ecb.europa.eu.

Kuukausikatsauksen tilastot perustuvat yleensä tietoihin, jotka ovat olleet käytettävissä EKP:n neuvoston kunkin kuukauden ensimmäistä kokouspäivää edeltävänä päivänä. Tämän numeron tilastot perustuvat 5.6.2013 käytettävissä olleisiin tietoihin.

Ellei toisin mainita, vuoden 2011 havaintoja sisältävät tilastosarjat kattavat kokonaisuudessaan 17 euroalueen maata käsittävän euroalueen (eli ne sisältävät Viron tiedot). Korkoja, rahataloutta, YKHIä ja valuuttavarantoa (ja johdonmukaisuuden vuoksi M3:n eriä ja vastaeriä sekä YKHIn eriä) kuvaavissa euroalueen sarjoissa otetaan huomioon euroalueen muuttuva kokoonpano.

Euroalueen kokoonpano on muuttunut useasti vuosien aikana. Kun euro otettiin vuonna 1999 käyttöön, euroalueeseen kuuluivat seuraavat 11 maata: Belgia, Saksa, Irlanti, Espanja, Ranska, Italia, Luxemburg, Alankomaat, Itävalta, Portugali ja Suomi. Kreikka liittyi euroalueeseen vuonna 2001, Slovenia vuonna 2007, Kypros ja Malta vuonna 2008 ja Slovakia vuonna 2009. Viron liittymisen myötä euroalueessa on vuodesta 2011 lähtien ollut yhteensä 17 jäsenmaata. Lokakuusta 2012 alkaen euroalueen tilastot sisältävät myös Euroopan vakausnekanismin, joka on euroalueella sijaitseva kansainvälinen organisaatio.

EUROALUEEN KIINTEÄN KOKOONPANON TILASTOSARJAT

Euroalueen kiinteää kokoonpanoa koskevat tilastosarjat viittaavat johonkin tiettyyn euroalueen kokoonpanoon koko aikasarjan osalta riippumatta siitä, mitkä maat ovat kuuluneet euroalueeseen tilastojen tarkastelujaksolla. Esimerkiksi: yhteenlasketut sarjat lasketaan kaikkien vuosien osalta 17 maata käsittävälle euroalueelle (laskemalla yhteen euroalueen kaikkien nykyisten 17 maan tiedot), vaikka euroalue on ollut tässä kokoonpanossa vasta 1.1.2011 lähtien. Ellei toisin mainita, EKP:n Kuukausikatsauksen tilastosarjat viittaavat nykyisessä kokoonpanossa olevaan euroalueeseen.

EUROALUEEN MUUTTUVAN KOKOONPANON TILASTOSARJAT

Muuttuvan kokoonpanon euroaluetta koskevissa yhteenlasketuissa sarjoissa otetaan huomioon euroalueen kokoonpano tilastojen tarkastelujaksolla. Esimerkiksi: muuttuvan kokoonpanon euroaluetta koskevissa sarjoissa lasketaan yhteen 11 euroalueen maan tiedot vuoden 2000 loppuun saakka, 12 euroalueen maan tiedot vuodesta 2001 vuoden 2006 loppuun saakka jne. Tällä tavoin kukin yksittäinen tilastosarja kattaa euroalueen sen kaikissa eri kokoonpanoissa.

YKHIn sekä raha-aggregaattien ja niiden vastaerien vuotuiset muutosvauhdit on laskettu ketjutettujen indeksien perusteella. Euroalueeseen liittyvien maiden sarjat on ketjutettu euroalueen sarjoihin joulukuun indeksissä: jos maa on liittynyt euroalueeseen tietyn vuoden tammikuussa, vuotuiset muutosvauhdit viittaavat kyseistä vuotta edeltävän vuoden joulukuun loppuun saakka

euroalueeseen sen aiemmassa kokoonpanossa ja sen jälkeen laajentuneen kokoonpanon euroalueeseen. Prosenttimuutokset lasketaan ketjutettujen indeksien perusteella ottaen huomioon euroalueen muuttuva kookoonpano. Raha-aggregaattien ja niiden vastaerien (taloustoimien) absoluuttiset muutokset viittaavat euroalueeseen siinä kokoonpanossa, jossa se oli tilastojen tarkastelujaksolla.

Koska Euroopan valuuttayksikön (ecu) muodostavat valuutat eivät ole samat kuin rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden aiemmat valuutat, rahaliiton ulkopuolisten jäsenvaltioiden valuuttojen kurssimuutokset vaikuttaisivat niihin vuotta 1999 edeltäviin tilastojen lukuihin, jotka saataisiin muuttamalla rahaliittoon alun perin osallistuneiden jäsenvaltioiden valuutat senhetkisten vaihtokurssien mukaan ecuiksi. Jotta tämä voitaisiin välttää rahatalouden tilastoissa, osien tiedot vuotta 1999 edeltävältä ajalta[1] on ilmoitettu yksikköinä, jotka on saatu muuttamalla kansalliset valuutat 31.12.1998 asetetuilla euron peruuttamattomilla muuntokursseilla. Ellei toisin mainita, hinta- ja kustannustilastot vuotta 1999 edeltävältä ajalta perustuvat kansallisissa valuutoissa ilmoitettuihin tietoihin.

Tietoja on tarpeen mukaan laskettu yhteen tai konsolidoitu (mukaan lukien maitten välinen konsolidointi).

Uusimmat tiedot ovat usein ennakkotietoja, joita voidaan myöhemmin tarkistaa. Pyöristysten vuoksi eri lukujen yhteissummat eivät välttämättä täsmää.

Ryhmään ”Muut EU:n jäsenvaltiot” kuuluvat Bulgaria, Tšekki, Tanska, Latvia, Liettua, Unkari, Puola, Romania, Ruotsi ja Iso-Britannia.

Useimmissa tapauksissa taulukoissa käytetyt termit ovat kansainvälisten standardien, kuten Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmän (EKT 95) ja IMF:n maksutasekäsikirjan mukaisia. Taloustoimet käsittävät yhteisestä sopimuksesta tapahtuvia vaihtoja (ne on joko mitattu suoraan tai johdettu), mutta virtoihin sisältyy niiden lisäksi myös hinta- ja valuuttakurssimuutoksista, luottotappioista ja muista muutoksista johtuvia kantojen muutoksia.

YHTEENVETO

Taulukossa esitetään yhteenveto euroalueen talouskehityksen keskeisimpien indikaattoreiden muutoksista.

RAHAPOLITIIKKATILASTOT

Osassa 1.4 esitetään tilastoja, jotka liittyvät vähimmäisvarantoihin ja likviditeettiin vaikuttaviin tekijöihin. Vähimmäisvarantojen pitoajanjakso alkaa joka kuukausi sellaisen perusrahoitusoperaation maksujen suorituspäivänä, joka seuraa sitä EKP:n neuvoston kokousta, jossa on tarkoitus tehdä kuukausittainen arvio rahapolitiikan virityksestä. Pitoajanjakso päättyy seuraavana kuukautena maksujen suorituspäivää edeltävänä päivänä. Vuosi- ja neljännesvuosihavainnot ovat vuoden tai neljänneksen viimeisen vähimmäisvarantojen pitoajanjakson keskiarvoja.

1 Osien 2.1–2.8 rahatalouden tietoja on saatavissa ajalta ennen vuotta 1999 EKP:n verkkosivuilla osoitteessa http://www.ecb.europa.eu/stats/services/downloads/html/index.en.html ja EKP:n tilastotietokannasta osoitteessa http://sdw.ecb.europa.eu/browse.do?node=2018811.

Osan 1.4 taulukossa 1 esitetään vähimmäisvarantojärjestelmän alaisten luottolaitosten varantopohjan erät. Luottolaitosten velkoja muille EKPJ:n vähimmäisvarantovelvoitteen alaisille luottolaitoksille, EKP:lle tai euroalueen kansallisille keskuspankeille ei sisällytetä varantopohjaan. Jos luottolaitos ei pysty osoittamaan liikkeeseen laskemiensa, edellä mainittujen euroalueen laitosten hallussa olevien enintään kahden vuoden velkapaperien määrää, se voi tehdä varantopohjasta näistä veloista määritellyn prosenttivähennyksen. Varantopohjan laskemisessa sovellettava vähennys oli 10 % marraskuuhun 1999 saakka, sen jälkeen 30 %.

Osan 1.4 taulukossa 2 on aiempien pitoajanjaksojen keskiarvotietoja. Kunkin luottolaitoksen varantovelvoitteen määrä lasketaan varantopohjana olevista veloista niiden velvoiteprosenttien mukaan, joita sovelletaan kuhunkin velkaerään. Velat lasketaan kuukauden lopun tasetietojen mukaan. Jokainen luottolaitos saa tehdä 100 000 euron suuruisen könttäsummavähennyksen varantovelvoitteestaan. Euroalueen varantovelvoitteet lasketaan yhteen (sarake 1). Sarakkeessa ”Sekkitilit” (sarake 2) on luottolaitosten keskimääräisten päivittäisten sekkitilisaldojen yhteismäärä. Sekkitilisaldoihin sisältyvät varantovelvoitteen täyttämiseen liittyvät talletukset. Sarakkeessa ”Varantovelvoitteen ylittävät talletukset” (sarake 3) esitetään keskimääräiset varantovelvoitteen ylittävät sekkitilisaldot. Sarakkeessa ”Varantovaje” (sarake 4) esitetään pitoajanjakson keskimääräiset varantovelvoitteen alittavat sekkitilisaldot laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka eivät ole täyttäneet varantovelvoitetta. ”Vähimmäisvarantojen korko” (sarake 5) on EKP:n (kalenteripäivien määrällä painotettu) eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden keskimääräinen korko pitoajanjakson aikana (ks. osa 1.3).

Osan 1.4 taulukossa 3 esitetään pankkijärjestelmän likviditeettiasema, joka määritellään euroalueen luottolaitosten eurojärjestelmään kuuluvissa keskuspankeissa pitämien euromääräisten sekkitilisaldojen yhteissummana. Kaikki summat johdetaan eurojärjestelmän konsolidoidusta taseesta. Muut likviditeettiä vähentävät operaatiot (sarake 7) eivät sisällä kansallisten keskuspankkien EMUn toisen vaiheen aikana liikkeeseen laskemia velkasitoumuksia. Muut tekijät, netto (sarake 10) on eurojärjestelmän konsolidoidun taseen muiden erien nettosumma. Luottolaitosten sekkitilit (sarake 11) kuvaa likviditeettiä lisäävien erien (sarakkeet 1–5) ja likviditeettiä vähentävien erien (sarakkeet 6–10) erotusta. Perusraha (sarake 12) lasketaan talletusmahdollisuuden (sarake 6), liikkeessä olevien setelien (sarake 8) ja luottolaitosten sekkitilien (sarake 11) summana.

RAHATALOUS, PANKKITOIMINTA JA MUUT RAHOITUSLAITOKSET

Luvussa 2 esitetään raha- ja muiden rahoituslaitosten tasetilastot. Muut rahoituslaitokset sisältää sijoitusrahastot (muut kuin rahamarkkinarahastot, jotka ovat osa rahalaitossektoria), erityisyhteisöt, vakuutuslaitokset ja eläkerahastot.

Osassa 2.1 esitetään rahalaitossektorin yhteenlaskettu tase eli kaikkien euroalueella olevien rahalaitosten yhdenmukaistettujen taseiden summa. Rahalaitoksia ovat keskuspankit, luottolaitokset siten kuin ne on määritelty EU:n lainsäädännössä, rahamarkkinarahastot ja muut laitokset, jotka liiketoimintanaan ottavat vastaan talletuksia ja/tai niiden läheisiä vastineita muilta kuin rahalaitoksilta ja myöntävät luottoja ja/tai tekevät arvopaperisijoituksia omaan lukuunsa (ainakin taloudellisessa mielessä). Luettelo rahalaitoksista on kokonaisuudessaan EKP:n verkkosivuilla.

Osassa 2.2 esitetään rahalaitossektorin konsolidoitu tase, joka saadaan nettouttamalla yhteenlaskettuun taseeseen sisältyvät euroalueen rahalaitosten väliset positiot. Koska kirjauskäytännöissä on pieniä eroavuuksia, rahalaitosten välisten positioiden summa ei välttämättä ole nolla; erotus esitetään osan 2.2 taulukon ”Velat” sarakkeessa 10. Osassa 2.3 esitetään euroalueen raha-aggre-

gaatit ja niiden vastaerät. Ne on johdettu rahalaitosten konsolidoidusta taseesta, ja ne sisältävät euroalueella olevien muiden kuin rahalaitosten positiot euroalueella oleviin rahalaitoksiin nähden. Niissä otetaan huomioon myös joitakin valtionhallinnon yksiköiden monetaarisia saamisia ja velkoja. Raha-aggregaattien ja niiden vastaerien tilastot on puhdistettu kausivaihtelusta ja kauppapäivien määrän muutoksista. Erä ”Ulkomaiset velat” osissa 2.1 ja 2.2 käsittää euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat 1) euroalueella sijaitsevien rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet sekä 2) euroalueella sijaitsevien rahalaitosten liikkeeseen laskemat enintään kahden vuoden velkapaperit. Osassa 2.3 näitä ei kuitenkaan lasketa mukaan raha-aggregaatteihin vaan ne sisältyvät erään ”Ulkomaiset nettosaamiset”.

Osassa 2.4 esitetään tilastoja euroalueella olevien muiden rahalaitosten kuin eurojärjestelmän (eli pankkijärjestelmän) myöntämistä lainoista lainansaajan sektorin, lainan käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan. Osassa 2.5 esitetään euroalueen pankkijärjestelmässä olevat talletukset eriteltynä vastapuolen sektorin ja vaateen mukaan. Osassa 2.6 esitetään euroalueen pankkijärjestelmän hallussa olevat arvopaperit liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan. Osassa 2.7 esitetään neljännesvuositietoja joistakin rahalaitosten tase-eristä valuutoittain.

Osissa 2.2–2.6 esitetään myös näihin taloustoimiin perustuvia kasvuvauhteja vuotuisina prosentteina.

Tilastotietojen keruu ja laatiminen on 1.1.1999 lähtien perustunut rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta annettuihin useisiin asetuksiin. Heinäkuusta 2010 alkaen tilastot on laadittu asetuksen EKP/2008/32[2] mukaisesti. Sektorit on määritelty käsikirjan ”Monetary financial institutions and markets statistics sector manual – Guidance for the statistical classification of customers” (EKP, maaliskuu 2007) kolmannessa painoksessa.

Osassa 2.8 esitetään euroalueen sijoitusrahastojen (muiden kuin rahamarkkinarahastojen; näiden tiedot sisältyvät rahalaitosten tasetilastoiohin) taseen kannat ja taloustoimet. Sijoitusrahasto on yhteissijoitusyritys, joka sijoittaa yleisöltä hankittuja varoja rahoitussaamisiin tai muihin saamisiin tai molempiin. Euroalueen sijoitusrahastojen luettelo on julkaistu EKP:n nettisivuilla. Tase on aggregoitu, joten saamiset sisältävät rahastojen hallussa olevat muiden sijoitusrahastojen liikkeeseen laskemat rahasto-osuudet. Sijoitusrahastojen liikkeeseen laskemat osuudet on myös jaoteltu sijoitusstrategian (joukkolainarahastot, osakerahastot, yhdistelmärahastot, kiinteistörahastot, hedgerahastot, muut rahastot) ja rahastotyypin (avoimet rahastot ja suljetut rahastot) mukaan. Osassa 2.9 esitetään tarkempia tietoja euroalueen sijoitusrahastojen hallussa olevista keskeisimmistä saamistyypeistä. Sijoitusrahastojen hallussa olevien arvopapereiden liikkeeseenlaskijat on jaoteltu maittain tai maaryhmittäin ja euroalueen osalta sektoreittain.

Yhdenmukaistettuja tilastotietoja on koottu joulukuusta 2008 lähtien sijoitusrahastojen saamisia ja velkoja koskevista tilastoista annetun asetuksen EKP/2007/8[3] perusteella. Lisätietoja sijoitusrahastotilastoista on saatavilla käsikirjasta ”Manual on investment fund statistics” (EKP, toukokuu 2009).

Osassa 2.10 esitetään euroalueella olevien erityisyhteisöjen (financial vehicle corporations, FVCs) yhteenlaskettu tase. Erityisyhteisöt ovat arvopaperistamista varten perustettuja yrityksiä. Arvopaperistaminen tarkoittaa yleensä saamisten tai sammioitujen saamisten siirtämistä erityisyhteisöön, jolloin kyseiset saamiset ilmoitetaan erityisyhteisön taseessa arvopaperistettuina lainoina, muina arvopapereina kuin osakkeina tai arvopaperistettuina saamisina. Vaihtoehtoisesti saamisiin tai sammioituihin saamisiin liittyvä luottoriski voidaan siirtää erityisyhteisöön luottoriskijohdannaisilla, takuilla

2 EUVL L 15, 20.1.2009, s. 14.
3 EUVL L 211, 11.8.2007, s. 8.

tai muilla vastaavilla välineillä. Erityisyhteisön näitä vastuita vastaan pitämät takuut ovat tyypillisesti rahalaitoksissa pidettäviä tai muihin arvopapereihin kuin osakkeisiin sijoitettuja talletuksia. Yleensä erityisyhteisöt arvopaperistavat lainoja, joiden alkuperäisenä liikkeeseenlaskijana on rahalaitossektori. Erityisyhteisöjen on ilmoitettava tällaiset lainat tilastollisessa taseessaan riippumatta siitä, voivatko rahalaitokset kirjata lainat pois taseestaan kirjanpitosääntöjen perusteella. Erityisyhteisöjen arvoaperistamat ja rahalaitoksen taseessa (ja siten rahalaitostilastoissa) pysyvät lainat on esitetty tilastoissa erikseen. Näitä neljännesvuositietoja on kerätty asetuksen EKP/2008/30[4] nojalla joulukuusta 2009 alkaen.

Osassa 2.11 esitetään euroalueella olevien vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen yhteenlaskettu tase. Vakuutusyhtiöt kattavat vakuutus- ja jälleenvakuutussektorin, ja eläkerahastot kattavat päätösvallaltaan itsenäiset yksiköt, joilla on täydellinen kirjanpito (itsenäiset eläkerahastot). Osassa esitetään myös vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet jaoteltuna liikkeeseenlaskijan sektorin ja maaryhmän mukaan.

EUROALUEEN TILINPITO

Osassa 3.1 esitetään neljännesvuosittaiset euroalueen kootut tilinpidon tilastot. Niistä saa kattavasti tietoa euroalueen kotitalouksien (ml. kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt), yritysten, rahoituslaitosten ja julkisyhteisöjen taloustoimista ja myös näiden sektorien välisistä taloustoimista euroalueella sekä näiden sektorien ja ulkomaiden välisistä taloustoimista. Viimeisimmän saatavilla olevan neljänneksen kausivaihtelusta puhdistamattomat käypähintaiset tiedot esitetään yksinkertaistettuna tilikokonaisuutena, joka noudattaa EKT 95:n laadintamenetelmiä.

Tilikokonaisuus (taloustoimet) kattaa 6 eri tiliä. 1) Tulonmuodostustili tarkastelee tuotantotoimintojen synnyttämiä tuloja luokittain. 2) Ensitulon jakotiliin kirjataan eri omaisuustuloihin liittyviä tuloja ja menoja (koko kansantalouden osalta ensitulon jakotilin tasapainoerä on kansantulo). 3) Tulojen uudelleenjaon tili kuvaa institutionaalisen sektorin kansantulon muuttumista tulonsiirtojen vuoksi. 4) Tulonkäyttötili osoittaa käytettävissä olevan tulon jakautumisen kulutuksen ja säästämisen kesken. 5) Pääomatili ilmentää säästöjen ja nettopääomansiirtojen käyttöä muiden kuin rahoitusvarojen hankintaan (pääomatilin tasapainoerä on nettoluotonanto/nettoluotonotto). 6) Rahoitustili tarkastelee rahoitusvarojen ja velkojen nettohankintaa. Koska jokainen muu kuin rahoitustaloustoimi kuvastuu rahoitustaloustoimena, rahoitustilin tasapainoerä on myös käsitteellisesti yhtä suuri kuin pääomatilin kautta laskettu nettoluotonanto/-luotonotto.

Tilastoissa esitetään myös rahoitusvarallisuuden avaus- ja päätöstaseet, joista saa käsityksen kunkin yksittäisen sektorin rahoitusvarallisuudesta tiettynä ajankohtana. Tietoja esitetään myös rahoitusvarojen ja velkojen muista muutoksista (esim. varojen hintojen muutosten vaikutukset).

Rahoituslaitossektori on eritelty muita sektoreita tarkemmin rahoitustilillä ja rahoitustaseissa, ja tiedot esitetään erikseen rahalaitoksista, muista rahoituksen välittäjistä (ml. rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset) sekä vakuutuslaitoksista ja eläkerahastoista.

Osassa 3.2 esitetään neljän vuosineljänneksen kumulatiiviset virrat (taloustoimet) euroalueen muiden kuin rahoitustilien tiedoista (edellä esitellyt tilit 1–5). Myös nämä tilastot esitetään yksinkertaistettuna tilikokonaisuutena.

4 EUVL L 15, 20.1.2009, s.1.

Osassa 3.3 esitetään analyyttisesti neljän vuosineljänneksen kumulatiivisia virtatietoja (taloustoimet ja muut muutokset) kotitalouksien tuloista, menoista ja varallisuuden muodostustileistä sekä rahoitustaseen ja muun kuin rahoitustaseen kantatiedot. Sektorikohtaiset taloustoimet ja tasapainoerät on järjestelty siten, että niistä saa helposti tietoa kotitalouksien rahoituksen hankinnasta ja käytöstä. Tiedot noudattavat edelleen osissa 3.1 ja 3.2 esitettyjä perusidentiteettejä.

Osassa 3.4 esitetään neljän vuosineljänneksen kumulatiivisia virtatietoja (taloustoimet) yritysten tuloista, varallisuuden muodostustileistä sekä analyyttisesti eritellyt rahoitustaseen tilien kantatiedot.

Osassa 3.5 esitetään vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen neljän vuosineljänneksen kumulatiivisia rahoitusvarojen virtatietoja (taloustoimet ja muut muutokset) ja rahoitustaseen kantatietoja.

RAHOITUSMARKKINAT

Rahoitusmarkkinoita kuvaavat euroalueen tilastosarjat kattavat tarkastelujaksolla euron käyttöön ottaneet EU:n jäsenvaltiot (euroalue sen muuttuvassa kokoonpanossa). Poikkeuksena ovat arvopapereiden liikkeeseenlaskua koskevat tilastot (osat 4.1–4.4), jotka kattavat koko aikasarjan osalta 16 maata käsittävän euroalueen (kiinteän kokoonpanon euroalue).

EKP laatii muita arvopapereita kuin osakkeita sekä noteerattuja osakkeita koskevat tilastot (osat 4.1–4.4) EKPJ:n ja BIS:n tietojen pohjalta. Osassa 4.5 esitetään korot, joita euroalueen rahalaitokset soveltavat euroalueella olevien euromääräisiin talletuksiin ja lainoihin. EKP tuottaa rahamarkkinakorkoja, valtion pitkäaikaisten lainojen tuottoja ja osakeindeksejä koskevat tilastot (osat 4.6–4.8) sähköisistä markkinainformaatiojärjestelmistä saatujen tietojen perusteella.

Osakkeiden liikkeeseenlaskua koskevat tilastot kattavat 1) muut arvopaperit kuin osakkeet ja johdannaiset sekä 2) noteeratut osakkeet. Ensiksi mainitut esitetään osissa 4.1–4.3 ja jälkimmäiset osassa 4.4. Velkapaperit on jaoteltu lyhyt- ja pitkäaikaisiin. Lyhytaikaisilla velkapapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi (poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisiin velkapapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pitempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnaisista eräpäivistä myöhäisin on yli vuoden päästä tai joiden maturiteettia ei ole määritelty. Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat pitkäaikaiset velkapaperit jaotellaan lisäksi kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin. Kiinteäkorkoisilla velkapapereilla tarkoitetaan liikkeeseenlaskuja, joissa kuponkikorko pysyy samana koko velkapaperin juoksuajan. Vaihtuvakorkoiset velkapaperit kattavat kaikki liikkeeseenlaskut, joissa kuponkikorko on sidottu itsenäiseen korkoon tai indeksiin, joka määritetään määräajoin uudelleen. Osissa 4.1–4.3 esitetyt euromääräisten arvopaperien tilastot sisältävät myös euron kansallisten ilmentymien määräiset arvopaperit.

Osa 4.1 käsittää muut arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan. Osassa esitetään muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kannat sekä brutto- ja nettomääräiset liikkeeseenlaskut seuraavalla jaottelulla: 1) euromääräiset ja kaikkien valuuttojen määräiset liikkeeseenlaskut, 2) euroalueella olevien liikeeseenlaskut ja liikkeeseenlaskut yhteensä sekä 3) velkapaperit yhteensä ja pitkäaikaiset velkapaperit. Nettomääräiset liikkeeseenlaskut ja kantojen muutokset eroavat toisistaan arvostusmuutosten, uudelleenluokittelun sekä muiden muutosten vuoksi. Osassa esitetään myös velkapapereista yhteensä sekä pitkäaikaisista velkapapereista kausivaihtelusta puhdistettuja tietoa ja vuositasolle korotetut kuuden kuukauden kasvuvauhdit. Kausivaihtelusta puhdistetut tiedot on johdettu laskennallisten kantojen indeksistä. Lisätietoja saa Teknisiä huomautuksia -osasta.

Osassa 4.2 esitetään euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kannat sekä brutto- ja nettomääräiset liikkeeseenlaskut liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan. Sektoriluokitus on EKT 95:n mukainen. EKP sisältyy eurojärjestelmään.

Osan 4.2 taulukon 1 sarake 1 (kaikkien ja pitkäaikaisten velkapapereiden kannat yhteensä) vastaa osan 4.1 saraketta 7 (euroalueella olevien liikkeeseen laskemien kaikkien ja pitkäaikaisten velkapapereiden kannat yhteensä). Osan 4.2 taulukon 1 sarake 2 (rahalaitosten liikkeeseen laskemien kaikkien ja pitkäaikaisten velkapapereiden kannat) vastaa kuta kuinkin osan 2.1 taulukon 2 saraketta 8 (rahalaitosten yhteenlasketun taseen velkapuolen liikkeeseen lasketut velkapaperit). Osan 4.2 taulukon 2 sarake 1 (kaikkien velkapapereiden nettomääräiset liikkeeseenlaskut yhteensä) vastaa osan 4.1 saraketta 9 (euroalueella olevien nettomääräiset liikkeeseenlaskut yhteensä). Ero pitkäaikaisten velkapapereiden ja kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisten velkapapereiden välillä osan 4.2 taulukossa 1 johtuu nollakorkolainoista ja arvostusmuutoksista.

Osassa 4.3 esitetään euroalueella olevien liikkeeseen laskemien velkapapereiden kausivaihtelusta puhdistetut ja puhdistamattomat kasvuvauhdit (jaoteltuna maturiteetin, instrumenttityypin, liikkeeseenlaskijan sektorin ja valuutan mukaan). Tiedot perustuvat rahoitustaloustoimiin, joissa institutionaalinen yksikkö ottaa tai maksaa takaisin velkaa. Kasvuvauhteihin ei siten lasketa mukaan uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamia eroja. Kausivaihtelusta puhdistetut kasvuvauhdit on korotettu vuositasolle tietojen esittämiseen liittyvistä syistä. Lisätietoja saa Teknisiä huomautuksia -osasta.

Osan 4.4 taulukon 1 sarakkeissa 1, 4, 6 ja 8 esitetään euroalueella olevien liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden kannat jaoteltuna liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan. Yritysten liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden kuukausitiedot vastaavat osassa 3.4 esitettyjä neljännesvuosisarjoja (rahoitustase: noteeratut osakkeet).

Osan 4.4 taulukon 1 sarakkeissa 3, 5, 7 ja 9 esitetään euroalueella olevien liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden vuotuiset kasvuvauhdit liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan. Kasvuvauhdit perustuvat rahoitustaloustoimiin, joita syntyy, kun liikkeeseenlaskija laskee liikkeeseen tai lunastaa osakkeita käteistä vastaan, lukuun ottamatta sijoituksia liikkeeseenlaskijan omiin osakkeisiin. Vuotuisiin kasvuvauhteihin ei lasketa mukaan uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai itse taloustoimista johtumattomien muutosten aiheuttamia eroja.

Osassa 4.5 esitetään tilastoja kaikista koroista, joita euroalueen rahalaitokset soveltavat euroalueen kotitalouksien ja yritysten euromääräisiin talletuksiin ja lainoihin. Euroalueen rahalaitosten korot lasketaan euroalueen maiden kunkin instrumenttikategorian korkojen painotettuna keskiarvona (käyttäen painoina vastaavia liiketoiminnan volyymejä).

Rahalaitosten korkotilastot on eritelty liiketoiminnoittain, sektoreittain, instrumenteittain, maturiteeteittain sekä irtisanomisajan tai alkuperäisen koron kiinnitysajan mukaan. Nämä tilastot ovat korvanneet aiemmat kymmenen siirtymäajan tilastollista aikasarjaa euroalueen pankkikoroista, joita oli julkaistu EKP:n Kuukausikatsauksessa tammikuusta 1999 alkaen.

Osassa 4.6 esitellään euroalueen, Yhdysvaltojen ja Japanin rahamarkkinakorkoja. Euroalueen rahamarkkinakoroista esitetään laaja valikoima yön yli -talletusten koroista 12 kuukauden talletusten korkoihin. Ajalta ennen tammikuuta 1999 on laskettu keinotekoiset euroalueen korot käyttämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja. Kuukausi-, neljännesvuosi- ja vuositiedot ovat ajanjakson keskiarvoja lukuun ottamatta yön yli -korkoja koskevia tietoja tammikuuta 1999 edeltävätä ajalta.

Yön yli -talletusten korkoja edustavat joulukuun 1998 loppuun asti pankkien välisten talletusmarkkinoiden ajanjakson lopun ottolainauskorot (bid rates) ja sen jälkeen eoniakoron (euro overnight index average) ajanjakson keskiarvo. Euroalueen yhden, kolmen, kuuden ja kahdentoista kuukauden talletusten korot ovat tammikuusta 1999 alkaen euriborkorkoja ja sitä ennen liborkorkoja (London interbank offered rate), jos sellaisia on ollut käytettävissä. Yhdysvaltojen ja Japanin kolmen kuukauden talletusten korkoja edustaa liborkorko.

Osassa 4.7 esitellään nimellisistä tuottokäyristä (spot) estimoituja euroalueen valtioiden liikkeeseen laskemien euromääräisten joukkolainojen korkoja. Joukkolainat kuuluvat luokitusluokkaan AAA, ja korot ovat ajanjakson lopun korkoja. Tuottokäyrät on estimoitu Svenssonin[5] mallin perusteella. Osassa esitellään myös 10 vuoden ja 3 kuukauden korkojen sekä 10 vuoden ja 2 vuoden korkojen erotukset. Tuottokäyriä (päivähavaintoja, kuvioita ja taulukoita) on lisää EKP:n verkkosivuilla, jolla on myös tietoja niiden laatimismenetelmistä (http://www.ecb.europa.eu/stats/money/yc/html/index.en.html).

Osassa 4.8 esitellään euroalueen, Yhdysvaltojen ja Japanin osakeindeksejä.

HINNAT, TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT

Tässä osassa kuvatut tilastot ovat suurimmaksi osaksi Euroopan komission (lähinnä Eurostatin) ja kansallisten tilastoviranomaisten tuottamia. Euroaluetta koskevat tiedot on saatu laskemalla yksittäisten jäsenvaltioiden tiedot yhteen. Tilastot ovat mahdollisimman yhtenäisiä ja vertailukelpoisia. Tilastot työvoimakustannusindekseistä, BKT:stä ja sen käytöstä, toimialakohtaisesta arvonlisäyksestä, teollisuustuotannosta, vähittäiskaupan myynnistä, henkilöautojen rekisteröinneistä ja työtuntien mukaan lasketusta työllisyydestä perustuvat työpäiväkorjattuihin tietoihin.

Euroalueen yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi YKHI (osan 5.1 taulukko 1) on saatavissa vuodesta 1995 lähtien. Se perustuu kansallisiin yhdenmukaistettuihin kuluttajahintaindekseihin, jotka lasketaan samoin menetelmin kaikissa euroalueen maissa. Tavara- ja palveluerien jaottelu perustuu yksilöllisen kulutuksen käyttötarkoituksen mukaiseen luokitukseen (COICOP/HICP). YKHI kattaa kotitalouksien lopulliset rahamääräiset kulutusmenot euroalueen muodostamalla talousalueella. Taulukossa esitetään kausivaihtelusta puhdistettuja YKHI-tietoja sekä EKP:n kokoamia YKHIin perustuvia koeluonteisia arvioita hallinnollisesti säännellyistä hinnoista.

Teollisuuden tuottajahintoja (osan 5.1 taulukko 2), tuotantoa ja liikevaihtoa sekä vähittäiskaupan myyntiä (osa 5.2) koskeviin tilastoihin sovelletaan 19.5.1998 annettua lyhyen aikavälin tilastoja koskevaa EU:n neuvoston asetusta (EY) N:o 1165/98[6]. Lyhyen aikavälin tilastojen laadinnassa on tammikuusta 2009 alkaen sovellettu tarkistettua tilastollista toimialaluokitusta (Nace Revision 2), josta säädetään 20.12.2006 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1893/2006 tilastollisen toimialaluokituksen NACE rev. 2 vahvistamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3037/90 ja tiettyjen eri tilastoaloja koskevien yhteisöjen asetusten muuttamisesta[7]. Teollisuuden tuottajahintoja ja teollisuustuotantoa koskevissa taulukoissa tuotteiden loppukäytön mukainen jaottelu vastaa ilman rakennusteollisuutta lasketun teollisuuden yhdenmukaistettua alajaottelua (NACE Revision 2 -luokat B–E) teollisuuden koontiryhmiin siten kuin 14.6.2007 annetussa komis-

5 Svensson L. E. (1994), ”Estimating and Interpreting Forward Interest Rates: Sweden 1992–1994”, CEPR Discussion Paper No 1051, Centre for Economic Policy Research, Lontoo.
6 EYVL L 162, 5.6.1998, s.1.
7 EUVL L 393, 30.12.2006, s. 1.

sion asetuksessa (EY) N:o 656/2007[8] on määritelty. Teollisuuden tuottajahinnat ovat tehtaanhintoja. Niihin sisältyvät välilliset verot lukuun ottamatta arvonlisäveroa ja muita vähennyskelpoisia veroja. Teollisuustuotanto kuvastaa arvonlisäystä kullakin toimialalla.

Osan 5.1 taulukossa 3 esitetyt kaksi muiden raaka-aineiden kuin energian hintaindeksiä kattavat samat raaka-aineet, mutta niissä on käytetty kahta eri painotusjärjestelmää: ensimmäinen perustuu euroalueen tuontiraaka-aineisiin (sarakkeet 2–4) ja toinen (sarakkeet 5–7) euroalueen arvioituun kotimaiseen kysyntään tai ”käyttöön”. Jälkimmäisessä otetaan huomioon kunkin raaka-aineen tuonti, vienti ja kotimainen tuotanto (yksinkertaistuksen vuoksi varastotietoja ei oteta huomioon, koska niiden oletetaan olevan suhteellisen vakaat tarkastelujaksolla). Tuonnin mukaan painotettu raaka-aineiden hintaindeksi soveltuu ulkomaisen kehityksen analysointiin, kun taas käytön mukaan painotetun indeksin avulla voidaan tarkastella erityisesti raaka-aineiden kansainvälisten hintapaineiden vaikutusta euroalueen inflaatioon. Käytöllä painotetut raaka-aineiden hintaindeksitiedot ovat koeluonteisia tietoja. Yksityiskohtaisempia tietoja EKP:n raaka-aineiden hintaindeksien laatimisesta saa Kuukausikatsauksen joulukuun 2008 numeron kehikosta 1.

Työvoimakustannusindeksit (osan 5.1 taulukko 5) mittaavat muutoksia teollisuuden (ml. rakentaminen) ja markkinaehtoisten palvelujen työvoimakustannuksissa työtuntia kohden. Indeksien tilastointimenetelmät perustuvat 27.2.2003 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 450/2003 työvoimakustannusindekseistä[9] ja sen täytäntöönpanosta 7.7.2003 annettuun komission asetukseen (EY) N:o 1216/2003[10]. Euroalueen työvoimakustannusindeksistä on saatavissa tietoja jaoteltuna työvoimakustannuserittäin (”palkat ja palkkiot” ja ”työnantajan sosiaaliturvamaksut” plus työnantajan maksamat verot miinus tukipalkkiot) ja toimialoittain. EKP laskee sopimuspalkkaindikaattorin (osan 5.1 taulukon 5 lisätieto) yhdenmukaistamattomien ja kansallisiin määritelmiin perustuvien tietojen perusteella.

Yksikkötyökustannukset (osan 5.1 taulukko 4), BKT ja sen erät (osan 5.2 taulukot 1 ja 2), BKT:n deflaattorit (osan 5.1 taulukko 3) ja työllisyystilastot (osan 5.3 taulukko 1) perustuvat EKT 95:n[11] mukaisiin kansantalouden tilinpidon neljännesvuositilastoihin. EU 95:tä muutettiin 10.8.2010 annetulla komission asetuksella (EU) N:o 715/2010[12], jolla otettiin käyttöön tilastollisen toimialaluokituksen päivitys NACE Revision 2. Euroalueen kansantalouden tillinpitotiedot julkaistiin päivitetyn luokituksen mukaisesti ensimmäisen kerran joulukuussa 2011.

Teollisuuden uudet tilaukset (osan 5.2 taulukko 4) mittaavat tarkastelujaksolla vastaanotettuja tilauksia teollisuusaloilla, joiden tuotanto perustuu pääasiassa uusiin tilauksiin. Näitä ovat mm. tekstiili-, sellu- ja paperiteollisuus, kemian- ja metalliteollisuus sekä pääomahyödykkeiden ja kestävien kulutustavaroiden valmistus. Tiedot lasketaan käypien hintojen perusteella.

Teollisuuden ja vähittäiskaupan liikevaihdon indeksit (osan 5.2 taulukko 4) mittaavat liikevaihtoa, johon sisältyvät kaikki tarkastelujaksolla laskutetut tullit ja verot lukuun ottamatta arvonlisäveroa. Vähittäiskaupan liikevaihto kattaa kaiken vähittäiskaupan (pl. moottoriajoneuvojen ja -pyörien myynti) sekä polttoaineiden vähittäiskaupan. Uusien henkilöautojen rekisteröinnit kattavat sekä yksityiskäyttöön että muuhun kuin yksityiskäyttöön tarkoitettujen autojen rekisteröinnit.

8 EUVL L 155, 15.6.2007, s. 3.
9 EUVL L 69, 13.3.2003, s. 1.
10 EUVL L 169, 8.7.2003, s. 37.
11 EUVL L 310, 30.11.1996, s. 1.
12 EUVL L 210, 11.8.2010, s. 1.

Kvalitatiiviset suhdannekyselytiedot (osan 5.2 taulukko 5) perustuvat yrityksiä ja kuluttajia koskeviin Euroopan komission suhdannekyselyihin.

Työttömyysastetilastot (osan 5.3 taulukko 4) ovat Kansainvälisen työjärjestön (ILO) ohjeiden mukaisia. Ne kuvaavat aktiivisten työnhakijoiden osuutta työvoimasta ja niissä käytetään yhdenmukaistettuja kriteerejä ja määritelmiä. Työttömyysasteen laskemisessa käytetyt työvoiman määrää koskevat arviot poikkeavat osassa 5.3 esitetyistä yhteenlasketuista työllisyys- ja työttömyysluvuista.

JULKINEN TALOUS

Osissa 6.1–6.5 esitetään euroalueen julkisen talouden rahoitusasema. Tiedot on suurimmaksi osaksi konsolidoitu ja ne perustuvat EKT 95:een. EKP laatii osissa 6.1–6.3 olevat euroalueen vuosittaiset aggregaattitilastot kansallisten keskuspankkien toimittamien yhdenmukaistettujen tietojen perusteella, ja tilastoja päivitetään säännöllisesti. Tämän vuoksi euroalueen maiden julkisen talouden alijäämää ja velkaa koskevat vuotuiset aggregaattitiedot voivat poiketa Euroopan komission julkaisemista tiedoista. EKP laatii euroalueen neljännesvuosittaiset aggregaattitilastot osissa 6.4 ja 6.5 Eurostatin tilastojen ja kansallisten tietojen perusteella.

Osassa 6.1 esitetään vuosittaiset tilastot julkisyhteisöjen tuloista ja menoista 10.7.2000 annetussa Euroopan komission asetuksessa N:o 1500/2000[13] esitettyjen määritelmien mukaisesti. Asetuksella muutetaan EKT 95:tä. Osassa 6.2 esitetään julkisen talouden konsolidoitu bruttovelka nimellisarvoisena siten kuin liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä määrätään Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa. Osissa 6.1 ja 6.2 esitetään yhteenvedot euroalueen yksittäisten maiden tiedoista, koska ne ovat vakaus- ja kasvusopimuksen kannalta tärkeitä. Yksittäisten euroalueen maiden ali-/ylijäämää koskevat tiedot vastaavat tietoja, jotka esitetään liiallisia alijäämiä koskevassa menettelyssä koodilla ”B9”, sellaisena kuin se on määritelty Euroopan komission asetuksessa (EY) N:o 479/2009 EKT 95:een tehtävien viittausten osalta. Osassa 6.3 esitetään julkisen talouden velan muutos. Julkisen velan muutoksen ja julkisen talouden alijäämän erotus (eli alijäämä-/velkaoikaisut) johtuu pääasiassa julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutoksista ja valuutan arvostusmuutosten vaikutuksista. Osassa 6.4 esitetään kausivaihtelusta puhdistamattomia neljännesvuositietoja julkisyhteisöjen tuloista ja menoista niiden määritelmien mukaisesti, jotka on esitetty 10.6.2002 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1221/2002[14] julkisyhteisöjen neljännesvuositilinpidosta. Osassa 6.5 esitetään neljännesvuositietoja julkisen talouden konsolidoidusta bruttovelasta, alijäämä-/velkaoikaisuista ja julkisesta lainanottotarpeesta. Nämä tilastot kootaan käyttämällä kansallisten keskuspankkien tietoja ja tietoja, jotka jäsenvaltiot toimittavat asetuksien (EY) N:o 501/2004 ja (EY) N:o 1222/2004 mukaisesti.

ULKOMAISET TALOUSTOIMET JA VARALLISUUS

Maksutasetta ja ulkomaista varallisuusasemaa koskevien tilastojen (osat 7.1–7.4) käsitteet ja määritelmät ovat yleisesti IMF:n maksutasekäsikirjan (5. laitos, lokakuu 1993), 16.7.2004 annettujen Euroopan keskuspankin tilastovaatimuksia koskevien suuntaviivojen (EKP/2004/ 15)[15] ja näiden suuntaviivojen muuttamisesta 31.5.2007 annettujen suuntaviivojen (EKP/ 2007/3)[16] mukaisia. Lisä-

13 EYVL L 172, 12.7.2000, s. 3.
14 EYVL L 179, 9.7.2002, s. 1.
15 EUVL L 354, 30.11.2004, s. 34.
16 EUVL L 159, 20.6.2007, s. 48.

tietoja näiden euroalueen tilastojen laadintamenetelmistä ja lähteistä saa EKP:n julkaisusta ”European Union balance of payments/international investment position statistical methods” (toukokuu 2007) ja seuraavien työryhmien raporteista: Task Force on Portfolio Investment Collection Systems (kesäkuu 2002), Task Force on Portfolio Investment Income (elokuu 2003) ja Task Force on Foreign Direct Investment (maaliskuu 2004). Kaikki asiakirjat ovat ladattavissa EKP:n verkkosivuilta. Myös näitä tilastoja koskeva EKP:n ja Euroopan komission (Eurostat) Task Force on Quality -työryhmän raportti (heinäkuu 2004) on saatavissa raha-, rahoitus- ja maksutasetilastokomitean verkkosivuilta (www.cmbf.org). EKP:n verkkosivuilta on ladattavisa työryhmän suosituksiin perustuva maksutasetta ja ulkomaista varallisuusasemaa koskevien tilastojen vuosittainen laaturaportti, joka noudattaa huhtikuussa 2008 julkaistuja EKP:n tilastojen laatuun liittyviä perusperiaatteita.

EKP:n neuvosto antoi 9.12.2011 suuntaviivat ulkomaisia tilastoja koskevista Euroopan keskuspankin tilastovaatimuksista (EKP/2011/23).[17] Suuntaviivoissa määrätään uusista ulkomaisia tilastoja koskevista raportointivaatimuksista, jotka johtuvat lähinnä menetelmämuutoksista IMF:n maksutasekäsikirjan kuudenteen laitokseen (BPM6). EKP alkaa julkistaa kyseisten suuntaviivojen ja BPM6:n mukaisia euroalueen maksutaseen, ulkomaisen varallisuusaseman ja valuuttavarannon tilastoja historiatietoineen vuonna 2014.

Osien 7.1 ja 7.4 taulukoissa noudatetaan IMF:n maksutasekäsikirjan merkintätapaa: vaihtotaseessa ja pääomansiirtojen taseessa merkitään ylijäämä plussalla, kun taas rahoitustaseessa plusmerkki tarkoittaa velkojen kasvua tai saamisten vähentymistä. Osan 7.2 taulukoissa sekä tulot että menot on esitetty plusmerkkisinä. Helmikuun 2008 Kuukausikatsauksesta lähtien osan 7.3 taulukot on esitetty uudella jaottelulla, jotta taseen ja ulkomaisen varallisuusaseman ja niihin liittyvien kasvuvauhtien tiedot voidaan esittää yhdessä. Uusissa taulukoissa varallisuusaseman kasvua vastaavat tuloihin ja menoihin liittyvät taloustoimet näytetään plusmerkkisinä.

Euroalueen maksutasetilastot on laatinut EKP. Tuoreimmat kuukausihavainnot ovat ennakkotietoina. Tietoja tarkistetaan, kun seuraavaa kuukautta koskevat luvut tai yksityiskohtainen neljännesvuosittainen maksutase julkistetaan. Aiempia tietoja tarkistetaan aika ajoin ja jos lähdeaineiston kokoamismenetelmät muuttuvat.

Osan 7.2 taulukossa 1 esitetään myös kausivaihtelusta puhdistettuja vaihtotasetietoja. Luvut on soveltuvin osin korjattu työpäivien määrän vaihtelusta ja karkauspäivän ja/tai pääsiäislomien vaikutuksista. Osan 7.2 taulukossa 3 ja osan 7.3 taulukossa 9 on euroalueen maksutaseen ja ulkomaisen varallisuusaseman maakohtainen erittely. Tiedot ilmoitetaan tärkeimmistä kauppakumppaneista yksitäin tai ryhmänä, ja lisäksi erotellaan euroalueen ulkopuoliset EU-maat ja EU:n ulkopuoliset maat tai alueet. Taulukoissa esitetään myös taloustoimet ja varallisuusasema EU:n toimielimiin ja kansainvälisiin organisaatioihin nähden (EKP:tä ja IMF:ää lukuun ottamatta EU:n toimielimet käsitetään tilastollisista syistä euroalueen ulkopuolisiksi riippumatta niiden fyysisestä sijainnista). Vastaavat tiedot annetaan myös offshore-rahoituskeskuksista. Tiedot eivät kata arvopaperisijoitusten velkoja, johdannaisia eivätkä valuuttavarantoa. Erillisiä tietoja ei myöskään esitetä pääomakorvauksista Brasiliaan, Kiinaan, Intiaan ja Venäjälle. Maakohtaista erittelyä käsitellään helmikuun 2005 Kuukausikatsauksen artikkelissa ”Euro area balance of payments and international investment position vis-à-vis main counterparts”.

Euroalueen rahoitustasetta ja ulkomaista varallisuusasemaa koskevat tiedot osassa 7.3 on saatu laskemalla yhteen euroalueen jäsenmaiden taloustoimet sekä saamiset ja velat euroalueen ulkopuolella oleviin nähden eli euroaluetta käsitellään yhtenä taloudellisena kokonaisuutena (ks. myös Kuukausikatsauksen joulukuun 2002 numeron kehikko 9, tammikuun 2007 numeron kehikko 5 ja tammikuun

17 EUVL L 65, 3.3.2012, s. 1.

2008 numeron kehikko 6). Ulkomainen varallisuusasema on laskettu käyttäen tämänhetkisiä markkinahintoja. Poikkeuksena ovat suorat sijoitukset, joissa noteeraamattomien osakkeiden ja muiden sijoitusten (esim. lainat ja talletukset) tiedot perustuvat kirjanpitoarvoihin. Ulkomaisen varallisuusaseman neljännesvuositilastot laaditaan samojen menetelmien perusteella kuin vastaavat vuositilastot. Koska jotkin tietolähteet eivät ole käytettävissä neljännesvuosittain (tai ovat saatavissa viipeellä), ulkomaisen varallisuusaseman neljännesvuositilastot estimoidaan osittain rahoitustaloustoimien, omaisuushintojen ja valuuttakehityksen perusteella.

Osan 7.3 taulukossa 1 on yhteenveto euroalueen ulkomaisesta varallisuusasemasta ja maksutaseen rahoitustaloustoimista. Ulkomaisen varallisuusaseman vuosimuutosten erittely saadaan soveltamalla ulkomaisen varallisuuden muihin kuin taloustoimista johtuviin muutoksiin tilastollista mallia ja hyödyntämällä saamisten ja velkojen maa- ja valuuttajakaumasta saatavia tietoja ja eri rahoitusvarojen hintaindeksejä. Taulukon sarake 5 kuvaa euroalueella olevien suoria sijoituksia ulkomaille, sarake 6 suoria sijoituksia ulkomailta euroalueelle.

Osan 7.3 taulukossa 5 erittely ”lainat” ja ”käteinen ja talletukset” perustuu euroalueen ulkopuolisten vastapuolten sektoriin, eli saamiset euroalueen ulkopuolisilta pankeilta luokitellaan talletuksiksi ja saamiset muilta euroalueen ulkopuolisilta vastapuolilta kuin pankeilta luokitellaan lainoiksi. Jaottelu vastaa muissa tilastoissa (esim. rahalaitosten konsolidoitu tase) käytettyä jaottelua ja on IMF:n maksutasekäsikirjan ohjeiden mukainen.

Eurojärjestelmän valuuttavarantojen ja niihin liittyvien saamisten ja velkojen kannat esitetään osan 7.3 taulukossa 7. Kattavuus- ja arvostuserojen vuoksi luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia eurojärjestelmän viikkotaseen tietojen kanssa. Taulukon 7 tiedot ovat valuuttavarannon ja valuuttamääräisen likviditeetin raportointimallin mukaisia. Eurojärjestelmän valuuttavarantoon sisältyvissä varoissa otetaan huomioon euroalueen muuttuva kokoonpano. Ennen euroalueeseen liittymistä maiden kansallisten keskuspankkien varat sisältyvät arvopaperisijoituksiin (arvopaperien osalta) tai muihin sijoituksiin (muiden saamisten osalta). Eurojärjestelmän kultavarantojen muutokset (sarake 3) johtuvat 26.9.1999 tehdyn ja 27.9.2009 päivitetyn keskuspankkien kultasopimuksen ehtojen mukaisesti tehdyistä kullan ostoista ja myynneistä. Lisätietoja eurojärjestelmän valuuttavarantojen tilastoinnista on julkaisussa ”Statistical treatment of Eurosystem’s international reserves” (lokakuu 2000), joka on ladattavissa EKP:n verkkosivuilta. Verkkosivuilla on myös kattavia valuuttavarannon ja valuuttamääräisen likviditeetin raportointimallin mukaisia tietoja.

Osan 7.3 taulukossa 8 esitetään euroalueen bruttovelka euroalueen ulkopuolisille. Tiedot ovat kantatietoja ja kuvaavat tosiasiallista velkaa, jota on lyhennettävä ja/tai jonka korkoa on maksettava yhden tai useamman kerran tulevaisuudessa (ne eivät siis kuvaa vastuusitoumuksia). Tiedot on jaoteltu vaateittain ja institutionaalisen sektorin mukaan.

Osassa 7.4 on euroalueen maksutaseen rahataloudellinen esitys. Siinä kuvataan muiden kuin rahalaitosten taloustoimia, jotka heijastavat rahalaitosten ulkomaisia nettomääräisiä taloustoimia. Muiden kuin rahalaitosten taloustoimiin sisältyy maksutaseen taloustoimia, joista ei ole saatavissa sektorikohtaista erittelyä. Nämä koskevat vaihtotasetta ja pääomansiirtoja (sarake 2) sekä johdannaisia (sarake 11). Ajantasainen metodologinen selvitys euroalueen maksutaseen rahataloudellisesta esityksestä on EKP:n verkkosivujen osassa ”Statistics”. Ks. myös kesäkuun 2003 Kuukausikatsauksen kehikko 1.

Osassa 7.5 esitetään euroalueen tavaroiden ulkomaankauppatietoja. Tilastotietojen lähde on Eurostat. Arvoa ja määräindeksejä koskevat tiedot on puhdistettu kausivaihtelusta ja työpäivien määrän muutoksista. Osan 7.5 taulukon 1 sarakkeiden 4–6 ja 9–11 tuoteryhmäerittely noudattaa Broad Economic

Categories -luokitusta ja vastaa kansantalouden tilipidon mukaista perusjaottelua. Teollisuustuotteet (sarakkeet 7 ja 12) ja öljy (sarake 13) on määritelty luokituksen SITC Rev. 4 mukaisesti. Maantieteellisessä jaottelussa (osan 7.5 taulukko 3) euroalueen tärkeimmät kauppakumppanit esitetään joko maittain tai ryhmittäin. Kiina ei sisällä Hongkongia. Määritelmien, luokittelun, kattavuuden ja kirjausajankohdan erojen vuoksi ulkomaankauppatilastot eivät etenkään tuonnin osalta ole täysin verrattavissa maksutasetilastojen tavarakaupan eriin (osat 7.1 ja 7.2). Ero selittyy osittain sillä, että ulkomaankaupan tilastoissa vakuutus ja rahti on laskettu mukaan tavaroiden tuonnin arvoon.

Osan 7.5 taulukossa 2 esitetyt teollisuuden tuontihinnat ja teollisuustuottajien vientihinnat (tai muuta kuin kotimaanmarkkinoita koskevat teollisuuden tuottajahinnat) esiteltiin 6.7.2005 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1158/2005 neuvoston asetuksen (EY) N:o 1165/98 muuttamisesta. Asetus muodostaa pääasiallisen oikeusperustan lyhyen aikavälin tilastoille. Teollisuuden tuontihintojen indeksi kattaa euroalueen ulkopuolelta tuodut teollisuustuotteet, jotka kuuluvat Euroopan talousyhteisön toimialoittaisen tuoteluokituksen (CPA) pääluokkiin B–E. Se käsittää kaikki muut institutionaaliset tuontisektorit paitsi kotitaloudet, julkisyhteisöt ja voittoa tavoittelemattomat yhteisöt. Indeksi kuvastaa kulut, vakuutuksen ja rahdin käsittävää cif-hintaa ilman tuontitulleja ja veroja ja viittaa tuotteiden omistusoikeuden siirtymishetkellä kirjattuihin tosiasiallisiin euromääräisiin transaktioihin. Teollisuustuottajien vientihinnat kattavat kaikki euroalueen tuottajien suoraan euroalueen ulkopuolisille markkinoille viemät teollisuustuotteet, jotka kuuluvat NACE Revision 2:n pääluokkiin B–E. Hinnat eivät sisällä tukkukauppiaiden vientiä eivätkä jälleenvientiä. Indeksit kuvastavat euroalueen rajalla laskettua euromääräistä fob-hintaa (vapaasti aluksessa) ja sisältävät välilliset verot lukuun ottamatta arvonlisäveroa ja muita vähennyskelpoisia veroja. Teollisuuden tuontihinnat ja teollisuustuottajien vientihinnat ovat saatavilla jaoteltuina teollisuuden koontiryhmiin, jotka on määritelty 14.6.2007 annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 656/2007. Lisätietoja saa joulukuun 2008 Kuukausikatsauksen kehikosta 11.

VALUUTTAKURSSIT

Osassa 8.1 esitetään EKP:n laskemat euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit. Indeksit perustuvat euron ja euroalueen kauppakumppanimaiden valuuttojen välisten kahdenvälisten kurssien painotettuihin keskiarvoihin. Positiivinen muutos merkitsee euron vahvistumista. Painot perustuvat teollisuustuotteiden kaupankäyntitilastoihin vuosilta 1995–1997, 1998–2000, 2001–2003, 2004–2006 ja 2007–2009 ja niissä on otettu huomioon kolmansien markkinoiden vaikutus. Euron efektiiviset valuuttakurssi-indeksit saadaan ketjuttamalla näiden viiden jakson kauppapainoihin perustuvat indikaattorit kunkin kolmivuotisjakson lopussa. Indeksin perusjaksona on vuoden 1999 ensimmäinen neljännes. Euroalueen kauppakumppanimaista muodostettuun EER 20 -ryhmään (EER on lyhenne sanoista effective exchange rate eli efektiivinen valuuttakurssi) kuuluvat 10 euroalueen ulkopuolista EU:n jäsenvaltiota sekä Australia, Etelä-Korea, Hongkong, Japani, Kanada, Kiina, Norja, Singapore, Sveitsi ja Yhdysvallat. EER 40 -ryhmään kuuluvat EER 20 -ryhmän maiden lisäksi seuraavat maat: Algeria, Argentiina, Brasilia, Chile, Etelä-Afrikka, Filippiinit, Indonesia, Intia, Islanti, Israel, Kroatia, Malesia, Marokko, Meksiko, Taiwan, Thaimaa, Turkki, Uusi-Seelanti, Venezuela ja Venäjä. Reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit on laskettu käyttämällä kuluttajahintaindeksejä, tuottajahintaindeksejä, BKT:n deflaattoreita sekä tehdasteollisuuden ja koko talouden yksikkötyökustannuksia.

Yksityiskohtaisempia tietoja efektiivisten valuuttakurssien laskemisesta on EKP:n kotisivuilla valuuttakursseja käsittelevien tilastosivujen osassa sekä EKP:n Occasional Paper Series -sarjan julkaisussa nro 13 (”Revisiting the effective exchange rates of the euro”, M. Schmitz, M. De Clercq, M. Firoda, B. Lauro ja C. Pinheiro, kesäkuu 2012). Julkaisu on ladattavissa EKP:n verkkosivuilta.

Osassa 8.2 esitetyt valuuttakurssit ovat päivittäin julkaistujen viitekurssien kuukausittaisia keskiarvoja. Islannin kruunun tuorein kurssi on ajalta 3.12.2008, jolloin 1 euro oli 290,0 Islannin kruunua.

TALOUDELLINEN KEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

EU:n muita jäsenvaltioita koskevat tilastot (osa 9.1) noudattavat samoja periaatteita kuin euroalueen tilastot. Vaihtotase ja pääomansiirtojen tase sekä ulkomainen bruttovelka sisältää myös erillisyhtiöiden tiedot. Yhdysvaltoja ja Japania koskevat tilastot osassa 9.2 perustuvat kansallisiin lähteisiin.

EUROJÄRJESTELMÄN RAHAPOLIITTISET TOIMENPITEET[1]

13.1., 3.2.2011

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %.

3.3.2011

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää huutokauppamenettelyistä ja toteuttamistavoista, joita tullaan noudattamaan sen rahoitusoperaatioissa 12.7.2011 asti. Etenkin se päättää, että rahoitusoperaatiot suoritetaan edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti.

7.4.2011

EKP:n neuvosto päättää nostaa perusrahoitusoperaatioiden korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,25 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 13.4.2011. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,00 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 0,50 prosenttiin 13.4.2011 lähtien.

5.5.2011

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,25 %, maksuvalmiusluoton korko 2,00 % ja talletuskorko 0,50 %.

9.6.2011

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,25 %, maksuvalmiusluoton korko 2,00 % ja talletuskorko 0,50 %. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää huutokauppamenettelyistä ja toteuttamistavoista, joita tullaan noudattamaan sen rahoitusoperaatioissa 11.10.2011 asti. Etenkin se päättää, että rahoitusoperaatiot suoritetaan edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti.

7.7.2011

EKP:n neuvosto päättää nostaa perusrahoitusoperaatioiden korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,50 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 13.7.2011. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,25 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 0,75 prosenttiin 13.7.2011 lähtien.

1 Luettelot eurojärjestelmän rahapoliittisista toimenpiteistä vuosina 1999–2011 löytyvät EKP:n vuosikertomuksista näiltä vuosilta.

4.8.2011

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,50 %, maksuvalmiusluoton korko 2,25 % ja talletuskorko 0,75 %. Se päättää myös useista toimista joillakin rahoitusmarkkinoilla uudelleen ilmenneiden jännitteiden lievittämiseksi. Se päättää erityisesti, että eurojärjestelmä toteuttaa ylimääräisen likviditeettiä lisäävän pitempiaikaisen rahoitusoperaation, jonka maturiteetti on noin kuusi kuukautta. Operaatio toteutetaan kiinteäkorkoisena huutokauppana, jossa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää huutokauppamenettelyistä ja toteuttamistavoista, joita tullaan noudattamaan sen rahoitusoperaatioissa 17.1.2012 asti. Etenkin se päättää, että rahoitusoperaatiot suoritetaan edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti.

8.9.2011

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,50 %, maksuvalmiusluoton korko 2,25 % ja talletuskorko 0,75 %.

6.10.2011

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,50 %, maksuvalmiusluoton korko 2,25 % ja talletuskorko 0,75 %. Lisäksi EKP:n neuvosto tekee päätöksiä rahoitusoperaatioista ajanjaksolla, joka alkaa lokakuusta 2011 ja päättyy 10.7.2012. Tänä aikana toteutetaan kaksi pitempiaikaista rahoitusoperaatiota. Lokakuussa toteutettavan operaation maturiteetti on noin 12 kuukautta ja joulukuussa toteutettavan noin 13 kuukautta. EKP:n neuvosto päättää myös, että kaikki rahoitusoperaatiot toteutetaan edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti. Edelleen EKP:n neuvosto päättää käynnistää uuden katettujen joukkolainojen osto-ohjelman marraskuussa 2011.

3.11.2011

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,25 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 9.11.2011. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,00 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 0,50 prosenttiin 9.11.2011 lähtien.

8.12.2011

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,00 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 14.12.2011. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,75 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 0,25 prosenttiin 14.12.2011 lähtien. EKP:n neuvosto päättää myös uusista epätavanomaisista toimista. Se päättää 1) toteuttaa kaksi pitempiaikaista rahoitusoperaatiota, jotka ovat maturiteetiltaan noin kolme vuotta, 2) lisätä vakuuksien saatavuutta, 3) pienentää varantoprosentin 1 prosenttiin ja 4) lopettaa toistaiseksi hienosäätöoperaatiot, joita on toteutettu kunkin pitoajanjakson viimeisenä päivänä.

12.1.2012

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %.

9.2.2012

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %. Se myös hyväksyy kansalliset kelpoisuusvaatimukset ja riskienhallintatoimet, joiden myötä eräät maat voivat tilapäisesti ottaa eurojärjestelmän luottooperaatioiden vakuudeksi lisää lainasaamisia.

8.3., 4.4., 3.5.2012

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %.

6.6.2012

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää huutokauppamenettelyistä ja toteuttamistavoista, joita tullaan noudattamaan sen rahoitusoperaatioissa 15.1.2013 asti. Etenkin se päättää, että rahoitusoperaatiot suoritetaan edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti.

5.7.2012

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 0,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 11.7.2012. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,50 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 0,00 prosenttiin 11.7.2012 lähtien.

2. 8.2012

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 0,75 %, maksuvalmiusluoton korko 1,50 % ja talletuskorko 0,00 %.

6.9.2012

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 0,75 %, maksuvalmiusluoton korko 1,50 % ja talletuskorko 0,00 %. EKP:n neuvosto päättää myös toteutustavoista, joita tullaan soveltamaan rahapoliittisissa suorissa kaupoissa (Outright Monetary Transactions, OMTs) euroalueen valtioiden joukkolainojen jälkimarkkinoilla.

4. 10., 8.11.2012

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 0,75 %, maksuvalmiusluoton korko 1,50 % ja talletuskorko 0,00 %.

6.12.2012

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 0,75 %, maksuvalmiusluoton korko 1,50 % ja talletuskorko 0,00 %. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää huutokauppamenettelyistä ja toteuttamistavoista, joita tullaan noudattamaan sen rahoitusoperaatioissa 9.7.2013 asti. Etenkin se päättää, että rahoitusoperaatiot suoritetaan edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti.

10.1., 7.2., 7.3., 4.4.2013

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 0,75 %, maksuvalmiusluoton korko 1,50 % ja talletuskorko 0,00 %.

2.5.2013

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 0,50 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 8.5.2013. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 1,00 prosenttiin 8.5.2013 alkaen. Talletuskorko on edelleen 0,00 %. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää huutokauppamenettelyistä ja toteuttamistavoista, joita tullaan noudattamaan sen rahoitusoperaatioissa 8.7.2014 asti. Etenkin se päättää, että rahoitusoperaatiot suoritetaan edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti.

6.6.2013

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 0,50 %, maksuvalmiusluoton korko 1,00 % ja talletuskorko 0,00 %.

TARGET-JÄRJESTELMÄ

TARGET2-järjestelmällä[1] on keskeinen merkitys euroalueen rahamarkkinoiden yhdentymisessä, joka puolestaan on yhteisen rahapolitiikan tehokkaan toteutuksen edellytys. Se myös edistää alueen rahoitusmarkkinoiden yhdentymistä. TARGET2-järjestelmään osallistuu suuri määrä osapuolia. Lähes 1 000 pankkia käyttää TARGET-järjestelmää omien tai asiakkaidensa maksutoimeksiantojen lähettämiseen. Järjestelmän välityksellä tavoitetaan lähes 60 000 pankkia (mukana sivukonttorit ja tytäryhtiöt) ja kaikki niiden asiakkaat ympäri maailmaa.

TARGET2-järjestelmässä käsitellään sekä suuria että kiireellisiä maksuja, kuten maksuja, joita tarvitaan katteensiirtoon muissa pankkien välisissä maksujärjestelmissä (esim. jatkuva linkitetty katteensiirtojärjestelmä [Continuous Linked Settlement, CLS] tai EURO1), samoin kuin raha- ja valuuttamarkkina- sekä arvopaperikauppojen katteensiirtoon. Järjestelmän kautta välitetään myös pieniä asiakasmaksuja. TARGET2-järjestelmässä maksut toimitetaan lopullisesti saman päivän aikana. Varat hyvitetään järjestelmän osapuolen tilille, ja ne ovat heti käytettävissä muihin maksuihin.

TARGET2-MAKSULIIKENNE

Vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä TARGET2-järjestemässä välitettiin 22 321 754 maksua, ja niiden yhteenlaskettu arvo oli 122 916 miljardia euroa. Pankkipäivää kohti maksuja välitettiin keskimäärin 360 028, ja niiden päivittäinen keskimääräinen arvo oli 1 983 miljardia euroa. On pidettävä mielessä, että TARGET2-tietojen laadun parantamiseksi otettiin tammikuussa 2013 käyttöön uusi tiedonkeruu- ja raportointimenetelmä. Muutoksen seurauksena arvoa mittaavien indikaattorien määrä väheni. Tämä tulisi ottaa huomioon vertailtaessa tietoja ennen ja jälkeen käyttöönoton.

TARGET2-maksuliikenteen vilkkain päivä ensimmäisellä neljänneksellä oli 28.3.2012, jolloin välitettiin yhteensä 535 874 maksua. TARGET2 on edelleen merkittävin suuria euromääräisiä maksuja välittävä järjestelmä, sillä sen markkinaosuus oli määrällä mitattuna 59 % ja maksujen arvolla mitattuna 91 %. TARGET2-järjestelmän markkinaosuuden koko vahvistaa käsitystä, että pankit suosivat maksujen toimittamista keskuspankkirahassa erityisesti markkinahäiriöiden aikana. Vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä pankkien välisten maksujen osuus kaikkien TARGET2-maksujen määrästä oli 35 % ja arvosta 91 %. Pankkien välisen maksun keskimääräinen arvo oli 14,2 miljoonaa euroa ja asiakasmaksun 0,8 miljoonaa euroa. Kaikista TARGET2-maksuista 68 % oli arvoltaan alle 50 000 euroa, kun taas yli miljoonan euron maksuja oli 12 %. Päivittäin välitettiin keskimäärin 224 yli miljardin euron maksua.

Päivänsisäinen vaihtelu

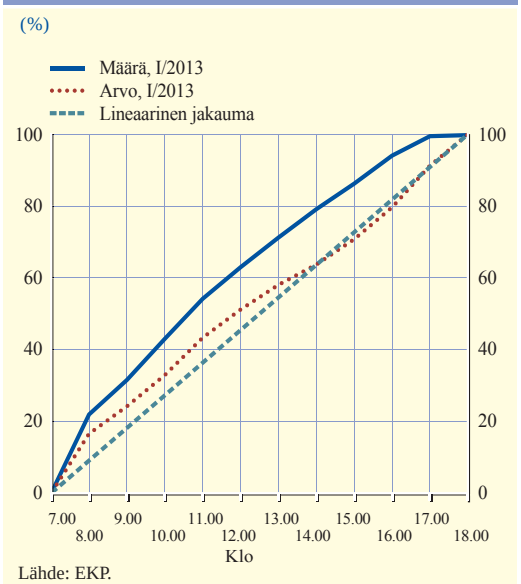

Lähde: EKP.

MAKSUJEN MÄÄRÄN JA ARVON PÄIVÄNSISÄINEN VAIHTELU

TARGET2-maksuliikenteen päivänsisäinen vaihtelu eli maksujen päivittäinen määrä ja arvo prosentteina pankkipäivän aikana vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä käyvät ilmi oheisesta kuviosta.

1 TARGET2 on toisen sukupolven TARGET-järjestelmä, joka otettiin käyttöön vuonna 2007.

Maksujen määrää kuvaava käyrä on huomattavasti korkeammalla kuin lineaarinen jakauma. Määrällä mitattuna 71 % maksuista on jo toimitettu kello 13.00 Keski-Euroopan aikaa, ja tuntia ennen järjestelmän sulkeutumista näiden maksujen osuus on 99,7 %. Maksujen arvoa kuvaava käyrä on lähellä lineaarista jakaumaa päivän puoliväliin asti, jolloin arvolla mitattuna noin 58 % maksuista on toimitettu. Tämän jälkeen käyrä siirtyy hieman alle lineaarisen jakauman, mikä viittaa siihen, että suurimmat maksut toimitetaan lähellä TARGET2-järjestelmän sulkemisaikaa.

TARGET2-JÄRJESTELMÄN KÄYTETTÄVYYS JA TOIMIVUUS

Vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä TARGET2-järjestelmän käytettävyysaste oli 100 %. Käytettävyysasteen laskennassa on otettu huomioon häiriöt, jotka estävät maksujen suorittamisen kymmenen minuuttia tai sitä pidemmän ajan TARGET2-järjestelmän aukioloaikana klo 7.00–18.45. Vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä kaikki maksut toimitettiin alle viidessä minuutissa. Siten järjestelmä täytti kaikki sille asetetut vaatimukset.

Taulukko 1. TARGET2:ssa ja EURO 1:ssa käsitellyt maksumääräykset: maksutapahtumien määrä

(maksujen lukumäärä)

	2012 I	2012 II	2012 III	2012 IV	2013 I
TARGET2					
Yhteensä	22 636 610	22 565 695	22 301 632	23 167 441	22 321 754
Päiväkeskiarvo	359 311	363 963	343 102	361 991	360 028
EURO 1 (EBA Clearing)					
Yhteensä	16 757 278	16 900 076	16 269 790	16 667 334	15 800 866
Päiväkeskiarvo	257 804	272 582	250 304	260 427	254 853

Taulukko 2. TARGET2:ssa ja EURO 1:ssa käsitellyt maksumääräykset: maksutapahtumien arvo

(miljardia euroa)

	2012 I	2012 II	2012 III	2012 IV	2013 I
TARGET2					
Yhteensä	177 680	170 300	146 625	139 527	122 916
Päiväkeskiarvo	2 820	2 747	2 256	2 180	1 983
EURO 1 (EBA Clearing)					
Yhteensä	17 215	16 099	15 289	12 988	12 794
Päiväkeskiarvo	269	248	247	203	206

EUROOPAN KESKUSPANKIN JULKAISUT

EKP:llä on erityyppisiä julkaisuja, joissa kerrotaan sen ydintoiminnoista: rahapolitiikasta, tilastoista, maksujärjestelmistä ja arvopaperikaupan selvitysjärjestelmistä, rahoitusjärjestelmän vakaudesta ja valvonnasta, kansainvälisestä ja eurooppalaisesta yhteistyöstä sekä oikeudellisista kysymyksistä. Esimerkkejä EKP:n julkaisuista:

LAKISÄÄTEISET JULKAISUT

– Vuosikertomus
– Lähentymisraportti
– Kuukausikatsaus

TUTKIMUSJULKAISUJA

– Legal Working Paper Series -julkaisusarja
– Occasional Paper Series -julkaisusarja
– Research Bulletin -julkaisusarja
– Working Paper Series -julkaisusarja

MUITA JULKAISUJA

– EKP:n rahapolitiikka
– Enhancing monetary analysis (rahatalouden analyysin tehostaminen)
– Euroopan keskuspankki: historia, rooli ja tehtävät
– Financial integration in Europe (Euroopan rahoitusmarkkinoiden yhdentyminen)
– Financial Stability Review (rahoitusjärjestelmän vakaus)
– Rahapolitiikan toteuttaminen euroalueella (ns. GD-raportti)
– Statistics Pocket Book (tilastotaskukirja)
– The international role of the euro (euron kansainvälinen asema)
– The payment system (maksujärjestelmä)

EKP julkaisee myös esitteitä ja tiedotusaineistoa eri aiheista, kuten euroseteleistä ja -kolikoista, sekä EKP:n järjestämiin seminaareihin ja konferensseihin liittyviä julkaisuja.

Täydellinen luettelo Euroopan keskuspankin ja sen edeltäjänä vuosina 1994–1998 toimineen Euroopan rahapoliittisen instituutin julkaisemista asiakirjoista löytyy EKP:n kotisivuilta (http://www.ecb.europa.eu/pub/). Kielikoodeista käy ilmi, millä kielellä kukin julkaisu on saatavilla.

Ellei toisin mainita, painettuja julkaisuja voi tilata maksutta osoitteesta info@ecb.europa.eu niin kauan kuin varastoa riittää.

SANASTO

Tähän sanastoon on koottu Kuukausikatsauksessa usein käytettyjä termejä. Tätä kattavampi ja yksityiskohtaisempi sanasto on saatavissa EKP:n www-sivustosta (www.ecb.europa.eu/home/glossary/html/index.en.html).

Alijäämä (julkisyhteisöt) (deficit, general government): Julkisyhteisöjen nettoluotonotto eli julkisen talouden kokonaistulojen ja -menojen ero.

Alijäämäsuhde (julkisyhteisöt) (deficit ratio, general government): Julkisyhteisöjen alijäämän suhde markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen. Se on yksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen artiklan 126 kohdassa 2 määrätty julkisen talouden kriteeri, jonka perusteella määritellään liiallisen alijäämän olemassaolo. Alijäämäsuhteen englanninkielisinä nimityksinä käytetään myös termejä ”budget deficit ratio” ja ”fiscal deficit ratio”.

Alijäämä-velkaoikaisu (julkisyhteisöt) (deficit-debt adjustment, general government): Julkisyhteisöjen alijäämän ja velan muutoksen erotus.

Arvonalennus (write-down): Rahalaitosten taseeseen kirjattujen lainojen arvon alentaminen, kun todetaan, että osaa lainoista ei saada perittyä takaisin.

Arvopaperisijoitus (portfolio investment): Euroalueella olevien nettomääräiset sijoitukset euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemiin arvopapereihin (”saamiset”), ja euroalueen ulkopuolisten nettomääräiset sijoitukset euroalueella olevien liikkeeseen laskemiin arvopapereihin (”velat”). Arvopaperisijoituksiin kuuluvat osakkeet ja velkapaperit, joista jälkimmäiset jaotellaan vielä joukkolainoihin ja rahamarkkinapapereihin. Transaktiot kirjataan maksettuun tai saatuun todelliseen hintaan, josta on vähennetty kulut ja palkkiot. Jotta sijoitus voidaan katsoa arvopaperisijoitukseksi, omistusosuuden yrityksessä on oltava alle 10 % kantaosakkeista tai äänivallasta.

Arvopaperistaminen (securitisation): Transaktio tai järjestely, jolla omaisuuserä tai usein lainoista (asuntolainoista, kulutusluotoista jne.) koostuvia, kassavirtaa tuottavia omaisuuseriä siirretään alullepanijalta eli omistajalta (yleensä luottolaitos) arvopaperistamiseen erikoistuneelle erillisyhtiölle. Erillisyhtiö muuntaa nämä omaisuuserät jälkimarkkinakelpoisiksi arvopapereiksi laskemalla liikkeeseen velkainstrumentteja, joiden pääomien ja korkojen maksut hoidetaan omaisuuserien tuottaman kassavirran kautta.

Arvopaperistamiseen erikoistunut erillisyhtiö (financial vehicle corporation, FVC): Yhteisö, jonka pääasiallisena toimintana on toteuttaa arvopaperistamiseen liittyviä transaktioita. Yleensä arvopaperistamiseen erikoistunut erillisyhtiö laskee liikkeeseen jälkimarkkinakelpoisia arvopapereita, joita tarjotaan myytäväksi yleisölle tai joita myydään erillislainoina. Näiden arvopapereiden vakuutena on erillisyhtiön hallussa olevia omaisuuseriä (yleensä lainoja). Joissakin tapauksissa arvopaperistamistransaktiossa voi olla mukana monia erillisyhtiöitä, jolloin toinen yhtiö säilyttää arvopaperistettuja omaisuuseriä ja toinen laskee liikkeeseen arvopapereita, joiden vakuutena kyseiset omaisuuserät ovat.

Avoimet työpaikat (job vacancies): Kollektiivinen nimitys äskettäin syntyneistä, vapaana olevista tai lähiaikoina vapautuvista työpaikoista, joiden täyttämiseksi työnantaja on hiljattain ryhtynyt aktiivisiin toimiin löytääkseen sopivan ehdokkaan.

Avomarkkinaoperaatio (open market operation): Keskuspankin aloitteesta rahoitusmarkkinoilla toteutettava operaatio. Näihin operaatioihin sisältyvät käänteisoperaatiot, suorat kaupat sekä määräaikaistalletusten kerääminen tai velkasitoumusten liikkeeseenlasku taikka valuuttaswapit. Avomarkkinaoperaatiot voivat lisätä likviditeettiä tai vähentää sitä.

Bruttokansantuote, BKT (gross domestic product, GDP): Taloudessa tuotettujen kaikkien tavaroiden ja palvelujen arvo, josta on vähennetty välituotekäyttö ja johon on lisätty tuote- ja tuontiverot nettomääräisinä. Bruttokansantuote voidaan eritellä tuotanto-, meno- tai tuloerien mukaan. Bruttokansantuotteen keskeiset menoerät ovat kotitalouksien kulutus, julkinen kulutus, kiinteän pääoman bruttomuodostus, varastojen muutokset sekä tavaroiden ja palvelujen vienti ja tuonti (ml. euroalueen sisäinen kauppa).

Deflaatio (deflation): Erittäin laajan kulutustavara- ja palveluvalikoiman hintojen merkittävä ja jatkuva lasku, joka vakiintuu osaksi odotuksia.

Disinflaatio (disinflation): Inflaation hidastumisprosessi, jonka seurauksena inflaatiovauhti saattaa tilapäisesti muuttua negatiiviseksi.

EKP:n ohjauskorot (key ECB interest rates): EKP:n neuvoston asettamat, EKP:n rahapolitiikan mitoituksen määrittelyssä käytettävät korot. Ohjauskorot ovat perusrahoitusoperaatioiden korko sekä maksuvalmiusluoton korko ja talletuskorko.

Eoniakorko (EONIA, euro overnight index average): Pankkien välisten euromääräisten yön yli -markkinoiden efektiivinen korko. Eoniakorko lasketaan euromääräisillä rahamarkkinoilla toimivien suurten pankkien ilmoittamien vakuudettomien yön yli -luottojen korkojen painotettuna keskiarvona.

ERM II (ERM II, exchange rate mechanism II): Valuuttakurssimekanismi, johon euroalueen maiden ja euroalueen ulkopuolelle EMUn kolmannessa vaiheessa jääneiden EU:n jäsenvaltioiden välinen yhteistyö perustuu.

Euriborkorko (EURIBOR, euro interbank offered rate): Parhaiksi tunnettujen suurten pankkien toisilleen antamien euromääräisten luottojen korko. Euriborkorko lasketaan päivittäin valitun pankkijoukon korkojen perusteella eripituisille enintään 12 kuukauden maturiteeteille.

Euroalue (euro area): Ne EU:n jäsenvaltiot, jotka ovat ottaneet euron käyttöön yhteiseksi rahaksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Euroalueen ostopäälliköille tehdyt kyselyt (Eurozone Purchasing Managers' Surveys): Tehdasteollisuuden ja palvelusektorin suhdannekyselyt, joita tehdään useissa euroalueen maissa ja joita käytetään indeksien laatimiseen. Euroalueen tehdasteollisuuden ostopäälliköiden indeksi (Eurozone Manufacturing Purchasing Managers' Index, PMI) on painotettu indikaattori, joka lasketaan tuotannon, uusien tilauksien, työllisyyden, tavarantoimittajien toimitusaikojen ja ostovarastojen indekseistä. Palvelusektorin kyselyssä on liiketoiminnan nykyhetkeä, tulevaan liiketoimintaan liittyviä odotuksia, avoinna olevia hankkeita, tulevaa uutta liiketoimintaa, työllisyyttä, tuotantopanosten hintoja ja laskutettuja hintoja koskevia kysymyksiä. Euroalueen yhdistelmäindeksi (Eurozone Composite Index) lasketaan yhdistämällä tehdasteollisuuden ja palvelusektorin kyselyjen tulokset.

Eurojärjestelmä (Eurosystem): Keskuspankkijärjestelmä, joka käsittää Euroopan keskuspankin ja niiden EU:n jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit, joiden valuutta on euro.

Eurokeskuskurssi (central parity tai central rate): Kunkin ERM II:een kuuluvan valuutan eurokurssi, jonka perusteella määritellään ERM II -valuuttojen vaihteluvälit.

Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssit (effective exchange rates; EERs, nominal/real): Euron efektiiviset valuuttakurssit ovat euron kahdenvälisten valuuttakurssien painotettuja keskiarvoja suhteessa euroalueen tärkeimpien kauppakumppanimaiden valuuttoihin. Euron efektiiviset valuuttakurssi-indeksit lasketaan suhteessa eri kauppakumppanimaaryhmien valuuttoihin: EER 20 -kauppakumppanimaaryhmä (käsittää 10 euroalueen ulkopuolista EU-jäsenvaltiota ja 10 EU:n ulkopuolista kauppakumppanimaata) ja EER 40 -kauppakumppanimaaryhmä (käsittää EER 20 -kauppakumppanimaat ja 20 muuta maata). Painot perustuvat kunkin kauppakumppanimaan osuuksiin euroalueen teollisuustuotteiden ulkomaankaupasta ja kilpailuun kolmansilla markkinoilla. Reaaliset efektiiviset valuuttakurssit ovat nimellisiä efektiivisiä valuuttakursseja, jotka on deflatoitu ulkomaisten hintojen tai kustannusten painotetulla keskiarvolla suhteessa kotimaisiin hintoihin tai kustannuksiin. Kummallakin valuuttakurssilla mitataan maan hinta- ja kustannuskilpailukykyä.

Euroopan komission kyselyt (European Commission surveys): Kussakin EU-jäsenvaltiossa Euroopan komission puolesta tehdyt yhdenmukaistetut suhdanne- ja kuluttajakyselyt. Kyselylomakepohjaiset kyselyt suunnataan tehdasteollisuuden, rakennusalan, vähittäiskaupan ja palvelusektorin johtavassa asemassa oleville sekä kuluttajille. Kustakin kuukausikyselystä lasketaan yhdistelmäindikaattorit, jotka kokoavat useisiin eri kysymyksiin annetut vastaukset yhdeksi ainoaksi indikaattoriksi (luottamusindikaattorit).

Hintavakaus (price stability): EKP:n neuvoston määrittelemä euroalueen YKHIn alle 2 prosentin vuotuinen nousu. Samalla neuvosto on todennut, että hintavakauden tavoitteeseen pyrittäessä tähdätään inflaatiovauhdin säilyttämiseen 2 prosentin tuntumassa keskipitkällä aikavälillä.

Implisiittinen volatiliteetti (implied volatility): Varallisuusesineen (esim. osakkeen tai joukkolainavelkakirjan) hinnan muutosvauhdin odotettu volatiliteetti (eli keskihajonta). Se voidaan johtaa varallisuusesineen hinnasta, eräpäivästä ja siihen perustuvien optioiden toteutushinnasta sekä riskittömästä tuotosta käyttämällä jotakin optiohinnoittelumallia, kuten Blackin ja Scholesin mallia.

Inflaatio (inflation): Yleisen hintatason, kuten kuluttajahintaindeksin, nousu.

Inflaatioon sidotut valtion joukkolainat (inflation-indexed government bonds): Julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat velkapaperit, joiden koronmaksut ja pääoma on sidottu tiettyyn kuluttajahintaindeksiin.

Julkisyhteisöt (general government): EKT 95:ssä määritelty sektori, joka koostuu lähinnä henkilökohtaiseen ja kollektiiviseen kulutukseen tarkoitettujen ei-markkinaehtoisten tavaroiden ja palvelujen tuotannosta ja/tai kansantulon ja varallisuuden uudelleenjaosta vastaavista yhteisöistä. Näitä yhteisöjä ovat valtionhallinto, aluehallinto ja paikallishallinto sekä sosiaaliturvarahastot. Julkisyhteisöihin eivät kuulu kaupallista toimintaa harjoittavat julkisessa omistuksessa olevat yhteisöt, kuten julkiset liikelaitokset.

Kiinteäkorkoinen huutokauppa (fixed rate tender): Huutokauppamenettely, jossa keskuspankki määrää koron etukäteen ja jossa osallistuvat vastapuolet tekevät tarjouksen rahamäärästä, jonka ne haluavat tällä korolla.

Kiinteäkorkoinen huutokauppa, jossa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti (fixed rate full-allotment tender procedure): Kiinteäkorkoinen täyden jaon huutokauppa eli huutokauppamenettely, jossa keskuspankki määrää koron etukäteen (kiinteä korko) ja jossa vastapuolet tekevät tarjouksen rahamäärästä, jonka ne haluavat tällä korolla, ennakolta tietoisina siitä, että kaikki niiden tekemät tarjoukset tullaan hyväksymään.

Käänteisoperaatio (reverse transaction): Toimenpide, jolla kansallinen keskuspankki ostaa tai myy arvopapereita takaisinostosopimuksen perusteella tai toteuttaa luotto-operaatioita vakuutta vastaan.

Likviditeettiin vaikuttavat riippumattomat tekijät (autonomous liquidity factors): Likviditeetin muutokset, jotka eivät yleensä johdu rahapoliittisten instrumenttien käytöstä. Näitä ovat esimerkiksi liikkeessä olevat setelit, valtion talletukset keskuspankissa ja keskuspankin ulkomaiset nettosaamiset.

Likviditeettiä vähentävä operaatio (liquidity-absorbing operation): Eurojärjestelmän operaatio liiallisen likviditeetin poistamiseksi tai likviditeettivajeen luomiseksi. Tällaisia operaatioita voidaan toteuttaa laskemalla liikkeeseen velkasitoumuksia tai keräämällä määräaikaistalletuksia.

Luottotappio (write-off): Lainojen arvon poistaminen rahalaitosten taseesta, kun katsotaan, että lainoja ei kokonaisuudessaan saada perityksi takaisin.

M1 (M1): Suppea raha-aggregaatti. Tähän aggregaattiin sisältyvät liikkeessä oleva raha ja yön yli -talletukset rahalaitosten sekä julkisen hallinnon tileillä (kuten postissa tai valtion kassassa).

M2 (M2): Väliaggregaatti. Tähän aggregaattiin sisältyvät M1 ja irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset ja enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset rahalaitosten ja julkisen hallinnon tileillä.

M3 (M3): Lavea raha-aggregaatti. Tähän aggregaattiin sisältyvät M2 ja jälkimarkkinakelpoiset instrumentit, erityisesti takaisinostosopimukset, rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet sekä rahalaitosten liikkeeseen laskemat enintään 2 vuoden velkapaperit.

M3:n kasvun viitearvo (reference value for M3 growth): M3:n vuotuinen kasvuvauhti, jonka katsotaan olevan sopusoinnussa hintavakauden kanssa keskipitkällä aikavälillä.

Maksutase (balance of payments, b.o.p.): Yhteenveto kansantalouden taloustoimista muun maailman kanssa tiettynä ajanjaksona.

Maksuvalmiusluotto (marginal lending facility): Osa eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmää, jossa hyväksyttävät vastapuolet voivat oma-aloitteisesti saada oman maansa kansallisesta keskuspankista yön yli -luottoa etukäteen vahvistetulla korolla käänteistransaktiona. Maksuvalmiusluoton perusteella myönnettyjen lainojen korko toimii yleensä yön yli -markkinakorkojen ylärajana.

Minimitarjouskorko (minimum bid rate): Alin korko, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia vaihtuvakorkoisissa huutokaupoissa.

Muu sijoitus (other investment): Maksutaseen ja ulkomaisen varallisuuden erä, johon sisältyvät kauppaluottoihin, talletuksiin ja lainoihin sekä muihin saamisiin ja velkoihin liittyvät rahoitustaloustoimet sekä saamis- ja velkakannat euroalueen ulkopuolisten kanssa.

Osakkeet (equities): Omistusosuutta yrityksen pääomasta edustavat arvopaperit eli pörssissä kaupan kohteena olevat osakkeet (noteeratut osakkeet), noteeraamattomat osakkeet ja muuntyyppiset osuudet. Osakkeista saadaan yleensä osinkotuloa.

Ostovoimapariteetti (purchasing power parity, PPP): Kurssi, jolla valuutta muunnetaan toiseksi näiden kahden valuutan ostovoiman yhtenäistämiseksi eliminoimalla maiden hintatason erot. Yksinkertaisimmassa muodossaan ostovoimapariteetti osoittaa saman tavaran tai palvelun kansallisen valuutan määräiset hinnat suhteessa muiden maiden vastaaviin hintoihin.

Pankkien luotonantokysely (bank lending survey, BLS): Eurojärjestelmän tammikuusta 2003 alkaen neljännesvuosittain toteuttama kysely pankkien luotonantopolitiikasta. Siinä ennalta määritellylle joukolle euroalueen pankkeja esitetään sekä yrityksiä että kotitalouksia koskevia kvalitatiivisia kysymyksiä luottokelpoisuusvaatimusten, lainaehtojen ja lainojen kysynnän muutoksista.

Perusrahoitusoperaatio (main refinancing operation, MRO): Eurojärjestelmän säännöllisesti käänteisoperaatioina toteuttama avomarkkinaoperaatio. Perusrahoitusoperaatiot toteutetaan viikoittaisina vakiohuutokauppoina, ja niissä sovellettava maturiteetti on yleensä yksi viikko.

Pitempiaikainen rahoitusoperaatio (longer-term refinancing operation, LTRO): Avomarkkinaoperaatio, joka on maturiteetiltaan yhtä viikkoa pidempi ja jonka eurojärjestelmä toteuttaa käänteisoperaationa. Tavanomaisten kuukausittaisten operaatioiden maturiteetti on kolme kuukautta. Elokuussa 2007 alkaneiden rahoitusmarkkinahäiriöiden aikana toteutettiin vaihtelevin väliajoin ylimääräisiä operaatioita, joiden maturiteetti vaihteli yhdestä pitoajanjaksosta kolmeen vuoteen.

Pääomansiirrot (capital account): Maksutaseen osa, johon sisältyvät kaikki euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolisten väliset pääomansiirrot ja valmistamattomien, muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat tai vähennykset.

Pääomatilit (capital accounts): Kansantalouden (tai euroalueen) tilinpitojärjestelmän osa, joka käsittää nettosäästämisen, nettopääomansiirtojen ja muiden kuin rahoitusvarojen nettohankintojen seurauksena syntyneet nettovarallisuuden muutokset.

Rahalaitokset (MFIs, monetary financial institutions): Rahoituslaitokset, jotka yhdessä muodostavat euroalueen rahaa liikkeeseen laskevan sektorin. Rahalaitoksia ovat 1) eurojärjestelmä, 2) euroalueella olevat luottolaitokset, siten kuin ne on määritelty EU:n lainsäädännössä, 3) muut rahoituslaitokset, jotka ottavat vastaan talletuksia ja/tai niiden läheisiä vastineita muilta kuin rahalaitoksilta ja myöntävät luottoja ja/tai tekevät arvopaperisijoituksia omaan lukuunsa (ainakin taloudellisessa mielessä), sekä sähköisen rahan liikkeeseenlaskijat, joiden rahoituksenvälitys käsittää pääasiassa sähköisen rahan liikkeeseenlaskua, ja 4) rahamarkkinarahastot eli yhteissijoitusyritykset, jotka sijoittavat lyhytaikaisiin ja pieniriskisiin instrumentteihin.

Rahalaitossektorin konsolidoitu tase (consolidated balance sheet of the MFI sector): Tase, joka saadaan nettouttamalla rahalaitosten väliset positiot (esim. rahalaitosten väliset lainat ja talletukset) rahalaitosten yhteenlasketussa taseessa. Siitä saadaan tilastotietoja rahalaitossektorin saamisista ja veloista muihin euroalueella oleviin kuin rahalaitossektoriin (julkisyhteisöt ja muut euroalueella olevat) ja euroalueen ulkopuolisiin nähden. Konsolidoitu tase on tärkein tilastolähde raha-aggregaattien laskemisessa. Siihen myös perustuu M3:n vastaerien säännöllinen arviointi.

Rahalaitosten korot (MFI interest rates): Euroalueen luottolaitosten ja muiden rahalaitosten – keskuspankkeja ja rahamarkkinarahastoja lukuun ottamatta – euroalueella olevien kotitalouksien ja yritysten euromääräisiin talletuksiin ja lainoihin soveltamat korot.

Rahalaitosten luotonanto euroalueelle (MFI credit to euro area residents): Rahalaitosten lainat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille (sisältää lainat julkisyhteisöille ja yksityiselle sektorille) ja rahalaitosten hallussa olevat euroalueella sijaitsevien muiden liikkeeseenlaskijoiden kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat arvopaperit (osakkeet, osuudet ja velkapaperit).

Rahalaitosten pitkäaikaiset velat (MFI longer-term financial liabilities): Velat, joihin sisältyvät yli 2 vuoden määräaikaistalletukset, irtisanomisajaltaan yli 3 kuukauden talletukset, euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat yli 2 vuoden velkapaperit sekä euroalueen rahalaitossektorin oma pääoma ja varaukset.

Rahalaitosten ulkomaiset nettosaamiset (MFI net external assets): Euroalueen rahalaitosten ulkomaiset saamiset (kuten kulta, ulkomaanvaluutan määräiset setelit ja kolikot, euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat arvopaperit ja euroalueen ulkopuolisille myönnetyt lainat), joista on vähennetty euroalueen rahalaitossektorin ulkomaiset velat (kuten euroalueen ulkopuolisten talletukset ja takaisinostosopimukset sekä niiden hallussa olevat rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet ja rahalaitosten liikkeeseen laskemat enintään 2 vuoden velkapaperit).

Rahoitustarve (julkisyhteisöt) (borrowing requirement, general government): Julkisyhteisöjen nettomääräinen velan lisäys.

Rahoitustase (financial account): Maksutaseen osa, johon sisältyvät euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolisten väliset suoriin sijoituksiin, arvopaperisijoituksiin, muihin sijoituksiin, johdannaisiin ja valuuttavarantoon liittyvät rahoitustaloustoimet.

Rahoitustilit (financial accounts): Kansantalouden (tai euroalueen) tilinpitojärjestelmän osa, joka osoittaa talouden eri institutionaalisten sektoreiden rahoitusaseman (kannat tai taseet), rahoitustaloustoimet ja muut muutokset rahoitusinstrumentin lajin mukaan.

Sijoitusrahastot (rahamarkkinarahastoja lukuun ottamatta) (investment funds, except money market funds): Rahoituslaitoksia, jotka sijoittavat yleisöltä keräämänsä pääoman rahoitus- ja muihin instrumentteihin. Ks. myös rahalaitokset.

Sopimuspalkkaindeksi (index of negotiated wages): Työehtosopimusneuvottelujen mukaisten (ilman bonuksia laskettujen) peruspalkkojen indikaattori. Indeksi mittaa kuukausipalkkojen implisiittistä keskimääräistä muutosta euroalueella.

Suora sijoitus (direct investment): Toiseen maahan tehty pääomasijoitus, jonka tarkoituksena on saada pysyvä osuus tässä maassa sijaitsevasta yrityksestä (käytännössä omistusosuuden oletetaan olevan vähintään 10 % kantaosakkeista tai äänivallasta). Suoriin sijoituksiin sisältyvät osakepääoma, uudelleen sijoitetut voitot ja yritysten sisäisiin operaatioihin liittyvät muut pääomat. Suoriin sijoituksiin kirjataan nettomääräiset sijoitukset euroalueelta ulkomaille (”suorat sijoitukset ulkomaille”) ja nettomääräiset sijoitukset ulkomailta euroalueelle (”suorat sijoitukset euroalueelle”).

Survey of Professional Forecasters -kyselytutkimus, SPF-kyselytutkimus (Survey of Professional Forecasters, SPF): Neljännesvuosittainen kyselytutkimus, jota EKP on toteuttanut vuodesta 1999 lähtien kootakseen kokonaistaloudellisia ennusteita euroalueen inflaatiosta, BKT:n määrän kasvusta ja työttömyydestä EU:hun sijoittautuneita rahoitus- ja muiden alojen järjestöjä lähellä olevilta asiantuntijoilta.

Talletusmahdollisuus (deposit facility): Osa eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmää, jossa hyväksyttävät vastapuolet voivat oma-aloitteisesti tehdä yön yli -talletuksia oman maansa kansalliseen keskuspankkiin. Talletuskorko vahvistetaan etukäteen, ja se toimii yleensä yön yli -markkinakorkojen alarajana.

Tavaroiden ulkomaankauppa (external trade in goods): Tavaranvienti euroalueen ulkopuolelle ja tavarantuonti euroalueen ulkopuolelta arvolla mitattuna sekä määrä- ja yksikköarvoindekseinä. Ulkomaankauppatilastot eivät ole verrattavissa kansantalouden tilinpitoon kirjattuun vientiin ja tuontiin, sillä kansantalouden tilinpidossa viennin ja tuonnin eriin sisältyvät sekä euroalueen sisäiset että ulkopuoliset transaktiot ja myös tavarat ja palvelut lasketaan yhteen. Ulkomaankauppatilastot eivät ole myöskään täysin verrattavissa maksutaseen tavarakauppaerään. Tilastomenetelmistä johtuvien korjausten lisäksi pääasiallinen ero johtuu siitä, että ulkomaankauppatilastoissa tuonti kirjataan vakuutus- ja rahtipalvelut mukaan luettuina, kun taas maksutaseen tavarakaupassa se kirjataan vapaasti laivassa.

Tehostettu luotonannon tukeminen (enhanced credit support): EKP:n/eurojärjestelmän poikkeukselliset toimet rahoituskriisin aikana rahoitusolojen ja luotonannon tukemiseksi laajemmin kuin olisi mahdollista pelkästään EKP:n ohjauskorkoja laskemalla.

Teollisuuden tuottajahinnat (industrial producer prices): Teollisuuden (ilman rakentamista) euroalueen maiden kotimarkkinoilla myymien kaikkien tuotteiden tehdashinnat, joissa ei oteta huomioon kuljetuskustannuksia ja tuontia.

Teollisuustuotanto (industrial production): Teollisuuden bruttoarvonlisäys kiintein hinnoin.

Tulonsiirtojen tase (current transfers account): Tekninen maksutaseen tili, jolle kirjataan reaalisten varojen tai rahoituserien arvo, kun näitä siirretään vastikkeetta. Tulonsiirtoihin sisältyvät kaikki siirrot, jotka eivät ole pääomansiirtoja.

Tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten indeksi (hourly labour cost index): Työvoimakustannusten indikaattori. Työvoimakustannuksiin sisältyvät tehtyä työtuntia kohden lasketut (ml. ylityötunnit) bruttopalkat (rahana ja luontoissuorituksena ml. bonukset) ja muut työvoimakustannukset (työnantajan sosiaaliturvamaksut ja työnantajan maksamat työllistämiseen liittyvät verot, joista on vähennetty työnantajan saamat tukipalkkiot).

Tuotannontekijäkorvausten tase (income account): Maksutaseen tili, joka kattaa kahdentyyppiset taloustoimet euroalueen ulkopuolisten kanssa eli 1) taloustoimet, jotka koskevat euroalueen ulkopuolisille työntekijöille (esim. ulkomaalaisille sekä kausiluonteisissa ja muissa lyhytaikaisissa työsuhteissa oleville) maksettuja palkansaajakorvauksia, ja 2) taloustoimet, jotka koskevat saatuja ja maksettuja pääomakorvauksia ulkomaisista rahoitusvaroista ja -veloista. Pääomakorvauksiin sisältyvät suorista sijoituksista, arvopaperisijoituksista ja muista sijoituksista saadut ja maksetut korvaukset sekä valuuttavarannosta saadut korvaukset.

Tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti (break-even inflation rate): Joukkolainan nimellisen tuoton ja maturiteetiltaan samanpituisen (tai mahdollisimman samanpituisen) inflaatiosidonnaisen joukkolainan tuoton välinen ero.

Tuottokäyrä (yield curve): Graafinen esitys riittävän samankaltaisten mutta maturiteetiltaan erilaisten velkapapereiden koron tai tuoton ja jäljellä olevan maturiteetin välisestä suhteesta tiettynä ajankohtana. Tuottokäyrän jyrkkyyttä voidaan mitata kahden maturiteetiltaan erilaisen koron tai tuoton välisenä erona.

Työn tuottavuus (labour productivity): Tuotannon määrä, joka voidaan tuottaa tietyllä työvoimapanoksella. Tavallisesti sitä mitataan bruttokansantuotteen määränä jaettuna joko työllisten tai tehtyjen työtuntien kokonaismäärällä.

Työvoima (labour force): Työllisten ja työttömien määrä yhteensä.

Työvoimakustannukset / työntekijä tai tehty työtunti (compensation per employee or per hour worked): Työnantajan työntekijälle rahana tai luontoissuorituksena maksama kokonaiskorvaus eli bruttopalkat sekä bonuspalkkiot, ylityökorvaukset ja työnantajien sosiaaliturvamaksut, jaettuna työntekijöiden tai tehtyjen työtuntien kokonaismäärällä.

Ulkomainen bruttovelka (gross external debt): Talouden sellaisten todellisten (ts. ei-ehdollisten) olemassa olevien velkojen kanta, jotka edellyttävät velkapääoman ja/tai koron maksua talouden ulkopuolelle jonakin tulevana ajankohtana.

Ulkomainen varallisuus (international investment position, i.i.p.): Talouden kaikkien ulkomaisten saamisten (tai velkojen) arvo ja koostumus.

Vaihtotase (current account): Maksutaseen osa, johon sisältyvät kaikki euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolisten väliset tavaroita ja palveluita, tuotannontekijäkorvauksia ja tulonsiirtoja koskevat taloustoimet.

Vaihtuvakorkoinen huutokauppa (variable rate tender): Huutokauppamenettely, jossa vastapuolet tarjoavat sekä sen rahamäärän, josta ne haluavat tehdä kaupan keskuspankin kanssa, että rahamäärälle haluamansa koron.

Vakuudet (collateral): Lainojen takaisinmaksun takaamiseksi pantatut tai jossakin muodossa siirretyt omaisuuserät sekä takaisinostosopimuksilla myydyt arvopaperit. Eurojärjestelmän käänteisoperaatioissa käytettyjen vakuuksien tulee täyttää tietyt kelpoisuusvaatimukset.

Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (insurance corporations and pension funds): Sektori, joka käsittää rahoitusalan yritykset ja yrityksen kaltaiset yhteisöt, jotka harjoittavat pääasiassa riskienhallintaan liittyvää rahoituksenvälitystä.

Valuuttavaranto (international reserves): Keskuspankkien käytössä esteettä olevat ja niiden hallitsemat ulkomaiset saamiset maksuliikkeessä esiintyvien tasapainottomuuksien rahoittamiseksi tai sääntelemiseksi suoraan valuuttamarkkinainterventioilla. Euroalueen valuuttavaranto käsittää muiden valuuttojen kuin euron määräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta, kullan, erityiset nostooikeudet ja eurojärjestelmän varanto-osuuden Kansainvälisessä valuuttarahastossa.

Varantovelvoite (reserve requirement): Laitoksille asetettu vaatimus pitää vähimmäisvarantoja keskuspankissa pitoajanjakson ajan. Varantovelvoitteen noudattaminen määräytyy varantotilien keskimääräisten päivittäisten saldojen perusteella pitoajanjaksona.

Velka (julkisyhteisöt) (debt, general government): Bruttomääräinen nimellisarvoinen velka (käteinen ja talletukset, lainat ja velkapaperit) vuoden lopussa ja sulautettuna julkisyhteisöjen sisäisillä erillä.

Velka (rahoitustilinpito) (debt, financial accounts): Rahoitustilinpidon käsite, joka sisältää kotitalouksien ottamat lainat sekä yritysten lainat, velkapaperit ja eläkerahastojen vastuuvelat (jotka johtuvat työnantajien työntekijöidensä hyväksi ottamista suorista eläkevastuista) markkina-arvoon arvostettuina ajanjakson lopussa.

Velkapaperi (debt security): Liikkeeseenlaskijan (lainansaajan) lupaus suorittaa maksu tai maksuja velkapaperin haltijalle (lainanantajalle) ennalta sovittuna päivänä tai päivinä. Velkapaperille maksetaan yleensä korkoa määrätyn prosentin (kuponkikorko) mukaan, ja/tai sen ostohinta on sen nimellisarvoa alempi. Alkuperäiseltä maturiteetiltaan yli vuoden pituiset velkapaperit luokitellaan pitkäaikaisiksi.

Velkasuhde (julkisyhteisöt) (debt-to-GDP ratio, general government): Julkisyhteisöjen velan suhde markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen. Se on yksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen artiklan 126 kohdassa 2 määrätty julkisen talouden kriteeri, jonka perusteella määritellään liiallisen alijäämän olemassaolo.

Volatiliteetti (volatility): Tietyn muuttujan vaihtelun aste.

Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi, YKHI (Harmonised Index of Consumer Prices, HICP): Eurostatin laatima kuluttajahintojen kehitystä kuvaava indikaattori, joka on yhdenmukainen kaikissa EU-jäsenvaltioissa.

Yksikkötyökustannukset (unit labour costs): Kokonaistyövoimakustannukset tuotantoyksikköä kohden. Euroalueen yksikkötyökustannukset lasketaan työntekijän kokonaiskorvauksen suhteena työn tuottavuuteen (joka on määritelty bruttokansantuotteen määräksi työllistettyä kohden).